Warszawa, dnia 23 grudnia 2022 r.

Poz. 2740

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY[1)]

z dnia 18 listopada 2022 r.

w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru[2), 3)]

Na podstawie art. 321 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru, stanowiący aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru.[4)]

2. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 23 marca 2023 r.

Minister Infrastruktury: *A. Adamczyk*

---

1) Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – gospodarka wodna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. z 2021 r. poz. 937).

2) Niniejsze rozporządzenie wdraża przepisy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, Dz. Urz. WE L 331 z 25.12.2001, str. 1 – Dz. Urz. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 358, Dz. Urz. UE L 81 z 20.03.2008, str. 60, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84, Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, Dz. Urz. UE L 226 z 24.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8, Dz. Urz. UE L 311 z 31.10.2014, str. 32 oraz Dz. Urz. UE L 158 z 06.05.2021, str. 23).

3) Rozporządzenie ma zastosowanie do sześcioletniego okresu planistycznego gospodarki wodnej obejmującego okres lat 2022-2027.

4) Dz. U. z 2016 r. poz. 1917.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury
z dnia 18 listopada 2022 r. (Dz. U. poz. 2740)

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru

Spis treści

1. WPROWADZENIE 18

2. STRUKTURA DOKUMENTU 20

3. OGÓLNY OPIS CECH CHARAKTERYSTYCZNYCH OBSZARU DORZECZA WRAZ Z WYKAZEM OBSZARÓW CHRONIONYCH 23

3.1. Wykaz JCWP wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych oraz statusu 26

3.1.1. Typologia JCWP 27
3.1.2. Status JCWP 28

3.2. Wykaz JCWPd 29

3.3. Wykaz obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 ustawy – Prawo wodne 29

3.3.1. JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71 ustawy – Prawo wodne 30
3.3.2. JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych 30
3.3.3. Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód 30
3.3.4. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie 31
3.3.5. Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym 31

4. INFORMACJE DOTYCZĄCE PROGNOZOWANYCH ZMIAN KLIMATU 32

5. MONITORING WÓD 37

5.1. Wody powierzchniowe 38

5.1.1. Monitoring wód powierzchniowych 38
5.1.2. Mapa sieci monitoringu wód powierzchniowych wraz z prezentacją programów monitoringowych 42
5.1.3. Wyniki państwowego monitoringu środowiska w zakresie wód powierzchniowych 43

5.2. Wody podziemne 55

5.2.1. Monitoring wód podziemnych 55
5.2.2. Mapa sieci monitoringu wód podziemnych wraz z prezentacją programów monitoringowych 61
5.2.3. Wynik oceny stanu JCWPd 62

6. WYKAZ WIELKOŚCI EMISJI I STĘŻEŃ SUBSTANCJI PRIORYTETOWYCH OKREŚLONYCH W PRZEPISACH WYDANYCH NA PODSTAWIE ART. 114 USTAWY – PRAWO WODNE ORAZ INNYCH SUBSTANCJI POWODUJĄCYCH ZANIECZYSZCZENIE, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY OKREŚLONE ŚRODOWISKOWE NORMY JAKOŚCI 69

7. PODSUMOWANIE IDENTYFIKACJI ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ ANTROPOGENICZNYCH I OCENY ICH WPŁYWU NA STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH 73

7.1. Wody powierzchniowe 73

7.2. Wody podziemne 79

8. CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCW I OBSZARÓW CHRONIONYCH 83

8.1. Cele środowiskowe JCWP 83

8.1.1. Sposób określenia wartości granicznych dla stanu ekologicznego 85
8.1.2. Sposób określenia wartości granicznych dla potencjału ekologicznego 85
8.1.3. Ocena osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW 86

8.2. Cele środowiskowe JCWPd 87

8.3. Cele środowiskowe obszarów chronionych 88

8.4. Przedłużenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych i ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych 92

8.5. Cele środowiskowe a czasowe pogorszenie stanu JCW w wyniku zjawisk o charakterze naturalnym lub na skutek siły wyższej ... 97

9. OCENA POSTĘPU W OSIĄGANIU CELÓW ŚRODOWISKOWYCH ... 100

9.1. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych JCWP ... 101

9.1.1. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego JCWP RW w okresie od 2016 r. do 2021 r. wraz z wyjaśnieniem przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych dla nich określonych ... 101

9.1.2. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego JCWP RW w okresie od 2016 do2021 r. wraz z wyjaśnieniem przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych. ... 103

9.2. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych JCWPd ... 105

9.3. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla obszarów chronionych ... 106

10. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W APGW ... 108

10.1. Podsumowanie informacji uzyskanych w wyniku monitorowania realizacji działań zawartych w ostatnim planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, pozyskanych na podstawie art. 328 ust. 2 ustawy – Prawo wodne ... 108

10.2. Działania z aPGW, które nie zostały zastosowane. ... 114

10.3. Konieczne, dodatkowe działania podjęte w trakcie realizacji aPGW na obszarze dorzecza ... 115

11. ANALIZY EKONOMICZNE ZWIĄZANE Z KORZYSTANIEM Z WÓD ... 117

11.1. Analiza zwrotu kosztów usług wodnych ... 117

11.1.1. Zinternalizowane koszty zasobowe – opłaty za usługi wodne w Polsce w 2019 r.. ... 117
11.1.2. Koszty środowiskowe ... 119
11.1.3. Zwrot kosztów usług wodnych w sektorze komunalnym ... 120
11.1.4. Zwrot kosztów usług wodnych w przemyśle ... 121
11.1.5. Zwrot kosztów usług wodnych w rolnictwie ... 121

11.2. Analiza efektywności jakościowej i kosztowej zestawu działań. ... 122

11.2.1. Metodyka ... 122
11.2.2. Wyniki analizy efektywności jakościowej i kosztowej ... 124

11.3. Analiza ekonomiczna zestawu działań. ... 125

11.3.1. Ogólne podejście do analiz. ... 125
11.3.2. Wyniki analiz ekonomicznych – ocena ilościowa ... 126
11.3.3. Wyniki analiz ekonomicznych – ocena jakościowa. ... 127

12. ZESTAW DZIAŁAŃ ... 128

12.1. Katalog działań krajowych ... 133

12.2. Katalogi działań poszczególnych kategorii wód ... 135

12.2.1. Katalog działań JCWP RW. ... 137

12.3. Opis zestawu działań podstawowych i uzupełniających JCW ... 141

12.3.1. Zestaw działań podstawowych i uzupełniających JCWP RW ... 141
12.3.2. Zestawy działań dla JCWPd (GW) ... 144

12.4. Koszty zestawu działań ... 145

13. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ. ... 147

13.1. Informacje o planowanych i podjętych działaniach, które służą wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych ... 147

13.1.1. Kompleksowe uregulowanie zasady zwrotu kosztów usług wodnych w ustawie – Prawo wodne ... 148
13.1.2. System regulacji i zatwierdzania taryf za usługi wodno-kanalizacyjne ... 151
13.1.3. Planowane działania. ... 153

13.2. Podsumowanie działań podjętych dla realizacji celów środowiskowych i wymagań związanych z zaopatrzeniem w wodę. ... 154

13.3. Informacje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych ... 158

13.4. Informacje o zezwoleniach na wprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych 159

13.5. Podsumowanie działań podjętych w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych 160

13.5.1. Wdrażanie działań w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych 160
13.5.2. Postęp we wdrażaniu działań w ramach aPGW (2016) 162
13.5.3. Ocena skuteczności zrealizowanych działań w ramach aPGW 166
13.5.4. Działania służące eliminacji stężeń substancji priorytetowych w ramach IIaPGW 168

13.6. Podsumowanie działań podjętych w celu zapobieżenia skutkom zanieczyszczeń niedających się przewidzieć lub łagodzenia tych skutków 169

13.7. Podsumowanie działań, o których mowa w art. 325 ust. 1 ustawy – Prawo wodne 177

13.8. Informacje o sposobie prowadzenia działań polegających na utrzymywaniu wód 179

13.8.1. Działania wykonywane na poziomie obszaru dorzecza oraz regionu wodnego na podstawie PUW 180
13.8.2. Katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad 182
13.8.3. Raport dotyczący zrealizowanych prac na przykładzie roku 2019. 183

13.9. Działania związane z ochroną wód morskich. 184

13.10. Informacje o pozostałych działaniach. 184

14. WARUNKI POTWIERDZENIA WAŻNOŚCI POMIARÓW LUB BADAŃ W MONITORINGU JCWP I JCWPD. 187

15. UZASADNIENIE CZĘSTOTLIWOŚCI PROWADZENIA MONITORINGU SUBSTANCJI PRIORYTETOWYCH OKREŚLONEJ W PRZEPISACH WYDANYCH NA PODSTAWIE ART. 350 UST. 1 USTAWY – PRAWO WODNE 189

16. WYKAZ INWESTYCJI I DZIAŁAŃ, KTÓRE MOGĄ SPOWODOWAĆ NIEOSIĄGNIĘCIE DOBREGO STANU WÓD LUB POGORSZENIE DOBREGO STANU WÓD 193

17. ZAGROŻENIA DLA SWOBODNEGO PRZEPŁYWU WÓD ORAZ SPŁYWU LODÓW. 196

18. BUDOWLE REGULACYJNE I URZĄDZENIA WODNE. 197

19. WYKAZ SZCZEGÓŁOWYCH PROGRAMÓW I PLANÓW GOSPODAROWANIA DLA OBSZARU DORZECZA. 198

19.1. Dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW 200

19.1.1. Dokumenty o charakterze strategicznym 200
19.1.2. Dokumenty i inne instrumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym – komplementarne względem zapisów IIaPGW 207
19.1.3. Dokumenty i inne instrumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym – inne powiązane 214

19.2. Dokumenty powiązane, na które wpływ mają ustalenia IIaPGW 219

20. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ ZASTOSOWANYCH W CELU INFORMOWANIA SPOŁECZEŃSTWA I KONSULTACJI PUBLICZNYCH, OPIS WYNIKÓW I DOKONANYCH NA ICH PODSTAWIE ZMIAN W PLANIE 220

21. ORGANY WŁAŚCIWE W SPRAWACH GOSPODAROWANIA WODAMI DLA OBSZARU DORZECZA. 224

22. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA. 234

23. PODSUMOWANIE WSZELKICH ZMIAN LUB UAKTUALNIEŃ DOKONANYCH OD DNIA OGŁOSZENIA POPRZEDNIEGO PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA 238

24. INFORMACJA O SPOSOBACH I PROCEDURACH POZYSKIWANIA INFORMACJI I DOKUMENTACJI ŹRÓDŁOWEJ WYKORZYSTANEJ DO SPORZĄDZENIA IIAPGW ORAZ INFORMACJI O SPODZIEWANYCH WYNIKACH REALIZACJI IIAPGW 241

24.1. Punkty kontaktowe pozyskiwania informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu 241

24.2. Procedury pozyskiwania źródłowej dokumentacji 241

24.3. Dokumentacja źródłowa wykorzystana przy sporządzaniu IIaPGW 242

25. ZAŁĄCZNIKI. 246

Spis tabel

Tabela 2-1. Zestawienie zagadnień prezentowanych w IIaPGW w odniesieniu do zakresu wskazanego w ustawie pr.w. i r.p.g.w....20
Tabela 3-1. Ogólny opis obszaru dorzecza Dniestru....25
Tabela 3-2. Wykaz JCWP na obszarze dorzecza Dniestru....27
Tabela 3-3. Zestawienie JCWP na obszarze dorzecza Dniestru....27
Tabela 3-4. Typy JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru....28
Tabela 3-5. Zestawienie JCWP z określonym statusem w regionie wodnym Dniestru....28
Tabela 3-6. Zestawienie JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru....29
Tabela 4-1. Charakterystyka klimatyczna – obszar dorzecza Dniestru....34
Tabela 5-1. Kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu diagnostycznego....39
Tabela 5-2. Kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu operacyjnego....40
Tabela 5-3. Kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu obszarów chronionych....41
Tabela 5-4. Liczba JCWP RW planowanych do monitoringu w stosunku do całkowitej liczby JCWP na obszarze dorzecza Dniestru (porównanie cyklów planistycznych 2016–2021 i 2022–2027)....43
Tabela 5-5. Liczba JCWP RW planowanych do MD i/lub MO w latach 2022–2027 w stosunku do całkowitej liczby JCWP danych kategorii na obszarze dorzecza Dniestru....43
Tabela 5-6. Klasyfikacja stanu ekologicznego JCWP....47
Tabela 5-7. Klasyfikacja potencjału ekologicznego JCWP....47
Tabela 5-8. Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP....48
Tabela 5-9. Sposób oceny stanu ogólnego JCWP....48
Tabela 5-10. Liczba JCWP RW zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych wraz z określeniem liczby JCWP RW z oceną stanu na obszarze dorzecza Dniestru....50
Tabela 5-11. Podsumowanie oceny stanu JCWP RW – obszar dorzecza Dniestru....52
Tabela 5-12. Liczba JCWP monitorowanych i niemonitorowanych przeanalizowanych pod kątem klasyfikacji i oceny w podziale na kategorie wód....53
Tabela 5-13. Podsumowanie statystyczne klasyfikacji i oceny JCWP (JCWP monitorowane i niemonitorowane)....54
Tabela 5-14. Wyniki analizy tendencji zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych w punktach w latach 2007–2019....64
Tabela 5-15. Wyniki analizy położenia zwierciadła wody podziemnej JCWPd nr 169 zlokalizowanej na obszarze dorzecza Dniestru....65
Tabela 5-16. Stan chemiczny JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru....66
Tabela 5-17. Wyniki testu C.1 – Ogólna ocena stanu chemicznego JCWPd....66
Tabela 5-18. Wyniki testu C.2/I.2 – Ocena wpływu ingresji i ascenzji wód słonych lub innych zdegradowanych na stan wód podziemnych....67
Tabela 5-19. Wyniki testu C.3 – Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych....67
Tabela 5-20. Wyniki testu C.4 – Ochrona stanu wód powierzchniowych....67
Tabela 5-21. Wyniki testu C.5 – Ochrona wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi....67
Tabela 5-22. Stan ilościowy JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru....68
Tabela 5-23. Wyniki testu I.1 – Bilans wodny....68
Tabela 5-24. Wyniki testu I.3 – Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych....68
Tabela 6-1. Substancje, dla których zgodnie z r.kl.jcwp stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości na obszarze dorzecza Dniestru („+" – występuje przekroczenie; „–" – nie występuje przekroczenie)....72
Tabela 6-2. Podsumowanie dla oznaczeń wykonanych w wodzie i biocie na obszarze dorzecza Dniestru....72
Tabela 7-1. Podsumowanie analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW – obszar dorzecza Dniestru....77
Tabela 7-2. Liczba JCWP RW, dla których wskazano presję znaczącą umiarkowaną lub silną na elementy biologiczne, w obszarze dorzecza Dniestru....78
Tabela 7-3. Wynik analizy presji w poszczególnych JCWPd....80
Tabela 8-1. Liczba JCWP RW z poszczególnymi celami środowiskowymi na obszarze dorzecza Dniestru w aPGW (2016–2021)....83
Tabela 8-2. Liczba JCWP RW z poszczególnymi celami środowiskowymi na obszarze dorzecza Dniestru w IIaPGW (2022–2027)....84
Tabela 8-3. Osiągnięcie celów środowiskowych ustalonych na lata 2016–2021 dla JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru w oparciu o jednostki planistyczne aPGW....87
Tabela 8-4. Osiągnięcie celów środowiskowych ustalonych na lata 2016–2021 dla obszaru dorzecza Dniestru....88
Tabela 8-5. Cele środowiskowe dla JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru....88
Tabela 8-6. Zestawienie liczbowe JCW z odstępstwami od osiągnięcia celów środowiskowych w trybie art. 4 ust. 4 i 5 RDW (IIaPGW, 2022–2027)....96
Tabela 9-1. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym aPGW (2016–2021) – JCWP RW....101
Tabela 9-2. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym IIaPGW (2022–2027) – JCWP RW....102

Tabela 9-3. Analiza przyczyn wpływających na brak postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego na obszarze dorzecza Dniestru – JCWP RW 102
Tabela 9-4. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym aPGW (2016–2021) – JCWP RW 103
Tabela 9-5. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym IIaPGW (2022–2027) – JCWP RW 104
Tabela 9-6. Analiza przyczyn wpływających na brak postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego na obszarze dorzecza Dniestru bazując na nowym układzie planistycznym IIaPGW – JCWP RW 104
Tabela 9-7. Porównanie wyniku oceny stanu JCWPd w latach 2016 i 2019 na obszarze dorzecza Dniestru 106
Tabela 10-1. Stopień realizacji działań podstawowych krajowych. 109
Tabela 10-2. Stopień realizacji działań wynikających z aPWŚK w skali kraju. 112
Tabela 11-1. Opłaty stałe za usługi wodne, uiszczone w 2019 r.. 118
Tabela 11-2. Opłaty zmienne za usługi wodne, uiszczone w 2019 r.. 118
Tabela 11-3. Wysokość jednostkowych opłat za usługi wodne w 2019 r.. 118
Tabela 11-4. Podział kosztów środowiskowych pomiędzy sektory w 2018 r. 119
Tabela 11-5. Dane finansowe sektora komunalnego w Polsce w 2018 r. 120
Tabela 11-6. Stopa zwrotu kosztów usług wodnych w sektorze komunalnym w 2018 r. 120
Tabela 11-7. Wielkość kosztów związanych z gospodarką wodną w rolnictwie w Polsce, dane w mln zł za 2017 r. 121
Tabela 11-8. Macierz efektywności kosztowej. 123
Tabela 11-9. Wyniki analizy efektywności jakościowej – wskaźnik efektywności – wody powierzchniowe 124
Tabela 11-10. Wyniki analizy efektywności kosztowej – wody powierzchniowe 124
Tabela 11-11. Wskaźnik istotności presji na stan chemiczny JCWPd (Wip)....126
Tabela 11-12. Wskaźnik prawdopodobieństwa występowania deficytu wody na cele zaopatrzenia ludności w wodę (Wpd) 126
Tabela 11-13. Analiza ekonomiczna – wskaźniki. 127
Tabela 11-14. Wyniki analiz ekonomicznych – ocena jakościowa. 127
Tabela 12-1. Kodowanie działań w katalogu JCW 136
Tabela 12-2. Liczba działań poszczególnych kodów IIaPGW JCWP RW. 139
Tabela 12-3. Zestawienie działań zalecanych do wdrożenia w JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru. 143
Tabela 12-4. Koszty zestawu działań na obszarze dorzecza Dniestru (w tys. zł) 145
Tabela 12-5. Udział poszczególnych kategorii wód w kosztach ogółem zestawu działań na obszarze dorzecza Dniestru. 145
Tabela 12-6. Koszty zestawu działań według rodzajów działań (w tys. zł) na obszarze dorzecza Dniestru. 145
Tabela 12-7. Koszty zestawu działań według kategorii działań (w tys. zł) na obszarze dorzecza Dniestru 145
Tabela 12-8. Ocena realności wdrożenia działań - dorzecze Dniestru 147
Tabela 13-1. Działania związane z wdrażaniem zasady zwrotu kosztów usług wodnych ujęte w aPWŚK. 147
Tabela 13-2. Liczba złożonych wniosków taryfowych według organu regulacyjnego (RZGW WP) 152
Tabela 13-3. Liczba wniosków taryfowych złożonych do RZGW WP w Rzeszowie według formy organizacyjnej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego występującego z wnioskiem. 152
Tabela 13-4. Liczba wniosków taryfowych złożonych do RZGW WP w Rzeszowie według rodzaju działalności przedsiębiorstwa 153
Tabela 13-5. Działania planowane na IV cykl planistyczny (2022–2027). 154
Tabela 13-6. Działania związane z realizacją celów środowiskowych i wymagań związanych z zaopatrzeniem w wodę ujęte w aPWŚK. 154
Tabela 13-7. Proponowane działania krajowe wspólne dla wszystkich JCWP – obszar dorzecza Dniestru 156
Tabela 13-8. Zestawienie liczby pozwoleń wodnoprawnych wydanych do roku 2018 i obowiązujących w okresie 2022–2027 158
Tabela 13-9. Zestawienie liczby pozwoleń wodnoprawnych udzielonych w okresie 2018–2019 na obszarze dorzecza Dniestru z podziałem na RZGW WP. 159
Tabela 13-10. Wielkość zrzutu w podziale na rodzaj zrzutu na obszarze dorzecza Dniestru 159
Tabela 13-11. Wybrane działania z Katalogu działań krajowych aPWŚK (2016), znaczące dla poprawy stanu jakościowego JCWP....161
Tabela 13-12. Podsumowanie liczby działań zrealizowanych i zaawansowanych w realizacji, mających znaczenie dla poprawy stanu jakościowego JCWP – wszystkie obszary dorzeczy i kategorie wód....165
Tabela 13-13. Podsumowanie liczby działań zrealizowanych i zaawansowanych w realizacji, mających znaczenie dla poprawy stanu jakościowego JCWP – obszar dorzecza Dniestru 165
Tabela 13-14. Skuteczność działań dla kategorii JCWP rzecznych w zakresie oceny substancji priorytetowych w wodzie – analiza statystyczna obejmująca wszystkie obszary dorzeczy. 166
Tabela 13-15. Skuteczność działań dla kategorii JCWP jeziornych w zakresie oceny substancji priorytetowych w wodzie – analiza statystyczna obejmująca wszystkie obszary dorzeczy. 167
Tabela 13-16. Zakres obowiązków w celu przeciwdziałania skutkom zanieczyszczeń wraz ze wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego i podstawy prawnej działania. 170
Tabela 13-17. Działania pośrednio związane z przeciwdziałaniem skutkom zanieczyszczeń – wynikające z powiązanych przepisów 174

Tabela 13-18. Działania, o których mowa w art. 325 ust. 1 pkt 2 pr.w. – katalog działań krajowych IIaPGW 178
Tabela 15-1. Klasyfikacja stanu chemicznego wód dla kategorii wód na obszarze dorzecza Dniestru w oparciu o wyniki oceny stanu GIOŚ za lata 2014–2019. 191
Tabela 15-2. Udział wód objętych programami monitoringu na obszarze dorzecza Dniestru 191
Tabela 17-1. Zestawienie liczby odcinków i liczby JCWP potencjalnie zagrożonych w odniesieniu do obszaru dorzecza Dniestru 196
Tabela 18-1. Budowle regulacyjne na obszarze dorzecza Dniestru 197
Tabela 21-1. Zestawienie organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Dniestru wraz ze statusem prawnym oraz danymi adresowymi 224
Tabela 23-1. Porównanie liczby JCWP danej kategorii i o danym statusie wg aPGW i IIaPGW 238
Tabela 24-1. Dane adresowe organów właściwych do udzielania informacji z zakresu IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru 241
Tabela 24-2. Dane adresowe organów właściwych do udzielania informacji z zakresu monitoringu wód i obszarów chronionych dla obszaru dorzecza Dniestru 241

Spis rysunków

Rysunek 1-1. Relacje głównych zagadnień planu gospodarowania wodami 18
Rysunek 2-1. Struktura dokumentu IIaPGW 22
Rysunek 3-1. Graficzne odwzorowanie obszaru dorzecza Dniestru 24
Rysunek 8-1. Algorytm decyzyjny zastosowania odstępstw w trybie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 RDW 94
Rysunek 11-1. Schemat analizy efektywności kosztowej. 123
Rysunek 12-1. Powiązania wzajemne katalogów i zestawów 131
Rysunek 19-1. Schemat –relacje pomiędzy wybranymi dokumentami systemu zarządzania polityką rozwoju a dokumentem IIaPGW 199
Rysunek 20-1. Miejsca spotkań konsultacyjnych projektów IIaPGW. 222

Spis wykresów

Wykres 3-1. Udział poszczególnych form zagospodarowania terenu regionu wodnego Dniestru 26
Wykres 4-1. Prognozowane tendencje zmian wybranych składowych klimatu 35
Wykres 5-1. Udział JCWP RW z oceną stanu w ogólnej liczbie JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru – ocena stanu zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 r. 51
Wykres 5-2. Udział JCWP RW z oceną stanu w ogólnej liczbie JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru – ocena stanu zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r. 51
Wykres 6-1. Częstość przekroczeń wartości granicznych (≥50%) w wodzie i biocie w JCWP RW. 71
Wykres 7-1. Udział liczby JCWP RW ze zidentyfikowaną daną presją znaczącą w ogólnej liczbie JCWP RW – obszar dorzecza Dniestru 78
Wykres 7-2. Udział eksploatowanych wód podziemnych w podziale na cele poboru na obszarze dorzecza Dniestru 82
Wykres 8-1. Podsumowanie wyniku oceny osiągnięcia celów środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, które uwzględnione zostały w wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków w latach 2016–2021.....91
Wykres 10-1. Udział działań krajowych z określonym terminem realizacji (aPGW) 110
Wykres 10-2. Stan realizacji działań krajowych ze wskazanym terminem realizacji (aPGW) 110
Wykres 10-3. Udział działań zaplanowanych dla poszczególnych kategorii wód w ogólnej liczbie działań aPGW (2016–2021) w skali kraju 111
Wykres 10-4. Udział działań o określonym statusie w podziale na działania podstawowe i uzupełniające - JCWP RW (w skali kraju) 113
Wykres 10-5. Udział działań o określonym statusie w podziale na działania podstawowe i uzupełniające – JCWPd (w skali kraju) 114
Wykres 12-1. Udział działań poszczególnych kategorii w katalogu działań krajowych IIaPGW. 134
Wykres 12-2. Udział działań z prolongacji oraz nowych w katalogu działań krajowych IIaPGW 135
Wykres 12-3. Udział działań z określonym terminem realizacji oraz działań ciągłych w katalogu działań krajowych IIaPGW 135
Wykres 12-4. Udział działań w poszczególnych kategoriach katalogu działań JCWP RW. 138
Wykres 12-5. Udział działań podstawowych oraz uzupełniających w katalogu działań JCWP RW. 138
Wykres 12-6. Udział działań ukierunkowanych na redukcję poszczególnych rodzajów presji 139
Wykres 12-7. Podział działań w zestawie dla JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru. 144
Wykres 13-1. Stan realizacji działań z grupy działania organizacyjno-prawne 155
Wykres 13-2. Liczba podjętych interwencji w podziale na kategorie według PUW, rok 2018 184
Wykres 13-3. Liczba podjętych interwencji w podziale na kategorie według PUW, rok 2019 184

Wykaz skrótów stosowanych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru

Skrót	Rozwinięcie
aPGW	aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (2016)
aPWŚK	aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju
aPZRP	aktualizacja Planów zarządzania ryzykiem powodziowym (2021)
Baza HYMO	baza danych elementów hydromorfologicznych
BAT	najlepsza dostępna technika *(eng. best available techniques)*
BZT_5	pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu
CIS	Wspólna strategia wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej (ang. *Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive*)
DPE	dobry potencjał ekologiczny
DSE	dobry stan ekologiczny
DWP	dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. WE L 372/19 z 27.12.2006 r., str.19) oraz dyrektywa Komisji 2014/80/UE z dnia 20 czerwca 2014 r. zmieniająca załącznik II do dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (Dz. Urz. UE L 182 z 21.06.2014 r., str. 52)
Dyrektywa Azotanowa	dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991 r., str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68, Dz. Urz. WE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447 oraz Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1,)
Dyrektywa ściekowa lub dyrektywa 91/271/EWG	dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 26, z późn. zm.)
Dyrektywa 2008/15/WE	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84)
Dyrektywa dot. jakości wody do spożycia	dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 330 z 5.12.1998 r., str. 32 – Dz. Urz. UE Polskie Wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 90, , Dz. Urz. WE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14 oraz Dz. Urz. UE L 260 z 7.10.2015, str. 6) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) Dz. Urz. UE L 435 z 23.12.2020 r., str. 1)
Dz. U.	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
Dz. Urz. UE L	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, seria L (Legislacja)
EFI+PL	wielometryczny wskaźnik do oceny stanu/potencjału ekologicznego rzek na podstawie ichtiofauny stosowany w PMŚ w Polsce dla określonych typów rzek
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
E-PRTR	Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń
EQS	środowiskowe normy jakości (ang. *environmental quality standards*)

Skrót	Rozwinięcie
EUT	obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód
FS	Fundusz Spójności
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	główne zbiorniki wód podziemnych
HIR	hydromorfologiczny indeks rzeczny
IBI_PL	wielometryczny wskaźnik do oceny stanu/potencjału ekologicznego rzek na podstawie ichtiofauny stosowany w PMŚ w Polsce dla określonych typów rzek
IFPL	wskaźnik oceny fitoplanktonu
IIaPGW	druga aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (2022–2027)
IMGW-PIB	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy
IO	wskaźnik oceny fitobentosu
IOŚ	Inspekcja Ochrony Środowiska
JCW	jednolita część wód
JCWP	jednolita część wód powierzchniowych
JCWP CW	jednolita część wód powierzchniowych przybrzeżnych (IIaPGW odnosi się do JCWP w nowym układzie planistycznym)
JCWP LW	jednolita część wód powierzchniowych jeziornych (IIaPGW odnosi się do JCWP w nowym układzie planistycznym)
JCWP RW	jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (IIaPGW odnosi się do JCWP w nowym układzie planistycznym)
JCWP RWr	jednolita część wód powierzchniowych zbiornikowych (IIaPGW odnosi się do JCWP w nowym układzie planistycznym)
JCWP TW	jednolita część wód powierzchniowych przejściowych (IIaPGW odnosi się do JCWP w nowym układzie planistycznym)
JCWPd	jednolita część wód podziemnych
JCWPd (GW)	oznaczenie zestawu działań dla jednolitych części wód podziemnych
k.p.a.	ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185)
KE	Komisja Europejska
KPEiK	Krajowy Plan na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-–2030
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych
KPOWM	Krajowy Program Ochrony Wód Morskich (2017)
KPRWP	Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych
KPZK	Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego
KPZL	Krajowy program zwiększania lesistości
KSRR 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
KTM	typ działania (ang. *Key Types of Measures*); Annex 8q: List of Relevant KTM (KTM_Enum) Final Draft v4 WFD Reporting Guidance 2022 - 30.04.2020)

Skrót	Rozwinięcie
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
LCh	Laboratorium Chemiczne PIG-PIB
MAHB	Biuro do spraw Zagrożeń Poważnymi Awariami (ang. *Major Accident Hazard Bureau*), funkcjonujące w strukturach UE
MB	monitoring badawczy
MD	monitoring diagnostyczny
MMI_PL	wielometryczny wskaźnik stanu ekologicznego rzek
MO	monitoring operacyjny
MPA	plany adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców -– Miejskie plany adaptacji do zmian klimatu
MPHP10	Mapa Podziału Hydrograficznego Polski w skali referencyjnej 1:10 000
m p.p.t	metry pod poziomem terenu
NAT	naturalna część wód
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NGO	organizacja pozarządowa (ang. *Non-government organization*)
NW WP	nadzór wodny Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
OP	obszary priorytetowe
OpZ	grupa robocza do spraw ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem
OZE	odnawialne źródło energii
p.o.ś. lub Prawo ochrony środowiska	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556)
PCA	Polskie Centrum Akredytacji
PE	potencjał ekologiczny
PEP2030	Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
PEP2040	Polityka energetyczna Polski do 2040 r. – strategia rozwoju sektora paliwowo-energetycznego
PGW lub Plan gospodarowania wodami	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMPL	multimetryczny indeks fitoplanktonowy dla polskich jezior
PMŚ	państwowy monitoring środowiska
POZ	pozostałe obszary zlewni JCWP (obszary, które nie stanowią zlewni bezpośredniej JCWP rzecznych)
PPH2	wskaźnik dotyczący budowli piętrzących
Ppk	punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
PPSS	Plan przeciwdziałania skutkom suszy
pr.w. lub Prawo wodne	ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687)
Prognoza OOŚ	prognoza oddziaływania na środowisko
PRR	Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-–2027 z perspektywą do 2030 r. (zwany Programem Rozwoju Retencji)
PRTR	Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń

Skrót	Rozwinięcie
PSH	państwowa służba hydrogeologiczna
PUW	plan utrzymania wód
PZO	Plany zadań ochronnych (obszarów Natura 2000)
PZRP	Plany zarządzania ryzykiem powodziowym
r.g.z.w.	rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz. U. poz. 896)
r.kl.jcwp	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475)
r.kl.jcwpd	rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 2148)
r.m.jcw	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 1576)
r.p.g.w.	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (Dz. U. poz. 2150)
r.s.sz.ś.w.	rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. poz. 1311)
RDOŚ	regionalna dyrekcja ochrony środowiska
RDW lub Ramowa Dyrektywa Wodna	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, Dz. Urz. WE L 331 z 25.12.2001, str. 1 – Dz. Urz. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 358, Dz. Urz. UE L 81 z 20.3.2008, str. 60, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84, Dz. Urz. UE L 140 z 5.6.2009, str. 114, Dz. Urz. UE L 226 z 24.08.2013, str. 1; Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8, Dz. Urz. UE L 311 z 31.10.2014, str. 32 oraz Dz. Urz. UE L 158 Z 06.05.2021, str. 23), tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna
RK	jednolita część wód przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
RZGW WP	regionalny zarząd gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
s.pr.w.	ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121), akt uchylony
s.r.kl.jcwp (2008)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. poz. 1008), akt uchylony
s.r.kl.jcwp (2011)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1545), akt uchylony
s.r.kl.jcwp (2014)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1482), akt uchylony
s.r.kl.jcwp (2016)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187), akt uchylony
s.r.kl.jcwp (2019)	rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 2149), akt uchylony

Skrót	Rozwinięcie
s.r.kl.s.e.p. (2009)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. poz. 1018), akt uchylony
s.r.kl.s.e.p. (2011)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. poz. 1549), akt uchylony
s.r.m.jcw (2009)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 685), akt uchylony
s.r.m.jcw (2011)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1550 oraz z 2013 r. poz. 1558), akt uchylony
s.r.m.jcw (2016)	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1178), akt uchylony
s.r.m.jcw (2019)	rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 2147), akt uchylony
s.r.kl.jcwpd (2019)	rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 2148), akt uchylony
SCW	sztuczna część wód
SE	stan ekologiczny
dyrektywa SEVESO-II	dyrektywa Rady 96/82/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (Dz. Urz. UE L 10 14.01.1997, str. 13) zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/105/WE z dnia 16 grudnia 2003 r. zmieniająca dyrektywę Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (Dz. Urz. UE L 345 z 31.12.2003 r., str. 97 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 398) (uchylona dyrektywą 2012/18/UE)
dyrektywa SEVESO-III	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012 r., str. 1)
SiG	obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
SiNP	Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030”
SOBWP	sieć obserwacyjno-badawcza wód podziemnych
SOOŚ	strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
SP 2030	Strategia produktywności 2030
SPA 2020	Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 r. z perspektywą do 2030 r.
SRKS	Strategia rozwoju kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030
SRT 2030	Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 r.
SZCW	silnie zmieniona część wód
SZRWRiR 2030	Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030
śdw	śródlądowa droga wodna
u.i.o.ś.	ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1070 oraz z 2022 r. poz. 1726)
u.o.o.	ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1726 i 2127)

Skrót	Rozwinięcie
u.o.o.ś.	ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260, 1261, 1783, 1846 i 2185)
u.o.p	ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726 i 2185)
u.p.i.s.	ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1700)
u.p.i.z.p	ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, 1846 i 2185)
u.s.g.	ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561)
u.z.z.w.o.ś	ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 oraz z 2022 r. poz. 1549)
WFOŚiGW	wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej
WIOŚ	wojewódzki inspektorat ochrony środowiska
Wip	wskaźnik istotności presji w danej JCWPd
Wpd	wskaźnik prawdopodobieństwa występowania deficytu wody na cele zaopatrzenia ludności w wodę
WPGO	wojewódzkie plany gospodarki odpadami
WPR	wspólna polityka rolna
WTP	skłonności do ponoszenia wydatków
WWA	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZL	jednolita część wód przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
ZPPŚ	Zespół Poboru Próbek Środowiskowych PIG-PIB
ZZ WP	zarząd zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

Wykaz kluczowych pojęć (terminologia) stosowanych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru

Stosowane pojęcie – termin	Rozwinięcie
opracowanie i przyjęcie PGW	2011
II cykl planistyczny	2010–2015 (PGW)
opracowanie i przyjęcie aPGW	2016
III cykl planistyczny	2016–2021 (aPGW)
opracowanie i przyjęcie IIaPGW	2022
IV cykl planistyczny	2022–2027 (IIaPGW)
JCWP w starym układzie planistycznym / JCWP (aPGW)	podział na jednolite części wód powierzchniowych funkcjonujący w układzie planistycznym obowiązującym w III cyklu planistycznym 2016–2021, zgodnie z aPGW 2016
JCWP w nowym układzie planistycznym / JCWP (IIaPGW)	podział na jednolite części wód powierzchniowych funkcjonujący w układzie planistycznym obowiązującym w IV cyklu planistycznym 2022–2027, zgodnie z IIaPGW 2021
ppk 2016–2021	reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne JCWP dla III cyklu planistycznego 2016–2021
ppk w nowym układzie planistycznym	punkty pomiarowo-kontrolne JCWP wskazane przez GIOŚ na etapie przygotowywania do opracowania IIaPGW, jako odpowiednie dla prowadzenia analiz w nowym układzie planistycznym – niereprezentatywne
ppk reprezentatywne 2022–2027	reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne JCWP dla IV cyklu planistycznego 2022–2027
cele środowiskowe	w rozumieniu art. 56, art. 57, art. 59, art. 61 pr.w.
dobry potencjał ekologiczny	potencjał silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych lub sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji potencjału ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego potencjału określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 4 pr.w. jest określony jako dobry (art. 16 pkt 6 pr.w.)
dobry stan ilościowy wód podziemnych	stan jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu ilościowego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry (art. 16 pkt 10 pr.w.);
dobry stan chemiczny wód podziemnych	stan chemiczny JCWPd, który na podstawie oceny stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry (art. 16 pkt 7 pr.w.);
dobry stan ekologiczny	stan JCW innych niż silnie zmienione jednolite części wód powierzchniowych lub sztuczne jednolite części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 4 pr.w., jest określony jako dobry (art. 16 pkt 9 pr.w.)
dobry stan wód podziemnych	stan JCWPd, w którym stan ilościowy wód podziemnych oraz stan chemiczny tych wód są określone co najmniej jako dobre (art. 16 pkt 11 pr.w.)
dobry stan wód powierzchniowych	stan JCWP charakteryzujący się dobrym stanem chemicznym wód powierzchniowych oraz co najmniej dobrym stanem ekologicznym lub co najmniej dobrym potencjałem ekologicznym (art. 16 pkt 12 pr.w.)
dobry stan chemiczny wód powierzchniowych	stan chemiczny JCWP, który na podstawie klasyfikacji stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry (art. 16 pkt 8 pr.w.)

Stosowane pojęcie – termin	Rozwinięcie
działania podstawowe	zgodnie z art. 324 ust. 2 pr.w.
działania uzupełniające	zgodnie z art. 324 ust. 4 pr.w.
koszty środowiskowe	rozumie się przez to wartość materialną strat w środowisku powodowanych przez korzystanie z wód (art. 16 pkt 24 pr.w.)
koszty zasobowe	rozumie się przez to wartość utraconych korzyści, które mogłyby być osiągnięte, gdyby zasoby wodne i ich zdolność do samoodtwarzania nie były zmniejszane przez podmioty aktualnie je użytkujące (art. 16 pkt 25 pr.w.)
metodyka referencyjna	metoda pomiarów lub badań, która może obejmować w szczególności sposób poboru próbek, sposób interpretacji uzyskanych danych, a także metodyki modelowania rozprzestrzeniania substancji oraz energii w środowisku (według p.o.ś.)
najefektywniejsza ekonomicznie kombinacja działań	w rozumieniu określonym przez § 5 ust. 1 pkt 2 r.p.g.w.
obszary chronione	w rozumieniu określonym przez art. 16 pkt 32 pr.w.: a) JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, b) JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, c) obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód, d) obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, e) obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.
rejestr wykazów obszarów chronionych	w rozumieniu określonym przez art. 317 ust. 1 pkt 5 i art. 317 ust. 4 pr.w.
substancje priorytetowe	substancje zanieczyszczające szczególnie niebezpieczne dla środowiska wodnego ujęte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 1 marca 2019 r. w sprawie wykazu substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 528)
typy abiotyczne rzek	w rozumieniu załącznika nr 6 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475)
typ wód powierzchniowych, potencjał ekologiczny, stan ekologiczny, elementy biologiczne, klasa stanu ekologicznego wód, klasa potencjału ekologicznego wód	w rozumieniu rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych
utrzymywanie wód, kategorie prac utrzymaniowych	w rozumieniu art. 227 pr.w.
wykaz inwestycji	wykaz planowanych inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w., zgodnie z art. 435 pr.w.

Stosowane pojęcie – termin	Rozwinięcie
zanieczyszczenie	rozumie się przez to emisję, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska, zgodnie z definicją przewidzianą art. 3 pkt 49 p.o.ś.
zestaw działań	zbiór wszystkich działań planowanych do wdrożenia we wszystkich JCW, służący osiąganiu ustanawianych celów środowiskowych obejmuje zestaw działań, o którym mowa w art. 324 ust. 1 pr.w., z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych, oraz informacje o działaniach, o których mowa w art. 159 ust. 1 i 3 pr.w. (§2 ust. 1 pkt 12 r.p.g.w.) Zestaw działań – program działań według RDW.
zwrot kosztów usług wodnych	w rozumieniu określonym w pr.w.; zgodnie z art. 9 ust. 3 pr.w. gospodarowanie wodami opiera się na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe oraz analizę ekonomiczną

1. Wprowadzenie

IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześcioletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE.

Zgodnie z RDW każde Państwo Członkowskie zapewnia ustalenie programu środków (działań), dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium, uwzględniając wyniki analiz wymaganych art. 5 RDW (w tym przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analizę ekonomiczną korzystania z wód). Program działań (zgodnie z pr.w.– zestaw działań) powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych.

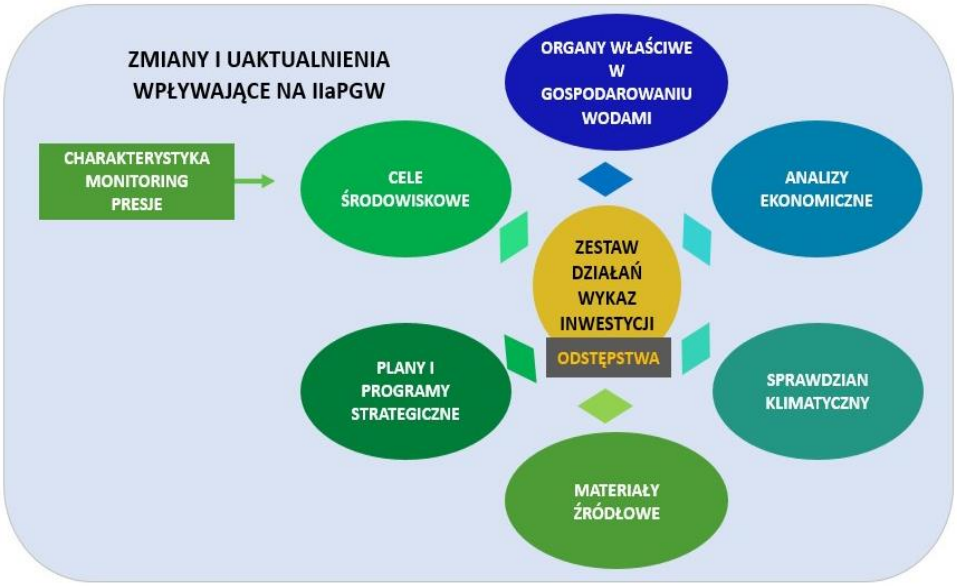
Niniejsza IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza.

Stanowi on podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Cały proces opracowania IIaPGW prowadzony jest przez PGW WP poprzez realizację szeregu prac, których wyniki docelowo zostały wykorzystane w niniejszym opracowaniu.

Niniejsza IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru zawiera wszystkie elementy wymagane art. 318 pr.w. i r.p.g.w.

Plany gospodarowania wodami przedstawiają wynik procesu powiązanych działań realizowanych dla uzyskania pełnego obrazu stanu JCW i postępu w osiąganiu celów środowiskowych.

Rysunek 1-1. Relacje głównych zagadnień planu gospodarowania wodami.

Źródło: Opracowanie własne.

Niniejsza IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru poza wskazaniem kierunków działania w okresie kolejnych 6 lat, ma również za zadanie przedstawienie danych i informacji stanowiących podsumowanie aktualnego na koniec III cyklu planistycznego stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCW, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych. W dokumencie znajduje się również podsumowanie prac i działań podjętych w ostatnim cyklu planistycznym wraz z określeniem warunków wyjściowych dla nowego, aktualnego cyklu planistycznego.

Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości spełnienia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.

W IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru zawarto również wykaz inwestycji, które mogą doprowadzić do nieosiągnięcia założonych celów środowiskowych, spełniających jednak warunki dopuszczające zastosowanie odstępstwa na podstawie art. 4 ust. 7 RDW.

Projekt planu gospodarowania wodami jest podawany do publicznej wiadomości na zasadach i w trybie określonych w przepisach u.o.o.ś., aby w okresie 6-miesięcznych konsultacji społecznych zainteresowane strony mogły zgłaszać uwagi do ustaleń zawartych w tym dokumencie.

Cały proces konsultacji społecznych ma na celu włączenie wszystkich zainteresowanych stron w proces opracowania IIaPGW, tak aby stanowił on podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasad gospodarowania nimi w przyszłości.

2. Struktura dokumentu

Zakres informacji prezentowanych w planie gospodarowania wodami, w tym w niniejszym projekcie IIaPGW określony jest pr.w. i r.p.g.w., które wskazują zagadnienia konieczne do uwzględnienia w tym dokumencie.

Dla ułatwienia identyfikacji poszczególnych rozdziałów IIaPGW, w których zaprezentowano wymagane prawem informacje, zostało przygotowane zestawienie (tabela 2-1) wskazujące rozdział/podrozdział, w którym znajduje się odniesienie do danego artykułu pr.w. lub paragrafu r.p.g.w.

Tabela 2-1. Zestawienie zagadnień prezentowanych w IIaPGW w odniesieniu do zakresu wskazanego w ustawie pr.w. i r.p.g.w.

Lp.	Rozdział planu gospodarowania wodami	Rozporządzenie w sprawie zakresu planu gospodarowania wodami	Ustawa Prawo wodne
1.	Rozdział 3	§ 2 ust. 1 pkt 1 lit. a–d r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 1 pr.w.
2.	Rozdział 7	§ 2 ust. 1 pkt 39 r.p.g.w. § 3 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 2 pr.w.
3.	Rozdział 3	§ 2 ust. 1 pkt 1 lit. e r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 3 pr.w.
4.	Rozdział 5.1	§ 2 ust. 1 pkt 2, pkt 3 lit. a, pkt 6 i 7 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 4 pr.w.
5.	Rozdział 5.2	§ 2 ust. 1 pkt 2, pkt 3 lit. b, pkt 4–10 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 4 pr.w.
6.	Rozdział 8	§ 2 ust. 1 pkt 11 r.p.g.w. § 4 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 5 pr.w.
7.	Rozdział 11	§ 2 ust. 1 pkt 40 r.p.g.w. § 5 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 6 pr.w.
8.	Rozdział 12	§ 2 ust. 1 pkt 12 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 7 pr.w.
9.	Rozdział 13.1	§ 2 ust. 1 pkt 14 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 8 pr.w.
10.	Rozdział 13.2	§ 2 ust. 1 pkt 15 lit. b–c r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 9 pr.w.
11.	Rozdział 13.3	§ 2 ust. 1 pkt 16 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 10 pr.w.
12.	Rozdział 13.4	§ 2 ust. 1 pkt 17 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 11 pr.w.
13.	Rozdział 13.5	§ 2 ust. 1 pkt 18 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 12 pr.w.
14.	Rozdział 13.6	§ 2 ust. 1 pkt 19 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 13 pr.w.
15.	Rozdział 13.7	§ 2 ust. 1 pkt 20 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 14 pr.w.
16.	Rozdział 13.8	§ 2 ust. 1 pkt 21 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 15 pr.w.
17.	Rozdział 13.9	§ 2 ust. 1 pkt 15 lit. a r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 16 pr.w.
18.	Rozdział 13.10	§ 2 ust. 1 pkt 22, 25 i 26 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 17 pr.w.
19.	Rozdział 19	§ 2 ust. 1 pkt 27 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 18 pr.w.
20.	Rozdział 20	§ 2 ust. 1 pkt 28 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 19 pr.w.
21.	Rozdział 21	§ 2 ust. 1 pkt 29 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 20 pr.w.
22.	Rozdział 24	§ 2 ust. 1 pkt 30 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 21 pr.w.

Lp.	Rozdział planu gospodarowania wodami	Rozporządzenie w sprawie zakresu planu gospodarowania wodami	Ustawa Prawo wodne
23.	Rozdział 16	§ 2 ust. 1 pkt 31 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 22 pr.w.
24.	Rozdział 14	§ 2 ust. 1 pkt 23 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 23 pr.w.
25.	Rozdział 15	§ 2 ust. 1 pkt 24 r.p.g.w.	art. 318 ust. 1 pkt 24 pr.w.
26.	Rozdział 17	§ 2 ust. 1 pkt 32 r.p.g.w.	art. 318 ust. 2 pkt 1 pr.w.
27.	Rozdział 18	§ 2 ust. 1 pkt 33 r.p.g.w.	art. 318 ust. 2 pkt 2 pr.w.
28.	Rozdział 23	§ 2 ust. 1 pkt 34 r.p.g.w.	art. 318 ust. 6 pkt 1 pr.w.
29.	Rozdział 9	§ 2 ust. 1 pkt 35 r.p.g.w.	art. 318 ust. 6 pkt 2 pr.w.
30.	Rozdział 10.1	§ 2 ust. 1 pkt 38 r.p.g.w.	art. 318 ust. 6 pkt 3 pr.w.
31.	Rozdział 10.2	§ 2 ust. 1 pkt 36 r.p.g.w.	art. 318 ust. 6 pkt 3 pr.w.
32.	Rozdział 10.3	§ 2 ust. 1 pkt 37 r.p.g.w.	art. 318 ust. 6 pkt 3 pr.w.
33.	Rozdział 6	–	art. 114 pr.w. oraz art. 317 ust. 1 pkt 8 pr.w.
34.	Rozdział 4	§ 2 ust. 1 pkt 13 r.p.g.w.	–

Źródło: Opracowanie własne.

Dla zachowania czytelności dokumentu zastosowano następującą strukturę:

- część główna dokumentu – prezentująca w sposób opisowy zagadnienia na poziomie obszaru dorzecza oraz poszczególnych regionów wodnych. Wszelkie zestawienia tabelaryczne oraz zobrazowania mapowe znajdują się w załącznikach;
- załączniki IIaPGW – stanowiące integralną część IIaPGW, prezentujące w sposób szczegółowy zagadnienia zaprezentowane w części głównej, w tym załącznik nr 1 zawierający zbiorcze zestawienie danych charakteryzujących każdą JCW obszaru dorzecza w zakresie zagadnień objętych planem gospodarowania wodami;
- załączniki graficzne do planu gospodarowania wodami ujęte w załącznikach do IIaPGW (nr 11-35) prezentujące zobrazowania mapowe zagadnień przedstawionych w części głównej IIaPGW.

Rysunek 2-1. Struktura dokumentu IIaPGW.

Źródło: Opracowanie własne.

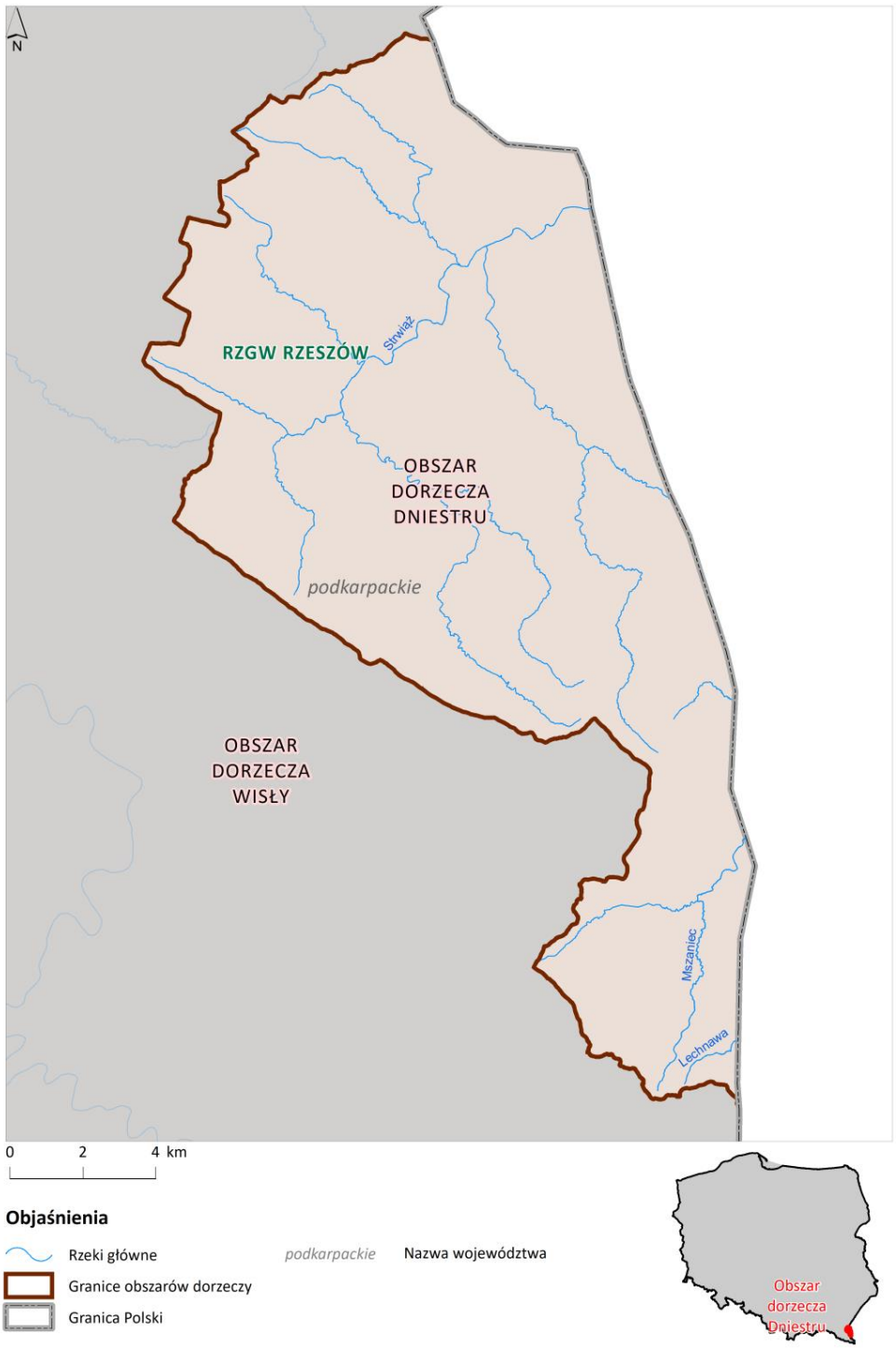
Kolejne rozdziały prowadzą przez poszczególne elementy IIaPGW wraz z podsumowaniem wszelkich zmian dokonanych w okresie objętym aPGW (2016–2021).

3. Ogólny opis cech charakterystycznych obszaru dorzecza wraz z wykazem obszarów chronionych

Obszar dorzecza Dniestru jest jednym z dziewięciu dorzeczy w granicach Polski. Polska część dorzecza jest położona w południowo-wschodniej części kraju. W granicach Polski łączna powierzchnia obszaru dorzecza zajmuje 233 km^2. Główną rzeką obszaru dorzecza jest Dniestr (ciek I rzędu) o długości całkowitej 1352 km. Rzeka jest położona poza granicami Polski, przepływa przez Ukrainę oraz Mołdawię i uchodzi do Morza Czarnego. Obszar dorzecza Dniestru w Polsce jest reprezentowany przez zlewnię rzeki Strwiąż (ciek II rzędu), która jest lewostronnym dopływem Dniestru. Całkowita długość rzeki wynosi 100,3 km, natomiast w granicach Polski znajduje się górny bieg Strwiąża o długości 17,3 km. Do lewostronnych dopływów Dniestru zalicza się również: Mszaniec i Lechnawa (cieki II rzędu). Łączna długość sieci hydrograficznej regionu wodnego wynosi około 150 km. Rzeki Strwiąż, Jasieńka oraz liczne potoki obszaru dorzecza Dniestru nie są drogami wodnymi lecz mają istotne znaczenie dla żeglugi śródlądowej. Obszar dorzecza reprezentowany jest przez region wodny Dniestru (RZGW Rzeszów).

Pod względem administracyjnym obszar dorzecza Dniestru znajduje się w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego.

Graficzne odwzorowanie obszaru dorzecza Dniestru zostało przedstawione na rysunku 3-1, ogólny opis obszaru dorzecza Dniestru zawarto w tabeli 3-1.

Rysunek 3-1. Graficzne odwzorowanie obszaru dorzecza Dniestru.

Źródło: Opracowanie własne.

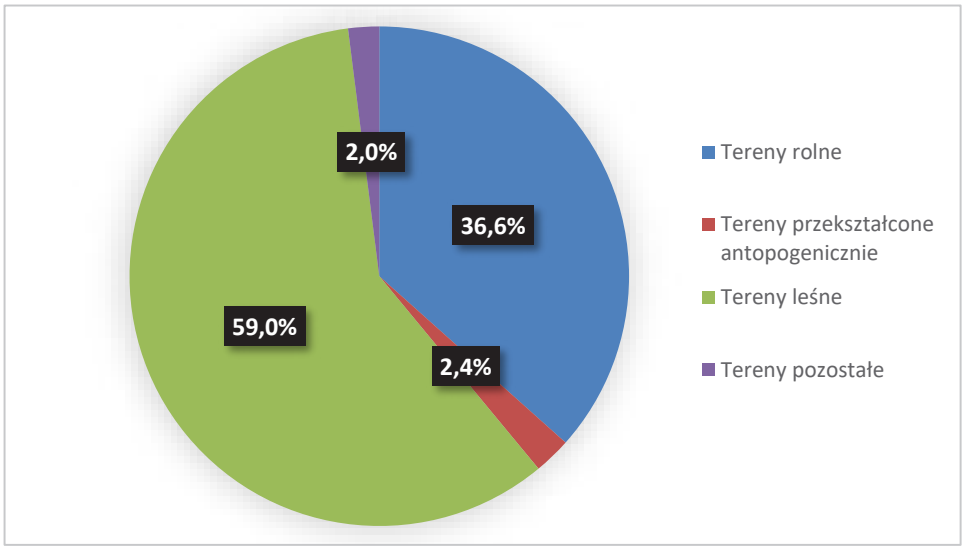
Tabela 3-1. Ogólny opis obszaru dorzecza Dniestru

Nazwa obszaru dorzecza	**Obszar dorzecza Dniestru**
Powierzchnia obszaru dorzecza	233 km^2
Długość cieku głównego	Dniestr – 1352 km Strwiąż – 100,3 km (17,3 km w granicach Polski)
Długość cieków istotnych (ciek lub kilka cieków, dla którego lub których wyznaczono JCWP)	129,73 km w granicach Polski
Główne dopływy	Strwiąż
Regiony wodne	region wodny Dniestru
Liczba JCWP	**JCWP RW**: 2 **JCWPD**: 1
Liczba obszarów chronionych	Obszary chronione w rozumieniu art. 16 pkt 32 pr.w.: • JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (dalej jako: „**ZL”**); • JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych (dalej jako: „**RK”**); • obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód (dalej jako: „**EUT”**); • obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie (dalej jako: „**SiG”**); • obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym - brak wyznaczonych obszarów na obszarze dorzecza (dalej jako: „**GZWod”**). **ZL**: 1 JCWPd **RK**: brak **SiG**: 2 JCWP **EUT**: 2 JCWP **GZWod**: brak
Liczba JCW zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych	**JCWP RW:** 2 JCWP RW, tj. 100% na obszarze dorzecza Dniestru **JCWPd:** brak
Główne sposoby użytkowania wód	• pobór wody na cele komunalne; • pobór wody na cele rolnictwa;
Zidentyfikowane presje znaczące	• zrzuty ścieków komunalnych; • zanieczyszczenia obszarowe.

Źródło: Opracowanie własne.

Region wodny Dniestru znajduje się w całości w obrębie ekoregionu Karpaty (100%).

Na podstawie danych Corine Land Cover[1)] można stwierdzić, że największy udział w powierzchni regionu mają tereny leśne – około 59,0%, dalej użytki rolne – około 36,6%, a tereny przekształcone antropogenicznie – około 2,4%. Tereny pozostałe zajmują około 2,0% (wykres 3-1).

Wykres 3-1. Udział poszczególnych form zagospodarowania terenu regionu wodnego Dniestru.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CLC 2018.

Największym ośrodkiem miejskim w regionie wodnym Dniestru są Ustrzyki Dolne. W regionie wodnym prowadzona jest działalność produkcyjna związana głównie z pozyskiwaniem i przetwórstwem drewna. Region jest również wykorzystywany turystycznie.

3.1. Wykaz JCWP wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych oraz statusu

Plany gospodarowania wodami zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 1 lit. a pr.w. zawierają wykaz JCWP wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych. W obszarze dorzecza Dniestru wykaz JCWP obejmuje jedną kategorie: RW (rzeczne).

W związku z dokonanymi w III cyklu planistycznym (2016–2021) zmianami dotyczącymi gospodarowania wodami modyfikacjom uległy również wykazy JCWP[2)]. Wprowadzone w tym obszarze zmiany dotyczyły:

- weryfikacji i aktualizacji jednostek planistycznych – zmiany dokonane w wyniku realizacji projektów: Aktualizacja wykazu JCWP i SCWP dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów w latach 2015–2021 wraz z weryfikacją typów wód części wód (2015)[3)], Analiza i aktualizacja jednostek do planowania z uwzględnieniem MPHP10 (2017)[4)];
- przeglądu i weryfikacji metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem (2019);
- zmiany rejestru obszarów chronionych – zmiana wprowadzona ustawą pr.w.

W wyniku dokonanych zmian w Polsce zostało łącznie wyznaczonych 3116 JCWP RW, 1068 JCWP LW,

---

1) Corine Land Cover (CLC 2018).
2) Informacje o zmianach i uaktualnieniach wprowadzonych w okresie 2016–2021 (aPGW) przedstawia rozdział 23 IIaPGW.
3) Aktualizacja wykazu JCWP i SCWP dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów w latach 2015–2021 wraz z weryfikacją typów wód części wód, KZGW, Warszawa 2015.
4) Analiza i aktualizacja jednostek do planowania z uwzględnieniem MPHP10, 2017.

4 JCWP CW, 7 JCWP TW oraz 45 JCWP RWr. Zgodnie z aPGW w okresie 2016–2021 wyznaczonych było 4586 JCWP RW (JCWP RWr), 1044 JCWP LW, 10 JCWP CW i 9 JCWP TW.

Wykaz JCWP występujących na obszarze dorzecza Dniestru przedstawiono w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami, który prezentuje szczegółowe informacje o poszczególnych JCW. Położenie i granice JCWP w obszarze dorzecza Dniestru prezentuje mapa stanowiąca załącznik nr 11 do planu gospodarowania wodami.

Liczbę i kody JCWPw obszarze dorzecza Dniestru prezentują poniższe tabele 3-2 i 3-3.

Tabela 3-2. Wykaz JCWP na obszarze dorzecza Dniestru.

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1.	RW9000077471	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa
2.	RW9000077693	Strwiąż

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3-3. Zestawienie JCWP na obszarze dorzecza Dniestru.

Region wodny	Liczba JCWP
	RW
Dniestr	2
Łącznie w obszarze dorzecza	**2**

Źródło: Opracowanie własne.

Obszar dorzecza Dniestru charakteryzuje się występowaniem wyłącznie JCWP RW.

3.1.1. Typologia JCWP

Typologia abiotyczna JCWP stanowi system klasyfikacji wód powierzchniowych opracowany zgodnie z załącznikiem II RDW i jest podstawowym krokiem na drodze do ustalenia oceny oraz klasyfikacji stanu ekologicznego wód.

Ze względu na różnorodność naturalnych warunków środowiskowych, które mają wpływ na występowanie organizmów wodnych, konieczne jest wydzielenie różnych typów wód, które w warunkach niezakłóconych działalnością człowieka charakteryzują się odrębnymi cechami biologicznymi i będą stanowić wzorzec do określenia stopnia odchylenia przy ocenie stanu ekologicznego wód. Warunki środowiskowe wynikają z takich czynników, jak m.in.: położenie geograficzne, wysokość bezwzględna, geologia i hydromorfologia terenu.

Pierwsza typologia abiotyczna dla JCWP w Polsce została określona w ramach pracy pn. *Typologia wód powierzchniowych i wyznaczenie części wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE*[5)]. Zgodnie z tym opracowaniem w Polsce wyznaczono 26 typów JCWP RW (oraz typ nieokreślony – „0”), 13 typów JCWP LW, 5 typów JCWP TW oraz 3 typy JCWP CW. Wymieniona typologia została przyjęta w ramach rozporządzeń w sprawie planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w Polsce.

W ramach *Aktualizacji wykazu JCWP i SCWP dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów w latach 2015–*

[5)] Typologia wód powierzchniowych i wyznaczenie części wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE, IMGW-PIB, IOŚ-PIB, Instytut Morski, Warszawa 2004.

2021 wraz z weryfikacją typów wód części wód[6)], przeprowadzono weryfikację granic JCWP oraz typów wód powierzchniowych. W wyniku realizacji pracy, wydzielono w Polsce 20 typów JCWP RW, 7 typów JCWP LW, 2 typy JCWP CW i 5 typów JCWP TW. Aktualna typologia jcw stanowi załącznik nr 6 do r.kl.jcwp.

Poniżej przedstawiono typy JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru (tabela 3-4). Ekoregiony na obszarze dorzecza Dniestru wraz z typem kategorii JCW przedstawiano w załączniku nr 12 do planu gospodarowania wodami.

Tabela 3-4. Typy JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru.

Kod typu JCWP RW	Nazwa typu	Liczba JCWP danego typu
RWf_wap	potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	2

Źródło: Opracowanie własne.

3.1.2. Status JCWP

Artykuł 5 ust. 1 RDW zobowiązuje państwa członkowskie do określenia części wód powierzchniowych, które będą używane do oceny postępów w realizacji i osiągnięcia celów środowiskowych RDW. Zgodnie z warunkami art. 4. ust. 3 RDW umożliwia państwom członkowskim wyznaczenie (SCW) i (SZCW). W efekcie dokonanego wyznaczenia JCWP występują z określonym statusem jako: NAT – naturalna część wód, SCW – sztuczna część wód, albo SZCW – silnie zmieniona część wód, co zostało przedstawione na załączniku nr 12 do planu gospodarowania wodami. Wyznaczenie JCWP jako SZCW, czy SCW, wynika ze zmian charakterystyk hydromorfologicznych tych jednolitych części wód spowodowanych przez sposób ich użytkowania i wymaga uzasadnienia, że istnieją przesłanki do wyznaczenia JCWP jako SZCW lub SCW[7)].

Wykaz SCW i SZCW wraz z uzasadnieniem ich wyznaczenia zawiera załącznik nr 1 do planu gospodarowania wodami, który przedstawia szczegółowe informacje o kategorii JCW Położenie i granice JCWP w obszarze dorzecza Dniestru prezentują mapy stanowiące załącznik nr 11 do planu gospodarowania wodami.

Liczbę JCWP w regionie wodnym Dniestru z określonym statusem określa poniższa tabela 3- 5.

Tabela 3-5. Zestawienie JCWP z określonym statusem w regionie wodnym Dniestru.

Region wodny	Liczba JCWP z określonym statusem		
	RW		
	NAT	SCW	SZCW
Dniestr	2	–	–
Łącznie w obszarze dorzecza	**2**	**–**	**–**

Objaśnienia:

NAT – naturalna część wód; SCW – sztuczna część wód; SZCW – silnie zmieniona część wód.

Źródło: Opracowanie własne.

W obszarze dorzecza Dniestru występują wyłącznie naturalne części wód.

---

6) Aktualizacja wykazu JCWP i SCWP dla potrzeb kolejnej aktualizacji planów w latach 2015–2021 wraz z weryfikacją typów wód części wód, KZGW, Warszawa 2015.

7) Informacje dotyczące zmian i uaktualnień dokonanych w okresie 2016-–2021 (aPGW) przedstawia rozdział 23 IIaPGW.

3.2. Wykaz JCWPd

Na obszarze dorzecza Dniestru znajduje się 1 JCWPd (tabela 3-6)[8)], dla której zbiorcza informacja przedstawiona została w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami. Położenie i granice JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru przedstawiono na mapie stanowiącej załącznik nr 13 do planu gospodarowania wodami.

Tabela 3-6. Zestawienie JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru.

Region wodny	Liczba JCWPd	Liczba JCWPd obejmujących obszar więcej niż 1 regionu wodnego	Kod JCWPd
Dniestr	1	0	PLGW9000169

Źródło: Opracowanie własne.

Na obszarze dorzecza Dniestru występuje jedna JCWPd o numerze 169. Występują tu dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i fliszowe (paleogeńsko-kredowe). Piętra te mogą pozostawać ze sobą w bezpośredniej więzi hydraulicznej. Piętro czwartorzędowe związane jest z osadami aluwialnymi dolin Strwiąża i Mszańca oraz lokalnie z pokrywami zwietrzelinowymi. Wody podziemne we fliszu występują w zwietrzałej i spękanej przypowierzchniowej strefie – do około 60-80 m p.p.t.

Na obszarze dorzecza Dniestru nie wyznaczono zbiorników wód podziemnych spełniających kryteria głównych zbiorników wód podziemnych.

3.3. Wykaz obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 ustawy – Prawo wodne

Zgodnie z art. 317 ust. 1 pkt 5 pr.w. jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych na potrzeby planów gospodarowania wodami jest rejestr wykazów obszarów chronionych. Przepis ten obliguje do utworzenia rejestru wykazów obszarów chronionych zawierających wykazy:

- JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71 pr.w.;
- JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;
- obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

W Polsce pierwszy rejestr wykazów obszarów chronionych został sporządzony w 2003 r. Od tego czasu jest on poddawany przeglądowi i uaktualniany. Jego ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2020 r. [9)]

---

8) Ibidem.

9) Informacje dotyczące zmian i uaktualnień dokonanych w okresie 2016–2021 (aPGW) przedstawia rozdział 23 IIaPGW.

3.3.1. JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71 ustawy – Prawo wodne

Wykaz obszarów chronionych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w skali kraju zawiera łącznie 178 JCWP, z czego 1 to JCWP LW, a pozostałych 177 to JCWP RW, w tym 18 JCWP RWr. Wszystkie JCWPd w Polsce wskazane są jako przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

W skali obszaru dorzecza Dniestru nie występują JCW uwzględnione w wykazie obszarów chronionych jako JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71 pr.w. JCWPd w obszarze dorzecza Dniestru jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Wykaz JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71 pr.w, zawiera załącznik nr 1 do planu zagospodarowania wodami, który przedstawia szczegółowe informacje o poszczególnych JCW.

3.3.2. JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych

Wykaz obszarów chronionych przeznaczonych do celów rekreacyjnych w skali kraju zawiera łącznie 413 JCWP, w obrębie których w 2020 r. zarejestrowanych zostało 717 kąpielisk.

Na obszarze dorzecza Dniestru nie występują JCWP przeznaczone na cele rekreacyjne, w tym kąpieliskowe.

3.3.3. Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Wszystkie JCWP w Polsce (4240 JCWP) są uznane za obszary chronione wrażliwe na eutrofizację ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

3.3.4. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, włączone do wykazu obszarów, o których mowa w art. 317 ust. 4 pkt 4 pr.w., stanowią wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami. Tereny te są objęte różną formą ochrony według u.o.p. Spośród tych obszarów wyróżnia się: należące do sieci Natura 2000, parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe oraz obszary chronionego krajobrazu.

Łącznie na obszarze dorzecza Dniestru występuje 6 obszarów chronionych włączonych do wykazu obszarów, o których mowa w art. 317 ust. 4 pkt 4 pr.w., w tym: park narodowy – 1, park krajobrazowy – 1, obszar chronionego krajobrazu – 1, Natura 2000 – 3.

Liczba JCWP w obrębie których występują obszary chronione na obszarze dorzecza Dniestru wynosi: 2.

Wykaz obszarów chronionych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, prezentuje załącznik nr 2 do planu gospodarowania wodami.

Wskazanie występowania obszarów dokonane jest również w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami, który prezentuje szczegółowe informacje o poszczególnych JCW.

Położenie i przebieg granice obszarów chronionych obrazuje mapa stanowiąca załącznik nr 14 do planu gospodarowania wodami.

3.3.5. Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

R.g.z.w. określiło jako gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym:

- troć wędrowną (łac. *Salmo trutta m. trutta*),
- węgorza europejskiego (łac. *Anguilla anguilla*)

określając jednocześnie ciek lub jego odcinek przeznaczony do ochrony danego gatunku, obejmujący jeziora w biegu cieku. W przypadku obszarów przeznaczonych do ochrony troci wędrownej wyłączone z obszarów zostały zbiorniki i jeziora kończące dany obszar oraz jeziora źródliskowe. W przypadku węgorza europejskiego, z uwagi na cykl rozwojowy węgorza, do obszarów przeznaczonych do ochrony tego gatunku włączane są również zbiorniki i jeziora rozpoczynające dany obszar.

Na obszarze dorzecza Dniestru nie określono obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

4. Informacje dotyczące prognozowanych zmian klimatu

Zasadniczo prognozy zmian klimatu dla Polski w ujęciu regionalnym Europy Środkowej wskazują następujące zbieżne przestrzennie tendencje zmian krótkoterminowych (na najbliższe 10 lat, do 2030 r.) oraz długoterminowych (do końca wieku)[10)]:

1. W stosunku do okresu 1970–2000 obserwowane są niekorzystne zmiany klimatu, ale ich zaawansowanie (częstość, częstotliwość oraz przyrost wartości w stosunku do danych bazowych) nie ma obecnie charakteru znacząco odmiennego od występującego w okresie 2016–2021. Istotne odczuwalne różnice prognozowane są od połowy XXI w.
2. Następuje powolny przyrost średniej rocznej temperatury powietrza, ale w najbliższym dziesięcioleciu zmiana ta nie będzie istotnie wyższa od obserwowanej w okresie 2016–2021.
3. Prognozowany jest wzrost liczby dni z temperaturą powyżej 25°C.
4. Prognozowany jest spadek liczby dni z temperaturą poniżej 0°C; tu zmiany są relatywnie najszybsze – ocieplanie się sezonu chłodnego jest już zauważalne.
5. Prognozowane jest stopniowe wydłużanie się czasu trwania okresu wegetacyjnego.
6. Prognozowany jest wzrost częstości występowania wiatru o dużych prędkościach (trąby powietrzne, porywiste wiatry towarzyszące gwałtownym opadom atmosferycznym o charakterze konwekcyjnym).
7. Sumy roczne opadów nie będą znacząco odmienne od warunków historycznych okresu 1970–2000 (przewidywany jest wzrost nie przekraczający 5% dotychczasowej średniej sumy rocznej), ale prognozowany jest przyrost letniej sumy opadów przy zmniejszaniu się opadów zimowych.
8. W konsekwencji przyrostu średniej temperatury powietrza okresu chłodnego spodziewany jest spadek liczby dni z opadami śniegu oraz czasu utrzymywania się pokrywy śnieżnej.
9. Prognozowana jest zmiana charakteru opadów – wzrost częstości występowania krótkotrwałych intensywnych opadów (opady konwekcyjne), powyżej 10 mm na dobę. Jednocześnie prognozy wskazują na tendencję przyrostu czasu trwania okresu wilgotnego (opady >1 mm/doba)
10. Zmiana rozkładu i charakteru opadów w czasie – wzrost częstości występowania suszy atmosferycznej, a w konsekwencji prawdopodobny wzrost częstości występowania oraz przyrost czasu trwania suszy glebowej (deficyt wody w glebie), przy czym ważne jest zastrzeżenie, że prognozowana liczba dni z opadem równym i większym niż 1 mm na dobę ma tendencję do wydłużania się. Wynika z tego, że opady o niskiej dobowej sumie niezaspokajające potrzeb wodnych środowiska nie będą mieć istotnego wpływu na bilans zasobów wód.
11. Z przeprowadzonych badań PIG-PIB wynika, że zasoby wód podziemnych nie reagują deficytem na wahania warunków klimatycznych i generalną tendencję zmian klimatu[11)]. W najbliższym cyklu planistycznym nie należy oczekiwać zmian zasobów dyspozycyjnych.

---

10) Projekty KLIMAT 2012, KLIMADA 2013, KLIMADA 2.0, CHASE-PL 2017.

11) P. Herbich i in., Prognoza zagrożeń dla dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych w warunkach spodziewanych zmian klimatycznych w perspektywie do 2030 r. i do 2050 r. wraz ze wskazaniami do programów działań łagodzących skutki lokalnych deficytów zasobów, Zadania Państwowej Służby Hydrogeologicznej, Zadanie 22: Etap II. Sprawozdanie, PIG-PIB, Warszawa 2014.
P. Herbich, Analiza trendów zróżnicowania odpływu podziemnego do rzek wybranych zlewni w wieloleciu obserwacyjnym 1951–2011 oraz prognoza zmian odpływu podziemnego do roku 2020, 2030 i 2050, Zadania Państwowej Służby Hydrogeologicznej, Zadanie 22: Etap II. Sprawozdanie, PIG-PIB, Warszawa 2014.
P. Herbich, J. Mikołajków, E. Przytuła, Prognoza zmian zasobów wód podziemnych w warunkach możliwych zmian klimatycznych do 2050 roku, PZiTS 2016, Vol. 21, Nr 1.

W prognozach średnio- i długoterminowych warunków klimatycznych w projektach KLIMADA 2.0 oraz CHASE-PL 2017 ujawniają się typowe dla warunków historycznych oraz współczesnych krótkookresowe 4-6-letnie cykle wahań parametrów klimatu (m.in. temperatury powietrza i sumy opadów). W przyszłości należy się spodziewać dużego zróżnicowania warunków pogodowych i klimatycznych rok do roku. W odróżnieniu od warunków okresu 1970–2000 prognozowana przyszłość wyraźnie wskazuje wzrost częstości warunków pogody skrajnej. Oznacza to duże zróżnicowanie warunków funkcjonowania ekosystemów wodnych i od wód zależnych, w zależności od dostępnych na bieżąco zasobów wód powierzchniowych.

Z punktu widzenia procesów biologicznych przebiegających w wodach powierzchniowych, prognozowany przyrost średniej rocznej temperatury powietrza oraz postępujące wydłużanie okresu wegetacyjnego będzie z dużym prawdopodobieństwem mieć znaczący wpływ na procesy składowe eutrofizacji. Należy oczekiwać, że przyrost temperatury wód powierzchniowych jako konsekwencja wzrostu temperatury powietrza oraz zmiany np. w zlodzeniu (w tym zanik zlodzenia) będą wpływać na zwiększenie masy organizmów wodnych. Z kolei wysoce prawdopodobne zwiększenie parowania z wód otwartych będzie skutkować przyrostem stężeń substancji chemicznych i fizykochemicznych w wodach, w tym substancji aktywnie wpływających na przyspieszenie procesu eutrofizacji.

Prognozy zasobów wód powierzchniowych dla obszaru dorzecza Dniestru, wykonane w ramach modelowania CHASE-PL 2017, wskazują na co najmniej brak różnicy w zasobach wód powierzchniowych per saldo dla wielolecia modelowania 2024–2050, tj. bliskiej przyszłości, oraz 2074–2100, tj. dalekiej przyszłości. Wskazywana jest natomiast tendencja do przyrostu wartości przepływów średnich, co będzie wynikiem zmiany natężenia opadów. Prognozowane występowanie w przyszłości krótkich, ale intensywnych opadów będzie skutkować przyrostem liczby wezbrań, co statystycznie będzie powodować przyrost przepływu średniego. W zakresie zasobów wód podziemnych wyniki analiz wieloletniej zmienności stanów wód podziemnych w zakresie płytkiego oraz użytkowego poziomu wodonośnego prowadzonych przez PIG-PIB wskazują, że aktualnie zmiany klimatu nie wpływają zauważalnie na wody podziemne w bilansie zasobów dyspozycyjnych. Zmiany zasobów są wynikiem długookresowych fluktuacji oraz ich eksploatacji na cele gospodarcze. Stwierdzone naturalne fluktuacje zasobów nie wpływają na dostępność wód podziemnych dla użytkowników.

Dla terenów górskich należy zatem oczekiwać, że w najbliższym cyklu planistycznym utrzymają się dotychczasowe tendencje w zakresie wieloletniej fluktuacji zmian klimatu, a w przyszłości będzie postępować ocieplenie klimatu i narastać rozchwianie warunków pogodowych.

Dla obszarów górskich południowej Polski w obrębie Karpat prognozowany jest wzrost średniej temperatury powietrza, w tym wzrost średniej temperatury powietrza okresu chłodnego oraz przyrost liczby dni z temperaturą powyżej 25°C. Istotny jest prognozowany spadek liczby dni chłodnych poniżej 0°C i skrajnie chłodnych poniżej -10°C. Prawdopodobnie nie należy się spodziewać znaczącej zmiany przyrostu okresu wegetacji, ale zmianie będzie podlegała granica wysokości długotrwałego występowania śniegu, a w okresie chłodnym należy oczekiwać skrócenia czasu występowania opadów śniegu na rzecz możliwości pojawiania się opadów deszczu. Zmiany ustroju termicznego w połączeniu z ekspozycją dolin śródgórskich dodatkowo będą mieć istotne znaczenie dla wymuszania cyrkulacji powietrza, co w okresie ciepłym będzie sprzyjało tworzeniu (proces jest już zauważalny) warunków do formowania częstych (o większej częstotliwości niż dotychczas) opadów letnich typu konwekcyjnego. Z dużym prawdopodobieństwem będzie to stwarzało lokalne zagrożenie występowania błyskawicznych powodzi górskich, ograniczonych do poszczególnych dolin oraz węzłów hydrologicznych. Szczegóły kierunku zmian klimatu w horyzoncie najbliższego cyklu planistycznego oraz do końca XXI w. zestawiono w tabeli 4-1.

Znaczące, określone jako wysokie, narażenie[12)] presji klimatycznej w obszarze dorzecza Dniestru na jego ogólne warunki funkcjonowania stwierdzono dla przyrostu czasu trwania ekstremalnie wysokiej temperatury powietrza oraz przyrostu liczby dni z opadami o wysokim natężeniu; różnica względem obecnego stanu będzie szczególnie istotna dla okresu końca XXI w., w regionie Karpat przewidywany jest jeden z najwyższych przyrostów liczby dni opadów o natężeniu powyżej 20 mm, wyrażony jako liczba dni w roku.

Tabela 4-1. Charakterystyka klimatyczna – obszar dorzecza Dniestru.

Czynnik	Skala zjawiska w bieżącym cyklu planistycznym	Dotychczasowe narażenie	Zmiany klimatu do 2030 r.	Przyszłe narażenie (do 2030 r.)	Zmiany klimatu do 2100 r.	Przyszłe narażenie (do 2100 r.)
Średnia temperatura powietrza	6,5 - 6,9°C	niskie	wzrost o 0,05 - 0,08°C	niskie	wzrost o 1,5 - 2,0°C	niskie
Roczna amplituda temperatury powietrza okresu ciepłego	5 - 9°C	średnie	spadek o 1°C	niskie	przyrost o 5°C	niskie
Roczna amplituda temperatury powietrza okresu chłodnego	5°C	niskie	przyrost o 1°C	niskie	przyrost o 9°C	niskie
Roczna suma opadów	900 - 1200 mm/rok	niskie	spadek do 1% w skali roku	niskie	przyrost o 5 - 7% w skali roku	niskie
Średnia prędkość wiatru	2,0 - 2,5 m/s	niskie	spadek średniej prędkości	niskie	spadek średniej prędkości	niskie
Sezon wegetacyjny, temperatura powyżej 10°C	od 130 dni w roku	niskie	wydłużenie o 2 - 3 dni w roku	niskie	wydłużenie o 20 - 25 dni w roku (40% w roku)	niskie
Ekstremalna temperatura dodatnia	powyżej 25°C, około 15 - 36 dni w roku	średnie	o 10 - 20 dni w roku (10-15%)	wysokie	o 26 - 55 dni w roku (15 - 20%)	wysokie
Temperatura ujemna	poniżej 0°C, 120 - 155 dni w roku	średnie	spadek do 110 - 150 dni w roku (poniżej 25% dni w roku)	niskie	spadek do 100 - 130 dni w roku (poniżej 20% w roku)	niskie
Liczba dni z opadem w roku	około 140 - 170 dni w roku	średnie	brak prognozowanych zmian,140 - 170 dni w roku	średnie	nieznaczny spadek do 140 - 160 dni w roku	średnie
Opady nawalne	powyżej 10 mm na dobę: 20 - 30 dni w roku	średnie	bez zmiany lub przyrost o 0,5 dnia na rok	wysokie	przyrost do 2,5 -3,0 dni na rok	wysokie
	powyżej 20 mm na dobę: 2 - 3 dni w roku	średnie	przyrost o 0,2 - 0,5 dnia na rok	wysokie	przyrost nawet o 2,8 dnia na rok	wysokie

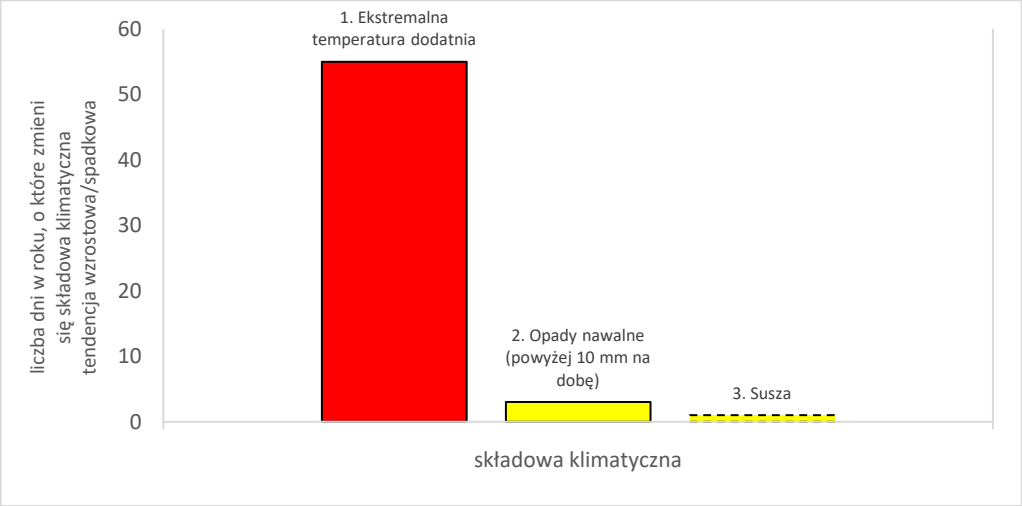
[12)] Narażenie na czynniki klimatyczne jest rozumiane jako ekspozycja obszaru dorzecza/regionu wodnego na zaistnienie negatywnej konsekwencji zmian klimatu wraz ze wskazaniem, które ze składowych klimatycznych są prognozowane jako te, których przyrost/spadek wielkości/natężenia (np. liczba dni z opadem o natężeniu >10 mm/doba, przyrost liczby dni gorących) będzie silnie oddziaływać na warunki obiegu wody.

Czynnik	Skala zjawiska w bieżącym cyklu planistycznym	Dotychczasowe narażenie	Zmiany klimatu do 2030 r.	Przyszłe narażenie (do 2030 r.)	Zmiany klimatu do 2100 r.	Przyszłe narażenie (do 2100 r.)
Opady i zaleganie śniegu	do 150 dni rocznie z zaleganiem śniegu	średnie	spadek liczby dni zalegania śniegu	niskie	spadek liczby dni zalegania śniegu, możliwy brak pokrywy śnieżnej	niskie
Susza	okresy suche powyżej 20 dni - 2 razy w roku	średnie	prawdopodobny przyrost liczby dni, duża niepewność wyniku	średnie	prawdopodobny przyrost liczby dni, duża niepewność wyniku	średnie

Źródło: Opracowanie własne.

Podsumowanie

Poniżej przedstawiono wykres 4-1 podsumowujący prognozowane zmiany klimatu i narażenie w horyzoncie czasowym do 2100 r. dla trzech składowych klimatycznych wybranych jako najbardziej reprezentatywne parametry prognozowanych zmian klimatu, które najintensywniej wpływają na stan wód. Należą do nich: ekstremalna temperatura dodatnia, opady nawalne powyżej 10 mm na dobę, susza.

Wykres 4-1. Prognozowane tendencje zmian wybranych składowych klimatu.

Źródło: Opracowanie własne.

Prognozowane zmiany klimatu w przedziale najbliższego cyklu planistycznego (lata 2022–2027) nie będą znacząco odbiegały od warunków współczesnych. Dopiero od około połowy XXI w. prognozowane jest znaczące przyspieszenie procesu zmian klimatycznych. Jako najważniejsze należy wskazać zmiany temperatury powietrza oraz zmiany struktury opadów – przejście z opadów śniegu i deszczu do znaczącego ograniczenia lub nawet zaniku występowania opadów śniegu (i pokrywy śnieżnej) z końcem bieżącego stulecia. Zmiany takie będą mieć istotne znaczenie dla warunków kształtujących równowagę hydrologiczną i ekosystemową:

- za zmianą struktury opadów należy oczekiwać podążenia zmiany ustroju hydrologicznego cieków, przede wszystkim zatarcia się lub zaniku składowej roztopowej wezbrań rzecznych, niejako w zamian – wezbrania będą podążały za intensywnymi epizodami opadów deszczu, a te – jak wskazują prognozy – nie zmienią swojej sumy, ale będą częściej występować w formie epizodów o znaczącym natężeniu, zatem z towarzyszeniem:
  - szybkiego spływu powierzchniowego zwiększającego proces erozji gleb, a w konsekwencji ładunek biogenów do cieków,
  - zwiększenia ilości ścieków wprowadzonych w ramach zrzutów burzowych,
  - formowania wezbrania opadowego;
- za zmianą ustroju termicznego atmosfery (przyrost średniej temperatury rocznej, prognozowane znaczące ocieplenie okresu chłodnego) należy oczekiwać postępującej zmiany ustroju termicznego wód powierzchniowych, spodziewane skutki można scharakteryzować w następujących obszarach:
  - przyrost temperatury powietrza i wody będzie skutkować wzrostem parowania prowadząc do strat w bilansie wodnym, w tym w chłodnej porze roku,
  - straty parowania będą prowadzić w konsekwencji do wzrostu stężenia substancji rozpuszczonych w wodach powierzchniowych, co może skutkować przekroczeniem norm/klas jakości w zakresie wskaźników fizykochemicznych i chemicznych wód,
  - wydłużenie okresu wegetacyjnego, podążające za przyrostem temperatury powietrza średniej rocznej oraz okresu chłodnego należy wiązać również z przyrostem biomasy produkowanej w ekosystemach wodnych, co w połączeniu ze wzrostem stężeń substancji rozpuszczonych w wodzie w konsekwencji może mieć znaczący wpływ na przyspieszenie procesów eutrofizacji, w tym w szczególności w obrębie zbiorników wodnych,
  - zmiana warunków środowiska fizycznogeograficznego dla wód powierzchniowych (przyrost temperatury wody, zanik zlodzenia, zanik pokrywy śnieżnej) będzie stwarzał nowe warunki ekosystemowe, w konsekwencji należy oczekiwać przebudowy ekosystemów wodnych i wodno-lądowych w zakresie składu gatunkowego – dotychczasowe gatunki mogą nie zdołać zbudować tolerancji dla nowych warunków, spodziewane jest sukcesywne narastanie presji wynikającej z pojawiania się nowych, dotychczas obcych lokalnie gatunków.

Zarysowane warunki wymagają stosowania działań adaptacyjnych zwiększających odporność ekosystemów wodnych, w tym:

- zwiększania retencji wód;
- renaturyzacji cieków;

oraz działań prewencyjnych w szczególności w zakresie:

- bieżącej kontroli parametrów fizykochemicznych i chemicznych wód powierzchniowych oraz działań sukcesywnie ograniczających dopływ zanieczyszczeń ze źródeł antropogenicznych;
- bieżącego monitoringu składu gatunkowego fauny i flory ekosystemów wodnych i wodno-środowiskowych w celu kontroli stabilności ekosystemów oraz prowadzenia działań zapobiegających inwazyjnemu przejmowaniu ekosystemów przez gatunki regionalnie obce.

Informacje o prognozowanych zmianach klimatu dla poszczególnych JCWP zaprezentowane zostały w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami.

5. Monitoring wód

Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanego przez ministra właściwego do spraw klimatu. Program ten jest wypełnieniem obowiązku zawartego w art. 4a ust. 1 pkt 5 u.i.o.ś. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013–2015. Aktualny strategiczny program PMŚ obowiązuje na lata 2020–2025, w latach 2016-2020 obowiązywał „Program państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020". Za wdrażanie PMŚ od 1 stycznia 2019 r. jest odpowiedzialny wyłącznie GIOŚ. Do końca 2018 r. jego działania były wspierane przez WIOŚ.

Pr.w. i rozporządzenia[13)] wykonawcze do ustawy zawierają odpowiednie postanowienia dotyczące monitoringu i oceny stanu wód. Przedstawione w niniejszym rozdziale informacje dotyczące zasad projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód bazują na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016–2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie. Ponadto rozdział zawiera syntetyczny opis sieci monitoringu na lata 2022–2027.

Badania i oceny stanu wód, zgodnie z art. 349 ust. 3-9 pr.w. wykonywane są przez następujące podmioty:

- badania wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych wykonuje właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska;
- badania wód powierzchniowych w zakresie elementów hydrologicznych i morfologicznych wykonuje państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna i przekazuje wyniki tych badań ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, PGW WP, właściwemu organowi Inspekcji Ochrony Środowiska, właściwym organom ochrony przyrody, a także wszystkim podmiotom wykonującym na zamówienie tych organów i podmiotów prace na potrzeby opracowania oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych, oceny stanu wód powierzchniowych, oceny stanu wód podziemnych oraz oceny stanu wód obszarów chronionych;
- obserwację elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego prowadzi właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska;
- badania osadów dennych rzek i jezior na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych wykonuje właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska;
- badania bioakumulacji substancji priorytetowych na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych oraz badania stanu ichtiofauny na potrzeby klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego wykonuje właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska;
- badania stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych są wykonywane przez PSH (PIG-PIB), zaś w uzasadnionych przypadkach badania uzupełniające wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych wykonuje właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska.

---

13) r.m.jcw, r.kl.jcwp, r.kl.jcwpd.

5.1. Wody powierzchniowe

5.1.1. Monitoring wód powierzchniowych

Monitoring JCWP prowadzi się w taki sposób, by możliwe było:

1. zakwalifikowanie JCWP do jednej z pięciu klas jakości wód;
2. uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego w każdym obszarze dorzecza;
3. ocenienie stanu JCWP w każdym obszarze dorzecza;
4. ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności elementów jakości oraz parametrów wskaźnikowych dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

Powyższe założenia są realizowane poprzez prowadzenie pomiarów poziomu i objętości lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego oraz poprzez prowadzenie badań grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód.

Zgodnie z r.m.jcw wyróżnia się następujące rodzaje monitoringu JCWP:

1. MD – ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych;
2. MO – ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych lub wyników MD;
3. MB;
4. monitoring obszarów chronionych.

Badania monitoringowe są prowadzone w ppk. Sieć ppk jest ustalana na podstawie aktualnego wykazu JCWP wraz z ich charakterystyką obejmującą: status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na JCWP. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Nową sieć monitoringu tworzy się poprzez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami. Szczegółowe kryteria wyznaczania ppk stanowi załącznik nr 2 do r.m.jcw.

Sieć ppk, na którą składają się reprezentatywne ppk wyznaczone na potrzeby prowadzenia monitoringu diagnostycznego i operacyjnego, stanowi postawę do przeprowadzenia badań, których wyniki posłużą do wykonania oceny stanu wód.

5.1.1.1. Monitoring diagnostyczny

Monitoring diagnostyczny JCWP prowadzi się w celu:

1. oceny stanu JCWP, tak aby:
   - uzupełnić informacje na temat rodzajów i wielkości znaczących oddziaływań antropogenicznych, na które narażone są JCWP na danym obszarze dorzecza,
   - potwierdzić ocenę wpływu znaczących oddziaływań, w tym antropogenicznych na stan wód powierzchniowych;
2. zaprojektowania pomiarów lub badań przyszłych programów monitoringu;
3. dokonania oceny długoterminowych zmian stanu JCWP w warunkach naturalnych lub spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi;
4. określenia długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń w wodzie, faunie wodnej, florze wodnej i osadach dennych;

5. dokonania oceny stopnia eutrofizacji wód powierzchniowych, reprezentatywnej dla występujących oddziaływań antropogenicznych oraz występujących typów wód powierzchniowych.

Rozporządzenie r.m.jcw określa kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach sieci MD. Załącznik nr 1 do r.m.jcw przedstawia kryteria stosowane od 31 grudnia 2021 r. Poniższa tabela 5-1 zawiera zestawienie określonych w r.m.jcw kryteriów.

Tabela 5-1. Kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu diagnostycznego.

Kryteria wyboru JCWP do monitoringu diagnostycznego zgodnie z r.m.jcw	
Lp.	**od 31 grudnia 2021 r. (załącznik nr 1 do r.m.jcw)**
1.	JCWP (w tym JCWP występujące na obszarach chronionych uwzględnionych w wykazach obszarów chronionych) w liczbie wystarczającej do dokonania oceny ogólnego stanu wód powierzchniowych na obszarach dorzeczy lub w wyznaczonych zlewniach, reprezentatywnej dla występujących oddziaływań antropogenicznych oraz występujących typów wód powierzchniowych
2.	JCWP zamykające dorzecza lub regiony wodne
3.	JCWP, których ciekiem głównym jest rzeka lub jej fragment, o powierzchni zlewni większej niż 2500 km^2, oraz inne cieki wyznaczone jako naturalne, SZCW lub SCW, charakteryzujące się znaczną wielkością przepływu w ramach obszaru dorzecza jako całości
4.	Jeziora oraz inne zbiorniki wodne wyznaczone jako naturalne JCWP, SZCW lub SCW, o powierzchni przekraczającej 50 ha, a także zbiorniki zaporowe wyznaczone jako SZCW, których objętość przekracza 10 mln m^3
5.	Znaczące JCWP przekraczające granicę państwa lub zlokalizowane na granicy państwa
6.	JCWP odprowadzające zanieczyszczenia poza granicę państwa lub do Morza Bałtyckiego, z których pozyskuje się wyniki pomiarów lub badań na potrzeby oszacowania odprowadzanego ładunku zanieczyszczeń
7.	JCWP, na których zostały wyznaczone reperowe ppk, w tym punkty wykorzystywane na potrzeby wymiany informacji między państwami członkowskimi Unii Europejskiej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.m.jcw.

MD jest prowadzony w reprezentatywnych ppk monitorowania stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP w cyklach rocznych z częstotliwością nie mniejszą niż co 6 lat, co najmniej raz w okresie obowiązywania danego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

5.1.1.2. Monitoring operacyjny

MO JCWP prowadzi się w celu:

1. ustalenia stanu JCWP, które uznano za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
2. dokonania oceny zmian stanu JCWP uznanych za zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych, wynikających z działań realizowanych w ramach programów mających na celu poprawę jakości JCWP;
3. dokonania oceny zmian stanu JCWP wynikających z działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Rozporządzenie r.m.jcw określa kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach sieci monitoringu operacyjnego. Załącznik nr 1 do r.m.jcw przedstawia kryteria stosowane od dnia 31 grudnia 2021 r. Poniższa tabela 5-2 zawiera zestawienie określonych w r.m.jcw kryteriów.

Tabela 5-2. Kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu operacyjnego.

Kryteria wyboru JCWP do monitoringu operacyjnego zgodnie z r.m.jcw	
Lp.	**od 31 grudnia 2021 r. (załącznik nr 1 do r.m.jcw)**
1.	JCWP (w tym JCWP występujące na obszarach chronionych uwzględnionych w wykazach obszarów chronionych) została uznana na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań na stan wód powierzchniowych lub monitoringu diagnostycznego za zagrożoną niespełnieniem określonych dla niej celów środowiskowych
2.	JCWP zagrożone znacznym oddziaływaniem ze strony punktowych, liniowych lub obszarowych źródeł zanieczyszczeń, wskazane w dokumentacjach planistycznych
3.	JCWP zagrożone znacznym oddziaływaniem mogącym mieć wpływ na hydromorfologię, wskazane w dokumentacji planistycznej
4.	Do JCWP odprowadzane są substancje z listy substancji priorytetowych oraz inne substancje odprowadzane w znacznych ilościach, wskazane w dokumentacji planistycznej
5.	W zlewniach, w których występują źródła zanieczyszczeń, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń oraz zmieniającym dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33/1 z dnia 4 lutego 2006 r. z późn. zm.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.m.jcw.

MO jest prowadzony dwa razy w sześcioletnim cyklu wodnym (co 3 lata), z wyjątkiem pomiarów stężeń tych substancji szczególnie szkodliwych, dla których w wyniku MD zostały stwierdzone przekroczenia wyznaczonych odpowiednich środowiskowych norm jakości oraz dla których odprowadzanie wskazano w dokumentacji planistycznej (pomiary corocznie, z częstotliwością co miesiąc) oraz elementów hydromorfologicznych (od jednokrotnego pomiaru w sześcioletnim cyklu wodnym dla określenia warunków morfologicznych, ciągłości strugi, strumienia, potoku, rzeki lub kanału oraz reżimu hydrologicznego dla JCWP TW i CW, poprzez comiesięczne pomiary reżimu hydrologicznego dla JCWP LW, w tym SZCW oraz SCW aż do systematycznych pomiarów ciągłych/cyklicznych w sześcioletnim cyklu wodnym dla JCWP RW i RWr, w tym SZCW i SCW).

5.1.1.3. Monitoring badawczy

MB JCWP prowadzi się w celu:

1. wyjaśnienia przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP, jeżeli wyjaśnienie tych przyczyn jest niemożliwe na podstawie danych MD i MO;
2. wyjaśnienia przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych przez daną JCWP, jeżeli z MD wynika, że cele środowiskowe wyznaczone dla danej JCWP nie zostaną osiągnięte, i gdy nie rozpoczęto realizacji MO dla tej JCWP;
3. określenia wielkości i wpływów niedającego się przewidzieć zanieczyszczenia;
4. ustalenia przyczyn rozbieżności między wynikami oceny stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych;
5. zebrania dodatkowych informacji o stanie wód w związku z uwarunkowaniami lokalnymi lub umowami międzynarodowymi.

Dodatkowo MB może być wykorzystywany do optymalizacji sieci monitoringu, weryfikacji presji oraz ich oddziaływania na JCW, a także na potrzeby działań kontrolnych i inne potrzeby lokalne.

Do monitorowania w ramach MB wyznacza się JCWP, dla których jest konieczne wykonanie dodatkowego monitorowania wykraczającego poza cele MD i MO, wyjaśniającego przyczyny omówione powyżej.

Zakres oraz częstotliwość pomiarów i badań w MB JCWP w badawczych ppk wynikają z celu prowadzenia MB. Rozporządzenie r.m.jcw z 2021 r., jak również poprzednie rozporządzenie (s.r.m.jcw z 2019 r.) nie precyzują jego częstotliwości, w przeciwieństwie do rozporządzenia s.r.m.jcw z 2016 r., które wskazywało na comiesięczne pomiary w punktach pomiarowo-kontrolnych intensywnego monitorowania oraz coroczne pomiary we wszystkich stanowiskach pomiarowych punktu reprezentatywnego dla wód przejściowych i przybrzeżnych.

Wyniki MB są wykorzystywane do opracowania programu działań naprawczych (zestawy działań) oraz realizowania konkretnych przedsięwzięć koniecznych do usunięcia skutków przypadkowego zanieczyszczenia oraz do wypełnienia zobowiązań międzynarodowych.

5.1.1.4. Monitoring obszarów chronionych

Monitoring obszarów chronionych ustala się w celu oceny wypełnienia dodatkowych wymagań ustanowionych dla osiągnięcia celów środowiskowych dla obszarów chronionych uwzględnionych w wykazach obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 pkt 1, 2 i 4 pr.w.

Rozporządzenie r.m.jcw określa kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach sieci monitoringu obszarów chronionych. Załącznik nr 1 do r.m.jcw przedstawia kryteria stosowane od dnia 31 grudnia 2021 r. Tabela 5-3 zawiera zestawienie określonych w r.m.jcw kryteriów.

Tabela 5-3. Kryteria wyboru JCWP do monitorowania w ramach monitoringu obszarów chronionych.

Kryteria wyboru JCWP do monitoringu obszarów chronionych zgodnie z r.m.jcw	
Lp.	**od 31 grudnia 2021 r. (załącznik nr 1 do r.m.jcw)**
1.	JCWP zaliczona do JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, jeżeli dana JCWP dostarcza średnio powyżej 100 m^3 na dobę wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
2.	JCWP przeznaczona jest do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
3.	JCWP jest zlokalizowana na obszarze przeznaczonym do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
4.	JCWP jest zlokalizowana na obszarze na obszarze przeznaczonym do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.m.jcw.

Zgodnie z r.m.jcw monitoring obszarów chronionych, w zależności od typu ochrony, prowadzi się z następującą częstotliwością:

1. monitoring wód powierzchniowych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – w zakresie i częstotliwości jak dla MO, przy czym przyjmuje się, że właściwymi do monitorowania operacyjnego wskaźnikami biologicznymi są:
   - w przypadku rzek – fitoplankton albo fitobentos;
   - w przypadku jezior i zbiorników zaporowych – fitoplankton.

   Monitoring jest prowadzony w co najmniej jednym ppk monitoringu obszarów chronionych, zlokalizowanym powyżej lub wewnątrz badanego obszaru;
2. monitoring wód powierzchniowych występujących na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód – w zakresie i częstotliwości jak dla MD lub MO w przypadku zagrożenia JCWP niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;

3. monitoring wód powierzchniowych występujących na obszarach przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków – w zakresie i częstotliwości jak dla MD lub MO w przypadku zagrożenia JCWP niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych;
4. monitoring wód powierzchniowych wyznaczonych jako obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym na potrzeby wypełnienia dodatkowych wymagań ustanowionych dla spełnienia celów środowiskowych dla tych obszarów chronionych prowadzi się w zakresie i z częstotliwości MO.

R.m.jcw nie precyzuje częstotliwości pomiarów monitoringowych wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, niemniej wielokrotnie przytacza potrzebę monitoringu takich wód. JCWP przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia są przedmiotem monitorowania w reprezentatywnym punkcie monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w ramach MD i MO. Przyjmuje się, że właściwymi do monitorowania operacyjnego wskaźnikami biologicznymi są w przypadku rzek fitoplankton albo fitobentos, a w przypadku jezior i zbiorników zaporowych – fitoplankton. Zakres monitoringu wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wynika z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 74 ust. 1 pr.w., które określają wymagania jakościowe dla tych wód, stanowiące zgodnie z art. 349 ust. 17 pr.w. wymagania dodatkowe dla obszarów chronionych – wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

5.1.2. Mapa sieci monitoringu wód powierzchniowych wraz z prezentacją programów monitoringowych

5.1.2.1. Mapa sieci monitoringu na obszarze dorzecza Dniestru w cyklu planistycznym 2016–2021

W cyklu planistycznym trwającym od 2016 r. do 2021 r. zaplanowano do monitoringu 2903 JCWP znajdujących się na obszarze Polski, w układzie planistycznym obowiązującym w tym okresie. Plan monitoringu 2016–2020 przewidywał wzrost liczby przebadanych JCWP w stosunku do planu z poprzedniego cyklu (2010–2015) o 16%. Wzrost liczby planowanych do monitoringu części wód dotyczył zarówno jezior (22% wzrostu w stosunku do planu monitoringu na lata 2010–2015), jak i rzek (15%). W przeznaczonych do badań JCWP zaplanowano większą niż w ubiegłym sześcioletnim cyklu liczbę realizacji programu MD (o 28%), MO (18%) oraz monitoringu obszarów chronionych (8%).

W ramach sieci na lata 2016–2021 w obszarze dorzecza Dniestru zaplanowano monitoring 2 spośród 3 JCWP RW (ok. 67% JCWP RW), objętej zarówno MD, jak i operacyjnym.

Działania podjęte w zakresie monitoringu JCWP zapewniły dostępność danych monitoringowych o zdecydowanie wyższym poziomie kompletności niż w poprzednim cyklu planistycznym, co bezpośrednio przełożyło się na wyższy poziom ufności ocen (niższe prawdopodobieństwo błędnej oceny) oraz uzyskanie oceny o odpowiednim poziomie ufności dla większej liczby JCWP.

5.1.2.2. Program sieci monitoringu na obszarze dorzecza Dniestru w cyklu planistycznym 2022–2027

Program sieci monitoringu na obszarze dorzecza Dniestru w cyklu planistycznym 2022–2027 uwzględnia zmiany związane z ustaleniem nowego układu jednostek planistycznych JCWP, zmiany typologii oraz zmiany w statusach części wód.

Sieć ppk i typów monitoringu w wodach powierzchniowych została zaplanowana z uwzględnieniem statusów JCWP oraz zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Podstawą do przygotowania projektu sieci punktów i programów monitoringu był wykaz, o którym mowa w art. 317 ust. 1 pkt 1 pr.w., i dokumentacja planistyczna określająca identyfikację znaczących

oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód powierzchniowych oraz podziemnych (art. 317 ust. 1 pkt 3 pr.w.), a także rejestr wykazów obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 pr.w.

Program monitoringu JCWP RW

W ramach sieci monitoringu na lata 2022–2027 na obszarze dorzecza Dniestru zaplanowano łącznie 2 ppk monitorujących wszystkie 2 JCWP RW, co oznacza, że 100% JCWP RW powinno zostać objętych przynajmniej jednym rodzajem monitoringu. Tym samym, w porównaniu do zaplanowanej na obszarze dorzecza Dniestru sieci monitoringu w aPGW (cykl planistyczny 2016–2021) nastąpił wzrost liczby JCWP planowanych do objęcia monitoringiem (w stosunku do ogólnej liczby JCWP RW) o 66,7%. W skali kraju monitoringiem na lata 2022–2027 będzie objętych 96,9% JCWP RW i RWr.

Planowana sieć monitoringu JCWP RW na lata 2022–2027 przedstawiona została na załączniku nr 15 do planu gospodarowania wodami. Informacja o odpowiednim dla danej JCWP ppk znajduje się w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami.

Informacje o JCWP RW planowanych do MD i/lub MO w latach 2022–2027 w obszarze dorzecza Dniestru zostały przedstawione w tabelach 5-4 i 5-5. Zaplanowano prowadzenie monitoringu badawczego granicznego (MBTR) w latach 2022–2027.

Tabela 5-4. Liczba JCWP RW planowanych do monitoringu w stosunku do całkowitej liczby JCWP na obszarze dorzecza Dniestru (porównanie cyklów planistycznych 2016–2021 i 2022–2027).

Obszar dorzecza	Cykl planistyczny 2016–2021		Cykl planistyczny 2022–2027	
	liczba JCWP RW	liczba JCWP RW objęta monitoringiem	liczba JCWP RW	liczba JCWP z ppk
Dniestr	3	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ dot. sieci monitoringu 2022–2027.

Tabela 5-5. Liczba JCWP RW planowanych do MD i/lub MO w latach 2022–2027 w stosunku do całkowitej liczby JCWP danych kategorii na obszarze dorzecza Dniestru.

Region wodny w obszarze dorzecza Dniestru	Cykl planistyczny 2022–2027							
	JCWP RW							
	liczba JCWP	liczba JCWP z ppk	udział JCWP z MD (%)	udział JCWP z MO (%)	udział JCWP z MB (%j	udział JCWP z MD+MO(%)	udział JCWP z MO+MB (%)	udział JCWP z MD+MO +MB (%)
Dniestr	2	2	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0

Objaśnienia:
Udział JCWP z MD – udział JCWP, dla których zaplanowano MD w ogólnej liczbie JCWP z ppk.
Udział JCWP z MO – udział JCWP, dla których zaplanowano MO w ogólnej liczbie JCWP z ppk.
Udział JCWP z MB – udział JCWP, dla których zaplanowano MB w ogólnej liczbie JCWP z ppk.
Udział JCWP z MD+MO – udział JCWP, dla których zaplanowano łącznie MD i MO w ogólnej liczbie JCWP z ppk.
Udział JCWP z MO+MB – udział JCWP, dla których zaplanowano łącznie MO i MB w ogólnej liczbie JCWP z ppk.
Udział JCWP z MD+MO+MB – udział JCWP, dla których zaplanowano łącznie MD, MO i MB w ogólnej liczbie JCWP z ppk.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ dotyczących sieci monitoringu 2022–2027.

5.1.3. Wyniki państwowego monitoringu środowiska w zakresie wód powierzchniowych

5.1.3.1. Sposób klasyfikacji i interpretacji stanu JCWP.

W ustawie pr.w. zawarto przepisy dotyczące oceny stanu wód oraz upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu oraz ministrem właściwym do spraw środowiska rozporządzeń wykonawczych (art. 53 ust. 4

pr.w.) w tym zakresie. Na koniec cyklu planistycznego 2016–2021 obowiązywało rozporządzenie klasyfikacyjne z 2021 r. (r.kl.jcwp) wprowadzające zweryfikowane metody oceny stanu JCWP.

Odpowiednia interpretacja i prezentacja wyników PMŚ za lata 2014–2019 wymagała uwzględnienia dokonanych zmian w tym obszarze w porównaniu do aPGW:

1. Aktualizacja jednostek planistycznych (wyznaczenie nowych granic JCWP).

   W IIaPGW prezentowane są dane sprawozdawcze z III cyklu planistycznego ze wskazaniem danych i informacji odpowiednich dla obowiązującego wówczas układu jednostek planistycznych (dane bazowe), oraz jednocześnie dane i informacje bazowe przeniesione na nowy układ planistyczny. Taki sposób prezentacji danych umożliwia przedstawienie wyników osiągniętych na koniec III cyklu planistycznego, zgodnie z obowiązującymi w tym czasie warunkami, które w ramach IIaPGW uległy zmianie wpływając na prawidłową interpretację wyników. W cyklu planistycznym 2016–2021 ocena stanu dokonana została prawie dla 100% JCW przy wykorzystaniu oceny z przeniesienia. W wyniku przeniesienia na nowy układ planistyczny, nie wszystkim JCWP możliwe było przypisanie dokonanej oceny stanu 2014–2019. Szczegółowe zestawienia danych wskazane są w poszczególnych podrozdziałach każdej kategorii wód.

2. Zmiany warunków klasyfikacji stanu i potencjału ekologicznego wód wprowadzone r.kl.jcwp. Zmianie uległy:

   - zakres elementów biologicznych ocenianych w poszczególnych kategoriach i typach wód;
   - przedziały granic klas dla stanu ekologicznego poszczególnych elementów biologicznych;
   - liczba ocenianych elementów fizykochemicznych i chemicznych oraz granice klas dla części z nich;
   - sposób klasyfikacji potencjału ekologicznego JCWP wyznaczonych jako SZCW i SCW (indywidualne granice klas wyznaczone w ramach aktualizacji PGW).

Podstawowe zmiany dotyczące zasad i zakresu monitoringu stanu lub potencjału ekologicznego wód wprowadzone w ostatnim cyklu planistycznym (2016–2021) są związane z przyjęciem zaktualizowanej typologii wód, uwzględniającej wymagania grup organizmów stanowiących biologiczne elementy oceny stanu lub potencjału ekologicznego wód: fitoplanktonu i fitobentosu, makrofitów, makrobezkręgowców oraz ichtiofauny. Nowa typologia została wprowadzona r.kl.jcwp. W IV cyklu planistycznym zgodnie z załącznikiem nr 6 do ww. rozporządzenia obowiązuje podział na: 20 typów JCWP dla kategorii wód rzecznych, 7 typów JCWP – dla wód jeziornych, 5 typów JCWP – dla wód przejściowych i 2 typy JCWP dla wód przybrzeżnych.

Weryfikacja metod klasyfikacji stanu ekologicznego JCWP wyznaczonych jako naturalne części wód oraz wartości granicznych dla klas stanu ekologicznego została wprowadzona w dwóch etapach – część weszła w życie wraz z ogłoszeniem r.kl.jcwp, natomiast kolejne zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. i obowiązują w IV cyklu planistycznym. Zmiany te obejmują zarówno zakres elementów biologicznych ocenianych w poszczególnych kategoriach i typach wód, jak i przedziały granic klas dla stanu ekologicznego poszczególnych elementów biologicznych. Zmieniono także liczbę ocenianych elementów fizykochemicznych i chemicznych oraz granice klas.

Cytowane wyżej rozporządzenie określiło również nowy sposób klasyfikacji potencjału ekologicznego JCWP wyznaczonych jako SZCW i SCW.

Od dnia 1 stycznia 2022 r. obowiązują nowe zasady wyznaczania przedziałów granic potencjału ekologicznego. W obecnym cyklu planistycznym, w ramach opracowania IIaPGW po raz pierwszy określone zostały, zgodnie z załącznikami nr 7-10 do r.kl.jcwp, wartości graniczne dla klas jakości wód powierzchniowych wskaźników jakości wód powierzchniowych, będące podstawą klasyfikacji potencjału ekologicznego JCWP, odnoszące się do JCWP w ciekach naturalnych, kanałach lub zbiornikach zaporowych wyznaczonych jako sztuczne bądź silnie zmienione JCWP.

Ideą wprowadzonych rozporządzeniem zmian było, by klasyfikacja potencjału ekologicznego dla wyznaczonych SZCW i SCW odbywała się w powiązaniu z konkretnymi rodzajami presji decydujących o wyznaczeniu części wód jako silnie zmienione lub sztuczne. Dla elementów biologicznych granice klas potencjału ekologicznego zostały zatem określone na niższym poziomie niż stosowane dla stanu ekologicznego, a stopień złagodzenia wymogów środowiskowych odpowiada nasileniu konkretnych presji hydromorfologicznych w danej JCWP.

Jako podstawowe założenie przyjęto, że:

- dolna wartość graniczna maksymalnego PE zostanie określona na poziomie dolnej granicy dobrego SE dla danego typu abiotycznego rzek lub jezior, zakładając, że w praktyce odpowiada to stanowi jaki można osiągnąć stosując wszystkie uzasadnione działania restytucyjne (osiągnięcie tego progu oznacza wejście SZCW lub SCW w dobry SE, określony dla naturalnych części wód);
- wartości graniczne dla dobrego PE mieszczą się w przedziale klasy III (umiarkowanego) SE oraz zostaną wyznaczone indywidualnie dla każdej SZCW lub SCW wód rzek i jezior w zależności od stopnia jej przekształcenia, którego nie można ograniczyć przez racjonalne działania naprawcze;
- dolne granice dla umiarkowanego i słabego PE zostaną zmienione stosując ten sam procent obniżenia wartości granicznej zastosowany dla dobrego PE proporcjonalnie do szerokości przedziałów kolejnych klas SE.

W celu określenia stopnia przekształcenia silnie zmienionej lub sztucznej części wód dla rzek wykorzystano wyniki obserwacji hydromorfologicznych, wyrażonych za pomocą HIR dla stanu aktualnego oraz po zasymulowaniu możliwych działań łagodzących, restytucyjnych, w powiązaniu z oceną ekspercką istotności oddziaływań zidentyfikowanych presji na poszczególne biologiczne elementy klasyfikacji potencjału ekologicznego wód. Szczegółowy sposób określenia granic dobrego potencjału ekologicznego jest opisany w rozdziale 8 IIaPGW.

R.kl.jcwp wprowadzono również zmiany w zakresie wskaźników fizykochemicznych jakie będą klasyfikowane w ramach elementów wspierających. Najwięcej zmian dotyczy JCWP RW, w przypadku których istotnie zredukowano ilość klasyfikowanych wskaźników, pozostawiając takie parametry jak tlen rozpuszczony, BZT_5, ogólny węgiel organiczny, przewodność w 20°C oraz parametry charakteryzujące zawartość biogenów – azot ogólny i jego dwie formy: azot amonowy i azotanowy oraz ortofosforany i fosfor ogólny. Zrezygnowano m.in. z klasyfikowania temperatury (wskaźnik niestabilny, zależny od warunków środowiskowych), chemicznego zapotrzebowania na tlen (parametru umownie obrazującego zawartość związków organicznych i nieorganicznych) oraz kilku wskaźników związanych z zasoleniem, pozostawiając jeden ogólny parametr przewodności w 20°C. Wśród parametrów odnoszących się do substancji biogennych zrezygnowano z klasyfikowania azotu Kjeldahla (wskaźnika obrazującego zawartość azotu organicznego i amonowego) oraz azotu azotynowego (nietrwałej formy przejściowej).

W zakresie zestawu wskaźników odnoszących się do specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych wprowadzono istotną redukcję ilości parametrów. Spośród związków organicznych utrzymano węglowodory ropopochodne – indeks oleju mineralnego, rezygnując z klasyfikowania aldehydu mrówkowego i lotnych fenoli. Z 16 metali i półmetali (arsen, bar, bor, chrom, cynk, miedź, glin, molibden, selen, srebro, tal, tytan, wanad, antymon beryl i kobalt) dotychczas klasyfikowanych utrzymano tylko 4 – arsen, chrom (VI), cynk i miedź. Zrezygnowano także z takich wskaźników jak cyjanki i fluorki. Poza aldehydem mrówkowym i glinem wszystkie związki, które usunięto z listy

wskaźników klasyfikowanych nadal są wymieniane w innych aktach prawnych jako substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego lub składniki niebezpieczne odpadów[14)].

Środowiskowe normy jakości dla substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń nie uległy zmianie w nowym rozporządzeniu klasyfikacyjnym ani pod względem zakresu badanych parametrów (53 parametry), ani ich wartości granicznych. Wśród substancji priorytetowych, dla których określone są środowiskowe normy jakości znajdują się związki chemiczne wycofane z produkcji i użytku lub których limity zużycia zostały wyraźnie ograniczone, ale monitorowanie ich zawartości w wodach jest nadal konieczne z uwagi na ich trwałość i zdolność do bioakumulacji.

Wprowadzone rozporządzeniem klasyfikacyjnym zmiany uwarunkowań prawnych PMŚ wymagały przygotowania danych z monitoringu elementów biologicznych GIOŚ tak, aby umożliwić osiągnięcie ich zgodności z granicami klas i zasadami oceny wynikających z rozporządzenia klasyfikacyjnego w zakresie obowiązującym od 2022 r. Na potrzeby opracowania IIaPGW uwzględniane związki hydromorfologicznych i fizykochemicznych elementów jakości z elementami biologicznymi stanowią aspekt pozwalający na dokonanie analizy oceny elementów biologicznych z uwzględnieniem elementów hydromorfologicznych i fizykochemicznych, przy uwzględnieniu wrażliwości poszczególnych elementów biologicznych na określone kategorie presji.

Stan lub potencjał ekologiczny JCWP klasyfikuje się na podstawie danych uzyskanych w wyniku realizacji badań monitoringowych w reprezentatywnym ppk.

Stan ekologiczny określa się dla JCWP o statusie NAT, natomiast potencjał ekologiczny określa się dla SCW i SZCW.

Przy klasyfikacji stanu ekologicznego JCWP ocenie poddaje się następujące elementy jakości:

1. elementy biologiczne (skład, liczebność i biomasa fitoplanktonu, skład i obfitość flory wodnej, w tym makrofitów i fitobentosu, makroglonów, roślin okrytozalążkowych, skład i liczebność makrobezkręgowców bentosowych, skład, liczebność i struktura wiekowa ichtiofauny);
2. elementy hydromorfologiczne (reżim hydrologiczny, warunki hydromorfologiczne i inne);
3. elementy fizykochemiczne (warunki ogólne oraz specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne).

Szczegółowy zakres ocenianych elementów jakości dla klasyfikacji stanu ekologicznego różni się w zależności od kategorii i typologii JCWP.

Podstawę klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego każdej JCWP stanowią zawsze elementy biologiczne, zaś elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne pełnią rolę wspomagającą w dokonywanej ocenie stanu.

W przypadku braku danych z pomiarów fizycznych dopuszcza się wykonanie klasyfikacji stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego na podstawie:

1. danych uzyskanych dla innej JCWP, charakteryzującej się taką samą kategorią oraz typem wód, stopniem i rodzajem presji zewnętrznej oraz lokalizacją w tej samej zlewni; w przypadku braku tożsamych JCWP w tej samej zlewni akceptuje się także ekstrapolowanie danych z innych JCW;
2. wyników modelowania matematycznego;
3. oceny eksperckiej.

Na podstawie oceny badanych w danej JCWP elementów jakości zalicza się ją do jednej z pięciu klas, odpowiadających konkretnemu stanowi ekologicznemu. Wartości graniczne wskaźników jakości wód

---

14) Załącznik nr 4 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1726 i 2127).

dla poszczególnych klas oraz procedurę prowadzenia oceny (zarówno stanu, jak i potencjału), której wyniki zaprezentowano w niniejszym rozdziale, określa r.kl.jcwp. Sposób klasyfikacji stanu ekologicznego JCWP przedstawiono w tabeli 5-6.

Tabela 5-6. Klasyfikacja stanu ekologicznego JCWP.

Klasa stanu ekologicznego	Stan ekologiczny
I	bardzo dobry
II	dobry
III	umiarkowany
IV	słaby
V	zły

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.kl.jcwp.

Potencjał ekologiczny klasyfikuje się na podstawie elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych, stosowanych w klasyfikacji stanu ekologicznego tej kategorii naturalnych wód powierzchniowych, która najbardziej przypomina odpowiednią SZCW lub SCW.

Na podstawie oceny elementów biologicznych jakości wód badanej SZCW lub SCW przypisuje się jedną z pięciu klas potencjału ekologicznego. Elementy fizykochemiczne i hydromorfologiczne pełnią rolę wspomagającą w trakcie oceny.

Przy prezentacji wyników klasyfikacji potencjału ekologicznego przyjmuje się następujące określenia: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby i zły potencjał ekologiczny. Sposób klasyfikacji potencjału ekologicznego przedstawiono w tabeli 5-7.

Tabela 5-7. Klasyfikacja potencjału ekologicznego JCWP.

Klasa potencjału ekologicznego	Potencjał ekologiczny
I	maksymalny
II	dobry
III	umiarkowany
IV	słaby
V	zły

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.kl.jcwp.

Stan chemiczny JCWP jest oceniany na podstawie wielkości stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości (EQS).EQS jest definiowany jako takie stężenie substancji lub grupy substancji zanieczyszczających w wodzie, faunie, florze wodnej, osadach dennych, które nie powinno być przekroczone z uwagi na ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska zgodnie z r.kl.jcwp.

Do grupy wskaźników determinujących stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych zaliczamy następujące substancje (wykaz substancji został rozszerzony zgodnie z wytycznymi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 226 z 24.8.2013, str. 1), dalej jako: „dyrektywa 2013/39/UE”:

1. substancje priorytetowe w dziedzinie polityki wodnej: alachlor, antracen, atrazyna, benzen, bromowane difenyloetery (PBDE), kadm i jego związki, C10-13-chloroalkany, chlorfenwinfos, chloropyrifos (chloropyrifos etylowy), 1,2-dichloroetan (EDC), dichlorometan, ftalan di-(2-

etyloheksylu) (DEHP), diuron, endosulfan, fluoranten, heksachlorobenzen (HCB), heksachlorobutadien (HCBD), heksachlorocykloheksan (HCH), izoproturon, ołów i jego związki, rtęć i jej związki, naftalen, nikiel i jego związki, nonylofenole (4-nonylofenol), oktylofenole (4-(1,1',3,3'-tetra-metylobutylo)fenol), pentachlorobenzen, pentachlorofenol (PCP), wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA, w tym: benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(ghi)perylen, indeno(1,2,3-cd)piren), symazyna, związki tributylocyny (kation tributylocyny), trichlorobenzeny (TCB), trichlorometan (chloroform), trifluralina, dikofol, kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS), chinoksyfen, dioksyny i związki dioksynopodobne, aklonifen, bifenoks, cybutryna, cypermetryna, dichlorfos, heksabromocyklododekan (HBCDD), heptachlor i epoksyd heptachloru, terbutryna;

2. wskaźniki innych substancji zanieczyszczających: tetrachlorometan, aldryna, dieldryna, endryna, izodryna, para-para DDT, DDT całkowity, trichloroetylen (TRI), tetrachloroetylen (PER).

Klasyfikacji stanu chemicznego JCWP dokonuje się przez nadanie odpowiedniej klasy stanu chemicznego, zgodnie z poniższą tabelą 5-8.

Tabela 5-8. Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP.

Klasa stanu chemicznego	Stan chemiczny
I	dobry
II	poniżej dobrego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.kl.jcwp.

Klasyfikacji dokonuje się na podstawie zagregowanych danych pomiarowych uzyskanych w wyniku realizacji badań w ramach PMŚ (MD/MO) przeprowadzonego w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk). Liczba wyników wskaźników jakości JCWP uzyskanych poprzez agregację do obliczeń wartości średniej rocznej nie może być mniejsza niż: 12 wyników dla wskaźnika badanego w wodzie albo 1 wynik dla wskaźnika badanego w biocie. W przypadku braku danych z pomiarów fizycznych dopuszcza się wykonanie klasyfikacji stanu chemicznego na podstawie:

1. danych uzyskanych dla innej JCWP, charakteryzującej się taką samą kategorią oraz typem wód, stopniem i rodzajem presji zewnętrznej oraz lokalizacją w tej samej zlewni; w przypadku braku tożsamych JCWP w tej samej zlewni akceptuje się także ekstrapolowanie danych z innych jcw;
2. wyników modelowania matematycznego;
3. oceny eksperckiej.

Po uzyskaniu wiarygodnych danych (zgodnie z r.kl.jcw) klasyfikacji stanu chemicznego dokonuje się poprzez porównanie wartości średniej rocznej lub maksymalnej z pomiarów ze środowiskowymi normami jakości z uwzględnieniem kategorii wód powierzchniowych i reguły „najgorszy decyduje" (ang. „*one out - all out*"). Przyjmuje się, że JCWP osiąga dobry stan chemiczny, jeżeli stężenie wszystkich wskaźników determinujących stan chemiczny – zarówno w biocie, jak i wodzie – nie przekroczyło środowiskowych norm jakości. Oznacza to, że przekroczenie wartości granicznej przynajmniej jednej substancji determinuje klasyfikację stanu chemicznego JCWP jako „ poniżej dobrego".

Ocena ogólnego stanu JCWP jest dokonywana na podstawie analizy wyników oceny stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego danej JCWP. Uzyskanie dobrego stanu ogólnego JCWP jest możliwe jedynie w przypadku dobrego stanu chemicznego i jednocześnie co najmniej dobrego stanu bądź potencjału ekologicznego danej JCWP. Sposób oceny stanu ogólnego JCWP przedstawiono w tabeli 5-9.

Tabela 5-9. Sposób oceny stanu ogólnego JCWP.

	Stan chemiczny

		dobry	poniżej dobrego
Stan ekologiczny/ potencjał ekologiczny	bardzo dobry stan ekologiczny/maksymalny potencjał ekologiczny	dobry stan wód	zły stan wód
	dobry stan ekologiczny/dobry potencjał ekologiczny	dobry stan wód	zły stan wód
	umiarkowany stan ekologiczny/umiarkowany potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód
	słaby stan ekologiczny/słaby potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód
	zły stan ekologiczny/zły potencjał ekologiczny	zły stan wód	zły stan wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie r.kl.jcwp.

W celu określenia stanu JCWP monitorowanych w danym cyklu planistycznym uwzględnia się tzw. zasadę dziedziczenia. W myśl tej zasady dziedziczona jest klasyfikacja wskaźników determinujących stan JCWP z zastrzeżeniem wykorzystania najnowszych rocznych wyników badań oraz przy zachowaniu ważności wyniku. W przypadku MD przyjmuje się, że dziedziczone mogą być wyniki nie starsze niż 6 lat. Okres ten nie ma zastosowania w stosunku do JCWP objętych, z powodu uznania za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub z innych przyczyn, MO. W takim przypadku okres ważności danych biologicznych i fizykochemicznych (w każdym przypadku w zakresie wskaźników wybranych do MO) wynosi 3 lata, a danych hydromorfologicznych - 6 lat, zaś dane dla wskaźników chemicznych wybranych do tego monitorowania w ogóle nie mogą być dziedziczone, gdyż są badane corocznie w MO.

Pomimo zwiększenia liczby JCWP objętych PMŚ część z nich wciąż nie jest monitorowana. Biorąc pod uwagę dokonane zmiany układu jednostek planistycznych (IIaPGW), nie było możliwości przeniesienia stanu ogólnego JCWP ze zlewni monitorowanych na niemonitorowane ze względu na brak szczegółowych analiz podobieństwa zlewni w nowym układzie planistycznym. W takich przypadkach ocena stanu JCWP została dokonana metodą ekspercką, wykorzystującą wyniki przeprowadzonej *Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[15)], w ramach której wyznaczono jedynie prawdopodobny stan bądź potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny JCWP, bazując na wartościach wyliczonych w ramach analiz. Ocena ta, wykonana dla JCWP niemonitorowanych, dla których nie dokonano oceny stanu 2014–2019 (PMŚ), jest traktowana jako poglądowa.

PMŚ stanowi podstawę informacji o aktualnym stanie wód. Najaktualniejsze dane monitoringowe są prezentowane przez GIOŚ w formie ogólnodostępnych raportów. Wszelkie analizy opisujące stanu wód powinny uwzględnić najaktualniejsze dostępne dane w czasie całego 6- letniego cyklu planistycznego.

Prezentowane w planie gospodarowania wodami informacje o stanie JCWP zostały przygotowane na podstawie danych z okresu 2014–2019. Z uwagi na zmieniony sposób klasyfikacji od 2022 r. (zgodnie z r.kl.jcwp) prezentowane w IIaPGW dane dotyczące oceny stanu przygotowane zostały w obydwu sposobach klasyfikacji, tj.:

- ocena stanu zgodnie z klasyfikacją r.kl.jcwp obowiązującą do roku 2022 (ocena na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014–2019 przeniesiona na nowy układ planistyczny);

15) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

- ocena stanu zgodnie z klasyfikacją r.kl.jcwp obowiązującą od roku 2022 (ocena na podstawie danych monitoringowych PMŚ przeliczona zgodnie z r.kl.jcwp, dla JCWP niemonitorowanych – ocena wykonana metodą ekspercką oraz dla SZCW i SCW przy uwzględnieniu wartości granicznych będących podstawą klasyfikacji potencjału ekologicznego).

5.1.3.2. Podsumowanie oceny stanu JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru dla cyklu planistycznego 2016–2021

Na podstawie oceny stanu 2014–2019 (GIOŚ) dla JCWP RW w układzie planistycznym obowiązującym dla cyklu planistycznego aPGW (2016–2021) oceny stanu dokonano dla 3 JCWP RW (100% ogólnej liczby JCWP RW), w tym dla 1 JCWP RW była to ocena z przeniesienia[16)].

Z uwagi na dokonane zmiany granic JCWP, prezentowane poniżej dane dotyczące aktualnie obowiązującego układu jednostek planistycznych, w przypadku wskazywania liczby JCWP bez oceny stanu, interpretowane powinny być, jako JCWP bez oceny stanu przeniesionej na nowy układ planistyczny.

Informacje o aktualnej ocenie stanu danej JCWP zaprezentowane są w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami, zobrazowania mapowe ocen stanu przedstawione zostały w załącznikach nr 17, 18, 19, 20, 21 i 22 do planu gospodarowania wodami.

Podsumowanie liczby JCWP RW z uzyskaną oceną stanu na obszarze dorzecza Dniestru prezentuje poniższa tabela 5-10. W tabeli uwzględnione zostały zarówno wyniki oceny stanu 2014–2019 według klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, jak również poglądowo zmiany w ocenie stanu przy zastosowaniu sposobu klasyfikacji według r.kl.jcwp obowiązującego od roku 2022 r.

Tabela 5-10. Liczba JCWP RW zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych wraz z określeniem liczby JCWP RW z oceną stanu na obszarze dorzecza Dniestru.

Obszar dorzecza	Liczba JCWP RW	Liczba JCWP RW zagrożonych[a)]	Udział JCWP RW zagrożonych[a)] (%)	Liczba JCWP RW z oceną stanu r.kl.jcwp do 2022 r.		Liczba JCWP RW z oceną stanu r.kl.jcwp od 2022 r.	
				ocena stanu (PMŚ)[b)]	udział JCWP bez oceny stanu[b)] (%)	ocena stanu (PMŚ+EKS)[c)]	udział JCWP bez oceny stanu[c)] (%)
Dniestr	2	2	100	2	0,0	1	50,0

Objaśnienia:

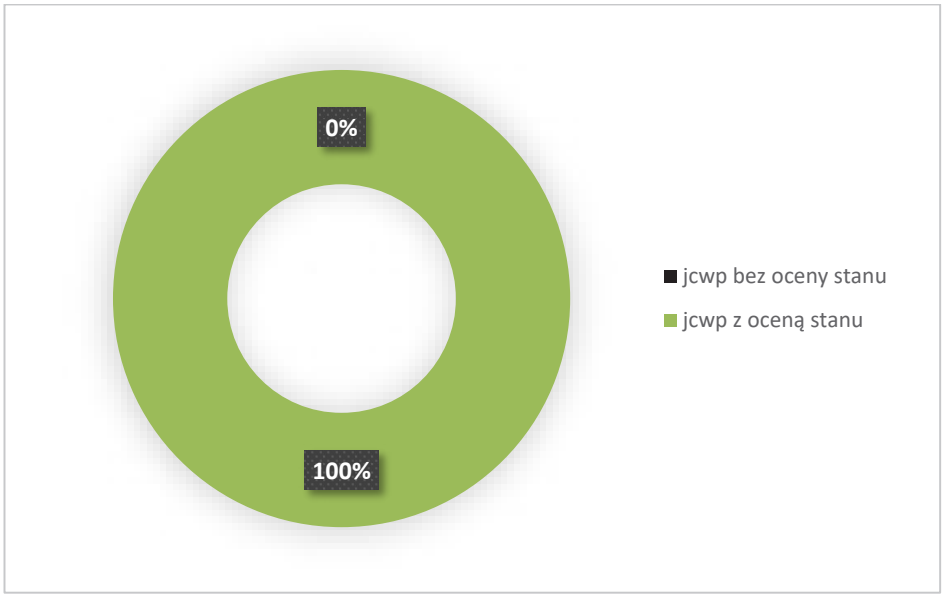
[a)] Jcwp zagrożone – JCWP zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych;

[b)] Ocena stanu na podstawie oceny 2014–2019 (GIOŚ) zgodnie z r.kl.jcwp według klasyfikacji obowiązującej do 1 stycznia 2022 r. przeniesiona na nowy układ planistyczny. Wartość wskazuje liczbę JCWP RW (spośród sklasyfikowanych w układzie planistycznym aPGW), dla których możliwe było przeniesienie oceny na aktualny układ planistyczny IIaPGW.

[c)] Ocena stanu na podstawie oceny 2014–2019 (GIOŚ) przeliczona zgodnie z r.kl.jcwp według klasyfikacji obowiązującej od dnia 1 stycznia 2022 r. oraz przy wykorzystaniu wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…) dla JCWP niemonitorowanych, dla których nie dokonano oceny stanu 2014–2019 (PMŚ), jest traktowana jako poglądowa, podlegająca weryfikacji w oparciu o nowe badania stanu wód, zrealizowane zgodnie z metodykami PMŚ, normami oraz przepisami w trakcie obowiązywania IIaPGW i akceptacji organu odpowiedzialnego za prowadzenie PMŚ.

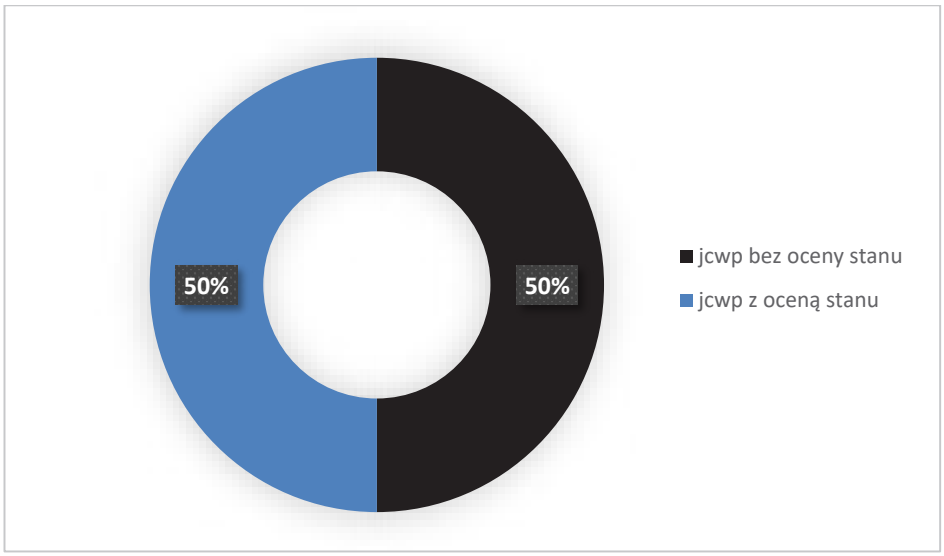
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…).

16) Ocena z przeniesienia – metoda przenoszenia ocen stanu z jcwp monitorowanych na niemonitorowane (GIOŚ).

Wykres 5-1. Udział JCWP RW z oceną stanu w ogólnej liczbie JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru – ocena stanu zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ.

Wykres 5-2. Udział JCWP RW z oceną stanu w ogólnej liczbie JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru – ocena stanu zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (...).

Z uwagi na przyjęty sposób prezentacji danych dotyczących oceny stanu JCWP ze wskazaniem również ocen stanu uzyskanych przy uwzględnieniu postanowień r.kl.jcwp obowiązujących od 2022 r. , poniżej (tabela 5-11) zaprezentowane zostały podsumowania dotyczące ocen stanu bądź potencjału ekologicznego, ocen stanu chemicznego a w efekcie ocen stanu JCWP również przy wyróżnieniu dwóch okresów wskazanych w r.kl.jcwp. Wartości wskazane jako ocena zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r. traktowana jest poglądowo, dla zapewnienia możliwości odniesienia się do klasyfikacji stosowanej w cyklu planistycznym IIaPGW.

Na podstawie danych oceny stanu GIOŚ 2014–2019 według r.kl.jcwp do 2022 r., dla 2 JCWP RW obszaru dorzecza Dniestru (100% wszystkich JCWP RW) przeniesiono na nowy układ planistyczny klasyfikację stanu ekologicznego, a także ocenę stanu wód. W przypadku stanu chemicznego ocena została przeniesiona dla 1 JCWP RW (50% wszystkich JCWP RW).

Przy uwzględnieniu nowej klasyfikacji zgodnie z r.kl.jcwp obowiązującej od 2022 r. dla 1 JCWP RW obszaru dorzecza Dniestru (50% wszystkich JCWP RW) przeniesiono na nowy układ planistyczny klasyfikację stanu ekologicznego, stanu chemicznego, a także ocenę stanu.

Tabela 5-11. Podsumowanie oceny stanu JCWP RW – obszar dorzecza Dniestru.

	r.kl.jcwp do 2022 r.	**r.kl.jcwp od 2022 r.**		
	liczba JCWP z oceną stanu (PMŚ)[a)]	**liczba JCWP z oceną stanu ogółem**	**liczba JCWP z oceną stanu (PMŚ)[b)]**	**liczba JCWP z oceną stanu (EKSP)[c)]**
Stan/potencjał ekologiczny	**2**	**1**	**1**	**0**
Bardzo dobry stan ekologiczny/ maksymalny potencjał ekologiczny	0	0	0	0
Dobry stan ekologiczny/dobry potencjał ekologiczny	0	0	0	0
Umiarkowany stan ekologiczny/ umiarkowany potencjał ekologiczny	2	1	1	0
Słaby stan ekologiczny/ słaby potencjał ekologiczny	0	0	0	0
Zły stan ekologiczny/ zły potencjał ekologiczny	0	0	0	0
Stan chemiczny	**1**	**1**	**1**	**0**
Dobry stan chemiczny	0	0	0	0
Stan chemiczny poniżej dobrego	1	1	1	0
Stan wód	**2**	**1**	**-**	**-**
Dobry stan wód	0	0	-	-
Zły stan wód	2	1	-	-

Objaśnienia:

[a)] Ocena stanu na podstawie oceny 2014–2019 (GIOŚ) zgodnie z r.kl.jcwp według klasyfikacji obowiązującej do 1 stycznia 2022r. przeniesiona na nowy układ planistyczny.

[b)] Ocena stanu na podstawie oceny 2014–2019 (GIOŚ) przeliczona zgodnie z r.kl.jcwp według klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.

[c)]Ocena wykonana przy wykorzystaniu wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…) dla JCWP niemonitorowanych, dla których nie dokonano oceny stanu 2014–2019 (PMŚ), jest traktowana jako poglądowa, podlegająca weryfikacji w oparciu o nowe badania stanu wód, zrealizowane zgodnie z metodykami PMŚ, normami oraz przepisami w trakcie obowiązywania IIaPGW i akceptacji organu odpowiedzialnego za prowadzenie PMŚ.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…).

5.1.3.3. Syntetyczny raport dotyczący klasyfikacji i oceny stanu JCWP – podsumowanie

Przedstawione w rozdziale informacje stanowią podsumowanie syntetycznego raportu dotyczącego klasyfikacji i oceny stanu JCWP przygotowanego przez GIOŚ[17)]. Dokonane analizy zostały opracowane zgodnie z r.kl.jcwp obowiązującym do 2022 r. z uwzględnieniem układu planistycznego aPGW.

Zgodnie z r.kl.jcwp dokonano klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych za rok 2019 w oparciu o:

- dane uzyskane w ramach PMŚ z okresu 2014–2019;
- zasadę dziedziczenia, o której mowa w § 15 r.kl.jcwp.

W ramach prac łącznie przeanalizowano 4849 JCWP RW, 1066 JCWP LW oraz 19 JCWP CW i TW stanowiących zarówno JCWP podlegające monitoringowi jak również JCWP niemonitorowane (tabela 5- 12). Ponadto, analizy przeprowadzone w stosunku do JCWP RW dotyczą zarówno części rzecznych jak i zbiornikowych wód powierzchniowych. W odniesieniu do 111 JCWP wykazano brak możliwości przeprowadzenia badań w pełnym zakresie (w ramach PMŚ) ze względu na brak lub niedostateczną ilość wody w punkcie pomiarowo-kontrolnym.

Tabela 5-12. Liczba JCWP monitorowanych i niemonitorowanych przeanalizowanych pod kątem klasyfikacji i oceny w podziale na kategorie wód.

Status JCWP	Liczba JCWP		
	JCWP RW	JCWP LW	JCWP CW i TW
Monitorowane	3315	713	19
Niemonitorowane	1534	353	-
suma	**4849**	**1066**	**19**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ.

W 2020 r. dokonano klasyfikacji JCWP z podziałem na kategorie wód oraz z uwzględnieniem (tabela 5-13):

- stanu ekologicznego;
- potencjału ekologicznego;
- stanu chemicznego;
- oceny stanu ogólnego.

Przeprowadzone analizy bazujące na danych monitoringowych oraz zasadzie dziedziczenia dały pełny obraz liczby JCWP RW, JCWP LW, JCWP CW i TW, dla których możliwe było wyznaczenie stanu wód (tabela 5-13). Liczba niesklasyfikowanych JCWP oznacza liczbę JCWP, dla których badania przeprowadzone w ramach PMŚ nie były wystarczające do przeprowadzenia klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego oraz dla których pomimo tego możliwa była ocena.

---

17) Syntetyczny raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej za 2019 rok na podstawie danych z lat 2014–2019, GIOŚ, Warszawa wrzesień 2020 r.

Tabela 5-13. Podsumowanie statystyczne klasyfikacji i oceny JCWP (JCWP monitorowane i niemonitorowane).

Ocena JCWP		Liczba JCWP		
		JCWP RW	JCWP LW	JCWP CW i TW
Stan ekologiczny	naturalne JCWP sklasyfikowane	3365	866	9
	naturalne JCWP niesklasyfikowane	24	28	-
Potencjał ekologiczny	silnie zmienione/sztuczne JCWP sklasyfikowane	1156	120	1
	silnie zmienione/sztuczne JCWP niesklasyfikowane	13	0	-
Stan chemiczny	JCWP sklasyfikowane	3114	937	10
	JCWP niesklasyfikowane	17	1	-
Ocena stanu	ocenione JCWP	4585	1044	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ.

JCWP RW

W stosunku do JCWP RW w wyniku wykonanej oceny, stwierdzono zły stan dla 91,5 % JCWP, co przede wszystkim związane było z odnotowaniem stanu chemicznego poniżej dobrego oraz stanu/potencjału ekologicznego umiarkowanego albo gorszego (83,4%). Stan chemiczny poniżej dobrego został odnotowany w 87,1% analizowanych JCWP, co głównie było wynikiem przekroczenia wartości EQS w wodzie benzo(a)pirenu (28,9%) oraz w biocie difenyloeterów bromowanych (21,3%). Z kolei stan/potencjał ekologiczny w JCWP RW był przede wszystkim determinowany przez umiarkowany stan/potencjał ekologiczny (54,9%). Do elementów decydujących o ocenie stanu/potencjału ekologicznego poniżej dobrego przede wszystkim można zaliczyć:

- elementy biologiczne: makrobezkręgowce (30,2%), ichtiofauna (28,5%) oraz fitobentos (23,3%);
- elementy fizykochemiczne (grupa 3.1-3.5): zasolenie (37,7%) oraz substancje biogenne (35,6%);
- elementy fizykochemiczne (grupa 3.6): aldehyd mrówkowy (59,8%) oraz węglowodory ropopochodne – indeks olejowy (14,2%).

JCWP LW

W odniesieniu do JCWP LW w wyniku wykonanej oceny, stwierdzono zły stan dla 88,1 % JCWP, co przede wszystkim związane było z odnotowaniem stanu chemicznego poniżej dobrego oraz stanu/potencjału ekologicznego umiarkowanego albo gorszego (51,3%). Stan chemiczny poniżej dobrego został odnotowany w stosunku do 69,4% analizowanych JCWP, co głównie było wynikiem przekroczenia wartości EQS w biocie substancji takich jak: difenyloetery bromowane (33,5%) oraz heptachlor (22,9%). Z kolei stan/potencjał ekologiczny w JCWP LW był przede wszystkim determinowany przez umiarkowany stan/potencjał ekologiczny (36,3%). Do elementów decydujących o ocenie stanu/potencjału ekologicznego poniżej dobrego przede wszystkim można zaliczyć:

- elementy biologiczne: fitoplankton (57,7%), makrofity (17,1%);
- elementy fizykochemiczne (grupa 3.1-3.5): przezroczystość (33,2%), azot ogólny (22,1%);
- elementy fizykochemiczne (grupa 3.6): aldehyd mrówkowy (81,5%).

JCWP CW i JCWP TW

W przypadku wszystkich JCWP CW i JCWP TW wykazano zły stan wód, co związane było z odnotowaniem stanu chemicznego poniżej dobrego oraz stanu/potencjału ekologicznego umiarkowanego albo gorszego (100,0%). Stan chemiczny poniżej dobrego głównie spowodowany był przez przekroczenie wartości EQS w biocie następujących substancji: difenyloetery bromowane (27,7%), rtęć i jej związki (24,1%) oraz heptachlor (22,1%). Z kolei stan/potencjał ekologiczny w JCWP CW i JCWP TW był przede wszystkim wynikiem złego stanu/potencjału ekologicznego (47,4%). Do elementów decydujących o ocenie stanu/potencjału ekologicznego poniżej dobrego przede wszystkim można zaliczyć:

- elementy biologiczne: fitoplankton (48,0%), makrobezkręgowce bentosowe (44,0%);
- elementy fizykochemiczne (grupa 3.1-3.5): substancje biogenne w tym: azot ogólny (22,0%), azot azotanowy (16,9%), fosfor ogólny (14,3%), azot mineralny (14,3%);
- elementy fizykochemiczne (grupa 3.6): aldehyd mrówkowy (50,0%), selen (50,0%).

5.2. Wody podziemne

5.2.1. Monitoring wód podziemnych

Zgodnie z postanowieniami r.m.jcw monitoring JCWPd prowadzi się w sposób umożliwiający:

1. dokonywanie oceny stanu JCWPd;
2. wykrycie znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi;
3. ustalenie wpływu stanu JCWPd na obszary chronione uwzględnione w wykazach obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 pkt 1 i 4 pr.w.

5.2.1.1. Monitoring stanu chemicznego JCWPd

Monitoring stanu chemicznego JCWPd jest prowadzony w ramach PMŚ.

R.m.jcw przewiduje, że w ramach monitoringu chemicznego wód podziemnych prowadzi się MD i MO.

Monitoring stanu chemicznego jest prowadzony w celu otrzymania spójnego i całościowego obrazu stanu chemicznego wód podziemnych w ramach każdego dorzecza oraz wykrycia długoterminowych antropogenicznych tendencji wzrostu poziomu zanieczyszczeń.

Monitoring diagnostyczny

MD stanu chemicznego JCWPd ustala się w celu uzupełnienia i sprawdzenia procedury oceny wpływu oddziaływań oraz oceny znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń, w obu przypadkach wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych.

MD stanu chemicznego JCWPd prowadzi się dla JCWPd, które dostarczają średniorocznie powyżej 100 m^3 na dobę wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wymóg ten jest transpozycją postanowień RDW, artykuł 7 oraz załącznik V dyrektywy. Wymóg ten spełniony jest dla jedynej JCWPd w obszarze dorzecza Dniestru, tj. JCWPd nr 169.

R.m.jcw określa zakres 55 parametrów fizykochemicznych, które mogą być uwzględnione w monitoringu stanu chemicznego. Wśród wymienionych 55 wskaźników ustawodawca wyróżnił 5 elementów ogólnych i 27 elementów nieorganicznych jako obligatoryjne dla MD; muszą one być zawsze oznaczane w ramach jego realizacji. Ponadto, jako parametry nieobligatoryjne wskazano w r.m.jcw 10 elementów nieorganicznych i 13 elementów organicznych. Ustanowienie szerokiej listy wskaźników oznaczanych w ramach MD jest uzasadnione ze względu na cel, jaki przyświeca temu

monitoringowi, tj. m.in. monitorowanie tła hydrogeochemicznego oraz obserwacje naturalnych i wymuszonych presją tendencji zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych.

Częstotliwość wykonywania badań w MD stanu chemicznego zdefiniowano w r.m.jcw następująco: „monitoring diagnostyczny stanu chemicznego JCWPd prowadzi się przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowana wodami na obszarze dorzecza", co jest dokładną transpozycją postanowień RDW. W latach 2022-–2027 planowane jest przeprowadzenie MD tylko w pierwszym roku cyklu, tj. w roku 2022. W pozostałych latach badania będą kontynuowane w ramach MO. Opracowanie raportu dotyczącego oceny stanu JCWPd planowane jest w roku następującym po MD, czyli w 2023 r.

Wykonawcą monitoringu chemicznego jest PIG - PIB. W ramach MD sposób poboru, kondycjonowania i transportu próbek do laboratorium jest zgodny z zakresem akredytacji laboratoriów PIG-PIB AB283 na pobieranie próbek i badania właściwości fizycznych wody. Stosowane są metody zgodne ze znowelizowanymi normami PN-ISO 5667-11:2017-10 z wyłączeniem pkt 5.2, 6.1.2, 6.3 (w zakresie pobierania próbek wód podziemnych), PN-77/C-04584 (w zakresie pomiaru temperatury wody), PN-EN ISO 10523:2012 (w zakresie pomiaru odczynu pH metodą potencjometryczną), PN-EN 27888:1999 (w zakresie pomiaru przewodności elektrolitycznej właściwej metodą konduktometryczną), procedurą badawczą ZPPŚ PB-201 (w zakresie oznaczania tlenu rozpuszczonego w próbkach wód podziemnych) i procedurą badawczą ZPPŚ PB-202 (w zakresie pomiaru głębokości zwierciadła wód podziemnych). Wyłączenia wynikają z faktu iż dotyczą metod poboru próbek, które nie mają zastosowania w ramach monitoringu stanu chemicznego PIG-PIB. Analiza próbek odbywa się zgodnie z zasadami opisanymi w załączniku 7 do r.m.jcw *Metodyki referencyjne pomiarów i badań w ramach monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i JCWPd*.

Monitoring operacyjny

MO stanu chemicznego JCWPd ustala się w celu oceny stanu chemicznego JCWPd uznanych za zagrożone nieosiągnięciem określonych dla nich celów środowiskowych, o których mowa w art. 59 pr.w., oraz w celu stwierdzenia występowania znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi.

Art. 59 pr.w. określa następujące cele środowiskowe dla JCWPd:

1. zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
2. zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
3. ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

MO stanu chemicznego JCWPd prowadzi się dla JCWPd uznanych, na podstawie MD oraz oceny wpływu oddziaływań, za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych, o których mowa w art. 59 pr.w. Zgodnie z poszerzonymi charakterystykami JCWPd[18)] na obszarze dorzecza Dniestru nie wskazano żadnych JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych w cyklu planistycznym 2022–2027, w związku z czym nie planuje się MO w tym obszarze dorzecza.

5.2.1.2. Monitoring stanu ilościowego JCWPd

Monitoring stanu ilościowego wód podziemnych realizuje państwowa służba hydrogeologiczna poprzez:

18) A. Gryczko-Gostyńska, Dalsza charakterystyka wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej wraz z oceną ryzyka, Wersja 2, PIG-PIB 2020.

1. pomiar położenia zwierciadła wody, wyrażonego w m p.p.t., lub ciśnienia (w otworach ujmujących wody ze zwierciadłem stabilizującym się powyżej poziomu terenu), wyrażonego w metrach słupa wody,
2. pomiar wydajności w ujętych źródłach, wyrażonej w l/s,
3. określenie wielkości średniego wieloletniego poboru rzeczywistego wód podziemnych w JCWPd, wyrażonego w m^3 na dobę,
4. określenie ilości dostępnych zasobów wód podziemnych w JCWPd, wyrażonej w m^3 na dobę.

Monitoring położenia zwierciadła wody i wydajności źródeł

Monitoring położenia zwierciadła wód podziemnych i wydajności źródeł obejmuje wykonywanie cyklicznych, systematycznych pomiarów położenia zwierciadła wód podziemnych w otworach obserwacyjnych lub wydajności źródeł w punktach sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych SOBWP. Monitoringiem położenia zwierciadła wody objęte są zarówno punkty ujmujące wody o zwierciadle swobodnym (najczęściej płytkie, nieizolowane poziomy wodonośne, będące w kontakcie z ekosystemami lądowymi), jak i te ujmujące wody o zwierciadle napiętym (poziomy izolowane, często stanowiące główne użytkowe poziomy wodonośne, będące źródłem zbiorowego zaopatrzenia w wodę). Pomiary są wykonywane na stacjach hydrogeologicznych.

Częstotliwość pomiarów zależy od trybu ich realizacji. Punkty wyposażone w automatykę pomiarową dostarczają pomiaru położenia zwierciadła wody 1 raz na dobę. Punkty, w których pomiary są wykonywane w trybie manualnym, dostarczają pomiaru z częstotliwością 1 raz na tydzień, a pomiar jest wykonywany w każdy poniedziałek o godzinie 6:00 UTC.

Pobór wód podziemnych

Przy określaniu ilości poboru wód podziemnych brane są pod uwagę dwie składowe poboru rzeczywistego:

- pobór opomiarowany, obejmujący usługi wodne polegające na zapewnieniu gospodarstwom domowym, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą możliwość korzystania z wód oraz odwodnienia górnicze;
- pobór nieopomiarowany, obejmujący sumaryczną ilość wód pobieranych w ramach tzw. zwykłego korzystania z wód, służącego zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego lub własnego gospodarstwa rolnego.

Dane dotyczące rzeczywistego poboru wód podziemnych są ewidencjonowane w bazie opłatowej EDEN, do której wprowadzone są przez Zarządy Zlewni PGW Wody Polskie oświadczenia za usługi wodne poszczególnych podmiotów (Baza opłatowa EDEN: lokalizacja PGW Wody Polskie (poszczególne Zarządy Zlewni), administrator PGW Wody Polskie (poszczególne Zarządy Zlewni). Pozyskane z bazy EDEN dane są weryfikowane i przetwarzane w bazie POBORY (lokalizacja PIG-PIB, administrator PIG-PIB). Identyfikacja ujęć w bazie POBORY jest oparta na numerach pozwoleń i zgód wodnoprawnych. Uzyskane wartości są weryfikowane o dane statystyczne opracowane przez Urząd Statystyczny w Białymstoku. Dane w zakresie odwadniania kopalni są pozyskiwane przez PIG-PIB bezpośrednio z zakładów górniczych poprzez ankietyzację, w której uczestniczy około 200 zakładów górniczych. Wielkość poboru nierejestrowanego nie jest ewidencjonowana i jest określana na drodze szacunkowych obliczeń za pomocą szerokiego spektrum metod[19)].

[19)] Z. Frankowski, P. Gałkowski, J. Mitręga, Struktura poboru wód podziemnych w Polsce, PIG-PIB 2009.

Dane opomiarowane powinny być dostępne raz na rok, w miarę przekazywania danych przez PGW WP. Dane nieopomiarowane są dostępne w zależności od możliwości wykorzystania danych ze spisów powszechnych (2020–2021).

Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych

Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych są ustalane w ramach dokumentacji hydrogeologicznej dla jednostki bilansowej wód podziemnych, w określonych warunkach środowiska i hydrogeologicznych (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (Dz. U. poz. 2033)).

Dla całego obszaru kraju dostępne są wartości modułowe pozwalające na przeliczenie wielkości ZD w jednostkach bilansowych wód podziemnych, tj. w obszarach bilansowych i rejonach wodno-gospodarczych, które są przeliczane na wielkość zasobów dostępnych do zagospodarowania w poszczególnych JCWPd (ZDG).

Zasoby dyspozycyjne są aktualizowane corocznie na podstawie nowych zatwierdzonych dokumentacji hydrogeologicznych ustalających zasoby dyspozycyjne wód podziemnych, bieżących informacji o realizowanych projektach i programach prac oraz dokumentacji mających na celu aktualizację zasobów dyspozycyjnych zwykłych wód podziemnych.

5.2.1.3. Monitoring badawczy JCWPd

Zgodnie z r.m.jcw (§ 21) MB JCWPd lub ich części ustala się w celu:

1. wyjaśnienia przyczyn niespełnienia celów środowiskowych określonych dla danej JCWPd, o ile wyjaśnienie przyczyn nie jest możliwe na podstawie danych oraz informacji uzyskanych w wyniku pomiarów lub badań prowadzonych w ramach monitoringu stanu ilościowego JCWPd bądź monitoringu stanu chemicznego JCWPd;
2. zidentyfikowania zasięgu, rodzaju i stężeń zanieczyszczeń, jeżeli nastąpiło zanieczyszczenie JCWPd;
3. zidentyfikowania zasięgu znacznego obniżenia poziomu wód podziemnych, powodującego zagrożenie niespełnieniem celów środowiskowych przez daną JCWPd.

MB stanowi zatem uzupełnienie MD i MO oraz standardowego monitoringu stanu ilościowego. Jego zakres i częstotliwość wynikają z przyczyny jego prowadzenia (zidentyfikowane zanieczyszczenie lub presja) oraz warunków hydrogeologicznych danej JCWPd. MB prowadzony jest poza systemem Państwowego Monitoringu Środowiska. MB realizowany jest przez państwową służbę hydrogeologiczną.

W obszarze dorzecza Dniestru realizowany jest MB z zakresu monitoringu przygranicznych obszarów JCWPd.

Monitoring przygranicznych obszarów JCWPd

Za przygraniczne JCWPd uznano jednostki, których przynajmniej jeden z odcinków określających granicę JCWPd pokrywa się z granicą państwową, z wyjątkiem JCWPd graniczących wyłącznie z Morzem Bałtyckim.

Obserwacje monitoringowe poziomu zwierciadła wody oraz badania stanu chemicznego wód podziemnych wzdłuż granic Polski są prowadzone w ramach zadania państwowej służby hydrogeologicznej pt. *Monitoring wód podziemnych w strefach granicznych RP na potrzeby realizacji umów i współpracy międzynarodowej*.

Państwowa służba hydrogeologiczna (PSH) uczestniczy we współpracy międzynarodowej i międzypaństwowej, stanowiącej realizację polityki państwa w zakresie gospodarki i ochrony wód podziemnych. Część działań PSH jest związana z bezpośrednią realizacją zadań koordynowanych przez MI, MKiŚ, PGW WP i GIOŚ. Są one realizowane w międzynarodowych komisjach i grupach roboczych,

w pracach których przedstawiciele PIG-PIB uczestniczą jako delegaci lub eksperci. Na obszarze dorzecza Dniestru działa Polsko-Ukraińska komisja do spraw wód granicznych.

Obserwacje monitoringowe wód podziemnych w strefie przygranicznej Polski z Ukrainą są prowadzone ze względu na występowanie obszarów potencjalnych oddziaływań transgranicznych, które mogą negatywnie wpływać na stan środowiska wodnego, w tym m.in. nieczynne kopalnie siarki, zlokalizowane na przygranicznym terytorium Ukrainy oraz czynna kopalnia siarki w Baszni, znajdująca się na przygranicznym terytorium Polski, mogilniki lub ich pozostałości oraz nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa, zwłaszcza na obszarach wiejskich na przygranicznym terytorium Ukrainy.

Uzgodnienia dotyczące zakresu i formy prowadzenia monitoringu wód podziemnych w strefach przygranicznych, które podlegają działalności poszczególnych komisji międzynarodowych, są nadrzędne nad ustaleniami krajowymi. Liczba punktów monitoringu transgranicznego i obszarów objętych badaniami zależy od decyzji podejmowanych w komisjach do spraw wód granicznych. Z tego powodu trudno obecnie przewidzieć w szczegółach, jaki będzie kształt i jakie oczekiwania wobec monitoringu wód podziemnych stref przygranicznych w latach 2022–2027.

5.2.1.4. Monitoring wpływu stanu JCWPd na obszary chronione

Pozyskanie informacji o stanie wód obszarów chronionych jest jednym z celów monitoringu wód realizowanego w ramach PMŚ (art. 349 ust. 1 i 2 pr.w.). Zgodnie z art. 16 pkt 32 pr.w. przez obszary chronione, w odniesieniu do wód podziemnych, rozumie się:

1. JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
2. obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Wody obszarów chronionych obejmują zarówno wody powierzchniowe, jak i podziemne, zaś ocenie stanu wód obszarów chronionych służą wyniki monitoringu JCWP i JCWPd. W ramach PMŚ nie funkcjonuje odrębna sieć monitoringu obszarów chronionych, tylko z istniejących sieci monitoringowych dobierane są punkty badawcze umożliwiające pozyskanie wyników na potrzeby oceny stanu wód obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym monitoring obszarów chronionych realizowany przez PIG-PIB należy traktować jako monitoring uzupełniający, który funkcjonuje na zasadzie wskazania punktów sieci obserwacyjno-badawczej, znajdujących się w obrębie danego obszaru chronionego lub w strefie zasilania. Badania w tych punktach odbywają się zgodnie z przewidzianymi dla nich zasadami monitoringu stanu ilościowego i/lub chemicznego. Wyniki badań z tych punktów są wykorzystywane dla realizacji odpowiednich testów oceny stanu JCWPd, ukierunkowanych na ocenę wpływu wód podziemnych na dany obszar chroniony.

Monitoring wód podziemnych w strefach zasilania chronionych ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od wód podziemnych

Na podstawie art. 349 ust. 14 pr.w. sprawujący nadzór nad obszarami przeznaczonymi do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionymi w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym w ich ochronie, sporządza ocenę tych obszarów na podstawie badań własnych przedmiotów ochrony zależnych od stanu wód oraz wyników monitoringu, które powstają w ramach PMŚ.

Na obszarach chronionych ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od wód podziemnych oceniany jest wpływ stanu ilościowego, rozumianego tu jako amplituda wahań zwierciadła wód podziemnych, i chemicznego JCWPd – rozumianego jako stan chemiczny i skład chemiczny wód rozpatrywanej jednolitej części, na stan tych ekosystemów. Do monitoringu tego wskazano punkty badawcze, które są jednocześnie punktami monitoringu położenia zwierciadła i/lub chemizmu wód monitoringu diagnostycznego i operacyjnego, znajdujące się w strefie dopływu wód podziemnych

do ekosystemu. W związku z tym zakres, częstotliwość i metodyka badań w tych punktach są identyczne jak dla punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu stanu ilościowego i chemicznego.

W JCWPd nr 169 nie zidentyfikowano ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych, w związku z czym w dorzeczu Dniestru nie wyznaczono punktów reprezentatywnych do monitoringu wód podziemnych w strefach zasilania chronionych ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych.

Monitoring wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

Do monitoringu wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wskazano wybrane punkty MD i MO stanu chemicznego. Są to przede wszystkim punkty, które stanowią potencjalne źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, czyli punkty wchodzące w skład ujęć komunalnych, punkty, z których woda jest wykorzystywana do spożycia przez ludzi w związku z prowadzoną działalności handlową lub publiczną (m.in. zakłady produkcyjne, szkoły, szpitale), oraz punkty ujmujące lub monitorujące główne użytkowe poziomy wodonośne (GUPW) i główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Dla potrzeb tego monitoringu wykorzystuje się wyniki badań w sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych, wskazane do monitoringu stanu chemicznego.

Aktualnie liczba punktów sieci monitoringu stanu chemicznego monitorująca wody ujmowane do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na obszarze Dniestru wynosi 1.

5.2.1.5. Badania stężeń azotanów na potrzeby oceny skuteczności programu działań

W ramach systemu PMŚ prowadzony jest monitoring stężeń azotanów służący dokonaniu oceny skuteczności programu działań (art. 110 pr.w.).

Monitoring stężeń azotanów jest ukierunkowany na oddziaływanie presji rolniczej na wody podziemne i do 2016 r. był realizowany w wydzielonych obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego, których granice aktualizowano co 4 lata. Od 2018 r. *Program działań w celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu* obowiązuje na obszarze całego kraju, dlatego też monitoring stężeń azotanów na potrzeby oceny skuteczności programu działań jest realizowany na obszarze całego kraju.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Azotanowej monitoring dotyczy jedynie badań stężeń azotanów. Niemniej w celu przeprowadzenia kontroli jakości wyników zakres oznaczanych wskaźników wymaga oznaczenia również grupy wskaźników podstawowych, niezbędnych do wykonania analizy bilansu jonowego.

Częstotliwość pomiarów stężeń azotanów na potrzeby oceny skuteczności programu działań definiuje Dyrektywa Azotanowa. Monitoring należy prowadzić nie rzadziej niż raz na 4 lata w przypadku punktów, gdzie stężenie azotanów w co najmniej jednej z poprzednich próbek wynosiło powyżej 25 mg/l, a w pozostałych punktach – co 8 lat. Częstotliwość monitoringu nawiązuje do 4-letnich cykli raportowania wymaganych Dyrektywą Azotanową (2016–2019; 2020–2023; 2024–2027).

Stężenia azotanów są badane w ramach monitoringu stanu chemicznego (diagnostycznego i operacyjnego), a wyniki tych badań są wykorzystywane do dokonania oceny skuteczności programu działań. W szczególności wyniki pozyskane podczas MD w 2022 r., który swym zasięgiem obejmuje cały kraj, będą wystarczające do wykonania oceny skuteczności programu działań za okres 2020–2023.

W kolejnym cyklu raportowym Dyrektywy Azotanowej 2024–2027 monitoring stanu chemicznego będzie realizowany jedynie w zakresie MO, a więc będzie dotyczyć ograniczonej liczby JCWPd, tj. tych które są uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. W celu zapewnienia odpowiedniej puli wyników stężeń azotanów na potrzeby opracowania raportu azotanowego uwzględnione zostaną również badania z punktów z pozostałych JCWPd, w których w co najmniej jednej z poprzednich próbek stężenie NO_3 wyniosło powyżej 25 mg/l. Punkty te, zostaną objęte uzupełniającymi badaniami stężeń azotanów, które zaplanowano na 2025 r.

W przypadku badań uzupełniających stężeń azotanów sposób poboru, kondycjonowania i transportu próbek do laboratorium jest taki sam jak w MD i MO.

5.2.1.6. Rozpoznanie jakości wód w aspekcie nowych zanieczyszczeń zgodnie z listą obserwacyjną

Badanie jakości wód w aspekcie nowych zanieczyszczeń nie jest obligatoryjne z punktu widzenia obowiązujących przepisów prawnych na poziomie krajowym i europejskim. Niemniej w preambile DWP zawarto zapis uznający konieczność rozpoznawania nowych zanieczyszczeń wód podziemnych i wskazujący potrzebę ustalenia dla nich listy obserwacyjnej. Bieżąca analiza zanieczyszczenia wód podziemnych nowymi związkami zanieczyszczeń w oparciu o dostępne wyniki monitoringowe, jak również aktualizacja zakresu związków na liście obserwacyjnej wód podziemnych są wykonywane w ramach prac grupy eksperckiej WG Groundwater działającej w strukturze *Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive and the Floods Directive*. Opracowane w 2019 r. wytyczne pt. *Voluntary groundwater watch list concept & methodology*[20)] zawierają listy wskaźników zanieczyszczeń, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo obecności w wodach podziemnych, jako rekomendacje do uwzględnienia w lokalnych programach monitoringowych. W zależności od częstotliwości występowania zanieczyszczeń w wodach podziemnych potwierdzonych dostępnymi badaniami monitoringowymi wskaźniki umieszczane są na dwóch rodzajach list, tj. liście wspierającej (ang. *list facilitating*) lub liście obserwacyjnej (ang. *groundwater watch list*). Niebezpieczne nowe substancje organiczne, których występowanie w wodach podziemnych zostało udokumentowane na ustalonym poziomie ufności, są rekomendowane do regulacji na poziomie europejskim w ramach aktualizacji załączników Dyrektywy Wód Podziemnych. Wskaźniki zanieczyszczeń, co do których istnieją dowody o dużej szkodliwości dla zdrowia człowieka i środowiska, lecz ich udokumentowanie nie jest wystarczające, są umieszczane na liście obserwacyjnej.

Na koniec 2020 r. na liście wspierającej rewizję załączników DWP umieszczonych było 12 substancji: 10 związków perfluorowanych PFAS (kwas perfluorobutanosulfonowy PFBS, kwas perfluorooktanowy PFOA, kwas perfluorobutanowy PFBA, kwas perfluorooktanosulfonowy PFOS, kwas perfluoroheksanosulfonowy PFHxS, kwas perfluoropentanowy PFPeA, kwas perfluoroheksanowy PFHxA, kwas perfluoroheptanowy PFHpA, kwas perfluorodekanowy PFDA, kwas perfluorononanowy PFNA) i 2 farmaceutyki (sulfametoksazol oraz karbamazepina). Lista obserwacyjna zawierała 11 substancji (kwas perfluorododekanowy PFDoA, *kwas perfluoroundekanowy* PFUnA, klopidol, krotamiton, kwas amidotryzowy, sulfadiazyna, prymidon, sotalol, ibuprofen, erytromycyna, klarytromycyna).

Powyższe substancje rekomendowane są do uwzględnienia w badaniach monitoringowych w zakresie rozpoznania jakości wód w aspekcie nowych zanieczyszczeń. W kolejnych latach zakres analityczny powinien być dopasowywany do aktualnych wytycznych grupy eksperckiej. Aktualnie brak jest możliwości finansowania badań nowych zanieczyszczeń wód podziemnych w zakresie nieobligatoryjnym w ramach PMŚ.

Sugerowana roczna liczba punktów opróbowanych na obszarze dorzecza Dniestru wynosi 2.

5.2.2. Mapa sieci monitoringu wód podziemnych wraz z prezentacją programów monitoringowych

5.2.2.1. Mapa sieci monitoringu wód podziemnych na lata 2022–2027

Badania monitoringowe wód podziemnych realizuje się w punktach sieci monitoringu wód podziemnych, w której wyróżnia się sieć monitoringu stanu chemicznego i sieć monitoringu stanu ilościowego. Badania wykonywane w punktach sieci monitoringu stanu chemicznego i ilościowego są wykorzystywane na potrzeby opracowania oceny stanu JCWPd. Niewielka część punktów tych sieci jest

[20)] https://circabc.europa.eu.

wspólna z punktami sieci MB, które ze względu na swój charakter mają oddzielne programy badań i odpowiednio dopasowaną strukturę sieci monitoringowych, jak również zasilają ocenę stanu JCWPd w formie zinterpretowanej.

5.2.2.2. Mapa sieci monitoringu stanu chemicznego JCWPd

Monitoring stanu chemicznego JCWPd jest prowadzony w ramach PMŚ w celu otrzymania spójnego i całościowego obrazu stanu chemicznego wód podziemnych w ramach każdego dorzecza oraz wykrycia długoterminowych antropogenicznych tendencji wzrostu poziomu zanieczyszczeń. Sieć monitoringu stanu chemicznego składa się z punktów, które są przypisane do sieci monitoringu diagnostycznego i/lub operacyjnego.

Monitoring diagnostyczny

Monitoring diagnostyczny obejmuje obszar całego kraju w tym w JCWPd 169 zlokalizowanej na obszarze Dniestru.

Zgodnie z Programem monitoringu JCWPd na lata 2022–2027[21)] aktualna liczba punktów sieci monitoringu chemicznego, w których będą prowadzone badania w ramach monitoringu diagnostycznego, na obszarze dorzecza Dniestru wynosi 3 (załącznik nr 16 do planu gospodarowania wodami).

Monitoring operacyjny

Nie planuje się przeprowadzenia MO w cyklu planistycznym 2022–2027.

5.2.2.3. Mapa sieci monitoringu stanu ilościowego JCWPd

Sieć monitoringu ilościowego wód podziemnych stanowią stacje hydrogeologiczne, na których wykonywane są cykliczne, systematyczne pomiary położenia zwierciadła wód podziemnych lub wydajności źródeł. Monitoringiem położenia zwierciadła wody są objęte zarówno punkty ujmujące wody o zwierciadle swobodnym (najczęściej płytkie, nieizolowane poziomy wodonośne, będące w kontakcie z ekosystemami lądowymi), jak i te ujmujące wody o zwierciadle napiętym (poziomy izolowane, często stanowiące główne użytkowe poziomy wodonośne, będące źródłem zbiorowego zaopatrzenia w wodę).

Zgodnie z Programem monitoringu JCWPd[22)] punkty monitoringu stanu ilościowego są zlokalizowane w jedynej JCWPd w obszarze dorzecza (169). Aktualna liczba punktów sieci monitoringu ilościowego na obszarze dorzecza Dniestru wynosi 2 (załącznik nr 16 do planu gospodarowania wodami).

5.2.3. Wynik oceny stanu JCWPd

Na ocenę stanu JCWPd składa się interpretacja wyników monitoringu stanu chemicznego i monitoringu stanu ilościowego wód podziemnych.

Ocena stanu JCWPd została przeprowadzona na podstawie danych znajdujących się w zasobach PIG–PIB, jak również danych pochodzących z zasobów Państwowego Monitoringu Środowiska (w tym dane z regionalnego monitoringu wód podziemnych realizowanego przez RWMŚ), Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB.

---

21) A. Kuczyńska i in., Aktualizacja programu monitoringu jednolitych części wód podziemnych w układzie dorzeczy na lata 2022–2027, PIG-PIB 2020.

22) Ibidem.

Zakres wykonywanych prac w ramach oceny stanu JCWPd jest zgodny z postanowieniami r.kl.jcwpd oraz r.m.jcw. Spełnia wymogi RDW oraz DWP. Uwzględnia także wytyczne Komisji Europejskiej przedstawione w poradnikach unijnych, a w szczególności w poradniku *Guidance on Groundwater Status and Trend Assessment* (CIS Guidance Document No. 18)[23)]. Ocena stanu JCWPd jest wykonywana na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu *Aktualizacja metodyki oceny stanu JCWPd wraz z opracowaniem metodyki analizy odwracania trendów zanieczyszczeń*[24)].

Konieczność aktualizacji metodyki oceny stanu JCWPd wynikała ze zmian w przepisach prawa krajowego dotyczących kryteriów i sposobu oceny stanu JCWPd, dostępności danych oraz potrzeby uszczegółowienia lub uzupełnienia poszczególnych testów klasyfikacyjnych i analiz wspierających. Aktualizację metodyki oceny stanu JCWPd przeprowadzono w 2020 r. Wzięto także pod uwagę doświadczenia z przeprowadzania ocen stanu JCWPd wykonywanych w poprzednich cyklach planistycznych.

Rozbudowana została metodyka analizy trendów chemicznych, uwzględniająca analizę odwracania trendów, oraz metodyka analizy położenia zwierciadła wody. Zweryfikowane zostały także kryteria wiarygodności oceny stanu JCWPd i wartości kryterialnych w testach klasyfikacyjnych C.2, C.3 i C.5 oraz w ocenie końcowej, np. wyniki badań z opracowań o charakterze regionalnym.

Ocena stanu JCWPd została wykonana z uwzględnieniem schematyzacji pionowej JCWPd wprowadzonej do charakterystyk i monitoringu JCWPd w 2013 r. i obowiązującej w latach 2016–2021. Ze względu na skomplikowaną budowę geologiczną i warunki hydrogeologiczne oraz fakt występowania wód podziemnych w wielopoziomowych strukturach mających charakter wielopiętrowych jednostek hydrogeologicznych przyjęto założenie występowania maksymalnie trzech kompleksów wodonośnych w obrębie JCWPd, do których przyporządkowano występujące na obszarze JCWPd poziomy wodonośne, uwzględniając zarówno warunki hydrogeologiczne, dynamikę, jak i presję antropogeniczną. W wyniku przeprowadzonej agregacji wyróżniono następujące trzy kompleksy wodonośne:

1. Pierwszy kompleks to poziomy wodonośne o zwierciadle swobodnym, lokalnie napiętym, pozostające w bezpośrednim kontakcie z wodami powierzchniowymi i ekosystemami zależnymi od wód. Charakteryzuje się zazwyczaj wysoką podatnością na zanieczyszczenie z powierzchni terenu.

2. Drugi kompleks tworzą poziomy wodonośne o zwierciadle napiętym, niepozostające w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym z wodami pierwszego kompleksu. Kompleks ten często stanowi podstawę zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

3. Trzeci kompleks to najniżej rozpoznane użytkowe poziomy wodonośne, pozostające niekiedy w kontakcie z niżej występującymi poziomami wód słonych.

Ocena stanu JCWPd składa się z oceny stanu chemicznego i ilościowego. Obie oceny są w stosunku do siebie równorzędne, a za ostateczny stan wód podziemnych przyjmuje się gorszą z tych dwóch ocen. W ramach oceny wykonuje się łącznie dziewięć testów klasyfikacyjnych, które przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich JCWPd, niezależnie od wyników pozostałych testów klasyfikacyjnych. Poszczególne testy są ukierunkowane na potrzeby różnych odbiorców wód podziemnych, tzw. receptorów (chronione ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wody powierzchniowe, wody przeznaczone do spożycia). Oprócz testów klasyfikacyjnych wykonuje się również dwie analizy wspierające dotyczące zmian długoterminowych. Są to analiza tendencji zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych oraz analiza położenia zwierciadła wody. Ponieważ obie analizy zasilają testy

---

23) https://op.europa.eu.

24) D. Palak-Mazur i in., Aktualizacja metodyki oceny stanu JCWPd wraz z opracowaniem metodyki analizy odwracania trendów zanieczyszczeń, PIG-PIB 2020.

klasyfikacyjne, wykonuje się je na początku procedury oceny stanu chemicznego i ilościowego. Wyniki tych analiz wspierają pozostałe testy ilościowe i chemiczne, zwłaszcza końcową ocenę stanu JCWPd.

Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w poradnikach unijnych ocena stanu JCWPd powinna być opatrzona również oceną jej wiarygodności.

W załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami zestawiono punkty sieci monitoringu wód podziemnych na podstawie których wykonano ocenę stanu JCWPd z 2019 r.

Wyniki oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru

Przeprowadzona ocena stanu JCWPd w 2020 r., na podstawie danych z 2019 r. objęła analizą JCWPd nr 169 zlokalizowaną w granicach obszaru dorzecza Dniestru.

W pierwszej kolejności przedstawiono wyniki analiz wspierających, czyli analizy trendów zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych i analizy położenia zwierciadła wody podziemnej.

Analiza trendów zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych

Celem analizy trendów zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych jest identyfikacja znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych stężeń zanieczyszczeń. Znaczący i utrzymujący się trend wzrostowy oznacza każdy statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia zanieczyszczeń w wodach podziemnych, w związku z którym istnieje konieczność odwrócenia tego trendu. Zgodnie z przepisami DWP (załącznik IV, część B, punkt 1) punktem początkowym inicjowania działań mających odwrócić znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe jest stan, kiedy stężenie zanieczyszczenia osiąga 75% wartości parametrów norm jakości wód podziemnych określonych w załączniku I i wartości progowych określonych w r.kl.jcwpd, ustalonych zgodnie z art. 3 DWP (2006/118/WE). Na podstawie powyższych przepisów jako znaczące trendy wzrostowe uznano istotne statystycznie trendy rosnące, dla których stwierdzono przekroczenie 75% wartości progowej dobrego stanu chemicznego. Analiza zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych ma na celu prześledzenie w czasie zmian zachodzących zarówno w punktach, jak i w JCWPd. Zidentyfikowanie znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych stężeń zanieczyszczeń w obszarach JCWPd uznanych za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych pozwala określić, czy dany obszar JCWPd nie wykazuje trwałych tendencji wzrostowych wywołanych antropogenicznie.

Do przeprowadzenia analizy trendów wartości wskaźników fizykochemicznych wykorzystano wszystkie wyniki analiz oznaczeń składu fizykochemicznego próbek wód podziemnych dostępne w bazie Monitoringu Wód Podziemnych – zarówno wyniki analiz wykonanych przez PIG-PIB w ramach PMŚ na zlecenie GIOŚ, jak i wyniki analiz wykonanych przez PIG-PIB w ramach realizacji innych zadań PSH. Za rok bazowy przyjęto 2007 r., a zakres czasowy dotyczył analiz z lat 2007–2019. Dla wszystkich punktów i wskaźników, które spełniły przyjęte kryteria i dla których możliwe było przeprowadzenie analizy tendencji, sporządzono wykresy wraz z naniesioną linią regresji. Wyniki analiz trendów dla punktów z uwzględnieniem podziału na dorzecza przedstawia tabela 5-14.

Tabela 5-14. Wyniki analizy tendencji zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych w punktach w latach 2007–2019.

Obszar dorzecza	Liczba punktów, w których zidentyfikowano znaczący i utrzymujący się trend wzrostowy	Liczba znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych	Wskaźniki ze znaczącym i utrzymującym się trendem wzrostowym
Dniestr	brak danych spełniających kryteria analizy	brak danych spełniających kryteria analizy	brak danych spełniających kryteria analizy

Źródło: Opracowanie własne.

Oprócz analizy pozwalającej sprawdzić, czy stężenia zanieczyszczeń rosną na przestrzeni lat, wykonano również odwrócenie trendu, które pozwala zidentyfikować zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia wód podziemnych. Punktem początkowym inicjowania działań mających odwrócić znaczące

i utrzymujące się trendy wzrostowe jest stan, kiedy stężenie zanieczyszczenia osiąga 75% wartości progowej dobrego stanu chemicznego. Założeniem było przeanalizowanie tych punktów, dla których w latach 2005–2012 zidentyfikowano znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe, i wykazanie, czy istnieje odwrócenie tendencji wzrostowych podczas 15-letniego cyklu badawczego (lata 2005–2019). Do przeprowadzenia analizy odwrócenia tendencji zmian zastosowano poszerzoną metodę regresji liniowej. Jest to model dwuliniowy, w którym następuje jedno załamanie w badanym przedziale czasowym. W poszerzonym modelu regresji dwuliniowej sprawdzana jest istotność statystyczna. W przypadku gdy dla dopasowanych dwóch linii prostych regresji liniowych stwierdzono istotność statystyczną, a dla modelu z jedną prostą regresji liniowej nie wykazano istotności statystycznej, stwierdza się odwrócenie trendu. Ze względu na ograniczony okres badań prowadzonych na obszarze dorzecza Dniestru, zidentyfikowany został brak danych spełniających kryteria dla analizy zarówno w analizie trendów zmian stężeń wskaźników fizykochemicznych, jak i w analizie odwrócenia trendów.

Analiza położenia zwierciadła wody podziemnej

Analiza położenia zwierciadła wody podziemnej jest opisem sytuacji hydrogeologicznej w punktach monitoringu stanu ilościowego i traktuje się ją jako analizę wstępną, wspierającą pozostałe testy klasyfikacyjne oceny stanu ilościowego wód podziemnych. Polega ona na ustaleniu, czy w wyniku działań antropogenicznych nie doszło do niekorzystnych zmian położenia zwierciadła lub do zmian kierunków przepływu wód podziemnych, prowadzących do ich zanieczyszczenia bądź pogorszenia warunków bytowania powiązanych z wodami podziemnymi ekosystemów. Podstawą przeprowadzenia analizy są długoletnie nieprzerwane ciągi obserwacyjne, kilkunastoletnie, a najlepiej ponad trzydziestoletnie. Pozwala to odróżnić ewentualne trendy zmian położenia zwierciadła wody od jego sezonowych lub wieloletnich zmian cyklicznych.

Podstawą analizy było stwierdzenie, jak na tle wielolecia 2009–2018 i wyznaczonych na tej podstawie stref stanów zostały zakwalifikowane wyniki pomiarów z 2019 r. Dodatkowo uwzględniono: czy średnia z roku hydrologicznego 2019 była niższa niż minimum wielolecia 2009–2018, wyniki i interpretację analizy trendów dla punktów z przynajmniej 20-letnim okresem obserwacji i brakiem znaczących przerw w obserwacjach, zidentyfikowaną znaczącą antropopresją, strefy stanów wyznaczone pomocniczo dla wielolecia 1991–2018, wykresy i interpretację ekspercką.

Analizę przeprowadzono na dostępnych danych ze 172 JCWPd wraz z subczęściami – z uwzględnieniem podziału na kompleksy wodonośne. Następnie rozszerzono wyniki na 174 JCWPd. Strefa stanów niskich przeważająca w przynajmniej jednym kompleksie wodonośnym była podstawą do poszerzonej analizy i jeżeli wyniki nadal potwierdzały taki stan, cała JCWPd była wskazywana do zakwalifikowania do stanu słabego w testach oceny stanu ilościowego.

Na terenie Polski na obszarze dorzecza Dniestru znajduje się 1 JCWPd o numerze 169. W ramach analizy położenia zwierciadła wody podziemnej nie stwierdzono w niej wskazań do stanu słabego (tabela 5- 15).

Tabela 5-15. Wyniki analizy położenia zwierciadła wody podziemnej JCWPd nr 169 zlokalizowanej na obszarze dorzecza Dniestru.

Wskazania do oceny stanu ilościowego JCWPd według analizy położenia zwierciadła wody podziemnej	Wiarygodność oceny	Liczba JCWPd	Numery JCWPd
Brak wskazań do stanu słabego	dostateczna – DW	1	169
Brak wskazań do stanu słabego	niska – NW	0	–
Wskazania do stanu słabego	dostateczna – DW	0	-
Wskazania do stanu słabego	niska – NW	0	-

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki testów klasyfikacyjnych

Ocena stanu chemicznego

Ocenę stanu chemicznego JCWPd nr 169 znajdującej się na obszarze dorzecza Dniestru przeprowadzono w 2020 r. na podstawie 2 punktów pomiarowych opróbowanych w 2019 r. Stan chemiczny wszystkich JCWPd określono jako dobry (tabela 5-16).

Tabela 5-16. Stan chemiczny JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru.

Obszar dorzecza		Numer JCWPd	
kod europejski	nazwa	stan dobry	stan słaby
9000	Dniestr	169	–
Liczba JCWPd		1	–

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej w zestawieniach tabelarycznych (tabela 5-17 do 5-21) znajdują się wyniki testów klasyfikacyjnych dla JCWPd nr 169 znajdującej się na obszarze dorzecza Dniestru w zakresie stanu chemicznego.

Tabela 5-17. Wyniki testu C.1 – Ogólna ocena stanu chemicznego JCWPd.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu C.1	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	232,84	stan dobry	169	1	232,84	100,00
		stan słaby	–	–	–	–

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5-18. Wyniki testu C.2/I.2 – Ocena wpływu ingresji i ascenzji wód słonych lub innych zdegradowanych na stan wód podziemnych.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu C.2/I.2	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	232,84	stan dobry	169	1	232,84	100,00
		stan słaby	–	–	–	–

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5-19. Wyniki testu C.3 – Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu C.3	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	232,84	stan dobry	–	–	–	–
		brak danych	–	–	–	–
		nie dotyczy	169	1	232,84	100,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5-20. Wyniki testu C.4 – Ochrona stanu wód powierzchniowych.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu C.4	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	232,84	stan dobry	169	1	232,84	100,00
		brak danych	–	–	–	–

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5-21. Wyniki testu C.5 – Ochrona wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu C.5	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	232,84	stan dobry	169	1	232,84	100,00
		stan słaby	–	–	–	–
		brak danych	–	–	–	–

Źródło: Opracowanie własne.

Ocena stanu ilościowego

Ocenę stanu ilościowego przeprowadzono dla JCWPd nr 169 znajdującego się na obszarze dorzecza Dniestru. Stan ilościowy tej JCWPd określono jako dobry (tabela 5-22).

Tabela 5-22. Stan ilościowy JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru.

Obszar dorzecza		Numer JCWPd	
kod europejski	**nazwa**	**stan dobry**	**stan słaby**
9000	Dniestr	169	-
Liczba JCWPd		**1**	**-**

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej w zestawieniach tabelarycznych znajdują się wyniki testów klasyfikacyjnych dla JCWPd nr 169 znajdujących się na obszarze dorzecza Dniestru w zakresie stanu ilościowego (tabele 5-23 i 5-24).

Tabela 5-23. Wyniki testu I.1 – Bilans wodny.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu I.1	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	232,84	stan dobry	169	1	232,84	100,00
		stan słaby	–	–	–	–

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5-24. Wyniki testu I.3 – Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych.

Nazwa obszaru dorzecza	Powierzchnia JCWPd na obszarze dorzecza (km^2)	Wyniki testu I.3	Numery JCWPd	Liczba JCWPd	Powierzchnia JCWPd (km^2)	Udział w powierzchni JCWPd na obszarze dorzecza (%)
Dniestr	237,32	stan dobry	–	–	–	–
		stan słaby	–	–	–	–
		nie dotyczy	169	1	232,84	100,00

Źródło: Opracowanie własne.

Najczęstszą przyczyną słabego stanu chemicznego JCWPd były przekroczenia wartości progowych dobrego stanu wód podziemnych, a stanu ilościowego przekroczenia zasobów dostępnych przez pobór wód podziemnych. Przyczyną takiej sytuacji jest najlepsza jakość i kompletność danych uwzględnianych w testach C.1: Ogólna ocena stanu chemicznego i I.1: Bilans wodny, pozwalająca na szczegółową analizę sytuacji we wszystkich JCWPd

Ocenę stanu chemicznego JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru przedstawia załącznik nr 23 do planu gospodarowania wodami. Ocenę stanu ilościowego JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru prezentuje załącznik nr 24 do planu gospodarowania wodami.

6. Wykaz wielkości emisji i stężeń substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 ustawy – Prawo wodne oraz innych substancji powodujących zanieczyszczenie, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości

Cele środowiskowe określone w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy osiąga się między innymi poprzez wdrażanie działań ukierunkowanych na stopniową eliminację źródeł zanieczyszczeń powodujących presję na stan chemiczny JCWP. Zgodnie z r.kl.jcwp stan chemiczny ocenia się na podstawie wartości wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej oraz innych substancji zanieczyszczających).

Zgodnie z RDW substancje priorytetowe określane są jako substancje stanowiące szczególne zagrożenie dla środowiska wodnego. Wśród nich wyróżniono grupę substancji niebezpiecznych, czyli substancji, które powodują znaczne ryzyko ze względu na trwałość, toksyczność, bioakumulację, małą podatność na degradację i ryzyko dla zdrowia ludzi. Dla substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających zostały ustanowione środowiskowe normy jakości (EQS) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającą dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84 oraz Dz. Urz. L 226 z 24.8.2013, str. 1), dalej jako: „dyrektywa 2008/105/WE", która została zaktualizowana na mocy dyrektywy 2013/39/UE. Polską podstawą prawną stanowiącą pełną listę substancji priorytetowych stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 1 marca 2019 r. w sprawie wykazu substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 528).

Jako jeden z celów środowiskowych dla wszystkich JCW wskazuje się dążenie przez wszystkie państwa członkowskie UE do stopniowego redukowania zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestania lub stopniowego eliminowania emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych. Zgodnie z art. 317 ust. 1 pkt 8 pr.w. w celu opracowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy sporządza się wykaz:

a) substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 pr.w.,

b) substancji innych niż wskazane w lit. a, powodujących zanieczyszczenie, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości.

W ramach IIaPGW został sporządzony spójny i jednolity w skali kraju wykaz wielkości emisji i stężeń substancji priorytetowych, dalej jako: „wykaz emisji i stężeń", określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 pr.w. oraz innych substancji powodujących zanieczyszczenie, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości. Opracowany wykaz stężeń ma na celu podsumowanie wyników badań monitoringu substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej oraz innych substancji zanieczyszczających). Tym samym, wykaz ten umożliwia ocenę występowania substancji oraz przekroczeń w odniesieniu do monitorowanych parametrów jakościowych. Wykaz stężeń jest podstawą analizy skuteczności podjętych działań oraz osiągnięcia założeń przyjętych w aPGW. Wykaz nie tylko określa ilościowo liczbę i wielkość przekroczeń EQS, ale stanowi również element służący wyznaczeniu celów, które należy spełnić w ramach drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Wykaz emisji ma z kolei na celu przedstawienie wielkości zrzutów substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających do ziemi/wody wraz ze wskazaniem ich lokalizacji względem jednolitych części wód powierzchniowych. Umożliwia to określenie czynnika sprawczego presji i podjęcia kolejnych kroków w celu wyeliminowania/redukcji zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych.

Wykaz stężeń został wykonany na podstawie danych monitoringowych z lat 2014–2019. W celu sporządzenia wykazu emisji przeanalizowano wykazy opracowane przez poszczególne RZGW WP dla okresu 2015–2017, dane pochodzące z Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (PRTR) i opłat za usługi wodne z roku 2018. Z dostępnych informacji wynika, iż na obszarze dorzecza Dniestru nie odnotowuje się emisji substancji priorytetowych do wód/ziemi. Tym samym dla obszaru dorzecza Dniestru został sporządzony tylko wykaz stężeń stanowiący załącznik nr 3 do planu gospodarowania wodami. Wykaz stężeń został opracowany zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej zawartymi w dokumencie pn. *Guidance Document No. 28*, *Technical Guidance on the Preparation of an Inventory of Emissions, Discharges and Losses of Priority and Priority Hazardous Substances*[25)] oraz przy uwzględnieniu zaleceń i wytycznych określonych w *Przewodniku do opracowania wykazu wielkości emisji i stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości*[26)], który implementuje wymagania określone w wytycznych Komisji Europejskiej.

Wykaz wielkości stężeń substancji w JCWP składa się z następujących części:

- metryka JCWP[27)];
- wykaz stężeń substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających;
- ranking istotności występowania substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających.

Wykaz stężeń obejmuje wartości rzeczywiste substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających przedstawione w udostępnionych danych. Dodatkowo sporządzony wykaz obejmuje dane dotyczące JCWP niemonitorowanych na podstawie dokumentu *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[28)]. Uwzględnione dane stanowią element opracowania, pozwalający na wskazanie prawdopodobnego stanu chemicznego niemonitorowanych JCWP.

Sporządzony został również ranking występowania substancji priorytetowych oraz pozostałych substancji powodujących zanieczyszczenie w wodzie, faunie oraz florze wodnej (biota). Ranking uwzględnia najnowsze roczne pomiary danej substancji z okresu 2014–2019 (woda) oraz 2016–2019 (biota) i obejmuje następujące etapy:

1. etap I – wykaz substancji z przekroczeniem normy jakości – obejmuje wykaz substancji o częstości występowania przekroczeń środowiskowych norm jakości (wyrażonej w procentach) w stosunku do całkowitej wykonanej liczby oznaczeń, z klasyfikacją substancji na tej podstawie w kolejności malejącej;

---

25) Guidance Document No. 28, Technical Guidance on the Preparation of an Inventory of Emissions, Discharges and Losses of Priority and Priority Hazardous Substances, Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC); Technical Report – 2012-058; European Communities, 2012.

26) Przewodnik do opracowania wykazu wielkości emisji i stężeń substancji priorytetowych oraz innych zanieczyszczeń, dla których zostały określone środowiskowe normy jakości, Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Katowice 2012.

27) Metryka JCWP zawiera podstawowe informacje charakteryzujące każdą z jednolitych części wód powierzchniowych tj. nazwa oraz kod JCWP, nazwa cieku/zbiornika wodnego, region wodny, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW), któremu podlega dana część wód, zlewnia bilansowa, powierzchnia JCWP, informacje czy dana JCWP podlega monitoringowi czy też nie, obszar dorzecza, numer oraz kod punktu pomiarowo-kontrolnego (ppk), współrzędne GPS dla PPK oraz dane hydrologiczne tj. przepływ (SSQ (m^3/s) w PPK). Przepływ stanowi wartości pomierzone przez IMGW jak również wartości obliczone, które zostały zaadaptowane z projektu Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

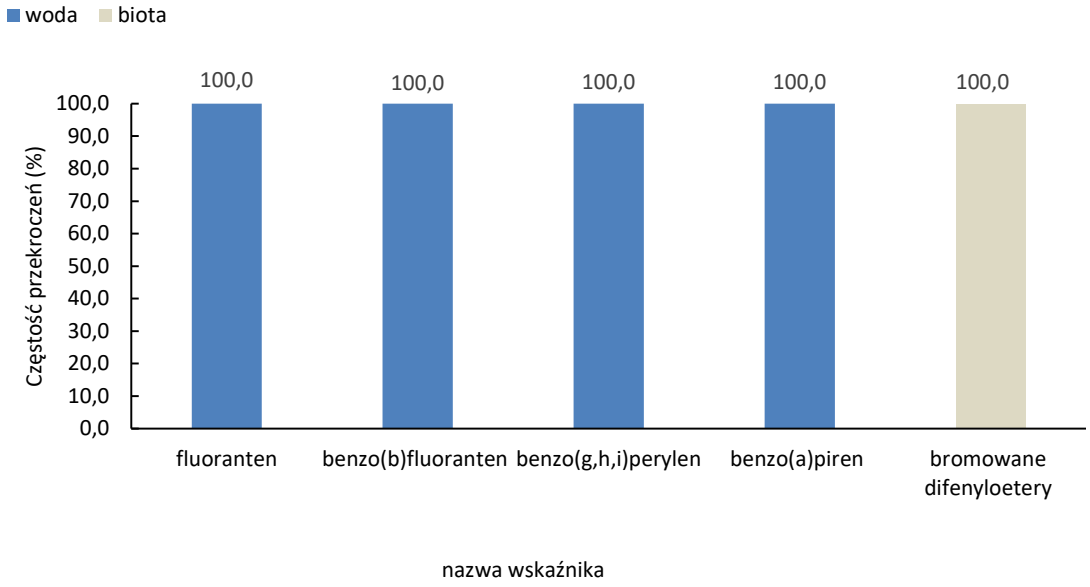
28) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

2. etap II – wykaz substancji bez przekroczenia normy jakości - obejmuje wykaz substancji o częstości występowania (wyrażonej w procentach) poszczególnych substancji w stosunku do całkowitej wykonanej liczby oznaczeń, z klasyfikacją substancji na tej podstawie w kolejności malejącej;
3. etap III – wykaz substancji, które występowały poniżej granicy oznaczalności bądź nie były w ogóle badane – obejmuje wykaz substancji niesklasyfikowanych w etapach I i II.

Ranking został przedstawiony w formie załącznika nr 3 do planu gospodarowania wodami.

Zgodnie z przeprowadzonymi analizami na obszarze dorzecza Dniestru w latach 2014–2019 odnotowano przekroczenia 5 substancji (w biocie oraz wodzie) należących do grupy substancji priorytetowych oraz pozostałych substancji zanieczyszczających (tabela 6-1). W skali całego dorzecza przeprowadzono 53 oznaczenia stężeń substancji stanowiących o stanie chemicznym JCWP, z czego 42 stanowiły oznaczenia wykonane dla wody powierzchniowej. Biorąc pod uwagę udział przekroczeń wartości granicznych ustanowionych dla substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających w odniesieniu do liczby oznaczeń, odsetek był porównywalny dla bioty i wody (tabela 6-2).

Substancje, w stosunku do których odnotowano najczęstsze przekroczenia wartości granicznych (≥50% częstości przekroczeń), z podziałem na matryce zostały przedstawione na wykresie 6.1.

Wykres 6-1. Częstość przekroczeń wartości granicznych (≥50%) w wodzie i biocie w JCWP RW.

Źródło: Opracowanie własne.

Czynniki sprawcze presji powodujące przekroczenia wartości granicznych substancji priorytetowych oraz pozostałych substancji zanieczyszczających zostały przedstawione w rozdziale 7 IIaPGW.

Ranking występowania substancji na obszarze dorzecza wskazuje na przekroczenia stężeń związków stanowiących typowe zanieczyszczenie antropogeniczne, będące rezultatem działalności człowieka. Ograniczona liczba wykonanych pomiarów uniemożliwia jednak interpretację istotności występowania i przekroczeń stwierdzonych substancji. Można przyjąć, iż presje występujące na obszarze dorzecza są analogiczne do tych stwierdzonych w dużych dorzeczach Wisły i Odry, dla których odnotowano przekroczenia substancji pochodzących w większości ze źródeł rozproszonych – przede wszystkim z depozycji atmosferycznej zanieczyszczeń ze spalania paliw oraz spływy z obszarów zurbanizowanych i rolnych.

Odnotowane przekroczenia wartości granicznych w biocie, ze względu na liczbę pomiarów, również nie pozwalają na ocenę stanu zanieczyszczeń na obszarze dorzecza. W tym przypadku, podobnie jak dla wody skalę występowania i kumulacji zanieczyszczeń w biocie należy oceniać podobnie jak w większych dorzeczach poddanych typowym presjom antropogenicznym.

Tabela 6-1. Substancje, dla których zgodnie z r.kl.jcwp stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości na obszarze dorzecza Dniestru („+" – występuje przekroczenie; „–" – nie występuje przekroczenie).

Nazwa substancji	Obszar dorzecza Dniestru	
	Biota	Woda
Bromowane difenyloetery	+	–
Fluoranten	–	+
Benzo(a)piren	–	+
Benzo(b)fluoranten	–	+
Benzo(g,h,i)perylen	–	+

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 6-2. Podsumowanie dla oznaczeń wykonanych w wodzie i biocie na obszarze dorzecza Dniestru.

Matryca	Liczba oznaczeń	Występowanie wartości >LOQ	Liczba oznaczeń >EQS	Częstość występowania substancji (%)	Udział przekroczeń normy w odniesieniu do ilości wykonanych pomiarów (%)
Woda	42	8	4	19,0	9,5
Biota	11	6	1	54,5	9,1

Źródło: Opracowanie własne.

7. Podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych

Zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 5 RDW państwa członkowskie mają obowiązek cyklicznego przeglądu wpływu działalności człowieka na środowisko. W zakresie przeglądu przeprowadzana jest identyfikacja znaczących oddziaływań oraz ocena ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Odpowiednia ocena presji mających wpływ na JCW umożliwia ustalenie środków dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 4 RDW lub powołanie się na wyłączenia w ramach tego przepisu.

7.1. Wody powierzchniowe

Kompleksowe – środowiskowe ujęcie problemu identyfikacji znaczącej presji antropogenicznej na JCWP wymaga posiadania kompletu danych dla wszystkich JCWP, co możliwe jest przy połączeniu wyników monitoringu PMŚ i informacji o emisjach do środowiska z metodami umożliwiającymi wiarygodne uzupełnienie danych.

Identyfikacja znaczących oddziaływań antropogenicznych JCWP wraz z ich analizą i oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych przeprowadzona została na potrzeby IIaPGW w ramach realizacji *Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[29)] oraz jej uzupełnienia o dane monitoringowe z roku 2019.

Celem wykonanych analiz było:

- uzyskanie niezbędnych danych ilościowych i jakościowych charakteryzujących każdą JCWP;
- przeprowadzenie analizy presji antropogenicznych dla każdej JCWP (monitorowanej i niemonitorowanej);
- zidentyfikowanie JCWP ze znaczącą presją antropogeniczną oraz presją skumulowaną;
- zidentyfikowanie źródła/źródeł znaczących presji antropogenicznych;
- wskazanie JCWP z istniejącym ryzykiem nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.

Analizy wykonywane były dla każdej kategorii JCWP w zakresie następujących rodzajów presji:

- presji wywieranych na stan hydromorfologiczny;
- presji wywieranych na elementy biologiczne;
- presji wywieranych na elementy fizykochemiczne;
- presji wywieranych na stan chemiczny;
- presji wywieranych na zasoby wód powierzchniowych.

Wyznaczenie wartości wskaźników granicznych identyfikujących znaczące presje antropogeniczne pozwoliło na wytypowanie w każdym z powyższych obszarów JCWP poddanych określonemu rodzajowi presji antropogenicznej. Sumarycznie, otrzymany wynik identyfikuje wszystkie JCWP o zdiagnozowanej presji znaczącej, przy jednoczesnej identyfikacji presji skumulowanej.

Uzyskanie wyniku identyfikacji presji znaczącej na poziomie każdej JCWP było możliwe, dzięki zastosowaniu metod i narzędzi identyfikacji presji antropogenicznej takich jak m.in.:

[29)] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

1. wykorzystanie właściwości zlewni JCWP i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego – czyli wrażliwości na presję antropogeniczną. Potencjał sorpcyjny JCWP jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni JCWP liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. Każda zlewnia JCWP została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię.
2. wykorzystanie zasobów danych o presjach hydromorfologicznych na wody powierzchniowe (Baza HYMO – bazy danych projektu *Identyfikacja presji (…)*); (lokalizacja budowli regulacyjnych na obszarze dorzecza Dniestru przedstawiona została na załączniku nr 31 do planu gospodarowania wodami);
3. wykorzystanie zasobów danych o istniejących presjach antropogenicznych (bazy danych projektu *Identyfikacja presji* (…), wraz z innymi dodatkowymi bazami danych stanowiącymi źródło informacji w zakresie presji, w tym sprawozdania z wykonania aKPOŚK (2017);

   W strukturze bazy *Identyfikacji presji* presje antropogeniczne zostały pogrupowane w punktowe, rozproszone i obszarowe oraz inne (pozostałe) presje antropogeniczne

   Kluczowymi danymi w zakresie punktowych źródeł presji są:

   - pobory wód powierzchniowych (załącznik nr 28 do planu gospodarowania wodami),
   - pobory wód podziemnych (załącznik nr 28 do planu gospodarowania wodami),
   - przerzuty wód,
   - zrzuty ścieków komunalnych (załącznik nr 27 do planu gospodarowania wodami),
   - zrzuty ścieków bytowych (załącznik nr 27 do planu gospodarowania wodami),
   - zrzuty ścieków przemysłowych (załącznik nr 27 do planu gospodarowania wodami).

   Natomiast w zakresie rozproszonych i obszarowych źródeł presji kluczowe dane bazy *Identyfikacji presji* stanowią:

   - zużycie nawozów mineralnych,
   - produkcja nawozów naturalnych,
   - odpływ miejski,
   - transport drogowy,
   - ludność niepodłączona do sieci kanalizacyjnej,
   - depozycja atmosferyczna.
4. identyfikacja presji antropogenicznych na poziomie danych o ładunkach wejściowych.

Suma proponowanych rozwiązań umożliwiła uzyskanie kompleksowego i wiarygodnego wyniku identyfikującego znaczącą presję antropogeniczną. Zastosowanie relacji <identyfikacja presji> - <właściwości zlewni JCWP> pozwoliło na identyfikację tych JCWP, dla których istniejące procesy antropogeniczne są realnym zagrożeniem do utrzymania lub osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.

Do wyznaczenia poziomu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP wykorzystane zostały:

- ocena poziomu presji na elementy biologiczne zależne od elementów fizykochemicznych;

- ocena poziomu presji na elementy biologiczne zależne od stanu hydromorfologicznego;
- ocena poziomu presji na elementy fizykochemiczne;
- ocena poziomu presji na hydromorfologię;
- ocena poziomu presji na zasoby wodne;
- ocena poziomu presji na stan chemiczny w zakresie substancji priorytetowych dozwolonych;
- ocena poziomu presji na stan chemiczny w zakresie substancji priorytetowych zakazanych;
- potencjał sorpcyjny wykorzystany do korekty oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Uzyskany wynik stanowi określenie poszczególnej JCWP jako zagrożonej albo niezagrożonej nieosiągnięciem celu środowiskowego. Za zagrożoną nieosiągnięciem celu środowiskowego uznano każdą JCWP, w której dla któregokolwiek elementu stanu wód stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, przy czym decydującym jest stan elementów biologicznych - biologicznych zależnych od fizykochemii lub biologicznych zależnych od hydromorfologii. Tym samym w ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych uwzględniona została wspomagająca rola elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych w stosunku do elementów biologicznych.

Poziom ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego odnoszącego się do dobrego stanu/potencjału ekologicznego dla każdej JCWP został wyznaczony w pracy *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[30)]. Uwzględniono zasadę, że elementy biologiczne roślinne (fitoplankton, fitobentos, makrofity) wykazują korelację ze stanem elementów fizykochemicznych, zaś elementy biologiczne zwierzęce (makrobezkręgowce, ichtiofauna) ze stanem hydromorfologii Zasadę tę w pełni zastosowano w przypadku JCWP RW. W JCWP LW, RWr i TW ocena ichtiofauny nie jest korelowana z hydromorfologią, gdyż element ten w tych kategoriach wód jest uzależniony od innych czynników niż stan hydromorfologiczny zbiornika wodnego. Zgodnie z wymaganiami RDW w wodach przybrzeżnych ichtiofauna nie podlega monitoringowi i ocenie.

W przypadku substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających, ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wykonano odrębnie dla grupy substancji dozwolonych do obrotu i stosowania oraz grupy substancji zakazanych.

Natomiast presję znaczącą na stan ilościowy wód wskazywano w przypadku stwierdzenia: ryzyka zaniku przepływu, zarówno stwierdzonego w raportach GIOŚ jak również ryzyka zaniku przepływu zdefiniowanego jako konsekwencja zakończenia odwadniania kopalń.

Presja znacząca była również przypisywana w przypadku łącznego występowania:

- ryzyka znaczącej presji poborów wraz z ryzykiem słabego stanu ilościowego JCWPd,
- ryzyka znaczącej presji poborów wraz z ryzykiem silnego lub ekstremalnego zagrożenia suszą,
- ryzyka słabego stanu ilościowego JCWPd wraz z występowaniem silnego lub ekstremalnego zagrożenia suszą.

[30)] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

Przeprowadzone analizy presji obejmowały również aspekt występowania obszarów chronionych. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego odnoszącego się do dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego została przeniesiona z opracowania *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP* (…)[31] z uwzględnieniem nowych danych z PMŚ za 2019 rok wraz z dokonaniem korekty ryzyka o następujące czynniki:

- dla wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – uwzględnienie obecności zrzutów ścieków powyżej ujęcia;
- dla wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – uwzględnienie obecności zrzutów ścieków w otoczeniu obszarów, korekta ryzyka w zależności od występowania w promieniu 1 km przelewów burzowych i zrzutu ścieków;
- dla obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód – analiza danych monitoringowych dla wskaźników fizykochemicznych będących markerami zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych – BZT_5, OWO, azot ogólny, fosfor ogólny;
- dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w u.o.p, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została przeprowadzona zgodnie z kartą metodyczną C3 z pracy *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[32]*;*.
- w przypadku obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla których celem środowiskowym jest zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym (węgorz europejski, troć wędrowna), czynnikiem decydującym była identyfikacja presji znaczących na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii.

Podczas analizy presji mogących powodować ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych w danej JCW uwzględnione zostały presje skumulowane:

- pochodzące ze źródeł z innych zlewni;
- związane z wpływem zjawisk tj. susza hydrologiczna czy hydrogeologiczna, które mogą istotnie wpłynąć na stan ilościowy i jakościowy JCWP oraz powodować trudność we wdrożeniu działań zaplanowanych w ramach IIaPGW, takie jak zaniki przepływu wody. Oddziaływania te mogą negatywnie wpływać na skuteczność zaplanowanego w danej JCWP działania;
- z wodami podziemnymi, które mogą zwiększać ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych JCWP zwłaszcza będących pod presją poborów lub zlokalizowanych w zlewniach bardzo lub ekstremalnie zagrożonych suszą, w efekcie mogąc powodować także trudność we wdrożeniu działań zaplanowanych w ramach IIaPGW. Podstawowe dane wykorzystane w celu analizy oddziaływań skumulowanych dotyczących JCWPd stanowiła ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych z punktu widzenia stanu ilościowego JCWPd.

Zastosowane podejście metodyczne analizy i identyfikacji presji znaczących pozwoliło na uzyskanie maksymalnie pełnej informacji o presjach występujących na obszarze dorzecza.

---

[31] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

[32] Ibidem.

Informacje o uzyskanych wynikach identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych w podziale na poszczególne kategorie wód przedstawione zostały poniżej.

JCWP RW

Przeprowadzone analizy i identyfikacja znaczących oddziaływań antropogenicznych na JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru wykazały zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych dla 100% JCWP RW obszaru dorzecza.

Zestawienie liczby JCWP RW ze zidentyfikowanymi poszczególnymi kategoriami presji wraz z określeniem udziału w ogólnej liczbie JCWP RW obszaru dorzecza Dniestru prezentuje poniższa tabela 7-1 oraz wykres 7-1.

Tabela 7-1. Podsumowanie analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW – obszar dorzecza Dniestru.

Obszar dorzecza	Liczba JCWP RW	Liczba JCWP RW ze zidentyfikowaną znaczącą presją								Ocena ryzyka (liczba JCWP zagrożonych)
		BIO_HM	BIO_FIZ	CHEM	FIZ	CHEM_B	CHEM_SZ	OCH	IL	
Dniestr	2	1	0	1	1	1	0	2	0	2
Udział w ogólnej liczbie JCWP RW (%)		50	0	50	50	50	0	100	0	100

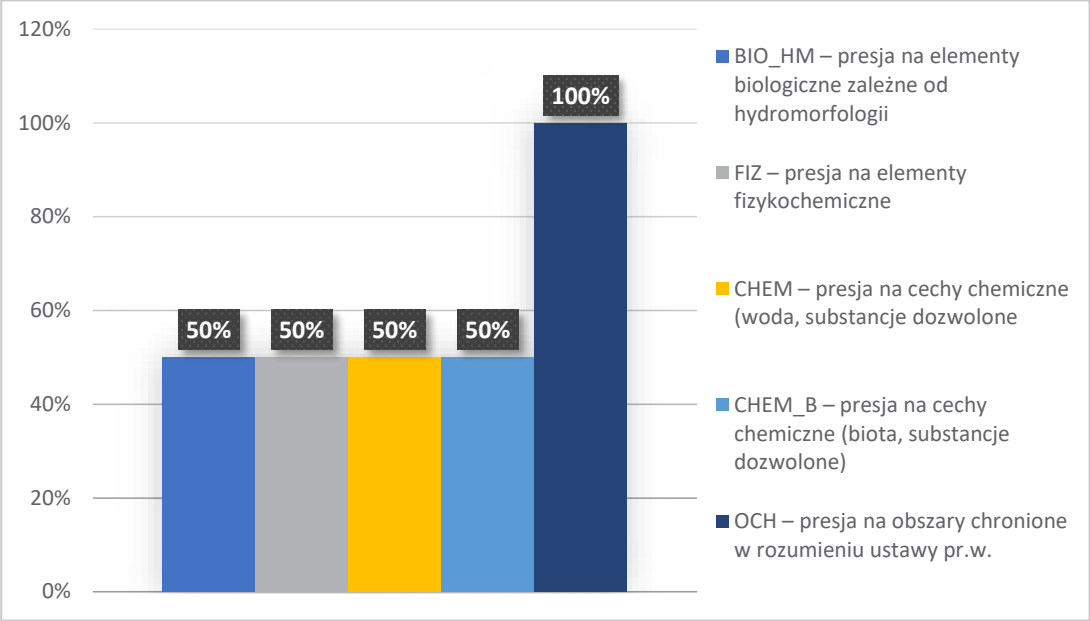
Wskazane wartości oznaczają liczbę JCWP ze zidentyfikowanym danym rodzajem presji znaczącej. Presje znaczące występować mogą łącznie w JCWP.

Objaśnienia:

BIO_HM – presja na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii.
BIO_FIZ – presja na elementy biologiczne zależne od fizykochemii.
FIZ – presja na elementy fizykochemiczne.
CHEM – presja na cechy chemiczne (woda, substancje dozwolone).
CHEM_B – presja na cechy chemiczne (biota, substancje dozwolone).
CHEM_SZ – presja na cechy chemiczne (substancje zakazane, biota i woda).
OCH – presja na obszary chronione w rozumieniu pr.w.
IL – presja ilościowa na zasoby wodne.
JCWP zagrożone – JCWP zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…) – aktualizacja.

Uzyskane wyniki wskazują, iż w przypadku 50% JCWP RW zidentyfikowana została presja na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, fizykochemiczne i cechy chemiczne (biota, substancje dozwolone). Na obszarze dorzecza Dniestru nie zidentyfikowano presji znaczących na elementy biologiczne zależne od fizykochemii. Presja w zakresie obszarów chronionych dotyczy wszystkich JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru (wykres 7-1).

Wykres 7-1. Udział liczby JCWP RW ze zidentyfikowaną daną presją znaczącą w ogólnej liczbie JCWP RW – obszar dorzecza Dniestru.

Źródło: Opracowanie własne. na podstawie Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…) – aktualizacja.

Podczas oceny presji na elementy biologiczne jedynie dla 1 JCWP wskazano presję znaczącą umiarkowaną na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii (najniższa ocena z monitoringu dla wskaźników MMI_PL i EFI+PL/IBI_PL w danej JCWP była poniżej klasy II, a w przypadku braku monitoringu najniższa ocena według oceny hydromorfologicznej wskazywała presję znaczącą umiarkowaną, silną lub bardzo silną). Źródłem presji w tym przypadku były obiekty mostowe. Nie wskazano natomiast presji na elementy biologiczne zależne od trofi. (tabela 7-2).

Tabela 7-2. Liczba JCWP RW, dla których wskazano presję znaczącą umiarkowaną lub silną na elementy biologiczne, w obszarze dorzecza Dniestru.

Region wodny	Presja znacząca umiarkowana lub silna na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii	Presja znacząca umiarkowana lub silna na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii i trofii	Presja znacząca umiarkowana lub silna na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii i od trofii
Dniestru	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…) – aktualizacja.

Ogólna ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wykazała, że w obu JCWP dorzecza Dniestru występuje ryzyko znaczące umiarkowane dla elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii. W przypadku elementów biologicznych zależnych od trofii w obu JCWP zidentyfikowano brak ryzyka.

Ocena presji na elementy stanu chemicznego JCWP w obszarze dorzecza wskazuje na występowanie źródeł substancji zanieczyszczających przedostających się do wód oraz bioty. Ze względu na głównie antropogeniczne pochodzenie substancji stanowiących o stanie chemicznym JCWP, najczęstszym powodem nieosiągania celu środowiskowego jest dopływ zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł punktowych i obszarowych. Za obniżenie stanu chemicznego odpowiadają głównie zanieczyszczenia ze źródeł rozproszonych, związane z rozwojem obszarów zurbanizowanych, rolnictwem oraz depozycją pochodzącą z niskiej i wysokiej emisji. Informacja o skali występowania oraz rodzaju substancji powodujących przekroczenia w obszarze dorzecza została przedstawiona w rozdziale 6 omawiającym opracowany wykaz emisji i stężeń substancji priorytetowych.

W pracy *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[33)] zostały wyznaczone prawdopodobne, główne źródła presji powodujące przekroczenie wartości granicznych substancji priorytetowych. Przeprowadzone analizy wykazały, że zły stan chemiczny dorzecza Dniestru związany jest przekroczeniem wartości granicznych zarówno w wodzie, jak i biocie. W przypadku wody, odnotowano przekroczenie substancji z grupy Wielopierścieniowych Węglowodorów Aromatycznych (WWA). Zanieczyszczenia należące do tej grupy najczęściej przyczyniają się do nieosiągnięcia celu środowiskowego w JCWP w skali całego kraju. Specyfiką tych presji jest brak możliwości jednoznacznego wskazania źródła emisji, co skutkuje trudnością w doborze zestawu działań, który skutecznie doprowadziłby do eliminacji/redukcji poziomu stężeń substancji w skali całego obszaru JCWP. Związane jest to z niekontrolowaną (ze względu na warunki meteorologiczno-hydrologiczne) depozycją i transportem zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.

Istotnym dla analizy stanu chemicznego jest to, iż za złą ocenę odpowiada również przekroczenie wartości dopuszczalnych w biocie. Przekroczenie wartości granicznej odnotowano w stosunku do difenyloeterów bromowanych pochodzących ze źródeł rozproszonych – rozwój obszarów zurbanizowanych. W przypadku pochodzenia substancji priorytetowych w organizmach, odmienna jest droga bezpośredniego transportu do matrycy. Substancje zarówno dopływające z innych zlewni, jak i spływające z pobliskich obszarów, ulegają akumulacji w osadzie i materii zawieszonej, gdzie następnie w wyniku procesu bioakumulacji i biomagnifikacji przedostają się do organizmów podlegających badaniom w ramach monitoringu. Stwierdzone przekroczenia wartości granicznych substancji w biocie są efektem nawet kilkuletniego pobierania zanieczyszczeń, pochodzących ze wszystkich dróg migracji. Jednocześnie droga eliminacji substancji z organizmu jest znikoma, co oznacza, że przekroczenia wartości granicznych w biocie, ze względu na substancje priorytetowe, nie stanowią odpowiedzi na aktualny stan tych samych zanieczyszczeń w wodzie.

W dwóch JCWP znajdujących się w obszarze dorzecza Dniestru nie odnotowano znaczących źródeł presji na wskaźniki fizykochemiczne, wpływających na przekroczenie wartości granicznych II klasy (r.kl.jcwp) dla ładunków wskaźników analizowanych w opracowaniu *Analiza presji znaczących (…)*[34)].

Informacja dotycząca presji znaczących oraz oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla poszczególnych JCWP RW zawarta jest w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami Zobrazowanie przestrzenne JCWP RW z oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych prezentuje załącznik nr 25 do planu gospodarowania wodami.

7.2. Wody podziemne

Dla wszystkich 174 JCWPd w Polsce opracowano wstępne charakterystyki, mające na celu ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla każdej części wód podziemnych na mocy art. 4 RDW. Na obszarze dorzecza Dniestru przeanalizowano jedną JCWPd. Do analizy wykorzystano zgodnie z Załącznikiem II.2 RDW istniejące dane z zakresu hydrogeologii, hydrologii, geologii, pedologii, przeznaczenia gruntów w zlewni, wielkości zasobów i wykorzystania wód podziemnych oraz innych niezbędnych danych.

Podstawą wyznaczenia JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych był przegląd presji na wody podziemne, a następnie analiza skutków środowiskowych wywołanych oddziaływaniami antropogenicznymi na układ krążenia wód podziemnych oraz ich stan chemiczny zarówno w skali regionalnej, jak również w obrębie poszczególnych JCWPd. W analizie uwzględnione były warunki hydrogeologiczne oraz analiza trendów zmian wartości wskaźników jakości wód podziemnych w obrębie poszczególnych JCWPd.

---

33) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

34) Ibidem.

Końcowym etapem przeprowadzonych analiz presji było zestawienie otrzymanych wyników. Następnie, z uwzględnieniem wyników przeprowadzonej oceny stanu JCWPd wykonano ocenę ryzyka nieosiągnięcia przez JCWPd celów środowiskowych. W ocenie ryzyka uwzględniono ocenę stanu wód podziemnych przeprowadzoną w oparciu o dane z monitoringu z 2016 r. i z 2019 r. Wyniki analizy presji przedstawiono w opracowaniu *Dalsza charakterystyka wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej wraz z oceną ryzyka.*[35)]

Elementem decydującym wpływającym na wyniki oceny stanu chemicznego wód podziemnych był przede wszystkim sposób użytkowania terenu i rozmieszczenie źródeł zanieczyszczeń. Zagrożenie wód podziemnych zanieczyszczeniami pochodzenia antropogenicznego zależy między innymi od głębokości występowania warstw wodonośnych czy też stopnia izolacji od powierzchni terenu przez utwory słabo przepuszczalne.

Efektem końcowym analizy materiałów dotyczących zagrożeń ilościowych i chemicznych oraz najnowszej oceny stanu wód podziemnych (za 2019 rok) było stwierdzenie, że na obszarze dorzecza Dniestru nie zidentyfikowano żadnej JCWPd zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych (tabela 7-3). Zobrazowanie graficzne wyników oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru prezentuje załącznik nr 26 do planu gospodarowania wodami.

Tabela 7-3. Wynik analizy presji w poszczególnych JCWPd.

Kod JCWPd	Stan JCWPd	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu	Rodzaj presji
PLGW9000169	Dobry	utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego	niezagrożona	brak presji

Źródło: Opracowanie własne.

Dla wszystkich JCWPd bez względu na stopień zagrożenia i ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych opracowano tzw. dalsze charakterystyki zawierające istotne informacje na temat wpływu działalności człowieka na stan wód podziemnych oraz informacje w takim zakresie jaki został określony zgodnie z Załącznikiem II.2 do RDW.

W ramach identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na stan JCWPd, przeanalizowano wszystkie presje i podzielono je na kategorie ze względu na czynniki sprawcze:

- punktowe źródła zanieczyszczeń;
- rozproszone/obszarowe źródła zanieczyszczeń;
- pobory wód na różne cele.

Wszystkie wymienione presje oddziałują na wody podziemne w różnym stopniu, a ich oddziaływania mogą się kumulować i negatywnie wpływać na stan wód powierzchniowych oraz stan ekosystemów zależnych od wód podziemnych. Zostały one uwzględnione w trakcie wykonywania oceny stanu JCWPd w roku 2020 (na danych z monitoringu z 2019 r.) Wykaz wykorzystanych danych został podany w Metodyce opracowania projektów IIaPGW.

Punktowe źródła zanieczyszczeń

Głównymi czynnikami presji punktowych źródeł zanieczyszczeń są:

- składowiska odpadów komunalnych;

35) A. Gryczko-Gostyńska i in., Dalsza charakterystyka wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej wraz z oceną ryzyka, Wersja 2.

- gospodarka komunalna (zrzut ścieków komunalnych do wód i do ziemi).

Punktowe źródła zanieczyszczeń analizowano głównie pod kątem ich wpływu na stan chemiczny JCWPd. Szczegółowo analizowano rozmieszczenie i potencjalne oddziaływanie punktowych ognisk zanieczyszczeń na obszarach gdzie naturalne właściwości ochronne warstw wodonośnych są słabe, a które wyrażone są m.in. poprzez stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wodonośnego, izolację od powierzchni terenu, a także głębokość występowania wód podziemnych i rodzaj ośrodka wodonośnego – porowy, szczelinowo-porowy lub szczelinowo-krasowy. Rozmieszczenie składowisk komunalnych na JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru przedstawiono na załączniku nr 29 do planu gospodarowania wodami.

Rozproszone źródła zanieczyszczeń

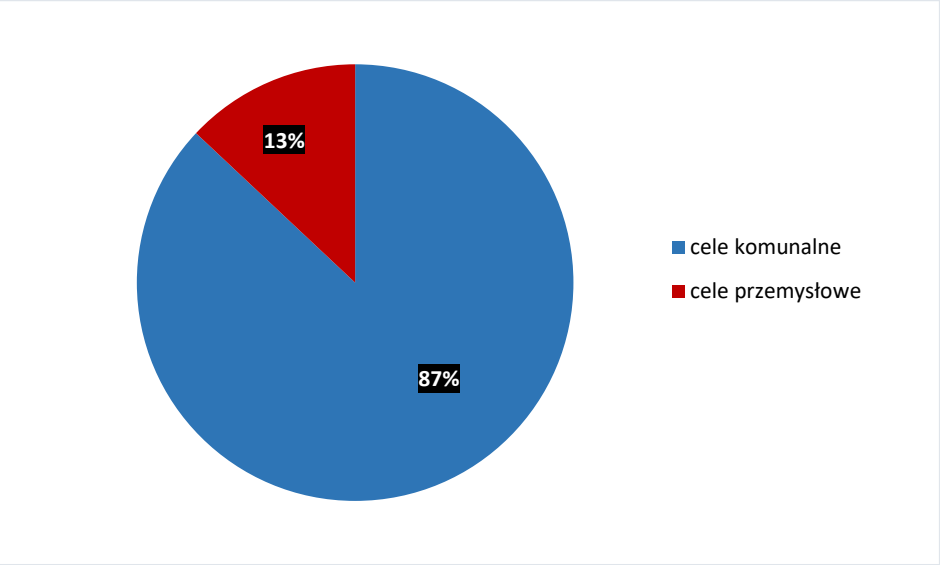
Czynnikami sprawczymi rozproszonych i obszarowych źródeł zanieczyszczeń są między innymi:

- obszary intensywnego użytkowania rolniczego;
- sposób użytkowania terenu;
- wielkość nawożenia gruntów wykorzystywanych rolniczo;
- stopień skanalizowania gmin (do analiz wzięto jako wskaźnik powierzchnię obszaru JCWPd nie objętą siecią kanalizacyjną).

Podwyższone stężenia związków azotu przedostających się do wód podziemnych są wynikiem braku kanalizacji lub nieszczelnej podziemnej infrastruktury technicznej na terenach zurbanizowanych, stosowania nawozów mineralnych i naturalnych na terenach rolnych.

Pobory wody

Obszar dorzecza Dniestru jest terenem o słabo odczuwalnej presji związanej z poborem wód podziemnych. Dostępne do zagospodarowania zasoby wód podziemnych są eksploatowane w wysokości zaledwie około 0,9% na cele komunalne i przemysłowe (wykres 7-2). Całkowita ilość wody ujmowanej w skali całego obszaru dorzecza Dniestru wynosi 49 tys. m^3 na rok (pobór rejestrowany w 2018 r.) i jest ona większa o około 8% od poboru w 2011 roku (baza POBORY, 2011 r.). Nie prowadzi się tu żadnych odwodnień kopalnianych. Z eksploatacją wód podziemnych związane jest występowanie niewielkich lejów depresji o zasięgu ograniczonym jedynie do bezpośredniego sąsiedztwa ujęć. Nie odnotowuje się tu żadnych lejów depresyjnych w skali regionalnej. Nie przewiduje się również znaczącego zwiększenia eksploatacji wód podziemnych i w związku z tym niewielka presja związana z poborami utrzyma się na tym samym poziomie.

Wykres 7-2. Udział eksploatowanych wód podziemnych w podziale na cele poboru na obszarze dorzecza Dniestru.

Źródło: Opracowanie własne.

Stopień wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania wód podziemnych na obszarze dorzecza Dniestru, z podziałem na JCWPd, przedstawia załącznik nr 30 do planu gospodarowania wodami.

8. Cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych

Plany gospodarowania wodami wskazują ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych.

W ramach IIaPGW przeprowadzona została ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych będąca podstawą do wskazania ostatecznych celów dla JCW.

Poniżej przedstawione zostały informacje dotyczące ustalonych celów środowiskowych dla poszczególnych kategorii wód i obszarów chronionych, wraz z prezentacją oceny stopnia wdrożenia celów oraz informacją o wyznaczonych odstępstwach z art. 4 RDW.

Ponadto w załączniku nr 4 do planu gospodarowania wodami wskazano cele środowiskowe poszczególnych JCW na obszarze dorzecza Dniestru, zaś w załączniku nr 10 do planu gospodarowania wodami zestawiono te z JCWP, dla których ustalono odstępstwa. Zobrazowanie mapowe JCWP na obszarze dorzecza Dniestru, dla których ustalono odstępstwa znajduje się w załączniku nr 35 do planu gospodarowania wodami.

8.1. Cele środowiskowe JCWP

W cyklu planistycznym 2016–2021 cele środowiskowe ustalone były w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego (tabela 8-1). W przypadku JCW stanowiących obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych wyznaczony był dodatkowy cel środowiskowy, odnoszący się do norm jakości wody dla tych wód. Dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, w celach wskazano również, że jakość wody nie powinna ulegać pogorszeniu. Dla obszarów chronionych przyrodniczo (obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków) cele środowiskowe dotyczące wód przypisano na podstawie wymagań dla tych obszarów. Podstawą w tym przypadku były akty ustanawiające dany obszar, plany ochrony, plany zadań ochronnych, zadania ochronne. Dodatkowo dla obszarów Natura 2000 założono przywrócenie lub zachowanie właściwego stanu gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony. Cele te uzupełniono również o informacje na temat wymagań wodnych niezbędnych do ich osiągnięcia i utrzymania.

Tabela 8-1. Liczba JCWP RW z poszczególnymi celami środowiskowymi na obszarze dorzecza Dniestru w aPGW (2016–2021).

Cele środowiskowe JCWP RW	Region wodny Dniestru
Dobry stan ekologiczny	3
Dobry stan chemiczny	3

Źródło: Opracowanie własne.

W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- niepogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;

- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Celem środowiskowym dla JCWP RW jest również zapewnienie drożności cieku dla migracji ryb. Zestawienie celów środowiskowych JCWP RW przedstawiono w tabeli 8-2. Rozmieszczenie przestrzenne JCWP z ustalonymi celami środowiskowymi dotyczącymi zapewnienia drożności przedstawia załącznik nr 32 do planu gospodarowania wodami.

Tabela 8-2. Liczba JCWP RW z poszczególnymi celami środowiskowymi na obszarze dorzecza Dniestru w IIaPGW (2022–2027).

Cele środowiskowe JCWP RW	Region wodny Dniestru
Dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny	1
Zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	1
Odstępstwa z art. 4 ust. 4 lub art. 4 ust. 5 RDW (łącznie):	1
Odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW	1
Odstępstwo z art. 4 ust. 5 RDW[a)]	1

Objaśnienia:

[a)] Wskazane w tabeli JCWP z odstępstwem z art. 4 ust 5 RDW mają cel środowiskowy: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w załączniku nr 1 oraz 4, pozostałe wskaźniki – II klasa jakości).

Źródło: O*pracowanie własne.*

Informacje dotyczące celów środowiskowych ustalonych dla każdej JCW zaprezentowane są w załączniku nr 4 do planu gospodarowania wodami oraz stanowią element załącznika nr 1 do planu gospodarowania wodami.

8.1.1. Sposób określenia wartości granicznych dla stanu ekologicznego

Wartości graniczne dla stanu ekologicznego określone są w r.kl.jcwp. Dokonana w okresie poprzedniego cyklu planistycznego weryfikacja metod oceny stanu ekologicznego JCWP wyznaczonych jako naturalne części wód oraz wartości granicznych dla klas stanu ekologicznego została wprowadzona w dwóch etapach – część weszła w życie wraz z ogłoszeniem r.kl.jcwp, natomiast kolejne zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. i będą obowiązywały w IV cyklu planistycznym. Zmiany te obejmują zarówno zakres elementów biologicznych ocenianych w poszczególnych kategoriach i typach wód, jak i przedziały granic klas dla stanu ekologicznego poszczególnych elementów biologicznych. Zmianie uległa także liczba ocenianych elementów fizykochemicznych oraz granice klas.

Cele środowiskowe naturalnych JCWP dla wspierających elementów fizykochemicznych określono zgodnie z załącznikiem nr 7 i nr 8 r.kl.jcwp.

W przypadku specyficznych substancji syntetycznych i niesyntetycznych cele środowiskowe zostały przyjęte zgodnie z załącznikiem nr 11 r.kl.jcwp.

8.1.2. Sposób określenia wartości granicznych dla potencjału ekologicznego

Zgodnie z r.kl.jcwp od 1 stycznia 2022 r. obowiązują nowe zasady wyznaczania przedziałów granic potencjału ekologicznego. Zgodnie z załącznikami do r.kl.jcwp wartości graniczne dla klas jakości wód powierzchniowych wskaźników jakości wód powierzchniowych, będące podstawą klasyfikacji potencjału ekologicznego JCWP, odnoszące się do JCWP w ciekach naturalnych, kanałach lub zbiornikach zaporowych (załącznik nr 7 do r.kl.jcwp) oraz odnoszące się do jednolitych części wód powierzchniowych, takich jak jezioro lub inny zbiornik wodny (załącznik nr 8 do r.kl.jcwp) wyznaczonych jako sztuczne bądź silnie zmienione JCWP, o których mowa w ust. 1 r.kl.jcwp, określa się w ramach planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji, w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 321 pr.w.

W przypadku ustalenia celów środowiskowych dla SZCW i SCW uwzględniono zaktualizowane statusy JCWP. W odniesieniu do potencjału ekologicznego dla rzek wprowadzono odrębne od stanu ekologicznego wartości graniczne, które wyznacza się indywidualnie dla każdej SZCW lub SCW w zależności od stopnia jej przekształcenia.

Przyjętymi założeniami metodycznymi dla wyznaczenia potencjału ekologicznego dla SZCW i SCW rzek były:

1. wybór odpowiednich elementów biologicznych do klasyfikacji potencjału ekologicznego – przyjęto zestaw elementów wykorzystywanych w ocenie najbliższej porównywalnej kategorii wód naturalnych:
   - dla SZCW rzeki czy SCW kanału – rzeka;
2. jako dolną wartość graniczną maksymalnego potencjału ekologicznego przyjęcie dolnej granicy dobrego stanu ekologicznego dla danego typu abiotycznego rzek, zakładając, że w praktyce odpowiada to stanowi ekologicznemu, jaki można osiągnąć stosując wszystkie uzasadnione działania restytucyjne;
3. wartości graniczne dla dobrego potencjału ekologicznego mieszczą się w przedziale klasy umiarkowanego stanu ekologicznego, a ich odchylenie od górnej granicy stanu umiarkowanego jest proporcjonalne do stopnia przekształcenia danej SZCW lub SCW w stosunku do wartości HIR

i wskaźników oceny stanu morfologicznego jezior (Grupy A-E lub A-F) przyjętych jako dolne granice dla wyznaczenia części wód jako naturalnej;

4. określenie potencjału ekologicznego w zakresie elementów hydromorfologicznych dla SZCW i SCW rzek według wzoru:

$$DPE_d = DSE_d - \left[\left(1 - \frac{HIR_{max}}{HIR_{0,60}}\right) \cdot (DSE_d - USE_d)\right]$$

gdzie:

DPE_d – dolna granica dobrego potencjału ekologicznego,

DSE_d – dolna granica dobrego stanu ekologicznego,

USE_d – dolna granica umiarkowanego stanu ekologicznego,

$HIR_{0,60}$ – wartość wskaźnika HIR=0,60 (podstawa do wyznaczenia JCWP jako NAT),

HIR_{max} – maksymalna wartość wskaźnika HIR po restytucji i teście alternatyw dla danej SZCW/SCW

Wyznaczone wartości graniczne podlegały dodatkowo korekcie eksperckiej:

- redukcję granic klas dla wskaźnika oceny fitobentosu (IO) oraz fitoplanktonu (IFPL) wskazano tylko dla części SZCW i SCW rzek podlegających bardzo silnej presji lub jej określonym rodzajom. Dla ustalenia poziomu redukcji nie zastosowano współczynnika 1- $HIR_{max}/HIR_{0,60}$ danej SZCW lub SCW, lecz przyjęto 25% jego mediany obliczonej ze wszystkich SZCW i SCW. Dla SCW i SZCW dla których nie została przewidziana redukcja granic klas dla wskaźników IO oraz IFPL, wartości granic klas potencjału ekologicznego pozostają dla tych dwóch wskaźników biologicznych tożsame z wartościami granic stanu ekologicznego.
- w przypadku niektórych SZCW zrezygnowano z indeksu D w ocenie potencjału ekologicznego ze względu na liczne przegrody (PPH2g ≥ 6) oraz na podstawie oceny eksperckiej.
- dla SZCW i SCW, których wartości współczynnika HIR_{max} odbiegały bardzo nieznacznie od wartości $HIR_{0,6}$, współczynnik 1- $HIR_{max}/HIR_{0,60}$ został zastąpiony wartością ustaloną na podstawie oceny eksperckiej. Dotyczy to między innymi JCWP, dla których podjęto ekspercką decyzję o wyznaczeniu jako SZCW;

5. w zakresie elementów fizykochemicznych JCWP RW dla MPE oraz dla DPE zostały przyjęte odpowiednio na poziomie dolnej granicy dla bardzo dobrego SE oraz dobrego SE w danym typie wód według r.kl.jcwp.

Na obszarze dorzecza Dniestru nie ma wyznaczonych JCWP o statusie SCW i SZCW.

8.1.3. Ocena osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW

Ocena osiągnięcia celów środowiskowych w odniesieniu do jednostek planistycznych aPGW (2016–2021)

Cele środowiskowe w odniesieniu do stanu i potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego zostały wskazane w aPGW dla 3 JCWP RW (zgodnie z obowiązującym w okresie 2016–2021 układem planistycznym). Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych dobrego stanu/potencjału ekologicznego na aktualnym układzie jednostek planistycznych wykazała, iż cel środowiskowy nie został osiągnięty w żadnej JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru. Podobnie, w żadnej JCWP w obszarze omawianego dorzecza nie osiągnięto dobrego stanu chemicznego. Dla 1 JCWP (33,3% wszystkich JCWP) zaplanowano odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW (tabela 8-3).

Tabela 8-3. Osiągnięcie celów środowiskowych ustalonych na lata 2016–2021 dla JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru w oparciu o jednostki planistyczne aPGW.

Region wodny	Liczba JCWP RW ogółem	Liczba JCWP RW z odstępstwem wskazanym w aPGW (2016–2021)		Liczba JCWP RW, które osiągnęły cele środowiskowe		
		art. 4 ust. 4 RDW	art. 4 ust. 5 RDW	stan ekologiczny /potencjał ekologiczny	stan chemiczny	stan ogólny
Dniestru	3	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych aPGW.

Ocenę osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW ustalonych na lata 2016–2021 w oparciu o jednostki planistyczne aPGW (2016–2021) przedstawiono w załączniku nr 15 do planu gospodarowania wodami.

Ocena osiągnięcia celów środowiskowych w odniesieniu do nowych jednostek planistycznych IIaPGW (2022–2027)

W wyniku dokonanej zmiany układu jednostek planistycznych, cel środowiskowy wyznaczony w aPGW przeniesiono dla 1 JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru. Jako cel środowiskowy wskazano dobry stanu ekologiczny i dobry stan chemiczny. Dla 1 nowo wyznaczonej JCWP cele środowiskowe nie zostały przeniesione. Dla ocenianej JCWP nie osiągnięto celów środowiskowych zarówno w zakresie stanu/potencjału ekologicznego, jak i stanu chemicznego. Oceniana JCWP charakteryzuje się stanem chemicznym poniżej dobrego i umiarkowanym stanem ekologicznym. Stan wód oceniono jako zły.

Informacje dotyczące celów środowiskowych ustalonych dla każdej JCWP z ustanowionymi odstępstwami od osiągnięcia celów środowiskowych stanowią element załącznika nr 1 do planu gospodarowania wodami. Załącznik ten przedstawia również uzasadnienia dla wyznaczonych odstępstw z art. 4 RDW.

8.2. Cele środowiskowe JCWPd

Zgodnie z art. 59 pr.w. celem środowiskowym dla JCWPd jest:

1. zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
2. zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
3. ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry". Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik.

Ocena stanu JCWPd w rozumieniu RDW i DWP jest kontrolą stanu środowiska wodnego wykonywaną w określonych odstępach czasu. Nastawiona jest głównie na zidentyfikowanie wielkoobszarowych zagrożeń i ich wpływu na środowisko wodne (ocena wpływu) z pominięciem oddziaływań o zasięgu

lokalnym, niemających znaczenia w skali całej JCWPd. Metodyka wykonywania oceny stanu JCWPd została przedstawiona w rozdziale 5.3.

W aPGW na obszarze dorzecza Dniestru jako cel środowiskowy ustalono dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy. W obszarze polskiej części dorzecza Dniestru wydzielona jest JCWPd nr 169, dla której z uwagi na dobry stan chemiczny i ilościowy nie przewidziano na lata 2016–2021 odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.

Podstawą dla określenia osiągnięcia celów środowiskowych jest wynik oceny stanu JCWPd. Na podstawie oceny stanu JCWPd wykonanej w 2020 r. (w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z 2019 r.) JCWPd nr 169 także uzyskała status dobrego stanu ogólnego. Cel środowiskowy ustalony na lata 2016–2021 został osiągnięty (tabeli 8-4).

Tabela 8-4. Osiągnięcie celów środowiskowych ustalonych na lata 2016–2021 dla obszaru dorzecza Dniestru.

Kod JCWPd	Cel środowiskowy na lata 2016–2021		Odstępstwo		Osiągnięcie celu środowiskowego	
	stan chemiczny	stan ilościowy	typ odstępstwa	termin odstępstwa	stan chemiczny	stan ilościowy
PLGW9000169	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	Brak	nie dotyczy	tak	tak

Źródło: Opracowanie własne.

Biorąc pod uwagę wynik aktualnej oceny stanu JCWPd, zgodnie z przyjętą metodyką, dla JCWPd nr 169 ustalono cel środowiskowy: dobry stan chemiczny i ilościowy (tabela 8-5).

Tabela 8-5. Cele środowiskowe dla JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru.

Kod JCWPd	Region wodny	Osiągnięcie celu środowiskowego na lata 2016–2021	Aktualna ocena stanu JCWPd (przyczyna stanu słabego)	Cel środowiskowy na lata 2022–2027
PLGW9000169	Dniestru	tak	dobry stan	dobry stan chemiczny i ilościowy

Źródło: Opracowanie własne.

Informacje dotyczące celów środowiskowych ustalonych dla każdej JCWPd wraz ze wskazaniem JCWPd z ustanowionymi odstępstwami od osiągnięcia celów środowiskowych stanowią element załącznika nr 1 do planu gospodarowania wodami.

8.3. Cele środowiskowe obszarów chronionych

Obszary chronione zgodnie z art. 317 ust. 4 pr.w. obejmują:

- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Celem środowiskowym obszarów chronionych jest osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami wynikającymi z przepisów szczególnych, na podstawie których obszary chronione zostały utworzone/ustanowione.

Aktualizacje dokonane w zakresie celów środowiskowych dla obszarów chronionych na cykl planistyczny 2022–2027 dotyczą:

A. JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Do określenia celów środowiskowych wykorzystane zostało rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. poz. 1747).

Na obszarze dorzecza Dniestru nie występują JCWP przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

B. JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Do określenia celów środowiskowych wykorzystano aktualny akt prawa krajowego, który reguluje wymogi co do jakości wód w kąpielisku – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. r. poz. 255). Zapisy odnoszące się do warunków sanitarnych w kąpielisku zostały przyjęte jako cel środowiskowy.

Na obszarze dorzecza Dniestru nie występują JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

C. Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Art. 15 ust. 2 dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 26, Dz. Urz. WE L 67 z 7.3.1998, str. 29 – Dz. Urz. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 27, Dz. Urz. WE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. WE L Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str.1 oraz Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8), dalej jako: „dyrektywa 91/271/EWG", wprowadza wymóg odpowiedniego monitoringu wód, do których są zrzucane ścieki komunalne, jeżeli przewiduje się znaczący wpływ zrzutów na stan środowiska. Ewentualny monitoring powinien obejmować wskaźniki, dla których dyrektywa określa normy emisji. Oznacza to, że oprócz wskaźników fizykochemicznych monitorowanych w celu oceny stanu/potencjału ekologicznego danego typu JCWP, może istnieć potrzeba monitoringu dodatkowych wskaźników fizykochemicznych
(o ile nie są uwzględnione w standardowym monitoringu):

- w ciekach będących kanałami – zawiesiny ogólne, BZT_5, ChZT-Cr, azot ogólny i fosfor ogólny;
- w zbiornikach zaporowych – zawiesiny ogólne;
- w jeziorach – zawiesiny ogólne, BZT_5 i ChZT-Cr.

Zgodnie z Wytycznymi WFD CIS do oceny eutrofizacji (2009) ocena stopnia eutrofizacji części wód w Polsce wymagana dyrektywą 91/271/EWG w świetle polityki wodnej UE jest tożsama z klasyfikacją stanu ekologicznego. Wobec powyższego osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu przez JCWP oznacza spełnienie wymogu z powyższych „norm i celów". W związku z powyższym w zakresie obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł

komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód nie założono dodatkowych wymagań.

Cały obszar kraju wskazany jest jako wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

D. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Dotychczasowy rejestr obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, wymagał aktualizacji w związku z:

- powstaniem, od czasu sporządzenia dotychczasowego rejestru, nowych obszarów chronionych (obszary Natura 2000, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe);
- aktualizacją prowadzonego przez GDOŚ Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP) do formy, która obecnie umożliwia praktyczne wykorzystanie zawartych w niej danych.

W ramach prac nad IIaPGW dla każdej formy ochrony przyrody została zweryfikowana jej „wodozależność", tj. istnienie zależności celu ochrony obszaru chronionego od wód powierzchniowych lub podziemnych. Dla obszarów ujętych w aktualnym rejestrze, tj. parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych oraz obszarów Natura 2000 poprawność identyfikacji ich „wodozależności" została sprawdzona. Dla pozostałych obszarów poszukiwane były przesłanki ewentualnej zależności od wód. W ramach opracowania *Ustalenie celów środowiskowych (…)*[36)] dla wszystkich obszarów przeprowadzono analizę pod kątem identyfikacji, czy jest to zależność od wód powierzchniowych czy podziemnych, czy też od jednych i drugich.

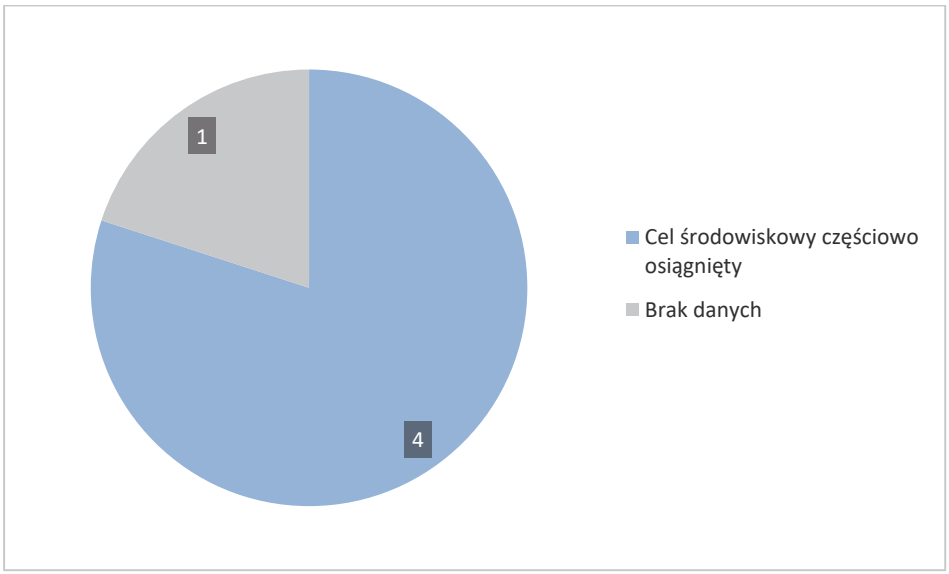
Zgodnie z opracowaniem *Ustalenie celów środowiskowych (…)*[37)], tam, gdzie było to możliwe, cele środowiskowe dla obszarów chronionych zostały objaśnione w sposób „wskaźnikowy", tj. z podaniem maksymalnie konkretnych, najlepiej ilościowych wskaźników ich osiągnięcia odnoszących się do wód. Cele środowiskowe dla obszarów chronionych są z definicji „normami i celami" określonymi w przepisach odrębnych, a tym samym możliwość ich konkretyzacji jest ograniczona precyzją, z jaką są one określone w dokumentach planistycznych ochrony przyrody.

Ocena osiągnięcia celów środowiskowych dla obszarów, dla których w aPGW określono cel środowiskowy (parki narodowe, rezerwaty, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000) została wykonana na podstawie ankietyzacji jednostek sprawujących nadzór nad poszczególnymi obszarami. Na obszarze dorzecza Dniestru cel środowiskowy został wyznaczony dla 5 obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Dla 1 obszaru, ze względu na brak danych nie była możliwa ocena osiągnięcia celu środowiskowego, a w przypadku 4 – stwierdzono częściowe osiągnięcie celów środowiskowych (wykres 8-1).

---

36) Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych (2019), PGW WP, 2019.

37) Ibidem.

Wykres 8-1. **Podsumowanie wyniku oceny osiągnięcia celów środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, które uwzględnione zostały w wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków w latach 2016–2021.**

Źródło: Opracowanie własne.

E. Obszary przeznaczone do ochrony zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

Dla obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, wyznaczonych po raz pierwszy r.g.z. celem środowiskowym jest zapewnienie migracji dla gatunków określonych, jako gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, tj:

- troć wędrowna (łac. *Salmo trutta m. trutta*);
- węgorz europejski (łac. *Anguilla anguilla*).

Na obszarze dorzecza Dniestru nie wyznaczono obszarów przeznaczonych do ochrony zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

8.4. Przedłużenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych i ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych

Odstępstwem od osiągnięcia celów środowiskowych jest każdy przypadek, w którym ocena stanu wód wskazała na to, że stan JCW jest gorszy niż dobry. RDW w art. 4 ust. 4-9 wskazuje warunki, jakie muszą zostać spełnione, aby można było uznać odstępstwo. W świetle tych postanowień zakres wyłączeń od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCW obejmuje:

1. przedłużenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych (art. 4 ust. 4 RDW);
2. ustanowienie mniej rygorystycznych celów środowiskowych (art. 4 ust. 5 RDW) w przypadkach, kiedy osiągnięcie zasadniczych celów jest niemożliwe lub nieproporcjonalnie kosztowne;
3. tymczasowe pogorszenie stanu JCWP (art. 4 ust. 6 RDW), dotyczące zdarzeń, których nie można było przewidzieć (zjawisk o charakterze naturalnym lub awarii);
4. nieosiągnięcie celu środowiskowego (lub pogorszenie stanu) JCWP lub JCWPd wskutek nowych zmian w charakterystyce fizycznej JCWP lub zmian poziomu JCWPd, a także pogorszenie się JCWP ze stanu bardzo dobrego do dobrego wskutek nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej człowieka (art. 4 ust. 7 RDW).

Dwa pierwsze przypadki dotyczą sytuacji, w których nie został osiągnięty dobry stan wód w zakładanej perspektywie planistycznej. Podobnie jak w innych przypadkach, tak i tu RDW dopuszcza zastosowanie odstępstw, uzależnia to jednak od spełnienia ściśle określonych warunków.

Trzeci przypadek odnosi się do zjawisk o charakterze wyjątkowym (rozdział 8.5), natomiast czwarty odnosi się do rozstrzygnięć dopuszczających wybrane działania, inwestycje i przedsięwzięcia, które kolidują z celami środowiskowymi (rozdział 16).

Odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW polega na dopuszczalności odroczenia w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych JCW (zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW; pierwotny termin był wyznaczony na 2015 r.). Jest ono uzasadnione, jeżeli spełnione są trzy główne przesłanki, a spełnienie co najmniej jednej z nich skutkuje możliwością zastosowania odstępstwa:

Państwa członkowskie ustalają, że wszystkie niezbędne poprawy stanu JCW nie mogą być w sposób racjonalny osiągnięte w okresie czasu wymienionym w tym ustępie ze względu na przynajmniej jedną z następujących przyczyn:

1. *ze względu na możliwości techniczne skala wymaganych popraw może być osiągnięta tylko w etapach przekraczających określony czas;*
2. *zakończenie poprawy w tej skali czasowej byłoby nieproporcjonalnie kosztowne;*
3. *naturalne warunki nie pozwalają na zgodne z czasem poprawienie się stanu JCW.*

Przedmiotowe odstępstwo ma charakter terminowy i powinno być ograniczone do maksimum dwóch dalszych uaktualnień PGW (licząc od zakładanej w RDW daty osiągnięcia celów środowiskowych, tj. do końca 2015 r.), co oznacza, że osiągnięcie celów środowiskowych co do zasady może być odroczone do 2027 r., o ile zostały wdrożone wszystkie działania naprawcze. Nie dotyczy to przypadków, w których odstępstwo wynika z warunków naturalnych, determinujących tempo osiągania celów środowiskowych po wdrożeniu działań naprawczych oraz możliwość naturalnej regeneracji ekosystemów. Perspektywa terminowa wygląda inaczej w odniesieniu do substancji wymienionych w dyrektywie 2013/39/UE zmieniającej RDW i dyrektywę 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej. Wprowadzono środowiskowe normy jakości dla dodatkowych 12 substancji (poza 33 substancjami priorytetowymi i 8 innymi substancjami zanieczyszczającymi już wprowadzonymi na mocy aneksu II do dyrektywy 2008/105/WE zidentyfikowanych jako niebezpieczne dla środowiska wodnego oraz zmieniająca normy środowiskowe dla niektórych substancji już włączonych do listy. Dla tych 12 substancji cel środowiskowy może być

odroczony do 2039 r. ze względu na przesłanki uwzględniające nie tylko warunki naturalne, ale również brak możliwości technicznych i nieproporcjonalne koszty. Substancje, o których mowa powyżej, to: dikofol, kwas perfluorookatnosulfonowy i jego pochodne (PFOS), chinoksyfen, dioksyny i związki dioksynopodobne, aklonifen, bifenoks, cybutryna, cypermetryna, dichlorfos, heksabromocyklododekany (HBCDD), terbutryna, heptachlor i epoksyd heptachloru. Pełna lista substancji priorytetowych jest wyszczególniona w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 1 marca 2019 r. w sprawie wykazu substancji priorytetowych. Są one również uwzględnione w r.kl.jcwp.

Odstępstwo ustanawiane w trybie art. 4 ust. 5 RDW oraz art. 63 pr.w. dotyczy złagodzenia celów środowiskowych. Jego zastosowanie jest dopuszczalne jedynie dla tych JCW, w których warunki naturalne lub działalność człowieka sprawiają, że:

1. osiągnięcie dobrego stanu wód jest niewykonalne lub/i;
2. nie istnieje wykonalna technicznie alternatywa dla presji antropogenicznej zaspokajającej ważne potrzeby społeczno-gospodarcze, lub istnieje – ale jej wdrożenie rodziłoby nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści i jednocześnie byłyby spełnione przesłanki wskazane w ww. przepisach.

Do tego typu odstępstwa wytypowano JCW:

- których stan oceniono jako zły (na podstawie badań PMŚ za lata 2014-2019 w odniesieniu do wartości wskazanych w r.kl.jcwp obowiązujących od 2022 r.), ale prognozowana skuteczność programu działań pozwala na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. (lub 2039 r. w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE);
- które są niemonitorowane i znajdują się pod wpływem presji zagrażającej celom środowiskowym, jednak skuteczność programu działań zakłada możliwość osiągnięcia tych celów (w takim przypadku przyjęto, że cele zostaną osiągnięte po 2027 r.).

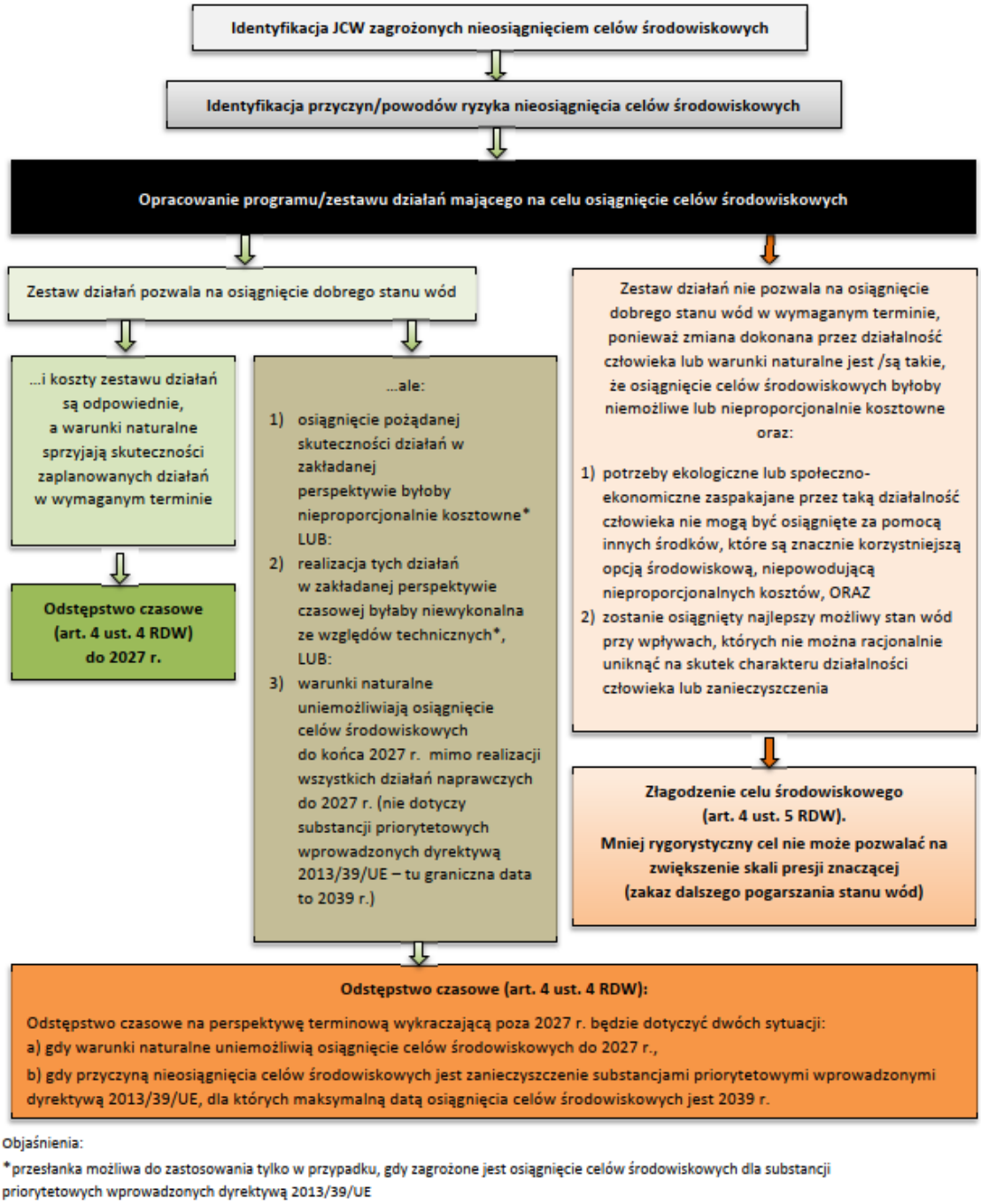
i dla których stwierdzono:

- występowanie warunków naturalnych trwale uniemożliwiających osiągnięcie dobrego stanu wód;
- brak pożądanej (tj. dającej wysokie prawdopodobieństwo osiągnięcia celów środowiskowych) skuteczności działań naprawczych i brak alternatywy (wykonalnej technicznie i niepowodującej nieproporcjonalnych kosztów) dla prowadzonej działalności człowieka zaspokajającej ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (w tym - w zakresie środowiska).

RDW nie zakłada hierarchicznego związku między odstępstwem ustanawianym w trybie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 RDW. W ramach analiz związanych z opracowywaniem IIaPGW została dokonana ocena, czy pełna realizacja zestawów działań pozostawia ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych (do 2027 r., po 2027 r. lub - w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.). Jeżeli takie ryzyko wykluczono, to przedstawiono uzasadnienie dla odroczenia w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych.

W przypadku stwierdzenia ryzyka trwałego nieosiągnięcia celów środowiskowych (pomimo pełnego wdrożenia zestawów działań i dążenia do osiągnięcia możliwie najlepszego stanu wód), przedstawiono uzasadnienie dla odstępstwa polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych oraz sformułowano ten cel w sposób adekwatny do dostępnych danych. Powyższe oznacza, że przy wyjaśnianiu odstępstwa w trybie art. 4 ust. 5 RDW w pierwszej kolejności należało udowodnić wykluczenie przedłużenia terminu osiągnięcia celów środowiskowych, a dopiero w drugiej kolejności wskazywano na mniej rygorystyczne cele.

Na poniższym diagramie przedstawiono schemat decyzyjny w zakresie typowania przypadków wymagających odstępstw (diagram opracowany na podstawie art. 4 ust. 4-5 RDW).

Rysunek 8-1. Algorytm decyzyjny zastosowania odstępstw w trybie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 RDW.

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza konieczności oraz możliwości zastosowania odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych została przeprowadzona na podstawie:

1. oceny stanu JCW (w odniesieniu do monitorowanych JCW);
2. zagrożenia nieosiągnięciem celów środowiskowych;
3. zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych, będących przyczyną tego zagrożenia;
4. programów działań (i ich skuteczności) dla JCW.

Ocena spełnienia przesłanek warunkujących dopuszczalność odstępstwa została przeanalizowana dla tych JCW, których stan został oceniony poniżej dobrego (według wartości obowiązujących od 2022 r.). W przypadku gdy dane uzyskane w ramach PMŚ nie pozwoliły na dokonanie oceny stanu wód, przeprowadzono analizę istotności presji, która pozwoliła na zidentyfikowanie tych JCWP, dla których z dużym stopniem prawdopodobieństwa występuje zagrożenie dla celów środowiskowych.

Konieczność uzasadniania odstępstw nie była analizowana dla tych JCW, dla których w ramach PMŚ nie stwierdzono złego stanu wód oraz dla tych JCW o nieznanym stanie (niemonitorowanych), które w ramach oceny ryzyka nie zostały ocenione jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (taka ocena oznacza, że dobry stan najprawdopodobniej został osiągnięty, wobec czego stosowanie jakiegokolwiek odstępstwa jest niezasadne).

W ramach IIaPGW konsumowane są wyniki wszystkich zrealizowanych prac wchodzących w zakres merytorycznego przygotowania w tym między innymi *Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[38)], która zawiera wyniki oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, przeprowadzonej w sposób zgodny z wymogami RDW, tzn. przy założeniu, iż determinantem uznania JCWP za zagrożoną są presje na elementy biologiczne zależne od fizykochemii oraz od hydromorfologii. Oznacza to, że jeśli stan stwierdzonych elementów biologicznych był umiarkowany i nie zidentyfikowano presji, to taka JCWP nie była uznawana za „zagrożoną". Oznacza to także, że jeśli stan elementów biologicznych jest dobry, a stan elementów fizykochemicznych został stwierdzony jako gorszy niż II klasa (ale nie miał wpływu na zagrożenie dla elementów biologicznych), to taki przypadek nie był przesłanką do nadania statusu zagrożenia dla celów środowiskowych JCWP.

Na potrzeby uzasadnienia odstępstw w IIaPGW konieczne jest dodatkowe uwzględnienie oceny stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego (zgodnie z r.kl.jcwp), co oznacza uwzględnienie w ocenie warunków do odstępstw bieżącego przekroczenia wartości granicznych wskaźników fizykochemicznych, które w warunkach utrzymywania się w przyszłości mogą negatywnie wpłynąć na stan elementów biologicznych. Proces reakcji organizmów wodnych i wodozależnych na cechy chemiczne i fizykochemiczne wód jest rozciągnięty w czasie i zależy od wielu czynników (m.in. warunków naturalnych). Rozłożona w czasie reakcja organizmów wodnych i wodozależnych na poprawę cech chemicznych i fizykochemicznych przebiega podobnie - stąd tak trudne jest uzyskanie szybkiej poprawy warunków biologicznych w wodach powierzchniowych po uzyskaniu wysokiej jakości parametrów fizykochemicznych wód.

W konsekwencji przyjęto, że jeżeli klasyfikacja stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego jest gorsza niż stan dobry (czego przyczyną mogło być np. znaczne przekroczenie wartości granicznych klasy II jednego wskaźnika fizykochemicznego, zgodnie z pkt X.6 w zał. 12 i pkt XII.3 w zał. 13 do r.kl.jcwp), to tak oceniona JCWP była typowana do odstępstwa terminowego – mimo że w *Analizie znaczących oddziaływań*[39)] nie była uznana za zagrożoną. Przyjęte wartości progowe przekroczeń dla uznania ich jako znaczące i wpływające na konieczność wskazania do odstępstw są identyczne, co do zasady, z wartościami progowymi zastosowanymi w *Analizie znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[40)].

Przy przypisywaniu JCW do któregoś z typów odstępstw uwzględniono fakt, że ocena skuteczności zestawów działań odnosi się do zamierzeń przypisanych konkretnym JCW, bez uwzględnienia działań o charakterze krajowym oraz działań ukierunkowanych na cele środowiskowe obszarów ochrony przyrody. W związku z powyższym uznano, że działania dedykowane obszarom chronionym korzystnie wpłyną na efektywność dążenia do osiągnięcia celów środowiskowych. W rezultacie w sytuacji, gdy przypisany dla JCWP zestaw działań nie zapewniał osiągnięcia celów środowiskowych, ale w granicach

---

38) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

39) Ibidem.

40) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

JCWP występował obszar chroniony z przypisanymi do niego działaniami (wynikającymi z wdrażania ustaleń przyjętych planów ochrony, zadań ochronnych i planów zadań ochronnych), to uznano że ich efektywność pozwoli na osiągnięcie celów środowiskowych JCWP w zakresie stanu/potencjału ekologicznego - lecz w czasie późniejszym (po 2027 r.) ze względu na warunki naturalne determinujące skuteczność działań.

Zgodnie z opisanym podejściem na obszarze dorzecza Dniestru zidentyfikowano przypadki odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Ich zestawienie liczbowe przedstawiono w tabeli 8- 6. Szczegółowe dane o odstępstwach znajdują się w załączniku nr 10 do planu gospodarowania wodami. Zobrazowanie mapowe JCWP na obszarze dorzecza Dniestru, dla których ustalono odstępstwo znajduje się w załączniku nr 35 do planu gospodarowania wodami.

Tabela 8-6. Zestawienie liczbowe JCW z odstępstwami od osiągnięcia celów środowiskowych w trybie art. 4 ust. 4 i 5 RDW (IIaPGW, 2022–2027).

Lp.	Rodzaj odstępstwa	Kategorie wód	Liczba JCW	Udział w ogólnej liczbie JCW (%)
1.	Odroczenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych ze względu na warunki naturalne mające wpływ na skuteczność działań – art. 4 ust. 4 lit. a(iii) RDW	JCWP RW	1	50
2.	Odroczenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych ze względu na możliwości techniczne i/lub nieproporcjonalne koszty – art. 4 ust. 4 lit. a(i-ii) RDW	JCWP RW	0	0
3.	Mniej rygorystyczne cele środowiskowe ze względu na warunki naturalne – art. 4 ust. 5 RDW	JCWP RW	1	50
4.	Mniej rygorystyczne cele środowiskowe ze względu na działalność człowieka – art. 4 ust. 5 RDW	JCWP RW	1	50
5.	Odroczenie terminu osiągnięcia celów środowiskowych ze względu na warunki naturalne mające wpływ na skuteczność działań – JCWPd, dla których złagodzono cele środowiskowe ze względu na warunki naturalne – art. 4 ust. 4 lit. a(iii) RDW	JCWPd	0	0
6.	Mniej rygorystyczne cele środowiskowe ze względu na warunki naturalne – art. 4 ust. 5 RDW	JCWPd	0	0
7.	Mniej rygorystyczne cele środowiskowe ze względu na działalność człowieka – art. 4 ust. 5 RDW	JCWPd	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Wykaz odstępstw w trybie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 RDW przedstawiono w załączniku nr 10 w podziale na JCWPd i JCWP (z wyodrębnieniem JCWP: RW). Dla każdego przypadku odstępstwa przedstawiono szczegółowe wyjaśnienie i uzasadnienie, na które składają się wynikowe elementy poszczególnych kolumn, wśród których w szczególności należy wymienić:

1. informacje o stanie wód i o presjach zagrażających celom środowiskowym, w tym: identyfikacja wskaźników determinujących ocenę stanu/potencjału ekologicznego znajdujących się w złym stanie (według danych PMŚ) lub znajdujących się pod wpływem presji zagrażającej osiągnięciu celów środowiskowych; w odniesieniu do stanu chemicznego – zidentyfikowano wskaźniki należące do grupy substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE;
2. wskazanie przyczyny złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego (z uwzględnieniem antropopresji, dopływów z innych JCWP oraz warunków naturalnych);

3. syntetyczna informacja o ocenie skuteczności programu działań (przy założeniu jego pełnego i terminowego wdrożenia) dla wskaźników determinujących zły stan wód; wyodrębniono tu wskaźniki, dla których program działań (przy założeniu jego pełnego wdrożenia):

   a) daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych,

   b) nie daje wysokiego stopnia pewności osiągnięcia celów środowiskowych,

4. informacje warunkujące odstępstwo czasowe (w trybie art. 4 ust. 4 RDW):

   a) warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE),

   b) informacje o technicznej wykonalności i proporcjonalności kosztów – w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE; jeżeli występują tego typu przesłanki (tj. w adekwatnej komórce tabeli podano „TAK"), to należy tę informację rozumieć jako wskazanie, że terminem osiągnięcia celu środowiskowego dla ww. substancji priorytetowych jest rok 2039;

5. informacje warunkujące ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):

   a) warunki naturalne będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych,

   b) dominujące źródło presji antropogenicznej determinującej stan wód,

   c) potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych,

   d) uzasadnienie braku alternatywnych opcji;

6. podsumowaniem tabeli są kolumny przedstawiające wskaźniki, których cel środowiskowy:

   a) może być odroczony w czasie,

   b) może być złagodzony do poziomu poniżej stanu dobrego (w odniesieniu do wskaźników stanu lub potencjału ekologicznego JCWP lub stanu ilościowego JCWPd) lub poniżej środowiskowych norm jakości (w odniesieniu do wskaźników stanu chemicznego); dla takich wskaźników nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód – za wyjątkiem odstępstwa w trybie art. 4 ust. 6 lub ust. 7 RDW.

8.5. Cele środowiskowe a czasowe pogorszenie stanu JCW w wyniku zjawisk o charakterze naturalnym lub na skutek siły wyższej

Pr.w. wskazuje w art. 65 ust. 1 (w ślad za art. 4 ust. 6 RDW) warunki dopuszczalności odstępstwa polegającego na czasowym pogorszeniu stanu wód w wyniku zjawisk o charakterze naturalnym lub będących skutkiem siły wyższej, nadzwyczajnych lub niemożliwych do przewidzenia, w szczególności ekstremalnych zjawisk powodziowych lub długotrwałej suszy, zdarzeń o charakterze terrorystycznym, zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, 583 i 2185), bądź niedających się przewidzieć katastrof. Powyższe zjawiska nie muszą zostać objęte stanem klęski żywiołowej.

Wśród warunków dopuszczalności ww. odstępstwa wymienia się m.in. zawarcie w planie gospodarowania wodami warunków i wskaźników kwalifikowania okoliczności i zjawisk powodujących czasowe pogorszenie stanu JCW. Ponadto działania, jakie powinny być podjęte w takich wyjątkowych okolicznościach, również muszą być włączone w program działań i nie zagrażać odzyskaniu jakości przez część wód po ustaniu tych okoliczności. Oddziaływania okoliczności i zjawisk powodujących czasowe pogorszenie stanu jednolitych części wód powinny być corocznie analizowane,

a podsumowanie skutków tych okoliczności oraz działań podjętych (lub które będą podjęte) musi być zawarte w następnym uaktualnieniu PGW.

Dotychczas obowiązujące aPGW nie określały:

- warunków, w których okoliczności wyjątkowe lub niedające się racjonalnie przewidzieć mogą być ogłoszone, włączając przyjęcie właściwych wskaźników;
- działań, jakie powinny być podjęte w takich wyjątkowych okolicznościach (powinny być włączone w program działań i nie zagrażać odzyskaniu jakości przez część wód po ustaniu tych okoliczności).

W związku z powyższym w niniejszym dokumencie nie ma możliwości przedstawienia informacji o dopuszczalności odstępstwa wynikającego z art. 4 ust. 6 RDW w odniesieniu do zjawisk występujących w III cyklu planistycznym. Niemniej w ramach *Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[41)] uwzględniono zjawiska naturalne w postaci susz i powodzi, które mogły się przyczynić do nieosiągnięcia celów środowiskowych.

W ramach niniejszego IIaPGW ustanawia się następujące definicje zjawisk i ich wskaźniki, które powinny być traktowane jako jedna z przesłanek (art. 65 ust. 1 pkt 2 pr.w.) warunkująca zastosowanie ww. odstępstwa:

Okoliczności charakteru naturalnego lub siły wyższe – wszelkie niedające się przewidzieć i niemożliwe do zapobieżenia zdarzenia wynikające z działań sił przyrody, które doprowadziły do naruszenia zakładanych wskaźników stanu/potencjału ekologicznego lub chemicznego JCWP i obniżenia ich o co najmniej jedną klasę – z zastrzeżeniem, że skutki, o których mowa, mogą się utrzymać przez co najmniej 60 dni, a przywrócenie stanu wód sprzed wystąpienia zdarzenia losowego wymaga ingerencji człowieka.

Ekstremalna powódź – każdy z typów powodzi (powódź rzeczna, opadowa, od wód gruntowych, od strony morza, w wyniku nieprzewidzianej awarii urządzeń hydrotechnicznych oraz wywołana innymi czynnikami, w tym o nieznanej genezie), który doprowadził do naruszenia zakładanych wskaźników stanu/potencjału ekologicznego lub chemicznego JCWP i obniżenia ich o co najmniej jedną klasę – z zastrzeżeniem, że skutki o których mowa, mogą się utrzymać przez co najmniej 60 dni, a przywrócenie stanu wód sprzed wystąpienia powodzi wymaga natychmiastowej ingerencji człowieka.

Przedłużająca się susza – zjawisko polegające na wystąpieniu suszy hydrologicznej lub hydrogeologicznej na poziomie lokalnym, subregionalnym bądź regionalnym, które doprowadziło do naruszenia zakładanych wskaźników stanu/potencjału ekologicznego lub chemicznego JCWP (lub: stanu ilościowego i chemicznego JCWPd) i obniżenia ich o co najmniej jedną klasę – z zastrzeżeniem, że skutki, o których mowa, utrzymują się przez co najmniej 60 dni, a przywrócenie stanu wód sprzed wystąpienia suszy wymaga ingerencji człowieka.

Nieprzewidziana awaria – nieprzewidziana poważna awaria jakiegokolwiek zakładu, instalacji lub urządzenia, w wyniku której do środowiska wodnego przedostały się substancje powodujące naruszenie zakładanych wskaźników stanu/potencjału ekologicznego lub chemicznego JCWP i obniżenia ich o co najmniej jedną klasę – z zastrzeżeniem, że skutki, o których mowa, mogą się utrzymać przez co najmniej 60 dni, a przywrócenie pierwotnego stanu wód sprzed wystąpienia awarii wymaga natychmiastowej ingerencji człowieka. Z pewnością powinny to być awarie, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1555).

---

41) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

Przedstawione powyżej definicje i wskaźniki uwzględniają specyfikę i cele RDW oraz odnoszą się do celów środowiskowych w zakresie stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego, którego osiągnięcie zostało czasowo uniemożliwione.

9. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych

Informacją uzyskiwaną w każdej aktualizacji procesu jest określenie jego postępu, co w przypadku IIaPGW oznacza ocenę postępu w osiąganiu przez JCW celów środowiskowych, zgodnie z art. 318 ust. 6 pkt 2 pr.w. oraz zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 35 r.p.g.w.

Nowy układ planistyczny wprowadzony IIaPGW determinuje konieczność przedstawienia danych i informacji równocześnie dla dwóch perspektyw czasowych dla zachowania spójności i ciągłości informacji pomiędzy następującymi po sobie cyklami planistycznymi. Zgodnie z informacjami prezentowanymi we wcześniejszych rozdziałach, zmiana układu jednostek planistycznych poza wpływem na możliwość przeniesienia ocen stanu JCWP na nowy układ, miała również wpływ na możliwość ustalenia celów środowiskowych dla JCWP. Cele środowiskowe ustalone dla JCWP w aPGW (2016–2021) w wyniku konieczności przeniesienia na nowy układ planistyczny nie w każdym przypadku zostały ustalone. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych jest procesem kontynuowanym w każdej kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami, dlatego też dla zachowania ciągłości procesu konieczne jest przedstawienie oceny postępu zarówno w odniesieniu do układu jednostek planistycznych obowiązującego w aPGW (2016–2021) – jako element sprawozdawczy dla zakończonego cyklu planistycznego, ale również dla nowego, aktualnie obowiązującego układu jednostek planistycznych (IIaPGW) co stanowić będzie punkt odniesienia dla oceny postępu w osiąganiu celów w kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Poniżej zaprezentowane zostały dokonane oceny postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla poszczególnych kategorii wód obszaru dorzecza Dniestru.

W ramach analiz stanu JCWP, poza zidentyfikowaną presją (rozdział 7 IIaPGW), wyznaczono dodatkowo pięć grup prawdopodobnych przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj.:

1. **zmiany obowiązujących przepisów** – zmiana wartości granicznych wskaźników decydujących o stanie/potencjale ekologicznym i stanie chemicznym JCWP; zmiana typologii wód dla stanu/potencjału ekologicznego;
2. **zmiana zakresu monitoringu** – rozszerzenie monitoringu wskaźników decydujących o stanie chemicznym JCWP zgodnie z dyrektywą 2013/39/UE oraz rozpoczęcie monitoringu bioty;
3. **stopień realizacji oraz skuteczność zestawu działań** – analiza stopnia wdrożenia zaproponowanych działań w ramach aPGW wraz z oceną skuteczności działań dla JCWP w nowym układzie planistycznym;
4. **uwarunkowania zlewni** – analiza wpływu niskiego potencjału sorpcyjnego zlewni oraz dopływu wód ze zlewni powyżej z uwzględnieniem ich chemizmu;
5. **inne** – w tym działania, które pomimo wdrożenia i skuteczności nie doprowadziły do obniżenia stężeń substancji chemicznych poniżej EQS.

Podstawę dla wykonanych analiz i zaprezentowanych w poniższych podrozdziałach wyników stanowią wyniki oceny spełnienia celów środowiskowych oraz uzyskane oceny stanu JCW.

Szczegółowe informacje podsumowujące dotyczące każdej JCW przedstawia załącznik nr 1 do planu gospodarowania wodami.

9.1. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych JCWP

9.1.1. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego JCWP RW w okresie od 2016 r. do 2021 r. wraz z wyjaśnieniem przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych dla nich określonych

Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego JCWP RW (aPGW, 2016–2021)

W żadnej z 3 JCWP na obszarze dorzecza Dniestru nie osiągnięto celów środowiskowych. z powodu braku poprawy stanu/potencjału ekologicznego do dobrego (tabela 9-1) .

Tabela 9-1. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym aPGW (2016–2021) – JCWP RW.

Stopień osiągnięcia celu	Liczba JCWP RW	Udział JCWP (%)
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego nieosiągnięty – brak postępu	3	100
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego nieosiągnięty – pogorszenie do stanu/potencjału poniżej dobrego	0	0
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego nieosiągnięty – ale poprawa stanu/potencjału	0	0
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego osiągnięty – utrzymanie dobrego stanu/potencjału	0	0
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego osiągnięty – poprawa stanu/potencjału	0	0
Brak możliwości oceny postępu w osiąganiu celów środowiskowych	0	0
Liczba JCWP na obszarze dorzecza	**3**	**100**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych aPGW.

Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego JCWP RW (aktualny układ planistyczny IIaPGW).

W 1 JCWP (50%) spośród wszystkich 2 JCWP znajdujących się na obszarze opisywanego dorzecza, cele środowiskowe nie zostały osiągnięte z powodu braku poprawy stanu/potencjału ekologicznego do dobrego. W odniesieniu do 1 nowo powstałej JCWP (50% wszystkich JCWP na obszarze dorzecza Dniestru) nie sporządzono oceny postępu w osiąganiu celów środowiskowych ze względu na brak celu środowiskowego z przeniesienia (tabela 9-2).

Tabela 9-2. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym IIaPGW (2022–2027) – JCWP RW.

Stopień osiągnięcia celu	Liczba JCWP RW	Udział JCWP (%)
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego nieosiągnięty – brak postępu	1	50
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego nieosiągnięty – pogorszenie do stanu/potencjału poniżej dobrego	0	0
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego nieosiągnięty – ale poprawa stanu/potencjału	0	0
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego osiągnięty – utrzymanie dobrego stanu/potencjału	0	0
Cel środowiskowy dla stanu/potencjału ekologicznego osiągnięty – poprawa stanu/potencjału	0	0
Brak możliwości oceny postępu w osiąganiu celów środowiskowych	1	50
Liczba JCWP na obszarze dorzecza	**2**	**100,0**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ.

Przyczyną braku postępów w osiąganiu celów środowiskowych w 1 JCWP (50%) na obszarze dorzecza Dniestru było utrzymujące się oddziaływanie presji. Działania zaplanowane w aPWŚK miały niski stopień realizacji, lub działania zrealizowane nie były dość skuteczne. W efekcie dana JCWP nie osiągnęła stanu dobrego. Na nieosiągnięcie celów środowiskowych w analizowanej JCWP mogły mieć wpływ także warunki panujące w zlewni (dopływ zanieczyszczeń z innej JCWP, niski potencjał sorpcyjny JCWP, zanik przepływu wody w korycie lub zagrożenie suszą). W efekcie wymienionych uwarunkowań wskazano brak postępu w osiąganiu dobrego stanu/potencjału ekologicznego (tabela 9-3).

Tabela 9-3. Analiza przyczyn wpływających na brak postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu/potencjału ekologicznego na obszarze dorzecza Dniestru – JCWP RW.

Analiza przyczyn braku postępu w osiąganiu celu środowiskowego dla stanu/potencjału ekologicznego		
Przyczyna braku postępu	**Liczba JCWP RW**	**Udział JCWP na obszarze dorzecza (%)**
Zmiany legislacyjne (zmiana wartości granicznych klas, typologii abiotycznej)		
Analizowana przyczyna łącznie	0	0
Stan/potencjał poniżej dobrego – brak postępu w osiąganiu dobrego stanu/potencjału	0	0
Pogorszenie do stanu/potencjału poniżej dobrego	0	0
Brak postępu – ale poprawa stanu/potencjału	0	0
Dalsze występowanie presji (niski stopień realizacji lub skuteczności działań z aPWŚK)		
Analizowana przyczyna łącznie	1	100
Stan/potencjał poniżej dobrego – brak postępu w osiąganiu dobrego stanu/potencjału	1	100
Pogorszenie do stanu/potencjału poniżej dobrego	0	0
Brak postępu – ale poprawa stanu/potencjału	0	0
Uwarunkowania zlewni (dopływ zanieczyszczeń z innego JCWP, niski potencjał sorpcyjny JCWP, zanik przepływu wody w korycie lub zagrożenie suszą)		

Analiza przyczyn braku postępu w osiąganiu celu środowiskowego dla stanu/potencjału ekologicznego		
Przyczyna braku postępu	**Liczba JCWP RW**	**Udział JCWP na obszarze dorzecza (%)**
Analizowana przyczyna łącznie	1	50,0
Stan/potencjał poniżej dobrego – brak postępu w osiąganiu dobrego stanu/potencjału	1	50,0
Pogorszenie do stanu/potencjału poniżej dobrego	0	0,0
Brak postępu – ale poprawa stanu/potencjału	0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ i opracowania Ustalenie celów środowiskowych.

9.1.2. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego JCWP RW w okresie od 2016 do2021 r. wraz z wyjaśnieniem przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych

Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego JCWP RW (aPGW, 2016–2021).

2 JCWP RW osiągnęło cele środowiskowe (67% wszystkich JCWP w tym obszarze dorzecza), co związane było z poprawą stanu chemicznego JCWP. W stosunku do jednej JCWP (33%) spośród 3 JCWP RW zlokalizowanych na obszarze dorzecza Dniestru cele środowiskowe nie zostały osiągnięte, co spowodowane było utrzymaniem się stanu chemicznego poniżej dobrego (tabela 9-4).

Tabela 9-4. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym aPGW (2016–2021) – JCWP RW.

Stopień osiągnięcia celu	Liczba JCWP RW	Udział JCWP (%)
Cel nieosiągnięty – brak postępu	1	33
Cel nieosiągnięty – pogorszenie stanu	0	0
Cel osiągnięty – utrzymanie dobrego stanu	0	0
Cel osiągnięty – poprawa stanu	2	67
Brak możliwości oceny postępu	0	0
Liczba JCWP na obszarze dorzecza	**3**	**100**

Źródło: Opracowanie własne.

Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego JCWP RW (aktualny układ planistyczny IIaPGW).

Zgodnie z przeprowadzonymi analizami cel środowiskowy, tj. dobry stan chemiczny nie został osiągnięty w żadnej JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru, co było związane z utrzymaniem stanu chemicznego poniżej dobrego jednolitej części wód powierzchniowych (tabela 9-5).

Tabela 9-5. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego na obszarze dorzecza Dniestru w układzie planistycznym IIaPGW (2022–2027) – JCWP RW.

Stopień osiągnięcia celu	Liczba JCWP RW	Udział JCWP (%)
Cel nieosiągnięty – brak postępu	1	50
Cel nieosiągnięty – pogorszenie stanu	0	0
Cel osiągnięty – utrzymanie dobrego stanu	0	0
Cel osiągnięty – poprawa stanu	0	0
Brak możliwości oceny postępu	1	50
Liczba JCWP na obszarze dorzecza	**2**	**100**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ.

Na osiągnięcie celu środowiskowego jakim jest dobry stan chemiczny wpływa wiele czynników. Biorąc pod uwagę aspekty niezwiązane z bezpośrednim dopływem zanieczyszczeń (przedstawionych w rozdziale 7 IIaPGW) do zlewni, głównymi powodami nieosiągnięcia celów środowiskowych w JCWP było przekroczenie EQS w biocie – nowej matrycy wprowadzonej do monitoringu w 2016 roku jak również pośrednio obniżenie wartości granicznych mierzonych substancji (tabela 9-6). Ponadto wykazano także, iż zestaw wdrożonych działań powoduje redukcję stężeń substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających. Jednak ze względu np. na znaczne przekroczenie wartości granicznej, nie odnotowuje się wystarczającego obniżenia stężeń w jednym cyklu planistycznym, co doprowadziło do utrzymania złego stanu chemicznego JCWP należącego do dorzecza Dniestru (tabela 9-6).

Tabela 9-6. Analiza przyczyn wpływających na brak postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla stanu chemicznego na obszarze dorzecza Dniestru bazując na nowym układzie planistycznym IIaPGW – JCWP RW.

Analiza przyczyn braku postępu w osiąganiu celu środowiskowego dla stanu chemicznego		
Przyczyna braku postępu	**Liczba JCWP**	**Udział JCWP (%)**
Zmiany legislacyjne (zmiana wartości granicznych klas)		
Analizowana przyczyna łącznie	1	50
Cel nieosiągnięty – brak postępu	1	50
Cel nieosiągnięty – obniżenie stanu	0	0
Zmiana zakresu monitoringu		
Analizowana przyczyna łącznie	1	50
Cel nieosiągnięty – brak postępu	1	50
Cel nieosiągnięty – obniżenie stanu	0	0
Dalsze występowanie presji (niski stopień realizacji lub skuteczności działań z aPWŚK)		
Analizowana przyczyna łącznie	0	0
Cel nieosiągnięty – brak postępu	0	0

Analiza przyczyn braku postępu w osiąganiu celu środowiskowego dla stanu chemicznego		
Przyczyna braku postępu	**Liczba JCWP**	**Udział JCWP (%)**
Cel nieosiągnięty – obniżenie stanu	0	0
Uwarunkowania zlewni (dopływ zanieczyszczeń z innego JCWP, niski potencjał sorpcyjny JCWP)		
Analizowana przyczyna łącznie	0	0
Cel nieosiągnięty – brak postępu	0	0
Cel nieosiągnięty – obniżenie stanu	0	0
Inne (w tym działania niewystarczające do obniżenia presji w jednym cyklu planistycznym)		
Analizowana przyczyna łącznie	1	50
Cel nieosiągnięty – brak postępu	1	50
Cel nieosiągnięty – obniżenie stanu	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

9.2. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych JCWPd

Przedstawiony w ocenie stanu JCWPd zakres pomiarów, wyników analiz fizykochemicznych, innych danych uzyskanych od wykonawców zewnętrznych i ich interpretacja, umożliwiła ocenę stanu wód podziemnych zgodnie z przyjętą metodyką nawiązującą do s.r.m.jcw z dnia 11 października 2019 r., RDW i DWP [42)].

Porównania oceny stanu JCWPd na podstawie danych z 2019 r. dokonano w odniesieniu do oceny stanu z roku 2016, którą wykonano w podziale na 172 JCWPd, obowiązującego w cyklu planistycznym 2016–2021. Ocena stanu na podstawie danych z 2019 r. wykonana została według zmodyfikowanej względem obowiązującej w 2016 r. metodyki oceny stanu JCWPd [43)],co wpłynęło na interpretację i końcową ocenę stanu JCWPd. Szczególnie zauważalne jest to w wynikach testów: C.3/I.3 - Ochrona ekosystemów zależnych od wód podziemnych; C.4 - Ochrona wód powierzchniowych; C.5 - Ochrona wód przeznaczonych do spożycia.

Wyniki i wnioski z kolejnych raportów oceny stanu JCWPd są na bieżąco analizowane, a potrzeby wykonania bardziej rozbudowanych analiz umożliwiających lepsze rozpoznanie sytuacji hydrogeologicznej w JCWPd i wybiegających poza zakres metodyki oceny stanu JCWPd, są uwzględniane w realizacjach prac zespołu PSH. Na przestrzeni lat 2017–2020, realizacja zadań państwowej służby hydrogeologicznej, była finansowana przez NFOŚiGW – 2017 r., PGW WP – 2018, 2019 r. i z budżetu państwa od 2020 r., ponadto PSH zrealizowała szereg zadań uzupełniających do oceny stanu JCWPd, których wyniki zostały uwzględnione podczas jej opracowywania w roku 2020 r.

[42)] D. Palak-Mazur i in., Aktualizacja metodyki oceny stanu JCWPd wraz z opracowaniem metodyki analizy odwracania trendów zanieczyszczeń, PIG-PIB 2020.

[43)] D. Palak-Mazur i in., Aktualizacja metodyki oceny stanu JCWPd wraz z opracowaniem metodyki analizy odwracania trendów zanieczyszczeń, PIG-PIB 2020.

Stan rozpoznania budowy geologicznej, warunków hydrodynamicznych i hydrogeochemicznych JCWPd z roku na rok jest coraz lepszy i ma to znaczący wpływ na końcowy wynik oceny stanu JCWPd i porównanie wyników ocen pomiędzy kolejnymi edycjami raportu oceny stanu JCWPd. Informacje są uaktualniane i uzupełniane, w związku z czym zmiany wyniku oceny stanu nie zawsze będą świadectwem faktycznej poprawy lub pogorszenia się stanu środowiska wodnego, a związane będą ze zmianą stopnia rozpoznania badanej jednostki. Dla przykładu, w ostatnich latach wzrosła liczba oznaczeń tych samych par wskaźników w monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych, które podlegały ocenie w teście C.4 - Ochrona wód powierzchniowych. Spowodowało to, że stan niektórych JCWPd został określony z większą wiarygodnością.

Poniżej w tabeli 9-7 znajduje się zestawienie wyników ocen stanu chemicznego i ilościowego JCWPd z lat 2016 i 2019 w regionie wodnym Dniestru. Jak wskazuje tabela 9-7, ani stan chemiczny ani ilościowy JCWPd zlokalizowanych na obszarze dorzecza Dniestru nie uległ zmianie i jest dobry.

Tabela 9-7. Porównanie wyniku oceny stanu JCWPd w latach 2016 i 2019 na obszarze dorzecza Dniestru.

Region wodny	Porównanie wyników oceny stanu chemicznego JCWPd				Porównanie wyników oceny stanu ilościowego JCWPd			
	2016		2019		2016		2019	
	dobry	słaby	dobry	słaby	dobry	słaby	dobry	słaby
Dniestru	1	0	1	0	1	0	1	0
Suma końcowa	**1**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0**	**1**	**0**

Źródło: Opracowanie własne.

W porównaniu z oceną wykonaną według danych z 2016 r. stan chemiczny i ilościowy JCWPd nie uległ zmianie i pozostał dobry. Szczegółowe porównanie oceny stanu JCWPd 2016, 2019 przedstawione jest w załączniku nr 6 do planu gospodarowania wodami.

9.3. Ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych dla obszarów chronionych

Dla obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 pr.w.:

1. JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71 pr.w.;
2. JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
3. obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;

podstawowym celem jest osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, zatem ocena postępu w osiąganiu celów dla tych obszarów będzie równoznaczna z oceną postępu w osiąganiu celów dla JCWP.

W III cyklu planistycznym aPGW (2016–2021):

1. Brak obszarów chronionych wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi na obszarze dorzecza Dniestru;
2. Brak obszarów chronionych wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych na obszarze dorzecza Dniestru;

3. Dla obszarów chronionych wód wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód, na obszarze dorzecza Dniestru cel wszystkich 3 JCWP cel dla stanu/potencjału nie został osiągnięty, a dla stanu chemicznego został osiągnięty w 2 JCWP i nieosiągnięty w 1 JCWP.

10. Podsumowanie działań zawartych w aPGW

10.1. Podsumowanie informacji uzyskanych w wyniku monitorowania realizacji działań zawartych w ostatnim planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, pozyskanych na podstawie art. 328 ust. 2 ustawy – Prawo wodne

Podsumowanie działań zawartych w aPGW przygotowane zostało na podstawie dokumentów, przy sporządzaniu których wykorzystano dane z monitoringu realizacji działań (w ramach sprawozdawczości podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań):

- *Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018)*[44)], który syntetycznie przedstawia informacje na temat stopnia realizacji działań w latach 2016–2018;
- Sprawozdanie roczne z realizacji działań za lata 2018–2019.

Obowiązek prawny w zakresie monitorowania działań zawartych m.in. w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wynika z art. 328 ust. 2 pr.w., który wskazuje organy zobowiązane do sprawozdawania realizacji działań zawartych w dokumentach planistycznych z zakresu gospodarki wodnej: PGW WP oraz wojewodowie, marszałkowie województw, dyrektorzy urzędów morskich oraz wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast.

Sprawozdania z realizacji PGW powinny być sporządzane w oparciu o zakres informacji wskazany w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz. U. poz. 2390).

Informacje dotyczące statusu realizacji działań zaplanowanych w poprzednim cyklu planistycznym stanowiły element prac analitycznych mających na celu zbudowanie skutecznych zestawów działań dla JCW w IIaPGW.

W poprzednim cyklu planistycznym (2016–2021) w aPWŚK (stanowiącym „program działań" w rozumieniu RDW), podobnie jak w IIaPGW, zaplanowano działania podstawowe i uzupełniające, przy jednoczesnym wydzieleniu działań podstawowych na poziomie krajowym i na poziomie konkretnych JCW. Te ostatnie łącznie z działaniami uzupełniającymi stanowiły katalog, z którego dokonywano wyboru działań na potrzeby budowy zestawu działań dla poszczególnych JCW. Działania podstawowe krajowe odnosiły się do wymagań dyrektyw wskazujących zasady wpływające na zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych, do obowiązku wypełniania obowiązujących przepisów prawnych oraz opracowania programów i dokumentów dobrych praktyk, wspierających osiągnięcie celów środowiskowych.

W katalogu działań podstawowych krajowych aPWŚK, w którym znajdowało się łącznie 131 działań wśród których 7 posiadało określony termin realizacji Stopień realizacji działań określony został dla działań innych, niż ciągłe (tabela 10-1).

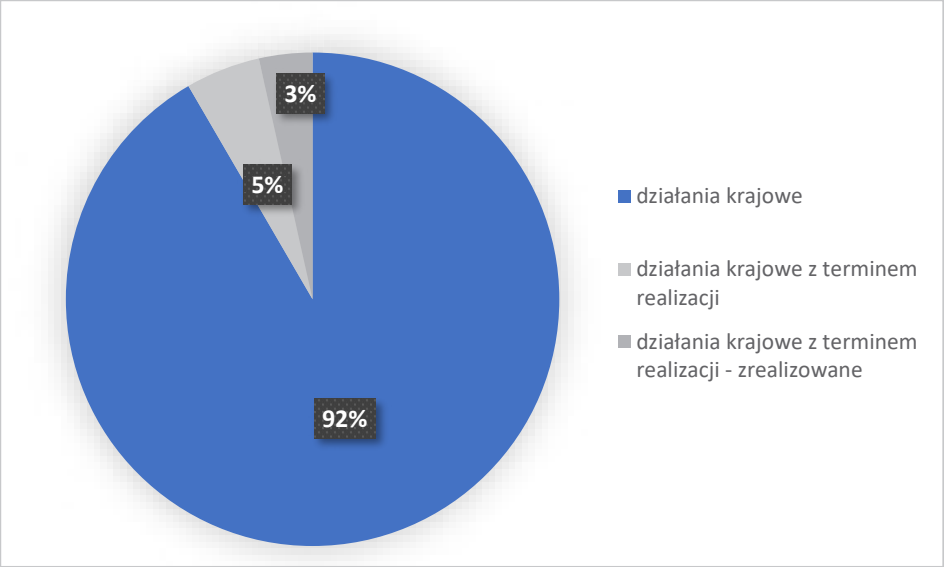
[44)] Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK, PGW WP, 2018.

Tabela 10-1. Stopień realizacji działań podstawowych krajowych.

Lp.	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji	Stopień realizacji
1.	Obowiązek opracowania i weryfikacji warunków korzystania z wód regionu, jako aktu prawa miejscowego wspomagającego osiągnięcie celów środowiskowych	dyrektor RZGW WP	do końca IV kw. 2016 r.	zróżnicowany stopień realizacji
2.	Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi lub roztopowymi – przygotowanie opracowania dotyczącego zaostrzenia warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do jezior i zbiorników retencyjnych wód opadowych lub roztopowych w zakresie oczyszczania z substancji biogennych, celem przedłożenia Ministrowi Środowiska na potrzeby zmiany rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego	Minister Środowiska	IV kw. 2018	nie zrealizowano; zmiana podstawy prawnej w 2017 r.
3.	Weryfikacja sposobu oceny potencjału ekologicznego dla SZCW i SCW	Minister Środowiska	IV kw. 2021	zrealizowano
4.	Opracowanie Kodeksu Dobrej Praktyki wędkarskiej regulujących m.in. stosowanie zanęt	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Środowiska	IV kw. 2018	nie zrealizowano
5.	Przygotowanie dobrych praktyk dotyczących ochrony środowiska wodnego przy zrzucie wody ze stawów hodowlanych w celu wsparcia merytorycznego dla inwestorów oraz organów wydających decyzje administracyjne	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Środowiska	IV kw. 2018	zrealizowano
6.	Opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania	Minister Środowiska	IV kw. 2018	zrealizowano
7.	Opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych	Prezes KZGW	IV kw. 2021	zrealizowano

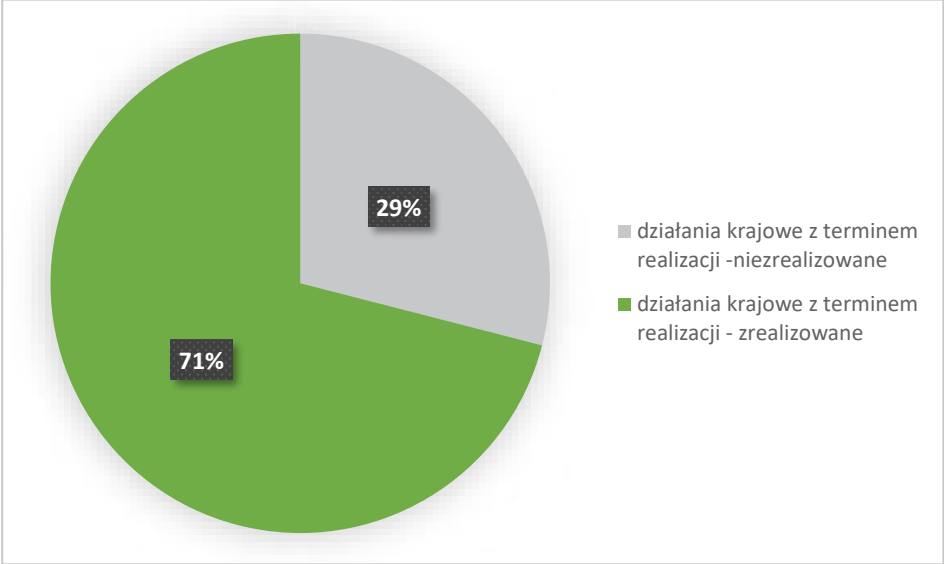
Źródło: Opracowanie własne.

Spośród zidentyfikowanych 7 działań z określonym terminem realizacji, zrealizowano 5 z nich co stanowi 71% wszystkich działań z określonym terminem realizacji (wykres 10-1, wykres 10-2). Wskazany w przypadku działania: Obowiązek opracowania i weryfikacji warunków korzystania z wód regionu, jako aktu prawa miejscowego wspomagającego osiągnięcie celów środowiskowych, zróżnicowany stopień realizacji, wynika ze zmiany postanowień w ustawie pr.w., która nie przewiduje wydawania przez dyrektorów RZGW WP rozporządzeń ustalających warunki korzystania z wód. Rozporządzenia, zgodnie z zapisami aPWŚK stanowią efekt rzeczowy działania, którego realizacja w tym kontekście stała się bezprzedmiotowa.

Wykres 10-1. Udział działań krajowych z określonym terminem realizacji (aPGW).

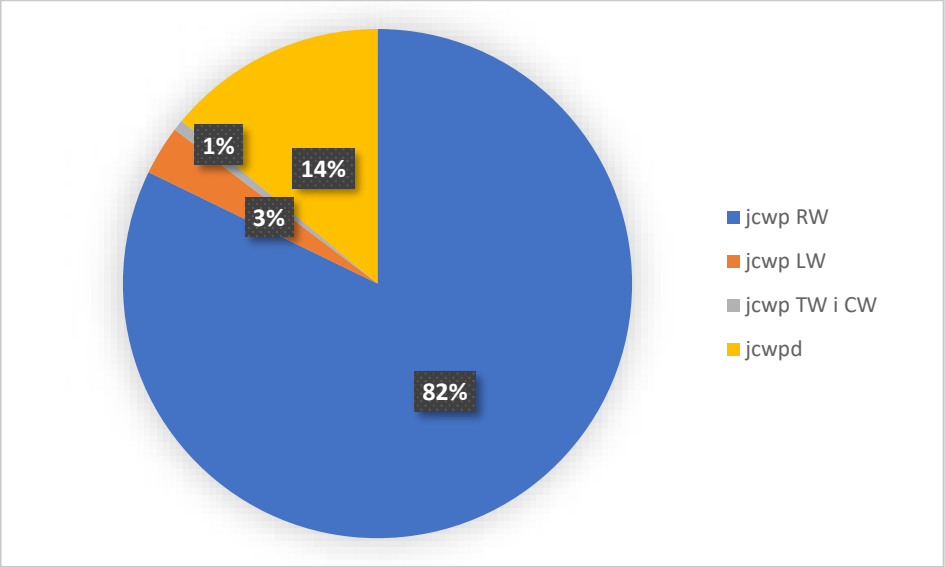
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018).

Wykres 10-2. Stan realizacji działań krajowych ze wskazanym terminem realizacji (aPGW).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018).

Ogólna liczba działań zaplanowanych do realizacji w cyklu planistycznym 2016–2021 w aPGW w skali kraju wyniosła łącznie około 25 tys. działań, w tym ponad 82% stanowiły działania dotyczące JCWP RW. Udział działań poszczególnych kategorii wód w ogólnej liczbie działań aPGW prezentuje poniższy wykres 10-3.

Wykres 10-3. Udział działań zaplanowanych dla poszczególnych kategorii wód w ogólnej liczbie działań aPGW (2016–2021) w skali kraju.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018).

Stopień zaawansowania realizacji działań w poszczególnych kategoriach wód wyniósł średnio około 10%. Średni stopień zaawansowania realizacji działań w poszczególnych kategoriach odnosi się do uzyskanej informacji co do zaawansowania realizacji w stosunku do wszystkich działań zaplanowanych w aPWŚK (zgodnie z przyjętym sposobem prezentacji danych w opracowaniu *Ocena postępu we wdrażaniu działań (...)*[45)], który zakłada włączenie do grupy działań niezrealizowanych również działań dla których nie uzyskano informacji o statusie zaawansowania). Należy zauważyć, że wartość ta jest pesymistycznym szacunkiem stopnia zaawansowania realizacji działań, gdyż w przypadku braku odpowiedzi na ankiety, działania zostały potraktowane jako niezrealizowane (uzyskany zwrot ankiet dotyczących działań innych, niż działania krajowe, wyniósł 67% jednakże analiza ankiet wykazała jednak dość znaczny udział ankiet pustych lub bez podawania konkretnych odpowiedzi). Ponadto średni stopień zaawansowania realizacji działań nie uwzględnia działań zrealizowanych od 2019 r. Informacje dotyczące stopnia realizacji działań z wyszczególnieniem zastosowanego podziału statusu, przedstawia tabela 10-2.

45) Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK, PGW WP, 2018.

Tabela 10-2. Stopień realizacji działań wynikających z aPWŚK w skali kraju.

Kategoria wód	Liczba działań w aPWŚK	Stopień realizacji działań wynikających z aPWŚK (%)					
		działania, dla których podmioty sprawozdające się nie przekazały danych	nierozpoczęte	w trakcie przygotowania	w trakcie realizacji	zakończone	stan zaawansowania realizacji (przy traktowaniu braku odpowiedzi jako działania niezrealizowane)
JCWP RW	20 504	12,4	23,7	3,5	20,9	39,5	10,2
JCWPd	3 485	12,4	25,2	1,1	14,7	46,6	11,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018).

Poniżej przedstawiony został opis stopnia realizacji zaplanowanych działań w podziale na poszczególne kategorie wód. Szczegółowe informacje dotyczące postępu wdrożenia poszczególnych działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK zawarte są w pracy *Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK* [46)] oraz *Ocena skuteczności działań z aPWŚK kategorii gospodarka komunalna*. Podsumowania działań podjętych i planowanych w podziale na poszczególne kategorie przedstawia rozdział 13 IIaPGW.

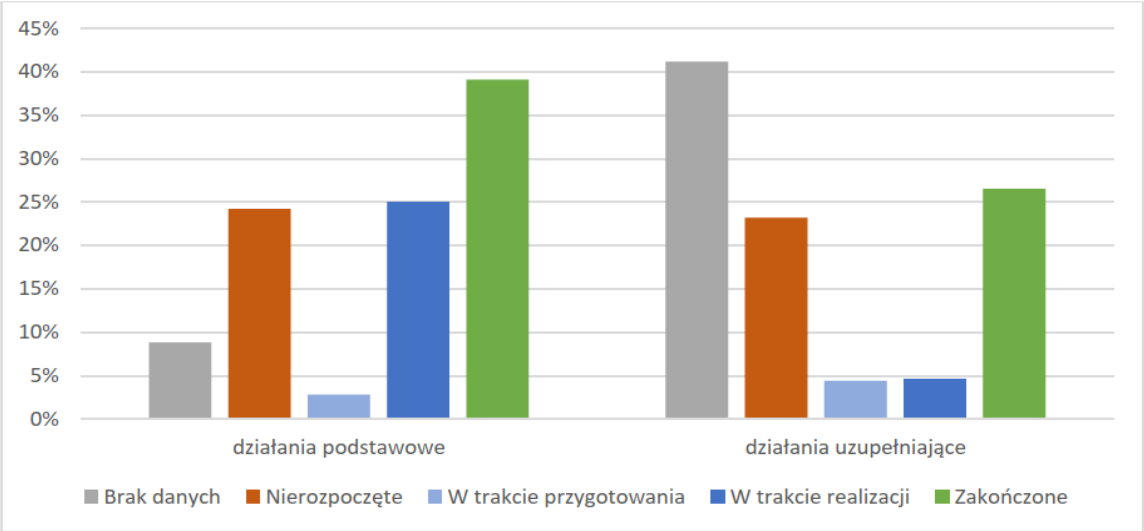
JCWP RW

W aPWŚK dla JCWP RW zaplanowanych zostało ponad 20 tys. działań podzielonych na 7 kategorii:

- gospodarka komunalna;
- rolnictwo;
- kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków);
- monitoring;
- działania kontrolne;
- działania organizacyjno-prawne i edukacyjne;
- rekultywacja.

Średni stopień realizacji działań dla JCWP RW zgodnie z deklaracjami podmiotów realizujących prace, wyniósł 10,2 %. W większym stopniu zaawansowane są działania podstawowe, niż działania uzupełniające. Dla działań uzupełniających w większym stopniu jednostki zadeklarowały brak danych pozwalających na określenie statusu realizacji. Udział działań nierozpoczętych jest podobny dla obu rodzajów działań (wykres 10-4). Kategorią działań o najmniejszym stwierdzonym stopniu zaawansowania są działania organizacyjno-prawne i edukacyjne, których stopień zaawansowania określony został na poziomie około 20%.

46) Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK, PGW WP, 2018.

Wykres 10-4. Udział działań o określonym statusie w podziale na działania podstawowe i uzupełniające - JCWP RW (w skali kraju).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018).

JCWPd

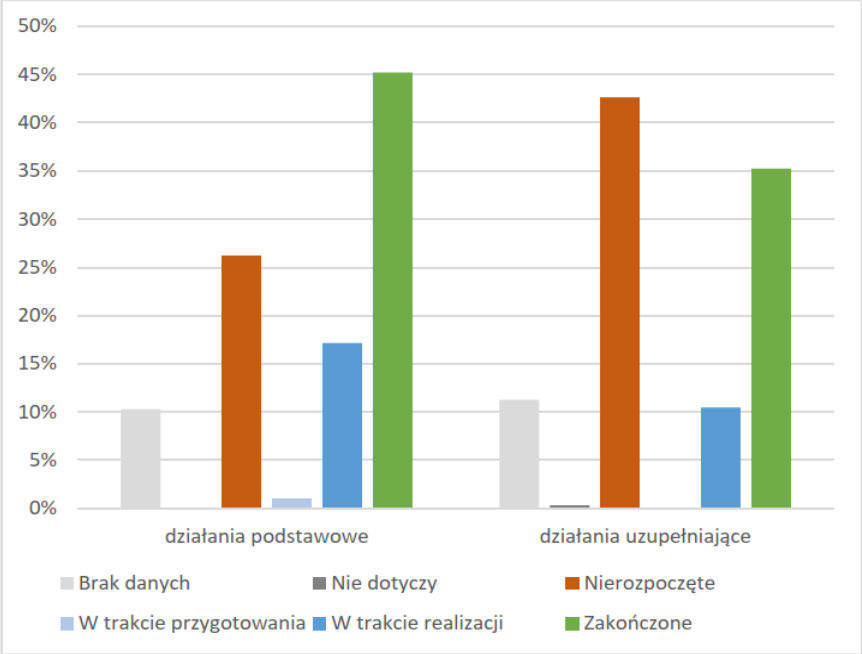
Działania przypisane do JCWPd w aPWŚK zgrupowano w 7 kategorii:

- działania kontrolne;
- działania organizacyjno-prawne i edukacyjne;
- gospodarka komunalna;
- gospodarka komunalna/przemysł;
- przemysł;
- monitoring;
- rolnictwo.

Wyżej wymienione kategorie zostały dodatkowo podzielone na 9 grup działań obejmujących łącznie 31 typów działań.

Dla wszystkich 172 JCWPd (aPGW, 2016–2021) i zaplanowanych dla nich działań uśredniona wartość stopnia zaawansowania realizacji działań wynosi 12%. Działania zakończone stanowią 47%, natomiast działania nierozpoczęte 25%. Istotne znaczenie ma też fakt, iż dla 678 działań pomimo wypełnienia ankiety nie było możliwe określenie postępu w realizacji. W przypadku JCWPd najmniejszy stopień zaawansowania realizacji działań stwierdzono w przypadku działań z grupy Ograniczanie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń w JCWPd (około 28% działań zrealizowanych).

Udział działań zakończonych jest większy dla działań podstawowych i wynosi około 45% – w przypadku działań uzupełniających – 35%. Natomiast nie rozpoczęto wdrażania 26% działań podstawowych i 42% działań uzupełniających (wykres 10-5).

Wykres 10-5. Udział działań o określonym statusie w podziale na działania podstawowe i uzupełniające – JCWPd (w skali kraju).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK (2018).

10.2. Działania z aPGW, które nie zostały zastosowane

Działania zaplanowane w aPWŚK zostały zrealizowane w zróżnicowanym stopniu. Rozpoczęto (lub kontynuowano) wdrażanie wszystkich kluczowych działań (zwłaszcza w dziedzinie gospodarki komunalnej w aglomeracjach, w związku z wdrażaniem KPOŚK).

Wprowadzone pr.w. zmiany miały na celu pełne wdrożenie przepisów UE w tym przede wszystkim RDW. Przejęcie kompetencji przez jeden organ (PGW WP) pozwoliło na skuteczniejsze monitorowanie realizacji działań, przy jednoczesnym zapewnieniu weryfikacji ich zasadności.

Pr.w. była kompleksową zmianą uregulowań prawnych, która zmieniała kompetencje organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami, w tym organy odpowiedzialne za wykonanie przeglądów pozwoleń wodnoprawnych. Dodatkowo zmiany legislacyjne te unieważniły zasadność dalszej realizacji działań polegających na opracowaniu warunków korzystania z wód. Dokonane zmiany wpłynęły jednocześnie na brak możliwości pełnego zrealizowania zaplanowanych w aPGW działań.

Wśród działań w przypadku których nie otrzymano odpowiedniego zwrotu informacji od podmiotów odpowiedzialnych za ich wdrożenie, znajdują się gminne działania inwestycyjne z zakresu porządkowania gospodarki komunalnej na obszarach pozaaglomeracyjnych [47)].
Według ustaleń opracowania pn. *Ocena postępu (…)*[48)], głównymi przeszkodami w realizacji działań zgłoszonymi przez podmioty były brak zapewnienia finansowania oraz brak mechanizmów wdrażania. Pośród innych przeszkód wskazywano także na braki kadrowe, brak świadomości potrzeby realizacji działań, bariery infrastrukturalne, problemy przy procedurach przetargowych oraz zmiany

47) Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK, PGW WP, 2018.
48) Ibidem.

administracyjne. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych działań zawarte są w pracy *Ocena postępu (…)*[49)] oraz *Ocena skuteczności działań z aPWŚK kategorii gospodarka komunalna*[50)].

Podsumowania działań podjętych i planowanych w podziale na poszczególne kategorie przedstawia rozdział 13 IIaPGW, a tym podsumowanie działań podjętych w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych do których zalicza się działania kategorii gospodarka komunalna (rozdział 13.5 IIaPGW).

Dla zapewnienia pełnej informacji o statusie realizowanych działań IIaPGW niezbędne jest skuteczne informowanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań o zaplanowanych w ramach IIaPGW działaniach wraz ze skutecznym egzekwowaniem informacji sprawozdawczych z realizacji.

10.3. Konieczne, dodatkowe działania podjęte w trakcie realizacji aPGW na obszarze dorzecza

Zgodnie z art. 11 ust. 5 RDW, jeżeli monitorowanie (lub inne dane) wskazują, że cele środowiskowe prawdopodobnie nie będą osiągnięte, państwa UE zapewniają:

1. zbadanie przyczyn możliwego niepowodzenia;
2. zbadanie i kontrolę odpowiednich pozwoleń i zezwoleń, w oparciu o które wywierana jest presja na stan wód;
3. przegląd i dostosowania programów monitorowania;
4. podjęcie dodatkowych środków, jakie mogą być konieczne do osiągnięcia celów, które zostaną ustalone, włączając, jeżeli to stosowne, ustalenie bardziej restrykcyjnych środowiskowych norm jakości.

Art. 325 ust. 1 pr.w. stanowi, że jeżeli wyniki monitoringu wód lub innych danych wskazują, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych:

1. dokonuje się analizy przyczyn tych zagrożeń i wprowadza do planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji działania uzupełniające, o których mowa w art. 324 ust. 4 pr.w., w tym, jeżeli jest to uzasadnione, ustala się bardziej restrykcyjne środowiskowe normy jakości; w takim przypadku minister właściwy do spraw gospodarki wodnej dokonuje analizy przyczyny zagrożeń i wprowadza do planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji działania uzupełniające;
2. dokonuje się dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych;
3. poddaje się przeglądowi programy monitoringu wód i w razie potrzeby właściwie je dostosowuje w celu zapewnienia osiągnięcia celów środowiskowych.

Ponadto, art. 416 ust. 2 pr.w. wskazuje, że jeżeli na podstawie wyników monitoringu wód lub innych danych (w tym danych uzyskanych w toku opracowywania projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej stwierdził, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych, to organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych dokonuje (w oparciu o dane wskazane przez ministra – art. 325 ust. 4 pr.w.) dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Oprócz przeglądu dodatkowego, o którym mowa powyżej, organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych w myśl art. 416 ust. 1 pr.w. dokonują systematycznie, co najmniej raz na 4 lata, przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń. Konsekwencją takiego

---

[49)] Ibidem.

[50)] Ocena skuteczności działań z aPWŚK kategorii gospodarka komunalna, PGW WP, 2018.

przeglądu może być również cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia (bez odszkodowania), jednak z innych względów niż w przypadku przeglądu dodatkowego. Powodem cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia może być np. zmiana celu i zakresu korzystania z wód lub warunków wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym bądź wykonanie urządzenia wodnego niezgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniu (art. 415 pr.w.).

Działania w ww. zakresie są prowadzone zgodnie z prawem krajowym, w aPGW przyjęte jako działania o charakterze ciągłym, nie podlegające miarodajnemu systemowi sprawozdawczości i monitorowania.

IIaPGW wprowadza działania polegające na przeprowadzeniu dodatkowych przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (JCWP i JCWPd), jako działania uzupełniające indywidualne dla poszczególnych JCW w zestawach działań. W obecnym cyklu planistycznym dobór działań oparty był między innymi na ocenie stanu wód z okresu 2014–2019, która w stosunku do oceny stanu stanowiącej podstawę aPGW jest oparta na bardziej rozbudowanym monitoringu stanu wód.

Podsumowanie działań, o których mowa w art. 325 ust. 1 pr.w. przedstawiające informacje o działaniach podjętych i planowanych przedstawia rozdział 13.7 IIaPGW.

11. Analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód

Punktem wyjścia do analiz ekonomicznych są wymogi określone w Załączniku III RDW, zgodnie z którym analiza ekonomiczna zawiera wystarczające informacje o odpowiedniej szczegółowości (uwzględniając koszty związane z zebraniem odpowiednich danych) w celu:

1. wykonania odpowiednich obliczeń niezbędnych dla uwzględnienia określonej na mocy art. 9 RDW zasady zwrotu kosztów za usługi wodne z włączeniem prognoz długoterminowych dotyczących zaopatrzenia i zapotrzebowania na wodę na obszarze dorzecza oraz w miarę potrzeby:
   - oszacowania dotyczące wielkości, cen i kosztów związanych z usługami wodnymi,
   - oszacowania odpowiednich inwestycji, obejmujące prognozowanie takich inwestycji.
2. dokonania oceny najbardziej efektywnego ekonomicznie połączenia środków w odniesieniu do korzystania z wód, które będą zawarte w programie środków działania na mocy art. 11 RDW, opartego na oszacowaniach potencjalnych kosztów takich środków.

Powyższe postanowienia znalazły swoje odzwierciedlenie w prawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 324 ust. 6 pr.w. dla potrzeb sporządzania planów gospodarowania wodami przeprowadza się analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód z uwzględnieniem zasady zwrotu kosztów usług wodnych oraz długoterminowych prognoz, dotyczących możliwości zaspokojenia potrzeb w zakresie korzystania z zasobów wodnych na obszarze dorzecza, obejmujących śródlądowe wody powierzchniowe i wody podziemne, morskie wody wewnętrzne oraz wody przejściowe i wody przybrzeżne znajdujące się na obszarze dorzecza.

Z kolei w § 5 ust. 1 r.p.g.w. wskazuje się, że zakres analiz ekonomicznych, o których mowa w art. 324 ust. 6 pr.w., związanych z korzystaniem z wód, obejmuje:

- analizę usług wodnych na obszarze dorzecza i stopnia zwrotu ich kosztów przy uwzględnieniu wkładu wniesionego przez użytkowników wód oraz kosztów środowiskowych i zasobowych;
- informacje związane z dokonaniem wyboru najefektywniejszych ekonomicznie kombinacji działań odnoszących się do sposobów korzystania z wód i zawartych w zestawie działań, o którym mowa w art. 318 ust. 1 pkt 7 pr.w., opartego na oszacowaniach potencjalnych kosztów tych działań i uwzględniającego wkład wniesiony przez użytkowników wód.

Mając powyższe na uwadze, koncepcja podejścia do analiz została przedstawiona w podziale na następujące obszary:

- analiza zwrotu kosztów usług wodnych;
- analiza efektywności kosztowej poszczególnych działań w celu wyboru najefektywniejszej ekonomicznie kombinacji działań – stanowiąca element opracowywania zestawów działań;
- analiza ekonomiczna kosztów i korzyści, będąca uzupełnieniem procesu decyzyjnego w zakresie wyboru najefektywniejszej ekonomicznie kombinacji działań.

11.1. Analiza zwrotu kosztów usług wodnych

11.1.1. Zinternalizowane koszty zasobowe – opłaty za usługi wodne w Polsce w 2019 r.

W 2019 r. użytkownicy wód uiścili łącznie 568,3 mln zł tytułem opłat za usługi wodne, z czego opłaty stałe, których podstawę stanowi pozwolenie wodnoprawne lub pozwolenie zintegrowane, wyniosły 15,8 mln zł (tabela 11-1), a opłaty zmienne, które zależą od faktycznego zakresu korzystania z wód, 552,5 mln zł (tabela 11-2). Wysokość opłat jednostkowych za usługi wodne w 2019 r. przedstawia tabela 11-3.

Tabela 11-1. Opłaty stałe za usługi wodne, uiszczone w 2019 r.

Rodzaj usługi wodnej	Suma (zł)
Pobór wód powierzchniowych	2 875 126
Pobór wód podziemnych	6 223 589
Wprowadzanie ścieków	5 033 857
Odprowadzanie do wód wód pochodzących z odwodnienia gruntów	104
Odprowadzanie do wód wód opadowych lub roztopowych	840 170
Pobór wód podziemnych do wytwarzania energii	1325
Pobór wód powierzchniowych do wytwarzania energii	812 241
RAZEM opłaty stałe	**15 786 412**

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 11-2. Opłaty zmienne za usługi wodne, uiszczone w 2019 r.

Rodzaj usługi wodnej	Suma (zł)
Pobór wód powierzchniowych	80 444 061
Pobór wód podziemnych	159 489 989
Wprowadzanie ścieków	202 163 173
Odprowadzanie do wód wód opadowych lub roztopowych	108 534 260
Pobór wód na potrzeby chowu i hodowli ryb	548 500
Wydobywanie z wód kamieni, żwiru i piasku oraz wycinanie roślin	1 323 679
RAZEM opłaty zmienne	**552 503 662**

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 11-3. Wysokość jednostkowych opłat za usługi wodne w 2019 r.

Rodzaj usługi wodnej	Jednostka	Liczba jednostek	Suma opłat (zł)	Cena jednostkowa
Pobór wód powierzchniowych	m^3	1 223 206 974	83 319 188	0,07 zł/m^3
Pobór wód podziemnych	m^3	1 926 291 168	165 713 578	0,09 zł/m^3
Wprowadzanie ścieków[a)]	m^3	7 689 100 000	207 197 031	0,03 zł/m^3
Odprowadzanie do wód wód opadowych lub roztopowych	m^3	190 698 712	109 374 430	0,57 zł/m^3
Pobór wód na potrzeby chowu i hodowli ryb	Ha	158 806	548 500	3,45 zł/ha
Wydobywanie z wód kamieni, żwiru i piasku oraz wycinanie roślin[b)]	T	5 731 091	1 323 679	0,23 zł/t

Objaśnienia:

[a)] Dane o ilości wprowadzonych ścieków za 2019 r. podane na podstawie opracowania GUS Ochrona środowiska 2020.

b) Przyjęto założenie, że średnia masa nasypowa trzciny wynosi 135 kg/m^3.

Źródło: Opracowanie własne.

11.1.2. Koszty środowiskowe

Koszty środowiskowe[51)] zostały oszacowane za pomocą metody wyceny warunkowej, a dokładnie poprzez pomiar wskaźnika WTP (skłonności do ponoszenia wydatków). Zadeklarowana gotowość do płacenia na rzecz poprawy jakości wód jest utożsamiana z wartością utraconych korzyści wynikających z nieprawidłowego stanu zasobów wodnych. Podstawowe badania zostały zrealizowane na Uniwersytecie Warszawskim w 2004 r.,[52)] a w 2007 r. opracowano metodę aktualizacji wyników w oparciu o zmianę podstawowych parametrów socjoekonomicznych oraz postępu prac w zakresie poprawy jakości wód.

Finalnie przyjęto wartość WTP w wysokości 134,3 zł/os./r. w 2017 r. – jako średnią dla całej Polski. Na potrzeby IIaPGW wartość ta została dodatkowo skorygowana o wskaźnik wzrostu dochodu rozporządzalnego w 2018 r. (według danych GUS wyniósł on 5,94%) celem uwzględnienia tych danych w szacowaniu stopy zwrotu kosztów usług wodnych w 2018 r. Dlatego też wartość wskaźnika WTP dla 2018 r. wyniosła średnio 149,2 zł/os./r. dla obszaru całej Polski[53)].

Łączne koszty środowiskowe dla całego kraju w 2018 r. wyniosły 5726,6 mln zł, przy czym dla obszaru dorzecza Dniestru koszty środowiskowe w 2018 r. wyniosły 1,1 mln zł.

Powyższe koszty środowiskowe zostały podzielone na sektor komunalny, przemysłowy oraz rolnictwo według zrzutu ładunków oszacowanego dla sektora komunalnego oraz przemysłu na podstawie danych GUS, a w przypadku rolnictwa według presji mierzonej w DJP przy założeniu określonego współczynnika spływu ładunku (tabela 11-4).

Tabela 11-4. Podział kosztów środowiskowych pomiędzy sektory w 2018 r.

Sektor	Klucz podziału[54)] (%)	Wartość kosztów środowiskowych w Polsce (mln zł)	Wartość kosztów środowiskowych obszar dorzecza Dniestru (mln zł)
Komunalny	33	1889,78	0,36
Przemysł	8	458,13	0,09
Rolnictwo	59	3378,70	0,65
RAZEM	**100**	**5726,61**	**1,10**

Źródło: Opracowanie własne.

[51)] Koszty środowiskowe zostały obliczone na podstawie metodologii zawartej w opracowaniu Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy (konkluzje), przygotowanym na zlecenie PGW WP, reprezentowanego przez RZGW WP w Krakowie, Gliwice 2019.

[52)] A. Markowska, Koszty i korzyści wdrożenia w Polsce Dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych, Uniwersytet Warszawski, Wydział Nauk Ekonomicznych, Warszawa 2004.

[53)] Wartość obliczona na podstawie założenia, że wzrost dochodu rozporządzalnego o 1 zł powoduje wzrost wartości wskaźnika WTP o 5 gr.

[54)] Klucz podziału przyjęty na podstawie opracowania pn. Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy (konkluzje), Gliwice 2019, tabela 25, s. 44.

11.1.3. Zwrot kosztów usług wodnych w sektorze komunalnym

Zwrot kosztów usług wodnych w sektorze komunalnym został oszacowany na podstawie próby pochodzących z całego kraju 1899 podmiotów odpowiedzialnych za świadczenie usług w sektorze wodno-kanalizacyjnym, które w 2018 r. złożyły do PGW WP wnioski w przedmiocie akceptacji taryf za usługi wodno-kanalizacyjne.

Szczegółowe dane finansowe sektora komunalnego zostały przedstawione w poniższej tabeli 11-5.

Tabela 11-5. Dane finansowe sektora komunalnego w Polsce w 2018 r.

Liczba przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych	1899
Suma przychodów (mln zł)	24 483,30
Suma kosztów (mln zł)	23 228,87
Suma zysku (mln zł)	1254,44
Średnia stopa zysku (%)	5,12
Liczba przedsiębiorstw ze stratą	700
Udział przedsiębiorstw ze stratą (%)	36,86
Liczba przedsiębiorstw generujących zysk	1199
Udział przedsiębiorstw generujących zysk (%)	63,14

Źródło: Opracowanie własne.

Łączna stopa zysku osiągniętego w 2018 r. wyniosła 5,12%, co oznacza, że przychody generowane z taryf za usługi wodno-kanalizacyjne pokryły z nadwyżką koszty finansowe świadczenia usług wodno-kanalizacyjnych, przy czym należy wskazać, że około 37% podmiotów wykazało stratę, a 63% odnotowało zysk. Łączne przychody sektora komunalnego oszacowane na wspomnianej próbie wyniosły 24,5 mld zł, a koszty finansowe 23,2 mld zł.

Ekonomiczna stopa zwrotu usług wodnych w sektorze komunalnym (tabela 11-6) została wyliczona po uwzględnieniu kosztów środowiskowych[55)], które dla sektora komunalnego wynoszą 1889,78 mln zł.

Tabela 11-6. Stopa zwrotu kosztów usług wodnych w sektorze komunalnym w 2018 r.

Finansowa stopa zwrotu usług wodnych w sektorze komunalnym (%)	105,12
Koszty środowiskowe w sektorze komunalnym (mln zł)	1889,78
Ekonomiczna stopa zwrotu usług wodnych w sektorze komunalnym (%)	97,40

Źródło: Opracowanie własne.

Ekonomiczna stopa zwrotu usług wodnych w sektorze komunalnym była na poziomie 97,40%, co oznacza, że przychody z opłat za usługi wodno-kanalizacyjne uiszczane przez odbiorców końcowych pokryły koszty finansowe, zinternalizowane koszty zasobowe oraz koszty środowiskowe w 97,40%.

55) Zinternalizowane koszty zasobowe w postaci opłat za usługi wodne zostały już uwzględnione w kosztach finansowych.

11.1.4. Zwrot kosztów usług wodnych w przemyśle

Przedsiębiorstwa sektora przemysłowego ponoszą pełne koszty działalności w zakresie poboru wód i zrzutu ścieków. Finansowa stopa zwrotu dla sektora przemysłowego wynosi zatem 100%, co wskazuje na pełne wdrożenie zasady, zgodnie z którą płacą użytkownik oraz zanieczyszczający.

Dla poziomu ekonomicznego stopa zwrotu jest inna – niższa. Aby oszacować ekonomiczną stopę zwrotu kosztów ponoszonych na bieżącą ochronę wód, należy oszacować zewnętrzne koszty środowiskowe. Łączne koszty (środowiskowe, zasobowe oraz ochrony netto[56)]) w sektorze przemysłu, związane z gospodarką wodną, oszacowano na poziomie 3331,1 mln zł/r. (dane za 2019 r.). W ramach analiz uwzględniono dwa podstawowe źródła kosztów związanych z gospodarką wodną w sektorze przemysłu. Największe są koszty ochrony netto, które GUS oszacował na poziomie 2873 mln zł/r.[57)]. Drugą pozycją są koszty środowiskowe i zasobowe. Wysokość tych kosztów oszacowano na poziomie 458,1 mln zł/r., przy czym faktycznie jest to oszacowanie kosztów środowiskowych, gdyż kosztom zasobowym przypisano umowną wartość 0[58)].

Ekonomiczną stopę zwrotu w 2017 r. dla sektora przemysłu oszacowano na poziomie 82,6%.

11.1.5. Zwrot kosztów usług wodnych w rolnictwie

W prowadzonych badaniach zidentyfikowano dwa podstawowe źródła kosztów związanych z gospodarką wodną w sektorze rolnictwa. Dominujące są koszty środowiskowe, które dla obszaru całego kraju oszacowano na poziomie 3027,3 mln zł/r. Drugim co do wielkości źródłem kosztów są koszty związane z działalnością melioracyjną. Wysokość tych kosztów oszacowano na poziomie 485 mln zł (za 2017 r.). Pozostałe koszty to opłaty wniesione z tytułu poboru wód oraz zrzutu ładunków zanieczyszczeń. Wysokość wszystkich kosztów związanych z gospodarką wodną w rolnictwie prezentuje tabela 11-7.

Tabela 11-7. Wielkość kosztów związanych z gospodarką wodną w rolnictwie w Polsce, dane w mln zł za 2017 r.

Rodzaj kosztów	Wartość (mln zł)
Koszty środowiskowe przypisane do rolnictwa	3027,3
Wydatki na działalność melioracyjną ogółem	484,8
W tym: Partycypacja w kosztach utrzymania melioracji szczegółowych	94,7
Opłaty za pobór wód	brak danych
Opłaty za zrzut ładunków zanieczyszczeń	brak danych
Nienaliczone opłaty za pobór wód powierzchniowych	24,4-40,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy (konkluzje), Gliwice 2019.

---

56) „Koszty bieżące ochrony środowiska netto są to koszty brutto pomniejszone o przychody i oszczędności osiągane z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych, subwencje z innych sektorów oraz przychody za usługi ochrony środowiska (głównie za oczyszczanie ścieków oraz transport i unieszkodliwianie odpadów)”za: GUS, Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska.

57) Na podstawie danych GUS: Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska, 2020, tabl. 24.

58) Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy (konkluzje), Gliwice 2019, s. 45.

Finansowa stopa zwrotu dla sektora rolniczego za 2017 r. wyniosła 19,5%, natomiast ekonomiczna stopa zwrotu uwzględniająca koszty środowiskowe i nienaliczone opłaty za pobór wód wyniosła 2,7%.

11.2. Analiza efektywności jakościowej i kosztowej zestawu działań

11.2.1. Metodyka

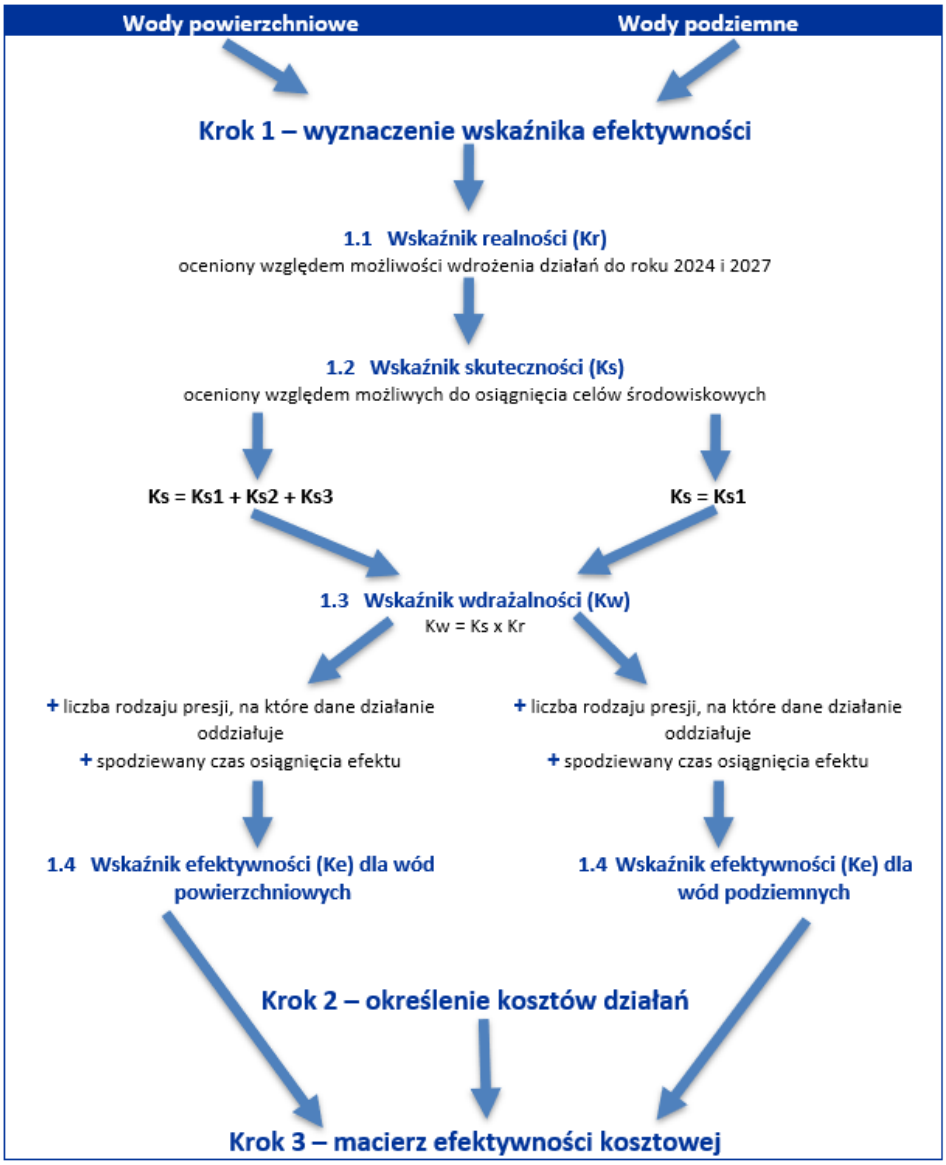
Punktem wyjścia do przeprowadzenia analizy efektywności kosztowej poszczególnych działań jest ocena jakościowa oparta o:

- skuteczność działań w odniesieniu do realizacji celów RDW (Ks1), celów środowiskowych obszarów i gatunków chronionych (Ks2) oraz prognozowanych zmian klimatu i wpływu na łagodzenie skutków zmian klimatu (Ks3);
- realność wdrożenia poszczególnych działań w perspektywie do 2027 roku (Kr);
- liczbę rodzajów presji, na redukcję których wpływa dane działanie;
- czas osiągnięcia efektu przez dane działanie.

Wynik oceny jakościowej reprezentowany jest poprzez wskaźnik efektywności (Ke) oceniony w 5-stopniowej skali od efektywności bardzo niskiej (1) do efektywności bardzo wysokiej (5).

Następnie tak wykonana analiza jakościowa zestawiona została z kosztami danego działania, również ocenianymi w 5-stopniowej skali według uszeregowania danego działania w określonej grupie centylowej w zestawie działań dla danego typu JCW.

Analiza efektywności kosztowej poszczególnych działań w zestawie przeprowadzona została zgodnie z poniższym schematem:

Rysunek 11-1. Schemat analizy efektywności kosztowej.

Źródło: Opracowanie własne.

Efektywność kosztowa każdego z działań została określona w oparciu o koszty oraz wskaźnik efektywności zgodnie z poniższą macierzą (tabela 11-8):

Tabela 11-8. Macierz efektywności kosztowej.

Efektywność kosztowa		Wskaźnik efektywności				
		5	**4**	**3**	**2**	**1**
Wskaźnik kosztowy	**1**	3	3	2	1	1
	2	3	3	3	2	1
	3	4	4	3	2	2
	4	5	4	3	3	3
	5	5	5	4	3	3

Źródło: Opracowanie własne.

11.2.2. Wyniki analizy efektywności jakościowej i kosztowej

W ramach zestawu działań dla obszaru dorzecza Dniestru zidentyfikowano łącznie 7 działań, które zostały ocenione pod kątem efektywności jakościowej i kosztowej w skali od 1 do 5 (zgodnie z tabelami poniżej). Analiza efektywności jakościowej i kosztowej nie była przeprowadzana w odniesieniu do JCWPd z uwagi na brak zestawu działań dla tej kategorii wód na obszarze dorzecza Dniestru.

Statystyki liczby działań w odniesieniu do poszczególnych poziomów efektywności jakościowej przedstawia tabela 11-9.

Tabela 11-9. Wyniki analizy efektywności jakościowej – wskaźnik efektywności – wody powierzchniowe.

Stopień efektywności jakościowej	Ocena jakościowa	Liczba działań	Udział (%)	
1.	bardzo niska efektywność	0	0,00	
2.	niska efektywność	5	71,43	
3.	średnia efektywność	1	14,29	
4.	wysoka efektywność	1	14,29	
5.	bardzo wysoka efektywność	0	0,00	

Źródło: Opracowanie własne.

Podsumowanie analizy efektywności jakościowej wskazuje, że średnią i wysoką efektywnością jakościową wykazuje się odpowiednio około po 14% działań, które obejmują następujące grupy działań:

- w zakresie zapewnienia drożności i ciągłości biologicznej;
- naprawcze dla obszarów chronionych, w tym wynikające planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych;
- obejmujące weryfikację programów ochrony środowiska.

W tabeli 11-10 zaprezentowano wyniki analizy efektywności kosztowej:

Tabela 11-10. Wyniki analizy efektywności kosztowej – wody powierzchniowe.

Stopień efektywności kosztowej	Ocena jakościowa	Liczba działań	Udział (%)
1.	bardzo niska efektywność	0	0,00
2.	niska efektywność	0	0,00
3.	średnia efektywność	1	14,29
4.	wysoka efektywność	0	0,00
5.	bardzo wysoka efektywność	0	0,00
0.	brak danych do analizy efektywności kosztowej	6	85,71

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza efektywności kosztowej w przypadku 86% działań dla wód powierzchniowych wykazała brak danych kosztowych do przeprowadzenia analizy efektywności kosztowej. W pozostałym zakresie 14% działań wykazuje się średnią efektywnością kosztową.

11.3. Analiza ekonomiczna zestawu działań

11.3.1. Ogólne podejście do analiz

Analiza ekonomiczna pokazuje i ocenia wpływ zestawu działań na wzrost ekonomicznego dobrobytu środowiska. Wpływ ten określany jest poprzez wycenę efektów społecznych i ekonomicznych. W odróżnieniu od analizy finansowej, rozpatrującej projekt z punktu widzenia właściciela, analiza ekonomiczna jest rozpatrywana z punktu widzenia interesów społeczności lokalnej i wpływu na otoczenie społeczno-gospodarcze. Ocena ekonomiczna może zostać przeprowadzona w oparciu o analizę kosztów i korzyści związanych z realizacją projektu. Nie mniej ważnym od wymiaru ekonomicznego jest wymiar społeczny, w tym przewidywane korzyści społeczne, jakie zostaną uzyskane w wyniku realizacji przyjętego zestawu działań. Analiza ekonomiczna powstała na podstawie przyjętych założeń szacunkowych dotyczących kosztów realizacji i utrzymania poszczególnych działań. W analizie ekonomicznej należy rozpatrywać wszystkie działania w dwojaki sposób:

- po pierwsze – w ujęciu nieco szerszym niż w analizie finansowej, uwzględniając korzyści oraz koszty związane z wdrożeniem zestawu działań, które pojawią się zarówno dla podmiotu odpowiedzialnego za wdrożenie danego działania, jak i u innych podmiotów, które nie są bezpośrednio zaangażowane w jego realizację (tzw. zewnętrzne otoczenie projektu);
- po drugie – można także rozważać efektywność wykorzystania posiadanych środków finansowych, m.in. rozpatrując aspekty związane z określeniem maksymalnych korzyści uzyskiwanych dzięki zaangażowaniu konkretnej wielkości środków pieniężnych bądź też z określaniem ich minimalnego zaangażowania celem uzyskania oczekiwanych korzyści.

Jak wskazują dotychczasowe analizy, wdrożenie zestawu działań nie może być rozpatrywane jako przedsięwzięcie o charakterze komercyjnym, nastawione na korzyści finansowe z zaangażowanego kapitału. W rachunku powinny zostać uwzględnione możliwe do wiarygodnego oszacowania i wyrażenia w wartościach pieniężnych korzyści społeczne realizowane dzięki zestawowi.

W celu oszacowania korzyści dla wód podziemnych i powierzchniowych został wykorzystany przede wszystkim wskaźnik bazujący na skłonności do ponoszenia wydatków celem osiągnięcia dobrego stanu wód – zastosowano wskaźnik WTP, który dla obszaru kraju został określony w wysokości 134,3 zł/os./r. (wartość oszacowana na 2017 r.). Następnie wartość ta została zaprognozowana w oparciu o przewidywany wzrost dochodu rozporządzalnego w kolejnych latach[59)]. Roczne korzyści zostały obliczone jako iloczyn liczby ludności na obszarze dorzecza oraz wartości wskaźnika WTP w danym roku.

Jako uzupełnienie analizy korzyści dla wód podziemnych przeprowadzono oszacowanie tzw. kosztów unikniętych w wyniku podjęcia proponowanych działań. Takie podejście jest uzasadnione z uwagi na fakt, że w odniesieniu do wód podziemnych większość działań ma charakter prewencyjny, a nie interwencyjny (naprawczy). Ochrona ilościowa i jakościowa wód podziemnych jest realizowana przede wszystkim poprzez wdrażanie działań ochronnych oraz monitorowanie stanu wód. Analiza została przeprowadzona oddzielnie dla presji chemicznej i ilościowej.

Na potrzeby oszacowania uniknietych kosztów związanych z redukcją skutków spodziewanej presji na stan chemiczny JCWPd zostały uwzględnione prawdopodobne koszty remediacji, oszacowane oddzielnie dla presji związanej z przemysłem/urbanizacją i rolnictwem/gospodarką komunalną. Średni koszt remediacji (za km^2) mnożony był przez obliczoną powierzchnię obszaru wymagającego remediacji oraz wskaźnik istotności presji w danej JCWPd (Wip) – tabela 11-11.

[59)] Prognoza wskaźnika WTP jest przeprowadzana przy założeniu, że wzrost dochodu rozporządzalnego o 1 zł powoduje wzrost wartości wskaźnika WTP o 5 gr.

Tabela 11-11. Wskaźnik istotności presji na stan chemiczny JCWPd (Wip).

<20% powierzchni JCWPd (znikoma presja na stan chemiczny, zanieczyszczenie wód podziemnych w skali lokalnej)	20-80% powierzchni JCWPd (istotna presja na stan chemiczny)	>80% powierzchni JCWPd (silna presja na stan chemiczny, regionalne zanieczyszczenie wód podziemnych)
1	2	3

Źródło: Opracowanie własne.

W odniesieniu do presji na stan ilościowy JCWPd zastosowano wskaźnik prawdopodobieństwa występowania deficytu wody na cele zaopatrzenia ludności w wodę (Wpd) zgodnie z tabelą 11-12. Wskaźnik ten został przemnożony przez średni koszt budowy nowego ujęcia oraz szacowaną liczbę nowych ujęć potrzebnych w danej JCWPd w celu redukcji presji ilościowej (zaspokojenie potrzeb wodnych).

Suma uzyskanych kosztów związanych z neutralizacją prawdopodobnych skutków presji zaistniałych w przypadku braku wdrożenia działań stanowi tzw. uniknięte koszty, jeżeli działania zostaną wdrożone.

Tabela 11-12. Wskaźnik prawdopodobieństwa występowania deficytu wody na cele zaopatrzenia ludności w wodę (Wpd).

<50% wykorzystania zasobów wód podziemnych w JCWPd (brak presji ilościowej, niskie prawdopodobieństwo deficytu wody, możliwe lokalne niedobory)	50-90% wykorzystania zasobów wód podziemnych w JCWPd (umiarkowana presja ilościowa, średnie prawdopodobieństwo deficytu wody)	>90% wykorzystania zasobów wód podziemnych w JCWPd (silna presja ilościowa, wysokie prawdopodobieństwo deficytu wody)
1	2	3

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza ekonomiczna została przeprowadzona przy przyjęciu następujących założeń:

- okres analizy wynosi 15 lat licząc od 2028 r.;
- wszelkie obliczenia zostały wykonane w cenach netto (bez uwzględnienia podatku VAT) oraz w cenach stałych (bez uwzględnienia inflacji);
- przyjęto stopę dyskonta wynoszącą 5%;
- zastosowano metodę kasową analizy – pozycje, które nie mają charakteru przepływu (np. amortyzacja), nie były brane pod uwagę przy obliczaniu wskaźników efektywności ekonomicznej.

11.3.2. Wyniki analiz ekonomicznych – ocena ilościowa

Analizując zestaw działań dla dorzecza, uzyskano dodatnią ekonomiczną bieżącą wartość netto inwestycji ENPV wynoszącą 7,1 mln zł, świadczącą o tym, że inwestycja generuje korzyści społeczno-ekonomiczne prowadzące do wzrostu dobrobytu społeczeństwa. Z ekonomicznego punktu widzenia realizacja zestawu działań pomimo konieczności poniesienia dużych nakładów inwestycyjnych przyczyni się do wystąpienia znacznych korzyści społeczno-ekonomicznych, przewyższających ponoszone koszty, a wynikających przede wszystkim z poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Podsumowanie wyników analizy ekonomicznej zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 11-13. Analiza ekonomiczna – wskaźniki.

Stopa dyskonta	(%)	5
ENPV	(tys. zł)	7 123
B/C	(-)	167,83

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik B/C obrazujący stosunek korzyści (B) do kosztów (C) informuje nas, że na każdą złotówkę stanowiącą koszt projektu przypada 167,83 zł korzyści społecznych wynikających z realizacji zaplanowanych inwestycji.

11.3.3. Wyniki analiz ekonomicznych – ocena jakościowa

W ocenie jakościowej zbadano wpływ poszczególnych działań w zestawie na otoczenie społeczno-gospodarcze w trzech obszarach: środowiskowym, społecznym i gospodarczym. Punktem wyjścia do oceny skutków społeczno-gospodarczych poszczególnych działań była ocena skuteczności poszczególnych działań. Dokonano oceny wpływu każdego działania na skutki społeczno-gospodarcze według poniższej skali:

- bardzo pozytywny – działanie oceniono wysoko lub bardzo wysoko pod względem skuteczności oraz wywołuje ono pozytywne skutki we wszystkich trzech obszarach oceny;
- pozytywny – działanie oceniono wysoko lub bardzo wysoko pod względem skuteczności oraz wywołuje ono pozytywne skutki w dwóch z trzech obszarów oceny;
- umiarkowany – skuteczność działania oceniona jako średnia bez względu na liczbę obszarów, w których wywołuje pozytywne skutki, lub działanie, które zostało ocenione jako bardzo pozytywne lub pozytywne, może wywoływać jednocześnie znaczące koszty społeczne (np. zmniejszenie produkcji rolnej);
- brak znaczącego wpływu – skuteczność działania oceniona jako niska lub bardzo niska, bez względu na liczbę obszarów, w których wywołuje pozytywne skutki.

Zestawienie liczby działań w podziale na poszczególne poziomy oddziaływania przedstawia tabela 11- 14.

Tabela 11-14. Wyniki analiz ekonomicznych – ocena jakościowa.

Ocena wpływu na skutki społeczno-gospodarcze	Liczba działań	Udział (%)	Grupy działań
Wpływ bardzo pozytywny	0	0,00	–
Wpływ pozytywny	5	71,43	działania dotyczące obszarów chronionych oraz z zakresu hydromorfologii, dla których skuteczność wdrożenia jest wysoka lub bardzo wysoka
Wpływ umiarkowany	0	0,00	–
Brak znaczącego wpływu	2	28,57	działania dotyczące aktualizacji programu ochrony środowiska i zapewnienia ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków, dla których skuteczność wdrożenia jest niska lub bardzo niska

Źródło: Opracowanie własne.

12. Zestaw działań

Każde państwo członkowskie zapewnia ustalenie programu środków (działań), dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium, uwzględniając wyniki analiz wymaganych art. 5 RDW (w tym przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analiza ekonomiczna korzystania z wód). Program działań (zgodnie z pr.w. – zestaw działań) powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych.

Niniejszy rozdział przedstawia informacje dotyczące zestawu działań wypracowanego w ramach IIaPGW dla JCW obszaru dorzecza Dniestru wraz z uwzględnieniem obszarów chronionych. Według pr.w. plan gospodarowania wodami powinien zawierać zestaw działań z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych wraz z jego podsumowaniem. Szczegółowy zakres informacji koniecznych do sporządzania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy obejmuje zestaw działań, o których mowa w art. 324 ust. 1 ustawy pr.w., z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych oraz informacje o działaniach, o których mowa w art. 159 ust. 1 i ust. 3 pr.w. (§ 2 ust. 1 pkt 12 r.p.g.w.). Zestaw działań po raz pierwszy stanowi element planu gospodarowania wodami, do tej pory plan podsumowywał działania zawarte w odrębnym dokumencie, tj. programie wodno-środowiskowym kraju.

Każdy zestaw działań zawiera „podstawowe" działania określone w art. 11 ust. 3 RDW, oraz, jeśli to stosowne, działania „uzupełniające", które mogą zostać przyjęte w celu osiągnięcia przez JCW celów środowiskowych, wskazane w art. 11 ust. 4 RDW.

Pomimo, że działania podstawowe określane są mianem wymogów minimalnych to ich zakres jest bardzo szeroki. Po pierwsze obejmują one wszystkie działania wymagane dla wdrożenia prawodawstwa UE dotyczącego ochrony wód wychodzącego poza zakres RDW, po drugie obejmują one działania niezbędne do realizacji celów wskazanych w samej RDW (art. 4, art. 7, art., 9 i art.10), w tym precyzyjnie określone w art. 11 ust. 3 RDW obowiązki i zakazy, które należy wdrożyć do prawodawstwa krajowego.

Katalog działań uzupełniających ma natomiast charakter otwarty – przykłady działań uzupełniających wskazano w części B Załącznika VI RDW. Ich zadaniem jest wsparcie działań podstawowych w realizacji celów zasadniczych z art. 4 RDW.

Zgodnie z art. 11 oraz załącznikiem VI RDW działania podstawowe to środki wymagane na mocy następujących dyrektyw i rozporządzeń Parlamentu Europejskiego:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26 z 28.01.2012, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 124 z 25.4.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 174 z 03.07.2015, str. 44, Dz. Urz. UE L 245 z 25.09.2019, str. 10);
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 158 z 10.6.2013, str. 72, Dz. Urz. UE L 189 z 27.6.2014, str.1, Dz. Urz. UE L 95 z 7.4.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 205 z 8.8.2017, str. 59, Dz. Urz. UE L 101 z 20.4.2018, str. 33, Dz. Urz. UE L 170 z 25.6.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 231 z 6.9.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 4.4.2021, str. 7);
- dyrektywa Rady z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie (86/278/EWG) (Dz. Urz. WE L 181 z 4.7.1986, – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 265, Dz. Urz. UE L 377 z 31.12.1991, str. 48 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 2, str. 10, Dz. Urz. UE L 122 z 16.5.2003, str. 36 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str.

335, Dz. Urz. UE L 87 z 31.3.2009, str. 109 – Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 155 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.6.2019, str. 115);

- dyrektywa Rady 96/82/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (Dz. Urz. WE L 10 z 14.1.1997, str. 13 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 410), dalej jako: „dyrektywa Seveso-II", oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1), dalej jako: „dyrektywa Seveso-III";
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z dnia 17.12.2010, str. 17);
- dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. Urz. UE L 135 z 30.5.1991, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 26, Dz. Urz. UE L 67 z 7.3.1998, str. 29 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 27, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 311 z 27.11.2008, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8);
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzie (Dz. Urz. UE L 435 z 23.12.2020, str. 1);
- dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 4.3.2006, str. 37, Dz. urz. UE L 188 z 18.7.12009, str. 14 oraz Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8);
- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.7.1992, str. 7 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, Dz. Urz. UE L 305 z 8.11.1997, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 3, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 368 oraz Dz. Urz. UE L 158 z 10.6.2013, str. 193, Dz. Urz. UE L 111 z 31.03.2021, str. 35);
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.1.2010, str. 7, Dz. Urz. UE L 158 z 10.6.2013, str. 193 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.6.2019, str. 115);
- Dyrektywa Azotanowa;
- DWP;
- dyrektywa Komisji Europejskiej 2009/90/WE z dnia 31 lipca 2009 r. ustanawiająca, na mocy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, specyfikacje techniczne w zakresie analizy i monitorowania stanu chemicznego wód (Dz. Urz. UE L 201 z 1.8 2009, str. 36).

Działania podstawowe dla obszarów chronionych obejmują zgodnie z art. 11 ust. 3 RDW środki wymagane dla wdrożenia prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony wód, w tym działań wymaganych w ramach prawodawstwa określonego w art. 10 i części A załącznika VI.

Ustawa pr.w., implementując przepisy RDW, określa w art. 324 cel i zakres zestawu działań ustalanego w ramach przygotowania planu gospodarowania wodami.

Według pr.w. działania podstawowe ustala się dla wszystkich części wód, zaś uzupełniające dla JCW zagrożonych nieosiągnięciem ustalonych dla nich celów środowiskowych w zależności od ustalenia przyczyn zagrożenia.

Działania uzupełniające, według art. 324 ust. 4 pr.w., ukierunkowane są w szczególności na osiągnięcie celów środowiskowych i mogą wskazywać:

- środki prawne, administracyjne i ekonomiczne niezbędne do zapewnienia optymalnego wdrożenia przyjętych działań;
- wynegocjowane porozumienia dotyczące korzystania ze środowiska;
- działania na rzecz ograniczenia emisji;
- zasady dobrej praktyki;
- przywracanie i tworzenie terenów podmokłych;
- działania służące efektywnemu korzystaniu z wody i ponownemu jej wykorzystaniu, przede wszystkim promowanie technologii polegających na efektywnym wykorzystaniu wody w przemyśle i oszczędzających wodę technik nawadniania;
- przedsięwzięcia techniczne, badawcze, rozwojowe, demonstracyjne i edukacyjne.

Ponadto działania uzupełniające mogą być również wdrażane w celu zapewnienia dodatkowej ochrony lub poprawy stanu wód lub dla realizacji umów międzynarodowych mających na celu ochronę wód, w tym ochronę i zapobieganie zanieczyszczaniu środowiska morskiego (art. 324 ust. 5 pr.w.).

Według art. 325 ust. 1 pr.w. działania uzupełniające, o których mowa wart. 324 ust. 4 pr.w. wprowadza się do planu gospodarowania wodami lub jego aktualizacji, jeżeli wyniki monitoringu wód lub innych danych wskazują, że zagrożone jest osiągnięcie celów środowiskowych, a jeżeli jest to uzasadnione, ustala się bardziej restrykcyjne środowiskowe normy jakości.

Zgodnie z art. 325 ust. 2 pr.w. działań uzupełniających, o których mowa w art. 324 ust. 4 pr.w., można nie wprowadzić do planu gospodarowania wodami lub jego aktualizacji, jeżeli zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych spowodowane jest okolicznościami pochodzenia naturalnego lub sił wyższych, które są wyjątkowymi i nie mogły być przewidziane, w szczególności ekstremalnymi zjawiskami powodziowymi lub długotrwałymi suszami.

Z uwagi na charakter działań podstawowych, na potrzeby IIaPGW, zostały one podzielone na działania na poziomie krajowym (ogólnokrajowy zakres realizacji) oraz na działania skierowane do konkretnych JCW. W ten sposób utworzone zostały dwa odrębne rodzaje katalogów działań:

- katalog działań krajowych (ogólnokrajowy zakres realizacji działań dotyczących wszystkich JCW);
- katalogi działań dla poszczególnych kategorii wód (zakres realizacji działań ograniczony do konkretnych JCW).

Katalogi działań dla poszczególnych kategorii wód zawierają zarówno działania podstawowe skierowane do poszczególnych JCW oraz działania uzupełniające, stanowiąc podstawę dla zaprojektowanych zestawów działań. W przypadku obszaru dorzecza Dniestru katalog działań dotyczy jedynie JCWP RW oraz JCWPd.

Powiązania pomiędzy katalogiem działań krajowych, katalogami dla poszczególnych kategorii wód i docelowo zestawami działań prezentuje poniższy schemat.

Rysunek 12-1. Powiązania wzajemne katalogów i zestawów.

Źródło: Opracowanie własne.

Zestawy działań zostały opracowane w ramach kompleksowej analizy dostępnych materiałów oraz uzupełnione o dane pozyskane w procesie ankietyzacji (wykaz materiałów wykorzystanych do przygotowania IIaPGW przedstawia rozdział 24).

Podstawą zestawu działań JCW były działania ukierunkowane na ochronę, poprawę stanu wód i sprzyjające osiąganiu celów środowiskowych JCW/JCWPd oraz obszarów chronionych. Działania uzupełniające wskazane zostały na podstawie oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla JCWP i JCWPd (podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych przedstawia rozdział 7 IIaPGW).

Podczas identyfikacji działań wykorzystano:

- plany przeciwdziałania skutkom suszy;
- Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych;
- plany zarządzania ryzykiem powodziowym i ich aktualizacje;
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych – na podstawie materiałów przedłożonych do konsultacji społecznych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko szóstej aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (VI aKPOŚK);

- program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu;
- plany utrzymania wód, opracowane przez dyrektorów RZGW;
- dokumenty źródłowe opracowane na potrzeby realizacji IIaPGW, w tym wskazane w art. 317 pr.w.;
- protokoły z posiedzeń Komisji do spraw Wód Granicznych, działających w ramach współpracy międzynarodowej na wodach granicznych;
- instrumenty wspierające aktualizację Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (aPZRP; zadanie – zapewnienie ochrony i zwiększania naturalnej retencji oraz przywracania naturalnych warunków przepływu) – zadanie nr 2;
- wyciąg działań z projektu z dnia 12 sierpnia 2020 r. ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy;
- ustanowione plany ochrony i plany zadań ochronnych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- Sprawozdania z realizacji Dyrektywy azotanowej;
- Program przeciwdziałania niedoborowi wody.

Inne materiały stanowiące źródła danych i informacji:

- warunki korzystania z wód regionów wodnych i zlewni – jako materiał pomocniczy dla identyfikacji uwarunkowań danego regionu;
- katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania;
- zbiór zaleceń dobrej praktyki rolniczej mający na celu ochronę wód przez zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych – wyciąg działań;
- uwagi KE do planów gospodarowania wodami opracowanych w poprzednich cyklach planistycznych (PGW, aPGW);
- aktualizacja metodyki oceny stanu JCWPd wraz z opracowaniem metodyki analizy odwracania trendów zanieczyszczeń;
- Program Państwowego Monitoringu Środowiska;
- analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych;
- ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK;
- materiały robocze: Ocena stanu realizacji KPOŚK (w miarę opracowywania/udostępniania) i inne dane związane z jakością wód śródlądowych;
- baza opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty za korzystanie z wód;
- sprawozdania z wykonania KPOŚK;
- rejestr E-PRTR.

Działania oceniane były pod kątem realności, skuteczności oraz efektywności kosztowej, na podstawie których określone zostały wszystkie możliwe opcje/warianty działań.

Realizacja zestawów działań przyczyni się do ograniczenia lub minimalizacji zidentyfikowanych presji znaczących, a w efekcie do niepogorszenia lub poprawy stanu poszczególnych JCW oraz osiągnięcia celów środowiskowych. Zaplanowane działania w zestawach działań naprawczych nie ograniczają możliwości inwestycyjnych w obrębie poszczególnych JCW, ani nie wpływają na uwarunkowania realizacyjne innych działań. Każda planowana inwestycja wymaga przygotowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i uwarunkowaniami odpowiednio do swojego zakresu i specyfiki, przy uwzględnieniu, w określonych przypadkach gdy jest to możliwe technologicznie, uzasadnione ekonomicznie, ustaleń planu gospodarowania wodami, w szczególności w zakresie celów środowiskowych dla JCW i odstępstw od tych celów, zestawów działań a także charakterystyk JCW i wartości granicznych potencjału ekologicznego dla SZCW i SCW.

Poniższe podrozdziały prezentują informacje podsumowujące w zakresie katalogu działań krajowych, katalogów dla poszczególnych kategorii wód oraz zestawów działań dla JCW na obszarze dorzecza Dniestru.

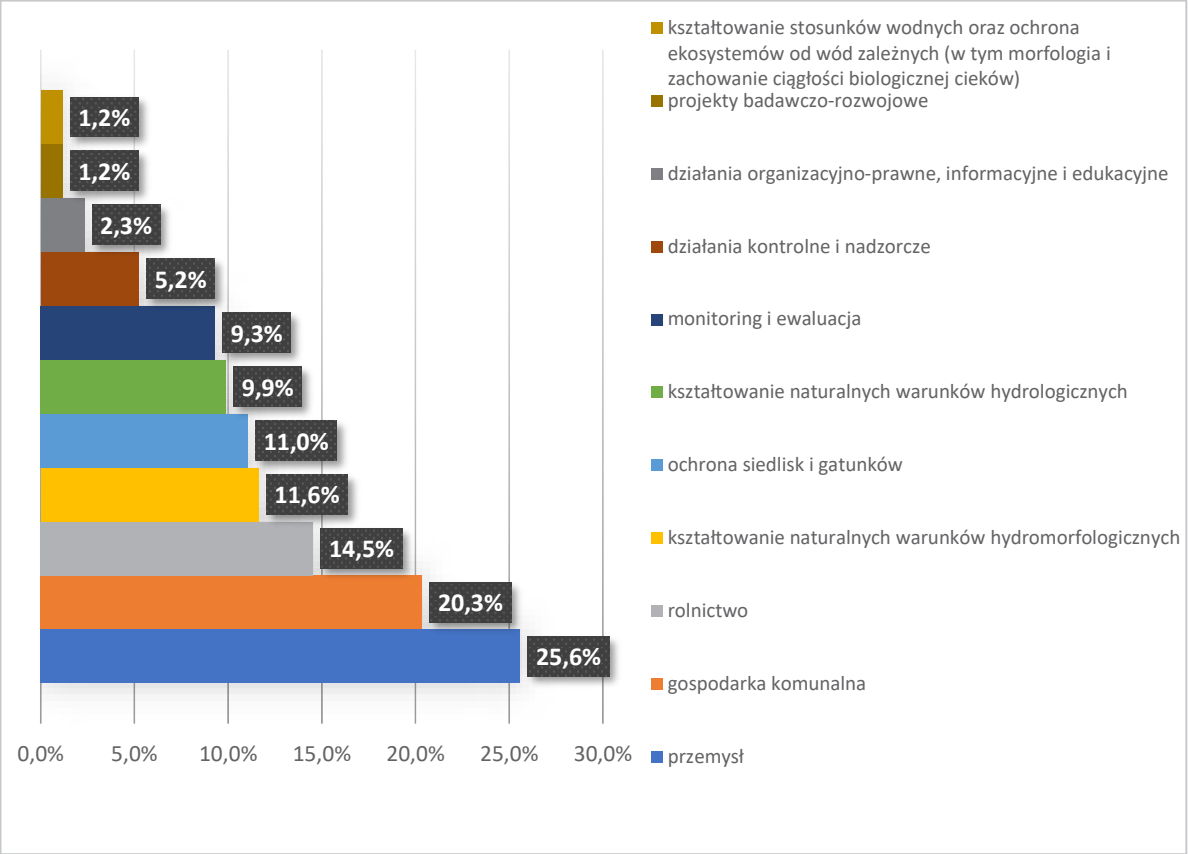
12.1. Katalog działań krajowych

Katalog działań krajowych stanowi zbiór możliwych do zrealizowania działań na poziomie krajowym, ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych poprzez eliminację presji wpływającej na stan wód. W katalogu znalazły się zarówno działania techniczne, jak i szereg działań wspomagających (nietechnicznych), bez których osiągnięcie celów środowiskowych byłoby niemożliwe. Są to zarówno działania nowe, jaki i prolongowane z poprzedniego cyklu planistycznego (2016–2021).

Katalog działań krajowych zawiera łącznie 171 działań zgrupowanych w następujące kategorie:

1. przemysł;
2. gospodarka komunalna;
3. rolnictwo;
4. kształtowanie naturalnych warunków hydromorfologicznych;
5. ochrona siedlisk i gatunków;
6. kształtowanie naturalnych warunków hydrologicznych;
7. monitoring i ewaluacja;
8. działania organizacyjno-prawne, informacyjne i edukacyjne;
9. kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków);
10. działania kontrolne i nadzorcze;
11. projekty badawczo-rozwojowe.

Udział działań poszczególnych kategorii w katalogu działań krajowych przedstawia poniższy wykres.

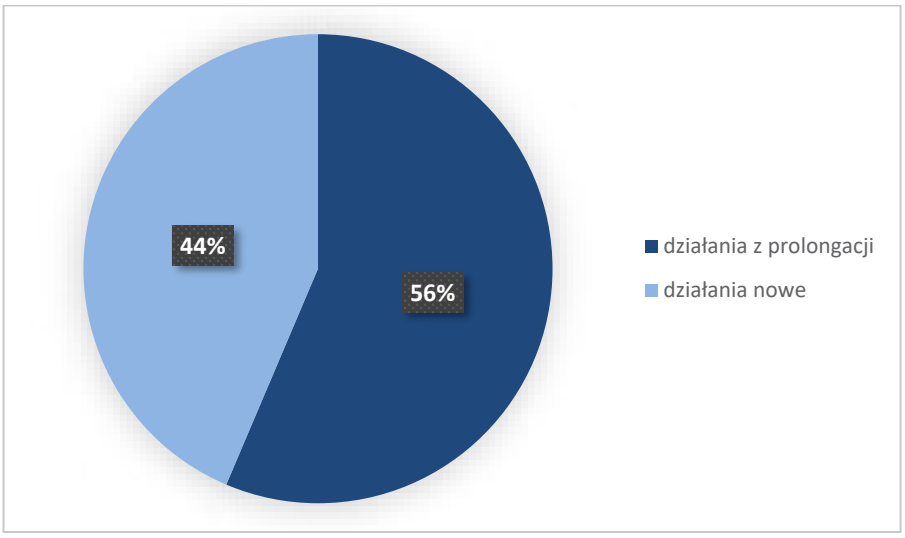

Wykres 12-1. Udział działań poszczególnych kategorii w katalogu działań krajowych IIaPGW.

Źródło: Opracowanie własne.

W wyniku przeprowadzonej analizy uwarunkowań formalno-prawnych zweryfikowane zostały działania katalogu krajowego aPGW (2016–2021) i tym samym wyselekcjonowane zostały działania wskazane do prolongaty (kontynuacji) w obecnym cyklu planistycznym (2022–2027). Katalog uzupełniony został jednocześnie o działania nowe wynikające z obowiązujących przepisów prawa, a nie wskazane w aPGW. Do katalogu wprowadzono działania wynikające z art. 324 pr.w. Są to głównie działania organizacyjno-prawne, informacyjne i edukacyjne oraz dotyczące gospodarki komunalnej. Koszty działań prolongowanych lub wynikających z innych programów wskazane zostały z tych programów.

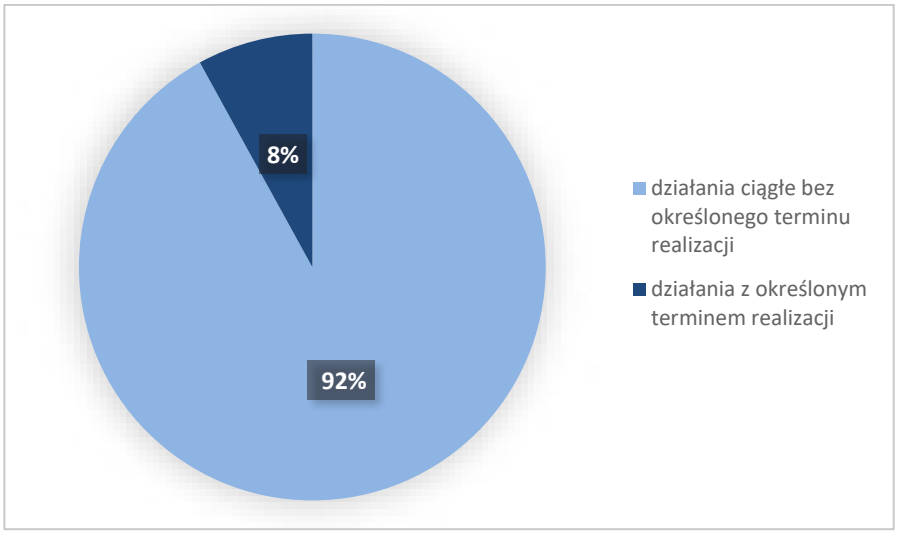
Wszystkie działania zostały zorganizowane w wyżej wymienionych kategoriach, odnoszących się do sektorów gospodarki mających wpływ na stan JCW, a także powiązanych z rodzajem presji. W ramach 11 kategorii wyznaczono 171 działań – 115 (67%) stanowiących działania podstawowe i 56 (33%) uzupełniające. W katalogu krajowym 97 działań to działania z prolongacji (56%), a 74 to działania nowe (44%) – wykres 12-2.

Wykres 12-2. Udział działań z prolongacji oraz nowych w katalogu działań krajowych IIaPGW.

Źródło: Opracowanie własne.

Każde działanie katalogu krajowego zostało scharakteryzowane poprzez informacje dotyczące: opisu działania, podstawy prawnej działania, wskazania jednostek odpowiedzialnych za jego realizację, określenia typu działania (działanie podstawowe, działanie uzupełniające) wraz z określeniem harmonogramu realizacji danego działania. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że 91,90% działań krajowych stanowią działania ciągłe (wykres 12-3).

Wykres 12-3. Udział działań z określonym terminem realizacji oraz działań ciągłych w katalogu działań krajowych IIaPGW.

Źródło: Opracowanie własne.

Katalog działań krajowych prezentuje załącznik nr 7 do planu gospodarowania wodami.

12.2. Katalogi działań poszczególnych kategorii wód

odrębny katalog działań, uwzględniający specyfikę danej kategorii (w przypadku obszaru dorzecza Dniestru jest to katalog działań dla JCWP RW).

Katalogi dla wszystkich kategorii wód zbudowane zostały na bazie działań zebranych w grupy, zdolnych do eliminacji lub przynajmniej zminimalizowania presji istotnych wskazanych w opracowaniu *Analiza presji znaczących (…)*[60)], bądź – w przypadku obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – bezpośrednio nakierowanych na realizację celów środowiskowych. W katalogach zastosowano kodowanie działań odwołujące się bezpośrednio do głównej presji na jaką dane działanie wpływa (jedno działanie może wpływać na eliminację lub redukcję więcej niż jednej presji znaczącej).

Podczas opracowywania katalogów działań uwzględniono zalecenia i uwagi KE do aPGW, w tym:

- sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) i Dyrektywy Powodziowej (2007/60/WE); Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu; Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym; Bruksela, dnia 26 lutego 2019; COM (2019) 95 final;
- załącznik do sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) i Dyrektywy powodziowej (2007/60/WE); Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu; Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym; Zalecenia Komisji w sprawie drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu i pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- dokument roboczy służb Komisji do sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) i Dyrektywy powodziowej (2007/60/WE); Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu; Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym; Bruksela, dnia 26 lutego 2019; SWD (2019) 53 draft.

Każde z działań w poszczególnych katalogach zostało ocenione pod kątem możliwości eliminacji lub redukcji presji, a tym samym osiągnięcia celów środowiskowych. W katalogach dla poszczególnych kategorii wód znalazły się zarówno działania nowe, jak i prolongowane z poprzedniego cyklu planistycznego (2016–2021). Wśród działań prolongowanych znalazły się działania niezrealizowane w poprzednim cyklu planistycznym (aPGW, 2016–2021), a także będące w trakcie realizacji i wymagające kontynuacji w IIaPGW.

W katalogach zastosowano kodowanie działań odwołujące się bezpośrednio do głównej presji na jaką dane działanie wpływa (jedno działanie może wpływać na eliminację lub redukcję więcej niż jednej presji znaczącej). Taki sam sposób kodowania dotyczy wszystkich kategorii wód JCWP (tabela 12-1).

Tabela 12-1. Kodowanie działań w katalogu JCW.

Kod IIaPGW	Objaśnienie	Przykład kodu IIaPGW dla JCWP RW
Oznaczenie kategorii wód + **C**	presje skumulowane wód	RWC
Oznaczenie kategorii wód + **P**	presje chemiczne i fizykochemiczne	RWP
Oznaczenie kategorii wód + **H**	presje hydrologiczne	RWH
Oznaczenie kategorii wód + **HM**	presje hydromorfologiczne	RWHM

Źródło: Opracowanie własne.

[60)] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

Jednocześnie w katalogach zastosowano podział działań na tzw. główne rodzaje środków – GRŚ (ang. *Key Types of Measures*; typ działania – KTM), zgodny z kodyfikacją wskazaną przez KE, przypisując poszczególnym działaniom odpowiedni kod działania według KE.

Poniżej przedstawiono opis katalogu działań dla kategorii wód dla której został przygotowany: JCWP RW.

12.2.1. Katalog działań JCWP RW

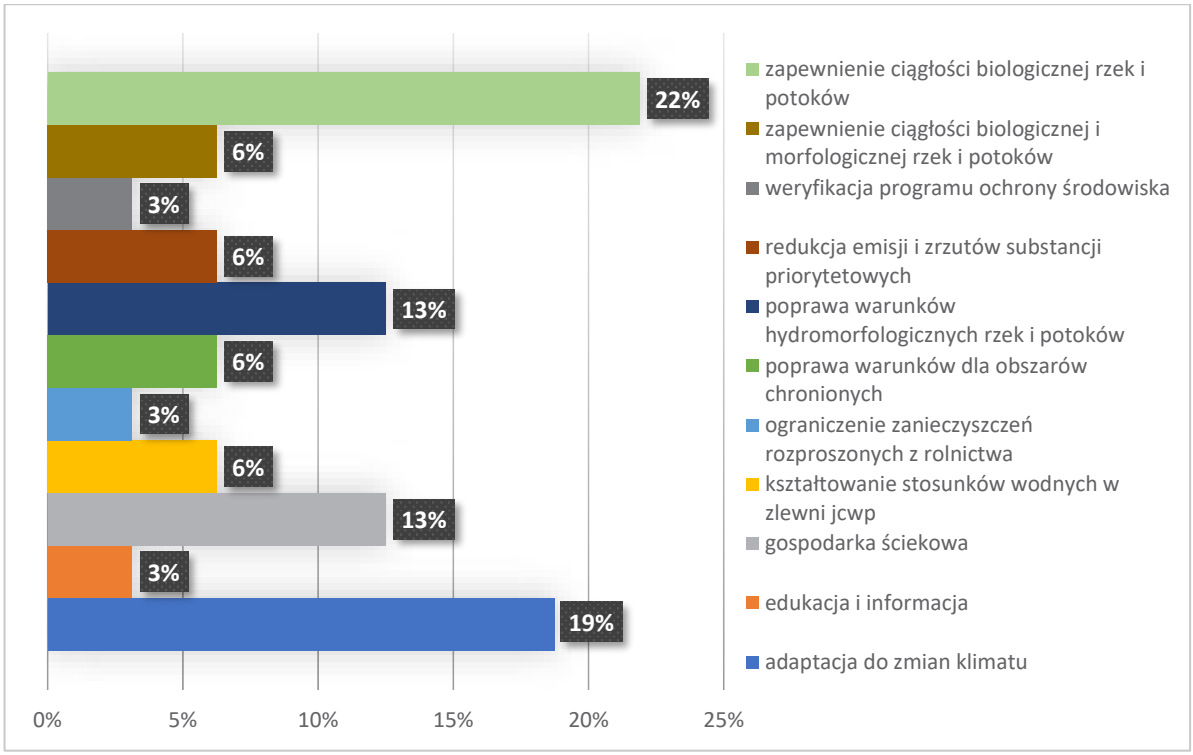
Katalog dla JCWP RW zbudowany został na bazie zebranych w grupy działań umożliwiających eliminację lub przynajmniej zminimalizowanie presji znaczących zidentyfikowanych w ramach pracy *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[61)].

Łącznie 32 działania w katalogu działań JCWP RW zgrupowano w następujących kategoriach:

- adaptacja do zmian klimatu;
- edukacja i informacja;
- gospodarka ściekowa;
- kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP;
- ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa;
- poprawa warunków dla obszarów chronionych;
- poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków;
- redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych;
- aktualizacja programu ochrony środowiska;
- zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków;
- zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków.

Najliczniejszą kategorię działań stanowi: zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków (22% wszystkich działań w katalogu), drugą pod względem liczby działań jest kategoria: adaptacja do zmian klimatu (19% wszystkich działań w katalogu), natomiast najmniejsza liczba działań jest w kategoriach: weryfikacja programu ochrony środowiska, redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych oraz edukacja i informacja (wykres 12-4).

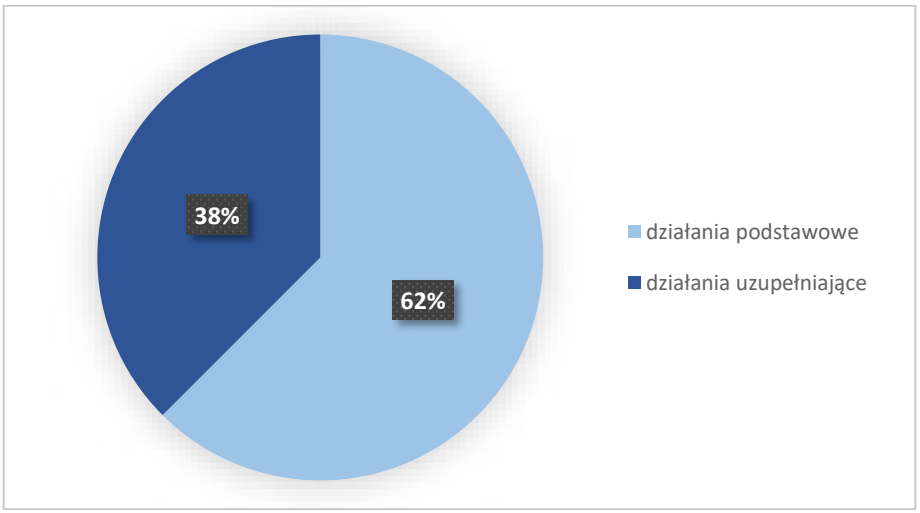
61) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

Wykres 12-4. Udział działań w poszczególnych kategoriach katalogu działań JCWP RW.

Źródło: Opracowanie własne.

Dla JCWP 62% stanowią działania podstawowe i 38% uzupełniające (wykres 12-5).

Wykres 12-5. Udział działań podstawowych oraz uzupełniających w katalogu działań JCWP RW.

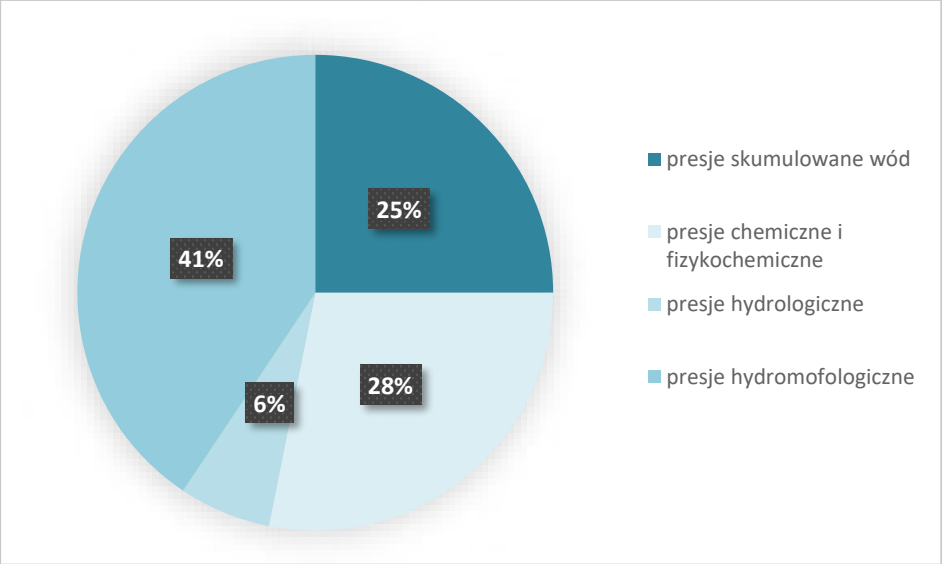
Źródło: Opracowanie własne.

Każde działanie otrzymało kod IIaPGW wskazujący na rodzaj presji. Zestawienie liczby działań poszczególnych kodów IIaPGW JCWP RW przedstawia tabela 12-2 i wykres 12-6.

Tabela 12-2. Liczba działań poszczególnych kodów IIaPGW JCWP RW.

Kod działania IIaPGW	Rodzaj presji	Liczba działań
RWC	presje skumulowane wód	8
RWP	presje chemiczne i fizykochemiczne	9
RWH	presje hydrologiczne	2
RWHM	presje hydromorfologiczne	13
Razem		**32**

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 12-6. Udział działań ukierunkowanych na redukcję poszczególnych rodzajów presji.

Źródło: Opracowanie własne.

Wśród działań zaproponowanych dla JCWP rzecznych wskazano:

RWHM_01: działania służące zapewnieniu ciągłości biologicznej oraz morfologicznej rzek i potoków. W obrębie niniejszej kategorii wskazano dwie grupy działań. Pierwsza z nich uwzględnia działania polegające na analizie możliwości likwidacji budowli poprzecznych lub możliwości ich przebudowy na bystrza. Działanie przypisano do JCWP, dla których potrzeby udrożnienia wynikały z opracowania pn. *Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości (…)*[62)] lub wymagania gatunków chronionych zidentyfikowanych w opracowaniu pn. *Ustalenie celów środowiskowych (…)*[63)] albo wartości indeksu D badań ichtiofauny przeprowadzonych w ramach PMŚ, o ile ichtiofauna była jedynym elementem oceny stanu/potencjału ekologicznego pozostającym poniżej dobrego lub. Drugą grupę stanowi działanie mające na celu realizację działań naprawczych dla obszarów chronionych. Było ono przypisane do

62) J. Błachuta, J. Rosa, W. Wiśniewolski, J. Zgrabczyński, R. Bartel, W. Białokoz, I. Borzęcka, Ł. Chybowski, R. Depowski, P. Dębowski, J. Domagała, K. Drożdżyński, P. Hausa, K. Kukuła, D. Kubacka, K. Kulesza, J. Ligięza, M. Ludwiczak, M. Pawłowski, J. Picińska-Fałtynowicz, K. Lisiński, A. Witkowski, D. Zgrabczyński, M. Zgrabczyńska, Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości morfologicznej rzek w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału części wód w Polsce, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010.

63) Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych, PGW WP, 2019.

JCWP w obrębie obszarów chronionych, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie i jednocześnie stwierdzono ryzyko presji w zakresie kryterium: utrzymanie naturalnego charakteru koryta.

RWHM_02: działania ukierunkowane na przywrócenie ciągłości biologicznej poprzez przebudowę budowli poprzecznych. W tym przypadku działania przypisywano na podstawie weryfikacji dostępnych informacji na temat budowli poprzecznych (baza HYMO, ortofotomapy) oraz wyników ankietyzacji przeprowadzonej w celu uzupełnienia informacji na temat obiektów. Działania przypisano do JCWP, dla których potrzeby udrożnienia wynikały z opracowania pn. *Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości (…)*[64)] lub wymagania gatunków chronionych zidentyfikowanych w opracowaniu pn. *Ustalenie celów środowiskowych (…)*[65)] albo wartości indeksu D badań ichtiofauny przeprowadzonych w ramach PMŚ, o ile ichtiofauna była jedynym elementem oceny stanu/potencjału ekologicznego pozostającym poniżej dobrego lub r.g.z.w. W obrębie grupy działań z kategorii RWHM_02 uwzględniono także działania kontrolno-administracyjne ukierunkowane na ocenę wpływu obiektów na ciągłość biologiczną i kontrolę użytkowania i funkcjonowania istniejących urządzeń do migracji ryb.

RWHM_03: działania nakierowane na ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.

RWHM_04: działania służące poprawie stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych, w tym działania renaturyzacyjne uwzględniające status oraz funkcje cieku, a także działania naprawcze dla obszarów chronionych.

RWH_01: działania nakierowane na kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP, w tym ochronę ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz odtwarzanie warunków siedliskowych z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla obszarów chronionych.

RWH_03: działania nakierowane na kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP, w tym stworzenie zintegrowanego systemu monitoringu wód.

RWC_01: działania nakierowane na adaptację do zmian klimatu oraz poprawę warunków dla obszarów chronionych mające na celu opracowanie oraz realizację przedsięwzięć zmierzających do poprawy retencji na terenach leśnych, rolniczych.

RWC_02: działania służące poprawie warunków dla obszarów chronionych. Wśród tych działań wyróżniono dwie grupy działań. Pierwszą z nich stanowią działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Drugą natomiast działania naprawcze ukierunkowane na redukcję dopływu zanieczyszczeń, przypisane do JCWP, znajdujące się w zasięgu obszarów chronionych, dla których w opracowaniu *Analiza presji*

---

64) J. Błachuta, J. Rosa, W. Wiśniewolski, J. Zgrabczyński, R. Bartel, W. Białokoz, I. Borzęcka, Ł. Chybowski, R. Depowski, P. Dębowski, J. Domagała, K. Drożdżyński, P. Hausa, K. Kukuła, D. Kubacka, K. Kulesza, J. Ligięza, M. Ludwiczak, M. Pawłowski, J. Picińska-Fałtynowicz, K. Lisiński, A. Witkowski, D. Zgrabczyński, M. Zgrabczyńska, Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości morfologicznej rzek w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału części wód w Polsce, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010.

65) Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych, PGW WP, 2019.

znaczących (…)[66] zidentyfikowano ryzyko w zakresie presji zrzutów lub/oraz presji na elementy fizykochemiczne.

RWP: działania nakierowane na poprawę jakości wody dla wskaźników fizykochemicznych i chemicznych (substancje priorytetowe oraz inne substancje zanieczyszczające). Działania zawarte w tej grupie nastawione są na ograniczenie presji u źródła powstania zanieczyszczeń, aby zapewnić efektywną ochronę wód powierzchniowych, a w przypadku niektórych działań także wód podziemnych. W tej kategorii wyróżniono 5 grup działań:

RWP_01: działania z zakresu gospodarki ściekowej związane z ograniczeniem presji komunalnej (w aglomeracjach na obszarach niezurbanizowanych);

RWP_02: działania kontrolne działalności rolniczej – działania kontrolne realizacji Programu azotanowego oraz związane ze stosowaniem środków ochrony roślin;

RWP_04: działania edukacyjne dla rolników dedykowane JCWP, w których zidentyfikowano źródła presji rolniczej przyczyniające się do złego stanu wód;

RWP_06: działania nastawione na kontrole gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych;

RWP_09: działania związane z aktualizacją programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP.

Katalog działań JCWP RW prezentuje załącznik nr 8 do planu gospodarowania wodami.

12.3. Opis zestawu działań podstawowych i uzupełniających JCW

Zestaw działań podstawowych i uzupełniających jcw tworzą działania przypisane z katalogów działań indywidualnie dla JCWP i JCWPd. Wybór działań nastąpił w oparciu o wyniki i ustalenia projektu *Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[67] oraz projektu *Dalsza charakterystyka JCWPd (...)*[68], tj. w oparciu o zidentyfikowane presje antropogeniczne i ocenę ryzyka zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych (informacje ujęte w rozdziale 7 IIaPGW oraz w załącznikach nr 25 i 26 do planu gospodarowania wodami).

Katalogi poszczególnych kategorii wód opisane zostały w podrozdziale 12.2.

Na obszarze dorzecza Dniestru zestawy działań zbudowane zostały dla JCWP RW oraz JCWPd.

12.3.1. Zestaw działań podstawowych i uzupełniających JCWP RW

Zestawy działań dla JCWP RW zostały ukierunkowane na likwidację presji znaczących powodujących ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- przywrócenia drożności dla migracji ryb oraz połączenia pomiędzy korytem, a terenami zalewowymi;

---

66) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2019.

67) Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

68) A. Gryczko-Gostyńska i in., Dalsza charakterystyka wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej wraz z oceną ryzyka, Wersja 2, PIG-PIB 2020.

- poprawy warunków morfologicznych (siedliskowych) w korycie oraz warunków przepływu wód w kontekście poprawy stanu elementów biologicznych;
- poprawy jakości wód i ograniczenia dopływu zanieczyszczeń ze źródeł: rolniczych, komunalnych i przemysłowych;
- spełnienia wymagań obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków ustanowionych w u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Na potrzeby przypisywania działań dla JCWP RW z zakresu zachowania ciągłości biologicznej i morfologicznej uwzględniono opracowanie: *Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości (…)*[69] lub wymagania gatunków chronionych zidentyfikowanych w opracowaniu pn. *Ustalenie celów środowiskowych (…)*[70], albo wartości indeksu D badań ichtiofauny przeprowadzonych w ramach PMŚ, o ile ichtiofauna jest jedynym elementem oceny stanu/potencjału ekologicznego pozostającym poniżej dobrego lub r.g.z.w. Dodatkowo działania dla konkretnych budowli weryfikowano w oparciu o ortofotomapy i wyniki ankietyzacji. Liczba działań z zakresu zachowania ciągłości biologicznej i morfologicznej wyniosła 1 (RWHM_01).

Ze względu na stwierdzone ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, działania w zakresie poprawy warunków hydromorfologicznych rzek i potoków. Dla JCWP ze stwierdzoną presją na zasoby wód powierzchniowych przypisano działania nakierowane na kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP. Działania mające na celu poprawę warunków przepływu, ochronę ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz odtwarzanie warunków siedliskowych z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla obszarów przyrodniczych, a także racjonalizację zużycia wody.

We wszystkich kategoriach wód działania ukierunkowane na likwidację presji fizykochemicznych i chemicznych mają ograniczyć zanieczyszczenia u źródła ich powstania, ze szczególnym uwzględnieniem:

- ograniczenia zanieczyszczeń rozproszonych z obszarów rolniczych i z depozycji atmosferycznej;
- ograniczenia zanieczyszczeń rozproszonych z obszarów zurbanizowanych (miejskich), turystyki i transportu;
- ograniczenia zanieczyszczeń ze źródeł punktowych - przemysłowych i komunalnych.

W zakresie realizacji celów środowiskowych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie zaplanowano realizację:

- działań wynikających z PO i PZO dla wodozależnych obszarów chronionych uwzględniających zróżnicowane zagrożenia stwierdzone w czasie ich opracowywania;
- działań naprawczych w zakresie dopływu zanieczyszczeń mogących mieć wpływ na stan wodozależnych obszarów chronionych;
- działań naprawczych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta w obrębie obszarów wodozależnych.

---

69) J. Błachuta, J. Rosa, W. Wiśniewolski, J. Zgrabczyński, R. Bartel, W. Białokoz, I. Borzęcka, Ł. Chybowski, R. Depowski, P. Dębowski, J. Domagała, K. Drożdżyński, P. Hausa, K. Kukuła, D. Kubacka, K. Kulesza, J. Ligięza, M. Ludwiczak, M. Pawłowski, J. Picińska-Fałtynowicz, K. Lisiński, A. Witkowski, D. Zgrabczyński, M. Zgrabczyńska, Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości morfologicznej rzek w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału części wód w Polsce, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010.

70) Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych, PGW WP, 2019.

W zestawie działań dla JCWP RW najliczniejszą grupą działań stanowią działania związane z poprawą warunków dla obszarów chronionych (RWC_02) – 3 działania w 1 JCWP (100% JCWP ze zbudowanym zestawem działań) (tabela 12-3).

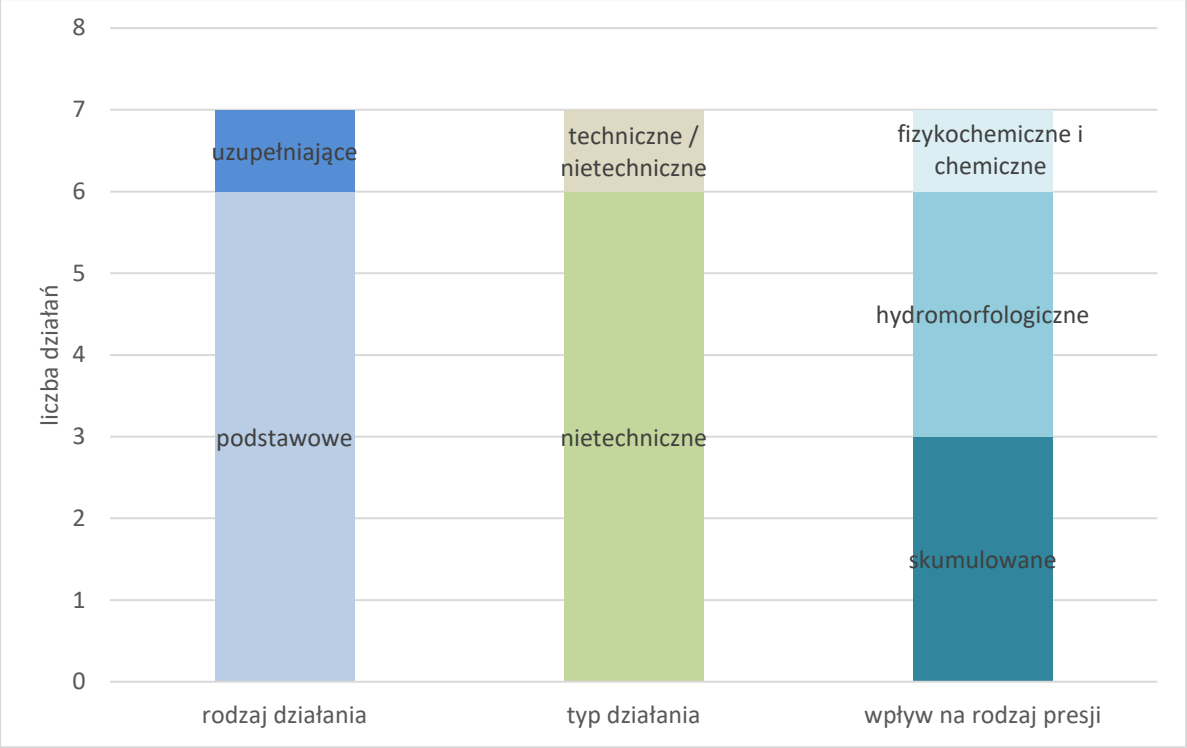
Tabela 12-3. Zestawienie działań zalecanych do wdrożenia w JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru.

Kod IIaPGW	Grupa działań	Łączna liczba przypisanych działań	Liczba JCW z przypisanym działaniem	Udział w ogólnej liczbie JCW ze zbudowanym zestawem działań (%)
RWC_02	Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	3	1	100
	Działania naprawcze dla obszarów chronionych			
RWHM_01	Udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych	1	1	100
RWHM_03	Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych	2	1	100
RWP_09	Aktualizacja programu ochrony środowiska	1	1	100

Źródło: Opracowanie własne.

Na obszarze dorzecza Dniestru 50% JCWP RW wymagało zbudowania zestawu działań.

Wśród działań zaplanowanych dla JCWP RW obszaru dorzecza Dniestru 86% stanowią działania podstawowe, a 14% stanowią działania uzupełniające (wykres 12-7).

Wykres 12-7. Podział działań w zestawie dla JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru.

Źródło: Opracowanie własne.

Informacje o działaniach zaplanowanych dla danej JCWP uwzględnione zostały w załączniku nr 9 do planu gospodarowania wodami. Zobrazowanie przestrzenne JCWP RW w obszarze dorzecza Dniestru z przypisanym zestawem działań prezentuje załącznik nr 33 do planu gospodarowania wodami.

Dodatkowo na odrębnym załączniku graficznym przedstawione zostały JCWP RW z zestawem działań zawierającym działania ukierunkowane na drożność (załącznik nr 34 do planu gospodarowania wodami).

12.3.2. Zestawy działań dla JCWPd (GW)

Zestawy działań dla poszczególnych JCWPd (GW) były konstruowane na podstawie oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, a także wyników oceny stanu JCWPd.

Analizie poddano przyczyny stanu słabego JCWPd oraz zagrożenia w odniesieniu do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych. Dla każdej JCWPd podano w zestawie informację na temat wyniku najnowszej oceny stanu wykonanej w 2020 r. na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego z 2019 r. oraz oceny ryzyka, różnicując z uwagi na rodzaj presji decydującej o stanie słabym bądź zagrożeniu JCWPd (presje związane ze stanem ilościowym, chemicznym lub ilościowym i chemicznym). Działania dla poszczególnych JCWPd przypisywano tak, aby były ukierunkowane na redukcję zidentyfikowanych presji decydujących o stanie lub zagrożeniu JCWPd. W obszarze presji wpływających na stan chemiczny JCWPd dodatkowo dokonano rozdzielenia z uwagi na rodzaj presji, wyróżniając:

- presje związane z rolnictwem i gospodarką komunalną (presja chemiczna typu A);
- presje związane z przemysłem i urbanizacją (presja chemiczna typu B).

Dla obszaru dorzecza Dniestru nie zbudowano zestawu działań dla JCWPd (GW). Na obszarze dorzecza Dniestru wydzielona jest jedna JCWPd o nr 169. Zgodnie z wykonaną w 2020 r. oceną stanu JCWPd, na podstawie wyników MD z 2019 r., ta JCWPd jest o stanie dobrym, zarówno ilościowym jak i chemicznym. Wyniki oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru opisano w rozdziale 5.

Jednocześnie w wyniku przeprowadzonej analizy presji nie stwierdzono dla niej zagrożenia nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Dla JCWPd nr 169 nie wskazano żadnych dodatkowych działań w zestawie i przypisano dla niej wyłącznie działania wskazane w katalogu działań krajowych. Na podstawie wykonanych analiz przyjmuje się, że do utrzymania stanu dobrego oraz osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych wystarczy realizacja działań zawartych w katalogu krajowym.

Informacje o działaniach zaplanowanych dla danej JCWPd uwzględnione zostały w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami.

12.4. Koszty zestawu działań

Łączne koszty zestawu działań na obszarze dorzecza Dniestru wynoszą 0,05 mln zł. 100% kosztów zestawu działań stanowią nakłady w ramach JCW RW. Szczegółowe koszty zestawu działań na obszarze dorzecza Dniestru prezentują poniższe tabele:

Tabela 12-4. Koszty zestawu działań na obszarze dorzecza Dniestru (w tys. zł).

Region wodny	JCWP RW
Dniestru	50,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 12-5. Udział poszczególnych kategorii wód w kosztach ogółem zestawu działań na obszarze dorzecza Dniestru.

Kategorie wód	JCWP RW
Udział w kosztach ogółem (%)	100,00

Źródło: Opracowanie własne.

100% kosztów zestawu działań stanowią działania uzupełniające (tabela - 12-6):

Tabela 12-6. Koszty zestawu działań według rodzajów działań (w tys. zł) na obszarze dorzecza Dniestru.

Rodzaj działania	JCWP RW
Działania podstawowe	0,00
Działania uzupełniające	50,00

Źródło: Opracowanie własne.

W przypadku kosztów zestawu działań według kategorii działań należy stwierdzić, że działania z zakresu aktualizacji programu ochrony środowiska stanowią 100% kosztów. Szczegółowe dane w podziale na poszczególne kategorie działań, przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12-7. Koszty zestawu działań według kategorii działań (w tys. zł) na obszarze dorzecza Dniestru.

Kategoria działań	JCWP RW
Adaptacja do zmian klimatu [a)]	0
Aktualizacja programu ochrony środowiska	50
Działania kontrolne i monitoringowe [a)]	0
Edukacja i informacja [a)]	0
Gospodarka komunalna i odpadami [a)]	0

Kategoria działań	JCWP RW
Ograniczanie zanieczyszczeń rozproszonych [a)]	0
Gospodarowanie wodami opadowymi [a)]	0
Indywidualne programy poprawy stanu JCWP [a)]	0
Kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP [a)]	0
Kształtowanie stref buforowych [a)]	0
Leśnictwo	0
Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w strefie brzegowej [a)]	0
Poprawa stanu elementów i warunków hydromorfologicznych [a)]	0
Poprawa warunków dla obszarów chronionych [a)]	0
Przemysł [a)]	0
Redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych [a)]	0
Rolnictwo [a)]	0
Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków	0
Zintegrowany system monitoringu suszy [a)]	0
Inne[a)]	0
Razem	**50,00**

Objaśnienia:
[a)]koszt nie został określony (w zależności od wyceny potrzeb).

Źródło: Opracowanie własne.

Działania finansowane wyłącznie ze środków własnych bądź budżetu państwa stanowią 29% w ogólnej liczbie działań. Pozostałe 71% działań są to działania, które oprócz środków własnych czy budżetu państwa mogą być finansowane ze środków UE, innych środków krajowych (poprzez NFOŚiGW/WFOŚiGW) oraz środków programu LIFE. Ponad 71% działań jest możliwe do wdrożenia do 2027 roku, ale nie ma określonego źródła finansowania. 14% wszystkich działań stanowią działania możliwe do wdrożenia do 2024 roku, przy czym nie mają one określonego źródła finansowania. Także 14% wszystkich działań z kolei jest możliwe do wdrożenia do 2024 r. i posiada zapewnione źródło finansowania. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie statystyczne dotyczące realności wdrożenia zestawu działań na obszarze dorzecza:

Tabela 12-8. Ocena realności wdrożenia działań - dorzecze Dniestru.

Stopień oceny realności	Ocena jakościowa	Liczba działań	Udział (%)
1.	Działania mało realne do wdrożenia do roku 2027	0	0,00
2.	Działania możliwe do wdrożenia do roku 2027, ale brak określonego źródła finansowania lub konieczne zmiany prawne i kompetencyjne	5	71,43
3.	Działania możliwe do wdrożenia do roku 2024, ale brak określonego źródła finansowania lub konieczne zmiany prawne i kompetencyjne	1	14,29
4.	Działania możliwe do wdrożenia do roku 2027 – działanie jest przygotowane i ma zapewnione finansowanie	0	0,00
5.	Działania możliwe do wdrożenia do roku 2024 – działanie jest przygotowane i ma zapewnione finansowanie	1	14,29

Źródło: Opracowanie własne.

13. Podsumowanie działań

13.1. Informacje o planowanych i podjętych działaniach, które służą wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych

Zgodnie z art. 9 ust. 2 RDW państwa członkowskie w ramach PGW składają sprawozdanie o planowanych krokach podjętych dla wdrożenia art. 9 ust. 1 RDW, które mają się przyczyniać do osiągnięcia celów środowiskowych dyrektywy, i o wkładzie uczynionym przez różnych użytkowników do zwrotu kosztów usług wodnych. Analogiczne przepisy transponujące ww. założenia do krajowego porządku prawnego znalazły się w art. 318 ust. 1 pkt 8 pr.w., gdzie wskazano, iż PGW na obszarze dorzecza zawiera m.in.: informacje o planowanych i podjętych działaniach, które służą wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych, przy uwzględnieniu wkładu wniesionego przez użytkowników wód oraz kosztów środowiskowych i zasobowych, zawierające w szczególności informacje o wynikach tych działań oraz ich wpływie na stan wód. W poprzednim cyklu planistycznym w ramach grupy działań mających na celu wypełnienie postanowień art. 11 ust. 3 pkt b RDW, czyli środków uznanych za odpowiednie do celów art. 9 RDW, w załączniku nr 1, *Katalog działań krajowych aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)*, zawarto działania (tabela 13-1) mające na celu wypełnienie postanowień art. 11 ust. 3 pkt b RDW:

Tabela 13-1. Działania związane z wdrażaniem zasady zwrotu kosztów usług wodnych ujęte w aPWŚK

Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
Ustalanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z uwzględnieniem: • kosztów związanych ze świadczeniem usług, • zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia, • kosztów wynikających z planowanych wydatków inwestycyjnych	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	działanie ciągłe
Uwzględnienie zasady zwrotu kosztów w stosunku do administrowanych rzek i obiektów	administrator cieku	działanie ciągłe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie aPWŚK, 2016.

Aby zrealizować wymienione wyżej działania, dokonano zmian legislacyjnych mających na celu wdrożenie zasady zwrotu kosztów usług wodnych w ramach następujących aktów prawnych:

- pr.w. oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 736 i 2473).
- u.z.z.w.o.ś. oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy – rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska (Dz. U. poz. 1311).

13.1.1. Kompleksowe uregulowanie zasady zwrotu kosztów usług wodnych w ustawie – Prawo wodne

Przyjęta w lipcu 2017 r ustawa Prawo wodne jest kompleksową zmianą uregulowań prawnych w zakresie gospodarki wodnej. Także w zakresie przepisów dotyczących zwrotu kosztów usług wodnych zmiany i uregulowania mają znaczący charakter oraz zakres. Ukierunkowane one zostały na wdrożenie do polskiego porządku prawnego zasady zwrotu kosztów usług wodnych przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej ochrony wód zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Do najważniejszych przepisów ustawy należy zaliczyć uregulowania w zakresie gospodarowania wodami w oparciu o zasadę zwrotu kosztów usług wodnych z uwzględnieniem kosztów środowiskowych i kosztów zasobowych oraz analizę ekonomiczną (art. 9 ust. 3 pr.w.). Same opłaty za usługi wodne są jednym z pięciu wskazanych enumeratywnie w ustawie instrumentów zarządzania zasobami wodnymi (art. 11 pkt 3 pr.w.) i jednym z dziewięciu instrumentów ekonomicznych służących gospodarowaniu wodami (art. 267 pkt 1 pr.w.).

Definicja i zakres usług wodnych

Konstrukcja definicji usług wodnych zawarta w ustawie pr.w. została oparta na trzech sposobach korzystania z wód: powszechnym, zwykłym i szczególnym.

Powszechne korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, amatorskiego połowu ryb. Zwykłe korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego lub własnego gospodarstwa rolnego i obejmuje:

- pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m^3 na dobę;
- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m^3 na dobę.

Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie wód oraz zwykłe korzystanie z wód, obejmujące:

- odwadnianie gruntów i upraw;
- użytkowanie wody znajdującej się w stawach i rowach;
- wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego;
- wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m^2 robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;
- rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- wykorzystywanie wód do celów żeglugi śródlądowej oraz spławu;

- przerzuty wód oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;
- wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;
- chów ryb w sadzach;
- zapewnienie wody dla funkcjonowania urządzeń umożliwiających migrację ryb;
- korzystanie z wód do nawadniania gruntów lub upraw, a także na potrzeby działalności rolniczej, w ilości większej niż średniorocznie 5 m^3 na dobę;
- korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza;
- rolnicze wykorzystanie ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m^3 na dobę;
- chów lub hodowlę ryb oraz innych organizmów wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, przeznaczonych na te cele.

Zgodnie z pr.w. usługi wodne obejmują:

- pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;
- piętrzenie, magazynowanie lub retencjonowanie wód podziemnych i wód powierzchniowych oraz korzystanie z tych wód;
- uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję;
- odbiór i oczyszczanie ścieków;
- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych;
- korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej;
- odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast;
- trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych, a także odprowadzanie do wód – wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast;
- odprowadzanie do wód lub do ziemi wód pobranych i niewykorzystanych.

System opłat za usługi wodne

Nowa pr.w. wprowadziła nowy system opłat za usługi wodne, które stanowią jeden z najważniejszych praktycznych instrumentów ukierunkowanych na wdrożenie postanowień art. 9 RDW, czyli zasady zwrotu kosztów usług wodnych. Przed 2018 r. opłaty za korzystanie z wód były w Polsce ustalane i ponoszone na rzecz urzędów marszałkowskich. W wyniku wprowadzonych zmian opłaty za usługi wodne zostały wydzielone z szeroko rozumianych opłat środowiskowych i w całości znalazły się w zakresie regulacji pr.w. oraz zaproponowanego przez tę ustawę systemu instytucjonalnego (w zasadniczej części znalazły się w kompetencjach PGW WP).

Zgodnie z pr.w. opłaty za usługi wodne uiszcza się za następujący zakres form korzystania z wód:

- pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;
- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;

- odprowadzenie do wód: wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast, a także wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast;
- pobór wód podziemnych i wód powierzchniowych na potrzeby chowu i hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych;
- wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych

oraz

- zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m^2 robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;
- wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.

Opłaty za usługi wodne są ustalane w oparciu o część stałą i część zmienną. Podstawę ustalenia opłaty stałej stanowi pozwolenie wodnoprawne lub pozwolenie zintegrowane i jest ona naliczana za maksymalną ilość m^3/s pobranej wody powierzchniowej lub podziemnej. Ideą stojącą za wprowadzeniem opłaty stałej była racjonalizacja zarządzania zasobami wodnymi (opłata stymulująca do podawania maksymalnych wartości zapotrzebowania na usługi wodne jak najbardziej zbliżonych do faktycznego zapotrzebowania, a nie deklarowanie wartości często znacznie wykraczających poza faktyczne zapotrzebowanie na usługi wodne). Wysokość opłaty zmiennej z kolei zależy od faktycznego zakresu korzystania z wód.

Szczegóły aktualnie obowiązującego systemu opłat za usługi wodne na podstawie delegacji zawartej w art. 277 pr.w. zostały określone w rozporządzaniach Rady Ministrów wydanych jako akty wykonawcze do pr.w. rozporządzenia określiły wysokość jednostkowych stawek opłat za usługi wodne zarówno w formie opłaty stałej, jak i opłaty zmiennej.

Pr.w. określa obszary wyłączeń z obowiązującego systemu opłat, w tym m.in.:

- korzystanie z wód w okresach zdarzeń i zjawisk o nieprzewidywalnym i gwałtownym charakterze oraz zagrażającym innym szczególnie chronionym wartościom i dobrom;
- zakłady górnicze w przypadku poboru wód w ramach prowadzonych przez nie odwodnień;
- szczególny charakter poboru wód z morskich wód wewnętrznych;
- zmniejszenie naturalnej retencji terenowej w przypadku dróg publicznych i dróg kolejowych, z których wody opadowe lub roztopowe są odprowadzane do wód lub do ziemi za pomocą urządzeń wodnych umożliwiających retencję lub infiltrację tych wód, a także w przypadku kościołów i innych związków wyznaniowych (niższe stawki opłat obowiązują w przypadku istnienia urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych);
- wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu przez urzędy morskie;
- wprowadzanie do ziemi ścieków w celu rolniczego wykorzystania;
- wprowadzanie wód pochodzących z elektrowni, a także wykorzystywanych na potrzeby chowu i hodowli ryb z uwzględnieniem ograniczeń ściśle określonych w ustawie pr.w.;

- zwolnienia wynikające z praktycznych aspektów związanych z poborem opłat o małej wartości.

13.1.2. System regulacji i zatwierdzania taryf za usługi wodno-kanalizacyjne

Przed 2018 r. kompetencje w zakresie ustalenia cen za usługi dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków pozostawały w gestii poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Kompleksowa zmiana uregulowań w tym obszarze, wynikająca ze znowelizowanych przepisów u.z.z.w.o.ś, dotyczyła wprowadzenia przepisów ukierunkowanych na standaryzację usług w sektorze zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w szczególności dotyczących wprowadzenia efektywnego nadzoru nad ustanawianiem cen i opłat za świadczenie usług oraz jednolitych ram prawnych prowadzenia działalności w tym zakresie. W tym świetle do najważniejszych wprowadzonych zmian należy zaliczyć:

- wprowadzenie organu regulacyjnego;
- modyfikacje w systemie ustalania i zatwierdzania taryf;
- wprowadzenie uregulowań w obszarze rozstrzygania sporów pomiędzy przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług.

Dwa pierwsze wymienione powyżej obszary stanowią praktyczne ramy instytucjonalne dla realizacji działań związanych z wdrażaniem przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne zasady zwrotu kosztów usług wodnych.

Wprowadzenie organu regulacyjnego

W przyjętym modelu funkcjonowania rynku dostarczania wody i odbioru ścieków zdecydowano się na wprowadzenie organu regulacyjnego, któremu powierzono w szczególności następujące zadania:

- opiniowanie regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków w celu zapewnienia ich zgodności z przepisami o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- zatwierdzanie taryf;
- rozstrzyganie sporów pomiędzy przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami tych usług.

Funkcja organu regulacyjnego została powierzona właściwemu miejscowo dyrektorowi RZGW WP, w którego kompetencjach znajdują się ponadto:

- zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w szczególności obliczanie średnich cen dostaw wody i odbioru ścieków i publikowanie informacji o tych cenach;
- sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
- wymierzanie kar pieniężnych związanych ze stosowaniem taryf.

System ustalania i zatwierdzania taryf

Najważniejsze zmiany wprowadzone w zasadach ustalania taryf przez przedsiębiorstwa dotyczyły:

- wydłużenia okresu obowiązywania taryf z jednego roku do trzech lat, co miało na celu zapewnienie możliwości bilansowania dostępnych zasobów wodnych w okresie dłuższym niż 1 rok (przede wszystkim w odpowiedzi na takie zjawiska jak susza), zagwarantowanie przewidywalnego poziomu cen odbiorcom usług wodnych w dłuższym horyzoncie czasowym, a także zmniejszenie obciążeń administracyjnych zarówno po stronie przedsiębiorstw, jak i organu regulacyjnego;

- jasnego i precyzyjnego powiązania niezbędnych przychodów do świadczenia usług (stanowiących podstawę do ustalenia taryfy) z ponoszonymi przez to przedsiębiorstwo kosztami (stałymi, zmiennymi i inwestycyjnymi) związanymi bezpośrednio ze świadczeniem usług wodociągowo-kanalizacyjnych, co oznacza obowiązek zapewnienia realizacji zasady zwrotu kosztów usług wodno-kanalizacyjnych;
- wzmocnienia nadzoru nad alokacją kosztów pomiędzy taryfowymi grupami odbiorców usług na podstawie udokumentowanych różnic kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, co zapewnia wdrożenie zasady "zanieczyszczający płaci" również na poziomie poszczególnych grup odbiorców.

Organ regulacyjny ocenia i weryfikuje projekt taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków m.in. pod względem zgodności z przepisami pr.w., a zatem również pod kątem spełnienia zasady zwrotu kosztów usług wodnych. Na podstawie przedstawionych informacji i wniosków podejmuje w drodze decyzji jedno z dwóch możliwych rozstrzygnięć:

- zatwierdza taryfę zaproponowaną przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne;
- odmawia jej zatwierdzenia, jednocześnie wzywając przedsiębiorstwo do przedłożenia poprawionego wniosku (projektu taryfy lub uzasadnienia).

Dodatkowo, w przypadku nieprzedłożenia w wymaganym terminie poprawionego wniosku wyznacza taryfę tymczasową na podstawie własnej oceny warunków ekonomicznych, w jakich działa dane przedsiębiorstwo, oraz z uwzględnieniem niezbędnego poziomu pokrycia kosztów funkcjonowania i świadczenia usług.

Podsumowując, wprowadzone zmiany w pozytywny sposób przyczyniły się do wsparcia wdrażania zasady zwrotu kosztów usług wodnych, przenosząc kompetencje nadzorcze nad ustalaniem taryf z poziomu jednostek samorządu terytorialnego na poziom organu regulacyjnego, jakim jest dyrektor RZGW WP. Dzięki temu zapewniono odpowiedni mechanizm weryfikacyjno-kontrolny pod kątem przestrzegania i praktycznego wdrażania zasady zwrotu kosztów usług wodnych.

Praktyczne aspekty funkcjonowania nowego systemu

W 2018 r. w oparciu o nowe przepisy organ regulacyjny zweryfikował w skali kraju 2794 wnioski taryfowe, w tym 253 zostało zweryfikowanych przez RZGW WP w Rzeszowie (tabele 13-2 do 13-4).

Tabela 13-2. Liczba złożonych wniosków taryfowych według organu regulacyjnego (RZGW WP).

RZGW WP	Liczba wniosków taryfowych	Udział wniosków w podziale na RZGW WP (%)
RZGW WP w Rzeszowie	253	9,06
Pozostałe RZGW WP	2541	90,94
Razem	**2794**	**100,00**

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 13-3. Liczba wniosków taryfowych złożonych do RZGW WP w Rzeszowie według formy organizacyjnej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego występującego z wnioskiem.

Forma organizacyjna	Liczba wniosków taryfowych	Udział wniosków w podziale na formę organizacyjną przedsiębiorstwa (%)
Jednoosobowa działalność gospodarcza	0	0,00
Jednostka budżetowa	3	1,19
Jednostka samorządu terytorialnego	52	20,55

Forma organizacyjna	Liczba wniosków taryfowych	Udział wniosków w podziale na formę organizacyjną przedsiębiorstwa (%)
Przedsiębiorstwo państwowe	0	0,00
Samorządowy zakład budżetowy	85	33,60
Spółdzielnia	1	0,40
Spółka akcyjna	3	1,19
Spółka cywilna	0	0,00
Spółka jawna	0	0,00
Spółka wodna	0	0,00
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	109	43,07
Stowarzyszenie	0	0,00
Związek gmin	0	0,00
Razem	253	100,00

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 13-4. Liczba wniosków taryfowych złożonych do RZGW WP w Rzeszowie według rodzaju działalności przedsiębiorstwa.

Rodzaj działalności	Liczba zweryfikowanych wniosków	Udział (%)
Odbiór ścieków	12	4,74
Zaopatrzenie w wodę	17	6,72
Zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków	224	88,54
Razem	**253**	**100,00**

Źródło: Opracowanie własne.

Podsumowując, system ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z uwzględnieniem kosztów związanych ze świadczeniem usług, zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia, a także kosztów wynikających z planowanych wydatków inwestycyjnych został w III cyklu planistycznym zmodyfikowany pod kątem spełnienia zasady zwrotu kosztów usług wodnych.

13.1.3. Planowane działania

Wyszczególnione i omówione powyżej działania są rekomendowane do kontynuowania i powinny być także podjęte w ramach IV cyklu planistycznego (2022–2027) (tabela 13-5). Działania te zostały zaproponowane i były także ujęte w katalogu działań krajowych w ramach III cyklu planistycznego. Mają one charakter ciągły, a ich ujęcie w katalogu działań krajowych w ramach IV cyklu planistycznego (tabela 13-5) zapewnia, iż zasada zwrotu kosztów usług wodnych jest i będzie wdrażana w sposób trwały zgodnie z wymogami RDW w dwóch zasadniczych obszarach funkcjonalnych:

- przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, świadczące usługi w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków dla cały czas rosnącej grupy odbiorców;

- przez administratora cieku w zakresie administrowanych rzek i obiektów.

Zgodnie z przepisami art. 9 RDW państwa członkowskie powinny zapewnić, aby usługi wodne były realizowane z uwzględnieniem zasady zwrotu ich kosztów. Ujęcie ww. działań jako działań bezpośrednio wspierających realizację ww. zasady jest więc konieczne i uzasadnione.

Tabela 13-5. Działania planowane na IV cykl planistyczny (2022–2027).

Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji
Ustalanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z uwzględnieniem: • kosztów związanych ze świadczeniem usług, • zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia, • kosztów wynikających z planowanych wydatków inwestycyjnych	przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	działanie ciągłe
Uwzględnienie zasady zwrotu kosztów w stosunku do administrowanych rzek i obiektów	administrator cieku	działanie ciągłe

Źródło: Opracowanie własne.

13.2. Podsumowanie działań podjętych dla realizacji celów środowiskowych i wymagań związanych z zaopatrzeniem w wodę

Zaopatrzenie w wodę do spożycia przez ludzi stanowi jeden z aspektów uwzględnionych w ustawie pr.w. poprzez uznanie JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, jako obszary chronione (art. 16 pkt 32 pr.w.).

Na obszarze dorzecza Dniestru nie występują JCWP przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W przypadku JCWPd, wszystkie są uznane za przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Działania ukierunkowane na zapewnienie odpowiedniej jakości wody na cele zaopatrzenia ludności stanowią podstawowe działania uwzględniane zarówno w poprzednim cyklu planistycznym, jak i obecnie.

W poprzednim cyklu planistycznym, działania dotyczące realizacji celów środowiskowych i wymagań związanych z zaopatrzeniem w wodę, uwzględnione zostały w ramach grup działań: dostęp do informacji oraz działania organizacyjno-prawne (tabela 13-6).

Tabela 13-6. Działania związane z realizacją celów środowiskowych i wymagań związanych z zaopatrzeniem w wodę ujęte w aPWŚK.

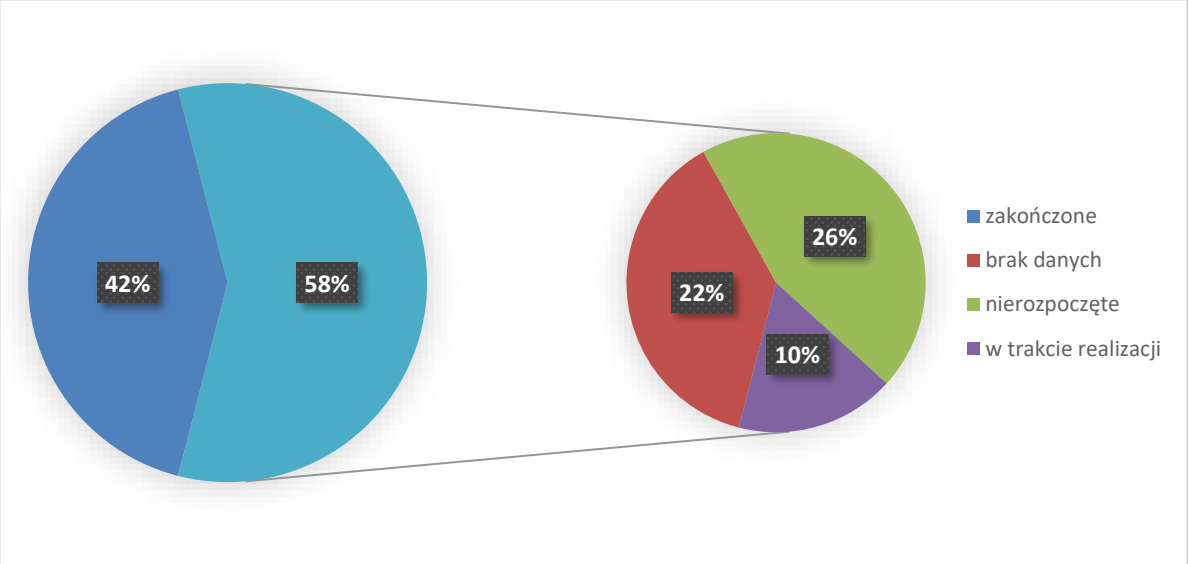
Grupa działań	Nazwa działania	Harmonogram realizacji
Dostęp do informacji	opracowanie oceny jakości wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (działania podstawowe)	działanie ciągłe
Działania organizacyjno-prawne	ustanowienie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (działania podstawowe)	działanie ciągłe
Działania organizacyjno-prawne	opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) (działanie podstawowe)	IV kwartał 2021
Działania organizacyjno-prawne	opracowanie projektu rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) (działanie podstawowe)	IV kwartał 2021
Działania organizacyjno-prawne	wydanie rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) (działanie podstawowe)	IV kwartał 2021

Grupa działań	Nazwa działania	Harmonogram realizacji
Działania organizacyjno-prawne	przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych (działanie podstawowe)	działanie ciągłe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ocena wdrożenia programów działań JCWP i JCWPd (2020).

Działania z grupy dostęp do informacji są realizowane w trybie ciągłym, ogólny stopień ich wdrożenia oszacowany został na 42%.

Stan realizacji działań z grupy organizacyjno-prawnej prezentuje poniższy wykres (wykres 13-1). 42% działań z grupy prawno-organizacyjnej zostało zrealizowanych. Pozostałe 58% stanowią działania niezrealizowane, których 26% stanowią działania nierozpoczęte, 10% działania ze statusem w trakcie realizacji oraz 22% działania w przypadku których nie uzyskano danych dotyczących statusu realizacji.

Wykres 13-1. Stan realizacji działań z grupy działania organizacyjno-prawne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ocena wdrożenia programów działań JCWP i JCWPd (2020).

W poprzednim cyklu planistycznym wykazano tylko jedno działanie dla JCWPd mające na celu: coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia. Brak jest danych na temat realizacji tego działania.

Zgodnie z wynikami oceny stanu JCWPd nr 169 uzyskała stan dobry ilościowy oraz stan dobry chemiczny. Dla przedmiotowej JCWPd nie wyznaczono zakresu działań podstawowych i uzupełniających poprawiających stan ilościowy wód podziemnych. Założono, że do utrzymania dobrego stanu ilościowego wystarczy realizacja działań zawartych w katalogu krajowym.

W ramach IIaPGW wypracowane katalogi działań zawierają zarówno działania podstawowe, jak i uzupełniające w podziale na działania krajowe (realizowane we wszystkich JCW bez względu na zidentyfikowane presje znaczące) oraz działania przypisane do poszczególnych JCW na podstawie analizy znaczących oddziaływań. W przypadku działań dot. aspektu zaopatrzenia w wodę do spożycia, działania z aPWŚK zostały przyjęte do prolongaty (kontynuacji) przy uwzględnieniu koniecznych modyfikacji wynikających ze zmian wprowadzonych pr.w.

Zaproponowanie działania w aspekcie realizacji celów środowiskowych i wymagań związanych z zaopatrzeniem w wodę, na poziomie krajowym przedstawione zostały w poniższej tabeli 13-7.

Tabela 13-7. Proponowane działania krajowe wspólne dla wszystkich JCWP – obszar dorzecza Dniestru.

Grupa działań	Nazwa działania	Działanie nowe / prolongata	Harmonogram realizacji
Gospodarka komunalna	zakaz wprowadzania wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych bezpośrednio do wód podziemnych (działanie podstawowe)	działanie nowe	działanie ciągłe
Gospodarka komunalna	ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej	prolongata	działanie ciągłe
Gospodarka komunalna	ewidencja umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	prolongata	działanie ciągłe
Kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych	uzgadnianie projektów aktów prawa miejscowego ustanawiających strefy ochronne obejmujące teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej (działanie podstawowe)	działanie nowe	działanie ciągłe
Kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych	obowiązek uwzględniania w aktach planowania przestrzennego zbiorników wód podziemnych, stref ochronnych ujęć wód i obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (działanie podstawowe)	działanie nowe	działanie ciągłe
Kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych	zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi w granicach obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, a także stref ochronnych ujęć wody, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami ochrony (działanie podstawowe)	działanie nowe	działanie ciągłe
Kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych	ograniczenie poboru wód podziemnych na obszarach i w okresach występowania suszy (niżówki hydrogeologicznej) (działanie podstawowe)	działanie nowe	działanie ciągłe
Projekt badawczo-rozwojowy	opracowanie spójnej w skali kraju metodyki wyznaczania jezior do objęcia obszarem ochronnym zbiorników wód śródlądowych, pozwalającej w jednoznaczny sposób wskazać procedurę typowania jezior do objęcia obszarem ochronnym. Metodyka taka powinna zostać w oparciu o badania pilotażowe zrealizowane na jeziorach o różnym stanie ekologicznym oraz uwarunkowaniach zlewniowych (działanie podstawowe)	działanie nowe	2023

Grupa działań	Nazwa działania	Działanie nowe / prolongata	Harmonogram realizacji
Monitoring i ewaluacja	przegląd pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata (działanie podstawowe)	prolongata	działanie ciągłe
Monitoring i ewaluacja	przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata (działanie podstawowe)	prolongata	działanie ciągłe

Objaśnienia: prolongata - działanie kontynuowane w stosunku do aPGW (2016–2021).

Źródło: Opracowanie własne.

JCWPd nr 169 charakteryzuje się stanem dobrym. Jej celem środowiskowym jest m.in. dobry stan ilościowy wód podziemnych. Założono, że do utrzymania dobrego stanu ilościowego wód podziemnych wystarczy realizacja działań zawartych w katalogu krajowym

Wszystkie działania dla poszczególnych JCWP znajdują się w zestawie działań (załącznik nr 9 do planu gospodarowania wodami). Dodatkowo informację dotyczącą przypisanych danej jcw działań prezentuje również załącznik nr 1 do planu gospodarowania wodami. W załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami każda JCWP posiada oznaczenie wskazujące, czy zalicza się do grupy JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. W przypadku JCWPd dotyczy to wszystkich JCWPd.

13.3. Informacje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 10 pr.w. PGW zawiera informacje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych, które są udzielone na pobór wód, magazynowanie wód, wprowadzanie ścieków do wód oraz regulację wód, w odniesieniu do rejestru pozwoleń zawartych w systemie informacyjnym gospodarowania wodami. W ramach przepisów pr.w. pozwolenie wodnoprawne należy do szerszego zbioru aktów administracyjnych - zgód wodnoprawnych obejmując:

- pozwolenie wodnoprawne;
- zgłoszenie wodnoprawne;
- ocenę wodnoprawną;
- wydanie decyzji, o których mowa:
  - w art. 77 ust. 3 i ust. 8 pr.w. (zwolnienia z zakazów związanych z wprowadzeniem ścieków do wód i ziemi),
  - w art. 176 ust. 4 pr.w. (zwolnienie z zakazów wpływających na szczelność i stabilność wałów przeciwpowodziowych).

W wyniku wejścia w życie pr.w. zmianie uległa struktura kompetencyjna organów właściwych do wydawania pozwoleń wodnoprawnych:

- do dnia 31 grudnia 2017 r. (s.pr.w.) – organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego był co do zasady starosta, w przypadkach wyszczególnionych:
  - marszałek województwa – w sprawach, o których mowa w art. 140 ust. 2 s.pr.w.,
  - dyrektor RZGW – w przypadku przedsięwzięć w całości lub w części położonych na terenach zamkniętych w rozumieniu Prawa ochrony środowiska (art. 140 ust. 2a s.pr.w.);
- od dnia 1 stycznia 2018 r. – organy właściwe do wydawania pozwoleń wodnoprawnych to:

- właściwe organy PGW WP – zgodnie z podziałem kompetencyjnym zawartym w art. 397 pr.w.,
- minister właściwy do spraw gospodarki wodnej – gdy wnioskodawcą jest PGW WP.

Na podstawie danych z systemu informacyjnego gospodarowania wodami oraz *bazy Identyfikacji presji* dokonano przeglądu i analizy pozwoleń wodnoprawnych obowiązujących w okresie, którego plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dotyczy tj. w okresie 2022–2027 *(na podstawie danych bazy Identyfikacji presji)*. Dodatkowo wskazane zostały pozwolenia wodnoprawne udzielone po wejściu w życie pr.w., tj. w okresie 2018–2019.

Informacje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych wykorzystywane są na potrzeby wykonywania szczegółowych analiz dla JCW, w których stwierdzono zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych. W myśl art. 325 pr.w. zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych może być podstawą do dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń, a w konsekwencji wskazania pozwoleń, które powinny być cofnięte lub ograniczone w celu zapobieżenia zagrożeniu nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Poniżej zaprezentowane zostały zestawienia dotyczące obowiązujących do 2027 r. pozwoleń wodnoprawnych dla poszczególnych obszarów administracyjnych na obszarze dorzecza Dniestru.

Tabela 13-8. Zestawienie liczby pozwoleń wodnoprawnych wydanych do roku 2018 i obowiązujących w okresie 2022–2027.

Obszar dorzecza Dniestru/ Region wodny	Liczba JCWP	Liczba pozwoleń danej kategorii wydanych do 2018 r. i obowiązujących w okresie 2022–2027				
		pobór wód podziemnych	pobór wód powierzchniowych	zrzut – ścieki bytowe	zrzuty – stawy	razem
Obszar dorzecza Dniestru	2	3	1	1	1	6
Region wodny Dniestru	2	3	1	1	1	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych bazy Identyfikacji Presji.

Największy udział wśród pozwoleń obowiązujących w okresie 2022–2027 mają pozwolenia wodnoprawne dotyczące poboru wód podziemnych, stanowiąc 50% ogólnej liczby pozwoleń obowiązujących w okresie obowiązywania IIaPGW.

Dodatkową pulę pozwoleń obowiązujących w okresie 2022–2027 stanowią pozwolenia wodnoprawne udzielone w okresie 2018–2019. Poniżej zaprezentowane zostały zestawienia udzielonych pozwoleń wodnoprawnych dla poszczególnych obszarów administracyjnych na obszarze dorzecza Dniestru, przygotowane na podstawie danych z systemu informacyjnego gospodarowania wodami PGW WP.

Zdecydowaną większość pozwoleń udzielonych w okresie 2018–2019 na obszarze dorzecza Dniestru stanowią pozwolenia w zakresie zrzutu ścieków do wód obejmując ponad 80% wszystkich wydanych pozwoleń.

Proporcja udziału rodzajów udzielonych pozwoleń w okresie 2018–2019 wskazana dla obszaru dorzecza jako całości, rozkłada się w podobny sposób w poszczególnych RZGW WP. Największa liczba udzielonych pozwoleń w poszczególnych RZGW WP dotyczy zrzutu (tabela 13-9).

Tabela 13-9. Zestawienie liczby pozwoleń wodnoprawnych udzielonych w okresie 2018–2019 na obszarze dorzecza Dniestru z podziałem na RZGW WP.

Rodzaj pozwolenia wodnoprawnego	RZGW WP Rzeszów
Zrzut	13
Pobór	1
Retencjonowanie	2
Regulacja	5
Ogółem	**21**

Źródło: Opracowanie własne.

Całkowite wielkości zrzutów i poborów zarejestrowanych na obszarze dorzecza Dniestru przedstawia tabela 13-10.

Tabela 13-10. Wielkość zrzutu w podziale na rodzaj zrzutu na obszarze dorzecza Dniestru.

Obszar dorzecza	Rodzaj zrzutu					
	bytowe	komunalne	lecznicze	przemysłowe	składowiska	suma zrzutów
	wielkość zrzutu (m^3/rok)					
Dniestr	16 799	1 220 327	0	1460	0	1 238 586

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP (…).

Suma poborów powierzchniowych na obszarze dorzecza Dniestru według danych bazy *Identyfikacji presji* (do 2018 r.) wyniosła 3197,9 m^3/rok.

Przedstawione wartości stanowią wielkości zrzutów i poborów dopuszczanych zgodnie z udzielonymi i obowiązującymi pozwoleniami wodnoprawnymi, a więc maksymalne dopuszczalne wielkości, co nie jest równoznaczne z wielkościami rzeczywistych zrzutów i poborów.

13.4. Informacje o zezwoleniach na wprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 11 pr.w. plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera informacje dotyczące przypadków, w których udzielono zezwolenia na wprowadzenie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych, rozumiane jako wprowadzenie w inny sposób niż poprzez przesiąkanie przez glebę i podglebie.

Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu: „wprowadzanie zanieczyszczeń do wód podziemnych" oznacza bezpośrednie lub pośrednie wprowadzanie zanieczyszczeń do wód podziemnych spowodowane działalnością człowieka.

Wprowadzenie ścieków oraz wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych, bezpośrednio do wód podziemnych jest zakazane na podstawie art. 75 pkt 1 i art. 75a pkt. 1 pr.w.

W zakresie bezpośrednich zrzutów ścieków do wód podziemnych w katalogu działań krajowych znajdują się działania ciągłe związane z działaniem podstawowym (art. 324 ust. 2 pr.w.): niewprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych, rozumiane jako wprowadzanie

w inny sposób niż przez przesiąkanie przez glebę i podglebie, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w odrębnych przepisach, o ile nie zagrożą one osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych (zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 5 pr.w). Dopuszcza się wprowadzanie wód wykorzystanych pochodzących z pomp ciepła lub wykorzystanych wód geotermalnych – do wód podziemnych). Poprzez zanieczyszczenie – rozumie się emisję w rozumieniu art. 3 pkt 4 p.o.ś., która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, w tym jakości ekosystemów wodnych lub ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od ekosystemów wodnych, powodować szkodę w dobrach materialnych, pogarszać walory estetyczne środowiska lub kolidować z uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska, w szczególności powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych i wód podziemnych.

Działanie podstawowe realizowane jest poprzez następujące działania z katalogu krajowego IIaPGW:

- stosowanie przepisów dotyczących urządzeń wodnych odpowiednio do robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty; podstawa prawna: art. 324 ust. 2 pr.w. w związku z art. 17 ust. 1 pkt 3 lit. c pr.w.; podmiot odpowiedzialny: wykonawca robót;
- zakaz wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych; podstawa prawna: art. 324 ust. 2 pr.w. w związku z art. 75 pkt 1 pr.w.; podmiot odpowiedzialny – nieograniczony krąg podmiotów;
- zakaz wprowadzania wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych bezpośrednio do wód podziemnych; podstawa prawna: art. 324 ust. 2 pr.w. w związku z art. 75a pkt 1 pr.w.; podmiot odpowiedzialny – zarządcy otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej;
- umieszczenie w PGW informacji o przypadkach, w których udzielono zezwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych, rozumiane jako wprowadzanie w inny sposób niż przez przesiąkanie przez glebę i podglebie;
- nałożenie obowiązku zlikwidowania nieczynnych studni położonych na terenie ochrony pośredniej ujęcia wody, jeżeli studnie te zagrażają jakości ujmowanej wody. Obowiązek ten nakłada na właściciela gruntu, w drodze decyzji, właściwy organ Wód Polskich na wniosek właściciela ujęcia wody i na jego koszt; podstawa prawna: art. 324 ust. 2. pr.w. w związku z art. 132 pr.w.); podmiot odpowiedzialny: właściciel gruntów.

13.5. Podsumowanie działań podjętych w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 12 pr.w. plany gospodarowania wodami zawierają podsumowanie działań podjętych w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 pr.w., dla których środowiskowe normy jakości zostały określone w faunie wodnej i florze oraz które wykazują tendencje do akumulowania się w osadach, w tym informacje o wynikach tych działań oraz ich wpływie na stan wód.

13.5.1. Wdrażanie działań w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych

Opracowana w 2016 r. aPWŚK zdefiniowała program działań podstawowych i uzupełniających. W zakresie eliminowania stężeń substancji priorytetowych działania podstawowe stanowią minimalne wymogi dla administracji i podmiotów korzystających ze środowiska, jakie należy spełnić w celu utrzymania wpływu presji co najmniej na tym samym poziomie i niepogarszania stanu wód. Obowiązek realizacji tych działań wynika zarówno z RDW, jak i innych postanowień UE oraz przepisów prawa

krajowego. Zakres realizacji części zadań podstawowych wyodrębniono w aPGW jako grupę działań realizowanych na poziomie krajowym. Wśród tego zestawu znajduje się szereg wymagań dotyczących postępowania z substancjami priorytetowymi w celu ich eliminacji ze środowiska wodnego.

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń priorytetowych, określone w aPWŚK w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych ze środowiska wodnego, wprowadzono do planów gospodarowania wodami. Najważniejsze wybrane grupy działań zestawiono w tabeli 13-11. Pozostałe działania związane z eliminacją zanieczyszczeń priorytetowych zostały przypisane do konkretnych JCWP w ramach właściwych zestawów działań.

Tabela 13-11. Wybrane działania z Katalogu działań krajowych aPWŚK (2016), znaczące dla poprawy stanu jakościowego JCWP.

Lp.	Grupy działań zdefiniowanych w aPWŚK (2016), istotnych dla redukcji emisji substancji priorytetowych	Harmonogram realizacji
Bezpośredni wpływ na eliminację zanieczyszczeń		
1.	Zakaz produkcji i stosowania substancji: aldryna, chlordan, chlordekon, dieldryna, endryna, endosulfan, heptachlor, heksachlorobenzen, mireks, toksafen, heksabromobifenyl, heksabromocyklododekan oraz DDT	działanie ciągłe
2.	Obowiązki w zakresie uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla instalacji	działanie ciągłe
3.	Kontrola warunków odprowadzania ścieków	działanie ciągłe
4.	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków przemysłowych do systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych	działanie ciągłe
5.	Kontrola dopuszczalnych mas substancji w odprowadzanych ściekach przemysłowych	działanie ciągłe
6.	Zakaz zrzutu ścieków ze statków do wód powierzchniowych	działanie ciągłe
7.	Obowiązek w zakresie uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków w ramach szczególnego korzystania z wód	działanie ciągłe
8.	Obowiązek zapewnienia, że wartości dopuszczalne zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi nie są przekroczone	działanie ciągłe
9.	Kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska	działanie ciągłe
10.	Przegląd ustaleń pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków oraz realizacji tych pozwoleń co najmniej raz na 4 lata	działanie ciągłe
Pośredni wpływ na eliminację zanieczyszczeń		
1.	Obowiązki w zakresie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko lub obszar Natura2000 dla przedsięwzięć	działanie ciągłe
2.	Obowiązki związane z zatwierdzaniem, stosowaniem i udostępnianiem informacji dotyczącej środków ochrony roślin	działanie ciągłe
3.	Przeprowadzanie kontroli zgodności z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego o środkach ochrony roślin	działanie ciągłe
4.	Obowiązki związane z prowadzeniem instalacji o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii, a także przeciwdziałaniem poważnym awariom	działanie ciągłe
5.	Wymagania związane z planami operacyjno-ratowniczymi i bezpieczeństwem społeczeństwa	działanie ciągłe
6.	Realizacja KPOŚK	działanie ciągłe
7.	Obowiązki związane ze zbieraniem, przetwarzaniem i ewidencją komunalnych osadów ściekowych	działanie ciągłe
8.	Opracowanie zbioru zasad dobrej praktyki rolniczej (działanie wdraża zbiór zasad mających pośrednio wpływ na prawidłową gospodarkę środkami ochrony roślin przez rolników)	działanie ciągłe

Lp.	Grupy działań zdefiniowanych w aPWŚK (2016), istotnych dla redukcji emisji substancji priorytetowych	Harmonogram realizacji
9.	Wdrażanie działań dla obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych	co 4 lata
10.	Zapewnienie środków zapobiegania lub ograniczania wprowadzania zanieczyszczeń do wód podziemnych	działanie ciągłe
11.	Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	działanie ciągłe
12.	Ewidencja umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości	działanie ciągłe
13.	Obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej	działanie ciągłe
14.	Zakaz odprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych	działanie ciągłe

Źródło: Opracowanie własne.

Działania wskazane w obowiązujących przepisach prawa są realizowane przez jednostki zobligowane do tego ustawowo, w większości w sposób ciągły.

Środki podjęte w aPGW (2016) w zestawach działań aPWŚK dla JCWP w odniesieniu do substancji priorytetowych

Na poziomie zestawów dla poszczególnych JCWP działania związane m.in. ze stanem chemicznym wód dotyczyły wykonywania przeglądów pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków w zakresie substancji, dla których stwierdzono przekroczenia. Zaplanowano również działania polegające na przeprowadzeniu pogłębionej analizy presji dla JCW, dla których zidentyfikowanie przyczyny przekroczeń było niemożliwe. Jako działanie ukierunkowane na ograniczanie emisji substancji priorytetowych zaproponowano weryfikację programu ochrony środowiska dla gmin w zakresie wprowadzania do atmosfery substancji z grupy WWA. Dodatkowo zaplanowano przeprowadzenie weryfikacji istniejącej sieci punktów pomiarowo-kontrolnych sieci monitoringowej z uzupełnieniem o nowe punkty pomiarowe do końca cyklu planistycznego.

13.5.2. Postęp we wdrażaniu działań w ramach aPGW (2016)

Podstawowym materiałem określającym postęp we wdrażaniu programów działań wynikających z aPWŚK (2016) jest opracowana w 2018 r. *Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK*[71)]*.* Podstawą dokumentu były wyniki ankietyzacji przeprowadzonej w 2018 r. wśród podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań wynikających z aPWŚK. Zgromadzone dane umożliwiły ocenę działań w tym w zakresie poprawy chemicznego stanu wód, ujętych w następujących kategoriach działań:

- gospodarka komunalna;
- rolnictwo;
- monitoring;
- działania kontrolne;
- działania organizacyjno-prawne i edukacyjne;
- rekultywacja.

Analiza postępu realizacji działań zaplanowanych w aPWŚK w pierwszej połowie cyklu wdrażania aPGW wskazywała na rozpoczęcie wdrażania zaplanowanych prac. Istotnymi kwestiami podnoszonymi

[71)] Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK, PGW WP, 2018.

w ocenie postępu realizacji działań, związanymi z jakością wód były m.in.: niewielki stopień wdrożenia gminnych działań inwestycyjnych z zakresu porządkowania gospodarki komunalnej poza aglomeracjami oraz zmiana systemu wykonywania przeglądów pozwoleń wodnoprawnych w związku ze zmianą pr.w. Wykonana ocena pierwszej połowy cyklu planistycznego wskazała ogólny postęp, ale zdecydowanie mniejszy, niż zakładano w aPWŚK.

Drugim szczegółowym źródłem danych w zakresie realizacji działań w kontekście eliminowania substancji priorytetowych są sprawozdania z realizacji działań przedkładane przez podmioty zobowiązane do ich realizacji. Na potrzeby IIaPGW dokonano analizy sprawozdań określających status wdrażania działań w latach 2018–2019.

Cykl planistyczny aPGW w zakresie działań mających na celu eliminację substancji priorytetowych obejmował przede wszystkim działania mające oszacować i zlokalizować występowanie presji w częściach wód. W okresie tym zmieniły się wymagania w zakresie monitoringu substancji priorytetowych oraz wprowadzono klasyfikację stanu chemicznego z uwzględnieniem substancji w biocie. Uzyskane w okresie 2016–2019 wyniki monitoringu środowiska wskazują istotny wpływ, na klasyfikację stanu chemicznego JCWP, rozproszonych zanieczyszczeń obszarowych pochodzenia antropogenicznego. Decydujący wpływ na stan chemiczny JCWP mają produkty spalania paliw, które powodują większość przekroczeń zarówno w wodzie, jak i biocie. Opracowana na potrzeby IIaPGW dokumentacja *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[72)] umożliwiła oszacowanie występowania presji obszarowych i ich wpływu na stan JCWP.

Działania w zakresie jakości wód przyjęte w aPGW, ukierunkowane były głównie na redukcję zanieczyszczeń organicznych i biogennych pochodzenia komunalnego oraz rolniczego. Te działania były również głównym elementem i celem krajowych oraz międzynarodowych programów finansujących inwestycje w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej. Dzięki bardzo szerokiemu spektrum działań zarówno technicznych, jak i nietechnicznych skutkowały również poprawą stanu chemicznego wód. Zanieczyszczenia te generowane są w wielu obszarach aktywności człowieka, tak więc wprowadzenie działań ograniczających zrzut ścieków nieoczyszczonych lub redukcję spływu zanieczyszczeń obszarowych z terenów rolnych, daje w efekcie pośrednio pozytywny wpływ na ograniczenie emisji substancji priorytetowych.

Na potrzeby oceny realizacji działań ukierunkowanych na jakość wód, w tym pośrednio lub bezpośrednio na stan chemiczny, przeanalizowano sprawozdania ze statusami realizacji działań za lata 2018–2019 i wybrano następujące typy działań:

- gospodarka komunalna i przemysł;
- nierozpoznana presja, zlewnie niemonitorowane, depozycja atmosferyczna;
- rolnictwo;
- programy rekultywacji zbiorników wodnych.

Są to zarówno działania techniczne, jak i nietechniczne związane z jakością wód:

1. Gospodarka komunalna:
    - budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnych;
    - budowa, modernizacja, rozbudowa oczyszczalni ścieków;
    - likwidacja oczyszczalni ścieków;
    - budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków;

[72)] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

- budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących;
- ewidencja zbiorników bezodpływowych;
- regularny wywóz nieczystości płynnych;
- opracowanie sprawozdań kwartalnych o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych odebranych z obszaru gminy wraz ze wskazaniem stacji zlewnej;
- opracowanie wykazu stacji zlewnych.

2. Rolnictwo:
   - objęcie obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych;
   - realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.
3. Kontrole w zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków:
   - kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata;
   - kontrola rolniczego gospodarowania przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku;
   - kontrola postępowania w zakresie oczyszczania ścieków przez przedsiębiorstwa z częstotliwością raz na 3 lata.
4. MB wód.
5. Działania nietechniczne w zakresie przeciwdziałania zanieczyszczeniu wód:
   - objęcie nadzorem sanitarnym wody w kąpielisku i wykonanie oceny jakości wody;
   - opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych;
   - opracowanie oceny jakości wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - opracowanie oceny obszarowej jakości wody;
   - przegląd pozwoleń wodnoprawnych;
   - przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód;
   - weryfikacja ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych;
   - weryfikacja warunków korzystania z wód zlewni;
   - przeprowadzenie weryfikacji programu ochrony środowiska dla gminy w zakresie ograniczania emisji do atmosfery wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.
6. Działania w zakresie rekultywacji jezior:
   - monitoring operacyjny efektów działań rekultywacyjnych;
   - Status działania został określony poprzez ocenę stanu realizacji z podziałem na następujące kategorie:
   - działanie ciągłe – zaplanowane do realizacji w sposób ciągły w całym cyklu, a realizacja takiego działania wpływa pozytywnie na ograniczenie emisji substancji priorytetowych;

- zakończone – realizacja działania jest zakończona i została uwzględniona w ocenie stopnia wdrożenia działań;
- niezrealizowane lub nierozpoczęte – wskazano w sprawozdaniach brak realizacji i nie uwzględniono ich w ocenie skuteczności;
- działanie w trakcie realizacji, którego skutek wprowadzenia będzie możliwy do oceny w kolejnym cyklu planistycznym.

Odrzucono tym samym działania: niezrealizowane, nierozpoczęte oraz takie, dla których jest zbyt mało danych umożliwiających określenie stanu realizacji.

Wyodrębnienie działań mogących w sposób bezpośredni lub pośredni oddziaływać na emisje substancji priorytetowych do wód pozwoliło na otrzymanie wykazu zaawansowanych i zrealizowanych działań, których ilość w skali kraju i obszaru dorzecza Dniestru kształtuje się w sposób przedstawiony w tabelach 13-12 oraz 13-13.

Tabela 13-12. Podsumowanie liczby działań zrealizowanych i zaawansowanych w realizacji, mających znaczenie dla poprawy stanu jakościowego JCWP – wszystkie obszary dorzeczy i kategorie wód.

Lp.	Kategoria działań	Kategoria wód					
		JCWP RW		JCWP RW		JCWP TW i CW	
1.	Gospodarka komunalna – budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa kanalizacji, wywóz nieczystości	10 994	69,3%	170	15,8%	94	61,8%
2.	Rolnictwo – program ograniczenia odpływu azotu, kontrola zarybiania	1544	9,7%	48	4,5%	6	3,9%
3.	Gospodarka komunalna/przemysł – kontrole w zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków	2533	16,0%	795	74,1%	0	0,0%
4.	Nierozpoznana presja/zlewnia niemonitorowana – monitoring badawczy	77	0,5%	4	0,4%	37	24,3%
5.	Odpływ zanieczyszczeń – działania nietechniczne: przeglądy pozwoleń, warunki korzystania z wód, weryfikacja POŚ	720	4,5%	50	4,7%	15	9,9%
6.	Program rekultywacji	0	0,0%	6	0,6%	0	0,0%
Suma:		**15 868**	**100%**	**1073**	**100%**	**152**	**100%**

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 13-13. Podsumowanie liczby działań zrealizowanych i zaawansowanych w realizacji, mających znaczenie dla poprawy stanu jakościowego JCWP – obszar dorzecza Dniestru.

Lp.	Kategoria działań	Kategoria wód	
		JCWP RW	
1.	Gospodarka komunalna – budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa kanalizacji, wywóz nieczystości	3	50,0%
2.	Rolnictwo – program ograniczenia odpływu azotu, kontrola zarybiania	–	–

Lp.	Kategoria działań	Kategoria wód	
		JCWP RW	
3.	Gospodarka komunalna / przemysł – kontrole w zakresie gromadzenia i oczyszczania ścieków	2	33,3%
4.	Nierozpoznana presja / zlewnia niemonitorowana – monitoring badawczy	–	–
5.	Odpływ zanieczyszczeń – działania nietechniczne: przeglądy pozwoleń, warunki korzystania z wód, weryfikacja POŚ	1	16,7%
6.	Program rekultywacji	–	–
Suma:		**6**	**100%**

Źródło: Opracowanie własne.

13.5.3. Ocena skuteczności zrealizowanych działań w ramach aPGW

Weryfikacja i porównanie stanu chemicznego wód na początku oraz na końcu cyklu aPGW umożliwiło opracowanie oceny efektywności wprowadzonych działań. W analizie skuteczności wdrożonych działań w ramach aPGW uwzględniono grupy zrealizowanych działań mogących w sposób bezpośredni i pośredni wpłynąć na stan chemiczny wód.

Analizę wykonano zgodnie z przyjętymi w metodyce opracowania IIaPGW założeniami do statystycznej oceny skuteczności działań w cyklu planistycznym. Przyjęte warunki dla oceny redukcji zanieczyszczeń:

- dla zestawu oznaczeń w monitoringu określa się liczbę przypadków stwierdzonej istotnej redukcji stężenia, liczonych jako procentowa redukcja w odniesieniu do wartości bazowej (najbardziej aktualny pomiar z okresu 2010–2015);
- uwzględnia się wyłącznie przypadki, dla których możliwe było wyznaczenie redukcji – musi być liczbowa wartość bazowa i min. 1 wartość z cyklu (przy czym wartość poniżej granicy oznaczalności traktuje się jako maksymalną oczekiwaną redukcję (100%));
- dla każdego JCWP ocenia się odsetek oznaczeń z redukcją stężenia.

Wyniki analizy skuteczności działań i oceny redukcji stężeń substancji priorytetowych przedstawiono w tabelach 13-14 i 13-15, w podziale na JCWP RW i JCWP LW – dla obszaru całego kraju wraz informacją poniżej dla skuteczności na obszarze dorzecza Dniestru.

Tabela 13-14. Skuteczność działań dla kategorii JCWP rzecznych w zakresie oceny substancji priorytetowych w wodzie – analiza statystyczna obejmująca wszystkie obszary dorzeczy.

Ocena skuteczności działań w JCWP RW	Liczba JCWP	Udział JCWP w obszarze dorzecza (%)	Uwagi
Liczba JCWP ze ealizowanym lub zrealizowanym min. jednym zestawem działań ciągłych	3310	72,2	–
Liczba JCWP ze zrealizowanym min. jednym działaniem jednorazowym	733	16,0	–
Liczba ocen JCWP z wynikami umożliwiającymi uwzględnienie w ocenie skuteczności	609	13,2	–
Skuteczność redukcji stężeń oceniana jako odsetek wykonanych oznaczeń, dla których uzyskano redukcję stężenia	Powyżej 50% oznaczeń	Powyżej 85% oznaczeń	Uwagi

Ocena skuteczności działań w JCWP RW	Liczba JCWP		Udział JCWP w obszarze dorzecza (%)		Uwagi
Liczba JCWP, w których redukcja stężenia występuje w powyżej 50% oznaczeń (za istotne przyjęto pomiary o redukcji poniżej 20%)	573	94,1%	400	65,7%	proc. wykonanych ocen
Liczba JCWP, w których nie stwierdzono przekroczeń powyżej 50% wartości odchylenia od normy (kryterium przyjęte dla oceny skuteczności działań)	170	29,7%	170	42,5%	proc. ocen o wymaganej redukcji
Liczba JCWP, w których stosowano działania i uzyskano skuteczność redukcji dla liczby oznaczeń	571	99,7%	398	99,5%	proc. ocen o wymaganej redukcji z działaniami
Liczba działań dających założoną skuteczność redukcji dla liczby oznaczeń i maks. przekroczenie dla pojedynczego oznaczenia do 50%	147	25,7%	130	32,7%	proc. ocen jw., gdzie przekroczenia były niższe niż 50%

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 13-15. Skuteczność działań dla kategorii JCWP jeziornych w zakresie oceny substancji priorytetowych w wodzie – analiza statystyczna obejmująca wszystkie obszary dorzeczy.

Ocena skuteczności działań w JCWP LW	Liczba JCWP		Udział w liczbie JCWP		Uwagi
Liczba JCWP z realizowanym lub zrealizowanym min. jednym zestawem działań ciągłych	686		65,7%		–
Liczba JCWP ze zrealizowanym min. jednym działaniem jednorazowym	14		1,3%		–
Liczba ocen JCWP z wynikami umożliwiającymi uwzględnienie w ocenie skuteczności	202		19,3%		–
Skuteczność redukcji stężeń oceniana jako odsetek wykonanych oznaczeń, dla których uzyskano redukcję stężenia	Co najmniej 50% oznaczeń		Co najmniej 85% oznaczeń		Uwagi
Liczba JCWP, w których redukcja stężenia występuje w powyżej 50% oznaczeń (za istotne przyjęto pomiary o redukcji poniżej 20%)	176	87,1%	142	70,3%	proc. wykonanych ocen
Liczba JCWP, w których nie stwierdza się przekroczeń powyżej 50% wartości odchylenia od normy (kryterium przyjęte dla oceny skuteczności działań)	95	54,0%	95	66,9%	proc. ocen o wymaganej redukcji
Liczba JCWP, w których stosowano działania i uzyskano skuteczność redukcji dla liczby oznaczeń	107	60,8%	91	64,1%	proc. ocen o wymaganej redukcji z działaniami
Liczba działań dających założoną skuteczność redukcji dla liczby oznaczeń i maks. przekroczenie dla pojedynczego oznaczenia do 50%	60	56,1%	60	65,9%	proc. ocen jw., gdzie przekroczenia były niższe niż 50%

Źródło: Opracowanie własne.

Przedstawione obliczenia skuteczności wprowadzania działań, odniesione do całego obszaru kraju, wykonane dla 13% JCWP RW i 19% JCWP LW – wskazują, że w badanych JCWP uzyskuje się wysoki odsetek oznaczeń z redukcją stężenia. Jednocześnie zauważa się znaczący udział JCWP, w których nie

stwierdza się przekroczeń stężenia powyżej 50%, co jest przyjętym w opracowaniu *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[73)] granicznym kryterium wystąpienia presji znaczącej.

Działania zrealizowane w obszarze dorzecza Dniestru obejmują 2 JCWP RW (łącznie 3 JCWP). Ocena skuteczności na podstawie badań monitoringowych możliwa była dla 1 JCWP, w której zrealizowano działania, wskazując na redukcję stężeń w ponad 85% liczby wykonanych oznaczeń substancji priorytetowych.

13.5.4. Działania służące eliminacji stężeń substancji priorytetowych w ramach IIaPGW

Planowane w IIaPGW działania służące eliminacji stężeń substancji priorytetowych ze środowiska wodnego obejmują zarówno działania o charakterze krajowym prolongowane z aPGW i odniesione do aktualnych wymagań przepisów, jak również działania nowe, których obowiązek realizacji wynika z nowych regulacji prawnych.

Zbiór regulacji prawnych jest podstawą działań dla eliminacji substancji priorytetowych ze środowiska. Zobowiązania narzucone na podmioty i organy administracyjne tworzą system umożliwiający w cyklu planistycznym redukcję uwalniania zanieczyszczeń.

Zestaw działań tworzących katalog krajowy zawiera zaktualizowany wykaz obowiązków wraz z odniesieniem do aktualnej podstawy prawnej w przepisach krajowych oraz UE. Działania prolongowane dające możliwość eliminacji substancji priorytetowych stanowią w katalogu działań krajowych liczną grupę, obejmującą około 55% wszystkich działań w katalogu krajowym. Poza zbiorem działań z poprzedniego cyklu wskazanych do prolongaty, uzupełniono listę działań ogólnokrajowych o inne obowiązujące wymagania wynikające z przepisów – opisane w katalogu krajowym jako działania nowe. Wśród nich wyróżnia się m.in.:

- obowiązki podmiotów i organów w ramach procedury oceny wodnoprawnej;
- przeglądy pozwoleń wodnoprawnych, dla wód zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- wymagania odnośnie substancji zanieczyszczających, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych;
- wymagania w zakresie odprowadzania wód opadowych;
- analizę warunków realizacji pozwoleń zintegrowanych, w tym weryfikacja wdrożenia konkluzji BAT;
- zobowiązanie prowadzącego instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego;
- kontrole pozwoleń i naruszeń w zakresie gospodarowania odpadami;
- realizację zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarki odpadami;
- opracowanie analiz ryzyka dla ujęć wody;
- wymagania związane z ustanawianiem stref ochrony ujęć wód;
- wymagania i ograniczenia wynikające z funkcjonowania obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych;

[73)] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

- wymagania związane z wyznaczaniem oraz przeglądami obszarów i granic aglomeracji kanalizacyjnych.

Kompletny katalog działań krajowych, prolongowanych i nowych w IIaPGW, ze szczegółowym opisem działania, a także wskazaniem jednostki odpowiedzialnej za realizację oraz harmonogramem realizacji – prezentuje załącznik nr 7 do planu gospodarowania wodami.

Zestawy działań dla JCWP w IIaPGW zawierają grupy nowych działań ukierunkowanych na poprawę jakości wód. Obejmują one zarówno działania wspólne dla presji fizykochemicznych i chemicznych, jak i działania ukierunkowane na poprawę chemicznego stanu wód. Poza działaniami zaprogramowanymi wyłącznie na redukcję presji chemicznych uwzględniają również działania skumulowane, dla których efekt poprawy elementów jakościowych stanu wód jest ściśle powiązany z likwidacją innych presji, w tym hydromorfologicznych i ilościowych, głównie powiązanych z retencją.

Propozycje działań uzupełniających i rozszerzających zakres realizowanych w ramach aPGW, ukierunkowanych na stwierdzone presje chemiczne, zestawiono w katalogach działań, gdzie wyspecyfikowano zakres każdego z proponowanych działań wraz z prognozowaną oceną wpływu na chemiczne presje w środowisku.

13.6. Podsumowanie działań podjętych w celu zapobieżenia skutkom zanieczyszczeń niedających się przewidzieć lub łagodzenia tych skutków

Działania wynikające z realizacji ogólnych wymagań prawnych

Problematyka ochrony przed skutkami niedających się przewidzieć zanieczyszczeń obejmuje system procedur w zakresie działań chroniących przed poważną awarią. Oznacza to zarówno zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię, jak i ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska. Awarie kwalifikowane zgodnie z przepisami p.o.ś., jako zdarzenia poważne to te obejmujące w szczególności emisję, pożar lub eksplozję i dotyczące procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu niebezpiecznych substancji, prowadzące w efekcie do zagrożenia życia i zdrowia ludzi lub skażenia środowiska.

Przepisy mające na celu identyfikację skutków awarii i ochronę przed nimi wynikają z implementacji do prawa krajowego wymagań określonych w przepisach UE:

- dyrektywy 2003/105/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2003 r. zmieniająca dyrektywę Rady 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (Dz. Urz. UE L 345 z dnia 31.12.2003 r, str. 97 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 398);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca tzw. dyrektywa Seveso-III.

Państwa UE mają obowiązek zapewnienia wdrożenia środków w celu usuwania skutków awarii w zasięgu oddziaływania funkcjonowania instalacji przemysłowych, gdzie przechowywane są znaczne ilości niebezpiecznych substancji. Zobowiązano tym samym zakłady do informowania o narażeniu na skutki awarii oraz ustanowienia systemów zarządzania bezpieczeństwem.

Funkcjonowanie systemu przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

Ustanowienie krajowego systemu przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym wprowadzono w latach 2001–2003 przepisami p.o.ś. Podstawą polskich regulacji prawnych były przepisy dyrektywy Seveso-II i następnie dyrektywy Seveso-III. Dyrektywa Seveso-II miała na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony ludzi i środowiska, poprzez wdrożenie odpowiednich systemów i procedur służących zarządzaniu i kontroli zagrożeń związanych z substancjami niebezpiecznymi. Dyrektywa SEVESO III wprowadziła nowy system klasyfikacji, oznakowania i pakowania chemikaliów, zasady dostępu

społeczeństwa do informacji o właściwym postępowaniu w przypadku awarii prowadzącej do skażenia i jego udziału w procesie decyzyjnym, a także wzmocnienie zasad prowadzenia kontroli.

Dyrektywa SEVESO III klasyfikuje zakłady przemysłowe według poziomu ryzyka wystąpienia w nich awarii przemysłowej, dzieląc jednostki na:

- zakłady o podwyższonym ryzyku wystąpienia awarii,
- zakłady o wysokim ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Na powyższe grupy nakłada się różne rodzaje obowiązków operacyjnych i sprawozdawczych. Od zakładów o podwyższonym ryzyku wymaga się dokonania zgłoszenia o prowadzonej działalności do odpowiedniego organu Państwowej Straży Pożarnej. Zakłady te muszą stworzyć i wdrożyć politykę zapobiegania poważnym awariom. Natomiast zakłady o wysokim ryzyku mają dodatkowo obowiązek przygotowywania raportu o bezpieczeństwie i planów operacyjno-ratowniczych (wewnętrznego i zewnętrznego). Dyrektywa SEVESO III nałożyła także obowiązek informacyjny na państwa członkowskie UE i zakłady funkcjonujące na terenie tych krajów. Każdy kraj w UE musi informować o właściwym postępowaniu w przypadku awarii prowadzącej do skażenia środowiska.

W sprawie kontroli niebezpieczeństwa wystąpienia poważnych awarii, a także zapobiegania i łagodzenia ich skutków, funkcjonuje w strukturach UE Biuro do spraw. Zagrożeń Poważnymi Awariami (ang. *Major Accident Hazard Bureau* – MAHB) Dyrekcji Generalnej do spraw Środowiska. MAHB jest jednostką w ramach Instytutu Wspólnego Centrum Badawczego Ochrony i Bezpieczeństwa Obywateli, do której zadań należy:

- zarządzanie systemem zgłaszania poważnych awarii (ang. *Major – Accident Reporting System* – MARS);
- udzielanie naukowego, technicznego i administracyjnego wsparcia Technicznym Grupom Roboczym (ang. *Technical Working Group* – TWG);
- zarządzanie Wspólnotowym Centrum Dokumentacji Zagrożeń Przemysłowych (ang. *Community Documentation Centre on Industrial Risks* – CDCIR).

Na aktualny stan regulacji prawnych Polski dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym składają się także przepisy Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzonej w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. (Dz. U. z 2000 r., poz. 346). Jako strona Konwencji, Polska jest zobowiązana do stosowania środków w celu zapobiegania i eliminowania zanieczyszczenia Bałtyku.

Krajowe przepisy regulują bezpieczeństwo w zakresie skutków awarii i zanieczyszczeń na kilku poziomach, obejmujących:

- przeciwdziałanie awariom i ich skutkom;
- warunki funkcjonowania instalacji przemysłowych;
- systemy ostrzegania i przeciwdziałania skutkom awarii;
- planowanie przestrzenne w zakresie bezpieczeństwa ludności i środowiska.

Zasadnicze grupy działań wraz z określeniem podstawy prawnej oraz kompetencji służb, organów administracji i podmiotów prowadzących zakład/instalację – zestawione zostały w tabeli 13-16.

Tabela 13-16. Zakres obowiązków w celu przeciwdziałania skutkom zanieczyszczeń wraz ze wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego i podstawy prawnej działania.

Lp.	Zakres działania	Podmiot/organ/służby odpowiedzialne	Podstawa prawna	Artykuł
1.	Realizacja zadań w sprawach:	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	p.o.ś.	art. 271b

Lp.	Zakres działania	Podmiot/organ/służby odpowiedzialne	Podstawa prawna	Artykuł
	• przeciwdziałania poważnym awariom, • transgranicznych skutków awarii przemysłowych, • awaryjnych zanieczyszczeń wód granicznych			
2.	Obowiązek zgłoszenia zakładu o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku właściwemu komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej	prowadzący zakład/instalację o dużym ryzyku	p.o.ś.	art. 250
3.	Sporządzanie i wdrażanie dokumentów precyzujących politykę przeciwdziałania poważnym awariom	prowadzący zakład/instalację o dużym ryzyku	p.o.ś.	art. 251 art. 252
4.	Zapobieganie efektowi domina (zwiększeniu prawdopodobieństwa wystąpienia awarii przemysłowej lub pogłębianiu jej skutków)	właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (według informacji podanych przez prowadzących zakład)	p.o.ś.	art. 264d
5.	Składanie sprawozdań o bezpieczeństwie	prowadzący zakład/instalację o dużym ryzyku	p.o.ś.	art. 253 art. 254 art. 256
6.	Sporządzanie wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych	prowadzący zakład/instalację o dużym ryzyku	p.o.ś.	art. 260 art. 261
7.	Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych	właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (według informacji przedstawionych przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku)	p.o.ś.)	art. 260 art. 265
8.	Obowiązki informacyjne względem społeczeństwa – Państwowa Straż Pożarna	właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej	p.o.ś.	art. 267
9.	Obowiązki kontrolno-rozpoznawcze	komendant powiatowy lub przy udziale komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej	p.o.ś.	art. 269
10.	Obowiązki informacyjne w razie wystąpienia awarii	prowadzący zakład/instalację	p.o.ś.	art. 264
11.	Uwzględnienie problematyki awarii przemysłowych w aktach planowania przestrzennego	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	u.p.i.z.p.	art. 1 art. 10 art. 11 art. 17

Źródło: Opracowanie własne.

Przepisy wykonawcze p.o.ś. określające szczegółowe wymagania dla realizacji obowiązków w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii i zanieczyszczeń – zawarte są w przepisach:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138);

- rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. poz. 287);
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz. U. poz. 821);
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. poz. 2145);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1555);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 maja 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. poz. 799).

Obowiązki organów straży pożarnej, wynikające z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969) – precyzuje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną (Dz. U. poz. 1934).

Zgodnie z art. 267 ust. 1 p.o.ś. właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej na swoich stronach podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej udostępniają:

- informacje o zatwierdzonych raportach o bezpieczeństwie lub ich zmianach;
- informacje o przyjętych zewnętrznych planach operacyjno-ratowniczych lub ich zmianach;
- informacje o przedłożonych zgłoszeniach zakładów, o których mowa w art. 250 ust. 1 p.o.ś.;
- informacje o pozytywnie zaopiniowanych programach zapobiegania poważnym awariom;
- informacje o kontrolach planowych w terenie;
- informacje o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego – na 30 dni przed jego przyjęciem;
- informacje o decyzjach wydanych na podstawie art. 267a ust. 2 oraz art. 264d ust. 1 p.o.ś.;
- instrukcje postępowania mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii;
- informacje o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie, aktualizowanym corocznie, wykazu substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładach o dużym ryzyku;
- uzasadnienie odstąpienia od sporządzenia zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego.

Poważne awarie zgłasza się do centrów zarządzania kryzysowego, do których kontakty podane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Realizacja założeń zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, w razie zagrożenia awarią przemysłową lub jej wystąpienia, jest niezwłocznie wdrażana przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – zgodnie z art. 266 ust. 1 p.o.ś.

W przypadku zagrożenia o charakterze transgranicznym procedura określona w art. 270 p.o.ś. przewiduje następujący tryb przekazywania informacji:

- komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, który na podstawie informacji otrzymanych od prowadzącego zakład o dużym ryzyku stwierdzi, że możliwe skutki awarii przemysłowej mogą mieć zasięg transgraniczny, niezwłocznie przekaże ministrowi

właściwemu do spraw klimatu, za pośrednictwem Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, istotne dla sprawy informacje, a w szczególności raport o bezpieczeństwie oraz wewnętrzny i zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy;

- minister właściwy do spraw klimatu po uzyskaniu informacji niezwłocznie zawiadamia państwo, na którego terytorium mogą wystąpić skutki awarii przemysłowej, o lokalizacji zakładu o dużym ryzyku. Do zawiadomienia dołącza się informację dotyczącą raportu o bezpieczeństwie oraz zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy w części dotyczącej zagrożeń transgranicznych;
- minister właściwy do spraw klimatu po uzyskaniu informacji od Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o wystąpieniu awarii przemysłowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie zawiadamia państwo, na którego terytorium mogą wystąpić skutki tej awarii, i przekazuje wszystkie istotne dla sprawy informacje.

Zgodnie z art. 271b p.o.ś. GIOŚ jest organem właściwym do realizacji zadań ministra właściwego do spraw klimatu w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnych zanieczyszczeń wód granicznych. Kwestie kompetencji w zakresie zapobiegania poważnym awariom, które mogą być następstwem określonych działań przemysłowych oraz ograniczania ich skutków dla zdrowia ludzi i środowiska, określają przepisy dyrektywy Seveso-II oraz Konwencji w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych, sporządzonej w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r. (Dz. U. z 2004 r. poz. 1352 i 1353 oraz z 2018 r. poz. 1665). Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest również organem kompetentnym do współpracy z Biurem do spraw Zagrożeń Poważnymi Awariami Komisji Europejskiej.

Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom określa u.i.o.ś. Należą do nich:

- kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;
- badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
- prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
- prowadzenie rejestru poważnych awarii.

Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w zwalczaniu poważnej awarii z organami właściwymi do jej prowadzenia oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tej awarii.

Poza regulacjami dotyczącymi funkcjonowania systemu bezpieczeństwo w aspekcie skutków awarii i zanieczyszczeń, przepisy dają organom administracji możliwości kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach. Narzędzia kontrolne obejmują procedury, takie jak:

- przeglądy ekologiczne instalacji – zgodnie z przepisami p.o.ś. organ ochrony środowiska może w drodze decyzji zobowiązać podmiot prowadzący instalację (podmiot korzystający ze środowiska) do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego w razie okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko; przegląd jest opinią specjalistyczną, którą sporządza podmiot prowadzący instalację i może m.in. służyć wyjaśnieniu, czy należy podjąć działania w celu zmniejszenia lub całkowitej eliminacji negatywnego oddziaływania instalacji;
- kontrole gospodarowania wodami – dotyczą m.in. kontroli przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie pr.w., ale też przestrzegania warunków ustalonych w pozwoleniach zintegrowanych wydanych na podstawie p.o.ś.; kontrole obejmują

również weryfikację przestrzegania nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń. Organ kontrolny wzywa zakład do usunięcia w określonym terminie zaniedbań w zakresie gospodarki wodnej, a jeżeli te nie zostaną usunięte w określonym terminie i nadal utrzymuje się stan zagrażający życiu lub zdrowiu, wydaje się decyzję o wstrzymaniu działalności zakładu lub jego części do czasu usunięcia zaniedbań.

Wykaz awarii prowadzony przez GIOŚ

Informacje o przestrzennym występowaniu incydentów lub zdarzeń o znamionach poważnej awarii są gromadzone w rejestrze prowadzonym przez GIOŚ. Wykaz ten wyszczególnia rodzaje awarii według miejsca wystąpienia zdarzenia:

- zdarzenia na terenie zakładów i instalacji: zakład, stacja trafo, transport rurociągowy;
- zdarzenia komunikacyjne: transport morski, transport kolejowy, transport drogowy;
- pozostałe zdarzenia: inne.

W skali całego kraju rejestr obejmuje w okresie 2016–2019 łącznie 204 zdarzenia, z czego 62% dotyczy awarii stanowiących potencjalne lub rzeczywiste zagrożenie dla wód. Spośród wszystkich awarii stwierdza się w 88 przypadkach (43%) rzeczywiste zagrożenie w wyniku uwolnienia do środowiska, poprzez rozlanie niebezpiecznej substancji na powierzchni terenu z infiltracją do gruntu, bądź spływ do wód. Dla obszaru dorzecza Dniestru nie sprawozdano w ocenianym okresie zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Informacje o planowanych w IIaPGW działaniach zapobiegających skutkom niedających się przewidzieć zanieczyszczeń lub łagodzących te skutki z odniesieniem do działań podjętych w tym zakresie w aPGW

Działania podjęte w aPGW

Starania podjęte w celu zapobieżenia skutkom niedających się przewidzieć zanieczyszczeń lub łagodzenia tych skutków obejmują działania na poziomie krajowym w ramach aPWŚK, prolongowane do nowego cyklu IIaPGW. Są to działania:

- bezpośrednio związane z przeciwdziałaniem skutkom zanieczyszczeń i wynikające z przepisów dotyczących przeciwdziałania i postępowania w przypadku poważnych awarii – zakres obowiązków wraz ze wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego i podstawy prawnej działania przedstawiono wyżej w tabeli 13-16;
- pośrednio powiązane z przeciwdziałaniem skutkom zanieczyszczeń i wynikające z koniecznych do przeprowadzenia ocen, analiz i warunków realizacji inwestycji na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji i eksploatacji inwestycji pozwoleń emisyjnych oraz wyników kontroli podmiotów (wyszczególnione w tabeli 13-17).

Tabela 13-17. Działania pośrednio związane z przeciwdziałaniem skutkom zanieczyszczeń – wynikające z powiązanych przepisów.

Lp.	Nazwa działania	Zweryfikowana podstawa prawna (IIaPGW)	Zweryfikowany podmiot odpowiedzialny za realizację (IIaPGW)
1.	Kontrola gospodarowania wodami w zakresie uprawnień danych na podstawie pr.w.	art. 334 – art.348 pr.w.	właściwy organ PGW WP, właściwy dyrektor urzędu morskiego, Inspekcja Ochrony Środowiska
2.	Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych, jeżeli wyniki monitoringu wód lub innych danych wskazują, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych	art.325 pr.w.	właściwy organ PGW WP

Lp.	Nazwa działania	Zweryfikowana podstawa prawna (IIaPGW)	Zweryfikowany podmiot odpowiedzialny za realizację (IIaPGW)
3.	Kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś.	Inspekcja Ochrony Środowiska
4.	Zobowiązanie prowadzącego instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego	art. 237 p.o.ś.	właściwy organ ochrony środowiska
5.	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś	inwestor
6.	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zależnie od postanowienia organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.o.ś.	inwestor
7.	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie związanego bezpośrednio z ochroną tego obszaru lub nie wynikającego z tej ochrony	art. 59 ust. 2 pkt 1 u.o.o.ś.	inwestor
8.	Obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia wskazanego przez organ (przedsięwzięcia innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, niezwiązanego bezpośrednio z ochroną obszaru Natura 2000 lub niewynikającego z tej ochrony)	art. 59 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś. w zw. z art. 96 ust. 1 i 3 i art. 97 ust. 1 u.o.o.ś.	inwestor
9.	Obowiązek przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć, dla których stwierdzono możliwość znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	art. 104 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś.	inwestor
10.	Obowiązek uzyskania pozwoleń zintegrowanych dla instalacji	art. 201-204 p.o.ś.	prowadzący instalację
11.	Weryfikacja odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych w pozwoleniu zintegrowanym przez organ właściwy do wydania pozwolenia	art. 215-216 p.o.ś.	organ wydający decyzję
12.	Analiza warunków pozwolenia zintegrowanego oraz weryfikacja spełnienia konkluzji BAT odnoszących się do danej instalacji	art. 215-216 p.o.ś.	organ wydający decyzję

Lp.	Nazwa działania	Zweryfikowana podstawa prawna (IIaPGW)	Zweryfikowany podmiot odpowiedzialny za realizację (IIaPGW)
13.	Kontrola dotycząca pozwoleń i naruszeń w zakresie gospodarowania odpadami lub działalności w zakresie prowadzenia składowiska odpadów	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś art. 379 p.o.ś.	Inspekcja Ochrony Środowiska
14.	Obowiązek uzyskania oceny wodnoprawnej dla inwestycji i działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych	art. 425 – art. 438 pr.w.	organ wydający decyzję
15.	Uzgadnianie i opiniowanie w toku postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych	art. 428 pr.w.	organ wydający decyzję
16.	Obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na usługę wodną obejmującą wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, a także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych	art. 389 pkt 1 pr.w. oraz art. 35 ust. 3 pkt. 5 pr.w.	podmiot wprowadzający ścieki
17.	Kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś.	Inspekcja Ochrony Środowiska
18.	Przegląd pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków oraz realizacji tych pozwoleń co najmniej raz na 4 lata	art. 416 ust. 1 pr.w.	właściwy organ PGW WP
19.	Obowiązek zapewnienia, że wartości dopuszczalne zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi nie są przekroczone	r.s.sz.ś.w.	podmiot wprowadzający ścieki
20.	Kontrola dopuszczalnych mas substancji w odprowadzanych ściekach przemysłowych	art. 99 i art. 100 pr.w., art. 335 ust. 5 pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska
21.	Kontrola jakości wody pitnej	art. 12 ust. 1 u.z.z.w.o.ś	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej
22.	Informowanie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	art. 12 ust. 5 u.z.z.w.o.ś	wójt, burmistrz lub prezydent miasta
23.	Obowiązek prowadzenia ewidencji kąpielisk i jej aktualizacji	art. 38 ust. 1 pr.w.	wójt, burmistrz lub prezydent miasta
24.	Obowiązek kontroli stanu jakości wody w kąpieliskach	art. 334 pkt 8 pr.w..	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej
25.	Obowiązek oceny stanu wody w kąpielisku	art. 344 ust. 1 pkt 1 pr.w.	państwowy powiatowy inspektor sanitarny
26.	Obowiązki związane z informowaniem ludności o jakości wody w kąpielisku oraz o zakazie kąpieli wraz z podaniem przyczyny zakazu	art. 347 ust. 3 pr.w.	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Lp.	Nazwa działania	Zweryfikowana podstawa prawna (IIaPGW)	Zweryfikowany podmiot odpowiedzialny za realizację (IIaPGW)
27.	Regulacja możliwości realizacji planów i przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 przez zobowiązanie do wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000	art. 34 u.o.p.	właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska albo dyrektor właściwego urzędu morskiego
28.	Ocena skutków planów i programów mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 przy uwzględnieniu obowiązku kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000	art. 46 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 u.o.o.ś., art. 34 ust. 1 u.o.p.	organ opracowujący projekt dokumentu
29.	Obowiązek właściwego projektowania pomiarów monitoringowych i prowadzenia sprawozdawczości	art. 349, art 350 pr.w.	państwowa służba hydrogeologiczna, właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska
30.	Zapobieganie lub ograniczanie pośredniego wprowadzania zanieczyszczeń do wód podziemnych	art. 59, art. 132, art. 134 ust. 1, art. 135, art. 141 pr.w.	minister właściwy ds. gospodarki wodnej, PGW WP, właściwy wojewoda, właściciel ujęcia wody, właściciel gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykazu GIOŚ.

Identyfikacja działań zaplanowanych i zrealizowanych w cyklu planistycznym aPGW, w zakresie ochrony przed skutkami awarii umożliwiła sformułowanie działań na nowy cykl planistyczny. Działania związane z ograniczeniem ryzyka i skutków awarii ze względu na ich losowy charakter dotyczą całego kraju, a w ramach przepisów wykonawczych określają kompetencje organów i służb oraz zadania podmiotów, stąd też stanowią element katalogu krajowego, którego realizacja odnosi się w głównej mierze do obowiązku wypełniania przepisów prawnych oraz planów i programów, wspierających razem możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.

Działania wskazane w aPWŚK są realizowane zgodnie z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach obejmujących regulacje w zakresie ochrony przed skutkami niedających się przewidzieć zanieczyszczeń. Działania rekomendowane do prolongowania do nowego cyklu planistycznego oraz propozycje nowych działań – przedstawione w tabelach 13-16 i 13-17, ujęte zostały w katalogu działań krajowych IIaPGW jako działania ciągłe. Ocena dostępnych instrumentów prawnych, mogących poprawić skuteczność działań ograniczających zagrożenie awariami, wskazuje na możliwość zastosowania dodatkowych zabiegów w ramach kontroli funkcjonowania podmiotów.

13.7. Podsumowanie działań, o których mowa w art. 325 ust. 1 ustawy – Prawo wodne

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 14 pr.w. oraz § 2 ust. 1 pkt 21 r.p.g.w. plan gospodarowania wodami zawiera informacje dotyczące podsumowania działań, o których mowa w art. 325 ust. 1 pr.w.

W przypadku, gdy wyniki monitoringu wód lub innych danych wskazują, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych:

1. dokonuje się analizy przyczyn tych zagrożeń i wprowadza do planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji działania uzupełniające, o których mowa w art. 324 ust. 4 pr.w., w tym, jeżeli jest to uzasadnione, ustala się bardziej restrykcyjne środowiskowe normy jakości; W takim przypadku, zgodnie z art. 325 ust. 3 pr.w., minister właściwy do spraw gospodarki wodnej dokonuje analizy przyczyny zagrożeń i wprowadza do planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji działania uzupełniające;
2. dokonuje się dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych;
3. poddaje się przeglądowi programy monitoringu wód i w razie potrzeby właściwie je dostosowuje w celu zapewnienia osiągnięcia celów środowiskowych.

Jednocześnie zgodnie z art. 416 ust. 2 pr.w., jeżeli na podstawie wyników monitoringu wód lub innych danych (w tym danych uzyskanych w toku opracowywania projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza lub jego aktualizacji) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej stwierdzi, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych, to organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych dokonuje (w oparciu o przyczyny zagrożeń osiągnięcia celów środowiskowych wskazane przez ministra – art. 325 ust. 4 pr.w.) dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Realizacja działań określonych w art. 325 ust. 1 pkt 1 pr.w. stanowi element, dokonywanych w cyklach sześcioletnich, aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Działania, o których mowa w art. 325 ust. 1 pkt 2-3 pr.w. w aPGW uznano jako działania o charakterze ciągłym i włączono do katalogu działań krajowych. IIaPGW wprowadza działania polegające na przeprowadzeniu dodatkowych przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (JCWP i JCWPd), jako działania uzupełniające indywidualne dla poszczególnych JCW w zestawach działań (załącznik nr 9 do planu gospodarowania wodami). Zestawienie działań z katalogów poszczególnych kategorii wód, w zakresie działań, o których mowa w art. 325 ust. 1 pkt 2 pr.w., przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13-18. Działania, o których mowa w art. 325 ust. 1 pkt 2 pr.w. – katalog działań krajowych IIaPGW.

Nazwa działania	Podstawa prawna	Harmonogram realizacji
Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych, uwzględniający faktyczne zapotrzebowanie na wodę oraz dostępne zasoby wód podziemnych, a nie możliwości techniczne poboru wody z ujęcia (działanie uzupełniające)	art. 325 pr.w.	działanie ciągłe
Dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych (działanie uzupełniające)	art. 325 pr.w.	2024

Źródło: Opracowanie własne.

W obszarze omawianego dorzecza nie zaplanowano działań dotyczących dokonywania dodatkowych przeglądów wodnoprawnych.

Zgodnie z art. 325 ust. 4-6 pr.w. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych o konieczności dokonania dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych, wskazując przyczyny zagrożeń osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 325 ust. 1 pkt 1 pr.w. Organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej wyniki przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, o którym mowa w art. 325 ust. 1 pkt 2 pr.w., w terminie 6 miesięcy od dnia przekazania informacji, o której mowa w art. 325 ust. 4 pr.w., wskazując pozwolenia wodnoprawne, które powinny zostać cofnięte lub ograniczone w celu zapobieżenia zagrożeniu osiągnięcia celów środowiskowych.

Przyjęta w lipcu 2017 r. pr.w. wprowadziła zmiany w zakresie kompetencji jednostek odpowiedzialnych za wykonywanie analizy przyczyn zagrożeń nieosiągnięcia celów środowiskowych oraz przeglądów pozwoleń wodnoprawnych. Ze względu na krótki czas

na skorzystanie z możliwości, jakie daje art. 325 pr.w., analiza przyczyn tych zagrożeń została wykonana w ramach pracy *Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…)*[74)], a dodatkowe przeglądy pozwoleń zostały wskazane w zestawie działań IIaPGW.

Programy monitoringu aktualizowane są w cyklach sześcioletnich zgodnych z cyklami planistycznymi planów gospodarowania wodami w wyniku czego w każdym cyklu obowiązującą jest sieć monitoringu zaprojektowana odpowiednio do zidentyfikowanych presji znaczących. Ostatnia aktualizacja sieci monitoringu przeprowadzona została na potrzeby obecnego cyklu planistycznego, tj. 2022–2027. Szczegółowe informacje dotyczące sieci monitoringu 2022–2027 przedstawia rozdział 5 IIaPGW.

13.8. Informacje o sposobie prowadzenia działań polegających na utrzymywaniu wód

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 15 pr.w. oraz § 2 ust. 1 pkt 21 r.p.g.w. w planie gospodarowania wodami powinny się znaleźć informacje o sposobie prowadzenia działań polegających na utrzymywaniu wód, uwzględniających cele środowiskowe określone w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w.

Ustawa pr.w. w art. 226 ust. 1 wskazuje, że właściciel wód zobowiązany jest do utrzymania wód z uwzględnieniem konieczności osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w. Utrzymywanie wód publicznych obejmuje działania:

1. wynikające z PUW;
2. niewynikające z PUW, jeżeli nie wywierają one istotnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w.;
3. niewynikające z PUW, jeżeli zachodzi pilna i uzasadniona konieczność realizacji tych działań z uwagi na zapewnienie ochrony przed powodzią lub suszą oraz w związku z koniecznością usunięcia skutków powodzi lub suszy.

Zgodnie z art. 227 ust. 3 pr.w. utrzymywanie wód, o których mowa w art. 227 ust. 1 pr.w., realizowane jest przez: utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych polega także na zachowaniu stanu dna lub brzegów oraz na remoncie lub konserwacji istniejących budowli regulacyjnych.

Utrzymywanie wód ma na celu zapewnienie:

1. ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi;
2. spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych;
3. warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń;
4. warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1097);
5. działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego;

[74)] Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, PGW WP, 2020.

i nie powinno uniemożliwić osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w., przy uwzględnieniu dopuszczalności nieosiągnięcia celów środowiskowych, o której mowa w art. 66 pr.w.

Zgodnie z art. 227 ust. 3 pr.w. utrzymywanie wód realizowane jest przez:

1. wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
2. usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych;
3. usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
4. usuwanie ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
5. zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz ich zabudowę biologiczną;
6. udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namułów i rumoszu;
7. remont lub konserwację stanowiących własność właściciela wód:
   - ubezpieczeń w obrębie urządzeń wodnych,
   - budowli regulacyjnych;
8. rozbiórkę lub modyfikację tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów lub nor innych zwierząt w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych.

Aspekt sposobu prowadzenia prac utrzymaniowych stanowi jeden z elementów, w którym widoczne są zmiany wynikające z pr.w. Pr.w. nie zmieniła brzmienia przepisów dotyczących celów utrzymania wód oraz kategorii prac utrzymaniowych. Jednakże od dnia 1 stycznia 2018 r. zasadniczej zmianie uległa organizacja jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie wód. PGW WP, na podstawie pr.w. weszło w prawa i obowiązki WZMiUW. Artykuł 240 ust. 4 pkt 8 pr.w. stanowi, że ZZ WP realizują zadania związane z utrzymaniem wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, w tym obwałowań oraz obszaru międzywala. Tak więc obecnie jednostkami odpowiedzialnymi za utrzymanie wód i wykonywanie prac utrzymaniowych są ZZ WP, w ramach właściwych RZGW WP, które wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami (art. 240, ust. 3 pkt 9 pr.w.). Zmiana ta miała na celu m.in. zwiększenie koordynacji działań z zakresu gospodarowania wodami oraz zapewnienie spójnego, kompleksowego zarządzania w gospodarce wodnej poprzez skupienie zadań w tym obszarze w jednej instytucji – PGW WP.

Podstawowym źródłem danych o sposobie prowadzenia działań w ramach prac utrzymaniowych w cyklu planistycznym 2016–2021 są PUW, które zostały opracowane przez poszczególne RZGW WP dla obszarów przez nie administrowanych i przyjęte w formie aktów prawnych – rozporządzeń.

13.8.1. Działania wykonywane na poziomie obszaru dorzecza oraz regionu wodnego na podstawie PUW

Działania wykonywane na poziomie obszaru dorzecza oraz regionu wodnego zgodnie z PUW obejmują następujące kategorie:

1. wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych – działanie ma na celu zwiększenie pojemności koryta oraz prędkości przepływu poprzez zmniejszenie współczynnika szorstkości dna i brzegów koryta;

2. usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych – podobnie jak poprzednie, to działanie ma na celu zwiększenie przepustowości koryta poprzez zwiększenie jego pojemności oraz zmniejszenie współczynnika szorstkości przepływu. Dodatkowo usuwanie roślin korzeniących się w dnie zapewni ochronę przed osadzaniem się namułów i rumoszu;

3. usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych – celem działania jest ułatwienie i przyspieszenie spływu wód wezbraniowych, a podczas wiosennych roztopów – spływu kry lodowej. Jest ono niezbędne szczególnie na obszarach, gdzie istnieje ryzyko wystąpienia powodzi. Działanie jest regulowane prawnie (ustawa o ochronie przyrody, ustawa Prawo wodne);

4. usuwanie z śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka – celem działania jest udrożnienie koryta i tym samym zwiększenie jego przepustowości oraz zapewnienie swobodnego odpływu wód poprzez zlokalizowanie i wydobycie przeszkód tamujących przepływ wody;

5. zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych – działanie ma na celu zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych w celu powstrzymania degradacji brzegów koryta, spowodowanej erozją denną i brzegową. Pomimo że procesy erozyjne są naturalnym zjawiskiem hydromorfologicznym, należy je kontrolować, ponieważ mogą stanowić zagrożenie dla zlokalizowanej w korytach cieków i w ich sąsiedztwie zabudowy regulacyjnej, budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz infrastruktury technicznej;

6. udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namułów i rumoszu – celem działania jest zwiększenie pojemności i przepustowości koryta cieku, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego z zachowaniem odpowiednich warunków dla potrzeb rolniczych (systemy melioracyjne) i transportowych (drogi wodne);

7. remont lub konserwacja stanowiących własność właściciela wody budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli i urządzeń wodnych – w celu ujednolicenia PUW realizowanych przez poszczególne RZGW WP przyjęto zestaw definicji:

    - budowlę regulacyjną stanowi obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, którego wykonanie bądź przebudowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę. Dodatkowym kryterium decydującym o istotności budowli regulacyjnej dla zarządzania wodami jest jej wykorzystanie przy kształtowaniu przepływu dla szczególnego korzystania z wód (np. uprawianie żeglugi śródlądowej – w tym prowadzenie zimowej akcji lodołamania, zapewnienie właściwych warunków dla ujęć wody) lub realizacji zadań związanych z ochroną przeciwpowodziową. Budowlami regulacyjnymi istotnymi dla zarządzania wodami są ostrogi, tamy poprzeczne, kierownice itp.;

    - budowli regulacyjnych nie stanowią między innymi budowle piętrzące o możliwości sterowania przepływem wód (jazy, śluzy), a także urządzenia wodne składające się z kilku budowli, np. wielozadaniowe zbiorniki wodne wraz z śluzami, jazem itd.;

    - pozostałe urządzenia wodne istotne dla zarządzania wodami stanowią budowle piętrzące o możliwości sterowania przepływem wód (jazy, śluzy, wrota przeciwpowodziowe), a także urządzenia wodne składające się z kilku budowli, np. wielozadaniowe zbiorniki wodne wraz ze śluzami, jazem, elektrownią wodną itd., wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę ludzi, przemysłu i rolnictwa. Pozostałe urządzenia wodne i ubezpieczenia brzegów, w tym także zapory przeciwrumowiskowe, o ile nie stanowią infrastruktury istotnej dla zarządzania wodami, są niezbędne dla utrzymania parametrów koryt i zabezpieczenia brzegów oraz dna przed erozją;

8. rozbiórka lub modyfikacja tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych – mają na celu zwiększenie przepustowości koryta cieku. Tamy bobrowe stanowią utrudnienie w swobodnym przepływie wód. Powodują one spiętrzanie wody i zalewanie terenów przyległych do cieku wodnego. Jednocześnie bobry przyczyniają się do rozkopywania grobli oraz wałów przeciwpowodziowych, a także blokowania rowów melioracyjnych, przepustów i innych budowli hydrotechnicznych.

13.8.2. Katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad

W katalogu działań krajowych aPWŚK zaplanowano działanie polegające na „opracowaniu dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania". Potrzebę jego stworzenia zdiagnozowano następująco:

Podejmowane w przeszłości działania technicznej regulacji cieków, realizowane głównie w celu ochrony przeciwpowodziowej, doprowadziły do znacznej degradacji oraz zniszczenia występujących na ich obszarze charakterystycznych ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Obecnie wszelkim podejmowanym na rzekach pracom stawiane są nowe wymagania, które wskazują na utrzymanie cieków zbliżone jak najbardziej do naturalnego i maksymalnie zbieżnego z celami renaturyzacji, które jednocześnie mają umożliwić bezpieczne dla otoczenia przeprowadzenie wód wezbraniowych. W pracach utrzymaniowych rzek znaczenie mają kryteria z grupy jakości hydromorfologicznej wód płynących, które podlegają ocenie zgodnie z normą PN-EN 14616:2008.

Stwierdzenie to jest realizowane w Katalogu dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania (dalej: *Katalog dobrych praktyk PU*), który został opracowany w 2019 roku dla potrzeb Ministerstwa Środowiska i funkcjonuje jako osobny dokument.

Katalog dobrych praktyk PU definiuje „dobre praktyki", odnosząc się do 4 kroków decyzyjnych, stanowiących zasady prowadzenia prac utrzymaniowych:

1. Etap pierwszy: analiza i diagnoza problemu oraz rozważenie możliwych rozwiązań:
   - Zrozumienie źródeł problemu oraz rozpatrzenie rozwiązań z uwzględnieniem funkcjonowania cieku, zagospodarowania terenów przyległych oraz występowania form ochrony przyrody.
2. Etap drugi: ograniczenia prawne i środowiskowe:
   - Analiza ograniczeń, które mogą stworzyć bariery prawnośrodowiskowe. Występowanie ich może prowadzić do potrzeby wprowadzenia istotnych modyfikacji sposobu wykonania prac, tak by oddziaływanie przedsięwzięcia było ograniczone do nieznaczącego i prace były dopuszczalne.
3. Etap trzeci: opłacalność celowej interwencji:
   - Sprawdzenie, czy podejmowana interwencja będzie opłacalna ekonomicznie, tj. czy przewidywane korzyści będą znacząco wyższe od poniesionych kosztów.
4. Etap czwarty: wybór optymalnego rozwiązania:
   - Dobór form, terminów, technologii i zakresu wykonywania prac, a także środków minimalizujących i ewentualnych działań kompensujących przy zachowaniu zakładanej skuteczności.

13.8.3. Raport dotyczący zrealizowanych prac na przykładzie roku 2019

W celu przedstawienia zbiorczej informacji o realizowanych pracach utrzymaniowych, przygotowane zostały zestawienia wykazanych w PUW prac/interwencji skategoryzowane odpowiednio do wskazanych w podrozdziale 13.8.1 kategorii działań zgodnych z PUW, tj.:

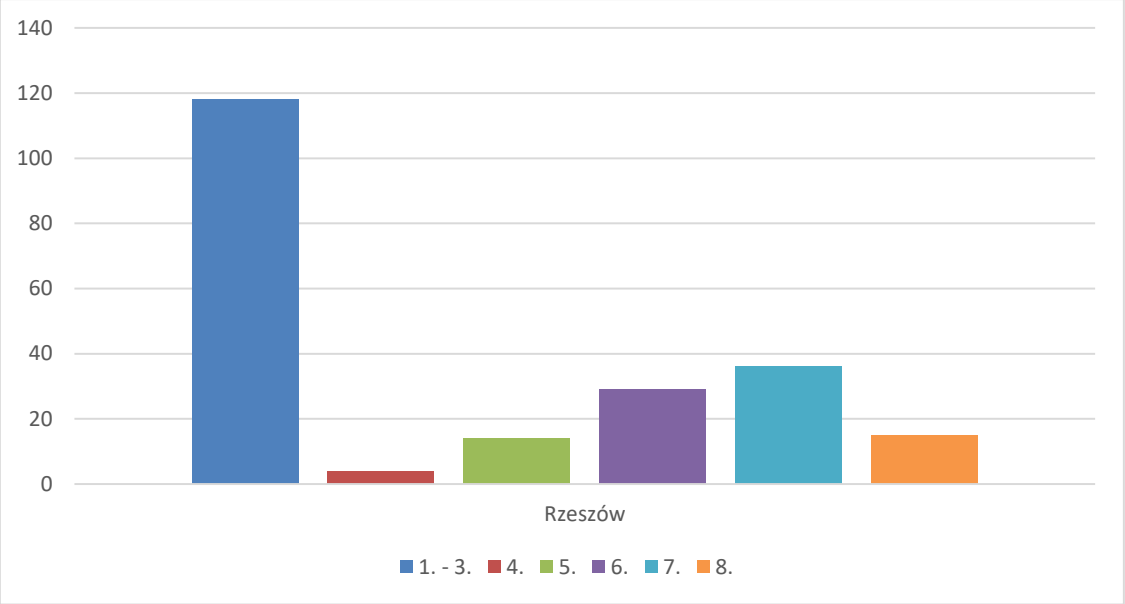
1. Wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych.
2. Usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych.
3. Usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych.
4. Usuwanie z śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka.
5. Zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz przez ich zabudowę biologiczną.
6. Udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namułów i rumoszu.
7. Remont lub konserwacja stanowiących własność właściciela wody budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli i urządzeń wodnych.
8. Rozbiórka lub modyfikacja tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych.

Z uwagi na sposób prowadzenia sprawozdawczości z realizowanych prac utrzymaniowych informacje zaprezentowane są w podziale na poszczególne RZGW WP, jako wykonujących prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz gruntów pokrytych tymi wodami (art. 240 ust. 3 pkt 9 pr.w.).

Sprawozdania z realizacji prac utrzymaniowych na obszarze dorzecza Dniestru wskazują, iż główną kategorią prac realizowanych na obszarze omawianego dorzecza są prace związane z utrzymywaniem brzegów oraz dna śródlądowych wód powierzchniowych – wykaszanie, usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych.

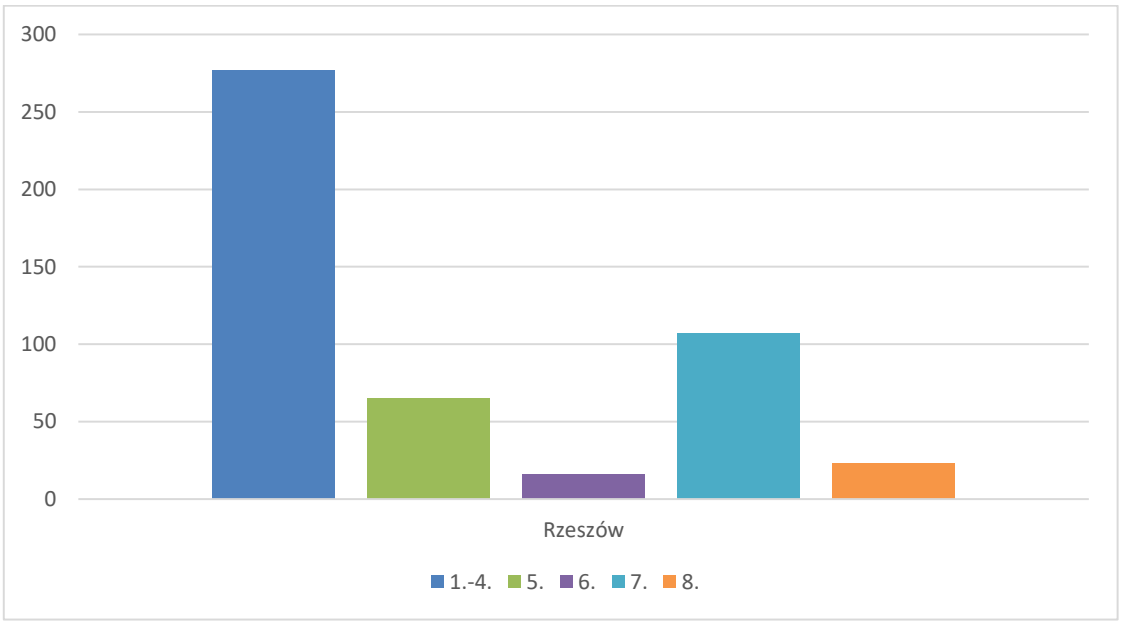
Drugą pod względem liczby podjętych interwencji, kategorią zrealizowanych prac utrzymaniowych są prace modernizacyjne dot. budowli regulacyjnych na obszarze dorzecza Dniestru.

Wykresy 13-2 i 13-3 podsumowują zrealizowane prace utrzymaniowe zrealizowane na obszarze omawianego dorzecza w latach 2018 i 2019.

Wykres 13-2. Liczba podjętych interwencji w podziale na kategorie według PUW, rok 2018.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PUW.

Wykres 13-3. Liczba podjętych interwencji w podziale na kategorie według PUW, rok 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PUW.

13.9. Działania związane z ochroną wód morskich

Działania związane z ochroną wód morskich nie stanowią przedmiotu planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Dniestru z uwagi na brak JCWP TW lub CW na obszarze omawianego dorzecza.

13.10. Informacje o pozostałych działaniach

Zapewnienie osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych jest procesem wymagającym podejmowania odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa, ale nie ograniczonym wyłącznie do nich.

Niniejszy rozdział, zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 17 pr.w., odnosi się do pozostałych działań, innych niż wskazane w art. 318 ust. 1 pkt 8-16 pr.w.:

art. 318 ust. 1 pkt 8 pr.w. informacje o planowanych i podjętych działaniach, które służą wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych (informacje przedstawione w rozdziale 13.1 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 9 pr.w. podsumowanie działań podjętych dla realizacji: a) celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w., b) wymagań wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – dla jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (informacje przedstawione w rozdziale 13.2 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 10 pr.w. informacje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych udzielonych na: pobór wód, magazynowanie wód, wprowadzanie ścieków do wód, regulację wód (informacje przedstawione w rozdziale 13.3 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 11 pr.w. informacje o przypadkach, w których udzielono zezwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych (informacje przedstawione w rozdziale 13.4 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 12 pr.w. podsumowanie działań podjętych w celu eliminowania stężeń substancji priorytetowych (informacje przedstawione w rozdziale 13.5 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 13 pr.w. podsumowanie działań podjętych w celu zapobieżenia skutkom zanieczyszczeń niedających się przewidzieć lub łagodzenia tych skutków (informacje przedstawione w rozdziale 13.6 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 14 pr.w. podsumowanie działań, o których mowa w art. 325 pr.w. dotyczących analizy przyczyn zagrożeń i wprowadzenia do planu gospodarowania wodami działań uzupełniających, informacji o wynikach przeglądu pozwoleń wodnoprawnych oraz programów monitoringu wód (informacje przedstawione w rozdziale 13.7 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 15 pr.w. informacje o sposobie prowadzenia działań polegających na utrzymywaniu wód uwzględniających cele środowiskowe (informacje przedstawione w rozdziale 13.8 IIaPGW);

art. 318 ust. 1 pkt 16 pr.w. informacje o działaniach zastosowanych w celu niedopuszczenia do wzrostu zanieczyszczeń wód morskich (informacje przedstawione w rozdziale 13.9 IIaPGW), które podjęto ze względu na konieczność osiągnięcia celów środowiskowych.

Niniejszy rozdział prezentuje informacje dotyczące działań, które nie zostały przewidziane ściśle w r.p.g.w., a których potrzeba może wynikać z ustaleń dokonywanych w ramach współpracy międzynarodowej a także z procesu konsultacji społecznych projektów planów gospodarowania wodami, w tym:

- Realizowana współpraca międzynarodowa i wynikające z jej ustaleń podejmowane działania przedstawiona w rozdziale 22 IIaPGW.

- Wśród podejmowanych innych działań mających na celu przyczynienie się do osiągnięcia celów środowiskowych wyróżnić należy inicjatywy współpracy podejmowane przez PGW WP z różnymi organizacjami oraz podmiotami.

Porozumienie o współpracy Wód Polskich z Państwową Strażą Rybacką. W dniu 26 września 2019 r. zawarto porozumienie pomiędzy RZGW WP w Białymstoku a Wojewódzką Państwową Strażą Rybacką w Olsztynie, dotyczące zasad współdziałania w zwalczaniu przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów pr.w. oraz ustawy o rybactwie śródlądowym. Współpraca polega między innymi na wzajemnym przekazywaniu przez RZGW WP informacji o podejrzeniu dokonywania nielegalnego połowu ryb, oraz innych przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym na administrowanych wodach, a ze strony Państwowej Straży Rybackiej w Olsztynie na przekazywaniu informacji o podejrzeniach dotyczących: nielegalnej budowy urządzeń lub budowli wodnych, niszczenia roślinności szuwarowej, nielegalnej wycinki drzew i krzewów, naruszenia linii brzegowej poprzez wykonanie robót ziemnych, nielegalnego grodzenia nieruchomości przyległych do wód wynikających z naruszenia przepisów pr.w. oraz u.o.p.

Współpraca RZGW WP z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach. Celem podjętej współpracy jest wykorzystanie doświadczenia i potencjału naukowego oraz dydaktycznego uniwersytetu, a także potencjału inżynierskiego i merytorycznego RZGW WP w Gliwicach. Wśród przewidywanych kierunków współpracy podjętej przez instytucje wymienić należy m.in. wzajemne prezentowanie i propagowanie wspólnych osiągnięć w kraju oraz poza jego granicami czy wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy kadrą obydwu jednostek. Wspólne działania obejmować będą także wykonywanie opinii, ekspertyz lub opracowań, organizowanie konferencji naukowo-technicznych, seminariów, kursów i szkoleń czy współdziałanie w zakresie realizacji praktyk studenckich i zatrudniania absolwentów. Współpraca Uniwersytetu z PGW WP to szansa na przygotowanie i realizację projektów badawczych oraz badawczo-rozwojowych związanych z gospodarowaniem wodami, zmianami klimatu, wdrażaniem nowoczesnych rozwiązań w gospodarce wodnej. Współpraca ta jest niezwykle ważna, szczególnie w dobie zmian klimatu, gdzie wdrażanie nowoczesnego, opartego na wiedzy, systemu gospodarowania zasobami wodnymi może łagodzić /ograniczać skutki zmian klimatu.

14. Warunki potwierdzenia ważności pomiarów lub badań w monitoringu JCWP i JCWPd

Zapewnienie możliwie najwyższej wiarygodności wynikom badań monitoringowych jest działaniem priorytetowym, ponieważ stanowią one podstawę dokonywanych analiz i ocen stanu środowiska.

Badania i pomiary w ramach monitoringu JCWP i JCWPd prowadzone są zgodnie z wymogami potwierdzenia ich ważności zawartymi w r.m.jcw określającym następujące warunki:

1. dwustopniowy system potwierdzania ważności badań obejmujący:
   - monitorowanie ważności wyników badań i pomiarów oraz prawidłowości pobierania próbek w ramach bieżącej działalności laboratoryjnej,
   - uczestnictwo w badaniach biegłości lub uczestnictwo w innych porównaniach międzylaboratoryjnych, nie rzadziej niż raz na 4 lata;
2. zapewnienie jakości i porównywalności wyników analiz zgodnie z międzynarodowymi standardami;
3. wdrożenie systemu zarządzania jakością obejmującego wszystkie etapy prowadzenia pomiarów lub badań, a w szczególności: poboru, utrwalania, transportu próbek, przechowywania próbek przed oddaniem ich do laboratorium, wykonywania oznaczeń fizykochemicznych, instrumentalnych lub taksonomicznych;
4. stosowanie do badań i pomiarów, realizowanych w ramach monitoringu JCW, metodyk referencyjnych zawartych w r.m.jcw oraz zapewnienie walidacji i dokumentowania wszystkich metod analizy stosowanych w programach monitorowania stanu wód;
5. oparcie, w przypadku wszystkich stosowanych metod analizy w zakresie elementów, grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników fizykochemicznych bądź chemicznych, minimalnych kryteriów w zakresie wyników, na niepewności pomiaru równej lub mniejszej 50%, szacowanej na poziomie odpowiednich norm lub wartości granicznych albo środowiskowych norm jakości oraz zapewnienie, że granica oznaczalności nie przekracza wartości 30% tych norm, wartości granicznych lub środowiskowych norm jakości;
6. dopuszczenie przekroczenia wartości granicy oznaczalności równej 30% odpowiednich norm lub wartości granicznych, czy środowiskowych norm jakości w sytuacji, gdy najlepsze dostępne techniki badawcze nie zapewniają spełnienia wymogów zawartych w punkcie 4, § 24 r.m.jcw z zastrzeżeniem, aby nie była ona wyższa niż najbardziej rygorystyczna odpowiednia norma lub wartość graniczna bądź środowiskowa norma jakości określona dla danego elementu, grupy wskaźników, czy też danego wskaźnika;
7. prowadzenie, w przypadku gdy dla danego elementu, grupy wskaźników lub danego wskaźnika nie istnieje odpowiednia norma lub wartość graniczna, czy środowiskowa norma jakości, albo nie istnieje metoda analizy spełniająca minimalne kryteria w zakresie warunków określonych w punkcie 5, § 24 r.m.jcw, monitorowania przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technik badawczych zwalidowanych i opisanych w procedurach badawczych, oraz spełniających wymóg pozytywnych wyników badań biegłości lub porównań międzylaboratoryjnych;
8. podawanie, wraz z wynikami pomiarów lub badań, szacowanych poziomów ufności, niepewności i dokładności wyników dla elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych.

W monitoringu JCWP i JCWPd stosowane są metodyki referencyjne pomiarów i badań zawarte w załączniku nr 7 do r.m.jcw.

W przypadku wód podziemnych, system zarządzania jakością w monitoringu realizowany jest zgodnie z przyjętymi na poziomie międzynarodowym praktykami systemu zarządzania, określonymi w normie PN-EN ISO/IEC 17025. Potwierdzeniem wdrożenia i funkcjonowania systemu zarządzania jest akredytacja PIG-PIB nr AB283 udzielona przez Polskie Centrum Akredytacji (dalej PCA). Obejmuje ona zarówno etap pobierania próbek, badania właściwości fizycznych wody wykonywanych w terenie przez Zespół Poboru Próbek Środowiskowych (ZPPŚ) PIG-PIB jak i badania fizykochemiczne w Laboratorium Chemicznym (LCh) PIG-PIB. Prace monitoringowe objęte systemem zarządzania i kontroli jakości mają zapewniony 2 etapowy system kontrolny - etap pierwszy obejmujący kontrolę wewnętrzną oraz etap drugi - system kontroli zewnętrznej. System zarządzania i kontroli wewnętrznej jest realizowany poprzez Terenowy Program Kontroli Jakości (opróbowanie i analiza statystyczna wyników próbek kontrolnych), realizacja auditów wewnętrznych, wykorzystanie CRM (certyfikowane materiały odniesienia) oraz zapewnienie spójności pomiarowej zgodnie z przyjętymi na poziomie międzynarodowym standardami (wytyczne normy ISO/IEC 17025). Etap drugi – system kontroli zewnętrznej – realizowany jest poprzez coroczne oceny jednostki certyfikującej (PCA) oraz udział w PT/ILC (badania biegłości i porównania międzylaboratoryjne).

Zapewnienie jakości i porównywalności wyników określonych w normie PN-EN ISO/IEC 17025 obejmuje wszystkie etapy prowadzenia pomiarów, począwszy od pobierania próbek, poprzez ich utrwalenie, transport, przechowywanie i wykonanie oznaczeń laboratoryjnych. Szereg wymagań niezbędnych do prawidłowego pobierania próbek jak i uzyskania wiarygodnych wyników uwzględniono w procedurach badawczych i instrukcjach wykonawczych do norm, które są na bieżąco aktualizowane. Wszystkie etapy prowadzonych badań są dokumentowane na odpowiednio przygotowanych formularzach.

Laboratorium LCh posiada akredytację na oznaczenia 94 ze 100 wskaźników jakości wody, które są badane w ramach monitoringu chemicznego wód podziemnych co jest gwarancją miarodajności uzyskanych wyników oznaczeń poszczególnych wskaźników. Badania nieakredytowane dotyczą cyjanków wolnych, indeksu fenolowego oraz pestycydów triazynowych: symazyny, atrazyny, propazyny i prometryny. Zespół Poboru Próbek Środowiskowych PIG-PIB posiada akredytację na pobieranie próbek do badań chemicznych i fizycznych oraz badania: temperatury wody, poziomu lustra wody, pH i przewodności elektrolitycznej właściwej. Metodą nieakredytowaną jest pomiar tlenu rozpuszczonego.

Granice oznaczalności dla wszystkich wskaźników fizykochemicznych nie przekraczają 30% norm jakości środowiska, rozumianych jako wartości progowe dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, natomiast szacowane niepewności pomiarów nie są wyższe niż 50%. Granice oznaczalności metod analitycznych dla wskaźników fizykochemicznych są dostosowane do wymogów krajowych i umożliwiają ocenę jakości wód podziemnych badanych próbek w zakresie klas jakości I-V. W przypadku związków organicznych dla dwóch wskaźników: dichlorfosu i parationu etylowego, podawana jest niepewność rozszerzona wyników, przy założonym poziomie ufności 95% i współczynniku rozszerzenia k=2, odpowiednio 65% i 57%. Natomiast dla pestycydów triazynowych, metoksychloru i benzo[a]pirenu granica oznaczalności przekracza wartość 30% wartości progowych dobrego stanu chemicznego wód podziemnych. Obecne możliwości analityczne laboratorium nie pozwalają na obniżenie wyżej wymienionych parametrów związków organicznych.

Jedynie oznaczenie wskaźnika TOC (ogólny węgiel organiczny) nie jest wykonywane metodą referencyjną, pozostałe 43 elementów fizykochemicznych i 60 elementów organicznych są badane metodami odniesienia opisanymi w załączniku nr do r.m.jcw.

Wyniki pomiarów podawane są wraz z niepewnością, dokładnością i szacowanym poziomem ufności.

15. Uzasadnienie częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy – Prawo wodne

Warunki prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych w wodach powierzchniowych

Zakres i częstotliwość badań wskaźników JCWP w punktach pomiarowo-kontrolnych określana jest na podstawie przepisów dotyczących form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód. W zakresie badania substancji priorytetowych dla fauny i flory oraz osadów dennych w nowym cyklu planistycznym, wymogi te precyzują przepisy r.m.jcw.

Zakończony cykl aPGW opierał się na wymaganiach s.r.m (2016). W zakresie klasyfikacji stanu chemicznego realizowane badania obejmowały wdrażanie wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej, w związku z czym uległ zmianie zakres badań grupy wskaźników według rozszerzonej listy substancji priorytetowych, wraz z koniecznością badania stężenia wybranych substancji w biocie.

Normy jakościowe dla substancji priorytetowych ustalone w s.r.kl.jcwp (2016, 2019) nie zmieniły się istotnie w nowych przepisach wykonawczych z roku 2021.

Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych prowadzony jest w formie:

- pomiarów poziomu i objętości lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego;
- badań grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód m.in. na potrzeby analiz długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 114 pr.w., i innych zanieczyszczeń, dla których określa się środowiskowe normy jakości, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 4 pr.w.

Badania grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód na potrzeby analiz obejmują również elementy chemiczne w biocie lub osadach dennych. Na potrzeby ustalenia stanu wód oraz planowania w gospodarowaniu wodami odpowiada program monitoringu realizowany w ramach:

- monitoringu diagnostycznego;
- monitoringu operacyjnego;
- monitoringu badawczego;
- monitoringu obszarów chronionych.

Szczegółowe informacje dotyczące programów monitoringowych przedstawione są w rozdziale 5.

Kryteria ustalania zakresu monitorowania jednolitych części wód powierzchniowych:

1. w ramach MD do monitorowania wyznacza się JCWP, w liczbie wystarczającej do dokonania oceny ogólnego stanu wód powierzchniowych na obszarach dorzeczy lub w zlewniach, reprezentatywnej dla występujących oddziaływań antropogenicznych oraz występujących typów wód powierzchniowych.
2. w ramach MO wyznacza się JCWP uznane, na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań na stan wód powierzchniowych lub na podstawie MD, jako zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych, w szczególności dotyczy to JCWP:

- zagrożonych znacznym oddziaływaniem ze strony punktowych, liniowych lub obszarowych źródeł zanieczyszczeń, wskazanych w dokumentacjach planistycznych, o których mowa w art. 317 ust. 1 pkt 3 i pkt 8 pr.w.;
- zagrożonych znacznym oddziaływaniem mogącym mieć wpływ na hydromorfologię, wskazanych w dokumentacjach planistycznych, o których mowa w art. 317 ust. 1 pkt 3 pr.w.;
- do których odprowadzane są substancje priorytetowe, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 114 pr.w., oraz inne substancje odprowadzane w znacznych ilościach, wskazane w dokumentacji planistycznej, o której mowa w art. 317 ust. 1 pkt 8 pr.w.;
- w zlewniach, w których występują źródła zanieczyszczeń, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającym dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 4.2.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 188 z 18.7.2009, str. 14, Dz. Urz. UE L 170 z 25.6.2019, str. 115 oraz Dz. Urz. UE L 198 z 25.7.2019, str. 241)..

Przepisy umożliwiają wykonanie dodatkowego monitorowania wód w ramach MB, wykraczającego poza podane wyżej cele MD i MO. W takim trybie monitoruje się JCWP, dla których jest konieczne:

- ustalenie przyczyn nieosiągnięcia celów środowiskowych, o ile wyjaśnienie tych przyczyn jest niemożliwe na podstawie danych oraz informacji uzyskanych w wyniku pomiarów lub badań prowadzonych w ramach MD lub MO;
- ustalenie przyczyn, które mogą uniemożliwić osiągnięcie celów środowiskowych, w przypadku gdy nie został ustanowiony MO jednolitych części wód powierzchniowych;
- określenie wielkości lub wpływu przypadkowego zanieczyszczenia;
- ustalenie przyczyn rozbieżności między wynikami klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych;
- zebranie dodatkowych informacji o stanie wód w związku z uwarunkowaniami lokalnymi lub umowami międzynarodowymi, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określony w wieloletnich strategicznych programach państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programach państwowego monitoringu środowiska. Główny Inspektor Ochrony Środowiska opracowuje i realizuje wieloletnie strategiczne oraz wykonawcze programy państwowego monitoringu środowiska, zgodnie z określonym zakresem zadań według u.i.o.ś.

Zakończone w cyklu aPGW wojewódzkie programy badań w ramach PMŚ uwzględniały *Wytyczne do planowania monitoringu wód powierzchniowych na potrzeby aneksowania wojewódzkich programów monitoringu środowiska na lata 2016–2020* wydane przez GIOŚ. Plan ujmował zmiany prawne, jakie dokonały się w zakresie monitoringu wód w 2016 roku. Nowe normy określiły zarówno zasady realizacji badań i były podstawą do wyboru JCWP właściwych do monitorowania na postawie informacji zawartych w planach gospodarowania wodami dla dorzeczy.

Zakres klasyfikacji stanu chemicznego realizowany był w ramach monitoringu diagnostycznego, którego zadaniem jest kompleksowy przegląd stanu wód oraz zgromadzenie informacji na temat długoterminowych zmian naturalnych i wynikających z presji antropogenicznych. Częstotliwość badań substancji, w tym z grupy elementów stanu chemicznego przyjęta była zgodnie z postanowieniami s.r.m.jcw (2016).

Badania w ramach MO wykonywano w celu określenia stanu wód w przypadku, gdy istniało ryzyko, że cele środowiskowe dla tych wód nie będą osiągnięte. Wyniki tego monitoringu są szczególnie istotne

dla oceny realizacji planów gospodarowania wodami, ponieważ jest wykorzystywany również w ocenie realizacji programów działań.

W przypadku, gdy na podstawie wyników badań MD stwierdzono przekroczenia stężeń substancji priorytetowych, MO obejmowano również te części wód, prowadząc coroczne badania w zakresie wskaźników chemicznych.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji stanu chemicznego dla dorzecza Dniestru na podstawie wyników klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej przez GIOŚ za 2019 r. na podstawie danych z lat 2014–2019 (tabela 15-1).

Tabela 15-1. Klasyfikacja stanu chemicznego wód dla kategorii wód na obszarze dorzecza Dniestru w oparciu o wyniki oceny stanu GIOŚ za lata 2014–2019.

Lp.	Kategoria wód	Łączna liczba JCWP	Liczba JCWP ocenianych w monitoringu GIOŚ	Klasyfikacja stanu chemicznego		
				dobry	poniżej dobrego	brak oceny
1.	JCWP RW	2	1	–	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykazu GIOŚ.

Udział typów monitoringu realizowanych w poszczególnych kategoriach wód oraz w obrębie całego dorzecza przedstawiono w tabeli 15-2. Dla zaplanowanego programu monitoringu oraz w przypadku przekroczeń dodatkowych badań elementów oceny stanu wód – w obrębie JCWP są stosowane różne rodzaje monitoringu. Ponadto rodzaj przypisanego monitoringu może ulec zmianie w ciągu jednego cyklu planistycznego w zależności od występowania presji w JCWP. Tym samym nie każdy rodzaj monitoringu zostaje przypisany do wszystkich JCWP na obszarze dorzecza.

Tabela 15-2. Udział wód objętych programami monitoringu na obszarze dorzecza Dniestru.

Lp.	Kategoria wód	Monitoring operacyjny		Monitoring diagnostyczny		Monitoring diagnostyczny i operacyjny	
		liczba JCWP	odsetek JCWP (%)	liczba JCWP	odsetek JCWP (%)	liczba JCWP	odsetek JCWP (%)
1.	RW	1	50,0	2	100,0	1	50,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykazu GIOŚ.

Prowadzenie monitoringu substancji priorytetowych w cyklu planistycznym IIaPGW

Realizacja klasyfikacji stanu chemicznego w nowym cyklu oparta jest na wymogach r.m.jcw, które określa zasady prowadzenia monitoringu wód. Standardy jakościowe w zakresie badania substancji priorytetowych w wodzie i biocie określa r.kl.jcwp.

Częstotliwość prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych

Zakres i częstotliwość prowadzenia badań, w tym monitoringu substancji priorytetowych określa Załącznik nr 3 do r.m.jcw.

Kryteria zmiany częstotliwości monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych

Zmiana w realizacji monitoringu możliwa jest w przypadku spełnienia przesłanek określonych w Załączniku nr 4 r.m.jcw:

1. Jeżeli na podstawie wyników uzyskanych w ramach zrealizowanego MD prowadzonego w danej jednolitej części wód powierzchniowych oceniono jej stan jako dobry i na podstawie oceny wpływu znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań antropogenicznych, nie można stwierdzić zmian w tych oddziaływaniach na ocenianą JCWP, MD może być prowadzony w okresie obowiązywania co trzeciego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Dopuszcza się zmianę w realizacji MO, w trakcie okresu obowiązywania planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, na podstawie informacji pozyskanych w wyniku przeprowadzonej oceny wpływu znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań antropogenicznych na JCWP, w szczególności polegającą na zmniejszeniu rocznej częstotliwości pomiarów lub badań, jeżeli stwierdzone oddziaływanie nie jest znaczne lub oddziaływanie to zostało usunięte.

2. Dopuszcza się skrócenie okresu prowadzenia MO w innym niż reperowy reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym do okresu objętego działaniami zmierzającymi do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód określonymi w zestawie działań, o którym mowa w art. 318 ust. 1 pkt 7 pr.w.

3. Analizy długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń ulegających akumulacji w osadach dennych przeprowadza się, wykonując badania osadów dennych w jednolitych częściach wód powierzchniowych, w których zlokalizowano reperowe punkty pomiarowo-kontrolne z częstotliwością nie mniejszą niż co 3 lata, co najmniej 2 razy w każdym okresie obowiązywania danego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Plan sieci i programu monitoringu na cykl planistyczny IIaPGW jest elementem Programu PMŚ realizowanego na podstawie założeń określonych w Strategicznym Programie Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020–2025. W przypadku monitoringu chemicznego wód program odnosi się do konieczności zapewnienia poprawności danych determinujących odpowiednią jakość oznaczeń w monitoringu chemicznym, co osiągnięte będzie poprzez:

- stosowanie metod analizy w zakresie parametrów fizykochemicznych i chemicznych z przyjęciem minimalnych kryteriów w zakresie wyników dla niepewności rozszerzonej pomiaru równej lub mniejszej 50% (dla k=2 i prawdopodobieństwa 95%);
- zapewnienie, że granica oznaczalności nie przekracza wartości 30% odpowiednich norm jakości środowiska.

Badania wykonywane w ramach monitoringu chemicznego wód powierzchniowych muszą uwzględniać wymagania zawarte w załączniku nr 24 dotyczącym środowiskowych norm jakości dla substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej oraz innych substancji zanieczyszczających).

16. Wykaz inwestycji i działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód

Ramowa Dyrektywa Wodna w art. 4 ust. 7 stanowi, że państwa członkowskie nie naruszają RDW, gdy:

- nieosiągnięcie dobrego stanu wód podziemnych, dobrego stanu ekologicznego lub, gdzie stosowne, dobrego potencjału ekologicznego lub niezapobieganie pogarszaniu się stanu części wód powierzchniowych czy podziemnych jest wynikiem nowych zmian w charakterystyce fizycznej części wód powierzchniowych lub zmian poziomu części wód podziemnych, lub
- niezapobieganie pogorszeniu się ze stanu bardzo dobrego do dobrego danej części wód powierzchniowych jest wynikiem nowych zrównoważonych form działalności gospodarczej człowieka

i spełnione są wszystkie następujące warunki:

- zostały podjęte wszystkie praktyczne kroki, aby ograniczyć niekorzystny wpływ na stan części wód;
- przyczyny tych modyfikacji lub zmian są szczegółowo określone i wyjaśnione w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza wymaganym na mocy art. 13, a cele podlegają ocenie co sześć lat;
- przyczyny tych modyfikacji lub zmian stanowią nadrzędny interes społeczny i/lub korzyści dla środowiska i dla społeczeństwa płynące z osiągnięcia celów wymienionych w art. 4 ust. 1 RDW są przeważone przez wpływ korzyści wynikających z nowych modyfikacji czy zmian na ludzkie zdrowie, utrzymanie ludzkiego bezpieczeństwa lub zrównoważony rozwój; oraz
- korzystne cele, którym służą te modyfikacje lub zmiany części wód, nie mogą, z przyczyn możliwości technicznych czy nieproporcjonalnych kosztów, być osiągnięte innymi środkami, stanowiącymi znacznie korzystniejszą opcję środowiskową.

Krajowym odpowiednikiem ww. przepisu są art. 66-68 pr.w.

W odniesieniu do warunku określonego w art. 4 ust. 7 lit. b RDW dokument pn. *Guidance Document No. 20. Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives*[75)] (*Wytyczne CIS nr 20 dotyczące wyłączeń z realizacji celów środowiskowych*) wskazuje, że przedstawienie informacji w planie gospodarowania wodami ma charakter sprawozdawczy.

W polskim systemie prawnym przyjęto, że analiza zgodności planowanego działania, inwestycji lub przedsięwzięcia z celami środowiskowymi JCW jest:

1. elementem postępowań administracyjnych w sprawie ocen wodnoprawnych (art. 429 pr.w.), pozwoleń wodnoprawnych (art. 396 ust. 1 pr.w.), decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 81 ust. 3 u.o.o.ś.) oraz decyzji wykonawczych (pozwolenie na budowę, zezwolenie na realizację inwestycji drogowej itp.) w przypadku przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania na środowisko (art. 90 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś.);
2. przedmiotem analizy przy rozpatrywaniu zgłoszeń wodnoprawnych (art. 423 ust. 5 pkt 3 pr.w.);
3. przedmiotem analizy przy przeglądzie pozwoleń wodnoprawnych (art. 416 ust. 2 oraz art. 325 ust. 1 pkt 2 pr.w.);

[75)] Guidance Document No. 20. Guidance Document on Exemptions to the Environmental Objectives, Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive (2000/60/EC), 2009.

4. uwzględniana w ramach utrzymywania wód (art. 226 ust. 1-2, art. 229, art. 231 pr.w.) oraz innych czynności związanych z gospodarką wodną (art. 236 ust. 4, art. 164 ust. 1, art. 187 ust. 1, art. 198 pr.w.);

5. przedmiotem analizy przy wydawaniu deklaracji zgodności z RDW (art. 439-440a pr.w.).

Każdy przypadek realizacji działania, inwestycji lub przedsięwzięcia mogącego zagrażać celom środowiskowym JCW wymaga autoryzacji w formie decyzji administracyjnej.

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w Polsce od dnia 1 stycznia 2018 r. wydanie zgody wodnoprawnej lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest możliwe nawet w przypadku, gdy dane przedsięwzięcie pogarsza stan wód lub uniemożliwia osiągnięcie celu środowiskowego JCW – pod warunkiem, że spełnione są przesłanki wskazane w art. 68 pkt 1, 3 i 4 pr.w. (przepis będący odpowiednikiem art. 4 ust. 7 RDW). Widoczny brak pkt 2 wynika z treści art. 81 ust. 3 u.i.o.ś oraz art. 432 pr.w. Według stanu prawnego obowiązującego między datą przyjęcia aPGW a 1 stycznia 2018 r. wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwolenia wodnoprawnego dla przedsięwzięcia lub działania mogącego kolidować z celami środowiskowymi JCW było dopuszczalne tylko w sytuacji, gdy były spełnione wszystkie warunki wynikające z art. 4 ust. 7 RDW, tzn. gdy inwestycja była ujęta w aPGW.

Obligatoryjnym elementem planu gospodarowania wodami jest wykaz inwestycji lub działań spełniających łącznie następujące kryteria:

- mogą one wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w.;
- spełniają warunki, o których mowa w art. 68 pr.w.

Zestawiając informacje wynikające z powyższej treści, należy podkreślić, że wykaz ten ma funkcję sprawozdawczą. Przedstawia on informacje wynikające z decyzji administracyjnych (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny wodnoprawne) na temat działań i przedsięwzięć, dla których wydano (w okresie od daty przyjęcia aPGW do 21 grudnia 2020 r.) ostateczną decyzję potwierdzającą spełnienie warunków, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 pr.w. Ponadto, uwzględnia on informacje o planowanych i realizowanych inwestycjach i działaniach, dla których w aPGW z 2016 r. potwierdzono warunki spełniania odstępstwa w trybie art. 4 ust. 7 RDW.

Wskazanie informacji o przedsięwzięciu, działaniu lub inwestycji w Wykazie Inwestycji i Działań nie zwalnia z konieczności uzyskania wymaganych przepisami prawa decyzji administracyjnych dot. realizacji przedsięwzięcia (działania, inwestycji). Oznacza to, że analiza zgodności planowanego działania, inwestycji lub przedsięwzięcia z celami środowiskowymi JCW wraz z uzasadnieniem przesłanek, o których mowa w art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej może być przeprowadzona wyłącznie w toku postępowań administracyjnych kończących się wydaniem DUŚ, oceny wodnoprawnej.

Źródłem informacji do wykazu była ankietyzacja, którą objęto następujące podmioty:

1. podmioty określone jako „Inwestor” w wykazach inwestycji stanowiących załącznik do aPGW z 2016 r.; uwzględniono włączenie Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych (wskazanych w aPGW z 2016 r. jako „Inwestor”) w struktury PGW WP; w przypadku innych inwestorów skierowano ankiety do podmiotów kontynuujących zamierzenie inwestycyjne;

2. organy właściwe w sprawach ocen wodnoprawnych (które wydawały oceny wodnoprawne, brały udział w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz prowadziły wykazy inwestycji zgodnie z art. 435-436 pr.w.);

3. organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, przy wydawaniu których zastosowano art. 68 pr.w. (wskazane przez organy właściwe w sprawach ocen wodnoprawnych).

Ponadto w przypadku, gdy uzyskane dane były niewystarczające, uwzględniono dane wynikające z treści decyzji administracyjnych.

Z wykonanej analizy wynika, że na obszarze analizowanego dorzecza nie zidentyfikowano inwestycji i działań spełniających przesłanki wskazane w art. 4 ust. 7 RDW.

17. Zagrożenia dla swobodnego przepływu wód oraz spływu lodów

Zgodnie z art. 318 ust 2 pkt 1 pr.w. oraz wymaganym zakresem opracowania planu gospodarowania wodami wskazanym w r.p.g.w. w planie gospodarowania wodami prezentowane są informacje dotyczące odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, w obrębie których występują zagrożenia dla swobodnego przepływu wód oraz spływu lodu wraz z identyfikacją tych zagrożeń.

Na potrzeby określania odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, w obrębie których występują zagrożenia dla swobodnego przepływu wód oraz spływu lodu konieczne jest uwzględnienie wskaźników hydromorfologicznych związanych z czynnikami naturalnymi oraz ingerencją człowieka w koryto rzeczne. Podstawowym źródłem informacji dotyczących odcinków zagrożenia spływu lodu są PUW przygotowywane przez poszczególne RZGW WP. Informacje i dane dotyczące potencjalnych miejsc zagrożenia dla swobodnego spływu gromadzone przez PGW WP podlegają corocznym aktualizacjom podczas przygotowania do sezonu zimowego. Przedstawione w niniejszym rozdziale dane pochodzą z PUW z 2016 r. oraz danych PGW WP w zakresie miejsc potencjalnie zatorogennych (oszacowanie z 2020 r.).

Na podstawie dostępnych danych z roku 2020, ogółem na obszarze dorzecza Dniestru nie zidentyfikowano odcinków potencjalnego zagrożenia swobodnego spływu lodu. Zgodnie z PUW według stanu na rok 2016 liczba JCWP RW ze zidentyfikowanymi odcinkami zagrożenia swobodnego przepływu oraz spływu lodu wyniosła 2 JCWP co stanowi 100% wszystkich JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru.

Zestawienie liczby odcinków potencjalnie zagrożonych w odniesieniu do jedynego regionu wodnego obszaru dorzecza Dniestru przedstawia poniższa tabela 17-1.

Tabela 17-1. Zestawienie liczby odcinków i liczby JCWP potencjalnie zagrożonych w odniesieniu do obszaru dorzecza Dniestru.

Region wodny	Liczba JCWP RW w regionie wodnym	PUW 2016		Dane PGW WP – oszacowanie 2020		
		liczba JCWP[a)]	udział JCWP[b)] (%)	liczba odcinków[c)]	liczba JCWP[a)]	udział JCWP[b)] (%)
Dniestru	2	2	100	0	0	0,00
Ogółem	**2**	**2**	**100**	**0**	**0**	**0,00**

Objaśnienia:

[a)] **Liczba JCWP** – liczba JCWP RW ze zidentyfikowanymi odcinkami zagrożenia swobodnego przepływu wód oraz spływu lodu.

[b)] **Udział JCWP** – udział JCWP RW ze zidentyfikowanym zagrożeniem swobodnego przepływu wód oraz spływu lodu w ogólnej liczbie JCWP RW w regionie wodnym.

[c)] **Liczba odcinków** – liczba odcinków ze zidentyfikowanym zagrożeniem dla swobodnego spływu wód lub lodu..

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PUW 2016 oraz wykazów PGW WP z roku 2020 dotyczących potencjalnych miejsc zatorogennych na obszarze administrowanym przez poszczególne RZGW WP.

18. Budowle regulacyjne i urządzenia wodne

Zgodnie z art. 318 ust. 2 pkt 2 pr.w. oraz § 2 ust. 1 pkt 33 r.p.g.w. plan gospodarowania wodami prezentuje informacje dotyczące budowli regulacyjnych i urządzeń wodnych będących własnością Skarbu Państwa o istotnym znaczeniu dla zarządzania wodami.

Budowle regulacyjne zgodnie z art. 16 pr.w. są jedną z kategorii budowli przeciwpowodziowych a jednocześnie hydrotechniczną, która zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U poz. 579) rozumiana jest jako budowle wraz z urządzeniami i instalacjami technicznymi z nimi związanymi, służące gospodarce wodnej oraz kształtowaniu zasobów wodnych i korzystaniu z nich, w tym: zapory ziemne i betonowe, jazy, budowle upustowe z przelewami i spustami, przepusty wałowe i mnichy, śluzy żeglugowe, wały przeciwpowodziowe, siłownie i elektrownie wodne, ujęcie śródlądowych wód powierzchniowych, wyloty ścieków, czasze zbiorników wodnych wraz ze zboczami i skarpami, pompownie, kanały, sztolnie, rurociągi hydrotechniczne, syfony, lewary, akwedukty, budowle regulacyjne na rzekach i potokach, progi, grodzie, nadpoziomowe zbiorniki gromadzące substancje płynne i półpłynne, porty, baseny, zimowiska, pirsy, mola, pomosty, nabrzeża, bulwary, pochylnie i falochrony na wodach śródlądowych, przepławki dla ryb.

Podstawę dla przygotowania przedstawionych w rozdziale informacji stanowiły dane bazy HYMO (baza projektu *Identyfikacja presji (…*), aktualizacja wrzesień 2020 r.) oraz dane PGW WP.

Łączna liczba uwzględnionych w bazie budowli regulacyjnych na obszarze dorzecza Dniestru wynosi 20. Wśród nich nie występują budowle nowe lub zmodernizowane w latach 2017–2019 będące własnością Skarbu Państwa.

Zestawienie udziału liczby budowli regulacyjnych znajdujących się w obrębie regionu wodnego Dniestr w stosunku do ogólnej liczby budowli na obszarze dorzecza Dniestru prezentuje tabela 18-1.

Tabela 18-1. Budowle regulacyjne na obszarze dorzecza Dniestru.

Region wodny	Liczba budowli regulacyjnych	Udział w ogólnej liczbie budowli (%)	Budowle nowe lub zmodernizowane w latach 2017-2019 będące własnością Skarbu Państwa
Dniestr	20	100	0
Ogółem liczba na obszarze dorzecza Dniestru	**20**	**100**	**0**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy HYMO (09.2020) oraz wykazu budowli nowych lub modernizowanych w latach 2017-2019, będących własnością Skarbu Państwa.

Rozmieszczenie przestrzenne budowli regulacyjnych na obszarze dorzecza Dniestru przedstawione zostało na załączniku nr 31 do planu gospodarowania wodami.

Informacja o występowaniu budowli regulacyjnych i urządzeń wodnych w obrębie danej JCWP wraz z określeniem rodzaju budowli uwzględniona jest w załączniku nr 1 do planu gospodarowania wodami.

19. Wykaz szczegółowych programów i planów gospodarowania dla obszaru dorzecza

W celu sporządzenia wykazu programów i planów gospodarowania dla obszaru dorzecza Dniestru dokonano przeglądu dokumentów (w tym również projektów i aktualizacji) na wszystkich poziomach systemu zarządzania polityką rozwoju (krajowym, regionalnym oraz lokalnym)[76)].

Identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i została przeprowadzona z uwzględnieniem: aspektu przestrzennego (podziału na jednostki planistyczne); sektorów gospodarki; problemów (np. susza, powódź, transport wodny itp.); typów wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora; oraz wody podziemne).

Układ dokumentów odzwierciedla nowo przyjęty porządek w zakresie prowadzenia polityki rozwoju wprowadzony uchwałą nr 162/2018 Rady Ministrów z dnia 29 października 2018 r. w sprawie przyjęcia „Systemu zarządzania rozwojem Polski" i usankcjonowany ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1378 oraz z 2022 r. poz. 1079)[77)].

Zaprezentowana poniżej lista dokumentów różnicuje je na dokumenty o charakterze strategicznym (planistycznym), wyznaczające obszary i kierunki działań, pełniące podstawową rolę programującą tj. identyfikującą wyzwania, określającą cele rozwoju i obszary priorytetowe oraz wskazującą na oczekiwane rezultaty; oraz na dokumenty i instrumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, ustanawiane w celu realizacji strategii rozwoju, określające niezbędne zadania, w tym inwestycyjne.

Schemat 19-1 prezentuje charakter relacji pomiędzy ww. dokumentami a dokumentem IIaPGW. Można wyróżnić dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW.

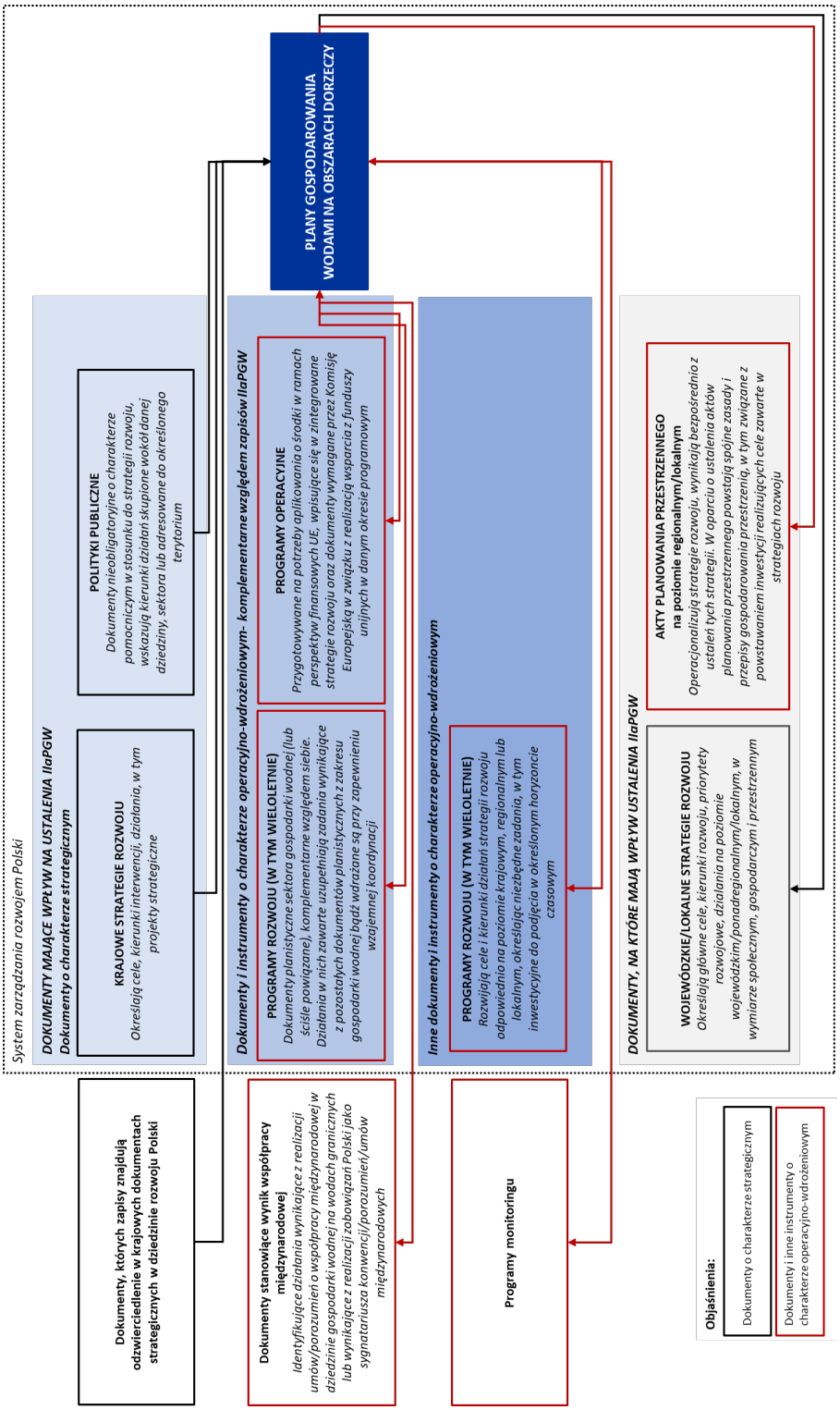
W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach.

.

---

76) Gdzie poziom regionalny odnosi się do poziomu województw, a poziom lokalny do dokumenty tworzone na poziomie gmin lub odnoszące się do obszarów chronionych.

77) Zmiany wynikające z uchwalenia ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw realizują postanowienia „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)" w zakresie konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i etapowego wprowadzania systemu zintegrowanych strategii – krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. Obecnie obowiązuje ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1846).

Rysunek 19-1. Schemat –relacje pomiędzy wybranymi dokumentami systemu zarządzania polityką rozwoju a dokumentem IIaPGW.

Źródło: Opracowanie własne.

Zaprezentowaną na powyższym schemacie kategoryzację dokumentów powiązanych z IIaPGW odzwierciedla układ kolejnych podrozdziałów, zawierających syntetyczne ich opisy.

19.1. Dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW

19.1.1. Dokumenty o charakterze strategicznym

Poziom krajowy – dokumenty, których zapisy znajdują odzwierciedlenie w krajowych dokumentach strategicznych w dziedzinie rozwoju Polski

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zapewnienie zdolności państwa do przeciwdziałania zagrożeniom (w tym dla obszaru ochrony środowiska) i sprostania wyzwaniom spowodowanym zmieniającymi się uwarunkowaniami bezpieczeństwa Polski.

Obszar problemowy: dokument prezentuje wizję kształtowania bezpieczeństwa narodowego kraju we wszystkich wymiarach, w tym środowiskowym. Interesy narodowe w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego obejmują m.in. ochronę środowiska naturalnego, co jest wskazywane jako jeden z czterech filarów bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród zagrożeń dla bezpieczeństwa w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego wymienia się m.in. postępujące zmiany klimatu, które mogą się przyczyniać do groźnych i wcześniej niewystępujących na obszarze kraju anomalii pogodowych (np. długotrwałych susz), a także zanieczyszczeń oraz emisji szkodliwych substancji. Przekłada się to na pogorszenie funkcjonowania gospodarki wodnej, co może negatywnie oddziaływać na bezpieczeństwo żywnościowe kraju i dostępność zasobów wodnych dobrej jakości.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: dokument wśród działań ukierunkowanych na zapewnienie bezpieczeństwa narodowego wskazuje m.in. stworzenie spójnej polityki ochrony, odbudowy i zagospodarowania zasobów wodnych z uwzględnieniem bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Dokument wyznacza również kierunki działań w zakresie rozwoju transportu wodnego. W celu rozwinięcia współpracy w formule bilateralnej, regionalnej oraz w wymiarze globalnym przewiduje m.in. realizację programu rozwoju śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym, w tym służącym m.in. poprawie dostępu do portów morskich oraz włączenie ich do sieci TEN-T. W obszarze zwiększenia odporności państwa na zagrożenia przewiduje z kolei realizowanie polityki dotyczącej planowania i zagospodarowania przestrzennego kraju, w tym na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, w ramach inwestycji celu publicznego, z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa i obronności państwa oraz wynikających z tego potrzeb w zakresie ich finansowania.

Poziom krajowy – dokumenty, których zapisy znajdują odzwierciedlenie w krajowych dokumentach strategicznych w dziedzinie rozwoju Polski

Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego (KPZK). Część A
Aktualizacja Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego, 2020

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: KPZK to narzędzie planistyczne wspomagające ogólnokrajowy system zarządzania kryzysowego m.in. w obszarze gospodarki wodnej oraz morskiej. Głównym celem jest wzmocnienie systemu zarządzania kryzysowego, prowadzące m.in. do poprawy

ochrony przeciwpowodziowej oraz minimalizacji skutków suszy, a także służące przeciwdziałaniu innym zagrożeniom mającym wpływ na zasoby wodne w Polsce.

Obszar problemowy: KPZK koncentruje się na działaniach realizowanych na rzecz minimalizacji ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowych, takich jak np.: susza/upał, powódź, skażenie chemiczne na morzu, katastrofa morska, intensywne opady śniegu itp., oraz niwelowania ich skutków. Część A obejmuje działania realizowane przez organy administracji publicznej w fazach zarządzania kryzysowego, takich jak zapobieganie i przygotowanie. Dokument zawiera krótki opis potencjalnych zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: wśród działań wskazanych w KPZK, ukierunkowanych na zapobieganie określonym w nim sytuacjom kryzysowym, minimalizowanie ich oraz przygotowanie do nich, pojawia się m.in.: (1) uzgadnianie planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy oraz (2) opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy.

Poziom krajowy – dokumenty, których zapisy znajdują odzwierciedlenie w krajowych dokumentach strategicznych w dziedzinie rozwoju Polski

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Obszar problemowy: zwiększanie świadomości oraz pogłębianie wiedzy w zakresie wpływu stanu środowiska na stan zdrowia i jakość życia, nadzór i kontrola wpływu.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: program wyróżnia takie zadania jak m.in.: prowadzanie działalności informacyjno-edukacyjnych dotyczących uświadamiania ryzyka związanego z nadmiernym narażeniem na zanieczyszczenie wody oraz upowszechnianie wiedzy na temat źródeł emisji i powstawania zanieczyszczeń w środowisku, ich rozpraszania i migracji. Ponadto w dokumencie podkreśla się istotność działań związanych z prowadzeniem Państwowego Monitoringu Środowiska. W ramach programu jako zadania wspierające przewidziano realizację prac naukowych związanych z badaniem i oceną wpływu jakości środowiska na stan zdrowia, z uwzględnieniem komponentów środowiska i elementów presji z nim powiązanych, takich jak m.in.: odpady i ścieki odprowadzane do środowiska (w tym farmaceutyki i substancje endokrynopodobne), woda przeznaczona do spożycia oraz wykorzystywana do celów rekreacyjnych, klimat (w tym susze i zjawiska ekstremalne, choroby wektorowe, osuwiska ziemi, powodzie i podtopienia) i działania związane z adaptacją do jego zmian.

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)

Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wzmocnienie działań rządu dążących do budowy innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, które prowadzą do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego kraju oraz poprawy jakości środowiska, w tym zasobów wodnych.

Obszar problemowy: polityka wśród najważniejszych obszarów problemowych w sektorze środowiska wskazuje m.in.:

1) przybierający na znaczeniu negatywny wpływ zanieczyszczonego środowiska na zdrowie ludzi[78)];
2) zwiększającą się konkurencję o zasoby;

3) rosnącą presję na ekosystemy;

4) nasilające się skutki zmian klimatu;

5) rosnącą ilość wytwarzanych odpadów, niewłaściwą gospodarkę nimi, przyczyniającą się do zmian klimatu, zanieczyszczenia powietrza, gleb i wody; oraz problem unieszkodliwiania odpadów zgodnie z przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami (zrównoważona gospodarka wodna została wydzielona w dokumencie jako osobny obszar polityki środowiskowej, w ramach którego przewidziano szereg działań oraz zadań).

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: polityka wyznacza kierunki interwencji, działania i zadania. W obszarze zasobów wodnych są to:
1) zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;

2) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego;

3) wspieranie wdrażania ekoinnowacji odgrywających ważną rolę w rozpowszechnianiu zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych i zapewniania ich dobrej jakości;

4) wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (w tym zwłaszcza wykorzystywanie potencjału lasów w zakresie łagodzenia zmian klimatu);

5) przeciwdziałanie zmianom klimatu, adaptacja do jego zmian i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;

6) edukacja ekologiczna, m.in. w zakresie kształtowania wzorców zrównoważonej konsumpcji;

7) wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym mającej m.in. znaczenie w gospodarce wodno-ściekowej – w kontekście zagospodarowywania osadów ściekowych i wykorzystania oczyszczonych ścieków jako wody technologicznej lub do celów utrzymania zieleni miejskiej; oraz w energetyce, a także w zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych (recykling wody, zmniejszanie tzw. „śladu wodnego").

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. – strategia rozwoju sektora paliwowo-energetycznego (PEP2040)
Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszeniu oddziaływania sektora energii na środowisko z optymalnym wykorzystaniem własnych zasobów energetycznych.

Obszar problemowy: ze względu na ograniczony krajowy potencjał wodny PEP2040 nie przewiduje znaczącego wzrostu wykorzystania energii wód płynących. W dokumencie wskazano natomiast, że w horyzoncie długoterminowym na rozwój energetyki wodnej może wpłynąć rozwój śródlądowych dróg wodnych oraz rewitalizacja piętrzeń wodnych, które są istotne z punktu widzenia regulacji cieków i gospodarki przeciwpowodziowej.

[78)] W rozumieniu odczuwalnych skutków zdrowotnych zanieczyszczenia środowiska, czynników stresogennych związanych ze środowiskiem.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: polityka zwraca m.in. uwagę na konieczność zmniejszania wpływu sektora energii na środowisko, w szczególności poprzez modernizację mocy wytwórczych oraz dywersyfikację struktury wytwarzania energii.

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030)
Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: rozwój gospodarczy wsi, który umożliwia trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy m.in. poprawie stanu środowiska naturalnego, w tym zasobów wodnych (w rozumieniu osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu wód oraz ekosystemów zależnych od wód, a także ochrony, poprawy i zapobiegania dalszemu pogarszaniu stanu ekosystemów wodnych).

Obszar problemowy: SZRWRiR 2030 porusza problematykę związaną z wyzwaniami, które stoją przed polskimi gospodarstwami. Dotyczą one m.in. ochrony zasobów wodnych, ich dostępności i sposobów gospodarowania nimi, a także sposobów ograniczania emisji zanieczyszczeń do środowiska. Dostępność oraz jakość zasobów wodnych są wskazywane w dokumencie jako jedno z kryteriów umożliwiające rozwój działalności rolniczej oraz rybackiej. Ważnym punktem odniesienia w pracach nad SZRWRiR 2030 były kierunki zmian polityk wspólnotowych, w tym przede wszystkim Wspólna Polityka Rolna (WPR)[79)], Wspólna polityka rybołówstwa (WPRyb) i polityki spójności zarysowane w propozycjach legislacyjnych przedstawionych przez służby KE.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: w dokumencie wskazano działania horyzontalne związane m.in. z proekologicznym zarządzaniem lokalnymi zasobami wodnymi, obejmującym kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody.

Wśród kierunków interwencji SZRWRiR 2030 wskazuje m.in.: zrównoważone gospodarowanie i ochronę zasobów środowiska, a także adaptację do zmian klimatu oraz przeciwdziałanie tym zmianom. Działania mające na uwadze ochronę zasobów wodnych, gleby i różnorodności biologicznej powiązano z działaniami na rzecz adaptacji rolnictwa do zmian klimatu i ograniczającymi emisje.

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)
Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: rozwój państwa jako społecznie i terytorialnie zrównoważonego, dzięki czemu lokalne zasoby i potencjały wszystkich regionów będą efektywnie rozwijane oraz wykorzystywane. Istotnym celem takiego mechanizmu jest wspomaganie obszarów wiejskich i miejskich, zwłaszcza tych, które nie mogą w pełni wykorzystywać i rozwijać swojego potencjału.

Obszar problemowy: efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów obszarów i ich specjalizacji dla zrealizowania zrównoważonego rozwoju w celu stworzenia w przyszłości warunków do wzrostu dochodów społeczeństwa przy jednoznacznym osiąganiu spójności w obszarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym oraz przestrzennym.

[79)] Wspólna polityka rolna – wszystkie przedsięwzięcia dotyczące sektora rolnego, podejmowane przez Unię Europejską w celu wypełnienia postanowień zapisanych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – cele WPR określone w art. 39. Obejmuje: rolnictwo, leśnictwo, uprawę winorośli oraz ogrodnictwo. Jej podstawowymi filarami są dopłaty bezpośrednie oraz rozwój obszarów wiejskich wspierany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: w dokumencie przewidziano inicjatywy na rzecz m.in.: ochrony i poprawy stanu środowiska, ograniczenia ekstremalnych skutków zmian klimatu, zapewnienia dostępu do czystej wody oraz ochrony przed powodziami i suszą. W ramach polityki regionalnej wdrożone będą działania związane m.in. z rozwojem infrastruktury komunalnej. Dotyczyć będą m.in. usług w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz oczyszczania ścieków. Ponadto w ramach realizacji celów i kierunków działań wskazanych w KSRR 2030 będą realizowane inwestycje związane z śródlądowymi drogami wodnymi czy portami morskimi. Dokument wskazuje również konieczność zastosowania nowoczesnych zasad gospodarowania wodą oraz zarządzania ryzykiem powodziowym.

Realizacja działań w KSRR 2030 powiązana jest z celami wskazanymi w *Polityce ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej* (PEP2030) oraz w *Polityce Energetycznej Polski do 2040 r. – strategia rozwoju sektora paliwowo-energetycznego* (PEP2040).

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Strategia „Sprawne i Nowoczesne Państwo 2030" (SiNP)
Aktualizacja
Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: budowa sprawnego i nowoczesnego państwa służącego obywatelom, środowisku oraz gospodarce.

Obszar problemowy: wzmocnienie bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, w tym ochrona przed zagrożeniami oraz klęskami żywiołowymi (powodzie i susze).

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: działania przewidziane w SiNP przyczyniają się do zapewniania bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w celu ratowania i ochrony m.in. zasobów środowiska naturalnego (w tym zasobów wodnych) w przypadku klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. Promowane w dokumencie programy Społecznej Odpowiedzialności Nauki (SON) mają na celu uruchamianie potencjału uczelni i podmiotów nauki w zakresie innowacyjności gospodarki, rozwoju kultury i społeczeństwa obywatelskiego, przy jednoczesnym uwzględnianiu interesów społecznych, ochrony środowiska oraz relacji z różnymi grupami interesariuszy.

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030 (SRKS)
Aktualizacja
Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Obszar problemowy: realizacja głównego celu SRKS odbywa się przez wdrażanie kierunków interwencji zaplanowanych do realizacji w trzech obszarach:

1) współdziałanie – społeczeństwo obywatelskie;

2) kultura – tożsamość i postawy obywatelskie;

3) kreatywność – potencjał kulturowy i kreatywny.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: SRKS wspiera inicjatywy w zakresie zmian w treściach nauczania, nastawione na kształtowanie postaw proinnowacyjnych. Działania mogą być związane m.in. z ochroną środowiska. Również promowane przez SRKS programy w zakresie Społecznej Odpowiedzialności Nauki (SON) mają na celu

uruchamianie potencjału uczelni i podmiotów nauki w zakresie innowacyjności gospodarki, rozwoju kultury i społeczeństwa obywatelskiego, przy jednoczesnym uwzględnianiu interesów społecznych, ochrony środowiska oraz relacji z różnymi grupami interesariuszy.

Poziom krajowy – strategie rozwoju

Strategia produktywności 2030 (SP 2030)
Jedna z dziewięciu horyzontalnych zintegrowanych strategii rozwoju

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: progresywny wzrost produktywności w warunkach gospodarki: neutralnej klimatycznie, o obiegu zamkniętym, opartej na danych. Dokument określa cele związane z zasobami naturalnymi (w tym zasobami wodnymi), do których zalicza się wzrost wydajności surowcowej gospodarki oraz wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce.

Obszar problemowy: projekt SP 2030 identyfikuje siedem obszarów istotnych dla transformacji gospodarki w przyszłości. Pięć z nich to zasoby komplementarne, synergiczne, które pozwalają na wzrost produktywności i innowacyjności oraz przystosowanie do ogólnoświatowych makrotrendów. Zalicza się do nich m.in. zasoby naturalne, w tym zasoby wodne.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: SP 2030 określa kierunki interwencji oraz instrumenty wsparcia stosowane przez struktury rządzące w kolejnych latach w celu pobudzenia wzrostu poziomu inwestycji i produktywności przedsiębiorstw w kraju, z uwzględnieniem aspektów środowiskowych (m.in. zużycia wody w produkcji). Określone w dokumencie cele dotyczące aspektów środowiskowych mają zostać spełnione dzięki optymalizacji gospodarowania surowcami nieodnawialnymi ze szczególnym uwzględnieniem ich jakości, wartości i możliwości wielokrotnego użycia. Jest to związane z działaniem polegającym na zwiększaniu wydajności gospodarowania surowcami w całym cyklu życia, tj. upowszechnianiem narzędzia pomiaru śladu środowiskowego.

W dokumencie zwraca się również uwagę na działania związane z ekoprojektowaniem, które w założeniu ma się przekładać na optymalizację procesów produkcji, zmniejszenie zużycia wody bądź redukcję emisji do wody.

Poziom krajowy – polityki publiczne

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030 (KPEiK)

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zrównoważona, ekonomicznie efektywna i sprawiedliwa transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.

Obszar problemowy: obniżenie emisyjności m.in. w obszarze gospodarki wodnej.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: dokument wyróżnia m.in. działania na rzecz dostosowania sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu. Są to m.in. inicjatywy w zakresie: opracowania i wdrożenia metod oceny ryzyka powodziowego na obszarach miejskich; zwiększenia odporności systemu zarządzania ryzykiem powodziowym na skutki zmian klimatu; zwiększenia możliwości retencyjnych i renaturyzacji cieków wodnych; przywracania i utrzymania dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wód zależnych, w tym realizacji działań wynikających z ustaleń planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy lub aktualizacji tych planów. Ponadto dokument wskazuje istotną rolę poszczególnych technologii OZE w miksie energetycznym w podziale na źródła sterowalne i niesterowalne, zwłaszcza w obszarze hydroenergii wykorzystującej zasoby wodne. W KPEiK zaprezentowano również działania związane z łagodzeniem zmian klimatu i adaptacją do nich, a także zapobieganiem ryzyku klęsk żywiołowych.

Poziom krajowy – polityki publiczne

Krajowa Polityka Miejska 2023

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zrównoważony rozwój miast oraz ich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich potencjału w procesach rozwoju państwa.

Obszar problemowy: wzmocnienie zdolności miast oraz obszarów zurbanizowanych do promowania zrównoważonego rozwoju poprzez dbałość o wysoką jakość polityki miejskiej na poziomie krajowym oraz samorządowym.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: dokument wskazuje kierunki interwencji, takie jak zarządzanie wodą w mieście, uwzględniające lepsze wykorzystanie układu hydrograficznego w układzie miejskim czy zwiększenie możliwości obszarów miejskich. W zakresie monitoringu i ostrzegania o zagrożeniach środowiskowych (m.in. powodzi) przewiduje działania mające na celu rozbudowę systemów monitorowania zjawisk przyrodniczych.

Ponadto dokument wskazuje potrzebę przeglądu skuteczności stosowania prawa dotyczącego gospodarki wodnej w zakresie zasad inwestowania na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (tereny zalewowe).

19.1.2. Dokumenty i inne instrumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym – komplementarne względem zapisów IIaPGW

Poziom krajowy – programy rozwoju

Krajowy program oczyszczania śŚcieków komunalnych (KPOŚK)
Aktualizacja

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zidentyfikowanie faktycznych potrzeb w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregowanie ich realizacji w taki sposób, aby wywiązać się z wymagań wynikających z dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.5.1991, str. 40 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 26) oraz z zobowiązań traktatu akcesyjnego.

Obszar problemowy: [ANTROPOPREJSA – ZANIECZYSZCZENIE WÓD] zmniejszenie zanieczyszczenia wód biogenami pochodzenia komunalnego poprzez redukcję zanieczyszczeń biodegradowalnych oraz związków azotu i fosforu z oczyszczalni ścieków.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: KPOŚK jest dokumentem o charakterze programowym, obejmującym wykaz aglomeracji, które w określonych w nim terminach muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków.

Po raz pierwszy KPOŚK przygotowany został w 2003 r. Obecnie obowiązuje VI aktualizacja KPOŚK, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2022 r., w ramach której zaplanowano kolejne przedsięwzięcia z zakresu budowy nowych oczyszczalni ścieków modernizacji, rozbudowy lub likwidacji istniejących oczyszczalni. VIaKPOŚK zakłada również dalszą rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej oraz modernizację gospodarki osadowej na oczyszczalniach ścieków.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu
wraz ze *Zbiorem zaleceń dobrej praktyki rolnej mający na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych (Warszawa, luty 2019 r.)*

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: ograniczenie wprowadzania azotanów pochodzenia rolniczego do wód powierzchniowych i podziemnych, aby wywiązać się z wymagań wynikających z dyrektywy Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. UE L 375 z 31.12.1991, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447 oraz Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1).

Obszar problemowy: [ANTROPOPRESJA – ZANIECZYSZCZENIE WÓD] ograniczenie wprowadzania azotanów pochodzenia rolniczego do wód powierzchniowych i podziemnych.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: program obliguje wszystkich prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są wykorzystywane lub przechowywane nawozy – do gospodarowania nimi w zrównoważony sposób. W celu rozwiązania problemu emisji zanieczyszczeń z terenów rolniczych w programie wskazuje się zasady postępowania z nawozami:

1) warunki rolniczego wykorzystania nawozów w pobliżu wód, na terenach o dużym nachyleniu, a także na glebach zamarzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub przykrytych śniegiem;

2) terminy, w których dozwolone jest wykorzystanie nawozów;

3) dawki i sposoby nawożenia azotem oraz

4) warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP)
wraz z „Podręcznikiem dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych”

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wskazanie kierunku działań oraz zaproponowanie Obszarów Priorytetowych (OP), w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne.

Obszar problemowy: [ANTROPOPRESJA – RENATURYZACJA] dokonany na poziomie JCWP, które zostały zaliczone do Obszarów Wymagających Renaturyzacji (OWR) oraz Obszarów Priorytetowych (OP), dobór działań wpływających na poprawę odporności, czyli adaptację ekosystemów i ciągłość dostarczanych przez nie usług ekosystemowych.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: każdej JCWP, która została zaliczona do OWR oraz OP, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych. Zaplanowana w dokumencie renaturyzacja wód powierzchniowych uwzględnia takie działania, jak:

1) poprawa retencji korytowej, dolinowej;

2) normalizacja stosunków wodnych w zlewni;

3) renaturyzacja mokradeł i torfowisk;

4) przywracanie ciągłości i różnorodności hydromorfologicznej cieków i jezior.

Ponadto, KPRWP przewiduje realizację działań ukierunkowanych na rozpoznanie zagrożeń i przyczyn zmian hydromorfologicznych cieków i zbiorników wodnych oraz zaplanowanie działań naprawczych, które pozwolą na osiągnięcie celów środowiskowych dla tych części wód.

Na potrzeby wsparcia procesu wdrażania KPRWP w 2020 r. na zlecenie PGW WP został opracowany „Podręcznik dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych”, stanowiący kompendium wiedzy nt. renaturyzacji rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 r. (zwany Programem Rozwoju Retencji) (PRR)
Projekt Programu

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: poprawa stanu zasobów wodnych, w tym wód podziemnych, oraz rozwój retencji.

Obszar problemowy: [RETENCJA] ocena możliwości i wskazanie niezbędnych kierunków działań w zakresie rozwoju retencji wodnej na poziomie dorzeczy i regionów wodnych. W projekcie PRR cel główny został podzielony na trzy priorytety: (1) wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej; (2) stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych; (3) wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: w projekcie dokumentu wskazano działania, których realizacja zwiększy retencję wody na obszarze kraju. Wskazano planowane zadania inwestycyjne oraz podział na działania związane ze sztuczną i naturalną retencją oraz na pozostałe działania. Efektem programu ma być: wybudowanie 113 obiektów retencjonujących wodę, 646 obiektów kształtujących retencję, podjęcie działań z zakresu naturalnej retencji oraz wspierających inwestycje.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Programy wspomagające małą retencję na terenach wiejskich i miejskich:

- „Modernizacja gospodarstw rolnych – obszar nawadniania w gospodarstwie”

- „Retencja korytowa – program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych”

- „Moja Woda”

- „Adaptacja do zmian klimatu i ochrona wód przed zanieczyszczeniami”

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wsparcie małej retencji na terenach wiejskich i miejskich.

Obszar problemowy: [RETENCJA] adaptacja zlewni rolniczych/miejskich do zachodzących zmian klimatu, a co za tym idzie – poprawa bilansu wodnego na obszarze kraju.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: „Modernizacja gospodarstw rolnych – obszar nawadniania w gospodarstwie” stanowi program dopłat do nawodnień dla gospodarstw rolnych realizowany przez ARiMR. „Retencja korytowa – program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych” to program realizowany przez PGW WP. Program jest działaniem międzyresortowym, realizowanym wraz z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz z samorządami i spółkami wodnymi skupiającymi rolników. Celem jest przywrócenie dwufunkcyjności urządzeń melioracyjnych, co zapewni retencję wód na użytkach rolnych w okresach suszy oraz jej bezpieczne odprowadzenie w okresie wzmożonych opadów. Program „Moja Woda” pozwoli sfinansować aż 20 tys. instalacji przydomowej retencji, co ma przyczynić się do zatrzymania 1 mln metrów sześciennych rocznie w miejscu opadu wody, a więc na działkach prywatnych. „Adaptacja do zmian klimatu i ochrona wód przed zanieczyszczeniami” – program skierowany do jednostek samorządu obejmujący szeroki zakres działań, w tym działania z zakresu zapobiegania powodzi i suszy: retencja korytowa lub przykorytowa wraz z działaniami na rzecz renaturyzacji koryta cieku, rewitalizacji starorzeczy oraz odtwarzania mokradeł; działania w zakresie adaptacji do zmian klimatu, w tym: „zielono-niebieska” infrastruktura,

likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych, zrównoważone systemy zagospodarowania wód opadowych i kanalizacja deszczowa i wiele innych.

Podjęte działania przełożą się bezpośrednio na wzrost ilości zgromadzonej wody i będą stanowiły odpowiedź na pogarszające się warunki wodne. Dzięki działaniom podjętym w ramach ww. programów poprawie ulegnie również ochrona przeciwpowodziowa oraz złagodzone zostaną negatywne skutki suszy.

Poziom regionalny – programy rozwoju

Wojewódzkie programy małej retencji

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wsparcie małej retencji na poziomie województwa.

Obszar problemowy: [RETENCJA] zwiększenie zasobów wodnych i oszczędne gospodarowanie nimi.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: działania ujęte w programach to m.in. plany budowy i przebudowy obiektów do retencjonowania wody.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS)

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: cel główny: Przeciwdziałanie skutkom suszy, doprecyzowany przez cztery cele szczegółowe:

1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy;

2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy;

3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy;

4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Obszar problemowy: [ZMIANY KLIMATU – SUSZA] analizowane na poziomie dorzeczy:

1) możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;

2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;

3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;

4) katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: PPSS nie ma charakteru odrębnego planu inwestycyjnego, scala jedynie informacje nt. planów budowy, przebudowy i remontu urządzeń wodnych, które zostały zawarte w innych dokumentach planistycznych z zakresu gospodarki wodnej.

Najważniejszą składową PPSS jest katalog działań zawierający konkretne, mierzalne rozwiązania, które należy wdrożyć, aby ograniczyć skutki suszy. Katalog ma wymiar operacyjny wobec pozostałych elementów PPSS, które są sformułowane w charakterze analizy lub propozycji.

Wskazane w dokumencie działania, które mają posłużyć realizacji celów, to m.in.: propagowanie ponownego wykorzystania wód, przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych, czasowe ograniczenie korzystania z wód, budowa i przebudowa ujęć wód podziemnych oraz rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszarów dorzeczy (PZRP)
Aktualizacja

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zarządzanie ryzykiem powodziowym skutkujące ograniczeniem potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Obszar problemowy: [ZMIANY KLIMATU - POWÓDŹ] ocena ryzyka powodziowego i identyfikacja obszarów zagrożonych powodzią na poziomie dorzeczy i regionów wodnych oraz dobór działań służących minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń i ich skutków.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: PZRP obejmują wszystkie aspekty zarządzania ryzykiem powodziowym; w szczególności działania ukierunkowane na zapobieganie powodzi, ochronę i właściwe przygotowanie do powodzi, w tym prognozowanie powodzi oraz systemy wczesnego ostrzegania, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych obszarów dorzecza. PZRP zawierają katalog działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, z uwzględnieniem ich priorytetu.

PZRP wprowadzają dwie kategorie działań:

1) działania techniczne, obejmujące głównie prace związane z budową zbiorników wodnych, wałów czy przebudową aktualnie funkcjonujących urządzeń wodnych oraz innych budowli wpływających na cieki wodne;

2) działania nietechniczne, skupiające się przede wszystkim na zwiększaniu retencji, przywracaniu naturalnych warunków przepływu, konieczności budowy nowych systemów informujących o zagrożeniu, dostosowaniu zagospodarowania przestrzennego do określonego zagrożenia powodziowego.

Obecna aktualizacja PZRP stanowi dokument będący jednym ze źródeł dobieranych działań na potrzeby IIaPGW. Działania innych planów/programów, które poprzez swoją specyfikę i zakres wpisują się jednocześnie w cele IIaPGW (działania ukierunkowane na poprawę stanu JCWP oraz osiągnięcie celów środowiskowych) włączane mogą być do katalogów działań IIaPGW i tym samym stanowić element budowanych zestawów działań.

Poziom regionalny – instrumenty wdrożeniowe

Plany utrzymania wód (PUW)

wraz z Katalogiem dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania (opracowanym w ramach realizacji aPWŚK)

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: ochrona przed powodzią oraz osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.

Obszar problemowy: [ZMIANY KLIMATU – POWÓDŹ] zapewnienie skutecznej ochrony przeciwpowodziowej jako odpowiedzialność każdego RZGW WP w obszarze jego jurysdykcji.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: plan utrzymania wód zawiera określenie odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, na terenie których mogą wystąpić zagrożenia dla swobodnego przepływu wód i spływu lodów, oraz identyfikuje te zagrożenia. W dokumencie gromadzone i kojarzone są wszystkie planowane roboty utrzymaniowe na ciekach administrowanych przez różne organy w danym regionie wodnym. Zawiera się w nim również wykazy budowli regulacyjnych oraz urządzeń wodnych, które mają istotne znaczenie dla zarządzania wodami, a także wykazy planowanych działań utrzymaniowych (takich jak m.in.:

odmulanie, usuwanie zatorów, zabezpieczanie brzegów koryta, dbanie o dobry stan techniczny budowli hydrotechnicznych), zgodnych z *Katalogiem dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania*.

Poziom regionalny – programy rozwoju

Wojewódzkie programy ochrony zasobów wodnych

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: przywrócenie rzekom ich funkcji ekologicznych – ożywienie rzek poprzez wprowadzenie występujących w nich gatunków ryb lub odtworzenie właściwości wpływających na życie i rozwój organizmów wodnych.

Obszar problemowy: [ZASOBY WODNE/DROŻNOŚĆ CIEKÓW] stworzenie stabilnych podstaw przyrodniczych do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w wodach śródlądowych danego województwa z zachowaniem równowagi i różnorodności biologicznej w środowisku wodnym.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: wojewódzkie programy ochrony zasobów wodnych wyznaczają kierunki działań, jakie należy podjąć, aby osiągnąć zakładany cel, jakim jest udrożnienie rzek dla umożliwienia wędrówki ryb. Opracowywane na potrzeby dokumentów programy budowy przepławek dla ryb stanowią pierwszy krok w kierunku renaturyzacji rzek, co w konsekwencji doprowadzić powinno do ich rewitalizacji.

Poziom krajowy – programy operacyjne

Programy perspektywy finansowej 2021–2027
Programy (krajowe i regionalne) opracowane na potrzeby wykorzystania funduszy europejskich perspektywy finansowej 2021–2027

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: w latach 2021–2027 Polska będzie realizować Umowę Partnerstwa uzgodnioną z Komisją Europejską. Polityka spójności na lata 2021-2027 określa następujące obszary wsparcia: CP1 Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa, CP2 Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa, CP3 Lepiej połączona Europa, CP4 Europa o silniejszym wymiarze społecznym, CP5 Europa bliżej obywateli, CP6 Łagodzenie skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

Obszar problemowy: działania planowane w nowej perspektywie finansowej w ramach poszczególnych celów polityki odpowiadać będą na wyzwania krajowe wynikające z dokumentów strategicznych oraz będą uwzględniać kontekst europejski taki jak: Europejski Zielony Ład, konsekwencje COVID-19, Europejską Agendę Cyfrową.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: za kształt oraz zakres programów na poziomie kraju odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z innymi ministrami. Regionalne programy przygotowują zarządy województw we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

Programy zawierają całość spójnych priorytetów strategicznych, do osiągnięcia których będzie się dążyć za pomocą Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, uzupełnionych przez Fundusz Sprawiedliwej Transformacji oraz Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury. Wśród celów Polityki Spójności na lata 2021-2027 istotne z punktu widzenia wsparcia gospodarki wodnej są cele szczegółowe w ramach Celu Polityki 2, w tym przede wszystkim dotyczące wsparcia działań w zakresie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe, zrównoważonej gospodarki wodnej, przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, sprzyjanie różnorodności biologicznej i rozwoju zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia. Działania te będą wspierane zarówno ze środków EFRR, jak i FS.

Wsparcia z EFRR udziela się m.in. na inwestycje w infrastrukturę. Środki z FS przeznaczane były i będą na: inwestycje na rzecz środowiska, w tym korzystne dla środowiska inwestycje związane ze zrównoważonym rozwojem oraz energią oraz inwestycje w TEN-T.

Odrębną grupę stanowią środki Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). EFRROW stanowi instrument finansowania Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) wspierającej dynamiczny rozwój i efektywność gospodarczą społeczności wiejskich w ramach działań podejmowanych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Do takich działań należą: realizacja strategii i finansowanie mające wzmocnić sektory rolno-spożywcze i leśne, zrównoważenie środowiskowe oraz ogólny dobrostan obszarów wiejskich. EFRROW ma za zadanie wpierać strategie i projekty realizujące długoterminowe cele rozwoju obszarów wiejskich przyjęte na szczeblu wspólnotowym. W tym m.in. cele w zakresie zapewniania zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi oraz podejmowania działań w dziedzinie klimatu, co znajduje odzwierciedlenie również w celach polityki wodnej. Wspólna polityka rolna poprzez zapewnienie środków bezpośredniego wsparcia i rozwoju obszarów wiejskich zapewnia ponadto zaplecze dla realizacji zobowiązań wynikających z dyrektyw unijnych, w tym np. dyrektywy azotanowej. Uzyskanie bezpośredniego wsparcia jest z kolei uzależnione od przestrzegania przepisów UE dotyczących ochrony środowiska, między innymi ustanowionych w dyrektywie azotanowej.

Dokumenty stanowiące wynik współpracy międzynarodowej

- Protokoły z posiedzeń komisji do spraw wód granicznych

- Konwencje / porozumienia / dwustronne i wielostronne umowy międzynarodowe

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: realizacja zobowiązań wynikających z dwustronnych oraz wielostronnych umów międzynarodowych.

Obszar problemowy: realizacja działań wynikających z umów/porozumień dwustronnych z Państwami ościennymi, o współpracy międzynarodowej w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, podejmowanych w ramach posiedzeń komisji do spraw wód granicznych.

Realizacja zobowiązań wynikających z:

1) Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzonej w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z 1978 r. poz. 24);

2) Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych, sporządzonej w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 702 i 703); (3) Porozumienia o ochronie małych waleni Bałtyku Północno-Wschodniego Atlantyku, Morza Irlandzkiego i Północnego, sporządzonego w Nowym Jorku dnia 17 marca 1992 r. [ASCOBANS] (Dz. U. z 1999 r. poz. 1108 i 1109).

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: przedmiot oraz zakres międzynarodowych uzgodnień w dziedzinie gospodarki wodnej zostały szczegółowo omówione w rozdziale 13.10, dotyczącym informacji o pozostałych działaniach, innych niż wskazane w art. 318 ust. 1 pkt 8-16 pr.w., w tym podsumowania działań dotyczących współpracy międzynarodowej (art. 320 pr.w.).

19.1.3. Dokumenty i inne instrumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym – inne powiązane

Poziom krajowy – programy rozwoju

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. (SPA 2020)

wraz z *„Poradnikiem przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe”*

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: poprawa odporności na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, ze zwróceniem szczególnej uwagi na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych.

Obszar problemowy: [ZMIANY KLIMATU – ADAPTACJA] zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: w dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak m.in.: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Działania podejmowane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne będą dokonywane poprzez inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Dotyczą przedsięwzięć technicznych, takich jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, oraz zmian regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego (ograniczanie możliwości zabudowy terenów zagrożonych powodziami).

Poziom krajowy – programy rozwoju

Plany adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. Mieszkańców – Miejskie plany adaptacji do zmian klimatu (MPA)
jako realizacja wskazań SPA 2020

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zwiększenie odporności na zmiany klimatu zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju wg zasady 3Z – zdrowie, zieleń, zadowolenie.

Obszar problemowy: [ZMIANY KLIMATU – ADAPTACJA] adaptacja miast do zmian klimatu objawiających się m.in. wzrostem średniej temperatury powietrza, częstotliwości występowania intensywnych opadów deszczu i silnego oraz bardzo silnego wiatru, które mogą prowadzić do powodzi i sztormów oraz do większego stężenia glonów w wodzie czy też bakterii w sieci i zbiornikach. Jako jeden z sektorów, który należy zabezpieczyć przed szkodliwymi zmianami klimatu, MPA wskazuje gospodarkę wodną. W przedmiotowym obszarze głównym celem jest: obniżenie występowania lokalnych powodzi oraz podtopień, także efektywne korzystanie z zasobów wód dla poprawy stanu przyrodniczego środowiska miejskiego.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: działania wskazane w MPA to m.in.:

1) kampanie społeczne mające na celu edukowanie mieszkańców o wpływie ich decyzji na ochronę środowiska;

2) opracowanie systemu gospodarowania wodami opadowymi wraz z budową układu retencjonowania wód opadowych oraz zmniejszenie tempa ich odpływu;

3) budowa „zielonych przystanków” (m.in. w celu zwiększenia retencji wód opadowych na terenach miejskich).

Poziom krajowy – programy rozwoju

Krajowy Program Zwiększania Lesistości (KPZL)
Aktualizacja

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: KPZL jest opracowaniem stanowiącym instrument polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju. Zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości. Przyjęte w KPZL założenia metodyczne i kryteria określania preferencji zalesieniowych mogą być pomocne w tworzeniu oryginalnych rozwiązań regionalnych oraz lokalnych, wspierających ochronę przyrody. Program realizuje pośrednio cele, jakie przyświecają gospodarce wodnej w zakresie osiągania celów środowiskowych. Przeciwdziała negatywnym skutkom suszy oraz poprawia ochronę przeciwpowodziową.

Obszar problemowy: [ZMIANY KLIMATU – ADAPTACJA] zwiększenie lesistości z uwzględnieniem wpływu na zwiększenie naturalnej retencji, ograniczenie spływu powierzchniowego, redukcja spływu biogenów oraz ochrona wód podziemnych.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: zwiększanie powierzchni leśnych na obszarach poszczególnych jednostek administracyjnych odbywa się poprzez wprowadzenie dotacji na zalesienie dla rolników, aktualizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sterowanie rozmieszczeń zalesień w skali regionalnej i krajowej oraz usprawnienie procedur przeklasyfikowywania zalesionych gruntów na lasy.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Program polskiej energetyki jądrowej (PEJ)

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: budowa oraz oddanie do eksploatacji w Polsce elektrowni jądrowych z zachowaniem dobrego stanu wód oraz przy wdrożeniu wszelkich możliwych środków mających na celu minimalizację ryzyka pogorszenia stanu ekosystemów wodnych, lądowych i podmokłych.

Obszar problemowy: [ANTROPOPRESJA – ZANIECZYSZCZENIE WÓD] budowa elektrowni jądrowej to inwestycja strategiczna dla zrównoważonego rozwoju Polski. Stopniowe eliminowanie źródeł niskiej emisji na rzecz energii jądrowej poprawia kondycję ekosystemów naturalnych. Jest to skomplikowany i wieloetapowy proces, podczas którego powinny zostać zachowane zasady ochrony środowiska.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: do działań przewidzianych do realizacji wyznaczonego celu należą rozwój niezbędnej infrastruktury, w tym rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wokół placu budowy elektrowni jądrowej, budowa oczyszczalni oraz zrzut ścieków oczyszczonych do odbiornika.

Poziom regionalny – programy rozwoju

Wojewódzkie programy ochrony środowiska
wraz z raportami z ich wykonania

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Programy ochrony środowiska powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem, spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego. Programy realizują cele i zadania wynikające z polityki ekologicznej poszczególnych województw i dotyczą m.in. poprawy jakości wód powierzchniowych, zachowania i ochrony środowiska naturalnego oraz wsparcia efektywnego gospodarowania zasobami.

Obszar problemowy: dokumenty identyfikują najważniejsze atuty środowiska naturalnego, zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia środowiska, cele i kierunki inwestycyjne oraz działania, które

mają poprawić stan środowiska i pomóc w zachowaniu równowagi ekologiczno-społeczno-gospodarczej.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: przykładowe działania przewidziane do realizacji:

1) zwiększenie udziału wytwarzania energii z OZE, głównie z biomasy oraz słońca, edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu;

2) odtwarzanie ciągłości ekologicznej i renaturyzacja rzek, ochrona zasobów wodnych;

3) rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz ujęć wody;

4) uwzględnienie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę;

5) ochrona siedlisk i gatunków; (6) planowanie działań ochronnych na terenach cennych przyrodniczo.

Poziom lokalny – instrumenty wdrożeniowe

Plany ochrony parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszaru Natura 2000 lub jego części oraz Plany Zadań Ochronnych (PZO) obszarów Natura 2000

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: plany zawierają cele ochrony przyrody oraz wskazanie:

1) uwarunkowań ich realizacji, nakreślenie sposobów identyfikacji i eliminacji wystąpienia możliwych zagrożeń;

2) obszarów oraz określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
3) miejsc możliwych do udostępnienia do celów naukowych oraz edukacyjnych, w których może być prowadzona działalność handlowa i turystyczna.

Obszar problemowy: zachowanie oraz popularyzacja wartości przyrodniczych i naukowych, społecznych, historycznych, kulturowych, edukacyjnych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: działania przewidziane do realizacji w ramach planów obejmują ochronę obszarów chronionych, ekosystemów, ostoi i siedlisk przyrodniczych, a także siedlisk roślin, zwierząt i grzybów oraz tworów i składników przyrody nieożywionej, wyróżniających się szczególnymi wartościami oraz walorami. W ramach *Planu ochrony obszaru Natura 2000* obejmują ochronę: obszarów specjalnej ochrony ptaków, specjalnych obszarów ochrony siedlisk, obszarów mających znaczenie dla „Wspólnoty” oraz część lub całość obszarów i obiektów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

PZO w swej treści określają konkretne zadania ochronne, w tym w szczególności działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, a także wskazania zmian w obowiązujących dokumentach zagospodarowania przestrzennego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Poziom krajowy – programy rozwoju

Krajowy plan gospodarki odpadami [KPGO 2022]

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: wdrożenie hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenie i utrzymanie zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami.

Obszar problemowy: ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko, w tym na wody, poprzez uporządkowanie gospodarki odpadami.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: KPGO 2022 stanowi instrument wdrożenia wymagań unijnych oraz celów PEP2030 z obszaru gospodarki odpadami. Określa kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami. Kierunki te znajdują odzwierciedlenie w opracowywanych na poziomie regionalnym wojewódzkich planach gospodarki odpadami (w tym planach inwestycyjnych). KPGO 2022 przewiduje wsparcie inwestycji związanych z recyklingiem odpadów, przeróbką i wykorzystaniem surowców z wtórnego obiegu, przedsięwzięciami w zakresie wdrażania gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminnym oraz pracami badawczo-rozwojowymi i wdrożeniowymi związanymi z innowacyjnymi technologiami środowiskowymi, dotyczącymi wykorzystania surowców wtórnych i gospodarki odpadami. W związku z przyjęciem pakietu odpadowego i transpozycją jego postanowień w aktualizacji KPGO 2022 wsparcie będzie nakierowane między innymi na uszczelnienie systemu zbierania, transportu, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności z tworzyw sztucznych tak, aby zapobiegać przedostawaniu się ich z lądu do wód, w tym morskich. Zapobieganie zanieczyszczeniu wód, w tym morskich, odpadami tworzyw sztucznych będzie wspierane również dzięki modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych pod kątem pełnego wdrożenia w nich podejścia gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wspierane będą także działania edukacyjne, mające na celu zmniejszenie ilości tworzyw sztucznych docierających do wód morskich oraz działania ukierunkowane na unowocześnienie portowych urządzeń do odbioru odpadów w celu zapewnienia, aby odpady wytwarzane na statkach lub zebrane na morzu (np. stare sieci rybackie) dostarczano na ląd i właściwie nimi gospodarowano (segregacja, recykling, unieszkodliwienie).

Poziom regionalny – programy rozwoju

Wojewódzkie Plany Gospodarki Odpadami [WPGO]

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: opracowywane dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa i wdrażania hierarchii postępowania z odpadami.

Obszar problemowy: ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko, w tym na wody, poprzez uporządkowanie gospodarki odpadami.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: WPGO obejmują pełen zakres zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w poszczególnych województwach w sposób, który gwarantuje ochronę środowiska oraz uwzględnia obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury. Celem jest zapewnienie środków, procedur i zasad postępowania zmierzających do zapobiegania występowaniu negatywnych dla środowiska skutków składowania odpadów lub ich zmniejszenia w największym możliwym stopniu, w trakcie całego cyklu istnienia składowisk; budowa kolejnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów na terenie poszczególnych województw; modernizacja instalacji do zagospodarowania odpadów oraz działania edukacyjne na rzecz selektywnej zbiórki odpadów.

Poziom krajowy – programy monitoringu

Strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020-2025

wraz z wykonawczymi programami państwowego monitoringu środowiska

Cele i oczekiwane rezultaty wdrożenia dokumentu: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Obszar problemowy: zaplanowanie i uporządkowanie zadań pomiarowo/badawczo/analitycznych oraz informacyjnych w zakresie: kontroli jakości elementów środowiskowych (w tym przyrodniczych) i dotrzymywania standardów jakości środowiska określonych przepisami; występujących zmian jakości elementów środowiska i przyczyn tych zmian, w tym powiązań przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów środowiska. Informacje wytworzone w ramach PMŚ wykorzystywane są także do celów monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania.

Sposób osiągnięcia zakładanych celów i/lub rozwiązania zidentyfikowanych problemów: zakres oraz zawartość programów monitoringu wód w kontekście formułowania zapisów IIaPGW zostały szczegółowo omówione w rozdziale 5.

19.2. Dokumenty powiązane, na które wpływ mają ustalenia IIaPGW

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 326 ust. 1 pr.w. ustalenia planu gospodarowania wodami uwzględnia się w: strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Według założeń systemu zarządzania rozwojem Polski przyjętego w 2018 r. działania w przestrzeni powinny wynikać z aktów planowania przestrzennego, stanowiących z kolei narzędzie wykonawcze dla realizacji wszystkich polityk i strategii.

Zgodnie z postanowieniami u.p.i.z.p. w dokumentach planistycznych - w celu zapewnienia spójności systemu - należy uwzględniać ustalenia strategii rozwoju i planów zagospodarowania przestrzennego wyższego szczebla. Każda aktualizacja strategii rozwoju w wymiarze przestrzennym wymaga każdorazowego dostosowania treści aktu planowania przestrzennego na adekwatnym poziomie.

W myśl postanowień u.p.i.z.p. uwzględnia się elementy stanowiące składowe planów gospodarowania wodami, tj.: wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami (art. 1 ust. 2 pkt 3 u.p.i.z.p.), oraz potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody do celów zaopatrzenia ludności (art. 1 ust. 2 pkt 13 u.p.i.z.p.).

Na etapie sporządzania dokumentów planistycznych bierze się pod uwagę uwarunkowania wynikające m.in.: ze stanu środowiska, w tym wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu; występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów; występowania udokumentowanych zasobów wód podziemnych; stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej; a także wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Wszystkie ww. elementy stanowią zakres przedmiotowy IIaPGW i jako takie (bezpośrednio lub pośrednio w ramach zapewniania spójności z zapisami krajowych strategii i polityk) są uwzględniane w aktach planowania przestrzennego oraz regionalnych i lokalnych strategiach rozwoju.

20. Podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych, opis wyników i dokonanych na ich podstawie zmian w Planie

Udział społeczeństwa jest istotnym elementem procesu planowania w gospodarce wodnej, gdyż daje możliwość rozpoznania potrzeb i oczekiwań oraz uzyskania akceptacji społecznej dla podejmowanych decyzji. W związku z tym powinien on być procesem ciągłym i nie ograniczać się jedynie do wybranych etapów cyklu planistycznego. Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 19 pr.w. oraz § 2 ust. 1 pkt 28 r.s.z.p.g.w. plan gospodarowania wodami przedstawia informacje podsumowujące proces konsultacji społecznych planu wraz z podsumowaniem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym wskazanie informacji dotyczących działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych wraz z opisem ich wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Ramy konsultacji społecznych w tym zakresie wyznacza art. 319 pr.w. Przepis ten obliguje ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej do zapewnienia aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w osiąganiu celów środowiskowych, o których mowa w art. 56 ustawy pr.w. cel środowiskowy dla jednolitych części wód powierzchniowych, art. 57 pr.w. cel środowiskowy dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych, art. 59 pr.w. cel środowiskowy dla jednolitych części wód podziemnych, art. 61 pr.w. cel środowiskowy dla obszarów chronionych, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej podaje do publicznej wiadomości, na zasadach i w trybie określonym w przepisach u.o.o.ś., w celu zgłaszania uwag:

- harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, w tym zestawienia działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji;
- przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru;
- projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Działania konsultacyjne dotyczące harmonogramu oraz przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej zostały przeprowadzone przed przystąpieniem do opracowania IIaPGW.

Projekt planu gospodarowania wodami jest podawany do publicznej wiadomości na zasadach i w trybie określonych w przepisach u.o.o.ś. W okresie 6-miesięcznych konsultacji społecznych projektu planu gospodarowania wodami zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach.

Cały proces konsultacji społecznych ma na celu włączenie wszystkich zainteresowanych stron w proces IIaPGW, tak aby stanowił on podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasad gospodarowania nimi w przyszłości. Przeprowadzane konsultacje społeczne oraz kampania informacyjna skierowane są do ogółu społeczeństwa, podmiotów korzystających ze środowiska, organizacji pozarządowych, zrzeszeń oraz organów odpowiedzialnych za gospodarowanie wodami.

Przeprowadzane konsultacje mają na celu przede wszystkim:

- poinformowanie społeczeństwa o IIaPGW;
- zachęcenie społeczeństwa do dialogu z grupami ekspertów oraz z władzami w celu uwzględnienia w IIaPGW społecznych potrzeb i oczekiwań;
- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej problematyki wody oraz gospodarki wodnej w Polsce przez dotarcie do różnych grup docelowych;
- spełnienie wymogów KE co do zakresu PGW oraz przejrzystości informowania, udostępniania i zaangażowania zainteresowanych w ich opracowywanie.

W trakcie trwania konsultacji IIaPGW (od 14 kwietnia do 14 października 2021 roku) zrealizowane zostały zarówno działania informacyjne, jak i zachęcające społeczeństwo oraz ekspertów do wyrażania opinii. Działania konsultacyjne obejmowały m.in:

- wszystkie wymagane działania określone w u.o.o.ś. w dziale III rozdziale III;
- udostępnienie na stronie internetowej poświęconej IIaPGW formularza do zgłaszania opinii bądź uwag dotyczących IIaPGW. Formularz jest podstawową formą badania opinii grup interesariuszy i mieszkańców obszaru dorzeczy.

  Dostęp do projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru zapewniono poprzez stronę internetową www.apgw.gov.pl oraz wyłożenie dokumentów w siedzibie PGW WP oraz Ministerstwie Infrastruktury.

  Uwagi i wnioski można było składać poprzez formularz zgłaszania uwag na dedykowanej stronie internetowej, przesłać na wskazany adres mailowy, pisemnie pocztą oraz ustnie do protokołu. Łącznie wpłynęło 21 uwag i wniosków dotyczących projektu IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru, w tym 3 uwagi zgłoszone podczas spotkań konsultacyjnych. Uwagi i wnioski zgłoszone zostały łącznie przez 5 różnych instytucji, w tym 2 NGOs, 1 stowarzyszenie, GIOŚ, gmina. Największy udział w zgłoszonych uwagach i wnioskach miały uwagi dotyczące treści IIaPGW, zastosowanych metodyk oraz wyników prezentowanych danych (86% zgłoszonych uwag). Po jednej uwadze zgłoszono w zakresie działań renaturyzacyjnych, zestawów działań oraz procesu konsultacji społecznych.

  Wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostały zgodnie z art. 42 u.o.o.ś. rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW, sporządzono zestawienie zebranych uwag i wniosków. Każda została opatrzona komentarzem w zakresie oceny zasadności i sposobu jej uwzględnienia lub nieuwzględnienia, w przypadku uwag i wniosków częściowo uwzględnionych lub nieuwzględnionych, zostało podane uzasadnienie takiej decyzji.

  W wyniku zgłoszonych uwag w Planie dokonano korekt redaktorskich treści Planu oraz weryfikacji zestawów działań ostatecznie usuwając jedno działanie oraz dokonując modyfikacji 3 działań.
- lokalne spotkania konsultacyjne, których celem jest włączenie zainteresowanych stron do prac nad sporządzeniem planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Spotkania są poświęcone zagadnieniom dotyczącym poszczególnych obszarów dorzeczy, zgodnie z zaplanowaną lokalizacją spotkań odpowiednią dla siedzib RZGW WP. Przeprowadzono łącznie 15 regionalnych spotkań konsultacyjnych, we współpracy z właściwymi Regionalnymi Zarządami Gospodarki Wodnej (RZGW):

Rysunek 20-1. Miejsca spotkań konsultacyjnych projektów IIaPGW.

Źródło: Opracowanie własne.

Spotkanie konsultacyjne dotyczące obszaru dorzecza Dniestru odbyło się 7 czerwca 2021 r. (spotkanie konsultacyjne Rzeszów).

Wszystkie spotkania, ze względu na pandemię COVID- 19 i związane z tym obostrzenia, odbyły się w formule online.

Podczas spotkań konsultacyjnych dostępny był czat umożliwiający zadawanie pytań, na które odpowiedzi udzielali eksperci podczas części dyskusyjnej. W ich gronie znaleźli się również przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Dyrekcji właściwego Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Wszystkie zgłoszone podczas spotkań konsultacyjnych pytania, uwagi zostały uwzględnione w zestawieniu uwag i wniosków z konsultacji społecznych.

Wszelkie informacje dotyczące podejmowanych działań konsultacyjnych zamieszczono na stronie internetowej www.apgw.gov.pl, www.gov.pl/web/infrastruktura.

Dodatkowo plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokumenty wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają, zgodnie z art. 46 u.o.o.ś., przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (zwana dalej SOOŚ). Za przeprowadzenie SOOŚ odpowiada organ przygotowujący projekt dokumentu – IIaPGW, tj. Prezes PGW WP.

Celem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której elementem jest Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej Prognoza OOŚ), jest ocena środowiskowych skutków realizacji ocenianego dokumentu, tj. projektu IIaPGW. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu – z uwzględnieniem zarówno negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań – dotyczy poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddawana jest również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w Prognozie OOŚ prezentowane są również wnioski w zakresie analizy oddziaływań transgranicznych oraz skumulowanych. Prognoza OOŚ zawiera działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

mogących być rezultatem realizacji projektu IIaPGW, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów[80)].

Prognoza OOŚ zostaje podana do publicznej wiadomości w ramach przeprowadzanych zgodnie z wymogami u.o.o.ś. konsultacji społecznych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgłoszone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przed przyjęciem IIaPGW.

Postępowanie w sprawie SOOŚ projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru obejmowało:

- uzgodnienie stanowiska w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko;
- opiniowanie projektu IIaPGW wraz z prognozą przez organy administracji - uzyskano opinie:
  - Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak DOOŚ-TSOOŚ.410.17.2021.TW z dnia 26.11.2021,
  - Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie pismem znak SNZ.9020.3.32.2021.AL z dnia 05.11.2021;
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu:
  - informacja o konsultacjach społecznych została zamieszczona na dedykowanej stronie internetowej oraz w prasie,
  - konsultacje społeczne projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru wraz z prognozą przeprowadzono w dniach od dnia 30.09.2021 r. do dnia 20.10.2021 r.,
  - dostęp do projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Dniestru wraz z prognozą zapewniono poprzez stronę internetową www.apgw.gov.pl oraz wyłożenie dokumentów w siedzibie PGW WP.

Uwagi i wnioski można było składać poprzez formularz zgłaszania uwag na dedykowanej stronie internetowej, przesłać na wskazany adres mailowy, pisemnie pocztą oraz ustnie do protokołu. Łącznie wpłynęło 15 uwag i wniosków dotyczących: projektu IIaPGW, prognozy oraz SOOŚ. Wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostały zgodnie z art. 42 ustawy ooś rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP, sporządzono zestawienie zebranych uwag i wniosków. Każda została opatrzona komentarzem w zakresie oceny zasadności i sposobu jej uwzględnienia lub nieuwzględnienia, w przypadku uwag i wniosków częściowo uwzględnionych lub nieuwzględnionych, zostało podane uzasadnienie takiej decyzji.

Zgodnie z art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem dokumentu organ administracji bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Dodatkowo zorganizowana została w dniach 17-18 listopada 2021 r. w Warszawie ogólnopolska konferencja podsumowująca proces opracowania IIaPGW. Konferencja stanowiła podsumowanie dwóch prowadzonych równolegle procesów opracowania dokumentów strategicznych gospodarowania wodami: planów gospodarowania wodami oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

[80)] Zawartość prognozy oddziaływania na środowisko oraz niezbędny zakres analiz i ocen, jaki powinna ona obejmować, określa art. 51 ust. 2 u.o.o.ś. wraz z instrukcjami wskazanymi w art. 52 ust. 1 i ust 2 u.o.o.ś.; uszczegółowiony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Dyrektorów Urzędów Morskich.

21. Organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza

Zgodnie z art. 14 pr.w. organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są: minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej, Prezes PGW WP, dyrektor RZGW WP, dyrektor ZZ WP, kierownik NW WP, dyrektor urzędu morskiego, wojewoda, starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

W tabeli 21-1 przedstawiono organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami wraz z informacjami adresowymi.

Tabela 21-1. Zestawienie organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Dniestru wraz ze statusem prawnym oraz danymi adresowymi.

Lp.	Organ	Status prawny organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza	Adres
1.	Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893, 2368 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 350, 807, 847, 1390 i 1933); Prawo wodne; rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. z 2021 r. poz. 937); zarządzenie nr 59 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Infrastruktury (M.P. z 2021 r. poz. 1187 oraz z 2022 r. poz. 748)	Ministerstwo Infrastruktury ul. Chałubińskiego 4/6 00-928 Warszawa https://www.gov.pl/web/infrastruktura
2.	Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej,	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej; Prawo wodne; rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury zarządzenie nr 59 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Infrastruktury	Ministerstwo Infrastruktury ul. Chałubińskiego 4/6 00-928 Warszawa https://www.gov.pl/web/infrastruktura
3.	Prezes PGW WP	Prawo wodne	PGW WP ul. Żelazna 59a 00-848 Warszawa https://www.wody.gov.pl
4.	Dyrektor RZGW WP	Prawo wodne; rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (Dz. U. poz. 2506)	RZGW w Rzeszowie ul. Hanasiewicza 17B 35-103 Rzeszów

Lp.	Organ	Status prawny organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza	Adres
5.	Dyrektor ZZ WP	Prawo wodne; rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie	zgodnie z wykazem PGW WP w obszarze dorzecza Dniestru funkcjonuje 1 ZZ WP ZZ WP w Przemyślu ul. Wybrzeże Ojca Św. Jana Pawła II 6 37-700 Przemyśl
6.	Kierownik NW WP	Prawo wodne; rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie	zgodnie z wykazem PGW WP w obszarze dorzecza Dniestru funkcjonuje 1 NW WP NW WP Ustrzyki Dolne ul. 29 listopada 26, ul. 29 listopada 26, 38-700 Ustrzyki Dolne
7.	Dyrektor Urzędu Morskiego	Prawo wodne; ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (art. 38 ust. 1 pkt 2) (Dz. U. z 2022 r. poz.457, 1079, 1250, 1604 i 2185) rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1339)	nie dotyczy, brak JCWP TW i CW
8.	Wojewoda	Prawo wodne; ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (art. 3) (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, 655 i 1504)	stosownie do podziału administracyjnego
9.	Starosta	Prawo wodne; ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (art. 26 ust. 2) (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526)	stosownie do podziału administracyjnego
10.	Wójt, burmistrz lub prezydent miasta	Prawo wodne; ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 11a ust. 1 pkt 2 i art. 26 ust. 1) (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005,1079 i 1561)	stosownie do podziału administracyjnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

W poprzednim stanie prawnym tj. na bazie przepisów s.pr.w. organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami byli minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, Prezes KZGW, Dyrektor RZGW, wojewoda i organy samorządu terytorialnego. Przy określaniu kompetencji Ministra Środowiska wskazywano na art. 4 ust. 2 s.pr.w., z którego wynikało, że minister właściwy do spraw gospodarki wodnej składa Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej co dwa lata, nie później niż do dnia 30 czerwca, informację o gospodarowaniu wodami dotyczącą m.in. realizowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Ponadto zgodnie z art. 89 ust. 4 s.pr.w. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej sprawował nadzór nad działalnością Prezesa KZGW w szczególności w zakresie:

1. zatwierdzania programów realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycji w gospodarce wodnej;
2. zatwierdzania corocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 91 s.pr.w.;
3. zatwierdzania planu kontroli gospodarowania wodami wykonywanej przez Prezesa KZGW;
4. przeprowadzenia kontroli nieujętych w planie kontroli.

Prezes KZGW

Prezes KZGW był centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach gospodarowania wodami, a w szczególności w sprawach zarządzania wodami oraz korzystania z wód i wykonywał zadania określone ustawą s.pr.w. Prezes KZGW pełnił funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw i dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, w sprawach określonych ustawą s.pr.w. (art. 4 ust. 3).

Organem opiniodawczo-doradczym Prezesa KZGW była Krajowa Rada Gospodarki Wodnej (art. 96 ust. 1 s.pr.w.). Utworzono także rady gospodarki wodnej regionów wodnych jako organy opiniodawczo-doradcze dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej

Ówczesne organy współpracujące z Prezesem KZGW w zakresie gospodarowania wodami to: Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Minister Środowiska, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Rozwoju, Minister Zdrowia, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, wojewódzki inspektor sanitarny, wojewoda, marszałek województwa

Dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej

Prezesowi KZGW podlegali dyrektorzy RZGW (art. 4 ust. 1 pkt 3 s.pr.w.). Zadania dyrektora zostały w szczególności wskazane w art. 92 ust. 3 s.pr.w. Ponadto wspomniany organ (na mocy delegacji ustawowej zawartej w art. 47 ust. 3 s.pr.w.) określał, w drodze rozporządzenia, wody powierzchniowe i podziemne wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszary szczególnie narażone, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. Na podstawie art. 47 ust. 7 s.pr.w. dyrektorzy RZGW wydawali także rozporządzenia w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. W świetle art. 58 ust. 1 s.pr.w. strefę ochronną ujęcia wody dyrektor RZGW ustanawiał w drodze rozporządzenia. Także poprzez wydanie rozporządzenia właściwy dyrektor RZGW przyjmował plan utrzymania wód (art. 114b ust. 5 s.pr.w.). Przepisy s.pr.w. (art. 60 s.pr.w.) wyposażyły dyrektora RZGW w kompetencję do ustanawiania – w drodze aktu prawa miejscowego – obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Zgodnie z art. 120 ust. 1 s.pr.w. dyrektor RZGW ustalał warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni, w drodze aktu prawa miejscowego, po ich uzgodnieniu z Prezesem KZGW. Właściwy dyrektor RZGW mógł także wprowadzać w drodze aktu prawa miejscowego:

a) czasowe odstępstwo od podejmowania działań doraźnych (art. 61u s.pr.w.),

b) zakazy dotyczące terenów, dla których nie określono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (art. 88m s.pr.w.),

c) czasowe ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności w zakresie poboru wody lub wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych (art. 88q ust. 1 i art. 88t ust. 1 s.pr.w.) w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, w celu ograniczenia skutków powodzi bądź suszy.

Na mocy art. 140 ust. 2a s.pr.w. dyrektor RZGW wydawał wszystkie pozwolenia wodnoprawne wymagane dla przedsięwzięć, w przypadku gdy szczególne korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń

wodnych dotyczące tych przedsięwzięć, w całości lub w części odbywało się na terenach zamkniętych w rozumieniu przepisów p.o.ś., a odrębne przepisy nie stanowiły inaczej.

Wojewodowie

Przepis art. 4 ust. 1 pkt 4 s.pr.w. wskazywał wojewodów wśród organów właściwych w sprawie gospodarowania wodami. Do kompetencji tych organów należało m.in: uzgadnianie rozstrzygnięć marszałka województwa w przedmiocie kosztów wykonywania urządzeń melioracji wodnych, opiniowanie projektu wstępnej oceny ryzyka powodziowego, uzgadnianie decyzji nakazujących zakładowi piętrzącemu wodę obniżenie piętrzenia wody lub opróżnienie zbiornika, bez odszkodowania.

Organy jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 s.pr.w. organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami były także organy jednostek samorządu terytorialnego. Organem wyższego stopnia w rozumieniu k.p.a. w stosunku do starostów w odniesieniu do zadań z zakresu administracji rządowej oraz kompetencji organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego, był właściwy dyrektor RZGW. Z kolei organem wyższego stopnia w rozumieniu k.p.a. w stosunku do marszałków województw był Prezes KZGW. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 2 i 3 s.pr.w. linię brzegu ustalał, w drodze decyzji, na wniosek mającego interes prawny lub faktyczny: właściwy marszałek województwa dla wód granicznych oraz śródlądowych dróg wodnych, oraz właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej dla pozostałych wód. Z kolei na mocy art. 140 ust. 1 s.pr.w. organem właściwym do wydawania pozwoleń wodnoprawnych był starosta, wykonujący to zadanie jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Marszałek województwa wydawał pozwolenie wodnoprawne w przypadkach wskazanych w art. 140 ust. 2 s.pr.w. Starosta sprawował także nadzór i kontrolę nad działalnością spółek wodnych (art. 178 s.pr.w.). Prawa i obowiązki przysługujące wobec spółek wodnych staroście w stosunku do związków spółek wodnych wykonywał – na mocy art. 164 ust. 9 s.pr.w. marszałek województwa. Aglomeracje były wyznaczane w drodze uchwały przez sejmik województwa, natomiast rada gminy określała, także w drodze uchwały, wykazy kąpielisk (art. 43 ust. 2a i art. 34a s.pr.w.).

Dyrektorzy wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych

Wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych realizowały, w imieniu marszałka województwa, zadania wynikające z wykonywania przez marszałka województwa praw właścicielskich w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa oraz w stosunku do pozostałych wód niepodlegających zarządzaniu przez Prezesa KZGW lub dyrektorów parków narodowych.

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej był ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej oraz organem nadrzędnym w stosunku do dyrektorów urzędów morskich oraz dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zgodnie z art. 78 ust. 3 s.pr.w. minister właściwy do spraw rozwoju wsi określał w drodze rozporządzenia sposób:

1) prowadzenia ewidencji: śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części, stanowiących własność publiczną, istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów;

2) ustalania obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

W planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza przyjętych na podstawie przepisów ustawy s.pr.w. wskazywano w wykazach organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami

dla obszaru dorzecza także Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

W aktualnym stanie prawnym, na mocy art. 14 pr.w. organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są: Prezes PGW WP dyrektor RZGW WP, dyrektor ZZ WP, kierownik NW WP, dyrektor urzędu morskiego, wojewoda, starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Od dnia wejścia w życie pr.w. PGW WP wykonują zadania dotychczasowego Prezesa KZGW, dotychczasowych dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz marszałków województw związane z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, a także inwestycjami w gospodarce wodnej.

Zgodnie z przepisami sprawy gospodarki wodnej, gospodarki morskiej i sprawy żeglugi śródlądowej podlegają Ministrowi Infrastruktury (rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury).

Minister Infrastruktury

Zgodnie z art. 353 pr.w. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest naczelnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach gospodarowania wodami i składa Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej co dwa lata, nie później niż do dnia 31 sierpnia, informację o gospodarowaniu wodami dotyczącą: stanu zasobów wodnych państwa i stanu ich wykorzystywania; realizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy; współpracy międzynarodowej na wodach granicznych oraz wykonywania umów w tym zakresie; realizacji zadań w zakresie utrzymywania wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną; prowadzonych inwestycji; realizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planu przeciwdziałania skutkom suszy; stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią oraz suszą. Z kolei na mocy art. 354 pr.w. wspomniany organ kształtuje kierunki polityki wodnej państwa, uwzględniając kierunki rozwoju żeglugi śródlądowej oraz koordynuje realizację zadań publicznych w gospodarce wodnej, w szczególności wydaje Prezesowi PGW WP wytyczne i polecenia dotyczące sposobu realizacji zadań oraz żąda przekazania informacji w tym zakresie i akceptuje przygotowane przez Prezesa PGW WP propozycje dotyczące sposobu realizacji zadań w zakresie inwestycji. Na mocy art. 355 pr.w. przywołany minister – z wyłączeniem zadań w zakresie rybactwa śródlądowego – nadzoruje PGW WP. Przedmiotowy nadzór polega w szczególności na: dokonaniu oceny okresowej Prezesa PGW WP; dokonywaniu rocznej oceny działalności PGW WP; zatwierdzaniu planu finansowego oraz rocznych planów działalności; zatwierdzaniu programów realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną oraz planowanych inwestycji w gospodarce wodnej i ich zmian; zatwierdzaniu sprawozdań z działalności za rok poprzedni; zatwierdzaniu planów kontroli (w jednostkach organizacyjnych PGW WP i gospodarowania wodami wykonywanej przez Wody Polskie); polecaniu przeprowadzenia kontroli nieujętych w planie kontroli.

Zgodnie art. 317 ust. 7 pr.w. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej zatwierdza dokumentacje planistyczne:

- wykazy JCW;
- charakterystyki JCW ze wskazaniem SCW i SZCW oraz JCW zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- identyfikacje znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocenę ich wpływu na stan wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- identyfikację oddziaływań zmian poziomów wód podziemnych;
- rejestr wykazów obszarów chronionych;
- analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód;
- wykazy wielkości emisji i stężeń.

Na podstawie art. 321 pr.w. minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje i aktualizuje plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością zapewnienia osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i w art. 61 pr.w., oraz powszechnym charakterem tego planu.

Na mocy art. 319 ust. 4 pr.w., przy zapewnieniu aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w osiąganiu celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w., w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej podaje do publicznej wiadomości, na zasadach i w trybie określonych w przepisach u.o.o.ś., w celu zgłaszania uwag:

1. harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planu, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji;
2. przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza;
3. projekt planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Na mocy art. 320 ust. 1 pr.w. dla obszaru dorzecza, którego część znajduje się na terytorium innych państw członkowskich UE (bądź dla obszaru dorzecza, którego część znajduje się na terytorium państw leżących poza granicami UE), minister właściwy do spraw gospodarki wodnej podejmuje współpracę z właściwymi organami tych państw w celu przygotowania jednego międzynarodowego planu gospodarowania wodami lub zapewnienia koordynacji w jak największym stopniu na poziomie międzynarodowego obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami, obejmującego obszar dorzecza znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie działań na tym obszarze dorzecza ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w.

Zgodnie z § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 1722) sprawy żeglugi śródlądowej podlegają Ministrowi Infrastruktury (minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej). Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest organem z delegacją prawną do uzgadniania projektu planu gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 2 pr.w. PGW WP uzgadniają projekt planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza w zakresie dotyczącym śródlądowych dróg wodnych z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej.

Organem opiniodawczo-doradczym ministra jest – zgodnie z dyspozycją art. 362 pr.w. – Państwowa Rada Gospodarki Wodnej, do zakresu działania której należy opracowywanie dla ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej opinii, propozycji i wniosków w sprawach gospodarowania wodami, ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

Prezes PGW WP

Zgodnie z art. 241 pr.w. organem PGW WP jest Prezes PGW WP. Kieruje on działalnością PGW WP i reprezentuje PGW WP na zewnątrz. Ponadto Prezes PGW WP kieruje pracą KZGW WP oraz dokonuje wszelkich czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych PGW WP. Aktualne zadania KZGW WP określa art. 240 ust. 2 pr.w. KZGW WP wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępców Prezesa oraz kierowników jednostek organizacyjnych PGW WP. Prezesa PGW WP powołuje (i odwołuje) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej (art. 242 ust. 1 2 pr.w.).

PGW WP sporządza projekty dokumentacji planistycznych:

- wykazy jednolitych części wód;
- charakterystyki jednolitych części wód ze wskazaniem sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód oraz jednolitych części wód zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych;

- identyfikacje znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocenę ich wpływu na stan wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- identyfikację oddziaływań zmian poziomów wód podziemnych;
- rejestr wykazów obszarów chronionych;
- analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód;
- wykazy wielkości emisji i stężeń;

i przekazuje je do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

Zgodnie z art. 240 ust. 2 pkt 10 pr.w. KZGW WP wykonuje również zadanie PGW WP polegające na opracowaniu projektów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, o których mowa w art. 319 ust. 1 pr.w., i ich aktualizacje.

Projekt planu gospodarowania wodami opracowywany jest po zasięgnięciu opinii właściwych wojewodów, uzgadniany jest przez PGW WP w zakresie dotyczącym śródlądowych dróg wodnych z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej oraz przekazany ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

Udostępnienie przez Wody Polskie materiałów źródłowych wykorzystanych do opracowania projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza odbywa się na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Na mocy art. 328 ust. 2 pr.w. PGW WP w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy za rok poprzedni i przekazują te sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego. Szczegółowy zakres informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy określa rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich.

W świetle art. 14 ust. 3 pr.w. Prezes PGW WP pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów k.p.a w stosunku do dyrektorów RZGW WP w sprawach określonych pr.w.

Organami współpracującymi z Prezesem PGW WP w zakresie gospodarowania wodami są również GIOŚ i GDOŚ.

GIOŚ jest centralnym organem administracji rządowej, powołanym do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania stanu środowiska, nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw klimatu. Zadania Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zostały wskazane w art. 4a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

GDOŚ jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie: zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000, kontroli procesu inwestycyjnego.

Dyrektor RZGW WP

Właściwi dyrektorzy RZGW WP kierują pracą regionalnych zarządów gospodarki wodnej i pełnią funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów k.p.a. w stosunku do dyrektorów ZZ WP w sprawach określonych pr.w. RZGW wykonują zadania PGW WP wskazane w art. 240 ust. 3 pr.w. Dyrektora RZGW WP oraz zastępców RZGW WP powołuje Prezes PGW WP (art. 245 pr.w.). Zgodnie z art. 397 ust. 3 pkt 1 lit. a i b pr.w. dyrektor RZGW WP jest organem właściwym w sprawie pozwoleń wodnoprawnych i ocen wodnoprawnych w przypadkach wskazanych tym przepisem.

Zgodnie z art. 435 pr.w. organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych sporządza wykaz planowanych inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w., obejmujący informację o wydanych ocenach wodnoprawnych oraz o przyczynach odmowy wydania oceny wodnoprawnej.

Dyrektor ZZ WP

Pracą zarządów zlewni kierują dyrektorzy ZZ WP. Dyrektora zarządu zlewni oraz jego zastępców powołuje (i odwołuje) Prezes PGW WP, na wniosek dyrektora RZGW WP. Zadania PGW WP, które wykonują ZZ WP sprecyzowano w art. 240 ust. 4 pr.w. W szczególności ZZ WP zobligowane są do programowania, planowania i nadzorowania wykonywania urządzeń melioracji wodnych w trybie, o którym mowa w art. 199 ust. 2 pr.w. oraz prowadzą ewidencję urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów i udostępniają dane zawarte w tej ewidencji. Właściwy dyrektor ZZ WP pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów k.p.a. w stosunku do kierowników NW WP w sprawach określonych ustawą. Dyrektor ZZ WP jest właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych niewymienionych w art. 397 ust. 3 pkt 1 lit. a, c i d pr.w. i ocen wodnoprawnych w zakresie niezastrzeżonym dla dyrektora RZGW WP.

Kierownik NW WP

Nadzory wodne realizują zadania PGW WP nałożone poprzez art. 240 ust. 5 pr.w. Pracą nadzorów wodnych kierują kierownicy NW WP powoływani (i odwoływani) przez właściwych dyrektorów RZGW WP, na wniosek dyrektora ZZ WP, po zasięgnięciu opinii właściwego starosty. Kierownik NW WP jest organem właściwym w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych. Oznacza to, że przedmiotowy organ wnosi sprzeciw, jeżeli wykonywanie czynności, robót lub urządzeń wodnych, a także korzystanie z wód: jest objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego; narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 1-7 pr.w., nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 396 ust. 1 pkt 8 pr.w., lub narusza interesy osób trzecich, w tym właściciela wód; zagraża osiągnięciu celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w.

Dyrektor urzędu morskiego

Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej organami administracji morskiej są minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – jako naczelny organ administracji morskiej oraz dyrektorzy urzędów morskich – jako terenowe organy administracji morskiej. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej sprawuje nadzór nad działalnością dyrektorów urzędów morskich w zakresie uregulowanym w przywołanej ustawie oraz w przepisach odrębnych. Dyrektor urzędu morskiego podlega ww. ministrowi.

Dyrektor urzędu morskiego wykonuje swoje kompetencje przy pomocy urzędu morskiego, który jest państwową jednostką budżetową. W skład urzędu morskiego wchodzą w szczególności: inspekcja morska, inspekcja bandery, inspekcja portu – przy pomocy których dyrektor urzędu morskiego realizuje swoje zadania w zakresie inspekcji statków; Służba Kontroli Ruchu Statków (Służba VTS) – przy pomocy której dyrektor urzędu morskiego realizuje swoje zadania w zakresie monitorowania ruchu statków i przekazywania informacji; kapitanaty i bosmanaty portów – przy pomocy których dyrektor urzędu morskiego wykonuje swoje kompetencje w portach i przystaniach morskich; Biuro Spraw Obronnych Żeglugi – do realizacji zadań ochrony portów morskich i żeglugi morskiej oraz do wykonywania zadań obronnych oraz zadań o charakterze niemilitarnym.

Zgodnie z art. 328 ust. 2 pr.w. dyrektorzy urzędów morskich, w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy za rok poprzedni i przekazują te sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego. Szczegółowy zakres informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy określa rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r.

w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich.

Wojewoda

Wojewoda – zgodnie z postanowieniami art. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie – jest m.in. przedstawicielem Rady Ministrów w województwie; zwierzchnikiem rządowej administracji zespolonej w województwie; organem rządowej administracji zespolonej w województwie; organem nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków pod względem legalności, organem administracji rządowej w województwie, do którego właściwości należą wszystkie sprawy z zakresu administracji rządowej w województwie niezastrzeżone w odrębnych ustawach do właściwości innych organów tej administracji.

Zgodnie z przepisami pr.w. do zadań wojewody należy m.in. opiniowanie projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (art. 319 ust. 1). Na mocy art. 328 ust. 2 pr.w. wojewodowie, w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, za rok poprzedni i przekazują te sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego.

Ponadto – w zakresie określonym przez regulacje pr.w. – wojewoda m.in. ustanawia w drodze rozporządzenia teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej (art. 135 ust. 1 pkt 2); ustanawia w drodze rozporządzenia, na wniosek PGW WP, obszar ochronny (art. 141 ust. 1); wyposaża i utrzymuje wojewódzki magazyn przeciwpowodziowy (art. 165 ust. 2); opiniuje projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego (art. 168 ust. 3); uzgadnia projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (art. 171 ust. 1); uzgadnia projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy (art. 185 ust. 1). Na mocy art. 31 ust. 2 pr.w. w sytuacjach nadzwyczajnych, o których mowa w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie , wojewoda może, w drodze aktu prawa miejscowego, określić rozmiar i czas korzystania z każdej wody na potrzeby zwalczania poważnych awarii, klęsk żywiołowych, pożarów lub innych miejscowych zagrożeń oraz w razie konieczności zapobieżenia poważnemu i nagłemu niebezpieczeństwu grożącemu życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznej wartości, którego w inny sposób nie można uniknąć. Natomiast w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, w celu zapobieżenia skutkom powodzi lub suszy, wojewoda może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić czasowe ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności w zakresie poboru wód lub wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, a także zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych.

Starosta

Starosta – zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym ,– organizuje pracę zarządu powiatu i starostwa powiatowego, kieruje bieżącymi sprawami powiatu oraz reprezentuje powiat na zewnątrz. Do kompetencji starosty określonych przez przepisy pr.w. należą m.in: gospodarowanie innym mieniem związanym z gospodarką wodną stanowiącym własność Skarbu Państwa (art. 216 ust. 4); wykonywanie przysługującego Skarbowi Państwa prawa pierwokupu w przypadku sprzedaży nieruchomości obejmującej grunt pod śródlądowymi wodami stojącymi (art. 217 ust. 13); zatwierdzanie w drodze decyzji administracyjnej statutu spółki wodnej (art. 446 ust. 3); sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością takiej spółki (art. 462).

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta – zgodnie z art. 11a i art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jest organem gminy oraz kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. W świetle przepisów pr.w. gminny organ wykonawczy m.in. przygotowuje projekt uchwały określającej wykaz kąpielisk na terenie gminy lub na polskich obszarach morskich przyległych do danej gminy (art. 37 ust. 8); prowadzi i aktualizuje ewidencję kąpielisk (art. 38 ust. 1); prowadzi i

aktualizuje ewidencję miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (art. 40 ust. 1); co dwa lata dokonuje przeglądu obszarów i granic aglomeracji wyznaczonych na podstawie stosownej uchwały rady gminy, i w razie potrzeby informuje radę gminy o konieczności zmiany obszarów i granic aglomeracji (art. 92). Ponadto na mocy art. 223 ust. 2 pr.w. właściciel nieruchomości przyległej do wód objętych powszechnym korzystaniem jest obowiązany zapewnić dostęp do wód w sposób umożliwiający to korzystanie. Części nieruchomości umożliwiające dostęp do wód wyznacza wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji.

Zgodnie z art. 326 pr.w. ustalenia planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza uwzględnia się w strategii rozwoju ponadlokalnego, strategii rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 10g ust. 8 u.s.g. strategia rozwoju ponadlokalnego opracowana przez porozumienie międzygminne jest przyjmowana przez właściwe rady gmin i obowiązuje od dnia jej przyjęcia przez ostatnią radę gminy. Na mocy art. 10f ust. 4 u.s.g. strategia rozwoju gminy jest przyjmowana przez radę gminy w drodze uchwały.

22. Współpraca międzynarodowa

Podsumowanie współpracy w zakresie wód transgranicznych z sąsiednimi państwami

Podstawy prawne

Zobowiązania państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie współpracy międzynarodowej na wodach transgranicznych określa art. 3 RDW, dotyczący koordynacji uzgodnień administracyjnych w obszarach dorzeczy. Najistotniejszą kwestią wynikającą z ww. przepisów jest określenie pojedynczych dorzeczy leżących na terytorium danego państwa oraz przydzielenie ich do określonych obszarów dorzeczy. Jeśli dorzecze obejmuje terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przydzielone jest ono do międzynarodowego obszaru dorzecza.
Państwa członkowskie Unii Europejskiej zapewniają na swoim terytorium odpowiednie uzgodnienia administracyjne oraz określają właściwe władze, w celu zastosowania zasad RDW na całym międzynarodowym obszarze dorzecza. Aby zagwarantować optymalne warunki do osiągnięcia celów środowiskowych RDW, ustalonych na mocy art. 4, państwa członkowskie Unii Europejskiej koordynują działania na poziomie obszaru dorzecza. W przypadku międzynarodowego obszaru dorzecza, również gdy wykracza on poza terytorium Unii Europejskiej, wszystkie państwa leżące w jego obrębie starają się zapewnić koordynację działań dla całego obszaru dorzecza. W tym celu państwa członkowskie Unii Europejskiej mogą wykorzystać istniejące struktury wynikające z umów międzynarodowych.
Przepisy RDW odnoszące się do współpracy międzynarodowej na wodach transgranicznych zostały transponowane do ustawodawstwa polskiego w szczególności za pomocą art. 320 pr.w.

Charakterystyka międzynarodowego obszaru dorzecza Dniestru

Wody międzynarodowego obszaru dorzecza Dniestru znajdują się na terytorium 3 państw, tj.:

- Republika Mołdawii;
- Ukraina;
- Rzeczypospolita Polska.

Długość rzeki Dniestr wynosi około 1362 km. Górny i ujściowy przepływ rzeki przebiega na Ukrainie na łącznej długości 705 km, odcinek o długości 220 km przebiega granicą i jest dzielony między Ukrainę a Mołdawię, a odcinek długości 437 km leży w granicach Mołdawii. Na terytorium Polski leży tylko bardzo niewielka górna część rzeki Strwiąż (lewy dopływ Dniestru). Udział Polski w obszarze dorzecza Dniestru stanowi jedynie 0,32% jego całkowitego terytorium. Dorzecze Dniestru uchodzi do zlewiska Morza Czarnego.

Umowy o współpracy w międzynarodowym obszarze dorzecza Dniestru

Na mocy Traktatu między rządem Republiki Mołdawii a Gabinetem Ministrów Ukrainy o współpracy w dziedzinie ochrony i zrównoważonego rozwoju dorzecza Dniestru, podpisanego w Rzymie, w dniu 29 listopada 2012 r. powołana została Komisja do spraw Zrównoważonego Użytkowania i Ochrony Dorzecza Dniestru (Komisja Dniestrzańska). Z uwagi na niewielki udział Polski w obszarze dorzecza Dniestru, nasz kraj nie bierze bezpośredniego udziału w pracach Komisji Dniestrzańskiej. Polska realizuje działania na rzecz wód dorzecza Dniestru we współpracy z Ukrainą.

Współpraca z Ukrainą

Podstawą polsko-ukraińskiej współpracy w gospodarce wodnej jest Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, podpisana w Kijowie, w dniu 10 października 1996 r. Jako strategiczny cel współpracy strony wskazały zagwarantowanie racjonalnego zagospodarowania wód granicznych i poprawy ich jakości, jak też zapewnienie zachowania ekosystemów. Zawierając Umowę strony kierowały się przekonaniem, że ochrona i wykorzystanie wód granicznych oraz ochrona przed szkodami powodowanymi przez wody graniczne są ważnymi zadaniami, których skuteczne rozwiązanie może być zapewnione tylko przez ścisłą współpracę w dziedzinie gospodarki wodnej.

Zasięg terytorialny umowy polsko – ukraińskiej w obszarze dorzecza Dniestru obejmuje transgraniczną zlewnię rzeki Strwiąż, niewielki dopływ rzeki Dniestr, co w praktyce stanowi bardzo niewielki fragment współpracy z partnerem ukraińskim.

Platformę współpracy stanowi Polsko-Ukraińska Komisja do spraw Wód Granicznych. W skład Komisji wchodzą Delegacje Stron złożone z Pełnomocników Rządów, ich Zastępców, Sekretarzy, Członków oraz Kierowników Grup Roboczych, którzy są wybierani spośród odpowiednich organów gospodarki wodnej. Funkcję Pełnomocnika Rządu RP do spraw Współpracy z Ukrainą pełni przedstawiciel ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej (Ministerstwa Infrastruktury), w randze sekretarza stanu. Również funkcje Zastępcy Pełnomocnika i Sekretarza pełnią przedstawiciele ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Członkami Delegacji Polskiej są przedstawiciele Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, w tym Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Rzeszowie oraz Komendy Głównej Straży Granicznej. Pełnomocnikiem Rady Ministrów Ukrainy do spraw Współpracy z Polską jest przedstawiciel Państwowej Agencji Zasobów Wodnych Ukrainy w randze prezesa lub jego zastępcy. Zadaniem Pełnomocników i ich Zastępców jest dbałość o wypełnianie zobowiązań stron wynikających z Umowy. Utrzymują oni bezpośrednią łączność, w razie potrzeby powołują ekspertów i zwołują spotkania. Sekretarze odpowiedzialni są za sporządzanie protokołów i innych dokumentów współpracy. Raz w roku odbywa się posiedzenie Komisji, podczas którego dokonuje się oceny realizacji prac, wysłuchuje sprawozdań grup roboczych i zatwierdza plany pracy.

Współpraca podzielona jest na cztery obszary i realizowana jest przez cały rok w ramach polsko - ukraińskich Grup Roboczych, które działają na podstawie statutu Komisji, mandatów i regulaminów oraz planów pracy zatwierdzanych podczas posiedzeń Komisji.

Grupa Robocza HH do spraw hydrometeorologii i hydrogeologii prowadzi badania, obserwacje oraz wymianę danych w zakresie hydrometeorologii i hydrogeologii wód granicznych. Po stronie polskiej za zadania Grupy HH odpowiada IMGW-PIB z siedzibą w Warszawie. W ramach Grupy HH współpracuje także Stacja Hydrologiczno-Meteorologiczna w Lublinie-Radawcu oraz PIG-PIB Oddział Karpacki. Po stronie ukraińskiej za współpracę odpowiada Ukraińskie Centrum Hydrologiczno-Meteorologiczne przy pomocy Regionalnego Centrum Hydrologiczno-Meteorologicznego we Lwowie oraz Regionalnego Centrum Hydrologiczno-Meteorologicznego Obwodu Wołyńskiego w Łucku.

W ramach prac grupy HH odbywa się codzienna wymiana operacyjnych danych hydrologiczno-meteorologicznych do sporządzania prognoz hydrologicznych. Dane hydrometeorologiczne i hydrogeologiczne na potrzeby bilansów wodnych wymieniane są w cyklach kwartalnych. Na bieżąco analizowane są też prognozy na potrzeby codziennej osłony hydrologicznej. Prognozy z modelu meteorologicznego otrzymywane są z trzydniowym wyprzedzeniem i zawierają dane dotyczące dobowej sumy opadów i średniej dobowej temperatury powietrza. Wyniki tych prognoz wprowadzane są do modelu hydrologicznego, podliczającego stosunek opadu/tajania do odpływu, następnie przekazywane są one do biur prognoz hydrologicznych i używane do formułowania komunikatów i ostrzeżeń hydrometeorologicznych.

Grupa Robocza OW ds. ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem prowadzi monitoring stanu wód granicznych. Po stronie polskiej za zadania grupy odpowiada Główny Inspektorat Ochrony Środowiska-Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska w Lublinie i Rzeszowie. Za analizę prób odpowiadają Centralne Laboratoria Badawcze Głównego Inspektoratu ochrony Środowiska, oddziały w Lublinie i Rzeszowie. Po stronie ukraińskiej za współpracę odpowiada Zlewniowy Zarząd Zasobów Wodnych we Lwowie, podlegający Państwowej Agencji Zasobów Wodnych Ukrainy, Biuro Regionalne Zasobów Wodnych Obwodu Wołyńskiego, Lwowskie Regionalne Centrum Hydrometeorologii oraz Wołyńskie Obwodowe Centrum Hydrometeorologii.

Do stałych zadań Grupy OW należy badanie jakości wód w zlewniach transgranicznych. Ponadto Grupa OW podejmuje działania w przypadku wystąpienia nadzwyczajnego zanieczyszczenia wód granicznych. Do działań tych należy wymiana informacji i ostrzeżeń, a także usuwanie skutków awarii. Za zarządzanie kryzysowe odpowiadają właściwe organy obu stron. Po stronie polskiej zawiadamiane jest Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności Głównej Państwowej Straży Pożarnej, WIOŚ Lublin i Rzeszów, urzędy wojewódzkie, urzędy marszałkowskie oraz Państwowe Centrum Zarzadzania Kryzysowego. Po stronie ukraińskiej, na poziomie państwowym współpracują Ministerstwo Środowiska i Zasobów Naturalnych, Państwowa Agencja Zasobów Wodnych, Państwowa Służba ds. Nadzwyczajnych Sytuacji oraz Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska.

Grupa Robocza PL do spraw planowania wód granicznych odpowiada za planowanie gospodarowania wodami granicznymi pod kątem ich wykorzystania do celów użytkowych oraz wdrażanie unijnych przepisów wodnych w zlewniach Bugu i Sanu. Po stronie polskiej za zadania grupy odpowiada PGW WP, w szczególności RZGW WP w Rzeszowie i Lublinie oraz ZZ WP w Przemyślu. Współpracują także Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie. Po stronie ukraińskiej za współpracę odpowiada Zlewniowy Zarząd Zasobów Wodnych we Lwowie podlegający pod Państwową Agencję Zasobów Wodnych Ukrainy. Współpracują także nowo utworzone zarządy dorzeczy.

We współpracy z partnerem ukraińskim ważne jest bieżące śledzenie sytuacji politycznej i gospodarczej stron. Rolą Grupy PL jest wymiana informacji dotyczącej kierunków polityki wodnej, planowania i zarządzania zasobami wodnymi, a także wzajemne informowanie się o zmianach w przepisach i strukturze instytucjonalnej. Równie ważna jest rola grupy związana z implementowaniem unijnych dyrektyw wodnych. Ukraina aktualnie posiada status państwa stowarzyszonego z Unią Europejską i przechodzi reformę administracyjną w dziedzinie zarzadzania zasobami wodnymi. W kontekście powyższego strony wymieniają się danymi na potrzeby opracowania planów gospodarowania wodami i innych dokumentów planistycznych, wynikających z przepisów RDW. Pomocne w realizacji tego zadania są plany zarządzania zasobami wodnymi, które strony prowadziły w dotychczasowej współpracy.

W ostatnich latach strona ukraińska poczyniła dalsze postępy w harmonizacji ustawodawstwa z prawem Unii Europejskiej. W lutym 2017 r. weszła w życie ustawa o zmianie niektórych aktów ustawodawczych Ukrainy w zakresie integrowanego podejścia do gospodarki wodnej. Stanowi to przełom w sposobie zarządzania zasobami wodnymi na Ukrainie. Analiza danych monitoringowych stron wskazuje, że stan środowiska wodnego ulega systematycznej poprawie. Notowane zmniejszenie presji na środowisko jest wynikiem prowadzonych w ostatnich kilkunastu latach działań inwestycyjnych. Spada objętość zrzutu ścieków i zmniejsza się zużycie wody, w związku z zainstalowaniem liczników oraz minimalizacją strat wody podczas przesyłu.

Grupa Robocza OP do spraw ochrony przeciwpowodziowej, regulacji i melioracji odpowiedzialna jest za utrzymanie drożności cieków wodnych i zabezpieczeń terenów przygranicznych w celu ochrony przed powodzią. Po stronie polskiej za zadania grupy odpowiada PGW WP, w szczególności RZGW WP w Lublinie i Rzeszowie oraz ZZ WP w Białej Podlaskiej. Po stronie ukraińskiej za współpracę odpowiada Zlewniowy Zarząd Zasobów Wodnych we Lwowie podlegający Państwowej Agencji Zasobów Wodnych Ukrainy, współpracują nowo utworzone zarządy dorzeczy.

Grupa OP dokonuje objazdów wód granicznych, podczas których lokalizowane są problemy i konieczne roboty utrzymaniowe w obrębie wód granicznych oraz urządzeń wodnych. Drobniejsze prace, które nie wymagają dużych nakładów czasowych i finansowych ekipa terenowa wykonuje samodzielnie. Większe naprawy i remonty, wymagające inwestycji są wykonywane zgodnie z harmonogramem lub zgłaszane do odpowiednich organów wodnych. Do katalogu prac i robót grupy OP należą: naprawczo - odtworzeniowe korygowanie koryta i wzmacnianie brzegów ulegających erozji, oczyszczanie światła otworów pod mostami z naniesionych przez wodę zanieczyszczeń, konserwacja obiektów hydrotechnicznych, koszenie zarośli i traw na brzegach wód, likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci i inne.

23. Podsumowanie wszelkich zmian lub uaktualnień dokonanych od dnia ogłoszenia poprzedniego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza

III cykl planistyczny (2016–2021) był szczególnie istotny dla gospodarki wodnej w Polsce, ponieważ w dniu 20 lipca 2017 r. przyjęto nowe pr.w. (obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 r.), które wprowadziło szereg znaczących zmian w tej dziedzinie.

Niniejszy rozdział przedstawia podsumowanie wszelkich zmian lub uaktualnień dokonanych od dnia ogłoszenia poprzedniego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dniestru wskazując odwołanie do rozdziału IIaPGW w którym dane zmiany opisane są szczegółowo.

Podstawowa zmiana dokonana pr.w. dotyczyła struktury zarządzania gospodarką wodną – nastąpiły zmiany o charakterze instytucjonalnym, zapewniono całkowitą zgodność z prawem UE (w tym przede wszystkim z RDW) oraz wprowadzono wiele instrumentów pozwalających na racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, z uwzględnieniem zwrotu kosztów za usługi wodne. Opis zmian w zakresie organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami zawiera rozdział 21 IIaPGW.

Wszystkie niezbędne dokumentacje planistyczne opracowane zostały na podstawie zaktualizowanych metodyk, uwzględniających najnowsze dostępne dane i informacje. Prace planistyczne wykonywano zgodnie z wytycznymi KE, bazując na doświadczeniach z kilkunastoletniego wdrażania RDW. Zakresy zmiany dotyczących metodyk przedstawione zostały w odpowiednich dla danego zagadnienia rozdziałach IIaPGW.

Pozostałymi zmianami wprowadzonymi w III cyklu planistycznym (2016–2021) są:

1. zmiana obszarów dorzeczy – plany gospodarowania wodami opracowane zostały dla 9 obszarów dorzeczy, a nie jak dotychczas dla 10. Zmiana wprowadzona pr.w.;
2. weryfikacja i aktualizacja jednostek planistycznych wraz ze zmianami wykazów obszarów chronionych:
   - wprowadzenie nowego wykazu JCWP – jako wynik weryfikacji i aktualizacji granic zlewni JCWP oraz weryfikacji i aktualizacji typologii wód wraz z określeniem warunków referencyjnych dla nowych typów wód. Porównanie liczby JCWP danej kategorii i o danym statusie według aPGW i IIaPGW przedstawia tabela 23-1;

Tabela 23-1. Porównanie liczby JCWP danej kategorii i o danym statusie wg aPGW i IIaPGW.

Obszar dorzecza Dniestru		Wskazanie aPGW, IIaPGW	Liczba JCWP ogółem	Liczba JCWP RW	Liczba JCWP RWr	Liczba JCWP LW	Liczba JCWP TW i CW	Liczba JCWP NAT	Liczba JCWP SCW	Liczba JCWP SZCW
Obszar dorzecza Dniestru według aPGW		aPGW	3	3	0	0	0	3	0	0
Obszar dorzecza Dniestru według IIaPGW		IIaPGW	2	2	0	0	0	2	0	0
Region wodny (aPGW, IIaPGW)										
Region wodny aPGW	Dniestr	aPGW	3	3	0	0	0	3	0	0
Region wodny IIaPGW	Dniestr	IIaPGW	2	2	0	0	0	2	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie aPWŚK, 2016.

- zweryfikowanie podziału JCWPd, obecnie obowiązuje podział na 174 JCWPd.

  Na cykl planistyczny 2016–2021 obowiązywał podział Polski na 172 JCWPd i 4 subczęści wydzielone poza obszarem dorzecza Dniestru. Zasadniczym kryterium wydzieleń był podział zlewniowy i częściowe przyjęcie obszarów bilansowych jako podstawowych jednostek determinujących nowe wydzielenia. Od zasady podziału zlewniowego w obrębie dorzecza odstąpiono w kilku przypadkach:

  - **JCWPd 64** – wydzielenie Kampinoskiego Parku Narodowego,
  - **JCWPd 12** – wydzielenie Słowińskiego Parku Narodowego,
  - **JCWPd 15, 16 oraz 18** – wydzielenie obszaru Żuław Wiślanych, w którym uwzględniono polderowy system odwodnieniowy,
  - **JCWPd 17** – wydzielenie Mierzei Wiślanej,
  - **JCWPd 14** – wydzielenie półwyspu Hel.

Na cykl planistyczny 2022–2027 zastosowano podział na 174 JCWPd w skali kraju. Zasadniczą zmianą względem poprzedniego cyklu planistycznego jest wyeliminowanie sytuacji, w których jedna JCWPd będzie obejmowała obszar kilku dorzeczy. Dlatego też wyodrębniono JCWPd nr 173, obejmującą dorzecze Banówki, i JCWPd nr 174, obejmującą dorzecze Świeżej. Obydwie jednolite części zostały oddzielone z JCWPd nr 20 (zawierającej dotychczas obszar trzech dorzeczy). W obrębie dorzecza Dniestru korekty granic JCWPd były mało znaczące. Obejmowały jedynie wyeliminowanie błędów topologicznych na granicach dorzeczy i dostosowanie granic jednolitych części do granic zlewni w oparciu o obecnie obowiązującą warstwę MPHP 10K.

- zmiany rejestru obszarów chronionych (szczegółowe informacje zawiera rozdział 3 IIaPGW). Zmiana wprowadzona ustawą pr.w.; nowelizacja ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne wprowadziła nowy spis obszarów chronionych, względem obowiązującego w 2. cyklu planistycznym i uwzględnionego w aPGW z 2016 r.
- Artykuł 113 ust. 4 s.pr.w. określał 6 typów wykazów obszarów chronionych, natomiast obecnie obowiązujące przepisy – art. 317 ust. 4 pr.w. wskazuje 5 typów obszarów chronionych. Nie sporządza się wykazu obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
- Zmianie uległa również zawartość poszczególnych wykazów, co było wynikiem m.in. przeprowadzonej aktualizacji granic JCWP wykonanej na potrzeby 3. cyklu planistycznego, zaś w zakresie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków uwzględniono formy ochrony przyrody, które w poprzedniej wersji wykazu nie były brane pod uwagę (użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody);

3. zmiany w zakresie ppk reprezentatywnych dla zaktualizowanego układu jednostek planistycznych wraz z ustaleniem nowej sieci monitoringu 2022–2027 (szczegółowe informacje zawiera rozdział 5 IIaPGW);
4. zmiany warunków klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych wprowadzone r.kl.jcw (szczegółowe informacje zawiera rozdział 5 IIaPGW);
5. zmiany dotyczące wskazywanych wartości granicznych potencjału ekologicznego – wartości prezentowane są w planie gospodarowania wodami (szczegółowe informacje zawiera rozdział 3 IIaPGW). Zmiana wprowadzona r.kl.jcw;
6. włączenie zestawu działań do planu gospodarowania wodami (szczegółowe informacje zawiera rozdział 12 IIaPGW). Zmiana wprowadzona ustawą pr.w.;

7. wprowadzenie nowych celów szczegółowych, którym służy realizacja działań:
   - art. 324 ust. 2 pkt 1 lit. f pr.w. – mający na celu zapobieganie znacznemu wzrostowi stężeń substancji priorytetowych wykazujących tendencję do akumulowania się w osadach lub faunie i florze,
   - art. 324 ust. 5 pr.w. – wskazujący, że działania uzupełniające mogą być również przyjmowane dla zapewnienia dodatkowej ochrony lub poprawy stanu wód lub dla realizacji umów międzynarodowych mających na celu ochronę wód, w tym ochronę i zapobieganie zanieczyszczaniu środowiska morskiego;
8. zmiana zakresu informacji, jakie należy przedstawić w odniesieniu do każdego działania w zestawie działań - został on rozszerzony o takie atrybuty jak wynik analizy skutków społeczno-gospodarczych związanych z realizacją działania, wynik analizy efektywności kosztowej, wynik priorytetyzacji działań, a także wyniki przeprowadzonego sprawdzianu klimatycznego;
9. zmiany w zakresie ustanawiania stref ochronnych ujęć wód i obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (zakres zestawu działań) – ustanawianie terenów ochrony bezpośredniej stało się obligatoryjne dla każdego ujęcia w ramach korzystania szczególnego, natomiast w innym zakresie doszedł obowiązek wykonania analizy ryzyka oraz zmiana kompetencji organów.

Dokonane uaktualnienia obejmują:

1. aktualizację rejestru wykazów obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4 pr.w.,
2. aktualizację oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych w wyniku przeprowadzonych analiz znaczących oddziaływań (szczegółowe informacje zawiera rozdział 7 IIaPGW),
3. aktualizację celów środowiskowych dokonanych w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych (szczegółowe informacje zawiera rozdział 8 IIaPGW),
4. weryfikację i wskazanie JCW do odstępstw na podstawie nowych wypracowanych wyników analiz (szczegółowe informacje zawiera rozdział 8 IIaPGW).

24. Informacja o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystanej do sporządzenia IIaPGW oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji IIaPGW

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 21 pr.w. oraz § 2 ust. 1 pkt 30 r.p.g.w. plan gospodarowania wodami przedstawia informacje o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystywanej do sporządzenia IIaPGW oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu.

24.1. Punkty kontaktowe pozyskiwania informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu

Organem właściwym do udzielania informacji z zakresu IIaPGW jest Prezes PGW WP wraz z dyrektorami RZGW WP właściwymi na obszarze dorzecza (tabela 24-1).

Tabela 24-1. Dane adresowe organów właściwych do udzielania informacji z zakresu IIaPGW dla obszaru dorzecza Dniestru.

Lp.	Organ	Adres
1.	Prezes PGW WP	PGW WP ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa https://www.wody.gov.pl
2.	Dyrektor RZGW WP	RZGW w Rzeszowie ul. Hanasiewicza 17B, 35-103 Rzeszów

Źródło: Opracowanie własne.

Organem właściwym do udzielania informacji z zakresu monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych oraz stanu JCWP i JCWPd jest GIOŚ (dane adresowe przedstawia poniższa tabela).

Tabela 24-2. Dane adresowe organów właściwych do udzielania informacji z zakresu monitoringu wód i obszarów chronionych dla obszaru dorzecza Dniestru.

Organ	Adres
Główny Inspektor Ochrony Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 3 02-362 Warszawa

Źródło: Opracowanie własne.

24.2. Procedury pozyskiwania źródłowej dokumentacji

Procedury pozyskiwania dokumentacji źródłowej wykorzystanej na potrzeby przygotowania IIaPGW reguluje u.o.o.ś. Zgodnie z art. 8 u.o.o.ś., organy administracji są zobowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.

Informacje o środowisku oraz jego ochronie udostępniane są w formie ustnej, pisemnej, elektronicznej, wizualnej, dźwiękowej lub w innej formie (art. 9 ust. 2 u.o.o.ś.) na wniosek pisemny (za wyjątkiem informacji zawartych w udostępnionej bazie danych GIOŚ), bądź w przypadkach niewymagających wyszukiwania - bez pisemnego wniosku (art. 12 ust. 1 i ust. 2 u.o.o.ś.), nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku (art. 14 ust. 1 u.o.o.ś.). Informacja o środowisku i jego ochronie jest udostępniana na pisemny wniosek o udostępnienie informacji.

Kategorie informacji podlegających udostępnieniu wskazuje art. 9 ust. 1 u.i.o.ś i są to między innymi: informacje dotyczące stanu elementów środowiska, emisji zanieczyszczeń i odpadów

promieniotwórczych, środków administracyjnych, przepisów prawnych dotyczących środowiska i gospodarki wodnej, raporty na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska, informacje na temat stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 u.i.o.ś organ administracji może odmówić udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli informacje dotyczą w szczególności danych objętych tajemnicą statystyczną, prawem autorskim, związanych z ochroną danych osobowych, spraw związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, informacji o wartości handlowej, danych zagrażającym bezpieczeństwu publicznemu i państwowemu.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczane są w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 1 u.i.o.ś), do prowadzenia których zobowiązane są organy administracji właściwe w sprawach, bądź właściwe do prowadzenia postępowania, w ramach którego lub w wyniku którego sporządzane są dokumenty (art. 22 u.o.o.ś.). Publicznie dostępne wykazy prowadzone są w formie elektronicznej i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 23 ust. 1 u.o.o.ś.).

24.3. Dokumentacja źródłowa wykorzystana przy sporządzaniu IIaPGW

Podczas prac przy IIaPGW wykorzystano dokumenty i opracowania sporządzone w trakcie trwania III cyklu planistycznego (2016–2021) aktualizujące, bądź uszczegóławiające dane opracowane i wykorzystane w drugim cyklu planistycznym.

Wszystkie dane wykorzystane przy sporządzaniu IIaPGW stanowią dane publiczne, dostępne rejestry lub też zostały pozyskane w trybie ustawy o informacji o środowisku.

Podstawowe źródła danych niezbędne dla przeprowadzenia analiz IIaPGW stanowiły dane monitoringowe i wyniki ocen PMŚ. Na potrzeby opracowania IIaPGW wykorzystane zostały dane monitoringowe 2011–2019 oraz oceny stanu 2014–2019.

Wykorzystane zostały dostępne bazy danych PGW WP, wraz z wynikami zrealizowanych prac, w tym:

- Analiza i aktualizacja jednostek do planowania z uwzględnieniem MPHP10 (2017); w IIaPGW jako Analiza i aktualizacja jednostek do planowania (…);
- Wdrożenie metody szacowania przepływów środowiskowych w Polsce (2018);
- Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem (2019); w IIaPGW jako Przegląd i weryfikacja metodyk – SCW i SZCW(…);
- Identyfikacja presji antropogenicznych, w tym:
  - *I: Utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych (w IIaPGW jako Baza HYMO; 2019),*
  - *II: Opracowanie bazy danych o presjach antropogenicznych (w IIaPGW jako Baza IP; 2019),*
  - *III: Opracowanie modelu obliczania ładunków zanieczyszczeń (2020).*
- Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych (2019); w IIaPGW jako Ustalenie celów środowiskowych (…);
- Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan wód oraz oceną ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, (2020); w IIaPGW jako Analiza znaczących oddziaływań – JCWP (…);
- Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarach dorzeczy (2020);

- Dalsza charakterystyka wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej wraz z oceną ryzyka (2020); w IIaPGW jako Dalsza charakterystyka wód podziemnych (…)[81)];
- Identyfikacja oddziaływań zmian poziomów zwierciadła wód podziemnych w regionach wodnych (PSH; 2017);
- Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (2020);
- Analiza zwrotu kosztów za usługi wodne wraz z prognozą rozwoju oraz analiza zwrotu kosztów środowiskowych i zasobowych w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy (2019, uzupełniona 07.2020 r.); w IIaPGW jako Analiza ekonomiczna (…);
- Ocena postępu we wdrażaniu programów działań wraz ze sporządzeniem raportu dla KE (z I aktualizacji PWŚK);

Specyfika planów gospodarowania wodami oraz ich miejsce w planistyce gospodarki wodnej w Polsce determinuje konieczność zachowania spójności, pomiędzy opracowanymi dokumentami w danym cyklu planistycznym w zakresie zaproponowanych w nich działań, mających jednocześnie wpływ na cele środowiskowe JCW. W związku z tym, w ramach opracowywania IIaPGW poddane analizie zostały następujące dokumenty o charakterze strategicznym:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- System Zarządzania Rozwojem Polski;
- Strategia produktywności 2030;
- wojewódzkie strategie rozwoju;
- wojewódzkie plany zagospodarowania przestrzennego;
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030;
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku oraz nowa Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030;
- Program wieloletni – Przedsięwzięcia technologiczno-przyrodnicze na rzecz innowacyjnej, efektywnej i niskoemisyjnej gospodarki na obszarach wiejskich;
- Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu;
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2017–2022;
- Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030) – SPA 2020;
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Wspólna Polityka Rolna (Dyrektywa Azotanowa – działanie rolnictwo);
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy;

[81)] A. Gryczko-Gostyńska, Dalsza charakterystyka wód podziemnych zgodnie z załącznikiem II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej wraz z oceną ryzyka, Wersja 2, PIG-PIB 2020.

- Plany zarządzania ryzykiem powodziowym;
- plany utrzymania wód;
- VI aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (projekt VIaKPOŚK. VIaKPOŚK przyjęta została przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2022 r.);
- Warunki korzystania z wód regionów wodnych i zlewni – jako materiał pomocniczy dla identyfikacji uwarunkowań danego regionu w tym sformułowane w warunkach korzystania z wód regionu wodnego ograniczenia w korzystaniu z wód jezior lub zbiorników oraz w użytkowaniu ich zlewni – opracowania regionalne;
- Program Państwowego Monitoringu Środowiska 2016–2021 oraz strategiczny program państwowego monitoringu środowiska na lata 2020–2025.

Na potrzeby identyfikacji i doboru działań w procesie budowania zestawów działań dodatkowo wykorzystano:

- Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych;
- dokumenty źródłowe opracowane na potrzeby realizacji IIaPGW, w tym wskazane w art. 317 pr.w.;
- protokoły z posiedzeń komisji do spraw wód granicznych, działających w ramach współpracy międzynarodowej na wodach granicznych;
- instrumenty wspierające aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (aPZRP Zadanie – zapewnienie ochrony i zwiększania naturalnej retencji oraz przywracania naturalnych warunków przepływu);
- projekt ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy z dnia 12 sierpnia 2020 r. – wyciąg działań;
- ustanowione plany ochrony i plany zadań ochronnych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- sprawozdania z realizacji Dyrektywy Azotanowej;
- Program przeciwdziałania niedoborowi wody – projekt;
- warunki korzystania z wód regionów wodnych i zlewni – jako materiał pomocniczy dla identyfikacji uwarunkowań danego regionu w tym sformułowane w warunkach korzystania z wód regionu wodnego ograniczenia w korzystaniu z wód jezior lub zbiorników oraz w użytkowaniu ich zlewni – opracowania regionalne;
- Katalog dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania;
- zbiór zaleceń dobrej praktyki rolniczej mający na celu ochronę wód przez zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych – wyciąg działań;
- Aktualizacja metodyki oceny stanu JCWPd wraz z opracowaniem metodyki analizy odwracania trendów zanieczyszczeń;
- Ocena postępu we wdrażaniu programów działań dla JCWP i JCWPd wynikających z aPWŚK;
- Polski raport do Komisji Europejskiej z postępów w realizacji POWM;
- materiały robocze: Ocena stanu realizacji KPOŚK i inne dane związane z jakością wód śródlądowych;

- materiały uzupełniające dot. realizowanych i planowanych działań rekultywacyjnych na jeziorach (pozwolenia wodnoprawne);
- baza opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty za korzystanie z wód;
- sprawozdania z wykonania KPOŚK;
- Rejestr E-PRTR.

Jako materiały uzupełniające wykorzystane zostały również opracowania o charakterze zaleceń lub wytycznych, w tym w szczególności uwagi KE odnośnie do planów gospodarowania wodami opracowanych w poprzednich cyklach planistycznych (PGW, aPGW) oraz wytyczne KE dot. raportowania:

- sprawozdanie Komisji Dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) i Dyrektywy Powodziowej (2007/60/WE); Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu; Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym; Bruksela, dnia 26 lutego 2019; COM (2019) 95 final;
- załącznik do sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) i Dyrektywy powodziowej (2007/60/WE); Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu; Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym; Zalecenia Komisji w sprawie drugich planów gospodarowania wodami w dorzeczu i pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- dokument roboczy służb Komisji do sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) i Dyrektywy powodziowej (2007/60/WE); Drugie plany gospodarowania wodami w dorzeczu; Pierwsze plany zarządzania ryzykiem powodziowym; Bruksela, dnia 26 lutego 2019; SWD(2019) 53 draft.

25. Załączniki

Załączniki do części tekstowej

Załącznik nr 1	Zestawienie główne
Załącznik nr 2	Wykazy obszarów chronionych SiG
Załącznik nr 3	Wykaz wielkości stężeń
Załącznik nr 4	Cele środowiskowe
Załącznik nr 5	Ocena stopnia osiągniecia celów środowiskowych JCWP
Załącznik nr 6	Porównanie oceny stanu JCWPd 2016, 2019
Załącznik nr 7	Katalog działań krajowych
Załącznik nr 8	Katalog działań dla poszczególnych kategorii wód
Załącznik nr 9	Zestaw działań JCWP RW
Załącznik nr 10	Wykaz JCW wskazanych do odstępstw

Załączniki graficzne

Załącznik nr 11	Położenie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i granice ich zlewni na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 12	Status, Ekoregiony i typy jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 13	Położenie i granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 14	Obszary chronione (art. 317 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. pr.w.) — obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu są ważnym czynnikiem w ich ochronie — na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 15	Planowana sieć monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) 2022–2027 na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 16	Planowana sieć monitoringu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) 2022–2027 na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 17	Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 roku, na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 18	Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r., na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru (ocena ekspercka)
Załącznik nr 19	Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 r., na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 20	Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r., na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru (ocena ekspercka)

Załącznik nr 21	Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 r. na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 22	Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r. na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru (ocena ekspercka)
Załącznik nr 23	Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 24	Ocena stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 25	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 26	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 27	Punkty zrzutów ścieków na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 28	Punkty poboru wód na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 29	Składowiska odpadów na tle JCWPd obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 30	Stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych z podziałem na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 31	Budowle regulacyjne na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 32	Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z przypisanymi celami środowiskowymi dotyczącymi zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb, na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 33	Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zestawami działań na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 34	Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z działaniami ukierunkowanymi na zapewnienie drożności i ciągłości morfologicznej — okres 2022-2027 — na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru
Załącznik nr 35	Jednolite części wód powierzchniowych rzeczne (JCWP RW), dla których wskazano odstępstwa z art. 4 RDW na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

Załączniki do Planu gospodarowania
wodami na obszarze dorzecza Dniestru

Załącznik nr 1

ZESTAWIENIE GŁÓWNE

Załącznik nr 1 zawiera zbiorcze zestawienie danych charakteryzujących każdą JCW obszaru dorzecza w zakresie zagadnień objętych planem gospodarowania wodami, w tym wykazy jednolitych części wód powierzchniowych oraz podziemnych oraz pozostałe informacje charakteryzujące poszczególne JCW.

Załącznik nr 1 zawiera następujące tabele:

Tabela nr 1. Zestawienie główne — wykaz jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) 249

Tabela nr 2. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: ppk, typologia, status 249

Tabela nr 3. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd 250

Tabela nr 4. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: prognozowane zmiany klimatu, ocena stanu 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022) 251

Tabela nr 5. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: ocena stanu 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022) 252

Tabela nr 6. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: podsumowanie analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych 253

Tabela nr 7. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: cele środowiskowe na lata 2022-2027.. 254

Tabela nr 8. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: odstępstwa..... 255

Tabela nr 9. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: budowle, miejsca potencjalnie zatorogenne, zestawy działań – podsumowanie..... 257

Tabela nr 10. Zestawienie główne — wykaz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd 257

Tabela nr 11. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: obszary chronione, punkt pomiarowy, ocena stanu JCWPd..... 258

Tabela nr 12. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: podsumowanie analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych, cel środowiskowy 258

Tabela nr 13. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: odstępstwa 259

Tabela nr 14. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: zestawy działań – podsumowanie 259

Tabela nr 1. Zestawienie główne — wykaz jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie z układem jednostek planistycznych aPGW*	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Nazwa JCWP*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWP*	*Region wodny właściwy dla danej JCWP*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWP*	*ZZ WP właściwy dla danej JCWP*
Lp.	**Kod JCWP (układ jednostek planistycznych aPGW)**	**Kod JCWP**	**Nazwa JCWP**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**RZGW**	**ZZ**
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	RW90001272, RW900012748	RW9000077471	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu
2.	RW9000127691	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu

Tabela nr 2. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: ppk, typologia, status.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Kod punktu pomiarowo-kontrolnego wg sieci monitoringu 2016-2021*	*Kod punktu pomiarowo-kontrolnego wg sieci monitoringu 2022-2027*	*Wskazanie czy JCWP jest monitorowana*	*Typ JCWP (na lata 2022-2027)*	*Status JCWP NAT – naturalna część wód SCW – sztuczna część wód SZCW – silnie zmieniona część wód*
Lp.	**Kod JCWP**	**Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)**	**Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)**	**JCWP monitorowana (M)/ niemonitorowana (NM)**	**Typologia JCWP (na lata 2022-2027)**	**Status JCWP**
1.	3.	9.	10.	11.	12.	13.
1.	RW9000077471	PL03S1601_0004	PL03S1601_0004	M	RWf_wap	NAT
2.	RW9000077693	PL03S1601_0001	PL03S1601_0001	M	RWf_wap	NAT

Tabela nr 3. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie występowania obszarów chronionych (obszar chroniony w rozumieniu ustawy pr.w.)* *0 — brak obszaru chronionego* *1 — występuje obszar chroniony w obrębie JCWP*	*Wskazanie JCWP przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do picia* *0 — JCWP nie przeznaczona do zaopatrzenia w wodę do picia* *1 — JCWP przeznaczona do zaopatrzenia w wodę do picia*	*Wskazanie obszarów chronionych przeznaczonych dla ochrony siedlisk i gatunków* *0 – brak obszaru chronionego w obrębie danej JCWP* *PL.ZIOP (...) — kod Inspire obszaru chronionego*	*Wskazanie JCWP przeznaczonych na cele rekreacyjne, w tym kąpieliska* *0 — JCWP nie przeznaczona na cele rekreacyjne, w tym kąpieliska* *1 – ... — liczba kąpielisk w obrębie JCWP*	*Wskazanie obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym* *ND — nie dotyczy*	*Kod JCWPd w obrębie której występuje dana JCWP*
Lp.	**Kod JCWP**	**Obszary chronione**					**JCWPd (ID JCWPd)**
		Obszary chronione	**JCWP przeznaczone do zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi**	**Obszary chronione przeznaczone dla ochrony siedlisk i gatunków**	**JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**	**Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym**	
1.	3.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
1.	RW9000077471	1	0	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180026.H	0	ND	PLGW9000169
2.	RW9000077693	1	0	PL.ZIPOP.1393.PN.7; PL.ZIPOP.1393.PK.15; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180003.B; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180013.H; PL.ZIPOP.1393.OCHK.184; PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180026.H	0	ND	PLGW9000169

Tabela nr 4. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: prognozowane zmiany klimatu, ocena stanu 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Prognozowane zmiany klimatu do 2100 r. - określenie tendencji zmian: WZROST — tendencja wzrostowa SPADEK — tendencja malejąca BEZ ZMIAN — jak dotychczas*	*Prognozowane zmiany klimatu do 2100 r. - określenie tendencji zmian: WZROST — tendencja wzrostowa SPADEK — tendencja malejąca BEZ ZMIAN — jak dotychczas*	*Prognozowane zmiany klimatu do 2100 r. - określenie tendencji zmian: WZROST — tendencja wzrostowa SPADEK — tendencja malejąca BEZ ZMIAN — jak dotychczas*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego wykonana wg klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena stanu GIOŚ 2014–2019 przeniesiona na nowy układ jednostek planistycznych zgodnie z metodyką Ustalenie celów środowiskowych (...)*	*Ocena stanu chemicznego wykonana wg klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena stanu GIOŚ 2014–2019 przeniesiona na nowy układ jednostek planistycznych zgodnie z metodyką Ustalenie celów środowiskowych (...)*	*Ocena stanu wód wykonana wg klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena stanu GIOŚ 2014–2019 przeniesiona na nowy układ jednostek planistycznych zgodnie z metodyką Ustalenie celów środowiskowych (...)*
Lp.	**Kod JCWP**	**Ekstremalna temp. dodatnia (prognozowane zmiany do 2100 r.)**	**Opady nawalne (prognozowane zmiany do 2100 r.)**	**Susza (prognozowane zmiany do 2100 r.)**	**OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022)**		
					Ocena stanu/potencjału ekologicznego (r.kl.jcwp do 2022)	**Ocena stanu chemicznego (r.kl.jcwp do 2022)**	**Ocena stanu wód (r.kl.jcwp do 2022)**
1.	3.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
1.	RW9000077471	wzrost	wzrost	wzrost	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód
2.	RW9000077693	wzrost	wzrost	wzrost	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Tabela nr 5. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: ocena stanu 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Ocena potencjału/potencjału ekologicznego wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*	*Ocena stanu chemicznego wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*	*Ocena stanu wód wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*	*Ocena stanu wód wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*	*Podstawy określonej oceny stanu GIOŚ – dane GIOŚ (2014–2019) EKS – analiza ekspercka na podstawie wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie oceny potencjału GIOŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*	*Ocena stanu chemicznego wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie oceny stanu GIOŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*	*Wskazanie podstawy oceny stanu chemicznego GIOŚ 2014–2019 - dane GIOŚ (2014–2019) AP - analiza ekspercka na podstawie wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP*	*Ocena stanu wód wykonana wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na oceny stanu GIOŚ (2014–2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań — JCWP (...)*
Lp.	**Kod JCWP**	**OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej**					**OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022) na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej**			
		ocena stanu/potencjału ekologicznego (r.kl.jcwp od 2022)	**ocena stanu chemicznego (r.kl.jcwp od 2022)**	**podstawa oceny stanu chemicznego**	**ocena stanu wód (r.kl.jcwp od 2022)**	**podstawy określonej oceny stanu (r.kl.jcwp od 2022) GIOS – dane GIOŚ (2014–2019) EKS – analiza ekspercka**	**ocena stanu/potencjału ekologicznego**	**ocena stanu chemicznego**	**podstawa oceny stanu chemicznego**	**ocena stanu wód**
1.	3.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.
1.	RW9000077471	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak danych fizykochemicznych w JCWP)	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak danych fizykochemicznych w JCWP)	brak danych	brak danych	brak danych
2.	RW9000077693	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	GIOŚ 2014–2019	zły stan wód	GIOS	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	GIOŚ 2014–2019	zły stan wód

Tabela nr 6. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: podsumowanie analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Ocena ryzyka* *ZAGROŻONA - JCWP zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych* *NIEZAGROŻONA - JCWP niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych*	*Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań - JCWP* *BIO_HM — presja znacząca na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii* *BIO_FIZ — presja znacząca na elementy biologiczne zależne od fizykochemii* *FIZ — presja na elementy fizykochemiczne* *CHEM — presja znacząca na cechy chemiczne* *CHEM_B — presja znacząca na cechy chemiczne (biota)* *CHEM_SZ — presja znacząca na cechy chemiczne (substancje zakazane)* *OCH — presja znacząca na obszary chronione* *IL — presja znacząca na stan ilościowy wód*	*Wskazanie rodzaju presji determinującej stan wód występującej w danej JCWP* *rg. — rzeki główne* *rp. — rzeki pozostałe*

Lp.	**Kod JCWP**	**Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych**		
		ocena ryzyka ZAGROŻONA/NIEZAGROŻONA	**presje znaczące**	**rodzaj presji**
1.	3.	35.	36.	37.
1.	RW9000077471	ZAGROŻONA	BIO_HM, OCH	PRESJA_HYMO: obiekty mostowe rg
2.	RW9000077693	ZAGROŻONA	FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH	PREJA_CHEM: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; PRESJA_HYMO: budowle piętrzące rg

Tabela nr 7. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: cele środowiskowe na lata 2022-2027.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny wraz ze wskazaniem celów środowiskowych w zakresie drożności cieków dla ryb dwuśrodowiskowych i jednośrdodowiskowych — jeżeli dotyczy*	*Cel środowiskowy stan chemiczny*	*Wskazanie klasy wskaźnika fizykochemicznego, w odniesieniu do którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie klasy wskaźnika biologicznego, w odniesieniu do którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie klasy wskaźnika chemicznego, w odniesieniu do którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP* *ND — nie dotyczy* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*
Lp.	**Kod JCWP**	**Cel środowiskowy JCWP na lata 2022-2027**		**Klasa wskaźnika, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP**		
		cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny	**cel środowiskowy stan chemiczny**	**wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2))**	**wskaźniki biologiczne (klasa III)**	**wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego)**
1.	3.	38.	39.	44.	45.	46.
1.	RW9000077471	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	ND	ND	ND
2.	RW9000077693	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników przedstawionych kolumnie 46 – poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry	ND	ND	benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen (w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w)

Tabela nr 8. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: odstępstwa.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie JCWP do odstępstw z art. 4 ust. 4 RDW* *TAK — JCWP z odstępstwem z art. 4 ust. 4 RDW* *NIE — JCWP bez odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW*	*Wskazanie JCWP do odstępstw z art. 4 ust. 5 RDW* *TAK — JCWP z odstępstwem z art. 4 ust. 5 RDW* *NIE — JCWP bez odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW*	*Wskazanie JCWP z planowanymi inwestycjami negatywnie oddziałującymi na cele środowiskowe danej JCWP (odstępstwo z art. 4 ust. 7 RDW)* *TAK — występują inwestycje z Wykazu Inwestycji (odstępstwo z art. 4.7 RDW)* *NIE — brak inwestycji z Wykazu Inwestycji (brak odstępstwa z art. 4.7 RDW)*	*Wskazanie wskaźnika, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczony w czasie* *ND — nie dotyczy* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*	*Wskazanie wskaźnika, w odniesieniu do którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP* *ND — nie dotyczy* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*	*Uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW. Wskazane w treści uzasadnień odniesienia do kolumn dotyczą załącznika nr 10 Wykaz odstępstw* *ND — nie dotyczy ND — nie dotyczy* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*	*Uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW. Wskazane w treści uzasadnień odniesienia do kolumn dotyczą załącznika nr 10 Wykaz odstępstw* *ND — nie dotyczy* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*
Lp.	**Kod JCWP**	**Odstępstwa**			**Wskaźnik, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczony w czasie**	**Wskaźnik, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP**	**Uzasadnienie odstępstwa**	
		art. 4 ust. 4 RDW	**art. 4 ust. 5 RDW**	**art. 4 ust. 7 RDW**			**art. 4 ust. 4 RDW**	**art. 4 ust. 5 RDW**
1.	3.	40.	41.		42.	43.	47.	48.
1.	RW9000077471	NIE	NIE	NIE	ND	ND	ND	ND
2.	RW9000077693	TAK	TAK	NIE	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b)	benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w)	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)” załącznika nr 6) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE — brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze

							źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	(określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Tabela nr 9. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWP RW: budowle, miejsca potencjalnie zatorogenne, zestawy działań — podsumowanie.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie JCWP w obrębie których występują budowle regulacyjne (źródło danych baza HYMO)*	*Wskazanie JCWP w obrębie których występują budowle regulacyjne nowe lub zmodernizowane w latach 2017–2019 będące własnością Skarbu Państwa*	*Wskazanie liczby budowli piętrzących danego typu w obrębie JCWP x — liczba budowli*	*Wskazanie JCWP ze zidentyfikowanym zagrożeniem swobodnego przepływu wód oraz spływu lodu wg danych z roku 2020*	*Wskazanie JCWP z zestawami działań TAK — JCWP z zestawem działań NIE — JCWP bez zestawu działań (realizacja działań z katalogu działań krajowych)*	*Wskazanie kodów działań tworzących zestaw dla danej JCWP*
Lp.	**Kod JCWP**	**Budowle piętrzące**	**Budowle nowe lub zmodernizowane w latach 2017–2019 będące własnością Skarbu Państwa**	**Typ budowli piętrzącej**	**Miejsca potencjalnie zatorogenne**	**Zestawy działań**	**Kody działań IIaPGW w zestawie danej JCWP**
1.	3.	49.	50.	51.	52.	53.	54.
1.	RW9000077471	NIE	NIE	brak budowli	NIE	NIE	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych
2.	RW9000077693	TAK	NIE	brak możliwości skategoryzowania (14); mur oporowy (1); stopień wodny (19)	NIE	TAK	RWHM_03.01; RWP_09.01; RWC_02.01; RWC_02.02; RWHM_01.03

Tabela nr 10. Zestawienie główne — wykaz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Kod JCWPd	*Nr JCWPd*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWPd*	*Region wodny właściwy dla danej JCWPd*	*Województwo, na terenie którego występuje dana JCWPd*	*Powiat, na terenie którego występuje dana JCWPd*	*Gmina, na terenie której występuje dana JCWPd*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWP*	*ZZ WP właściwy dla danej JCWP*
Kod_UE_GWB	**JCWPd_GWB**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**Województwo**	**Powiat**	**Gmina**	**RZGW**	**ZZ**
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
PLGW9000169	1	Dniestru	Dniestru	podkarpackie	powiat bieszczadzki	Ustrzyki Dolne, Lutowiska, Czarna	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu

Tabela nr 11. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: obszary chronione, punkt pomiarowy, ocena stanu JCWPd.

Nr JCWPd	*Wskazanie JCWPd przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do picia* *0 — JCWP nie przeznaczona do zaopatrzenia w wodę do picia* *1 — JCWP przeznaczona do zaopatrzenia w wodę do picia*	*Identyfikator punktu pomiarowego wykorzystanego na potrzeby oceny stanu*	*Ocena stanu chemicznego JCWPd (GIOŚ 2019)*	*Ocena stanu ilościowego JCWPd (GIOŚ 2019)*	*Ogólna ocena stanu JCWPd (GIOŚ 2019)*	*Wskazanie przyczyny stanu słabego JCWPd*
JCWPd_GWB	**JCWPd przeznaczone do zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi**	**Identyfikator punktu pomiarowego ID Monitoring**	**OCENA STANU JCWPd**			
			ocena stanu chemicznego JCWPd	**ocena stanu ilościowego JCWPd**	**ogólna ocena stanu JCWPd**	**przyczyna stanu słabego JCWPd**
3.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1	TAK	2393; 5490; 8933	dobry	dobry	dobry	nie dotyczy

Tabela nr 12. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: podsumowanie analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych, cel środowiskowy.

Nr JCWPd	*Ocena ryzyka zagrożona — JCWPd zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych z uwagi na stan ilościowy* *niezagrożona — JCWPd niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych z uwagi na stan ilościowy*	*Ocena ryzyka zagrożona — JCWPd zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych z uwagi na stan chemiczny* *niezagrożona — JCWPd niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych z uwagi na stan chemiczny*	*Zidentyfikowane presje*	*Wskazanie rodzaju presji determinującej stan wód*	*Cele środowiskowe JCWPd*	*Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu*
JCWPd_GWB	**Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu**		**Presje**	**Rodzaj presji**	**Cel środowiskowy**	**Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu**
	stan ilościowy	**stan chemiczny**				
3.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
1.	niezagrożona	niezagrożona	NIE	brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy	niezagrożona

Tabela nr 13. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: odstępstwa.

Nr JCWPd	*Wskazanie JCWPd do ostępstw z art. 4 ust. 4 RDW* *TAK — JCWPd z odstępstwem z art. 4 ust. 4 RDW* *NIE — JCWPd bez odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW*	*Wskazanie JCWPd do ostępstw z art. 4 ust. 5 RDW* *TAK — JCWPd z odstępstwem z art. 4 ust. 5 RDW* *NIE — JCWPd bez odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW*	*Wskazanie JCWP z planowanymi inwestycjami negatywnie oddziałującymi na cele środowiskowe danej JCWPd (odstępstwo z art. 4 ust. 7 RDW)* *TAK — występują inwestycje z Wykazu Inwestycji (odstępstwo z art. 4.7 RDW)* *NIE — brak inwestycji z Wykazu Inwestycji (brak odstępstwa z art. 4.7 RDW)*	*Wskazanie wskaźników determinujących odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wskaźników determinujących odstępstwo z art. 4 ust. 5 RDW* *Występowanie wskaźników stanowi uzupełnienie określenia celu środowiskowego w zakresie wskazania wskaźników dla jakich ustalony został cel mniej rygorystyczny* *ND — nie dotyczy*	*Uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW* *ND — nie dotyczy*	*Uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW* *ND — nie dotyczy*

JCWPd_GWB	**Odstępstwa**			**Wskaźniki w przypadku których ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWPd**		**Uzasadnienie odstępstwa**	
	art. 4 ust. 4 RDW	**art. 4 ust. 5 RDW**	**art. 4.7 RDW**	**art. 4 ust. 4 RDW**	**art. 4 ust. 5 RDW**	**art. 4 ust. 4 RDW**	**art. 4 ust. 5 RDW**
3.	23.	24.		25.	26.	27.	28.
1.	NIE	NIE	NIE	ND	ND	ND	ND

Tabela nr 14. Zestawienie główne — dane charakteryzujące JCWPd: zestawy działań – podsumowanie.

Nr JCWPd	*Wskazanie JCWPd z zestawami działań* *TAK — JCWP z zestawem działań* *brak zestawów działań dla JCWPd — realizacja działań z katalogu działań krajowych*	*Wskazanie kodów działań tworzących zestaw dla danej JCWPd* *ND — nie dotyczy, brak zestawów działań dla JCWPd*

JCWPd_GWB	**Zestawy działań**	
	zestawy działań	kody działań IIaPGW w zestawie danej JCWPd
3.	29.	30.
1.	brak zestawów działań dla JCWPd	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW, obowiązuje realizacja działań krajowych

Załącznik nr 2

WYKAZY OBSZARÓW CHRONIONYCH SiG

Wykaz obszarów chronionych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie prezentują poniższe tabele 1–3:

Załącznik nr 2 zawiera następujące tabele:

Tabela nr 1. Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie — część 1 261

Tabela nr 2. Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie — część 2 265

Tabela nr 3. Wymagania wodne właściwego stanu ochrony 268

Tabela nr 1. Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie — część 1

Lp.	*Typ obszaru chronionego*	*Wskazanie kodu INSPIRE obszaru chronionego*	*Nazwa obszaru chronionego*	*Wskazanie kodu JCWP występującej w obrębie obszaru chronionego*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWP*	*Region wodny właściwy dla danej JCWP*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWP*	*ZZ WP właściwy dla danej JCWP*	*Wskazanie podstawy prawnej utworzenia obszaru chronionego*	*Podstawa prawna - publikator*
Lp.	**Typ obszaru chronionego**	**KOD INSPIRE obszaru chronionego**	**Nazwa obszaru chronionego**	**KOD JCWP występującej w obrębie obszaru chronionego**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**RZGW**	**ZZ**	**Podstawa prawna**	**Podstawa prawna - publikator**
1.	park narodowy	PL.ZIPOP.1393.PN.7	Bieszczadzki Park Narodowy	RW200023221399; RW200004221171; RW2000042213499; RW200004221389; RW200004221399; RW200004221899; RW20000422299; RW2000072213299; RW9000077693	Wisły; Dniestru	Górnej-Wschodniej Wisły; Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1973 r. w sprawie utworzenia Bieszczadzkiego Parku Narodowego; rozporządzenia zmieniające w okresie 1989-2016; Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie nadania statutu Bieszczadzkiemu Parkowi Narodowemu z siedzibą w Ustrzykach Górnych	Dz. U. z 1973 poz. 179; Dz. U. z 2016 poz. 215
2.	park krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.15	Park Krajobrazowy Gór Słonnych	RW20000422169; RW200004221949; RW200004221989; RW200004223699; RW20000622499; RW20000722329; RW2000072233299; RW20000722451; RW200008223319; RW20000822379; RW9000077693	Wisły; Dniestru	Górnej-Wschodniej Wisły; Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	rozporządzenie nr 19 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; rozporządzenie nr 70/00 Wojewody Podkarpackiego z dnia 27 marca 2000 r. zmieniające rozporządzenie nr 19 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Krośnieńskiego w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 4 marca 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych;	Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego z 1992 r. poz. 53; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2000 r. poz. 196; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2004 r. poz. 484; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2005 r. poz. 331; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2009 r. poz. 1343; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego

									rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; uchwała nr XXXIX/791/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; uchwała nr XLIV/919/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIX/791/13 z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; uchwała nr XLII/724/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 września 2017 r. zmieniająca uchwałę nr XXXIX/791/13 Sejmiku Woj. Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; Uchwała nr XXXVII/607/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych; Uchwała nr LII/865/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach parków krajobrazowych	z 2013 r. poz. 3632; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1531; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2017 r. poz. 3236; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2021 r. poz. 2247; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2022 r. poz. 3299
3.	obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180003.B	Góry Słonne	RW20000422169; RW200004221949; RW200004221989; RW200004223699; RW20000622499; RW2000072233299; RW20000722451;	Wisły; Dniestru	Górnej-Wschodniej Wisły; Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000; rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011	Dz.U. z 2007 poz. 1275; Dz. U. z 2011 r. poz. 133

				RW200008223319; RW20000822379; RW9000077693					r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków	
4.	obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180013.H	Ostoja Góry Słonne	RW20000422169; RW200004221949; RW200004221989; RW200004223699; RW20000622499; RW2000072233299; RW20000722451; RW200008223319; RW20000822379; RW9000077693	Wisły; Dniestru	Górnej-Wschodniej Wisły; Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	decyzja wykonawczą Komisji (UE) 2022/223 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2022) 854)	Dz. Urz. Unii Europejskiej, L 37, st r. 79
5.	obszar chronionego krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184	Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu	RW200021221559; RW200023221399; RW200004221171; RW2000042213499; RW20000422136; RW200004221389; RW200004221399; RW2000042215569; RW200004221559; RW20000422169; RW200004221899; RW200004221949; RW200004221989; RW20000422299; RW200004223349; RW200004223369; RW200004223389; RW20000422349; RW200004223532; RW200004223699; RW2000072213299; RW20000722289; RW20000722329; RW200007226499; RW200008223319; RW20000822379; RW9000077471; RW9000077693	Wisły; Dniestru	Górnej-Wschodniej Wisły; Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Krośnie, Zarząd Zlewni w Przemyślu	rozporządzenie nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 26 lipca 2001 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 4 kwietnia 2002 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 lipca 2002 r. zmieniające rozporządzenie nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 27 marca 2003 r. zmieniające rozporządzenie nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie	Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego z 1998 r. poz. 223; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2001 r. poz. 1086; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2002 r. poz. 370; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2002 r. poz. 863; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2003 r. poz. 401; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2004 r. poz. 486; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2005 r. poz. 1355; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2005 r. poz. 2435; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego

									utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego;; rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Krośnieńskiego w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego; rozporządzenie nr 54/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; rozporządzenie nr 84/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 29 listopada 2005 r. w sprawie zmiany rozporządzeń Wojewody Podkarpackiego w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; Uchwała Nr LII/1003/10 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 października 2010 r. zmieniająca rozporządzenie nr 54/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; uchwała nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; uchwała nr XXIV/443/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLVIII/998/14 Sejmiku Woj. Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; uchwała nr XLII/733/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 września 2017 r.	z 2010 r. poz. 1966; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1951; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2016 r. poz. 2167; Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2017 r. poz. 3244; Dz. Urz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2022 r. poz. 3300

									zmieniająca uchwałę nr XLVIII/998/14 Sejmiku Woj. Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; Uchwała nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu	
6.	obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180026.H	Moczary	RW9000077471; RW9000077693	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9663)(2011/62/UE); decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2022/223 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowaną jako dokument nr C(2022) 854)	Dz. Urz. UE L 33 st r. 1; Dz. Urz. UE L 37 str. 79

Tabela nr 2. Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie — część 2

Lp.	*Wskazanie kodu INSPIRE obszaru chronionego*	*Powierzchnia obszaru chronionego (ha)*	*Powiązania JCWP i JCWPd na podstawie wyników projektu Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych PGW WP, 2019* *Pow — z wodami powierzchniowymi* *Pod — z wodami podziemnymi*	*Cel środowiskowy dla obszaru. Wymagania wodne zaprezentowane zostały w odrębnej zakładce „Wymagania_wodne" tego arkusza*	*Województwo, na terenie którego występuje dany obszar chroniony*	*Gmina, na terenie której występuje dany obszar chroniony (dla form gminnych)* *nie dotyczy — obszar nie stanowi formy gminnej*	*Ocena osiągnięcia celu (wodno)środowiskowego* *brak oceny — brak możliwości dokonania oceny z uwagi na nieustalenie celów środowiskowych dla obszaru w aPGW*	*Wskazanie pewności oceny* *L — OPINIA EKSPERCKA*	*Uwagi do oceny*

Lp.	KOD INSPIRE obszaru chronionego	Powierzchnia (ha)	Powiązania (Pow – z wodami powierzchniowymi, Pod – z wodami podziemnymi)	Cel środowiskowy dla obszaru	Województwo	Gmina (dla form gminnych)	Ocena osiągnięcia celu (wodno)środowiskowego	Pewność oceny	Uwagi do oceny
1.	PL.ZIPOP.1393.PN.7	29200,48	Pow Pod	ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)	podkarpackie	nie dotyczy	częściowo osiągnięty	L — OPINIA EKSPERCKA	na terenie BdPN funkcjonuje obecnie 5 oczyszczalni ścieków utrzymywanych przez Park i kilka które obsługiwane są przez inne podmioty. Największe są nowoczesne oczyszczalnie prowadzone przez BdPN w Ustrzykach Górnych (modernizacja z 2014 roku) i w Wołosatym (modernizacja z 2016 rok). Oczyszczalnie Parku są na bieżąco monitorowane i wykazują sprawność zgodną z normami. Niektóre oczyszczalnie obsługujące prywatne obiekty gastronomiczne i hotelowe wyraźnie nie są odpowiednio wydolne w okresach nasilonego ruchu turystycznego. Konieczne jest kompleksowe rozwiązanie systemu oczyszczania ścieków w miejscowościach turystycznych na terenie Parku (kanalizacja + zbiorcza oczyszczalnia)
2.	PL.ZIPOP.1393.PK.15	56188	Pow Pod	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: gęsta sieć rzek i potoków, łęgi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zabezpieczenie trwałości ekosystemów wodnych. Zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony roślin górskich, wodnych i bagiennych w szczególności w ostojach: dolina potoku Serednica od Olszanicy wzwyż, zwłaszcza	podkarpackie	nie dotyczy	brak oceny	L — OPINIA EKSPERCKA	sprawujący nadzór nad obszarem nie dysponuje danymi, na podstawie których mógłby dokonać oceny obszaru o której mowa w art. 349 ust. 14 pr.w.

				odcinek przełomowy między Magur a Działem, dolina potoku Stebnik od Krościenka do granicy państwowej i z odnogą do Sandrowa, dolina potoku Maksymów, dolina Olchowskiego Potoku, starorzecza Sanu w okolicy Międzybrodzia, tereny podmokłe przy rezerwacie Sobień. Zachowanie: wilgotnych łąk ostrożeniowych i ostrożeniowo-rdestowych, młak kozłkowo-turzycowych, ziołorośli, zaroślin nadrzecznych z wrześnią, nadrzecznych olszyn górskich, bagiennych olszyn górskich					
3.	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180003.B	55036,88	Pow Pod	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Alcedo atthis* r, *Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r, Grus grus c* (dokładne dane zawiera tabela tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000)	podkarpackie	nie dotyczy	częściowo osiągnięty	L — OPINIA EKSPERCKA	dane z PZO: Alcedo athis - BRAK DANYCH, Aquila Pomarina - U1, Ciconia nigra - U1 (regulacja koryt rzek - FV, zabudowa brzegów rzek - FV), Crex crex - FV, Grus grus - FV
4.	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180013.H	46071,46	Pow Pod	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przy r.: 3150, 3220, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Eudontomyzon spp., Lampetra fluviatilis, Romanogobio kesslerii, Sabanejewia aurata, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Lutra lutra, Carabus variolosus* (dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)	podkarpackie	nie dotyczy	częściowo osiągnięty	L — OPINIA EKSPERCKA	dane z PZO: 3150 - U1, 3220 - U1/U2, 7220 - U1 (stan uwodnienia FV), 91E0 - U2 (naturalność koryta rzecznego - FV, reżim wodny - FV), Barbus peloponnesius - U1, Cottus gobio - U2, Eudontomyzon spp - BRAK DANYCH., Lampetra fluviatilis - U1/U2, Romanogobio kesslerii - U2, Sabanejewia aurata - U1, Bombina variegata - BRAK DANYCH, Triturus cristatus - BRAK DANYCH, Triturus montandoni - BRAK DANYCH, Lutra lutra - U1 (naturalność cieków - FV, rybostan - U1), Carabus variolosus - U1,
5.	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184	99911	Pow Pod	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych	podkarpackie	nie dotyczy	brak oceny	L — OPINIA EKSPERCKA	sprawujący nadzór nad obszarem nie dysponuje danymi, na podstawie których mógłby dokonać oceny obszaru o której

									mowa w art. 349 ust. 14 pr.w.
6.	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180026.H	1181,79	Pow Pod	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przy r.: 6430, 7140, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Bombina variegata, Triturus montandoni, Castor fiber, Vertigo angustior* (dokładne dane zawiera tabela tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000) Na lata 2016-2026: Poprawa lub zachowanie aktualnego stanu siedlisk. Zapobieganie: zmianom stosunków wodnych; zalaniu siedlisk w wyniku działalności bobrów; oczyszczaniu i pogłębianiu rowów melioracyjnych na torfowiskach; osuszaniu lokalnych zabagnień i niwelowaniu kałuż w okresie rozrodu płazów	podkarpackie	nie dotyczy	częściowo osiągnięty	L — OPINIA EKSPERCKA	dane z PZO: 6430 - U2 (naturalność koryt rzecznych - U1), 7140 - U2 (stopień uwodnienia - FV, melioracje odwodniające - FV), 7230 - U1 (stopień uwodnienia - FV, melioracje odwodniające - FV), 91DO - FV, 91E0 - U2 (naturalność koryta - FV, reżim wodny - FV), Bombina variegata - FV, Triturus montandoni - U1 (średnia odległość między wszystkimi

Tabela nr 3. Wymagania wodne właściwego stanu ochrony

Lp.	*Wskazanie przedmiotu ochrony (siedlisko, gatunek)*	*Łacińska nazwa wraz z typem populacji (dot. gatunków ptaków) polska nazwa przedmiotu ochrony* *Dotyczy gatunków ptaków:* *p — osiadłe,* *r — wydające potomstwo,* *c — przelotne,* *w — zimujące*	*Grupa przedmiotu ochrony*	*Określenie czy przedmiot ochrony jest od wód zależny* *TAK — wodozależny* *NIE — niezależny od wód*	*Wskazanie wymagań wodnych właściwego stanu ochrony*	*Uwagi dodatkowe*
Lp.	**Przedmiot ochrony (Siedliska, gatunki)**	**Nazwa łacińska (typ populacji dot. gatunków ptaków; p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące) Nazwa polska**	**Grupa**	**Wodozależność**	**Wymagania wodne właściwego stanu ochrony**	**Uwagi**
1.	3150	*Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrzone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gatunków obcych i inwazyjnych z ewentualnymi wyjątkami dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska

					powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznymi starorzeczy istniejących.	
2.	3220	*Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony kamieńców z roślinnością pionierską (3220) wymaga: zachowanie warunków ich powstawania i rozwoju: naturalnych procesów erozji bocznej (także powyżej obszaru), transportu żwirowiska (także powyżej obszaru), akumulacji odsypów żwirowych (w obszarze); zachowania istniejących kamieńców, żwirowisk i odsypów; okresowego przemodelowywania kamieńców i odsypów przez zbliżony do naturalnego reżim hydrologiczny z okresowym występowaniem stanów wysokich przemodelowujących naturalnie koryto; wykluczenie niszczenia i przekształcania istniejących odsypów żwirowych i kamieńców w różnych fazach rozwoju.	na podstawie kryteriów oceny perspektyw ochrony w Państwowym Monitoringu Środowiska oraz literatury naukowej dot. siedliska
3.	6430	*Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorosli.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
4.	7140	*Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana" na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.).	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
5.	7220	*Źródliska wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurion commutati*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony źródlisk wapiennych (7220) wymaga: stały i równomierny wypływ wód podziemnych bogatych w Ca.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
6.	7230	*Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony górskich i nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) wymaga: poziom wody w przedziale 10 cm ppt - 2 cm npt. Stabilne zasilanie wodami podziemnymi pH>7. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana" na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.).	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
7.	91D0	*Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska

8.	91E0	*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)*	Siedliska przyrodnicze	TAK	właściwy stan ochrony łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łęgami. Zachowana łączność cieku z łęgiem, okresowe wlewanie się wód do lasu i przepływ pozakorytowy.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
9.	4014	*Carabus variolosus biegacz urozmaicony*	Bezkręgowce	TAK	właściwy stan ochrony biegacza urozmiconego wymaga: podłoże blotniste, naturalny charakter potoku i strefy przypotokowej.	na podstawie kryteriów oceny perspektyw ochrony w Państsowym Monitoringu Środowiska oraz literatury naukowej dot. gatunku
10.	1014	*Vertigo angustior poczwarówka zwężona*	Bezkręgowce	TAK	właściwy stan ochrony poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach występowania naturalne (bezwzględnie dominujące wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) warunki wodne.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
11.	-	*Barbus peloponnesius brzana peloponeska*	Ryby	TAK	właściwy stan ochrony brzanki wymaga: wzgl. liczebność >0,1 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, YUV, YOY), udział >5% w zespole ryb i minogów. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetryczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Wymagania ciągłości: brak barier >30 cm wys. na odcinku rzeki co najmniej 50 km.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
12.	1163	*Cottus gobio głowacz białopłetwy*	Ryby	TAK	właściwy stan ochrony głowacza białopłetwego wymaga: EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetryczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gatunków gospodarczych zjadających głowacze. Wymagania ciągłości: brak barier >10 cm wys. na odcinku rzeki co najmniej 10 km. Względna liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kategorie wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
13.	1098	*Eudontomyzon spp minóg*	Ryby	TAK	właściwy stan ochrony minoga ukraińskiego wymaga: EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetryczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wymagania ciągłości: brak barier >15 cm wys. na odcinku rzeki co najmniej 20 km. Wzgl. liczebność >0,05 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska

14.	1099	*Lampetra fluviatilis* *minóg rzeczny*	Ryby	TAK	właściwy stan ochrony minoga rzecznego w obszarach rozrodu wymaga: EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetryczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych (odc. piaszczysto-żwirowe) i potenc. miejsc odrostu larw (namuły). Wymagania ciągłości: brak barier >15 cm wys. na całym odcinku od/do morza. Występowanie rozrodu.	na podstawie wiedzy literaturowej dot. gatunku, analogicznie do kryterów Państwowego Monitoringu Środowiska dla gatunków ekologicznie zbliżonych
15.	6143	*Romanogobio kesslerii* *kiełb Kesslera*	Ryby	TAK	właściwy stan ochrony kiełbia Kesslera wymaga: względna liczebność >0,005 os./m2. Obecne wszystkie kategorie wiekowe (ADULT, JUV, YOY). Udział >1% w zespole ryb i minogów. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetryczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Wymagania ciągłości: brak barier >10 cm wysokości na odcinku rzeki co najmniej 10 km.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
16.	1146	*Sabanejewia aurata* *koza złotawa*	Ryby	TAK	właściwy stan ochrony kozy złotawej wymaga: EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (średnia arytmetryczna ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Dno żwirowo-piaszczyste. Wymagania ciągłości: brak barier >10 cm wysokości na odcinku rzeki co najmniej 10 km. Względna liczebność >0,01 os./m2, >25 osobników <4 cm długości; udział >5% w zespole ryb i minogów.	na podstawie kryteriów Państwowego Monitoringu Środowiska
17.	1193	*Bombina variegata* *kumak górski*	Płazy	TAK	właściwy stan ochrony kumaka górsk. wymaga: zachowania miejsc lęgowych, w postaci kompleksów drobnych zbiorników wodnych i kałuż, stałych lub okresowych.	wymagania ekologiczne w PMŚ
18.	1166	*Triturus cristatus* *traszka grzebieniasta*	Płazy	TAK	właściwy stan ochrony traszki grzebieniastej wymaga: zachowania kompleksów drobnych zbiorników wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie.	wymagania ekologiczne w PMŚ
19.	2001	*Triturus montandoni* *traszka karpacka*	Płazy	TAK	właściwy stan ochrony traszki karpackiej wymaga: zachowania miejsc lęgowych, w postaci kompleksów drobnych zbiorników wodnych i kałuż, stałych lub okresowych.	wymagania ekologiczne w PMŚ
20.	1337	*Castor fiber* *bóbr europejski*	Ssaki	TAK	właściwy stan ochrony bobra wymaga: tolerowania działań bobrów.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku
21.	1355	*Lutra lutra* *wydra*	Ssaki	TAK	właściwy stan ochrony wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnych zróżnicowanych siedlisk ryb i płazów.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku
22.	A229	*Alcedo atthis r* *zimorodek*	Ptaki	TAK	właściwy stan ochrony zimorodka wymaga: zachowania naturalnej dynamiki rzek, w tym naturalnych procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyrw) brzegowych, zachowania drzew nadbrzeżnych i rumoszu drzewnego w cieku.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku, w szczególności Podręcznik ochrony siedlisk i gatunków MŚ (2004)

23.	A089	*Aquila pomarina r* *orlik krzykliwy*	Ptaki	TAK	właściwy stan ochrony orlika grubodziobego wymaga: zachowania rozległych kompleksów podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk i sąsiadujacych z nimi lasów i zadrzewień liściastych, optymalnie łęgowych i bagiennych.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku, w szczególności Podręcznik ochrony siedlisk i gatunków MŚ (2004)
24.	A030	*Ciconia nigra r* *bocian czarny*	Ptaki	TAK	właściwy stan ochrony bociana czarnego wymaga: zachowania bagiennych i podmokłych olsów, naturalnego charakteru cieków i drobnych akwenów śródleśnych.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku, w szczególności Podręcznik ochrony siedlisk i gatunków MŚ (2004)
25.	A122	*Crex crex r* *derkacz*	Ptaki	TAK	właściwy stan ochrony derkacza wymaga: zachowania uwilgotnienia i wykluczenia odwadniania wilgotnych i podmokłych łąk.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku, w szczególności Podręcznik ochrony siedlisk i gatunków MŚ (2004)
26.	A127	*Grus grus c* *żuraw*	Ptaki	TAK	właściwy stan ochrony koncentracji żurawia wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachowania silnie podtopionych zabagnień i wyklucz. ich odwadniania; dostępności spokojnych noclegowisk.	na podstawie literatury naukowej dot. wymagań ekologicznych gatunku, w szczególności Podręcznik ochrony siedlisk i gatunków MŚ (2004)

Załącznik nr 3

WYKAZ WIELKOŚCI STĘŻEŃ

1. Wykaz wielkości stężeń substancji w JCWP składa się z następujących części:
   - metryka JCWP;
   - wykaz stężeń substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających;
   - ranking istotności występowania substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających.
2. Dane przygotowane w podziale na obszary administrowane przez poszczególne RZGW
3. Załącznik nr 3 składa się z następujących tabel:

Tabela nr 1.1. Wykaz wielkości stężeń w jednolitej części wód powierzchniowych — obszar RZGW Rzeszów.

Tabela nr 2.1. Ranking istotności występowania substancji w wodzie w latach 2014–2019 (wszystkie rodzaje JCWP).

Tabela nr 2.2. Ranking istotności występowania substancji w biocie 2014–2019 (wszystkie rodzaje JCWP).

Tabela nr 2.3. Ranking występowania substancji priorytetowych w wodzie w latach 2014–2019 (rzeki oraz zbiorniki).

Tabela nr 2.4. Ranking występowania substancji priorytetowych w biocie w latach 2014–2019 (rzeki oraz zbiorniki).

Tabela nr 1.1. Wykaz wielkości stężeń w jednolitej części wód powierzchniowych — obszar RZGW Rzeszów (część 1 z 2).

Metryka – JCWP			
1.			2.
Nazwa JCWP			Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa
MS Kod JCWP			RW9000077471
Nazwa cieku/zbiornika wodnego			Lechnawa
Region wodny			Dniestru
Regionalny zarząd gospodarki wodnej			Rzeszów
Zarząd zlewni			Zarząd Zlewni w Przemyślu
Powierzchnia JCWP [km^2]			nie dotyczy
Monitorowana (M) / Niemonitorowana (NM)			M
Obszar dorzecza		Nazwa	obszar dorzecza Dniestru
		Kod	9000
Punkt pomiarowo kontrolny (PPK) (PMŚ 2022–2027)		Nazwa	Mszaniec – Bystre
		Kod	PL03S1601_0004
Lokalizacja PPK		Dł geogr.	22.73105600
		Szer. geogr.	49.31058300
Punkt pomiarowo kontrolny (PPK) (PMŚ 2016–2021)		Nazwa	Mszaniec – Bystre
		Kod	PL03S1601_0004
Lokalizacja PPK		Dł. Geogr.	22.73105600
		Szer. geogr.	49.31058300
Dane hydrologiczne	Przepływ (SSQ) w PPK [m^3/s] (na podstawie lat 2010–2018)		0.00021726

Wykaz stężeń substancji priorytetowych oraz innych substancji powodujących zanieczyszczenie (RW9000077471)									
nazwa substancji	numer CAS	substancja jest: dozwolona/zakazana	woda			biota		czynnik sprawczy presji**	poziom ufności czynnika sprawczego***
			stężenie średnie [µg/l] stężenie maks. [µg/l]	poziom ufności*	rok	stężenie [µg/kg mokrej masy]	rok		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Substancje priorytetowe w dziedzinie polityki wodnej		*(szereg zgodny z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych)*							
Alachlor	15972-60-8	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Antracen	120-12-7	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Atrazyna	1912-24-9	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Benzen	71-43-2	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Bromowane difenyloetery	32534-81-9	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Kadm i jego związki	7440-43-9	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Chloroalkany, C(10-13)	85535-84-8	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Chlorfenwinfos	470-90-6	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Chloropyrifos (chloropyrifos etylowy)	2921-88-2	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Dichlorometan	75-09-2	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP)	117-81-7	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Diuron	330-54-1	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Endosulfan	115-29-7	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Fluoranten	206-44-0	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Heksachlorobenzen (HCB)	118-74-1	zakazana (obecnie produkt uboczny)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Heksachlorobutadien (HCBD)	87-68-3	zakazana (obecnie produkt uboczny)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd

Heksachlorocykloheksan (HCH)	608-73-1	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Izoproturon	34123-59-6	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Ołów i jego związki	7439-92-1	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Rtęć i jej związki	7439-97-6	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Naftalen	91-20-3	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Nikiel i jego związki	7440-02-0	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Nonylofenole	84852-15-3	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Oktylofenole	140-66-9	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Pentachlorobenzen	608-93-5	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Benzo(a)piren	50-32-8	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Benzo(b)fluoranten	205-99-2	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Benzo(g, h, i)perylen	191-24-2	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Benzo(k)fluoranten	207-08-9	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	nd	nd
Symazyna	122-34-9	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Związki tributylocyny	36643-28-4	dozwolona (ograniczenia)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Trichlorobenzeny	12002-48-1	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Trifluralina	1582-09-8	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Dikofol	115-32-2	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
	1763-23-1		bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd

Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)		dozwolona (ograniczenia)	bd						
Chinoksyfen	124495-18-7	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Aklonifen	74070-46-5	dozwolona (wymagane zezwolenie)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Bifenoks	42576-02-3	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Cybutryna	28159-98-0	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Cypermetryna	52315-07-8	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Dichlorfos	62-73-7	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Heksabromocyklododekany (HBCDD)	nie dotyczy	dozwolona (ograniczenia)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8 / 1024-57-3	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Terbutryna	886-50-0	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Pozostałe substancje powodujące zanieczyszczenia									
Tetrachlorometan	56-23-5	dozwolona (ograniczenia)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Aldryna, Dieldryna, Endryna, Izodryna	309-00-02, 60-57-1, 72-20-8, 465-73-6	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
DDT izomer	50-29-3	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
DDT całkowity	nie dotyczy	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	dozwolona (wymagane zezwolenie)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd

Objaśnienia:

* Poziom ufności dla wartości stężenia substancji: 1 – Wartość pomierzona, 2 – Wartość obliczona.

** Źródło presji zostało wyznaczone dla substancji, których odnotowane stężenie było wyższe niż wartość graniczna.

*** Poziom ufności czynnika sprawczego:

1 – wysoki poziom ufności (do wyznaczenia czynnika sprawczego wykorzystano: pomierzoną wartość stężenia, wielkość ładunku, dane literaturowe dotyczące możliwych źródeł substancji);

2 – średni poziom ufności (do wyznaczenia czynnika sprawczego wykorzystano: obliczoną wartość stężenia i wielkość ładunków, dane literaturowe dotyczące możliwych źródeł substancji);

3 – niski poziom ufności (do wyznaczenia czynnika sprawczego wykorzystano: pomierzoną wartość stężenia oraz dane literaturowe dotyczące możliwych źródeł);
X – wskaźnik nieoznaczany w danej kategorii lub typie/wskaźnik niemonitorowany.
Uwaga: Wartości stężeń >EQS zostały zaznaczone kolorem czerwonym.

Tabela nr 1.1. Wykaz wielkości stężeń w jednolitej części wód powierzchniowych – obszar RZGW Rzeszów (część 2 z 2).

Metryka – JCWP			
1.			2.
Nazwa JCWP			Strwiąż
MS Kod JCWP			RW9000077693
Nazwa cieku/zbiornika wodnego			Strwiąż
Region wodny			Dniestru
Regionalny zarząd gospodarki wodnej			Rzeszów
Zarząd zlewni			Zarząd Zlewni w Przemyślu
Powierzchnia JCWP [km^2]			nie dotyczy
Monitorowana (M) / Niemonitorowana (NM)			M
Obszar dorzecza		Nazwa	obszar dorzecza Dniestru
		Kod	9000
Punkt pomiarowo kontrolny (PPK) (PMŚ 2022–2027)		Nazwa	Strwiąż – Krościenko
		Kod	PL03S1601_0001
Lokalizacja PPK		Dł. geogr.	22.69539300
		Szer. geogr.	49.48117900
Punkt pomiarowo kontrolny (PPK) (PMŚ 2016–2021)		Nazwa	Strwiąż – Krościenko
		Kod	PL03S1601_0001
Lokalizacja PPK		Dł. geogr.	22.69539300
		Szer. geogr.	49.48117900
Dane hydrologiczne	Przepływ (SSQ) w PPK [m^3/s] (na podstawie lat 2010–2018)		0.01293986

Wykaz stężeń substancji priorytetowych oraz innych substancji powodujących zanieczyszczenie (RW9000077693)									
nazwa substancji	numer CAS	substancja jest: dozwolona/zakazana	woda			biota		czynnik sprawczy presji**	poziom ufności czynnika sprawczego***
			stężenie średnie [µg/l] stężenie maks. [µg/l]	poziom ufności*	rok	stężenie [µg/kg mokrej masy]	rok		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Substancje priorytetowe w dziedzinie polityki wodnej		*(szereg zgodny z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych)*							
alachlor	15972-60-8	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Antracen	120-12-7	dozwolona	0.00300000 0.00900000	1	2019	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Atrazyna	1912-24-9	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Benzen	71-43-2	dozwolona	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Bromowane difenyloetery	32534-81-9	dozwolona	bd <LOQ	1	2019	0.14300000	2017	rozwój obszarów zurbanizowanych	3
Kadm i jego związki	7440-43-9	dozwolona	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Chloroalkany, C(10-13)	85535-84-8	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Chlorfenwinfos	470-90-6	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Chloropyrifos (chloropyrifos etylowy)	2921-88-2	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2	dozwolona	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Dichlorometan	75-09-2	dozwolona	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP)	117-81-7	dozwolona	0.28000000 bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Diuron	330-54-1	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Endosulfan	115-29-7	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Fluoranten	206-44-0	dozwolona	0.01270000 0.05000000	1	2019	13.50000000	2017	rozwój obszarów zurbanizowanych	3
Heksachlorobenzen (HCB)	118-74-1	zakazana (obecnie produkt uboczny)	bd 0.00500000	bd	bd	<LOQ	2017	brak presji znaczącej	nd
Heksachlorobutadien (HCBD)	87-68-3	zakazana (obecnie produkt uboczny)	bd 0.00500000	bd	bd	<LOQ	2017	brak presji znaczącej	nd

Heksachlorocykloheksan (HCH)	608-73-1	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Izoproturon	34123-59-6	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Ołów i jego związki	7439-92-1	dozwolona	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Rtęć i jej związki	7439-97-6	dozwolona	bd 0.02300000	bd	bd	9.70000000	2017	brak presji znaczącej	nd
Naftalen	91-20-3	dozwolona	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Nikiel i jego związki	7440-02-0	dozwolona	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Nonylofenole	84852-15-3	dozwolona	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Oktylofenole	140-66-9	dozwolona	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Pentachlorobenzen	608-93-5	zakazana	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Benzo(a)piren	50-32-8	dozwolona	0.00754000 0.04000000	1	2019	<LOQ	2017	rolnictwo /rozwój obszarów zurbanizowanych	3
Benzo(b)fluoranten	205-99-2	dozwolona	bd 0.02500000	1	2019	bd	bd	rozwój obszarów zurbanizowanych	3
Benzo(g, h, i)perylen	191-24-2	dozwolona	bd 0.02200000	1	2019	bd	bd	rolnictwo /rozwój obszarów zurbanizowanych	3
Benzo(k)fluoranten	207-08-9	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Indeno(1,2,3-cd)piren	193-39-5	dozwolona	0.00536000 bd	1	2019	bd	bd	nd	nd
Symazyna	122-34-9	zakazana	<LOQ <LOQ	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Związki tributylocyny	36643-28-4	dozwolona (ograniczenia)	bd 0.00500000	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Trichlorobenzeny	12002-48-1	dozwolona	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Trichlorometan (chloroform)	67-66-3	dozwolona	0.07000000 bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Trifluralina	1582-09-8	dozwolona	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Dikofol	115-32-2	zakazana	bd bd	bd	bd	<LOQ	2017	brak presji znaczącej	nd
	1763-23-1		bd	bd	bd	1.53000000	2017		nd

Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS)		dozwolona (ograniczenia)	bd					brak presji znaczącej	
Chinoksyfen	124495-18-7	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Dioksyny i związki dioksynopodobne	nie dotyczy	dozwolona	bd bd	bd	bd	0.00203000	2017	brak presji znaczącej	nd
Aklonifen	74070-46-5	dozwolona (wymagane zezwolenie)	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Bifenoks	42576-02-3	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Cybutryna	28159-98-0	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Cypermetryna	52315-07-8	dozwolona	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Dichlorfos	62-73-7	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Heksabromocyklododekany (HBCDD)	nie dotyczy	dozwolona (ograniczenia)	bd bd	bd	bd	0.49300000	2017	brak presji znaczącej	nd
Heptachlor i epoksyd heptachloru	76-44-8 / 1024-57-3	zakazana	bd bd	bd	bd	0.00490000	2017	brak presji znaczącej	nd
Terbutryna	886-50-0	zakazana	bd bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Pozostałe substancje powodujące zanieczyszczenia									
Tetrachlorometan	56-23-5	dozwolona (ograniczenia)	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Aldryna, Dieldryna, Endryna, Izodryna	309-00-02, 60-57-1, 72-20-8, 465-73-6	zakazana	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
DDT izomer	50-29-3	zakazana	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
DDT całkowity	nie dotyczy	zakazana	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Trichloroetylen (TRI)	79-01-06	dozwolona (wymagane zezwolenie)	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd
Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4	dozwolona	<LOQ bd	1	2017	bd	bd	brak presji znaczącej	nd

Objaśnienia:

* Poziom ufności dla wartości stężenia substancji: 1 – Wartość pomierzona, 2 – Wartość obliczona.

** Źródło presji zostało wyznaczone dla substancji, których odnotowane stężenie było wyższe niż wartość graniczna.

*** Poziom ufności czynnika sprawczego:

1 – wysoki poziom ufności (do wyznaczenia czynnika sprawczego wykorzystano: pomierzoną wartość stężenia, wielkość ładunku, dane literaturowe dotyczące możliwych źródeł substancji);

2 – średni poziom ufności (do wyznaczenia czynnika sprawczego wykorzystano: obliczoną wartość stężenia i wielkość ładunków, dane literaturowe dotyczące możliwych źródeł substancji);
3 – niski poziom ufności (do wyznaczenia czynnika sprawczego wykorzystano: pomierzoną wartość stężenia oraz dane literaturowe dotyczące możliwych źródeł);
X – wskaźnik nieoznaczany w danej kategorii lub typie/wskaźnik niemonitorowany.
Uwaga: Wartości stężeń >EQS zostały zaznaczone kolorem czerwonym.

Tabela nr 2.1. Ranking istotności występowania substancji w wodzie w latach 2014–2019 (wszystkie rodzaje JCWP).

Lp.	Nazwa substancji / Nr CAS	Liczba wykonanych oznaczeń	Występowanie substancji	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych normy EQS	Częstość występowania substancji [%]	Częstość przekroczeń [%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Etap I – Wykaz substancji z przekroczeniem normy jakości						
1.	Fluoranten / 206-44-0	1	0	1	0	100
2.	Benzo(a)piren / 50-32-8	1	0	1	0	100
3.	Benzo(b)fluoranten / 205-99-2	1	0	1	0	100
4.	Benzo(g, h, i)perylen / 191-24-2	1	0	1	0	100
Etap II – Wykaz substancji bez przekroczenia normy jakości						
5.	Antracen / 120-12-7	1	1	0	100	0
6.	Ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP) / 117-81-7	1	1	0	100	0
7.	Heksachlorobenzen (HCB) / 118-74-1	1	1	0	100	0
8.	Heksachlorobutadien (HCBD) / 87-68-3	1	1	0	100	0
9.	Rtęć i jej związki / 7439-97-6	1	1	0	100	0
10.	Indeno(1,2,3-cd)piren / 193-39-5	1	1	0	100	0
11.	Związki tributylocyny / 36643-28-4	1	1	0	100	0
12.	Trichlorometan (chloroform) / 67-66-3	1	1	0	100	0
Etap III – Wykaz substancji, które występowały poniżej granicy oznaczalności, bądź nie były w ogóle badane						
13.	alachlor / 15972-60-8	1	0	0	0	0
14.	Atrazyna / 1912-24-9	1	0	0	0	0
15.	Benzen / 71-43-2	1	0	0	0	0
16.	Bromowane difenyloetery / 32534-81-9	1	0	0	0	0
17.	Kadm i jego związki / 7440-43-9	1	0	0	0	0
18.	Chloroalkany, C(10-13) / 85535-84-8	1	0	0	0	0
19.	Chlorfenwinfos / 470-90-6	1	0	0	0	0
20.	Chloropyrifos (chloropyrifos etylowy) / 2921-88-2	1	0	0	0	0
21.	1,2-dichloroetan (EDC) / 107-06-2	1	0	0	0	0
22.	Dichlorometan / 75-09-2	1	0	0	0	0
23.	Diuron / 330-54-1	1	0	0	0	0
24.	Endosulfan / 115-29-7	1	0	0	0	0
25.	Heksachlorocykloheksan (HCH) / 608-73-1	1	0	0	0	0
26.	Izoproturon / 34123-59-6	1	0	0	0	0
27.	Ołów i jego związki / 7439-92-1	1	0	0	0	0
28.	Naftalen / 91-20-3	1	0	0	0	0
29.	Nikiel i jego związki / 7440-02-0	1	0	0	0	0
30.	Nonylofenole / 84852-15-3	1	0	0	0	0
31.	Oktylofenole / 140-66-9	1	0	0	0	0
32.	Pentachlorobenzen / 608-93-5	1	0	0	0	0
33.	Pentachlorofenol (PCP) / 87-86-5	1	0	0	0	0
34.	Symazyna / 122-34-9	1	0	0	0	0
35.	Trichlorobenzeny / 12002-48-1	1	0	0	0	0
36.	Trifluralina / 1582-09-8	1	0	0	0	0
37.	Tetrachlorometan / 56-23-5	1	0	0	0	0
38.	Aldryna, Dieldryna, Endryna, Izodryna / 309-00-02, 60-57-1, 72-20-8, 465-73-6	1	0	0	0	0
39.	DDT izomer / 50-29-3	1	0	0	0	0
40.	DDT całkowity / nie dotyczy	1	0	0	0	0
41.	Trichloroetylen (TRI) / 79-01-06	1	0	0	0	0
42.	Tetrachloroetylen (PER) / 127-18-4	1	0	0	0	0
43.	Benzo(k)fluoranten / 207-08-9	0	0	0	0	0
44.	Dikofol / 115-32-2	0	0	0	0	0
45.	Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS) / 1763-23-1	0	0	0	0	0
46.	Chinoksyfen / 124495-18-7	0	0	0	0	0
47.	Aklonifen / 74070-46-5	0	0	0	0	0
48.	Bifenoks / 42576-02-3	0	0	0	0	0
49.	Cybutryna / 28159-98-0	0	0	0	0	0
50.	Cypermetryna / 52315-07-8	0	0	0	0	0
51.	Dichlorfos / 62-73-7	0	0	0	0	0
52.	Heksabromocyklododekany (HBCDD) / nie dotyczy	0	0	0	0	0

Lp.	Nazwa substancji / Nr CAS	Liczba wykonanych oznaczeń	Występowanie substancji	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych normy EQS	Częstość występowania substancji [%]	Częstość przekroczeń [%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
53.	Heptachlor i epoksyd heptachloru / 76-44-8 / 1024-57-3	0	0	0	0	0
54.	Terbutryna / 886-50-0	0	0	0	0	0

Tabela nr 2.2. Ranking istotności występowania substancji w biocie 2014–2019 (wszystkie rodzaje JCWP).

Lp.	Nazwa substancji / Nr CAS	Liczba wykonanych oznaczeń	Występowanie substancji	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych normy EQS	Częstość występowania substancji [%]	Częstość przekroczeń [%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Etap I – Wykaz substancji z przekroczeniem normy jakości						
1.	Bromowane difenyloetery / 32534-81-9	1	0	1	0	100
Etap II – Wykaz substancji bez przekroczenia normy jakości						
2.	Fluoranten / 206-44-0	1	1	0	100	0
3.	Rtęć i jej związki / 7439-97-6	1	1	0	100	0
4.	Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS) / 1763-23-1	1	1	0	100	0
5.	Dioksyny i związki dioksynopodobne / nie dotyczy	1	1	0	100	0
6.	Heksabromocyklododekany (HBCDD) / nie dotyczy	1	1	0	100	0
7.	Heptachlor i epoksyd heptachloru / 76-44-8 / 1024-57-3	1	1	0	100	0
Etap III – Wykaz substancji, które występowały poniżej granicy oznaczalności, bądź nie były w ogóle badane						
8.	Heksachlorobenzen (HCB) / 118-74-1	1	0	0	0	0
9.	Heksachlorobutadien (HCBD) / 87-68-3	1	0	0	0	0
10.	Benzo(a)piren / 50-32-8	1	0	0	0	0
11.	Dikofol / 115-32-2	1	0	0	0	0

Tabela nr 2.3. Ranking występowania substancji priorytetowych w wodzie w latach 2014–2019 (rzeki oraz zbiorniki).

Lp.	Nazwa substancji / Nr CAS	Liczba wykonanych oznaczeń	Występowanie substancji	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych normy EQS	Częstość występowania substancji [%]	Częstość przekroczeń [%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Etap I – Wykaz substancji z przekroczeniem normy jakości						
1.	Fluoranten / 206-44-0	1	0	1	0	100
2.	Benzo(a)piren / 50-32-8	1	0	1	0	100
3.	Benzo(b)fluoranten / 205-99-2	1	0	1	0	100
4.	Benzo(g, h, i)perylen / 191-24-2	1	0	1	0	100
Etap II – Wykaz substancji bez przekroczenia normy jakości						
5.	Antracen / 120-12-7	1	1	0	100	0
6.	Ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP) / 117-81-7	1	1	0	100	0
7.	Heksachlorobenzen (HCB) / 118-74-1	1	1	0	100	0
8.	Heksachlorobutadien (HCBD) / 87-68-3	1	1	0	100	0
9.	Rtęć i jej związki / 7439-97-6	1	1	0	100	0
10.	Indeno(1,2,3-cd)piren / 193-39-5	1	1	0	100	0
11.	Związki tributylocyny / 36643-28-4	1	1	0	100	0
12.	Trichlorometan (chloroform) / 67-66-3	1	1	0	100	0
Etap III – Wykaz substancji, które występowały poniżej granicy oznaczalności, bądź nie były w ogóle badane						
13.	alachlor / 15972-60-8	1	0	0	0	0
14.	Atrazyna / 1912-24-9	1	0	0	0	0
15.	Benzen / 71-43-2	1	0	0	0	0
16.	Bromowane difenyloetery / 32534-81-9	1	0	0	0	0
17.	Kadm i jego związki / 7440-43-9	1	0	0	0	0
18.	Chloroalkany, C(10-13) / 85535-84-8	1	0	0	0	0
19.	Chlorfenwinfos / 470-90-6	1	0	0	0	0
20.	Chloropyrifos (chloropyrifos etylowy) / 2921-88-2	1	0	0	0	0
21.	1,2-dichloroetan (EDC) / 107-06-2	1	0	0	0	0
22.	Dichlorometan / 75-09-2	1	0	0	0	0
23.	Diuron / 330-54-1	1	0	0	0	0
24.	Endosulfan / 115-29-7	1	0	0	0	0
25.	Heksachlorocykloheksan (HCH) / 608-73-1	1	0	0	0	0
26.	Izoproturon / 34123-59-6	1	0	0	0	0
27.	Ołów i jego związki / 7439-92-1	1	0	0	0	0
28.	Naftalen / 91-20-3	1	0	0	0	0
29.	Nikiel i jego związki / 7440-02-0	1	0	0	0	0
30.	Nonylofenole / 84852-15-3	1	0	0	0	0
31.	Oktylofenole / 140-66-9	1	0	0	0	0
32.	Pentachlorobenzen / 608-93-5	1	0	0	0	0
33.	Pentachlorofenol (PCP) / 87-86-5	1	0	0	0	0
34.	Symazyna / 122-34-9	1	0	0	0	0
35.	Trichlorobenzeny / 12002-48-1	1	0	0	0	0
36.	Trifluralina / 1582-09-8	1	0	0	0	0
37.	Tetrachlorometan / 56-23-5	1	0	0	0	0
38.	Aldryna, Dieldryna, Endryna, Izodryna / 309-00-02, 60-57-1, 72-20-8, 465-73-6	1	0	0	0	0
39.	DDT izomer / 50-29-3	1	0	0	0	0
40.	DDT całkowity / nie dotyczy	1	0	0	0	0
41.	Trichloroetylen (TRI) / 79-01-06	1	0	0	0	0
42.	Tetrachloroetylen (PER) / 127-18-4	1	0	0	0	0
43.	Benzo(k)fluoranten / 207-08-9	0	0	0	0	0
44.	Dikofol / 115-32-2	0	0	0	0	0
45.	Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS) / 1763-23-1	0	0	0	0	0
46.	Chinoksyfen / 124495-18-7	0	0	0	0	0
47.	Aklonifen / 74070-46-5	0	0	0	0	0
48.	Bifenoks / 42576-02-3	0	0	0	0	0
49.	Cybutryna / 28159-98-0	0	0	0	0	0
50.	Cypermetryna / 52315-07-8	0	0	0	0	0
51.	Dichlorfos / 62-73-7	0	0	0	0	0

Lp.	Nazwa substancji / Nr CAS	Liczba wykonanych oznaczeń	Występowanie substancji	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych normy EQS	Częstość występowania substancji [%]	Częstość przekroczeń [%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
52.	Heksabromocyklododekany (HBCDD) / nie dotyczy	0	0	0	0	0
53.	Heptachlor i epoksyd heptachloru / 76-44-8 / 1024-57-3	0	0	0	0	0
54.	Terbutryna / 886-50-0	0	0	0	0	0

Tabela nr 2.4. Ranking występowania substancji priorytetowych w biocie w latach 2014–2019 (rzeki oraz zbiorniki).

Lp.	Nazwa substancji / Nr CAS	Liczba wykonanych oznaczeń	Występowanie substancji	Liczba przekroczeń powyżej wartości granicznych normy EQS	Częstość występowania substancji [%]	Częstość przekroczeń [%]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Etap I – Wykaz substancji z przekroczeniem normy jakości						
1.	Bromowane difenyloetery / 32534-81-9	1	0	1	0	100
Etap II – Wykaz substancji bez przekroczenia normy jakości						
2.	Fluoranten / 206-44-0	1	1	0	100	0
3.	Rtęć i jej związki / 7439-97-6	1	1	0	100	0
4.	Kwas perfluorooktanosulfonowy i jego pochodne (PFOS) / 1763-23-1	1	1	0	100	0
5.	Dioksyny i związki dioksynopodobne / nie dotyczy	1	1	0	100	0
6.	Heksabromocyklododekany (HBCDD) / nie dotyczy	1	1	0	100	0
7.	Heptachlor i epoksyd heptachloru / 76-44-8 / 1024-57-3	1	1	0	100	0
Etap III – Wykaz substancji, które występowały poniżej granicy oznaczalności, bądź nie były w ogóle badane						
8.	Heksachlorobenzen (HCB) / 118-74-1	1	0	0	0	0
9.	Heksachlorobutadien (HCBD) / 87-68-3	1	0	0	0	0
10.	Benzo(a)piren / 50-32-8	1	0	0	0	0
11.	Dikofol / 115-32-2	1	0	0	0	0

Załącznik nr 4

CELE ŚRODOWISKOWE

Ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych prezentują tabele nr 1–9.

Załącznik nr 4 zawiera następujące tabele:

Tabela nr 1. Cele środowiskowe JCWP RW — część 1 291
Tabela nr 2. Cele środowiskowe JCWP RW — część 2 292
Tabela nr 3. Cele środowiskowe JCWP RW — część 3 293
Tabela nr 4. Cele środowiskowe JCWP RW — część 4 294
Tabela nr 5. Cele środowiskowe JCWP RW — część 5 — spełnienie wymagań dla obszarów chronionych .. 295
Tabela nr 6. Cele środowiskowe JCWP RW — część 6 — wymagania w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych 296
Tabela nr 7. Cele środowiskowe JCWPd — część 1 297
Tabela nr 8. Cele środowiskowe JCWPd — część 2 297
Tabela nr 9. Cele środowiskowe JCWPd — część 3 298

Tabela nr 1. Cele środowiskowe JCWP RW — część 1.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Nazwa JCWP*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWP*	*Region wodny właściwy dla danej JCWP*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWP*	*Informacja o zmianie granic JCWP (2022-2027)*	*Określenie typu dokonanych zmian* *ND – nie dotyczy*	*Powierzchnia zlewni JCWP [km2]*	*Status JCWP (2022-2027)* *NAT — naturalna część wód* *SCW — sztuczna część wód* *SZCW — silnie zmieniona część wód*	*Typ JCWP (na lata 2022-2027)*
Lp.	**Kod JCWP**	**Nazwa JCWP**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**RZGW**	**Zmiana granic JCWP (2022-2027)**	**Typ zmian**	**Powierzchnia zlewni JCWP [km^2]**	**Status JCWP (2022-2027)**	**Typologia JCWP (2022-2027)**
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1.	RW9000077471	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	TAK	scalone	89, 37	NAT	RWf_wap
2.	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	NIE	ND	207, 77	NAT	RWf_wap

Tabela nr 2. Cele środowiskowe JCWP RW — część 2.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie JCWP przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do picia* *NIE — JCWP nie przeznaczona do zaopatrzenia w wodę do picia* *TAK — JCWP przeznaczona do zaopatrzenia w wodę do picia*	*Wskazanie JCWP przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *NIE — JCWP nie przeznaczona na cele rekreacyjne, w tym kąpieliska* *TAK — JCW przeznaczona na cele rekreacyjne, w tym kąpieliska*	*Wskazanie obszarów chronionych przeznaczonych dla ochrony siedlisk i gatunków* *NIE — brak obszarów chronionych z wykazu obszarów chronionych (...) na terenie JCW* *TAK — występowanie obszarów chronionych z wykazu obszarów chronionych (...) na terenie JCW*	*Wskazanie obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym* ***ND* — brak obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym w obrębie danej JCWP*** ***węgorz* — występowanie w obrębie danej JCWP obszarów przeznaczonych do ochrony węgorza europejskiego*** ***troć* — występowanie w obrębie danej JCWP obszarów przeznaczonych do ochrony troci wędrownej*** ***troć, węgorz* — występowanie w obrębie danej JCWP obszarów przeznaczonych do ochrony troci wędrownej i węgorza europejskiego*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena stanu GIOŚ 2014-2019 przeniesiona na nowy układ jednostek planistycznych zgodnie z metodyką Ustalenie celów środowiskowych (...)*	*Ocena stanu chemicznego wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena stanu GIOŚ 2014-2019 przeniesiona na nowy układ jednostek planistycznych zgodnie z metodyką Ustalenie celów środowiskowych (...)*	*Ocena stanu wód wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej do roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp Ocena stanu GIOŚ 2014-2019 przeniesiona na nowy układ jednostek planistycznych zgodnie z metodyką Ustalenie celów środowiskowych (...)*
Lp.	**Kod JCWP**	**Czy JCWP znajduje się w wykazie JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia**	**Czy JCWP znajduje się w wykazie JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**	**Czy JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie**	**Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym**	**OCENA STANU 2014-2019 (r.kl.jcwp do 2022)**		
						ocena stanu/potencjału ekologicznego (r.kl.jcwp do 2022)	**ocena stanu chemicznego (r.kl.jcwp do 2022)**	**ocena stanu wód (r.kl.jcwp do 2022)**
1.	2.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1.	RW9000077471	NIE	NIE	TAK	ND	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód
2.	RW9000077693	NIE	NIE	TAK	ND	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Tabela nr 3. Cele środowiskowe JCWP RW — część 3.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (...)*	*Ocena stanu chemicznego wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (GIOŚ 2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP (...)*	*Ocena stanu wód wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (...)*	*Podstawy określonej oceny stanu* *PMŚ - dane GIOŚ (2014-2019)* *EKS - analiza ekspercka na podstawie wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie oceny stanu GIOŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (...)*	*Ocena stanu chemicznego wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp. Ocena wykonana na podstawie oceny stanu GIOŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (...)*	*Ocena stanu wód wykonana wg. klasyfikacji obowiązującej od roku 2022, zgodnie z r.kl.jcwp, Ocena wykonana na oceny stanu GIOŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań – JCWP (...)*
Lp.	**Kod JCWP**	**OCENA STANU 2014-2019 (r.kl.jcwp od 2022) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej**				**OCENA STANU 2014-2019 (r.kl.jcwp od 2022) na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej**		
		ocena stanu/potencjału ekologicznego (r.kl.jcwp od 2022)	**ocena stanu chemicznego (r.kl.jcwp od 2022)**	**ocena stanu wód (r.kl.jcwp od 2022)**	**podstawy określonej oceny stanu (r.kl.jcwp do 2022) PMŚ - dane GIOŚ (2014-2019) EKS - analiza ekspercka**	**ocena stanu/potencjału ekologicznego**	**ocena stanu chemicznego**	**ocena stanu wód**
1.	2.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
1.	RW9000077471	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak danych fizykochemicznych w JCWP)	brak danych	brak danych	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak danych fizykochemicznych w JCWP)	brak danych	brak danych
2.	RW9000077693	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	GIOS	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Tabela nr 4. Cele środowiskowe JCWP RW — część 4.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny wraz ze wskazaniem celów środowiskowych w zakresie drożności cieków dla ryb dwuśrodowiskowych i jednośrodowiskowych - jeżeli dotyczy*	*Cel środowiskowy stan chemiczny*	*Wskazanie: Indeks D* *ND — nie dotyczy*	*Komentarz* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie JCWP do odstępstw z art. 4 ust. 4 RDW* *TAK –JCWP z odstępstwem z art. 4 ust. 4 RDW* *NIE — JCWP bez odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW*	*Wskazanie JCWP do odstępstw z art. 4 ust. 5 RDW* *TAK – JCWP z odstępstwem z art. 4 ust. 5 RDW* *NIE — JCWP bez odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW*	*Wskazanie wskaźnika, którego cel środowiskowy może być odroczony w czasie* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wskaźnika, o złagodzonym celu środowiskowym* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie klasy wskaźnika fizykochemicznego o złagodzonym celu środowiskowym* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie klasy wskaźnika biologicznego o złagodzonym celu środowiskowym* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie klasy wskaźnika chemicznego o złagodzonym celu środowiskowym* *ND — nie dotyczy* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*
Lp.	**Kod JCWP**	**Cel środowiskowy JCWP na lata 2022-2027**		**Cel środowiskowy w zakresie drożności cieków dla ryb dwuśrodowiskowych i jednośrodowiskowych**		**Odstępstwa**		**Wskaźnik, którego cel środowiskowy może być odroczony w czasie**	**Wskaźnik o złagodzonym celu środowiskowym**	**Klasa wskaźnika o złagodzonym celu środowiskowym**		
		cel środowiskowy stan/ potencjał ekologiczny	**cel środowiskowy stan chemiczny**	**indeks D**	**komentarz:**	**art. 4 ust. 4 RDW**	**art. 4 ust. 5 RDW**			**wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2))**	**wskaźniki biologiczne (klasa III)**	**wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego)**
1.	2.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.
1.	RW9000077471	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	ND	ND	NIE	NIE	ND	ND	ND	ND	ND
2.	RW9000077693	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników przedstawionych kolumnie 36 - poniżej stanu dobrego, dla pozostał.ych wskaźników - stan dobry	ND	ND	TAK	TAK	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b)	benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w)	ND	ND	benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny (w)

Tabela nr 5. Cele środowiskowe JCWP RW — część 5 — spełnienie wymagań dla obszarów chronionych.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wymagania dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia* *ND — nie dotyczy*	*Podstawa prawna spełnienia wymagań dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia* *ND — nie dotyczy*	*Wymagania dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *Enterokoki (jtk/100 ml lub NPL/100 ml)* *ND — nie dotyczy*	*Wymagania dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *Escherichia coli (jtk/100 ml lub NPL/100 ml)* *ND — nie dotyczy*	*Wymagania dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *Zakwit sinic (smugi, kożuch, piana) - wystąpienie* *ND — nie dotyczy*	*Wymagania dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *Rozmnożenie się makroalg lub fitoplanktonu morskiego– wystąpienie* *ND — nie dotyczy*	*Wymagania dla obszaru chronionego: JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *Obecność w wodzie zanieczyszczeń takich jak materiały smoliste powstające wskutek rafinacji, destylacji lub jakiejkolwiek obróbki pirolitycznej w szczególności pozostałości podestylacyjnych, lub szkło, tworzywa sztuczne, guma oraz inne odpady (w ilości nie dającej się natychmiast usunąć) - wystąpienie* *ND — nie dotyczy*	*Podstawa prawna spełnienia wymagań dla obszaru chronionego, będącego JCWP przeznaczoną do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych* *ND — nie dotyczy*	*Wymagania dla obszaru chronionego będącego obszarem wrażliwym na eutrofizację* *ND — nie dotyczy*
Lp.	**Kod JCWP**	**Spełnienie wymagań dla obszarów chronionych**								
		wymagania dla obszaru chronionego będącego JCWP przeznaczoną do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia	**podstawa prawna spełnienia wymagań dla obszaru chronionego będącego JCWP przeznaczoną do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia**	**wymagania dla obszaru chronionego będącego JCWP przeznaczoną do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**					**podstawa prawna spełnienia wymagań dla obszaru chronionego będącego JCWP przeznaczoną do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**	**wymagania dla obszaru chronionego będącego obszarem wrażliwym na eutrofizację**
				Enterokoki (jtk/100 ml lub NPL/100 ml)	Escherichia coli (jtk/100 ml lub NPL/100 ml)	występowanie:				
						zakwit sinic (smugi, kożuch, piana) – wystąpienie	rozmnożenie się makroalg lub fitoplanktonu morskiego – wystąpienie	obecność w wodzie zanieczyszczeń		
1.	2.	37.	38.	39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.
1.	RW9000077471	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	brak dodatkowych wymagań
2.	RW9000077693	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND	brak dodatkowych wymagań

Tabela nr 6. Cele środowiskowe JCWP RW — część 6 — wymagania w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wymagań w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych* *ND — nie dotyczy*
Lp.	**Kod JCWP**	**Wymagania w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych**						**Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie — wymagania dla obszarów chronionych**
		przepływ (wylewy)	trasa migracji ryb dwuśrodowiskowych od morza do obszaru chroniącego ich tarliska	drożność wg wymagań bolenia lub brzanki (brak przeszkód >0, 30m), odcinek 50 km	drożność wg wymagań minogów (brak przeszkód >0, 15m), odcinek 20 km	drożność wg wymagań: kiełbia Kesslera, kiełbia białopletwego, głowacza białopletwego, kozy, kozy złotawej, piskorza lub różanki (brak przeszkód >0, 1m), odcinek 10 km	stan hydromorfologii wg wymogów rzek włosienicznikowych (HQA >= 50 i HMS <=20, con. 3 naturalne elementy morfologiczne)	
1.	2.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.
1.	RW9000077471	ND	ND	ND	ND	ND	ND	spełnienie celu wskazanego w rejestrze wykazu obszarów chronionych do ochrony siedlisk i gatunków dla obszarów przypisanych JCWP
2.	RW9000077693	ponadkorytowy charakter przepływu Q50 i niezredukowana antropogenicznie częstotliwość jego występowania (wylewy potrzebne dla: 91E0 w Ostoja Góry Słonne PLH180013, 91E0 w Moczary PLH180026)	ND	drożność wg wymagań bolenia lub brzanki - przedmiotów ochrony w obsz. Natura 2000: Ostoja Góry Słonne PLH180013	drożność wg wymagań minogów - przedmiotów ochrony w obsz. Natura 2000: Ostoja Góry Słonne PLH180013	drożność wg wymagań małych ryb chronionych - przedmiotów ochrony w obsz. Natura 2000: Ostoja Góry Słonne PLH180013	ND	spełnienie celu wskazanego w rejestrze wykazu obszarów chronionych do ochrony siedlisk i gatunków dla obszarów przypisanych JCWP

Tabela nr 7. Cele środowiskowe JCWPd — część 1.

Kod JCWPd zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)	*Nazwa JCWPd* *ND — nie dotyczy*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWPd*	*Region wodny właściwy dla danej JCWPd*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWPd*	*Informacja o zmianie granic JCWPd* *ND — nie dotyczy*	*Określenie typu dokonanych zmian* *ND — nie dotyczy*	*Powierzchnia zlewni JCWPd [km²]*
Kod JCWPd	**Nazwa JCWPd**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**RZGW**	**Zmiana granic JCWPd**	**Typ zmian**	**Powierzchnia JCWPd [km²]**
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
PLGW9000169	ND	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	ND	ND	232, 83

Tabela nr 8. Cele środowiskowe JCWPd — część 2.

Kod JCWPd zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)	*Wskazanie aktualnej ocena stanu chemicznego*	*Wskazanie aktualnej ocena stanu chemicznego*	*Wskazanie roku wykonanej oceny*	*Cel środowiskowy stan chemiczny*	*Cel środowiskowy stan ilościowy*
Kod JCWPd	**Ocena stanu JCWPd**			**Cel środowiskowy JCWPd na lata 2022-2027**	
	aktualna ocena stanu chemicznego	**aktualna ocena stanu ilościowego**	**rok oceny**	**stan chemiczny**	**stan ilościowy**
2.	10.	11.	12.	13.	14.
PLGW9000169	dobry	dobry	2019	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy

Tabela nr 9. Cele środowiskowe JCWPd — część 3.

Lp.	*Kod JCWPd zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie wskaźnika, którego cel środowiskowy może być odroczony w czasie* *ND — nie dotyczy*	*Termin osiągnięcia celów środowiskowych* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie rodzaju odstępstwa* *ND — nie dotyczy*	*Uzasadnienie opisowe odstępstwa* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie wskaźnika, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód* *ND — nie dotyczy*	*Wskazanie rodzaju odstępstwa* *ND — nie dotyczy*	*Uzasadnienie opisowe odstępstwa* *ND — nie dotyczy*
Lp.	**Kod JCWPd**	**Uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych**						
		przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW)				**złagodzony cel środowiskowy (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)**		
		wskaźnik/grupa wskaźników, którego cel środowiskowy może być odroczony w czasie	**termin osiągnięcia celów środowiskowych** *do 2027 r. / po 2027 r. / do 2039 r. (2039 r. – wyłącznie dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)*	**rodzaj odstępstwa** *art. 4 ust. 4 lit. a (i) RDW: brak możliwości technicznych; art. 4 ust. 4 lit. a (ii) RDW: nieproporcjonalne koszty, art. 4 ust. 4 lit. a (iii) RDW: warunki naturalne*	**uzasadnienie opisowe odstępstwa**	**wskaźnik/grupa wskaźników, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód (brak konieczności osiągnięcia wartości odpowiadającej stanowi dobremu)**	**rodzaj odstępstwa** *art. 4 ust. 5 lit. a RDW: brak możliwości technicznych, art. 4 ust. 5 lit. b RDW: nieproporcjonalne koszty*	**uzasadnienie opisowe odstępstwa**
1.	2.	Kolumna1.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1.	PLGW9000169	ND	ND	ND	ND	ND	ND	ND

Załącznik nr 5

OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH JCWP

Wyniki przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP ustalonych w aPGW (2016–2021) prezentują tabele nr 1–3.

Tabela nr 1. Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW — część 1 300
Tabela nr 2. Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW — część 2 300
Tabela nr 3. Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW — część 3 301

Tabela nr 1. Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW — część 1.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie z jednostek planistycznych IIaPGW*	*Nazwa JCWP wg IIaPGW*	*Kod JCWP zgodnie z układem jednostek planistycznych aPGW*	*Nazwa JCWP wg aPGW*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWP*	*Region wodny właściwy dla danej JCWP*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWP*	*ZZ WP właściwy dla danej JCWP*
Lp.	**Dane IIaPGW (2022–2027)**		**Dane aPGW (2016–2021)**					
	kod JCWP (IIaPGW)	**nazwa JCWP (IIaPGW)**	**kod JCWP (aPGW)**	**nazwa JCWP (aPGW)**	**obszar dorzecza**	**region wodny**	**RZGW**	**ZZ**
1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
1.	RW9000077471	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa	RW90001272	Lechnawa	Dniestru	Dniestru	Kraków	ZZ w Przemyślu
2.	RW9000077471	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa	RW900012748	Mszaniec do Syhawki	Dniestru	Dniestru	Kraków	ZZ w Przemyślu
3.	RW9000077693	Strwiąż	RW9000127691	Strwiąż do granicy państwa	Dniestru	Dniestru	Kraków	ZZ w Przemyślu

Tabela nr 2. Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW — część 2.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie z jednostek planistycznych IIaPGW*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego dane aPGW (2010–2013)*	*Ocena stanu chemicznego dane aPGW (2010–2013)*	*Wskazanie aktualnego stanu JCW dane aPGW (2010–2013)*	*Wskazanie typu odstępstwa z art. 4 ust. 4 lit. a RDW* *(i): brak możliwości technicznych,* *(ii): nieproporcjonalne koszty,* *(iii): warunki naturalne*	*Ocena stanu/potencjału ekologicznego 2014–2019*	*Ocena stanu chemicznego dane aPGW 2014–2019*	*Ocena stanu ogólnego 2014–2019*	*Wskazanie czy ocena pohodzi z przeniesienia*
Lp.	**Kod JCWP (IIaPGW)**	**Dane aPGW (2016–2021)**				**Dane GIOŚ (2014–2019) w tym dane z przeniesienia**			
		stan/potencjał ekologiczny (aPGW wg danych 2010–2013)	**stan chemiczny (aPGW wg danych 2010–2013)**	**stan ogólny JCWP (aPGW wg danych 2010–2013)**	**typ odstępstwa z art. 4 ust. 4 lub 5 RDW (aPGW wg danych 2010–2013)**	**stan/potencjał ekologiczny 2014–2019**	**stan chemiczny 2014–2019**	**stan ogólny 2014–2019**	**czy ocena z przeniesienia**
1.	2.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
1.	RW9000077471	poniżej dobrego	PSD_sr	zły	brak	umiarkowany stan ekologiczny	brak możliwości klasyfikacji	zły stan wód	TAK
2.	RW9000077471	poniżej dobrego	PSD_sr	zły	brak	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak możliwości klasyfikacji	zły stan wód	NIE
3.	RW9000077693	umiarkowany	PSD_sr	zły	art. 4 ust. 4 lit a (i)	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	NIE

Tabela nr 3. Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP RW — część 3.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie z jednostek planistycznych IIaPGW*	*Podsumowanie stanu/potenjalu*	*Podsumowanie stan chemicznego*	*Wskazanie obszarów chronionych będących jednolitymi częściami wód, przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia*	*Wskazanie obszarów chronionych będących jednolitymi częściami wód, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych*	*Wskazanie czy obszary chronione są wrażliwe na eutrofizację*
Lp.	**Kod JCWP (IIaPGW)**	**Ocena postępu**		**Obszary chronione**		
		podsumowanie stan/potencjał	**podsumowanie stan chemiczny**	**obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia**	**obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**	**obszary chronione wrażliwe na eutrofizację**
1.	**2.**	**18.**	**19.**	**20.**	**21.**	**22.**
1.	RW9000077471	cel nieosiągnięty – brak postępu	cel osiągnięty – poprawa stanu	NIE	NIE	TAK
2.	RW9000077471	cel nieosiągnięty – brak postępu	cel osiągnięty – poprawa stanu	NIE	NIE	TAK
3.	RW9000077693	cel nieosiągnięty – brak postępu	cel nieosiągnięty – brak postępu	NIE	NIE	TAK

Załącznik nr 6

PORÓWNANIE OCENY STANU JCWPD 2016 r., 2019 r.

Porównanie wyników oceny stanu JCWPd wg danych z 2019 z oceną stanu wg danych z 2016 oraz 2012 prezentują tabele nr 1–2.

Tabela nr 1. Porównanie wyników oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru wg danych z 2019 r. z oceną wg danych z 2016 r. — część 1 303

Tabela nr 2. Porównanie wyników oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru wg danych z 2019 r. z oceną wg danych z 2016 r. — część 2 303

Tabela nr 1. Porównanie wyników oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru wg danych z 2019 r. z oceną wg danych z 2016 r. — część 1.

Numer JCWPd	*Wskazanie numeru UE JCWPd*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWPd*	*Region wodny właściwy dla danej JCWPd*	*Powierzchnia JCWPd w kilometrach*	*Nazwa RZGW właściwego dla danej JCWPd*	*Ocena stanu chemicznego z 2012 r.*	*Ocena stanu ilościowego z 2012 r.*	*Wskazanie przyczyny słabego stanu wód podziemnych wg stanu z 2012 r.*	*Ocena stanu chemicznego z 2016 r.*	*Ocena stanu ilościowego z 2016 r.*	*Wskazanie słabego stanu wód podziemnych lub zmiany stanu wg danych z 2016 r.*
Numer JCWPd	**Numer UE JCWPd**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**Powie-rzchnia [km^2]**	**Nazwa RZGW**	**2012**			**2016**		
						ocena stanu chemicznego	**ocena stanu ilościowego**	**przyczyna słabego stanu wód podziemnych wg danych z 2012 r.**	**ocena stanu chemicznego**	**ocena stanu ilościowego**	**przyczyna słabego stanu wód podziemnych lub zmiany stanu w stosunku do oceny stanu wg danych z 2012 r. (1,2,…) uzasadnienie wyników testów klasyfikacyjnych (*) uzasadnienie zmiany oceny stanu względem roku 2012**
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
169	PLGW90 00169	Dniestru	Dniestru	232,83	Rzeszów	dobry	dobry	–	dobry	dobry	–

Tabela nr 2. Porównanie wyników oceny stanu JCWPd na obszarze dorzecza Dniestru wg danych z 2019 r. z oceną wg danych z 2016 r. — część 2.

Numer JCWPd	*Wskazanie numeru UE JCWPd*	*Ocena stanu chemicznego z 2019 r.*	*Ocena stanu ilościowego z 2019 r.*	*Wskazanie słabego stanu wód podziemnych lub zmiany stanu wg danych z 2019 r.*	*Porównanie oceny stanu JCWPd wg danych z 2016 i 2019 roku*	
Numer JCWPd	**Numer UE JCWPd**	**2019**			**Porównanie oceny stanu JCWPd wg danych z 2016 i 2019 roku**	
		ocena stanu chemicznego	**ocena stanu chemicznego**	**przyczyna słabego stanu wód podziemnych lub zmiany stanu w stosunku do oceny stanu wg danych z 2016 r. (1,2,…) uzasadnienie wyników testów klasyfikacyjnych (*) uzasadnienie zmiany oceny stanu względem roku 2016**	**stan chemiczny**	**stan ilościowy**
2.	3.	14.	15.	16.	17.	18.
169	PLGW9000169	dobry	dobry		bez zmian	bez zmian

Załącznik nr 7

KATALOG DZIAŁAŃ KRAJOWYCH

1. Katalog działań krajowych stanowi zbiór możliwych do zrealizowania działań na poziomie krajowym, ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych poprzez eliminację presji wpływającej na stan wód. W katalogu znalazły się zarówno działania techniczne, jak i szereg działań wspomagających (nietechnicznych), bez których osiągnięcie celów środowiskowych byłoby niemożliwe. Są to zarówno działania nowe, jaki i prolongowane z poprzedniego cyklu planistycznego (2016–2021).
2. Katalog działań krajowych prezentują tabele:

Tabela nr 1. Katalog działań krajowych — część 1 305
Tabela nr 2. Katalog działań krajowych — część 2 336
Tabela nr 3. Katalog działań krajowych — objaśnienia 354

Tabela nr 1. Katalog działań krajowych — część 1.

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
1.	GOSPODARKA KOMUNALNA I PRZEMYSŁ	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g i k RDW	–	obowiązek zapewnienia, iż nie są przekroczone wartości dopuszczalne zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do wód i do ziemi
2.	PRZEMYSŁ	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	weryfikacja odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych w pozwoleniu zintegrowanym
3.	PRZEMYSŁ	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	analiza warunków pozwolenia zintegrowanego oraz weryfikacja wdrożenia konkluzji BAT odnoszących się do danej instalacji
4.	PRZEMYSŁ; ROLNICTWO	RDW	art. 11 ust. 3 lit. k RDW	–	zakaz produkcji i stosowania substancji: aldryna, chlordan, chlordekon, dieldryna, endryna, endosulfan, heptachlor, heksachlorobenzen, mireks, toksafen, heksabromobifenyl oraz DDT
5.	PRZEMYSŁ	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	obowiązek zapewnienia, iż nie są przekroczone dopuszczalne ilości substancji zanieczyszczających, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych (wymienione w załącznikach do rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych ilości substancji zanieczyszczających, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych)
6.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	obowiązek zgłoszenia zakładu o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku właściwemu komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej
7.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	sporządzanie i wdrażanie dokumentów precyzujących polityki przeciwdziałania poważnym awariom
8.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	zapobieganie efektowi domina (zwiększeniu prawdopodobieństwa wystąpienia awarii przemysłowej lub pogłębianiu jej skutków)
9.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	sporządzenie raportu o bezpieczeństwie
10.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	sporządzanie wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych
11.	PRZEMYSŁ; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE,	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	obowiązki informacyjne w razie wystąpienia awarii

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	INFORMACYJNE I EDUKACYJNE				
12.	PRZEMYSŁ	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na usługę wodną obejmującą wprowadzanie ścieków do wód lub urządzeń wodnych
13.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. b RDW	–	ustalanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z uwzględnieniem: - kosztów związanych ze świadczeniem usług, - zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia, - kosztów wynikających z planowanych wydatków inwestycyjnych
14.	GOSPODARKA KOMUNALNA	dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	art. 8 dyrektywy dotyczącej jakości wody do spożycia	–	wykonanie analizy ryzyka dla ujęć wód i ustanowienie stref ochronnych ujęcia wody (teren ochrony pośredniej) dla ujęć, dla których analiza ryzyka wskazuje potrzebę ustanowienia strefy ochronnej obejmującej teren ochrony pośredniej
15.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 RDW	–	zakaz wprowadzania wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych bezpośrednio do wód podziemnych
16.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW; dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	art. 11 RDW i art. 8 dyrektywy dotyczącej jakości wody do spożycia	–	nałożenie obowiązku zlikwidowania nieczynnych studni położonych na terenie ochrony pośredniej strefy ochronnej ujęcia wody, jeżeli studnie te zagrażają jakości ujmowanej wody. Obowiązek ten nakłada na właściciela gruntu, w drodze decyzji, właściwy organ Wód Polskich na wniosek właściciela ujęcia wody i na jego koszt
17.	GOSPODARKA KOMUNALNA	Inne	inne dyrektywy	–	opiniowanie projektów uchwał rad gmin w sprawie wykazu kąpielisk
18.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. h RDW	–	ewidencja zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej
19.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. h RDW	–	ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
					komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej
20.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. h RDW	–	ewidencja umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
21.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. h RDW	–	obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych
22.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. h RDW	–	obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy
23.	GOSPODARKA KOMUNALNA	dyrektywa Rady z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie 86/278/EWG (Dz. Urz. WE L 181 z 04.07.1986, str. 6 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 265, Dz. Urz. WE L 377 z 31.12.1991, str. 48 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 10, Dz. Urz. WE L 122 z 16.05.2003, str. 36 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 335, Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 109, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 155 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 115)	–	–	obowiązek uzyskania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie komunalnych osadów ściekowych
24.	GOSPODARKA KOMUNALNA	dyrektywa Rady z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska,	–	–	obowiązek ewidencjonowania wytworzonych komunalnych osadów ściekowych i raportowania do marszałka województwa

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
		w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie 86/278/EWG			
25.	GOSPODARKA KOMUNALNA; ROLNICTWO; MONITORING I EWALUACJA	dyrektywa Rady z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie 86/278/EWG	–	–	obowiązek badania komunalnych osadów ściekowych przeznaczonych do rolniczego wykorzystania lub przetworzenia oraz gruntów, na których będą stosowane
26.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	zrównoważone gospodarowanie wodą opadową i szarą
27.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW Dyrektywa Azotanowa DWP; dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	art. 11 ust. 3 lit. d RDW – środki dla spełnienia wymogów art. 7, włączając środki dla zabezpieczenia jakości wody w celu zredukowania poziomu uzdatniania wymaganego dla produkcji wody do spożycia; art. 8 dyrektywy dotyczącej jakości wody do spożycia	–	przestrzeganie przez podmioty zobowiązane postanowień wynikających z aktu prawa miejscowego w sprawie ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów zbiorników wód śródlądowych
28.	ROLNICTWO	DRW	art. 11 ust. 3 lit. h RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na rolnicze wykorzystanie ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m^3 na dobę
29.	ROLNICTWO	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	monitoring zgodności prac zarybieniowych z przedstawionym operatem rybackim w ramach oceny racjonalnej gospodarki rybackiej
30.	ROLNICTWO	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	przygotowanie dobrych praktyk dotyczących ochrony środowiska wodnego przy zrzucie wody ze stawów hodowlanych w celu wsparcia merytorycznego dla inwestorów oraz organów wydających decyzje administracyjne

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
31.	ROLNICTWO	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG	–	–	obowiązek czyszczenia sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, przygotowywania ich do zastosowania oraz przechowywania środków ochrony roślin z zachowaniem stref buforowych od ujęć wód, zbiorników wodnych, cieków
32.	ROLNICTWO; MONITORING I EWALUACJA	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG	–	–	przegląd w okresach nie dłuższych niż 5 lat „Krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin”
33.	ROLNICTWO; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG	–	–	udostępnianie informacji dotyczących środków ograniczających ryzyko związane ze stosowaniem środków ochrony roślin dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska na stronie internetowej
34.	PRZEMYSŁ, DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG	–	–	prowadzenie urzędowych kontroli podmiotów prowadzących produkcję środków ochrony roślin w celu zapewnienia spełniania wymagań określonych w przepisach o środkach ochrony roślin oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin
35.	ROLNICTWO	Dyrektywa Rady z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie 86/278/EWG	–	–	obowiązek stosowania komunalnych osadów ściekowych zgodnie z wytycznymi, obejmującymi obowiązek zapewnienia by były one ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu stosowania, spełniały określone wymogi fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz nie były stosowane na terenach i gruntach o wskazanym przeznaczeniu, położeniu i właściwościach
36.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA32	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
					pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – przestrzeganie warunków nawożenia w pobliżu wód powierzchniowych
37.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA33	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – przestrzeganie okresów nawożenia
38.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA34	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – przestrzeganie warunków przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowania z odciekami
39.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA35	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – przestrzeganie ustalonej dawki i sposobu nawożenia
40.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA36	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – ograniczenie nawożenia na glebach zamarzniętych, zalanych wodą, nasyconych wodą lub przykrytych śniegiem
41.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA37	edukacja prowadzących działalność rolniczą w zakresie dobrej praktyki rolniczej oraz prowadzenie dla nich specjalistycznego doradztwa w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu azotanami
42.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA38	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – działania mające na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
43.	KKSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. b RDW	–	uwzględnienie zasady zwrotu kosztów w stosunku do administrowanych rzek i obiektów
44.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	obowiązek uwzględniania w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagań ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych
45.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH; KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 RDW	–	obowiązek uzyskania oceny wodnoprawnej dla inwestycji i działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych
46.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW	RDW	art. 11 RDW	–	uzgadnianie i opiniowanie w toku postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW); KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH				przez organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych
47.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW; dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	art. 11 RDW i art. 8 dyrektywy dotyczącej jakości wody do spożycia	–	uzgadnianie projektów aktów prawa miejscowego ustanawiających strefy ochronne obejmujące teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej
48.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW; dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	art. 11 RDW i art. 8 dyrektywy dotyczącej jakości wody do spożycia	–	obowiązek uwzględniania w aktach planowania przestrzennego zbiorników wód podziemnych, stref ochronnych ujęć wód i obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych
49.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. d RDW	–	zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi w granicach stref ochronnych ujęć wód, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami ochrony

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	.EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)				
50.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. e RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na usługę wodną obejmującą pobór wód powierzchniowych lub wód podziemnych
51.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. f RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na sztuczne zasilanie wód podziemnych
52.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na usługę wodną obejmującą wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)				
53.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE; KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	zakaz wprowadzania ścieków do jezior i ich dopływów, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny
54.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	spełnienie warunków wprowadzania wód opadowych lub roztopowych do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych
55.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	obowiązek zapewnienia, iż nie są przekroczone wartości dopuszczalne zanieczyszczeń w wodach opadowych lub roztopowych, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej (wymienione w § 17. ust. 1 pkt 1 i 2 wg pr.w.), wprowadzanych do wód lub do urządzeń wodnych

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
56.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	obowiązek zapewnienia, iż wprowadzanie wód opadowych z istniejących przelewów kanalizacji deszczowej do jezior i ich dopływów oraz do innych zbiorników wodnych o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, a także do wód znajdujących się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, jeżeli średnia roczna liczba zrzutów z poszczególnych przelewów kanalizacji deszczowej nie jest większa niż 5
57.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast
58.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW); KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH	RDW	art. 11 ust. 3 lit. i RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na regulację wód
59.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW	RDW	art. 11 ust. 3 lit. i RDW	–	obowiązek uzyskania zgody wodnoprawnej na wykonanie urządzeń wodnych

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	.WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW); KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH				
60.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. j RDW	–	zakaz wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych
61.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. k RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na usługę wodną obejmującą wprowadzanie ścieków do ziemi
62.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. l RDW	–	zakaz gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)				ich składowania, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią
63.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	wymóg każdorazowej analizy przez organ wydający pozwolenie wodnoprawne, w odniesieniu do wszystkich przypadków, w których korzystanie z wód objęte pozwoleniem wodnoprawnym wiąże się z problematyką zrzutu wody ze stawów hodowlanych, konieczności nałożenia obowiązku realizacji niezbędnych przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko
64.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi w granicach obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami ochrony, a także stref ochronnych ujęć wody
65.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	zakaz prac utrzymaniowych negatywnie wpływających na cele środowiskowe na JCWP zlokalizowanych na ciekach znajdujących się na terenach: parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz w obszarach Natura 2000, za wyjątkiem działań na terenach zabudowanych

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	.BIOLOGICZNEJ .CIEKÓW)				
66.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW); KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. rz. UE L 124 z 25.04.2014, str. 1)	–	–	obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
67.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG	–	–	odpowiednie stosowanie środków ochrony roślin dla zapewnienia ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem
68.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	zakaz wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych w obrębie kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i plaż publicznych nad wodami oraz w odległości mniejszej niż 1 kilometr od ich granic

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
69.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	–	–	wyznaczanie specjalnych obszarów ochrony siedlisk w ramach sieci Natura 2000
70.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE; KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	opracowanie projektu listy obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami prawa UE wraz z szacunkiem finansowania przez Wspólnotę
71.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	regulacja możliwości realizacji planów i przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natury 2000 przez zobowiązanie do wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
72.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	regulacja wprowadzania do środowiska przyrodniczego gatunków obcych (wydawanie zezwoleń)
73.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	wyznaczenie obszaru specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000
74.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA39	realizacja Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu – prowadzenie monitoringu oraz dokumentowanie realizacji programu i jego efektów
75.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE	DWP	–	–	zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania zanieczyszczeń do wód podziemnych
76.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE	dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz.U. UE L 288 z 06.11.2007, str. 27)	–	GWIC40	ograniczenie poboru wód podziemnych na obszarach i w okresach występowania suszy (niżówki hydrogeologicznej)

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)				
77.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH	RDW	art. 11 RDW	–	stosowanie przepisów dotyczących urządzeń wodnych odpowiednio do robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty
78.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH	RDW	art. 11 ust. 3 lit. i RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na usługę wodną obejmującą piętrzenie i retencjonowanie wód
79.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH	RDW	art. 11 ust. 3 lit. i RDW	–	obowiązek uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na korzystanie z wód do celów energetycznych
80.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROLOGICZNYCH	RDW	art. 11 ust. 3 lit. i RDW	–	ustalenie przepływów środowiskowych wymaganych do osiągnięcia celów środowiskowych JCWP
81.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 RDW	–	umieszczenie w PGW informacji o przypadkach, w których udzielono zezwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych, rozumiane jako wprowadzanie w inny sposób niż przez przesiąkanie przez glebę i podglebie
82.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. e RDW	–	przegląd pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata
83.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata
84.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	monitoring zgodności prac zarybieniowych z przedstawionym operatem rybackim w ramach oceny racjonalnej gospodarki rybackiej

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
85.	MONITORING I EWALUACJA; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	prowadzenie ewidencji istniejących oraz nowych urządzeń melioracji wodnych i aktualizacja istniejących baz danych
86.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	aktualizacja baz danych zawierających wykaz budowli piętrzących w zakresie stanu technicznego budowli oraz stanu bezpieczeństwa budowli
87.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego
88.	MONITORING I EWALUACJA; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	przeprowadzenie oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 pr.w.
89.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	weryfikacja gospodarki rybackiej (stanu ichtiofauny oraz zarybień) prowadzonej przez użytkowników obwodów rybackich, dedykowane JCWP, w których stwierdzono zły stan ichtiofauny mimo braku presji hydromorfologicznych
90.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	opracowanie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030
91.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	zgłaszanie regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska prowadzenia działań na obszarze form ochrony przyrody, w obrębach ochronnych oraz w obrębie cieków naturalnych: wymienionych w art. 227 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - pr.w., melioracji wodnych, wydobywania z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, w ramach szczególnego korzystania z wód, innych działań obejmujących roboty ziemne mogące wpływać na warunki wodne lub wodno-glebowe

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
92.	MONITORING I EWALUACJA	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	wdrożenie zasady podejścia ekosystemowego w zarządzaniu zasobami morskimi, w tym zagospodarowaniu przestrzennym obszarami morskimi i morskimi wodami wewnętrznymi
93.	MONITORING I EWALUACJA; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW; DWP	art. 11 ust. 4 RDW	–	prowadzenie monitoringu JCWPd w zakresie stanu ilościowego, utrzymanie i rozwój sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych
94.	MONITORING I EWALUACJA	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE	–	–	obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zależnie od postanowienia organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
95.	MONITORING I EWALUACJA; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE	–	–	obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko
96.	MONITORING I EWALUACJA; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE	–	–	obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia wskazanego przez organ (przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony)
97.	MONITORING I EWALUACJA	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	badanie jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
98.	MONITORING I EWALUACJA	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	obowiązek oceny stanu wody w kąpielisku
99.	MONITORING I EWALUACJA	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	ocena skutków planów i programów mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 przy uwzględnieniu obowiązku kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000
100.	MONITORING I EWALUACJA	Dyrektywa Azotanowa	–	–	ocena stopnia eutrofizacji wód
101.	MONITORING I EWALUACJA	DWP	–	–	prowadzenie monitoringu JCWPd w zakresie stanu chemicznego i oceny stanu JCWPd
102.	MONITORING I EWALUACJA	DWP	–	–	projektowanie pomiarów monitoringowych, prowadzenie monitoringu i sprawozdawczości (dla JCWP) na podstawie obowiązującego rozporządzenia ministra właściwego ds. gospodarki wodnej
103.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. e RDW	–	prowadzenie kontroli gospodarowania wodami
104.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. e RDW	–	kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska
105.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	kontrola dotycząca przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska
106.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	kontrola przestrzegania warunków wprowadzania wód opadowych lub roztopowych do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych
107.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. g RDW	–	kontrola dotycząca pozwoleń i naruszeń w zakresie gospodarowania odpadami lub działalności w zakresie prowadzenia składowiska odpadów

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
108.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE; DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	obowiązki kontrolno-rozpoznawcze w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania awarii przemysłowej
109.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi
110.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	kontrola dopuszczalnych mas substancji w odprowadzanych ściekach przemysłowych
111.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	–	–	kontrola jakości wody pitnej
112.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	–	–	nadzór nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody oraz laboratoriami wykonującymi badania
113.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	obowiązek kontroli stanu jakości wody w kąpieliskach
114.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	kontrola przestrzegania wymogów systemu ścisłej ochrony gatunkowej
115.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	GWPA41	kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolniczą w zakresie: stosowania programu działań (Programu azotanowego), spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem oraz stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
116.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	uwzględnienie problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju - w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół oraz kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych
117.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	obowiązek kształtowania pozytywnego stosunku społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzowania zasad tej ochrony
118.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	obowiązek prowadzenia działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody
119.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	działania informacyjno-edukacyjne w zakresie zrównoważonego wykorzystania wody
120.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	kampania informacyjno-edukacyjna dotycząca gospodarowania wodami
121.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	promowanie rozwiązań mających na celu oszczędne gospodarowanie zasobami wodnymi
122.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 3 ust. 4 RDW	–	w przypadku obszarów dorzeczy znajdujących się częściowo poza terytorium Polski, koordynowanie działań określonych w planach gospodarowania wodami z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej oraz podejmowanie działań na rzecz współpracy z właściwymi władzami państw leżących poza granicami Unii Europejskiej

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
123.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	opracowanie kodeksu dobrej praktyki wędkarskiej regulującego m.in. stosowanie zanęt
124.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	gromadzenie danych i prowadzenie systemu informacyjnego gospodarowania wodami
125.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	wykonywanie standardowych pomiarów stanu zwierciadła wód podziemnych lub wydajności źródeł w punktach sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych
126.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 11 ust. 4 RDW	–	prowadzenie bazy danych zawierającej referencyjne informacje o obiektach hydrogeologicznych wraz z informacjami z dziedziny hydrogeologii
127.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 9 RDW	–	pobieranie opłat za usługi wodne i korzystanie z wód
128.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE	–	–	obowiązek przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć dla których stwierdzono możliwość znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko
129.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu	–	–	obowiązek uzyskania zatwierdzenia substancji czynnej środka ochrony roślin, sejfnerów i synergetyków

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
		środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG			
130.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG	–	–	obowiązek uzyskania zezwolenia na wprowadzenie do obrotu środka ochrony roślin
131.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych
132.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	obowiązki informacyjne względem społeczeństwa - Państwowa Straż Pożarna
133.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Seveso-II oraz dyrektywa Seveso-III	–	–	uwzględnienie problematyki awarii przemysłowych w aktach planowania przestrzennego
134.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	realizacja krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych i jego aktualizacja
135.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	wyznaczanie aglomeracji w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego
136.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	działania sprawozdawcze z realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
	PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE				
137.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 91/271/EWG	–	–	przegląd obszarów i granic aglomeracji
138.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	–	–	informowanie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
139.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	określenie, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, wykazu kąpielisk na terenie gminy
140.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	obowiązek prowadzenia ewidencji kąpielisk i jej aktualizacji
141.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	obowiązek sporządzania profilu wody w kąpielisku
142.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	obowiązek oznakowania kąpieliska
143.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	obowiązki związane z informowaniem ludności o jakości wody w kąpielisku oraz o zakazie kąpieli wraz z podaniem przyczyny zakazu

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
144.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/We z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	opracowanie projektu PZO dla obszaru Natura 2000
145.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	opracowanie projektu PO dla obszaru Natura 2000
146.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE, INFORMACYJNE I EDUKACYJNE	RDW	art. 13 RDW	–	realizacja działań zawartych w planie przeciwdziałania skutkom suszy w zakresie poprawy naturalnej retencji
147.	PROJEKTY BADAWCZO-ROZWOJOWE	DWP	–	–	identyfikacja znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych i definiowanie punktów inicjowania działań odwracających takie trendy (dotyczy oceny stanu JCWPd)
148.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW środki dla wspierania skutecznego i zrównoważonego wykorzystania wody w celu uniknięcia narażenia celów określonych w art. 4 oraz art 11ust. 3 lit. e RDW kontrola poboru powierzchniowych i	–	inwentaryzacja otworów wiertniczych o głębokości do 30 m w celu wykonywania ujęć wód podziemnych na potrzeby poboru wód podziemnych w ilości nieprzekraczającej 5 m^3/dobę, niewymagających sporządzenia projektu robót geologicznych zgodnie z wymogami "Prawa geologicznego i górniczego”

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
			podziemnych wód słodkich i piętrzenia słodkich wód powierzchniowych, w tym prowadzenie rejestru lub rejestrów poboru wody i obowiązek uprzedniego uzyskania zezwolenia na pobór lub piętrzenie wód. Kontrole te są systematycznie poddawane przeglądowi i w miarę potrzeby uaktualniane. Państwa Członkowskie mogą zwolnić z tych kontroli dla poboru lub piętrzenia, które nie mają znaczącego wpływu na stan wód		
149.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko	art. 59 ust. 1 lit. 2 u.i.o.ś. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 oraz z 2022 r. poz. 1071)	–	rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości wód podziemnych (stosowanie w rekultywacji odkrywek materiałów niestanowiących zagrożenia dla wód podziemnych)
150.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b i l i.o.ś.	–	realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarki odpadami (modernizacje/zamykanie składowisk odpadów komunalnych; monitoring składowisk)

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
151.	PRZEMYSŁ	RDW	art. 8 pkt 1 RDW	–	utworzenie systemu informacji o odwodnieniach górniczych (bazy danych), który będzie zawierał przekazywane raz w roku przez zarządzających obiektami prowadzącymi odwodnienia w skali regionalnej i lokalnej (kopalnie wgłębne i odkrywkowe) dane dotyczące wielkości odwodnienia i zasięgu leja depresji (w formie raportu)
152.	GOSPODARKA KOMUNALNA	dyrektywa 91/271/EWG; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 365 z 19.12.2014, str. 89, Dz. Urz. UE L 184 z 11.07.2015, str. 13, Dz. Urz. UE 150 z 14.06.2017 oraz Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 109)	art. 3 RDW dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych; art. 3 RDW w sprawie składowania odpadów; art. 4 RDW w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy	–	działania mające na celu uszczelnienie kanalizacji i zbiorników bezodpływowych na ścieki (stosowanie dostępnych technik w celu efektywnego uszczelnienia kanalizacji i zbiorników bezodpływowych na ścieki)
153.	ROLNICTWO	Dyrektywa Azotanowa	–	–	opracowanie planu nawożenia azotem
154.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącej zarządzania jakością wody w kąpieliskach	–	–	usuwanie odpadów i zanieczyszczeń w zasięgu pasa nadbrzeżnego
155.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROMORFOLOGICZNYCH	RDW	art. 11 ust. 3 lit. l RDW	–	włączenie analizy możliwości wykupu gruntów w strefie zagrożonej osuwiskami i abrazją klifów, jako jednej z alternatyw na etapie koncepcji zabezpieczenia obszarów zagrożonych abrazją klifów
156.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROMORFOLOGICZNYCH	RDW	art. 11 ust. 3 lit. l RDW	–	przy projektowaniu nowych umocnień i inwestycji w strefie brzegowej dążenie do zachowania naturalnych procesów przemieszczania się osadów
157.	OCHRONA SIEDLISK I GATUNKÓW	RDW	art. 11 ust. 3 lit. l RDW	–	stopniowe usuwanie odnawiających się inwazyjnych gatunków obcych drzew oraz krzewów
158.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE	RDSM	–	–	uwzględnianie uwarunkowań środowiskowych wynikających z zapisów planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich przy wydawaniu

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
					decyzji administracyjnych związanych z działalnością mogącą mieć wpływ na środowisko morskie
159.	MONITORING I EWALUACJA	RDSM	–	–	monitorowanie realizacji działań zawartych w: 1) planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy; 2) planach zarządzania ryzykiem powodziowym; 3) programie ochrony wód morskich;
160.	DZIAŁANIA KONTROLNE I NADZORCZE	RDW	art. 11 ust.1 i ust.4 zd.2 w zw. z lit. 13 Preambuły RDW	–	wprowadzenie w istniejących bądź uchwalenie w nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nakazów, zakazów i ograniczeń w zakresie tworzenia/utrzymywania stref buforowych oraz działań mających na celu ograniczenie presji ze strony turystyki i rekreacji
161.	PROJEKTY BADAWCZO-ROZWOJOWE	RDW	art. 11 ust.1 i ust.4 zd.2 RDW	–	opracowanie spójnej w skali kraju metodyki wyznaczania jezior do objęcia obszarem ochronnym zbiorników wód śródlądowych, pozwalającej w jednoznaczny sposób wskazać procedurę typowania jezior do objęcia obszarem ochronnym. Metodyka taka powinna zostać w oparciu o badania pilotażowe zrealizowane na jeziorach o różnym stanie ekologicznym oraz uwarunkowaniach zlewniowych
162.	PRZEMYSŁ	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko	–	–	zobowiązanie prowadzącego instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego
163.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 RDW	–	prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
164.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	RDW	art. 11 ust. 3 lit. c RDW	–	analiza możliwości zwiększania retencji w zlewni wraz z opracowaniem programu poprawy retencji w zlewni i realizacją przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji w zlewni
165.	OCHRONA SIEDLISK I GATUNKÓW	dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa	–	–	realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, dla których brak ustanowionego planu ochrony/planu zadań ochronnych na dzień sporządzenia IIaPGW, ale zostaną ustanowione w czasie jego obowiązywania bądź obowiązujący plan zadań ochronnych/plan ochrony zostanie zmieniony. Plan ochrony/ plan zadań ochronnych/zadania ochronne w odniesieniu do działań związanych z utrzymaniem lub poprawą stanu wód jest integralną częścią planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza na lata 2022–2027
166.	PRZEMYSŁ	RDW	art. 126 ust. 2 ustawy p.o.ś.	–	rozpatrzenie możliwości wykorzystania wód (solanek) z odwodnień zakładów górniczych w innych gałęziach przemysłu
167.	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW)	dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG	–	–	zakaz wprowadzania ścieków do ziemi w odległości do 1 km od granic kąpieliska miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz plaż publicznych nad wodami
168.	GOSPODARKA KOMUNALNA	RDW; dyrektywa dotycząca jakości wody do spożycia	art. 11 RDW i art. 8 dyrektywy dotyczącej	–	opracowanie analiz ryzyka albo dokumentacji hydrogeologicznej dla stref ochronnych ujęć wody

Lp.	Kategoria działań	Dyrektywa	Art. RDW lub odniesienie do innych dyrektyw	Kod IIaPGW (kod uzupełniony wyłącznie dla działań, które włączone zostały do zestawów działań z uwagi na ich bezpośredni wpływ na zidentyfikowaną presję na stan chemiczny JCWPd)	Nazwa działania
			jakości wody do spożycia		obejmujących teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej
169.	KSZTAŁTOWANIE NATURALNYCH WARUNKÓW HYDROMORFOLOGICZNYCH	RDW	art. 8 RDW, zał. V RDW	–	prowadzenie bazy danych o presjach hydromorfologicznych
170.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE	RDW	art. 11 ust. 3 lit. h i l RDW	–	ustanowienie obszarów ochronnych dla jezior dla których, w ramach realizacji działań z aPGW opracowano dokumentację na potrzeby utworzenia obszaru ochronnego i przygotowano lub złożono wniosek o ustanowienie tego obszaru
171.	DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE	RDW, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (Dz.U. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 226 z 29.08.2015, str. 4)	art. 11 ust. 3 lit. k RDW	–	zapobieganie lub ograniczanie emisji zanieczyszczeń, w tym emisji substancji priorytetowych, docierających do wód przez depozycję atmosferyczną poprzez opracowanie Krajowego Programu Ochrony Powietrza

Tabela nr 2. Katalog działań krajowych — część 2.

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
1.	r.s.sz.ś.w.	r.s.sz.ś.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
2.	art. 204 ust. 2 p.o.ś.	p.o.ś.	organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
3.	art. 215 i art. 216 p.o.ś.	p.o.ś.	organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
4.	art. 3 ust. 1 rozp. 850/2004	rozp. 850/2004	podmioty wytwarzające, wprowadzające do obrotu-lub stosujące substancje	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
5.	art. 99 ust. 2 pr.w. r.s.z.ś.p	pr.w. r.s.z.ś.p.	podmiot wprowadzający ścieki przemysłowe	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
6.	art. 250 p.o.ś.	p.o.ś.	prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
7.	art. 251 i art. 252 p.o.ś.	p.o.ś.	prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
8.	art. 264d p.o.ś.	p.o.ś.	właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (na podstawie informacji podanych przez prowadzących zakłady w zgłoszeniu)	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
9.	art. 253, art. 254 i art. 256 p.o.ś.	p.o.ś.	prowadzący zakład o dużym ryzyku	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
10.	art. 260 i art. 261 p.o.ś.	p.o.ś.	prowadzący zakład o dużym ryzyku	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
11.	art. 264 pkt 2 i 3 p.o.ś.	p.o.ś.	prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
12.	art. 389 pkt 1 pr.w. oraz art. 35 ust. 3 pkt 5 art. 397 ust.3 pr.w. – w zakresie właściwości jednostek	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający ścieki do wód lub urządzeń wodnych Jednostka organizacyjna PGW WP jako podmiot właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
	organizacyjnych PGW WP						
13.	art. 20 ust. 1-3 u.z.z.w.o.ś (jednostka odpowiedzialna - ustalenie taryfy); art. 24 i art. 27 pkt. 3 ust. 2) u.z.z.w.o.ś (jednostka regulacyjna - zatwierdzanie taryf)	u.z.z.w.o.ś	przedsiębiorstwa wodociagowo-kanalizacyjne (jednostka odpowiedzialna - określenie taryfy), dyrektor RZGW PGW WP (jednostka regulacyjna - zatwierdzenie taryfy)	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
14.	art. 133 ust. 4, 5 i 6 pr.w. oraz art.134 pr.w.	pr.w.	właściciel ujęcia wody	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
15.	art. 324 ust.2. pr.w. w związku z art. 75a pkt. 1 pr.w.	pr.w.	zarządcy otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
16.	art. 324 ust.2. pr.w. w związku z art. 132 pr.w.	pr.w.	PGW WP – wydanie decyzji (nałożenie obowiązku); właściciel gruntów – likwidacja studni	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
17.	art. 37 ust. 12 pr.w.	pr.w.	PGW WP, właściciel wód, właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska, państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej oraz dyrektor urzędu morskiego – zgodnie z właściwością określoną w art 37 ust. 12 pr.w.	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
18.	art. 3 ust. 3 pkt 1 u.u.p.g.	u.u.p.g.	gmina	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
19.	art. 3 ust. 3 pkt 2 u.u.p.g.	u.u.p.g.	gmina	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
20.	art. 3 ust. 3 pkt 3 u.u.p.g.	u.u.p.g.	gmina	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
21.	art. 5 ust. 1 pkt 2 u.u.p.g.	u.u.p.g.	właściciel nieruchomości	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
22.	art. 6c ust. 1 u.u.p.g.	u.u.p.g.	gmina	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
23.	art. 41 u.o.o.	u.o.o.	władający powierzchnią ziemi, na której stosowane są komunalne osady ściekowe do celów innych niż rolnictwo i uprawa roślin	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
24.	art. 66, art. 75 i art. 76 u.o.o.	u.o.o.	wytwórca komunalnych osadów ściekowych	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
25.	art. 96 ust. 6, 13 u.o.o.	u.o.o.	wytwórca komunalnych osadów ściekowych	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
26.	art. 324 ust. 2 pkt 8 pr.w.	pr.w.	organy gminy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
27.	art. 127, 128, 129, 130, 140 pr.w.	pr.w.	właściciele gruntów, podmioty prowadzące działalność rolną i przemysłową - odpowiednio do ustanowionych zakazów	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
28.	art. 389 pkt 2 oraz art. 34 pkt 14 pr.w.	pr.w.	właściciel lub użytkownik gruntu – jako wnioskodawca, PGW WP – jako organ właściwy w sprawie pozwolenia	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
29.	art. 6 ust. 2a u.r.ś.	u.r.ś.	właściwy marszałek województwa	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
30.	art. 324 ust. 4 pkt 4 pr.w.	pr.w.	minister właściwy do spraw środowiska we współpracy z ministrem właściwym ds. rolnictwa	IV kw 2024	PROLONGATA	nie	tak
31.	§ 3-6 r.s.p.ś.o.r.	r.s.p.ś.o.r.	użytkownik środków ochrony roślin	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
32.	art. 47 ust. 6 pkt 2 u.ś.o.r.	u.ś.o.r.	minister właściwy do spraw rolnictwa	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
33.	art. 57 rozp. 1107/2009 art. 74 u.ś.o.r.	rozp. 1107/2009; u.ś.o.r.	minister właściwy do spraw rolnictwa	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
34.	art. 67 ust. 1 rozp. 1107/2009, art. 80 u.ś.o.r.	rozp. 1107/2009; u.ś.o.r.	wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
35.	art. 96 ust. 1, 4, 12, 13 u.o.o.	u.o.o.	podmiot stosujący komunalne osady ściekowe lub ich wytwórca	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
			(przy osadach stosowanych w rolnictwie i uprawie roślin)				
36.	art. 107 pr.w. w zw. z podrozdz. 1.2.2. załącznika do r.p.pr.dz.z.a.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. z 2020 r. poz. 243)	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
37.	art. 107 pr.w. w zw. z podrozdz. 1.3. załącznika do r.p.pr.dz.z.a.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
38.	art. 107 pr.w. w zw. z podrozdz. 1.4. załącznika do r.p.pr.dz.z.a.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	podmiot przechowywujący nawozy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
39.	art. 107 pr.w. w zw. z podrozdz. 1.5. .załącznika do r.p.pr.dz.z.a.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
		przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”					
40.	art. 107 pr.w. w zw. z art. 20 ust. 1 pkt 1-2 i ust. 3 u.o.n.i.n. i podrozdz. 1.2.1 załącznika do r.p.pr.dz.z.a.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	podmiot stosujący nawozy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
41.	art. 4 ust. 1 pkt 5 i 7, ust. 2 (pkt. 1 lit. k; pkt 3, 7 i 10) u.j.d.r.	u.j.d.r.	ODR, CODR	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
42.	art. 107 pr.w. w zw. z podrozdz. 1.2.3. załącznika do r.p.pr.dz.z.a.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	podmioty prowadzące produkcję rolną i podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 pr.w.	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
43.	art. 9 ust. 3 pr.w.	pr.w.	organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami zgodnie z art.14 ust.1 pr.w. Prezes Wód Polskich; dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich dyrektor ZZ WP;	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
			kierownik NW WP; dyrektor urzędu morskiego; wojewoda; starosta; wójt, burmistrz lub prezydent miasta				
44.	art. 1 ust. 2 pkt 3 u.p.i.z.p., art. 73 ust.1 pkt 3 p.o.ś.	u.p.i.z.p. p.o.ś.	organy właściwe w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
45.	art. 425 ust. 1 pr.w.	pr.w.	podmiot planujący realizację inwestycji lub działań mogących wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
46.	art. 64 ust. 1 pkt 4 i ust. 1c, art. 70 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 1 pkt 4, art. 90 ust. 2 pkt 2 u.i.o.ś.	u.i.o.ś.	organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach + organ właściwy do wydania oceny wodnoprawnej	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
47.	art. 135 ust. 4 w zw. z ust. 1 pkt 2 albo ust. 2 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
48.	art. 10 ust. 1 pkt 9, art. 15 pkt 7, art. 39 ust. 3 pkt 2, art. 56 i art. 64 ust. 1 u.p.i.z.p. art. 73 ust. 1 pkt 3 p.o.ś.	u.p.i.z.p. p.o.ś.	organy właściwe w sprawach planowania przestrzennego oraz organy właściwe do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
49.	art. 75 pkt 2 lit. a i pkt 3 lit b pr.w. art. 127, 128, 130 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z wód, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
50.	art. 389 pkt 1 oraz art. 35 ust. 3 pkt 1 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych dokonujący poboru wód	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
51.	art. 389 pkt 2 oraz art. 34 pkt 7 pr.w.	pr.w.	podmiot prowadzący sztuczne zasilanie wód podziemnych	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
52.	art. 389 pkt 1 pr.w. oraz art. 35 ust. 3 pkt. 5 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający ścieki do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
53.	art. 75 pkt 2) lit. d) pr.w. w zw. z art. 334 i 335 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z wód (w zakresie realizacji zakazu) PGW WP, Inspekcja Ochrony Środowiska – w zakresie kontroli gospodarowania wodami	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
54.	§ 17 r.s.sz.ś.w.	r.s.sz.ś.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający wody opadowe lub roztopowe	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
55.	§ 17. ust. 1, ust. 3 r.s.sz.ś.w.	r.s.sz.ś.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający wody opadowe lub roztopowe	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
56.	§ 17 ust. 4 r.s.sz.ś.w.	r.s.sz.ś.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający wody opadowe lub roztopowe	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
57.	art. 389 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający wody opadowe lub roztopowe	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
58.	art. 389 pkt 7 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z wód	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
59.	art. 389 pkt 6 i art. 394 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z wód	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
60.	art. 75 pkt 1 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z wód, właściwy organ PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
61.	art. 389 pkt 1 pr.w., art. 35 ust.3 pkt. 5 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych wprowadzający ścieki	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
62.	art. 77 ust. 1 pkt 3 lit. a pr.w.	pr.w.	inwestor, właściciel lub użytkownik gruntu	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
63.	art. 396 ust. 1 pr.w.	pr.w.	właściwy organ PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
64.	art. 75 pkt 2 lit. a i pkt 3 lit b pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z wód, organ wydający pozwolenie wodnoprawne	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
65.	art. 229 pr. w., art. 6 ust. 1 pkt 1,2 i 5	pr.w.	podmiot korzystający z wód	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
	u.o.p., art. 15 ust. 1 u.o.p., art. 33 ust. 1 u.o.p.	u.o.p.					
66.	art. 59 ust. 1 pkt 1 u.i.o.ś.	u.i.o.ś.	inwestor – w zakresie przedłożenia wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
67.	art. 35 u.ś.o.r.	u.ś.o.r.	użytkownik środków ochrony roślin	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
68.	art. 75 pkt 2 lit. b pr.w., 76 ust. 1 pr.w.	pr.w.	użytkownik wód	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
69.	art. 26, art. 27 u.o.p.	u.o.p.	minister właściwy do spraw środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
70.	art. 27 u.o.p.	u.o.p.	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
71.	art. 34 u.o.p.	u.o.p.	właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska albo dyrektor właściwego urzędu morskiego	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
72.	art. 120 ust. 2 u.o.p.	u.o.p.	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
73.	art. 26, art. 27a u.o.p.	u.o.p.	minister właściwy do spraw środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
74.	art. 110 ust. 2 i 3 pr.w.	pr.w. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
75.	art. 59, art. 81, art. 82, art. 132, art. 134	pr.w.	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej – w zakresie	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
	ust. 1, art. 135 art. 141, art. 212 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 252 ust. 1, art. 334, art. 349 ust. 2 i 9 pr.w.		ustanowienia celów środowiskowych, PGW WP – jako organ prowadzący kontrolę gospodarowania wodami, właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, ustanawiania stref ochronnych ujęć obejmujących teren ochrony bezpośredniej oraz w zakresie nałożenia obowiązku zlikwidowania nieczynnych studni, Inspekcja Ochrony Środowiska – jako organ kontroli wymagań ochrony środowiska, wojewoda – jako organ właściwy w sprawie ustanawiania stref ochronnych obejmujących teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej oraz ustanawiania obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, właściciel ujęcia wody w zakresie analizy ryzyka				
76.	art. 31 ust. pr. w.	pr.w.	wojewoda	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
77.	art. 324 ust.2. pr.w. w związku z art. 17 ust. 1 pkt 3 lit c) pr.w.	pr.w.	wykonawca robót, organy właściwe w sprawach zgód wodnoprawnych	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
78.	art. 389 pkt 1 oraz art. 35 ust. 3 pkt 2 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych dokonujący piętrzenia lub retencjonowania wód	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
79.	art. 389 pkt 1 oraz art. 35 ust. 3 pkt 6 pr.w.	pr.w.	podmiot korzystający z usług wodnych w zakresie korzystania z wód do celów energetyki	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
80.	art. 324 ust.2 pkt 11 pr.w.	pr.w.	PGW WP	2023	NOWE	tak	nie
81.	art. 324 ust.2. pr.w. w związku z art.	pr.w.	PGW WP	co 6 lat	NOWE	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
	318 ust. 1 pkt 11 pr.w.						
82.	art. 416 ust.1 pr.w.	pr.w.	właściwy organ PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
83.	art. 416 ust. 1 pr.w.	pr.w.	Właściwy organ PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
84.	art. 6 ust. 2a u.r.ś.	u.r.ś.	właściwy marszałek województwa	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
85.	art. 196 ust. 3, 4, 14 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
86.	art. 371, 377 ust. 1 pkt 1 i 3 pr.w.	pr.w.	IMGW-PIB	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
87.	art. 349 ust. 5 pr.w.	pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
88.	art. 349 ust. 16 pr.w.	pr.w.	PGW WP	co 6 lat	NOWE	tak	nie
89.	art. 2a u.r.ś	u.r.ś.	właściciel wód – w przypadku wód Skarbu Państwa – PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
90.	–	uchwała nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (M.P. poz. 941)	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej – zgodnie z właściwością wskazaną w Uchwale	2023	NOWE	nie	tak
91.	art. 118 u.o.p.	u.o.p.	podmiot prowadzący działania	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
92.	art. 37b u.o.m.	u.o.m.	urzędy morskie	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
93.	art. 380 pkt. 1 pr.w.	pr.w.	PSH	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
94.	art. 59 ust. 1 pkt 2 u.i.o.ś.	u.i.o.ś	inwestor w zakresie złożenia wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
95.	art. 59 ust. 2 pkt 1 u.i.o.ś.	u.i.o.ś	inwestor w zakresie złożenia wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
96.	art. 59 ust. 2 pkt 2 u.i.o.ś. w zw. z art. 96 ust. 1 i 3 i art. 97 ust. 1 u.i.o.ś.	u.i.o.ś	inwestor w zakresie złożenia wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, RDOŚ w zakresie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
97.	art. 42 ust. 1 pr.w.	pr.w.	organizator miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
98.	art. 344 ust. 1 pkt 1 pr.w.	pr.w.	państwowy powiatowy inspektor sanitarny	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
99.	art. 46 pkt 2 u.i.o.ś. art. 34 ust. 1 u.o.p.	u.i.o.ś u.o.p.	organ opracowujący projekt dokumentu	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
100.	art. 111 ust.2 pr.w.	pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska	co 4 lata	PROLONGATA	tak	nie
101.	art. 349 ust. 8 pr.w.	pr.w.	PSH	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
102	art 350 pr.w.	pr.w.	właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
103.	art. 334 i art. 335 pr.w.	pr.w.	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, PGW WP, Inspekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Inspekcja Sanitarna, dyrektorzy urzędów morskich – zgodnie z właściwością określoną w art. 335 pr.w.	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
104.	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś.	u.i.o.ś.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
105.	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś.	u.i.o.ś.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
106.	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś art. 334 i art. 335 pr.w.	u.i.o.ś. pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska, PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
107.	art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b u.i.o.ś art. 379 p.o.ś	u.i.o.ś. p.o.ś.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
108.	art. 269 p.o.ś.	p.o.ś.	komendant powiatowy lub / przy udziale wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
109.	art. 335 ust. 5 pr.w. – w zakresie wskazanie organu prowadzącego kontrole art. 99 i art. 100 pr.w. – w zakresie podstawy prawnej do wydania rozporządzenia określającego parametry podlegające kontroli	pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
110.	art. 335 ust. 5 pr.w. – w zakresie wskazanie organu prowadzącego kontrole art. 99 i art. 100 pr.w. – w zakresie podstawy prawnej do wydania rozporządzenia określającego parametry podlegajace kontroli	pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
111.	art. 12 ust. 1 u.z.z.w.o.ś.	u.z.z.w.o.ś.	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
112.	art. 12 ust. 2-4 u.z.z.w.o.ś. art. 4 ust. 1 pkt 1 u.p.i.s. §11 pkt 4 r.j.w.p.s.	u.z.z.w.o.ś. u.i.o.ś. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. poz. 2294)	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
113.	art. 334 pkt 8 pr.w.	pr.w.	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
114.	art. 56 ust. 9, art. 123 u.o.p.	u.o.p.	właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
115.	art. 102 ust. 1 pr.w., art. 108 pr.w.	pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
116.	art. 77 p.o.ś.	p.o.ś.	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz w sprawie szkolnictwa wyższego i nauki, organizatorzy kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
117.	art. 78 p.o.ś.	p.o.ś.	środki masowego przekazu	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
118.	art. 4 ust. 3 u.o.p.	u.o.p.	organy administracji publicznej, instytucje naukowe i oświatowe, publiczne środki masowego przekazu	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
119.	art. 324 ust. 2 pkt 4 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
120.	art. 324 ust. 2 pkt 4 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
121.	art. 324 ust. 2 pkt 4 pr.w.	pr.w.	organy administracji rządowej i PGW WP	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
122.	art. 15 pr.w.	pr.w.	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
123.	art. 324 ust. 4 pkt 4 pr.w.	pr.w.	minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw środowiska	IV kw 2024	PROLONGATA	nie	tak
124.	art. 330 ust. 1 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
125.	art. 380 pkt. 1 pr.w.	pr.w.	PSH	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
126.	art. 380 pkt 3 lit. b pr.w.	pr.w.	PSH	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
127.	art. 255, art. 299 ust.1 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
128.	art. 104 ust. 1 pkt 1 u.i.o.ś.	u.i.o.ś.	inwestor w zakresie złożenia wniosku o decyzję o	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
			środowiskowych uwarunkowaniach, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, GDOŚ				
129.	art. 7. ust. 1 u.ś.o.r.	u.ś.o.r.	producenci środków ochrony roślin	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
130.	art. 28 ust. 1 rozp. 1107/2009 art. 7 w zw. z art. 3 u.ś.o.r.	rozp. 1107/2009; u.ś.o.r.	podmiot zamierzający wprowadzić do obrotu środek ochrony roślin	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
131.	art. 260 i art. 265 p.o.ś.	p.o.ś.	właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej (na podstawie informacji przedstawionych przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku)	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
132.	art. 267 p.o.ś.	p.o.ś.	właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
133.	art. 1 ust. 2 pkt 5, art. 10 ust.1 pkt 6 u.p.i.z.p., art. 11 ust. pkt 5 lit. j, art. 17 pkt 6 lit. a tiret szósty; art. 73 ust.3, 3a, 4 p.o.ś.	u.p.i.z.p. p.o.ś.	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
134.	art. 88 pr.w.	pr.w.	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w zakresie sporządzenia i aktualizacji KPOŚK, gminy w aglomeracjach w zakresie realizacji programu.	co 4 lata	PROLONGATA	tak	nie
135.	art. 87 ust. 1 pr.w.	pr.w.	rada gminy	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
136.	art. 89 ust. 1 pr.w. – w zakresie sporządzania sprawozdania corocznego przez gminy i	pr.w.	wójt, burmistrz, prezydent miasta, PGW WP minister właściwy do spraw gospodarki wodnej - odpowiednio do zakresu sprawozdawczości	co roku – w zakresie sporządzania sprawozdania przez gminy co 2 lata – w zakresie sprawozdania sporządzanego przez	NOWE	nie	tak

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
	przekazywania go od PGW WP art. 90 pr.w. – w zakresie uprawnień kontrolnych PGW WP art. 94 – w zakresie sprawozdania ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej dla Rady Ministrów		wynikającego z art. 89, 90 i 94 pr.w.	ministra właściwego ds. gospodarki wodnej			
137.	art. 92 pr.w.	pr.w.	wójt, burmistrz, prezydent miasta	co 2 lata	NOWE	tak	nie
138.	art. 12 ust. 5 u.z.z.w.o.ś.	u.z.z.w.o.ś.	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	działanie ciągłe	PROLONGATA	nie	tak
139.	art. 37 ust. 2 pr.w.	pr.w.	rada gminy	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
140.	art. 38 ust. 1 pr.w.	pr.w.	wójt, burmistrz lub prezydent miasta	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
141.	art. 51 ust. 3 pkt 1 pr.w.	pr.w.	organizator kąpieliska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
142.	art. 45 ust. 1 pr.w.	pr.w.	organizator kąpieliska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
143.	art. 347 ust. 1 pr.w.	pr.w.	właściwy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
144.	art. 28 u.o.p.	u.o.p.	właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
145.	art. 29 u.o.p.	u.o.p.	minister właściwy do spraw środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
146.	art. 185 pr.w.	pr.w.	podmioty wskazane w planie przeciwdziałania skutkom suszy jako realizujące działania	co 6 lat	NOWE	tak	nie
147.	art. 53. ust. 1, art. 59, art. 60 ust. 1, art. 350 pr.w.	pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska, PSH – odpowiednio do zakresu prowadzonego monitoringu środowiska	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
148.	art. 324 ust. 2 pkt. 7 pr.w. oraz art. 334 pkt. 1 i 4 pr.w.	pr.w.	wszystkie gminy w obrębie JCWPd, RZGW	działanie ciągłe	NOWE	TAK	NIE

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
149.	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. poz. 796) – zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia l.p. 1 i 16	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. poz. 796)	podmiot prowadzący działalność górniczą	działanie ciągłe	NOWE	TAK	NIE
150.	dział. III, art. 35 - 40 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 oraz z 2022 r. poz. 1250, 1726 i 2127)	u.o.o.	właściciel/użytkownik	działanie ciągłe	NOWE	TAK	NIE
151.	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	pr.w.	PSH – w zakresie zgromadzenia informacji i utworzenia bazy danych	działanie ciągłe	NOWE	TAK	NIE
152.	art. 4 ust. 1 u.u.p.g.; rozdz.2 u.z.z.w.o.ś.; rozdział 7 §35 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.	art. 4 ust. 1 u.u.p.g.; rozdz. 2 u.z.z.w.o.ś.; rozdział 7 § 35 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	właściciel, gminy	działanie ciągłe	NOWE	TAK	NIE

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
	U. z 2022 r. poz. 1225)						
153.	art. 105a ust. 1 pr.w.	pr.w.	wskazane w art. 105a pr.w. podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 pr.w.	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
154.	art. 324 ust. 2 pkt 5 pr.w.	pr.w.	dyrektor właściwego urzędu morskiego – jako organ administracji morskiej właściwy w sprawie pasa technicznego w zakresie mienia wyrzuconego z morza oraz działek w stosunku do których jest trwałym zarządcą, gmina – jako organ właściwy w sprawie utrzymania czystości i porządku w gminie, organizator kąpieliska – jako zarządzający kąpieliskiem	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
155.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	dyrektor urzędu morskiego	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
156.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	dyrektor urzędu morskiego	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
157.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w., art. 20 i 21 u.g.o.	pr.w. u.g.o.	dyrektor parku narodowego; właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego poza obszarem parku narodowego; właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
158.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	dyrektor urzędu morskiego/właściwy zarząd zlewni, RDOŚ, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
159.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	minister właściwy do spraw gospodarki morskiej	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak

Lp.	Podstawa prawna działania	Akt prawny	Jednostka odpowiedzialna	Harmonogram realizacji działanie ciągłe - działanie realizowane w sposób ciągły np. 2023 - rok zakończenia działania np. co 6 lat - realizowane cykliczne we wskazanym okresie	Typ działania [PROLONGATA/ NOWE] prolongata - prolongata z aPWŚK	Działanie podstawowe [tak/nie]	Działanie uzupełniające [tak/nie]
160.	art. 324 ust. 4 pkt 1 pr.w.	pr.w.	organ właściwy w sprawie sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – wójt, burmistrz, prezydent miasta (art. 15 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, 1846 i 2185))	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
161.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	PGW WP	2023	NOWE	nie	tak
162.	art. 237 p.o.ś.	p.o.ś.	właściwy organ ochrony środowiska	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
163.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
164.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	właściwy RZGW, zarządy zlewni – zgodnie z właściwością wynikającą z art. 240 ust. 3 i ust. 4 pr.w.	2027	NOWE	nie	tak
165.	art. 28, art. 29 u.o.p. art. 324 ust. 4 pkt 1 pr.w.	u.o.p. pr.w.	RDOŚ, PGW WP, PGL LP, właściciele i zarządcy gruntów, PZW, gminy, właściciele urządzeń wodnych – odpowiednio do przypisanych im działań ochronnych w planie ochrony lub planie zadań ochronnych	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
166.	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	pr.w.	podmiot prowadzący działalność górniczą	działanie ciągłe	NOWE	nie	tak
167.	art. 75 pkt 3 lit. e oraz art. 76 ust. 1 pr.w.	pr.w.	użytkownik wód	działanie ciągłe	PROLONGATA	tak	nie
168.	art. 134 oraz 133 ust. 3. pr.w.	pr.w.	właściciel ujęcia wody	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
169.	art. 329 ust.2 pkt 12 pr. w.	pr.w.	PGW WP	działanie ciągłe	NOWE	tak	nie
170.	art. 141 ust. 1 pr.w.	pr.w.	PGW WP, wojewoda	2027	NOWE	tak	nie
171.	art. 91c p.o.ś.	p.o.ś.	minister właściwy do spraw klimatu	2024	NOWE	tak	nie

Tabela nr 3. Katalog działań krajowych — objaśnienia

art. 11 ust 3 pkt b RDW	środki uznane za odpowiednie do celów art. 9
art. 11 ust 3 pkt c RDW	środki dla wspierania skutecznego i zrównoważonego wykorzystania wody w celu uniknięcia narażenia celów określonych w art. 4
art. 11 ust 3 pkt d RDW	środki dla spełnienia wymogów art. 7, włączając środki dla zabezpieczenia jakości wody w celu zredukowania poziomu uzdatniania wymaganego dla produkcji wody do spożycia
art. 11 ust 3 pkt e RDW	kontrola poboru powierzchniowych i podziemnych wód słodkich i piętrzenia słodkich wód powierzchniowych, w tym prowadzenie rejestru lub rejestrów poboru wody i obowiązek uprzedniego uzyskania zezwolenia na pobór lub piętrzenie wód. Kontrole te są systematycznie poddawane przeglądowi i w miarę potrzeby uaktualniane. Państwa Członkowskie mogą zwolnić z tych kontroli dla poboru lub piętrzenia, które nie mają znaczącego wpływu na stan wód
art. 11 ust 3 pkt f RDW	kontrole, obejmujące wymóg uzyskania uprzedniego zezwolenia na sztuczne zasilanie lub uzupełnienie części wód podziemnych. Woda może być pobrana z każdych wód powierzchniowych lub podziemnych, pod warunkiem, że wykorzystanie tego źródła nie naraża osiągnięcia celów środowiskowych, ustalonych dla tego źródła lub zasilanej lub uzupełnianej części wód podziemnych. Kontrole te są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane
art. 11 ust 3 pkt g RDW	wymóg uzyskania uprzedniej regulacji, takiej jak zakaz wprowadzania zanieczyszczeń do wody dla zrzutów ze źródeł punktowych mogących spowodować zanieczyszczenie lub uprzedniego zezwolenia lub rejestracji opartej na ogólnie wiążących zasadach, ustanawiającego kontrole emisji dla danych zanieczyszczeń, uwzględniając kontrole zgodnie z art. 10 i 16. Kontrole te są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane
art. 11 ust 3 pkt h RDW	środki zapobiegające lub kontrolujące wprowadzenie zanieczyszczeń, dla rozproszonych źródeł mogących spowodować zanieczyszczenie. Kontrole mogą przyjmować formę wymogu uzyskania uprzedniej regulacji, takiej jak zakaz wprowadzania zanieczyszczeń do wody, uprzedniego zezwolenia lub rejestracji opartej na ogólnie wiążących zasadach, gdzie taki wymóg nie jest inaczej przewidziany przez prawodawstwo wspólnotowe. Kontrole te są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane
art. 11 ust 3 pkt i RDW	środki dla każdych innych szkodliwych wpływów na stan wód określonych na mocy art. 5 i załącznika II, w szczególności dla zapewnienia, że warunki hydromorfologiczne części wód są zgodne z osiągnięciem wymaganego stanu ekologicznego czy dobrego potencjału ekologicznego dla części wód określonych jako sztuczne lub silnie zmienione. Kontrole w tym celu mogą przyjąć formę wymogu uzyskania uprzedniego zezwolenia lub rejestracji opartej na ogólnie wiążących zasadach, gdzie taki wymóg nie jest w inny sposób przewidziany przez prawodawstwo wspólnotowe. Kontrole takie są okresowo przeglądane i w miarę potrzeby uaktualniane
art. 11 ust 3 pkt j RDW	zakaz bezpośrednich zrzutów zanieczyszczeń do wód podziemnych
art. 11 ust 3 pkt k RDW	środki dla wyeliminowania zanieczyszczenia wód powierzchniowych przez substancje określone w wykazie substancji priorytetowych oraz dla stopniowego ograniczania zanieczyszczenia przez inne substancje, które w innym przypadku mogłyby uniemożliwiać osiągnięcie przez Państwa Członkowskie celów dla części wód powierzchniowych, określonych w art. 4
art. 11 ust 3 pkt l RDW	wszelkie inne środki dla zapobiegania znacznym stratom zanieczyszczeń z instalacji technicznych oraz dla zapobiegania i/lub zredukowania wpływu przypadkowych zanieczyszczeń, na przykład na skutek powodzi, w tym bezpośrednich systemów wykrywania i wczesnego ostrzegania o takich przypadkach, włączając wszystkie właściwe działania redukujące ryzyko dla ekosystemów wodnych w przypadkach awarii, których nie można było przewidzieć
art. 3 ust. 4 RDW	działania mające na celu zapewnienie koordynacji osiągnięcia celów środowiskowych w całym obszarze międzynarodowego dorzecza
art. 11 ust. 4 RDW	działania mające na celu wypełnienie art. 11 ust. 4 RDW

r.j.w.p.s.	rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294)
r.p.pr.dz.z.a.w.	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz. U. poz. 243)
r.s.p.ś.o.r.	rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie sposobu postępowania przy stosowaniu i przechowywaniu środków ochrony roślin (Dz. U. poz. 625)
r.w.t.b.h.	rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065)
rozp. 850/2004	rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniającego dyrektywę 79/117/EWG (Dz.U. UE. L 158 z 2004 r. str. 7)

rozp. 1107/2009	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. U. UE L 309 z dnia 24 listopada 2009 r., str. 1, z późn. zm.)
u.g.o.	ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1718)
u.j.d.r.	ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2020 r. poz. 721)
u.o.m.	ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094)
u.o.n.i.n.	ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76 oraz z 2022 r. poz. 1370)
u.r.ś.	ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 883)
u.ś.o.r.	ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097 oraz z 2022 r. poz. 2185)
u.u.p.g.	ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, 1549 i 1768)
u.z.k.	ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, 583 i 2185)

ODR	ośrodki doradztwa rolniczego

Załącznik nr 8

KATALOG DZIAŁAŃ DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII WÓD

1. Dla poszczególnych kategorii wód został przygotowany odrębny katalog działań, uwzględniający specyfikę danej kategorii wód.
2. W przypadku obszaru dorzecza Dniestru jest to katalog działań dla: JCWP RW prezentowany w tabelach nr 1–15.

Tabela nr 1. Katalog działań JCWP RW — informacje o działaniu — część 1 357
Tabela nr 2. Katalog działań JCWP RW — informacje o działaniu — część 2 370
Tabela nr 3. Katalog działań JCWP RW — kod i nazwa działania wg KE (główne rodzaje środków) — część 1 378
Tabela nr 4. Katalog działań JCWP RW — kod i nazwa działania wg KE (główne rodzaje środków) — część 2 380
Tabela nr 5. Katalog działań JCWP RW — oddziaływanie na presje znaczące (oznaczenie kodowe) — część 1 382
Tabela nr 6. Katalog działań JCWP RW — oddziaływanie na presje znaczące (oznaczenie kodowe) — część 2 384
Tabela nr 7. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w odniesieniu do presji znaczącej 386
Tabela nr 8. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w odniesieniu do wskaźników presji znaczącej — część 1 389
Tabela nr 9. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w odniesieniu do wskaźników presji znaczącej — część 2 391
Tabela nr 10. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w kontekście poprawy elementów biologicznych 394
Tabela nr 11. Katalog działań JCWP RW — skutki społeczno-gospodarcze 396
Tabela nr 12. Katalog działań JCWP RW — ocena skuteczności działań w ramach IIaPGW 405
Tabela nr 13. Katalog działań JCWP RW — warunki uzupełniające 409
Tabela nr 14. Katalog działań JCWP RW — analiza efektywności kosztowej w odniesieniu do presji 411
Tabela nr 15. Objaśnienia 415

Tabela nr 1. Katalog działań JCWP RW — informacje o działaniu — część 1.

Lp.	*Kategoria działań*	*Kod IIaPGW:* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Grupa działań*	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*Nazwa działania*	*Opis działania*	*Zastosowanie działania*
Katalog działań dla JCWP rzecznych (RW) — informacje o działaniu							
Lp.	**kategoria działań IIaPGW**	**kod IIaPGW**	**grupa działań / Nazwa grupy**	**numer działania**	**nazwa działania**	**opis działania**	**zastostosowanie**
1.	Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków	**RWHM_01**	udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_01.03**	rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50)	rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań ograniczających negatywny wpływ obiektów piętrzących na cele środowiskowe wynikające z wymagań dla obszarów chronionych w zakresie dobrego stanu hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50)	jeżeli dla JCWP wskazano cel środowiskowy: Stan hydromorfologii wg wymogów rzek włosienicznikowych (HQA >= 50 i HMS <=20, con. 3 naturalne elementy morfologiczne, czyli HIRK>0,65) lub wylewy. Stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia celu wynikającego z wymagań dla obszarów przyrodniczych - stan hydromorfologii wg wymogów rzek włosienicznikowych lub wylewy (1 — zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celu wynikającego z wymagań dla obszarów przyrodniczych). Warunek: a) wskaźniki reżim: presja znacząca silna (3) b) wskaźniki ciągłość: presja znacząca silna 3 lub 36 - presja znacząca bardzo silna. Czynniki sprawcze: budowle piętrzące PPH2 zakres działania z KPRWP — podstawą jest określenie zakresu do poprawy wskaźnika PPH2 do wartości presji umiarkowanej
2.	Zapewnienie ciągłości biologicznej i	**RWHM_01**	udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z	**RWHM_01.05**	analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych/przebudowa budowli poprzecznych na	analiza możliwości likwidacji budowli poprzecznych/przebudowa budowli poprzecznych na bystrza/innych działań w	działanie przypisane do JCWP, których potrzeby udrożnienia wynikają z: • opracowania pn.: „Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości

	morfologicznej rzek i potoków		uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych		bystrza/innych działań w zakresie zapewnienia drożności	zakresie zapewnienia drożności z uwzględnieniem wykazu budowli przedstawionym w tabelach załącznika Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli. Realizacja działań w zakresie drożności zgodnie z przeprowadzoną analizą	morfologicznej rzek w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału części wód w Polsce"; • wymagań gatunków chronionych zidentyfikowanych w opracowaniu pn.: „Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych"; •analizy wartości indeksu D badań ichtiofauny przeprowadzonych w ramach PMŚ; czynniki sprawcze: budowle piętrzące PPH2; działanie przypisane do budowli, dla których pozyskane dane (baza HYMO, wyniki ankietyzacji) wskazują na brak ciągłości biologicznej oraz możliwość usunięcia budowli (zły stan techniczny budowli, obiekt nie pełni już swoich funkcji)
3.	Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków	**RWHM_02**	przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_02.01**	analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych	analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych z uwzględnieniem wykazu budowli przedstawionym w tabelach załącznika Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą	działanie przypisane do JCWP, których potrzeby udrożnienia wynikają z: • opracowania pn.: „Ocena potrzeb i priorytetów udrożnienia ciągłości morfologicznej rzek w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału części wód w Polsce"; • wymagań gatunków chronionych zidentyfikowanych w opracowaniu pn.: „Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych"; •analizy wartości indeksu D badań ichtiofauny przeprowadzonych w ramach PMŚ; czynniki sprawcze: budowle piętrzące PPH2; działanie przypisane do budowli, dla których pozyskane dane (baza HYMO, wyniki ankietyzacji, weryfikacja ortofotomapy) wskazują na brak ciągłości biologicznej. Działanie stanowi prolongację działań dotyczących drożności do katalogu ogólnego z aPWSK
4.	Zapewnienie ciągłości	**RWHM_02**	przebudowa budowli piętrzących w zakresie	**RWHM_02.02**	opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia	działanie ma na celu opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia	działanie przypisane do JCWP ze względu na presję znaczącą silną 3 lub 36 - presję znaczącą bardzo silną - czynniki sprawcze:

	biologicznej rzek i potoków		zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych		budowli piętrzących na cieku wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej	budowli piętrzących na cieku wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej	budowle piętrzące PPH2. Działanie przypisane do JCWP, w obrębie których występują budowle, dla których pozyskane dane (baza HYMO, wyniki ankietyzacji, weryfikacja ortofotomapy) wskazują na brak ciągłości biologicznej. Działania te stanowią prolongację działań z aPWŚK do JCWP
5..	Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków	**RWHM_02**	przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_02.03**	realizacja wybranego wariantu udrożnienia cieku — działanie inwestycyjne	działanie ma na celu realizację wybranego wariantu udrożnienia cieku. Wariant udrożnienia został wybrany w ramach działania „Opracowanie wariantowej analizy sposobu udrożnienia budowli piętrzących na cieku wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej”	działanie przypisane do JCWP ze względu na presję znaczącą silną 3 lub 36 - presję znaczącą bardzo silną - czynniki sprawcze: budowle piętrzące PPH2. Działanie przypisane do JCWP, w obrębie których występują budowle, dla których pozyskane dane (baza HYMO, wyniki ankietyzacji, weryfikacja ortofotomapy) wskazują na brak ciągłości biologicznej. Działania te stanowią prolongację działań z aPWŚK do JCWP
6.	Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków	**RWHM_02**	przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_02.04**	przebudowa budowli poprzecznych w sposób, który zapewnia przywrócenie ciągłości biologicznej	działanie polega na realizacji zaplanowanych inwestycji, które uwzględniają przebudowę budowli poprzecznych w zakresie umożliwiającym przywrócenie ciągłości biologicznej	działanie przypisane do JCWP ze względu na presję znaczącą silną 3 lub 36 - presję znaczącą bardzo silną - czynniki sprawcze: budowle piętrzące PPH2. Działanie przypisane do JCWP, w obrębie których występują budowle, dla których pozyskane dane (baza HYMO, wyniki ankietyzacji, weryfikacja ortofotomapy) wskazują na brak ciągłości biologicznej. Działanie to stanowi prolongację działań z aPWŚK oraz wdrożenie działań z aPZRP, które dotyczą przebudowy konkretnych obiektów piętrzących
7.	Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków	**RWHM_02**	ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP	**RWHM_02.06**	ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP	ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z	działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności, czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w zamieszczono w tabelach

						przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w tabelach załącznika do IIaPGW — Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli	załącznika do IIaPGW — Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli
8.	Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków	**RWHM_02**	kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb	**RWHM_02.07**	kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb	działania kontrolno-administracyjne wskazane dla drożności biologicznej. Celem działania jest kontrola, czy dane urządzenie/budowla (np. przepławka, kanał obiegowy, bystrze) jest prawidłowo eksploatowane i umożliwia migrację ryb (np. czy wlot przepławki od górnej i dolnej wody nie jest zamknięty, czy jest odpowiedni przepływ przez przepławkę, czy nie jest zablokowana śmieciami, czy użytkownik prowadzi obserwacje migracji ryb). Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w tabelach załącznika do IIaPGW — Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli. Kontrolę należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Działanie realizowane w ramach kontroli gospodarowania wodami, o jakiej mowa w art. 334 pr.w.	działanie ma na celu kontrolę funkcjonowania urządzeń służących do migracji ryb. Działanie przypisywane dla budowli, dla których stwierdzono występowanie urządzeń mających na celu zapewnienie migracji ryb. Działanie realizowane w ramach kontroli gospodarowania wodami, o jakiej mowa w art. 334 pr.w.
9.	Zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków	**RWHM_02**	monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb	**RWHM_02.08**	monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb	monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP, analiza możliwości wdrożenia działań	działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w tabelach załącznika do IIaPGW — Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli

						zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w tabelach załącznika do IIaPGW — Zestaw działań JCWP RW — Wykaz działań dla budowli	
10.	Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków	**RWHM_03**	ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych	**RWHM_03.01**	rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta	rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji)	JCWP, w obrębie których znajdują się obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowione w Ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie oraz stwierdzono ryzyko presji w zakresie kryterium: utrzymanie naturalnego charakteru koryta
11.	Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków	**RWHM_04**	poprawa stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_04.01**	działania renaturyzacyjne	analiza sposobu prowadzenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieku oraz realizacja działań restytucyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.).	działania wskazano dla silnie zmienionych części wód zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, z presją hydromorfologiczną; a) Działanie wskazane dla SZCW, b) Nie wskazuje się działania dla sztucznych części wód oraz dla silnie zmienionych części wód, dla których wskazano w działaniu naprawczym (test restytucji) wyłącznie przywrócenie ciągłości ekologicznej. c) Działania wskazane dla JCWP, które w

							ramach wstępnego wyznaczenia SZCW miały status SZCW, a w ramach ostatecznego wyznaczenia uzyskały status: NAT
12.	Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków	**RWHM_04**	poprawa stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_04.02**	rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie realizacji wymogów dla rzek włosienicznikowych	rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań ograniczających negatywnie oddziaływanie budowli regulacyjnych i przekształceń hydromorfologicznych na cele środowiskowe wynikające z wymagań dla obszarów chronionych w zakresie stanu hydromorfologii (wg wymogów rzek włosienicznikowych/wylewy)	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu wynikającego z wymagań dla obszarów przyrodniczych: 1 — zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celu wynikającego z wymagań dla obszarów przyrodniczych zależnych od hydromorfologii włosieniczniki/wylewy Q50% Warunek: a) wskaźniki morfologiczne: presja znacząca silna 37 - presja znacząca bardzo silna; czynniki sprawcze: WTR lub PPH4 lub PPH6 lub b) ryzyko dla obszarów chronionych – Załącznik SIG lub SIG N2000 w zakresie Kryterium 2 utrzymanie okresowych zalewów: 1 — zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celu czynniki sprawcze: wskaźniki morfologiczne: presja znacząca silna 3 lub 37 - presja znacząca bardzo silna
13.	Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków	**RWHM_04**	poprawa stanu elementów hydromorfologicznych w zakresie spełnienia celów środowiskowych	**RWHM_04.05**	renaturyzacja JCWP z uwzględnieniem celów środowiskowych JCWP	działania obejmują realizację programu renaturyzacji dla obszaru priorytetowego wyznaczonego w KPRWP (odcinek objęty badaniami pilotażowymi), lub analizę sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.)	działania renaturyzacyjne dla JCWP wskazane w KPRWP lub zgłoszone w ramach konsultacji indywidualne projekty renaturyzacji JCWP
14.	Kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP	**RWH_01**	ochrona ekosystemów wodnych i od wód zależnych/ odtwarzanie warunków siedliskowych z uwzględnieniem celów środowiskowych wskazanych dla	**RWH_01.05**	dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych	działanie polega na dokonaniu dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych jeżeli wyniki monitoringu wód lub innych danych wskazują, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych. Organy właściwe w sprawach	działania dedykowane dla JCWP ze wskazaną znaczącą presją ilościową

			obszarów przyrodniczych			pozwoleń wodnoprawnych przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej wyniki przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, wskazując pozwolenia wodnoprawne, które zostały cofnięte lub ograniczone w celu zapobieżenia zagrożeniu osiągnięcia celów środowiskowych	
15.	Kształtowanie stosunków wodnych w zlewni JCWP	**RWH_03**	zintegrowany system monitoringu stanu wód (suszy)	**RWH_03.02**	przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody w korycie cieku przy przeprowadzeniu badań monitoringowych JCWP w ramach strategicznego programu PMŚ	przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody obserwowanego podczas badań monitoringowych. Dotyczy to w rzek zagrożonych znaczącym zmniejszeniem przepływów (JCWP określonych jako objętych zmianami hydrologii o wysokim i bardzo wysokim stopniu istotności oraz JCWP zagrożonych okresowym lub trwałym zanikiem przepływu). Dalsze obserwacje pozwolą określić zakres i przyczyny zjawiska oraz podjąć odpowiednie działania organizacyjne	stwierdzone ryzyko dla celów środowiskowych obszarów przyrodniczych. Warunek: presja znacząca skumulowana na stan ilościowy (kod 2)
16.	Adaptacja do zmian klimatu	**RWC_01**	ochrona i zwiększanie retencji leśnej	**RWC_01.04**	opracowanie programu poprawy naturalnej retencji leśnej w zlewni JCWP	opracowanie programu rozwoju naturalnej retencji w obszarach leśnych, wskazującego kluczowe obszary i rozwiązania z zakresu retencji, które ograniczą wymywanie zanieczyszczeń z terenów leśnych i przyczynią się do poprawy stanu wód. Dodatkowym aspektem będzie ograniczenie ryzyka suszy zidentyfikowanego w tym JCWP w ramach programu PPSS	implementacja. Ryzyko presji znaczącej skumulowanej na stan ilościowy 2 czynnik sprawczy chemia LUB ryzyko presji znaczącej skumulowanej na stan ilościowy 2 i czynnik sprawczy chemia

17.	Adaptacja do zmian klimatu	**RWC_01**	ochrona i zwiększanie retencji leśnej	**RWC_01.05**	realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji leśnej w zlewni JCWP	realizacja działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.04) polegających na zwiększeniu poziomu naturalnej retencji wody w zlewni w obszarach leśnych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy rolniczej wskazanej dla tego JCWP w ramach programu PPSS.	implementacja. Działanie powiązane z RCW_01.04
18.	Adaptacja do zmian klimatu	**RWC_01**	ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych	**RWC_01.06**	opracowanie programu poprawy retencji glebowej i krajobrazowej w obszarach rolniczych w zlewni JCWP	opracowanie programu rozwoju naturalnej retencji w obszarach rolniczych wskazującego kluczowe obszary i rozwiązania z zakresu retencji, które ograniczą wymywanie zanieczyszczeń z terenów rolniczych i przyczynią się do poprawy stanu wód. Dodatkowym aspektem będzie ograniczenie ryzyka suszy zidentyfikowanego w tym JCWP w ramach programu PPSS	implementacja. Ryzyko elementów biologicznych zależnych od trofii plus ryzyko presji znaczącej skumulowanej na stan ilościowy 2, czynnik sprawczy: rolnictwo
19.	Adaptacja do zmian klimatu	**RWC_01**	ochrona i zwiększanie retencji na obszarach rolniczych	**RWC_01.07**	realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia ilości i czasu naturalnej retencji wód na gruntach rolnych w zlewni JCWP	realizacja działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.06.) polegających na zwiększeniu poziomu naturalnej retencji wody w zlewni w obszarach rolniczych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy rolniczej wskazanej dla	budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej (w zakresie budowy/przebudowy) oraz inne metody zwiększenia ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych. Działanie powiązane z RCW_01.06

						tego JCWP w ramach programu PPSS	
20.	Adaptacja do zmian klimatu	**RWC_01**	retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych	**RWC_01.08**	opracowanie programu poprawy retencji na terenach zurbanizowanych w zlewni JCWP	opracowanie programu rozwoju retencji w obszarach zurbanizowanych wskazującego kluczowe obszary i rozwiązania z zakresu retencji, które ograniczą wymywanie zanieczyszczeń z terenów zurbanizowanych i przyczynią się do poprawy stanu wód. Dodatkowym aspektem będzie ograniczenie ryzyka suszy zidentyfikowanego w tym JCWP w ramach programu PPSS	implementacja. Ryzyko elementów biologicznych zależnych od trofii plus ryzyko znaczącej skumulowanej na stan ilościowy 2, czynnik sprawczy odpływ miejski lub ryzyko znaczącej skumulowanej na stan ilościowy 2 i czynnik sprawczy chemia
21.	Adaptacja do zmian klimatu	**RWC_01**	retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych	**RWC_01.09**	realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia ilości i czasu retencji wód na terenach zurbanizowanych w zlewni JCWP	realizacja działań wskazanych w etapie I (działanie RWC_01.08.) polegających na zwiększeniu poziomu retencji wody w zlewni w obszarach zurbanizowanych dla ograniczenia wymywania zanieczyszczeń obszarowych w celu poprawy stany wód i osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych – dobrego stanu wód. Dodatkowo wzrost retencji ograniczy ryzyko suszy rolniczej wskazanej dla tego JCWP w ramach programu PPSS	implementacja. Działanie powiązane z RWC_01.08
22.	Poprawa warunków dla obszarów chronionych	**RWC_02**	działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym	**RWC_02.01**	realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych	realizacja działań zidentyfikowanych w ustanowionych planach ochrony/ planach zadań ochronnych, mających na celu osiągnięcie celów (wodno)środowiskowych obszarów chronionych	obszar JCWP, w obrębie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w Ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie oraz w planach ochrony/ planach zadań ochronnych zidentyfikowane zostały działania/zadania mające na celu realizację celów środowiskowych RDW

			czynnikiem w ich ochronie				
23.	Poprawa warunków dla obszarów chronionych	**RWC_02**	działania naprawcze dla obszarów chronionych	**RWC_02.02**	rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń	rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie do ustanawianych PZO/PO działań mających na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń. Zalecane w sytuacji stwierdzenia ryzyka presji zrzutów oraz znaczącej presja na elementy fizykochemiczne dla realizacji celów środowiskowych obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków w zakresie kryterium: dopływ zanieczyszczeń (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji)	JCWP, w obrębie których znajdują się obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowione w u.o.p., dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie oraz stwierdzono ryzyko w zakresie presji zrzutów lub/oraz presji na elementy fizykochemiczne, a także sformułowano wskazania do działań naprawczych
24.	Gospodarka ściekowa	**RWP_01**	gospodarka ściekowa w aglomeracjach	**RWP_01.00**	realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Realizacja działań wyszczególnionych w VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	implementacja działań z KPOŚK
25.	Gospodarka ściekowa	**RWP_01**	gospodarka ściekowa w obszarach niezurbanizowanych	**RWP_01.01**	uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami.	realizacja działań wynikających z opracowania powstałego w ramach działania RWP_01.05, w tym m.in.: – budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków – budowa/modernizacja sieci kanalizacyjnej – programy wsparcia finansowego budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków – programy wsparcia finansowego budowy i remont bezodpływowych zbiorników na ścieki	działania dedykowane dla JCWP ze wskazanymi następującymi grupami presji: punktowe przemysłowe i komunalne (fizykochemia), punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia); rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta oraz źródło punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia); Zakres prac poprzedzony i zależny od wyniku działania RWP_01.05

26.	Gospodarka ściekowa	**RWP_01**	gospodarka ściekowa w obszarach niezurbanizowanych	**RWP_01.05**	analizy techniczno-ekonomiczne gospodarowania ściekami w obszarze gminy poza aglomeracjami.	przygotowanie analizy techniczno-ekonomicznej gospodarowania ściekami w obszarze niezurbanizowanym na obszarze gminy.	działania dedykowane dla JCWP ze wskazanymi następującymi grupami presji: punktowe przemysłowe i komunalne (fizykochemia), punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia); rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta oraz źródło punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia)
27.	Ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa	**RWP_02**	działania kontrolne	**RWP_02.01**	kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność	działania kontrolne przestrzegania przez rolników r.p.pr.dz.z.a.w. zgodnie z art. 108 pr.w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem	działania dedykowane dla JCWP ze wskazanymi następującymi grupami presji: rozproszone – rolnictwo i depozycja atmosferyczna (fizykochemia), rozproszone - rolnictwo, leśnictwo (chemia)
28.	Ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa	**RWP_02**	działania kontrolne	**RWP_02.02**	kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin	prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin dla zapewnienia ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem	działania dedykowane dla JCWP ze wskazanymi następującymi grupami presji: rozproszone - rolnictwo, leśnictwo oraz źródło nieznane (chemia)
29.	Edukacja i informacja	**RWP_04**	działania edukacyjne i doradcze dla rolników	**RWP_04.01**	ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami	promocja działań wynikające ze zbioru zaleceń dobrych praktyk rolniczych dotyczących ograniczenia zanieczyszczenia związkami azotu i fosforu, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym oraz działania wynikające z Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku. Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy	działania dedykowane dla JCWP ze wskazanymi następującymi grupami presji: rozproszone – rolnictwo i depozycja atmosferyczna (fizykochemia), rozproszone – rolnictwo i leśnictwo (chemia)

						finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych. Działania edukacyjne dotyczące właściwego sposobu stosowania środków ochrony roślin (pestycydów)	
30.	Redukcja emisji i zrzutów substancji priorytetowych	**RWP_06**	działania kontrolne związane z przeglądem pozwoleń	**RWP_06.01**	kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych	kontrola przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach i korzystania z wód: przeglądy udzielonych pozwoleń wodnoprawnych dla wód, gdzie jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych (na podstawie art. 325 pr.w.; kontrola gospodarowania wodami (na podstawie art. 334 pr.w. oraz wykonanie przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (na podstawie art. 416 pr.w. — w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych	działania dedykowane dla JCWP ze wskazanymi następującymi grupami presji: punktowe - przemysłowe i komunalne (fizykochemia); rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta, depozycja atmosferyczna oraz źródło punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk (chemia)
31.	Aktualizacja programu ochrony środowiska	**RWP_09**	aktualizacja programu ochrony środowiska	**RWP_09.01**	aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP	aktualizacja programu ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP. Obejmuje uwzględnienie w opracowywanych i aktualizowanych planach (na wszystkich poziomach JST) zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń i problemów oraz wdrażaniem lokalnych działań mających na celu ograniczenie	działania dedykowane dla JCWP na wszystkie grupy presji chemicznych (z wyjątkiem presji spowodowanych przez substancje, których produkcja/stosowanie jest zabronione)

stwierdzonych presji chemicznych i poprawę stanu wód. Planowanie specyficznych działań na szczeblu samorządowym ma przyczyniać się do osiągnięcia celów zapisanych w krajowych dokumentach strategicznych i programowych					

Tabela nr 2. Katalog działań JCWP RW — informacje o działaniu — część 2.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*Wskazanie rodzaju działania*	*Wskazanie podstawy prawnej*	*Wskazanie jednostki odpowiedzialnej za realizację*	*Wskazanie jednostki odpowiedzialnej za sprawozdawczość*
Lp.	**Numer działania**	**Katalog działań dla JCWP rzecznych (RW) — informacje o działaniu**			
		działanie podstawowe/ działanie uzupełniające	**podstawa prawna działania**	**jednostka odpowiedzialna za realizację**	**jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość**
1.	**RWHM_01.03**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGW WP: RZGW— art. 240 ust. 3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ WP — art. 240 ust. 4 pkt 12) i PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l.	1) dyrektor parku narodowego — w przypadku parków narodowych; 2) dyrektor parku krajobrazowego — w przypadku parków krajobrazowych; 3) nadleśniczy — w zakresie obszarów zarządzanych przez PGL LP, a położonych na ternach stanowiących formy ochrony przyrody; 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska — w stosunku do rezerwatów i obszarów Natura 2000; 5) dyrektor ZZ WP — w przypadku wód w zarządzie PGW WP; (art. 68 ust. 2 w zw. art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych — jednostki sektora finansów publicznych w zakresie sprawozdań z wykonania planu z działalności, art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych, art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP),
2.	**RWHM_01.05**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	właściciel wód obowiązany do utrzymania wód na podstawie art. 226 ust. 1 w zw. z art.227 ust. 3 pr.w.: w zakresie planowania: KZGW — art. 240 ust. 2 pkt 14 pr.w.; RZGW — art. 240 ust. 3 pkt 16 pr.w.; w zakresie realizacji — ZZ — art. 240 ust. 4 pkt 8 pr.w.	PGW WP — zgodnie z organizacją sprawozdawczości dokonywanej na podstawie art. 328 ust. 2 pr.w.
3.	**RWHM_02.01**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego – w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 240 ust. 4 pkt 6 pr.w. — ZZ w zakresie prowadzenia inwestycji	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP, — art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP, w zakresie obowiązków sprawozdawczych, — art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP),

				art. 187a i art. 188 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 226 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l. — nadleśniczy w zakresie zarządzania lasami	
4.	**RWHM_02.02**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 240 ust. 4 pkt 6 pr.w. — ZZ w zakresie prowadzenia inwestycji art. 187a i art. 188 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 226 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l. — nadleśniczy w zakresie zarządzania lasami	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP);
5.	**RWHM_02.03**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 240 ust. 4 pkt 6 pr.w. — ZZ w zakresie prowadzenia inwestycji art. 187a i art. 188 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 226 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l. — nadleśniczy w zakresie zarządzania lasami	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l.— w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP);
6.	**RWHM_02.04**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP;	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP;

				nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 240 ust. 4 pkt 6 pr.w. — ZZ w zakresie prowadzenia inwestycji art. 187a i art. 188 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 226 ust. 1 pr.w. — w zakresie obowiązków właściciela wody art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l. — nadleśniczy w zakresie zarządzania lasami	nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP — art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP);
7.	**RWHM_02.06**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	PGW WP: RZGW jako organ właściwy w spr. weryfikacji wpływu istniejących urządzeń wodnych i udzielonych zgód wodnoprawnych na warunki bytowania i wędrówki gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym — art. 240 ust. 2 pkt 3 pr.w.; KZGW, RZGW (obszary dorzeczy), ZZ WP i NW WP (zlewnie) jako podmioty odpowiedzialne za realizację i współdziałanie w realizacji działań służących prowadzeniu zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym osiągnięciu celów środowiskowych — art. 240 ust. 2 pkt 13, ust. 3 pkt 15, ust. 4 pkt 7 i ust. 5 pkt 5 pr.w.	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej — art. 328 ust. 1 pr.w.; PGW WP — KZGW — art. 240 ust. 2 pkt 14 pr.w.;
8.	**RWHM_02.07**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	PGW WP: RZGW jako organ właściwy w spr. weryfikacji wpływu istniejących urządzeń wodnych i udzielonych zgód wodnoprawnych na warunki bytowania i wędrówki gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym — art. 240 ust. 3 pkt 3 pr.w.; KZGW, RZGW (obszary dorzeczy), ZZ WP i NW WP (zlewnie) jako podmioty odpowiedzialne za realizację i współdziałanie w realizacji działań służących prowadzeniu zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym osiągnięciu celów środowiskowych — art. 240 ust. 2 pkt 13, ust. 3 pkt 15, ust. 4 pkt 7 i ust. 5 pkt 5 pr.w.; Inspekcja Ochrony Środowiska jako organ prowadzący monitoring wód; minister właściwy ds. gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 334 pkt 1-7	PGW WP: RZGW jako organ właściwy w sprawie weryfikacji wpływu istniejących urządzeń wodnych i udzielonych zgód wodnoprawnych na warunki bytowania i wędrówki gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym — art. 240 ust. 2 pkt 3 pr.w.; KZGW; RZGW (obszary dorzeczy), ZZ WP i NW WP (zlewnie) jako podmioty odpowiedzialne za realizację i współdziałanie w realizacji działań służących prowadzeniu zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym osiągnięciu celów środowiskowych — art. 240 ust. 2 pkt 13, ust. 3 pkt 15, ust. 4 pkt 7 i ust. 5 pkt 5 pr.w.; Inspekcja Ochrony Środowiska jako organ prowadzący monitoring wód;

				oraz 9-13 w stosunku do Wód Polskich, zgodnie z art. 335 ust. 2 pr.w.	
9.	**RWHM_02.08**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP	właściwy ZZ WP — w przypadku śródlądowych wód płynących; właściciel; urządzenia wodnego — w przypadku wód stojących lub urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP; nadleśniczy — w przypadku urządzeń wodnych na gruntach PGL LP
10.	**RWHM_03.01**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGW WP: RZGW— art. 240 ust. 3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ WP — art. 240 ust. 4 pkt 12) i PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l.	1) dyrektor parku narodowego — w przypadku parków narodowych; 2) dyrektor parku krajobrazowego — w przypadku parków krajobrazowych; 3) nadleśniczy — w zakresie obszarów zarządzanych przez PGL LP, a położonych na ternach stanowiących formy ochrony przyrody; 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska — w stosunku do rezerwatów i obszarów Natura 2000; 5) dyrektor ZZ WP — w przypadku wód w zarządzie PGW WP (art. 68 ust. 2 w zw. art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych — jednostki sektora finansów publicznych w zakresie sprawozdań z wykonania planu z działalności; art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP)
11.	**RWHM_04.01**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 11 pr.w.	właściciel wód obowiązany do utrzymania wód na podstawie art. 226 ust. 1 w zw. z art.227 ust. 3 pr.w.: w zakresie planowania: KZGW — art. 240 ust. 2 pkt 14 pr.w.; RZGW — art. 240 ust. 3 pkt 16 pr.w.; w zakresie realizacji — ZZ — art. 240 ust. 4 pkt 8 pr.w.	PGW WP — zgodnie z organizacją sprawozdawczości dokonywanej na podstawie art. 328 ust. 2 pr.w.;
12.	**RWHM_04.02**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 11 pr.w.	sporządzający PO: dyrektor parku narodowego, RDOŚ, zarządzający rezerwatem — art. 19 ust. 1 u.o.p.; PZO — sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	1) dyrektor parku narodowego — w przypadku parków narodowych; 2) dyrektor parku krajobrazowego — w przypadku parków krajobrazowych; 3) nadleśniczy — w zakresie obszarów zarządzanych przez PGL LP, a położonych na ternach stanowiących formy ochrony przyrody; 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska — w stosunku do rezerwatów i obszarów Natura 2000; 5) dyrektor ZZ WP — w przypadku wód w zarządzie PGW WP; (art. 68 ust. 2 w zw. art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych — jednostki sektora finansów publicznych w zakresie sprawozdań z wykonania planu z działalności; art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP)

13.	**RWHM_04.05**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 11 pr.w.	właściciel wód obowiązany do utrzymania wód na podstawie art. 226 ust. 1 w zw. z art.227 ust. 3 pr.w.: w zakresie planowania: KZGW — art. 240 ust. 2 pkt 14 pr.w.; RZGW — art. 240 ust. 3 pkt 16 pr.w.; w zakresie realizacji — ZZ WP — art. 240 ust. 4 pkt 8 pr.w.	PGW WP — zgodnie z organizacją sprawozdawczości dokonywanej na podstawie art. 328 ust. 2 pr.w.;
14.	**RWH_01.05**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 1 pr.w.	organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych — art. 416 ust. 2 i art. 325 ust. 5 pr.w. — w zakresie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych)	organy właściwe w sprawach pozwoleń wodnoprawnych — art. 416 ust. 2 i art. 325 ust. 5 pr.w. — w zakresie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych i sprawozdawczości;
15.	**RWH_03.02**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit. b pr.w.	Główny Inspektor Ochrony Środowiska — art. 349 ust. 5 pr.w. — właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zadań badawczych	Główny Inspektor Ochrony Środowiska — art. 4a ust. 1 pkt 9 i.o.ś. — w zakresie kontroli i sprawozdawczości IOŚ;
16.	**RWC_01.04**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	Dyrektor Generalny PGL LP jako podmiot, który inicjuje, organizuje oraz koordynuje przedsięwzięcia na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa — art. 33 ust. 3 pkt 3 u.l.	PGL LP — zgodnie z organizacją sporządzania raportu o stanie lasów — art. 52 ust. l.;
17.	**RWC_01.05**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	dyrektor RDLP jako podmiot, który organizuje wspólne przedsięwzięcia nadzorowanych jednostek organizacyjnych w zakresie ochrony lasu i racjonalnej gospodarki leśnej — art. 34 pkt 3 u.l.; nadleśniczy, jako podmiot, który bezpośrednio zarządza lasami, gruntami i innymi nieruchomościami Skarbu Państwa, pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych — art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l.	PGL LP — zgodnie z organizacją sporządzania raportu o stanie lasów — art. 52 ust. l.;
18.	**RWC_01.06**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	właściwy RZGW — art. 240 ust. 3 pkt 8 i 16 pr.w. — RZGW w zakresie koordynacji i planowania działań	właściwy RZGW — art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych;
19.	**RWC_01.07**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	oddziały terenowe KOWR — w przypadku nieruchomości Skarbu Państwa; właściwy ZZ WP — w przypadku nieruchomości, co do których PGW WP wykonuje prawa właścicielskie; właściciele urządzeń wodnych — w przypadku urządzeń wodnych nie będących w zarządzie PGW WP;	art. 9 ust. 4 k.o.w.r. — w zakresie sprawozdawczości KOWR; art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 328 ust. 2 pr.w. — w zakresie sprawozdawczości z realizacji programów;

				gmina w danej JCWP — w zakresie planowania przestrzennego i systemów, i urządzeń melioracji wodnych będących we władaniu gminy (art. 187 ust. 1, art. 188, art. 199 pr.w. — w zakresie obowiązków właścicieli urządzeń wodnych i nieruchomości; art. 240 ust. 4 pkt 6 i 14 pr.w. — ZZ w zakresie obowiązków dotyczących inwestycji i urządzeń melioracji wodnych; art. 3 ust. 1 w zw. z art. 1 ust. 2 pkt 3 i 13 u.p.z.p. — organy gminy w zakresie planowania przestrzennego)	
20.	**RWC_01.08**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	właściwy RZGW — art. 240 ust. 3 pkt 8 i 16 pr.w. — RZGW w zakresie koordynacji i planowania działań	właściwy RZGW — art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych;
21.	**RWC_01.09**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 7 pr.w.	właściciele nieruchomości, właściciele urządzeń melioracji wodnych, gminy — w zakresie sposobu wykonywania praw właścicielskich i w zw. z obowiązkiem utrzymania urządzeń wodnych — art. 188 pr.w., ZZ WP z art. 240 ust. 4 pkt 4-7 pr.w.	gminy, PGW WP — zgodnie z organizacją sprawozdawczości dokonywanej na podstawie art. 328 ust. 2 pr.w.;
22.	**RWC_02.01**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGW WP: RZGW— art. 240 ust. 3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ WP — art. 240 ust. 4 pkt 12; PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l.	1) dyrektor parku narodowego — w przypadku parków narodowych; 2) dyrektor parku krajobrazowego — w przypadku parków krajobrazowych; 3) nadleśniczy — w zakresie obszarów zarządzanych przez PGL LP, a położonych na ternach stanowiących formy ochrony przyrody; 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska — w stosunku do rezerwatów i obszarów Natura 2000; 5) dyrektor ZZ WP — w przypadku wód w zarządzie PGW WP; (art. 68 ust. 2 w zw. art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych — jednostki sektora finansów publicznych w zakresie sprawozdań z wykonania planu z działalności; art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP);
23.	**RWC_02.02**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGW WP: RZGW— art. 240 ust. 3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ WP — art. 240 ust. 4 pkt 12; PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust. 1 pkt 2a u.l.	1) dyrektor parku narodowego — w przypadku parków narodowych; 2) dyrektor parku krajobrazowego — w przypadku parków krajobrazowych; 3) nadleśniczy — w zakresie obszarów zarządzanych przez PGL LP, a położonych na ternach stanowiących formy ochrony przyrody; 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska — w stosunku do rezerwatów i obszarów Natura 2000; 5) dyrektor ZZ WP — w przypadku wód w zarządzie PGW WP;

					(art. 68 ust. 2 w zw. art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych — jednostki sektora finansów publicznych w zakresie sprawozdań z wykonania planu z działalności; art. 328 ust. 2 pr.w. i art. 240 ust. 14 pr.w. — PGW WP w zakresie obowiązków sprawozdawczych; art. 52 u.l. — w zakresie obowiązków sprawozdawczych PGL LP);
24.	**RWP_01.00**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 12 pr.w.	gmina w danej JCWP, przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne w danej gminie w zakresie operacyjno-wykonawczym — art. 3 i art. 16 ust. 1 u.z.z.w.o.ś.; art. 89 ust. 1 pr.w. — w zakresie zadań własnych gminy oraz obowiązków związanych z powierzeniem wykonywania tych zadań przedsiębiorstwu	gmina w danej JCWP — art. 3 i art. 16 ust. 1 u.z.z.w.o.ś.; art. 89 ust. 1 pr.w. — w zakresie zadań własnych gminy oraz obowiązków związanych z powierzeniem wykonywania tych zadań przedsiębiorstwu;
25.	**RWP_01.01**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 12 pr.w.	gmina lub przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne — jako podmioty właściwe w sprawach wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych — art. 21 u.z.z.w.o.ś.	gmina lub przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne — jako podmioty właściwe w sprawach wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych — art. 21 u.z.z.w.o.ś.;
26.	**RWP_01.05**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit. d, pkt 4, 5, 10 pr.w.	gmina lub przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne — jako podmioty właściwe w sprawach wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych — art. 21 u.z.z.w.o.ś.	gmina w danej JCWP — art. 3 i art. 16 ust. 1 u.z.z.w.o.ś.; art. 89 ust. 1 pr.w. — w zakresie zadań własnych gminy oraz obowiązków związanych z powierzeniem wykonywania tych zadań przedsiębiorstwu;
27.	**RWP_02.01**	podstawowe	art. 335 ust. 5 w związku z art. 108 ust. 1 pr.w.	Inspekcja Ochrony Środowiska jako organ wykonujący kontrolę wykonywania przepisów w tym zakresie — art. 335 ust. 5 pr.w.)	Inspekcja Ochrony Środowiska jako organ wykonujący kontrolę wykonywania przepisów w tym zakresie — art. 108 ust. 2 pr.w.;
28.	**RWP_02.02**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 5 pr.w.	wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa jako organ właściwy do zatwierdzenia planu zabiegów — art. 39 ust. 5 u.ś.o.r.	Wojewódzka Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa — art. 68 ust. 2 w zw. art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych — jednostki sektora finansów publicznych w zakresie sprawozdań z wykonania planu z działalności);
29.	**RWP_04.01**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 7 pr.w.	wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego — art. 4 ust. 2 pkt 1, lit. k,l i pkt 7 u.j.d.r. (właściwe w sprawach prowadzenia szkolenia dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, w szczególności w zakresie zaleceń zawartych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 pr.w. i zaleceń zawartych w kodeksie	dyrektor jednostki doradztwa rolniczego — art. 12 u.j.d.r.;

				dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczania emisji amoniaku, o którym mowa w art. 22a ust. 1 u.n.i.n., jak też właściwe w sprawach upowszechniania metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska)	
30.	**RWP_06.01**	podstawowe	art. 324 ust. 2 pkt 5 pr.w.	dyrektorzy RZGW jako organy właściwe w sprawie kontroli gospodarowania wodami — art. 335 oraz pozwoleń wodnoprawnych — art. 397 pr.w.; dyrektorzy ZZ WP w sprawie pozwoleń wodnoprawnych — art. 397 pr.w.; Inspekcja Ochrony Środowiska jako organ kontroli ochrony środowiska, w tym pozwoleń.	organy właściwe w sprawach wydawania decyzji administracyjnych, właściwy RZGW, właściwy dla danego województwa wojewódzki inspektor ochrony; środowiska — art. 328 ust. 1, art. 353 i 354 pr.w. — w zakresie kontroli i sprawozdawczości PGW WP; art. 4a ust. 1 pkt 9 i.o.ś. — w zakresie kontroli i sprawozdawczości Inspekcja Ochrony Środowiska);
31.	**RWP_09.01**	uzupełniające	art. 324 ust. 4 pkt 1 pr.w.	organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy - właściwe w sprawach programów ochrony środowiska — art. 17 p.o.ś.	organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy - właściwe w sprawach programów ochrony środowiska — art. 18 p.o.ś., art. 328 ust. 2 pr.w.;

Tabela nr 3. Katalog działań JCWP RW — kod i nazwa działania wg KE (główne rodzaje środków) — część 1.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*Kod UE (KLM)* ***TAK** – kod dotyczy danej JCW* ***nd**. – kod nie dotyczy*									
Lp.	**Numer działania**	**Kod i nazwa działania wg KE (główne rodzaje środków)**									
		GRŚ1 budowa lub moderni zacja oczysz czalni ścieków	**GRŚ2** ograniczenie zanieczyszcze nia substancjami biogennymi pochodzącego z rolnictwa	**GRŚ3** ogranicze nie zanieczy szczenia pestycy dami pocho dzącymi z rolnictwa	**GRŚ4** rekultywacja terenów zanieczysz czonych (zanieczyszczenia historyczne w tym osady, wody podziemne, gleba)	**GRŚ5** zwiększanie ciągłości biologicznej i morfologiczne j (np. tworzenie przepławek, rozbiórka starych tam)	**GRŚ6** poprawa warunków hydromorfolo gicznych jednolitych części wód o charakterze innym niż ciągłość	**GRŚ7** usprawnienia w zakresie reżimów przepływu i/lub ustalenie przepływów środowiskowy ch	**GRŚ8** efektywna gospodarka wodna, środki techniczne na potrzeby nawadniania, przemysłu, energetyki i gospodarstw domowych	**GRŚ12** usługi doradcze w zakresie rolnictwa	**GRŚ14** badania, rozwój bazy wiedzy w celu ograniczenia niepewności
1.	**RWHM_01.03**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	TAK	TAK	nd.	nd.	nd.
2.	**RWHM_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
3.	**RWHM_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
4.	**RWHM_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
5.	**RWHM_02.03**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
6.	**RWHM_02.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
7.	**RWHM_02.06**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK
8.	**RWHM_02.07**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK
9.	**RWHM_02.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK
10.	**RWHM_03.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.
11.	**RWHM_04.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.
12.	**RWHM_04.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.

13.	**RWHM_04.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.
14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	TAK	nd.	nd.
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	TAK	nd.	nd.
16.	**RWC_01.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
17.	**RWC_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
18.	**RWC_01.06**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
19.	**RWC_01.07**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
20.	**RWC_01.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
21.	**RWC_01.09**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
22.	**RWC_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
23.	**RWC_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
24.	**RWP_01.00**	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
25.	**RWP_01.01**	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
26.	**RWP_01.05**	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
27.	**RWP_02.01**	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
28.	**RWP_02.02**	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
29.	**RWP_04.01**	nd.	TAK	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
30.	**RWP_06.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
31.	**RWP_09.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

Tabela nr 4. Katalog działań JCWP RW — kod i nazwa działania wg KE (główne rodzaje środków) — część 2.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*Kod UE (KLM)* ***TAK** – kod dotyczy danej JCW* ***nd.** – kod nie dotyczy*								
Lp.	**Numer działania**	**Kod i nazwa działania wg KE (główne rodzaje środków)**								
		GRŚ15 środki na rzecz stopniowego wyeliminowania emisji, zrzutów i strat priorytetowych substancji	**GRŚ17** środki na rzecz zmniejszenia osadu z erozji gleby i spływu powierzchniowego	**GRŚ19** środki na rzecz zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu rekreacji w tym wędkarstwa, lub kontrolowania tego wpływu	**GRŚ20** środki na rzecz zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu rybołówstwa i innego rodzaju eksploatacji/usuwania zwierząt i roślin lub kontrolowania tego wpływu	**GRŚ21** środki na rzecz zapobiegania wprowadzaniu lub kontroli wprowadzania zanieczyszczeń z obszarów miejskich, transportu i wybudowanej infrastruktury	**GRŚ22** środki na rzecz zapobiegania lub kontroli wprowadzania zanieczyszczeń z leśnictwa	**GRŚ23** środki w zakresie natura Lnego poten cjału retencyjnego	**GRŚ24** adaptacja do zmian klimatu	**GRŚ99** inny główny rodzaj środków zgłoszonych w ramach programu środków
1.	**RWHM_01.03**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
2.	**RWHM_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
3.	**RWHM_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
4.	**RWHM_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
5.	**RWHM_02.03**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
6.	**RWHM_02.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
7.	**RWHM_02.06**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
8.	**RWHM_02.07**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
9.	**RWHM_02.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
10.	**RWHM_03.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
11.	**RWHM_04.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
12.	**RWHM_04.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
13.	**RWHM_04.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
16.	**RWC_01.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
17.	**RWC_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
18.	**RWC_01.06**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
19.	**RWC_01.07**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
20.	**RWC_01.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
21.	**RWC_01.09**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
22.	**RWC_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK
23.	**RWC_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK
24.	**RWP_01.00**	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.

25.	**RWP_01.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
26.	**RWP_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
27.	**RWP_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
28.	**RWP_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
29.	**RWP_04.01**	nd.	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	TAK	nd.
30.	**RWP_06.01**	TAK	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
31.	**RWP_09.01**	TAK	nd.	nd.	nd.	Tak	nd.	nd.	nd.	nd.

Tabela nr 5. Katalog działań JCWP RW — oddziaływanie na presje znaczące (oznaczenie kodowe) — część 1.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***P*** *— punktowe przemysłowe i komunalne* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***RRD*** *— rozproszone (rolnictwo i depozycja atmosferyczna)* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***RO*** *— rozproszone (odpływ miejski);* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***RO*** *— rozproszone (rozwój obszarów zurbanizowanych, turystyka, transport, odpływ z miasta)* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***RDEP*** *— rozproszone (depozycja atmosferyczna)* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***RRL*** *— rozproszone (rolnictwo, leśnictwo)* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***P*** *— punktowe przemysłowe, komunalne i odcieki ze składowisk* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***N*** *— źródło nieznane (substancje zakazane w produkcji/stosowaniu)* ***nd.*** *— nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***
Lp.	**Numer działania**	**Oddziaływanie na presje znaczące (oznaczenia kodowe)**							
		fizykochemiczne			**chemiczne**				
		P	**RRD**	**RO**	**RO**	**RDEP**	**RRL**	**P**	**N**
1.	**RWHM_01.03**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
2.	**RWHM_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
3.	**RWHM_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
4.	**RWHM_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
5.	**RWHM_02.03**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
6.	**RWHM_02.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
7.	**RWHM_02.06**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
8.	**RWHM_02.07**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
9.	**RWHM_02.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
10.	**RWHM_03.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
11.	**RWHM_04.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
12.	**RWHM_04.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
13.	**RWHM_04.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
16.	**RWC_01.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	N
17.	**RWC_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	N
18.	**RWC_01.06**	nd.	RRD	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	N
19.	**RWC_01.07**	nd.	RRD	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	N
20.	**RWC_01.08**	nd.	nd.	RO	RO	nd.	nd.	nd.	nd.
21.	**RWC_01.09**	nd.	nd.	RO	RO	nd.	nd.	nd.	nd.
22.	**RWC_02.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu
23.	**RWC_02.02**	P	RRD	RO	RO	nd.	RRL	P	N
24.	**RWP_01.00**	P	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	P	nd.

25.	**RWP_01.01**	P	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	P	nd.
26.	**RWP_01.05**	P	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	P	nd.
27.	**RWP_02.01**	nd.	RRD	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	nd.
28.	**RWP_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	N
29.	**RWP_04.01**	nd.	RRD	nd.	nd.	nd.	RRL	nd.	nd.
30.	**RWP_06.01**	P	nd.	nd.	RO	RDEP	nd.	P	nd.
31.	**RWP_09.01**	P	RRD	RO	RO	RDEP	RRL	P	nd.

Tabela nr 6. Katalog działań JCWP RW — oddziaływanie na presje znaczące (oznaczenie kodowe) — część 2.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***1 — występuje*** ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***			***0** — nie występuje* ***1** — występuje* ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***		***1** — występuje* ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***				
Lp.	**Numer działania**	**Oddziaływanie na presje znaczące (oznaczenia kodowe)**									
		hydromorfologiczne			**znaczące presje ilościowe**		**presje skumulowane**				
		APP antropogeniczne przekształcenie przepływu	**BP** budowle piętrzące	**WM** warunki morfologiczne	**pobór**	**zrzut**	**skutki zmian klimatu – skutki suszy**	**presje na stan ilościowy wód podziemnych**	**zbiorniKowe**	**prace utrzymaniowe**	**inne/ zlewniowe * ryzyko zaniku przepływu**
1.	**RWHM_01.03**	nd.	1	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
2.	**RWHM_01.05**	nd.	1	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
3.	**RWHM_02.01**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
4.	**RWHM_02.02**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
5.	**RWHM_02.03**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
6.	**RWHM_02.04**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
7.	**RWHM_02.06**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
8.	**RWHM_02.07**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
9.	**RWHM_02.08**	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
10.	**RWHM_03.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.
11.	**RWHM_04.01**	nd.	nd.	1	nd.	nd.	1	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	nd.	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	nd.
12.	**RWHM_04.02**	nd.	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
13.	**RWHM_04.05**	nd.	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	nd.	1	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	nd.	1	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
16.	**RWC_01.04**	nd.	nd.	nd.	1	nd.	1	1	1	nd.	1
17.	**RWC_01.05**	nd.	nd.	nd.	1	nd.	1	1	1	nd.	1
18.	**RWC_01.06**	nd.	nd.	nd.	1	nd.	1	1	1	nd.	1
19.	**RWC_01.07**	nd.	nd.	nd.	1	nd.	1	1	1	nd.	1
20.	**RWC_01.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	1	1	nd.	1
21.	**RWC_01.09**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	1	1	nd.	nd.
22.	**RWC_02.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu
23.	**RWC_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1
24.	**RWP_01.00**	1	nd.	nd.	nd.	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
25.	**RWP_01.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
26.	**RWP_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
27.	**RWP_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
28.	**RWP_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
29.	**RWP_04.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
30.	**RWP_06.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
31.	**RWP_09.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

Tabela nr 7. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w odniesieniu do presji znaczącej.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***0** — brak wpływu na ograniczenie/likwidację presji* ***1** — pośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***2** — bezpośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***-1** — negatywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***												
Lp.	**Numer działania**	**Skuteczność działania w odniesieniu do presji znaczącej**												
		znaczące presje fizykochemiczne			**znaczące presje chemiczne**					**znaczące presje skumulowane**				
		rozpro-szone (rolnictwo i depozycja atmosferyczna)	**punkto-we przemysłowe i komunalne**	**rozpro-szone (odpływ miejski)**	**rozproszone (rozwój obszarów zurbanizo-wanych, turystyka, transport, odpływ z miasta)**	**rozpro-szone (depo-zycja atmosferyczna)**	**rozpro-szone (rolnictwo, leśnictwo)**	**punktowe przemy-słowe, komunalne i odcieki ze składowisk**	**źródło nieznane (substancje zakazane w produkcji/stosowaniu)**	**skutki zmian klima-tu – skutki suszy**	**presje na stan ilościowy wód podziemnych**	**zbiornikowe**	**pracе utrzyma niowe**	**inne/ zlewniowe * ryzyko zaniku przepływu**
1.	**RWHM_01.03**	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
2.	**RWHM_01.05**	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
3.	**RWHM_02.01**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	**RWHM_02.02**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	**RWHM_02.03**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	**RWHM_02.04**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	**RWHM_02.06**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	**RWHM_02.07**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	**RWHM_02.08**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	**RWHM_03.01**	1	0	1	1	0	1	0	1	1	nd.	nd.	2	nd.

11.	**RWHM_04.01**	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	nd.	nf	nf	nd.
12.	**RWHM_04.02**	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	nd.	1	1
13.	**RWHM_04.05**	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	nd.	1	1
14.	**RWH_01.05**	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	nd.	1
15.	**RWH_03.02**	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	nd.	1
16.	**RWC_01.04**	0	0	0	0	0	2	0	2	2	1	nd.	nd.	1
17.	**RWC_01.05**	0	0	0	0	0	2	0	2	2	1	nd.	nd.	1
18.	**RWC_01.06**	2	0	0	0	0	2	0	0	2	1	nd.	nd.	1
19.	**RWC_01.07**	2	0	0	0	0	2	0	0	2	1	nd.	nd.	1
20.	**RWC_01.08**	0	0	2	2	0	0	0	0	2	1	nd.	nd.	1
21.	**RWC_01.09**	0	0	2	2	0	0	0	0	2	1	nd.	nd.	1
22.	**RWC_02.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu
23.	**RWC_02.02**	2	2	2	1	0	1	1	1	2	0	0	0	2
24.	**RWP_01.00**	0	2	0	0	0	0	2	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
25.	**RWP_01.01**	0	2	0	0	0	0	2	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
26.	**RWP_01.05**	0	0	0	0	0	0	0	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

27.	**RWP_02.01**	2	0	0	0	0	1	0	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
28.	**RWP_02.02**	0	0	0	0	0	2	0	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
29.	**RWP_04.01**	2	0	0	0	0	1	0	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
30.	**RWP_06.01**	0	1	0	2	2	0	2	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
31.	**RWP_09.01**	2	2	2	2	2	2	2	0	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

Tabela nr 8. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w odniesieniu do wskaźników presji znaczącej — część 1.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***0** – brak wpływu na ograniczenie/likwidację presji* ***1** — pośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***2** — bezpośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***-1** — negatywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	*Suma hydromorfologia* ***Suma*** ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***

Lp.	**Numer działania**	**Skuteczność działania w odniesieniu do wskaźników presji znaczącej**											
		antropogeniczne przekształcenie przepływu					**budowle piętrzące**	**warunki morfologiczne**				**HIR**	
		WEI wskaźnik eksploatacji zasobów	**PPH3** wskaźnik obiektów gospodarki wodnej	**PPH7** wskaźnik wpływu górnictwa	**presja POBORÓW**	**presja ZRZUTÓW**	**PPH2** wskaźnik	**PPH6** wskaźnik obwałowań	**PPH4** wskaźnik budowli regulacyjnych	**PPH5** wskaźnik obiektów mostowych i przepraw	**WTR** wskaźnik trasy rzeki	**HIR** hydromorfologiczny indeks rzeczny	**suma hydromorfologia**
1.	**RWHM_01.03**	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	4
2.	**RWHM_01.05**	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	4
3.	**RWHM_02.01**	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
4.	**RWHM_02.02**	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
5.	**RWHM_02.03**	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	4
6.	**RWHM_02.04**	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	4
7.	**RWHM_02.06**	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	4
8.	**RWHM_02.07**	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
9.	**RWHM_02.08**	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	4
10.	**RWHM_03.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	1
11.	**RWHM_04.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	1	nd.
12.	**RWHM_04.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	1	nd.	1	1	4
13.	**RWHM_04.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	2	2
14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	0
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	nd.	1	1	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	2
16.	**RWC_01.04**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.
17.	**RWC_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.

18.	**RWC_01.06**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.
19.	**RWC_01.07**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.
20.	**RWC_01.08**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.
21.	**RWC_01.09**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	1	nd.
22.	**RWC_02.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu
23.	**RWC_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	2	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
24.	**RWP_01.00**	nd.	nd.	nd.	nd.	2	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
25.	**RWP_01.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
26.	**RWP_01.05**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
27.	**RWP_02.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
28.	**RWP_02.02**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
29.	**RWP_04.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
30.	**RWP_06.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
31.	**RWP_09.01**	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.

Tabela nr 9. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w odniesieniu do wskaźników presji znaczącej — część 2.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*0 — brak wpływu na ograniczenie/likwidację presji* *1 — pośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* *2 — bezpośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* *-1 — negatywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* *nd. — nie dotyczy* *brak możliwości określenia na poziomie katalogu*	*Suma fizykochemia* ***Suma brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	***0** — brak wpływu na ograniczenie/likwidację presji* ***1** — pośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***2** — bezpośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***-1** — negatywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	*Suma chemiczna* ***Suma nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***

Lp.	**Numer działania**	**Skuteczność działania w odniesieniu do wskaźników presji znaczącej**												
		bilans pobór-zrzut		**fizykochemiczne**						**substancje chemiczne**				
		pobór	**zrzut**	**wskaźniki warunków biogennych - azot amonowy, azotanowy i ogólny**	**wskaźniki warunków biogennych - fosfor ogólny i fosforanowy**	**wskaźniki warunków tlenowych i zanieczyszczeń organicznych - BZT5, tlen rozpuszczony i OWO**	**wskaźnik zasolenia – przewodność**	**wskaźniki specyficznych syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających (w tym Zn i Cu)**	**suma fizykochemia**	**WWA (w tym fluoranten)**	**metale ciężkie**	**środki ochrony roślin (dozwolone i zakazane)**	**pozostałe związki organiczne (dozwolone i zakazane)**	**suma chemia**
1.	**RWHM_01.03**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	**RWHM_01.05**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	**RWHM_02.01**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	**RWHM_02.02**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	**RWHM_02.03**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	**RWHM_02.04**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7.	**RWHM_02.06**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	**RWHM_02.07**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	**RWHM_02.08**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	**RWHM_03.01**	nd.	nd.	2	2	1	1	1	7	1	1	1	**1**	4
11.	**RWHM_04.01**	nd.	nd.	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd
12.	**RWHM_04.02**	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	**RWHM_04.05**	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	**RWC_01.04**	nd.	nd.	1	1	1	1	1	5	1	1	2	0	4
17.	**RWC_01.05**	nd.	nd.	1	1	1	0	0	3	1	1	2	0	4
18.	**RWC_01.06**	nd.	nd.	2	2	2	1	1	8	1	1	2	0	4
19.	**RWC_01.07**	nd.	nd.	2	2	2	1	1	8	1	1	2	0	4
20.	**RWC_01.08**	nd.	nd.	2	2	2	2	2	10	2	2	0	2	6
21.	**RWC_01.09**	nd.	nd.	2	2	2	2	1	9	2	2	0	2	6
22.	**RWC_02.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu

23.	**RWC_02.02**	nd.	TAK	2	2	2	2	2	10	1	2	1	2	6
24.	**RWP_01.00**	nd.	1	2	2	2	-1	1	6	1	1	0	1	3
25.	**RWP_01.01**	nd.	nd.	2	2	1	0	1	6	0	1	0	1	2
26.	**RWP_01.05**	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.	**RWP_02.01**	nd.	nd.	2	2	1	0	0	5	0	0	1	0	1
28.	**RWP_02.02**	nd.	nd.	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	2
29.	**RWP_04.01**	nd.	nd.	2	2	1	0	0	5	0	0	1	0	1
30.	**RWP_06.01**	nd.	nd.	1	1	1	1	1	5	1	2	1	1	5
31.	**RWP_09.01**	nd.	nd.	1	1	2	1	2	7	2	2	1	1	6

Tabela nr 10. Katalog działań JCWP RW — skuteczność działania w kontekście poprawy elementów biologicznych.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***0** — brak wpływu na ograniczenie/likwidację presji* ***1** — pośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***2** — bezpośredni pozytywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***-1** — negatywny wpływ na ograniczenie/likwidację presji* ***nd.** — nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	*Suma elementy biologiczne* ***Suma*** ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***

Lp.	**Numer działania**	**Skuteczność działania w kontekście poprawy elementów biologicznych**						
		wskaźniki biologiczne						
		IO **wskaźnik Indeks Okrzemkowy z monitoringu**	**IFPL** **wskaźnik Multimetryczny Indeks Fitoplanktonowy z monitoringu**	**MIR** **wskaźnik Makrofitowy Indeks Rzeczny z monitoringu**	**MMI PL** **wskaźnik Polski Wielometryczny Wskaźnik Stanu Ekologicznego Rzek z monitoringu**	**EFI+PL/IBI_PL** **nowy europejski wskaźnik ichtiologiczny/wskaźnik integralności biotycznej**	**wskaźnik D** **wskaźnik diadromiczny**	**suma elementy biologiczne**
1.	**RWHM_01.03**	1	1	1	1	1	1	6
2.	**RWHM_01.05**	1	1	1	2	2	2	9
3.	**RWHM_02.01**	1	1	1	2	2	2	9
4.	**RWHM_02.02**	0	0	0	0	0	0	0
5.	**RWHM_02.03**	1	1	1	2	2	2	9
6.	**RWHM_02.04**	1	1	1	2	2	2	9
7.	**RWHM_02.06**	1	1	1	2	2	2	9
8.	**RWHM_02.07**	0	0	0	0	0	0	0
9.	**RWHM_02.08**	1	1	1	2	2	2	9
10.	**RWHM_03.01**	1	1	1	2	2	1	8
11.	**RWHM_04.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu
12.	**RWHM_04.02**	1	1	1	2	2	1	8
13.	**RWHM_04.05**	1	1	1	2	2	1	8
14.	**RWH_01.05**	0	0	0	0	0	0	0
15.	**RWH_03.02**	0	0	0	0	0	0	0
16.	**RWC_01.04**	0	0	0	0	0	0	0
17.	**RWC_01.05**	1	0	1	2	1	0	5
18.	**RWC_01.06**	0	0	0	0	0	0	0
19.	**RWC_01.07**	0	0	0	0	0	0	0
20.	**RWC_01.08**	0	0	0	0	0	0	0
21.	**RWC_01.09**	1	0	1	1	1	0	4

22.	**RWC_02.01**	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na poziomie katalogu
23.	**RWC_02.02**	0	0	1	1	1	0	3
24.	**RWP_01.00**	2	1	2	1	1	0	7
25.	**RWP_01.01**	2	1	2	1	1	0	7
26.	**RWP_01.05**	0	0	0	0	0	0	0
27.	**RWP_02.01**	0	0	0	0	0	0	0
28.	**RWP_02.02**	1	0	1	2	2	0	6
29.	**RWP_04.01**	2	1	2	1	1	0	7
30.	**RWP_06.01**	0	0	0	0	0	0	0
31.	**RWP_09.01**	0	0	0	0	0	0	0

Tabela nr 11. Katalog działań JCWP RW — skutki społeczno-gospodarcze.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*Korzyści społeczno-gospodarcze*	*Koszty społeczno-gospodarcze*	*Katalog interesariuszy*
Lp.	**Numer działania**	**Skutki społeczno-gospodarcze**		
		korzyści społeczno-gospodarcze	**koszty społeczno-gospodarcze**	**katalog interesariuszy**
1.	**RWHM_01.03**	poprawa stanu hydromorfologicznego JCWP (spełnienie celów środowiskowych dla obszarów przyrodniczych); przywrócenie równowagi bilansu rumowiska; zahamowanie erozji dennej i zróżnicowanie morfologii dna cieku; poprawa stanu siedlisk w korycie; odtworzenie form kortowych oraz układu bystrz-plos; przywrócenie naturalnych warunków przepływu wody; poprawa walorów krajobrazowych; zwiększenie bioróżnorodności flory i fauny; przywrócenie walorów estetycznych obszaru objętego działaniem; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; poprawa naturalnej retencji korytowej; zmniejszenie wrażliwości na suszę hydrologiczną; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem dla sektora wędkarskiego; uzyskanie drożności dla ryb; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, przebudowa i usuwanie obiektów);	koszty związane z realizacją działań; koszty związane z utratą funkcji obiektów (piętrzenia na cele rolnictwa, utrzymania poziomu wody w stawach itp.);	nd.
2.	**RWHM_01.05**	poprawa stanu hydromorfologicznego JCWP (spełnienie celów środowiskowych dla obszarów przyrodniczych); przywrócenie równowagi bilansu rumowiska; zahamowanie erozji dennej i zróżnicowanie morfologii dna cieku; poprawa stanu siedlisk w korycie; odtworzenie form kortowych oraz układu bystrz-plos; przywrócenie naturalnych warunków przepływu wody; poprawa walorów krajobrazowych; zwiększenie bioróżnorodności flory i fauny; przywrócenie walorów estetycznych obszaru objętego działaniem; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; poprawa naturalnej retencji korytowej;	koszty związane z realizacją działań; koszty związane z utratą funkcji obiektów (piętrzenia na cele rolnictwa, utrzymania poziomu wody w stawach itp.);	nd.

		zmniejszenie wrażliwości na suszę hydrologiczną; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem dla sektora wędkarskiego; uzyskanie drożności dla ryb; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, przebudowa i usuwanie obiektów)		
3.	**RWHM_02.01**	pozyskanie informacji na temat drożności przegród poprzecznych; zwiększenie bioróżnorodności dostępnej flory i fauny; podjęcie działań mających na celu osiągnięcie celów środowiskowych; przywrócenie ciągłości biologicznej; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem dla sektora wędkarskiego; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie wagi problemów związanych z gospodarowaniem wodą; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, budowa przepławek); rozwój sektora turystyki; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie problemów związanych z rybami anadromicznymi; wykorzystanie powstających obiektów do edukacji lokalnej młodzieży; zwiększenie przychodów z większej ilości ryb (z turystyki i połowów)	koszt udrożnienia przegród lub wybudowania urządzeń do migracji ryb; koszty związane z monitoringiem urządzeń do migracji ryb; koszty związane z utrzymaniem urządzeń do migracji ryb; mała infrastruktura; koszty związane z wykonaniem opracowań oraz konsultacjami społecznymi ze wszystkimi interesariuszami;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy; • instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;
4.	**RWHM_02.02**	pozyskanie informacji na temat drożności przegród poprzecznych; zwiększenia bioróżnorodności flory i fauny; wzrostu atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; przywrócenia walorów estetycznych obszaru objętego działaniem; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie wagi problemów związanych z gospodarowaniem zasobami wodnymi; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, budowa przepławek);	koszty związane z wykonaniem opracowań oraz konsultacjami społecznymi ze wszystkimi interesariuszami;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy; • instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;
5.	**RWHM_02.03**	pozyskanie informacji na temat drożności przegród poprzecznych; zwiększenie bioróżnorodności dostępnej flory i fauny; podjęcie działań mających na celu osiągnięcie celów środowiskowych; przywrócenie ciągłości biologicznej;	koszt udrożnienia przegród lub wybudowania urządzeń do migracji ryb; koszty związane z monitoringiem urządzeń do migracji ryb; koszty związane z utrzymaniem urządzeń do migracji ryb; mała infrastruktura;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy; • instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;

		poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem dla sektora wędkarskiego; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie wagi problemów związanych z gospodarowaniem wodą; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, budowa przepławek); rozwój sektora turystyki; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie problemów związanych z rybami anadromicznymi; wykorzystanie powstających obiektów do edukacji lokalnej młodzieży; zwiększenie przychodów z większej ilości ryb (z turystyki i połowów)		
6.	**RWHM_02.04**	pozyskanie informacji na temat drożności przegród poprzecznych; zwiększenie bioróżnorodności dostępnej flory i fauny; podjęcie działań mających na celu osiągnięcie celów środowiskowych; przywrócenie ciągłości biologicznej; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem dla sektora wędkarskiego; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie wagi problemów związanych z gospodarowaniem wodą; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, budowa przepławek); rozwój sektora turystyki; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie problemów związanych z rybami anadromicznymi; eykorzystanie powstających obiektów do edukacji lokalnej młodzieży; zwiększenie przychodów z większej ilości ryb (z turystyki i połowów)	koszt udrożnienia przegród lub wybudowania urządzeń do migracji ryb; Koszty związane z monitoringiem urządzeń do migracji ryb; koszty związane z utrzymaniem urządzeń do migracji ryb; mała infrastruktura;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy; • instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;
7.	**RWHM_02.06**	ocena skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. Pomoc w racjonalizacji kosztów przyszłych działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych; możliwość identyfikacji występujących presji	koszty związane z wykonaniem oceny i późniejszą potencjalną przebudową budowli piętrzących;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy; • instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;
8.	**RWHM_02.07**	ocena skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. Pomoc w racjonalizacji kosztów przyszłych działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych. Rozwój bazy danych i zakresu wiedzy o funkcjonowaniu	koszty związane z wykonaniem ocen;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy;

		urządzeń do migracji ryb; możliwość identyfikacji występujących presji		• instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;
9.	**RWHM_02.08**	ocena skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. Pomoc w racjonalizacji kosztów przyszłych działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych. Rozwój bazy danych i zakresu wiedzy o funkcjonowaniu urządzeń do migracji ryb; możliwość identyfikacji występujących presji	koszty związane z prowadzeniem monitoringu i późniejszą potencjalną przebudową budowli piętrzących;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania; podmioty będące administratorem obiektu; przedsiębiorstwa z sektora turystyki; lokalni mieszkańcy; • instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; gospodarstwa agroturystyczne; organizacje pozarządowe;
10.	**RWHM_03.01**	ograniczenie skutków suszy; ograniczenie skutków powodzi; wzrost bioróżnorodności; poprawa walorów przyrodniczych i krajobrazowych; poprawa jakości wody; zwiększenie odporności obszaru objętego działaniem na zmiany klimatu; ochrona gatunków chronionych	koszty związane z realizacją działań oraz edukacją	• instytucje związane z obszarami chronionymi przyrodniczo i ochroną przyrody; • zarządcy wód; • organizacje pozarządowe; właściciele gruntów (np. rolnicy, LP), • lokalni mieszkańcy;
11.	**RWHM_04.01**	poprawa warunków hydromorfologicznych, poprawa stanu siedlisk,	koszty związane z realizacją działań	nd.
12.	**RWHM_04.02**	poprawa stanu hydromorfologicznego JCWP (spełnienie celów środowiskowych dla obszarów przyrodniczych); przywrócenie równowagi bilansu rumowiska; uruchomienie naturalnych procesów fluwialnych różnicowanie morfologii; poprawa stanu siedlisk w korycie; odtworzenie form kortowych oraz układu bystrz-plos; przywrócenie naturalnych warunków przepływu wody; meandryzacja koryta; poprawa walorów krajobrazowych; zwiększenie bioróżnorodności flory i fauny; przywrócenie walorów estetycznych obszaru objętego działaniem; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; .Poprawa naturalnej retencji korytowej; zmniejszenie wrażliwości na suszę hydrologiczną; wzrost przychodów w sektorze inżynierii wodnej (opracowanie ekspertyz, przebudowa i usuwanie obiektów)	koszty związane z realizacją działań oraz edukacją	• zarządcy wód; • lokalni mieszkańcy; • użytkownicy wód; • przedsiębiorstwa energetyczne; • gospodarstwa domowe; • przedsiębiorstwa z sektora transportu wodnego; • rolnicy;
13.	**RWHM_04.05**	przywrócenie naturalnych procesów hydromorfologicznych; odtwarzanie zalewów rzecznych;	koszty związane z realizacją działań; koszty związane z utratą funkcji obiektów;	nd.

		normalizacja stosunków wodnych w zlewni; poprawa retencji naturalnej w zlewni; xmniejszenie wrażliwości ekosystemów od wód zależnych na suszę; poprawa warunków wodnych gleb hydrogenicznych; poprawa stanu siedlisk dolinnych i ekosystemów wodnych; zmniejszenie wrażliwości na suszę; poprawa bioróżnorodności; poprawa walorów przyrodniczych i krajobrazowych; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie wagi problemów związanych z gospodarowaniem wodą; zapewnienie warunków do bytowania chronionych gatunków; zmniejszenie ryzyka powodziowego		
14.	**RWH_01.05**	ograniczenie skutków suszy; ograniczenie skutków poborów wód; ograniczenie ryzyka zanieczyszczenia wód przez zrzuty wód zanieczyszczonych; ograniczenie ryzyka zanieczyszczenia wód przez niekontrolowane zrzuty wód opadowych; poprawa jakości środowiska poprzez ograniczenie uciążliwości podmiotów wprowadzających substancje zanieczyszczające do wód; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; zwiększenie świadomości ludności/lokalnej społeczności/ przedsiębiorców/rolników w zakresie korzyści środowiskowych i gospodarczych związanych ze stosowaniem działania; poprawa bioróżnorodności	niepokoje społeczne związane z ograniczonym dostępem do zasobów wodnych;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właściciele i użytkownicy obiektów lub gruntów; • gminy;
15.	**RWH_03.02**	ograniczenie skutków poborów wód; ograniczenie ryzyka zanieczyszczenia wód przez zrzuty ścieków w okresach niskich przepływów; poprawa jakości środowiska poprzez ograniczenie uciążliwości podmiotów wprowadzających substancje zanieczyszczające do wód; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; zwiększenie świadomości ludności/lokalnej społeczności/ przedsiębiorców/rolników w zakresie korzyści środowiskowych i gospodarczych związanych ze stosowaniem działania	niepokoje społeczne związane z ograniczonym dostępem do zasobów wodnych. Dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) przedsiębiorców korzystających z wód	• zarządcy wód; • Państwowa Służba Hydrologiczna; • gminy;
16.	**RWC_01.04**	zmniejszenie wrażliwości JCWP na skutki zmiany klimatu, w szczególności na skutki suszy; poprawa stanu w zakresie bioróżnorodności oraz warunków siedliskowych w zlewni cieków i rzek oraz na obszarach od wód zależnych;	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) właścicieli i użytkowników gruntów; ograniczenia w zakresie korzystania z gruntów;	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właściciele i użytkownik gruntów; • społeczeństwo; • gminy;

		poprawa jakości wody, normalizacja przepływów; poprawa bilansu wodnego i ograniczenie okresów niżówek; zwiększenie odporności na fale upałów i okresy bez opadów; poprawa mikroklimatu i ograniczenie skutków występowania zdarzeń o charakterze suszy;	rozwój niezbędnej infrastruktury i zagospodarowania terenu; koszty inwestycyjne na rozwój infrastruktury retencji wód	
17.	**RWC_01.05**	zmniejszenie wrażliwości JCWP na skutki zmiany klimatu, w szczególności skutki suszy; poprawa stanu w zakresie bioróżnorodności oraz warunków siedliskowych w zlewni cieków i rzek oraz na obszarach od wód zależnych; poprawa jakości wody, normalizacja przepływów; poprawa bilansu wodnego i ograniczenie okresów niżówek; zwiększenie odporności na fale upałów i okresy bez opadów; poprawa mikroklimatu i ograniczenie skutków występowania zdarzeń o charakterze suszy	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) właścicieli i użytkowników gruntów; ograniczenia w zakresie korzystania z gruntów; rozwój niezbędnej infrastruktury i zagospodarowania terenu; koszty inwestycyjne na rozwój infrastruktury retencji wód	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właścicieli i użytkownik gruntów; • społeczeństwo; • gminy;
18.	**RWC_01.06**	zmniejszenie wrażliwości JCWP na skutki zmiany klimatu, w szczególności skutki suszy; poprawa stanu w zakresie bioróżnorodności oraz warunków siedliskowych w zlewni cieków i rzek oraz na obszarach od wód zależnych; poprawa jakości wody, normalizacja przepływów; poprawa bilansu wodnego i ograniczenie okresów niżówek; zwiększenie odporności na fale upałów i okresy bez opadów; poprawa mikroklimatu i ograniczenie skutków występowania zdarzeń o charakterze suszy;	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) właścicieli i użytkowników gruntów; ograniczenia w zakresie korzystania z gruntów; rozwój niezbędnej infrastruktury i zagospodarowania terenu; koszty inwestycyjne na rozwój infrastruktury retencji wód	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właścicieli i użytkownik gruntów; • społeczeństwo; • gminy;
19.	**RWC_01.07**	zmniejszenie wrażliwości JCWP na skutki zmiany klimatu, w szczególności skutki suszy; poprawa stanu w zakresie bioróżnorodności oraz warunków siedliskowych w zlewni cieków i rzek oraz na obszarach od wód zależnych; poprawa jakości wody, normalizacja przepływów; .poprawa bilansu wodnego i ograniczenie okresów niżówek; zwiększenie odporności na fale upałów i okresy bez opadów; poprawa mikroklimatu i ograniczenie skutków występowania zdarzeń o charakterze suszy;	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) właścicieli i użytkowników gruntów; ograniczenia w zakresie korzystania z gruntów; rozwój niezbędnej infrastruktury i zagospodarowania terenu; koszty inwestycyjne na rozwój infrastruktury retencji wód	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właścicieli i użytkownik gruntów; • społeczeństwo; • gminy;
20.	**RWC_01.08**	zmniejszenie wrażliwości JCWP na skutki zmiany klimatu, w szczególności skutki suszy; poprawa stanu w zakresie bioróżnorodności oraz warunków siedliskowych w zlewni cieków i rzek oraz na obszarach od wód zależnych; poprawa jakości wody; normalizacja przepływów; poprawa bilansu wodnego i ograniczenie okresów niżówek;	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) właścicieli i użytkowników gruntów; ograniczenia w zakresie korzystania z gruntów; rozwój niezbędnej infrastruktury i zagospodarowania terenu; koszty inwestycyjne na rozwój infrastruktury retencji wód	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właścicieli i użytkownik gruntów; • społeczeństwo; • gminy;

		zwiększenie odporności na fale upałów i okresy bez opadów; poprawa mikroklimatu i ograniczenie skutków występowania zdarzeń o charakterze suszy;		
21.	**RWC_01.09**	zmniejszenie wrażliwości JCWP na skutki zmiany klimatu, w szczególności skutki suszy; poprawa stanu w zakresie bioróżnorodności oraz warunków siedliskowych w zlewni cieków i rzek oraz na obszarach od wód zależnych; poprawa jakości wody, normalizacja przepływów; poprawa bilansu wodnego i ograniczenie okresów niżówek; zwiększenie odporności na fale upałów i okresy bez opadów; poprawa mikroklimatu i ograniczenie skutków występowania zdarzeń o charakterze suszy;	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) przedsiębiorców, podmiotów będących właścicielami i użytkownikami gruntów; rozwój niezbędnej infrastruktury i zagospodarowania terenu; koszty inwestycyjne na rozwój infrastruktury retencji	• podmioty odpowiedzialne za realizację działania - właściciele i użytkownik gruntów; • społeczeństwo; • gminy;
22.	**RWC_02.01**	poprawa funkcjonowania obszarów chronionych, szczególnie siedlisk oraz gatunków flory i fauny (dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa i dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia)	koszty podejmowanych działań związanych z czynną ochroną przyrody	• RDOŚ/ GDOŚ; • PGL LP; • PGW WP, • zarządcy parków krajobrazowych; • rolnicy; • sektor prywatny; • GIOŚ; • właściciele i dzierżawcy gruntów, lokalne władze samorządowe, użytkownicy rybaccy;
23.	**RWC_02.02**	poprawa jakości środowiska i walorów krajobrazu poprzez likwidację źródeł zanieczyszczeń punktowych u obszarowych; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem; wzrost bioróżnorodności dzięki poprawie warunków siedliskowych	koszty wykonania ekspertyzy	• zarządcy obszarów chronionych, RDOŚ/ GDOŚ, PGW WP, PGL LP; • właściciele i dzierżawcy gruntów; przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego; • władze samorządowe; • rolnicy; • ODR; • ARiMR; • gospodarstwa domowe;
24.	**RWP_01.00**	spełnienie wymogów dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych; poprawa jakości środowiska i walorów krajobrazu poprzez likwidację źródeł zanieczyszczeń punktowych u obszarowych; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem; poprawa jakości siedlisk dla rozwoju gatunków; ograniczenie presji urbanizacyjnej na zasoby wody i bioróżnorodność ekosystemów wodnych i nadwodnych; poprawa jakości środowiska, zmniejszenie skutków eutrofizacji - masowe wyloty owadów, zakwity sinicowe	rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej; koszty budowy i utrzymanie systemów oczyszczania ścieków; wzrost opłat za wodę i ścieki	• przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego; • firmy z sektora wodno-kanalizacyjnego; • gminy;

25.	**RWP_01.01**	poprawa jakości środowiska i walorów krajobrazu poprzez likwidację źródeł zanieczyszczeń punktowych u obszarowych; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem; poprawa jakości siedlisk dla rozwoju gatunków; ograniczenie presji urbanizacyjnej na zasoby wody i bioróżnorodność ekosystemów wodnych i nadwodnych; poprawa jakości środowiska, zmniejszenie skutków eutrofizacji - masowe wyloty owadów, zakwity sinicowe;	rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej; koszty budowy i utrzymanie systemów oczyszczania ścieków; wzrost opłat za wodę i ścieki	• przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego; • firmy z sektora wodno-kanalizacyjnego; • gminy;
26.	**RWP_01.05**	poprawa jakości środowiska i walorów krajobrazu poprzez likwidację źródeł zanieczyszczeń punktowych u obszarowych; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem; Poprawa jakości siedlisk dla rozwoju gatunków; ograniczenie presji urbanizacyjnej na zasoby wody i bioróżnorodność ekosystemów wodnych i nadwodnych; poprawa jakości środowiska, zmniejszenie skutków eutrofizacji - masowe wyloty owadów, zakwity sinicowe	rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej; koszty budowy i utrzymanie systemów oczyszczania ścieków; wzrost opłat za wodę i ścieki;	• przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego; • firmy z sektora wodno-kanalizacyjnego; • gminy;
27.	**RWP_02.01**	zmniejszenie obciążenia rzek zanieczyszczeniami obszarowymi; poprawa walorów krajobrazowych; wzrost atrakcyjności rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów; podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie wagi problemów związanych z gospodarowaniem; zwiększenie bioróżnorodności dostępnej flory i fauny;	ograniczenie produkcji rolniczej; wyższe koszty produkcji rolniczej; inwestycje w sprzęt rolniczy i infrastrukturę niezbędne do spełnienia wymogów programu;	• rolnicy; • ODR; • ARMiR;
28.	**RWP_02.02**	poprawa stanu w zakresie występującej na danym terenie bioróżnorodności; poprawa jakości wody; Poprawa stanu zdrowia ludności. ograniczenie stosowania substancji szczególnie szkodliwych dla zdrowia (pestycydy); zwiększenie świadomości ludności/lokalnej społeczności/ przedsiębiorców/ rolników w zakresie korzyści środowiskowych i gospodarczych związanych ze stosowaniem działania;	dodatkowe koszty albo inne obciążenia (administracyjne) właścicieli i użytkowników gruntów; wzrost cen produktów rolnych; spadek opłacalności produkcji rolnej niektórych towarów; ograniczenie produkcji roślinnej lub zwiększenie kosztów na zakup mniej toksycznych pestycydów;	• rolnicy; • ODR; • ARMiR; • prywatni przedsiębiorcy;
29.	**RWP_04.01**	poprawa jakości środowiska wodnego i usług ekosystemowych od nich zależnych; wzmocnienie sektora rolno-spożywczego; powstanie grup producenckich; rozwój nowych technologii;	szkolenia; działania edukacyjno-doradcze; publikacje i broszury informacyjno-edukacyjne; modernizacja gospodarstw;	• rolnicy; • firmy doradczo-szkoleniowe (w tym NGOsy); • ODR; • ARMiR;
30.	**RWP_06.01**	poprawa jakości środowiska i walorów krajobrazu poprzez likwidację źródeł zanieczyszczeń punktowych u obszarowych; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem; poprawa jakości siedlisk dla rozwoju gatunków; ograniczenie presji urbanizacyjnej na zasoby wody i bioróżnorodność ekosystemów wodnych i nadwodnych;	koszty kontroli i badań monitoringowych; koszty związane z wdrożeniem działania; wzrost kosztów funkcjonowania podmiotów oraz sektora publicznego;	• WIOŚ/GIOŚ; • PGW WP;

		poprawa jakości środowiska, zmniejszenie skutków eutrofizacji;		
31.	**RWP_09.01**	poprawa jakości środowiska i walorów krajobrazu poprzez likwidację źródeł zanieczyszczeń obszarowych; poprawa jakości środowiska poprzez ograniczenie uciążliwości podmiotów wprowadzających substancje zanieczyszczające do wód; ograniczenie skutków awarii i zdarzeń związanych ze szkodami w środowisku o charakterze przemysłowym i losowym; poprawa atrakcyjności obszaru objętego działaniem; poprawa jakości siedlisk dla rozwoju gatunków; sprawniejsze zarządzanie środowiskiem;	koszty kontroli i badań monitoringowych; koszty związane z wdrożeniem działania; wzrost kosztów funkcjonowania podmiotów oraz sektora publicznego;	• gmina; • powiat;

Tabela nr 12. Katalog działań JCWP RW — ocena skuteczności działań w ramach IIaPGW.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	*Wskaźniki do monitoringu oceny skuteczności działań (ocena skuteczności propozycja)*	*Częstotliwość wykonywania ocen*	*Źródło pochodzenia działania - Plan/Program (dla działań ujętych w istniejących planach/programach)*	*Wynik ekspertyzy naukowej (dla działań nowych, nie ujętych w istniejących planach/programach)*	*Suma punktów — ocena (możliwy przedział od -9 do 18) fiz.chem. + chem* ***Suma*** ***nd. —*** *nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***	*Ocena % wartości max.* ***od 0% do 100%*** ***nd. —*** *nie dotyczy* ***brak możliwości określenia na poziomie katalogu***
Lp.	**Numer działania**	**Ocena skuteczności działań w ramach IIaPGW**		**Źródło pochodzenia działania**		**Ocena punktowa**	
		wskaźniki do oceny skuteczności działań (ocena skuteczności propozycja)	**częstotliwość wykonywania ocen**	**źródło pochodzenia działania - Plan/Program (dla działań ujętych w istniejących planach/programach)**	**wynik ekspertyzy naukowej (dla działań nowych, nie ujętych w istniejących planach/programach)**	**suma punktów – ocena fiz.chem. + chem**	**ocena % wartości max.**
1.	**RWHM_01.03**	PPH2/HIRk/HIRM	zgodna z monitoringiem GIOŚ	nd.	nd.	nd.	nd.
2.	**RWHM_01.05**	PPH2/HIRk/HIRM	zgodna z monitoringiem GIOŚ	nd.	nd.	nd.	nd.
3.	**RWHM_02.01**	PPH2/HIRk/HIRM; EFI+PL/IBI_PL, wskaźnik diadromiczny D	według monitoringu GIOŚ	aPWŚK	nd.	nd.	nd.
4.	**RWHM_02.02**	opracowanie jednorazowe - zrealizowano/ niezrealizowano	ocena końcowa	aPWŚK	nd.	nd.	nd.
5.	**RWHM_02.03**	PPH2/HIRk/HIRM; EFI+PL/IBI_PL, wskaźnik diadromiczny D	według monitoringu GIOŚ	aPWŚK	nd.	nd.	nd.
6.	**RWHM_02.04**	PPH2/HIRk/HIRM; EFI+PL/IBI_PL, wskaźnik diadromiczny D	według monitoringu GIOŚ	aPWŚK, aPZRP	nd.	nd.	nd.
7.	**RWHM_02.06**	PPH2/HIRk/HIRM; EFI+PL/IBI_PL, wskaźnik diadromiczny D	ocena bieżąca, wg monitoringu GIOŚ	nd.	nd.	nd.	nd.
8.	**RWHM_02.07**	wnioski z wykonanych kontroli	ocena bieżąca	nd.	nd.	nd.	nd.
9.	**RWHM_02.08**	liczba migrujących ryb, PPH2/HIRk/HIRM; EFI+PL/IBI_PL, wskaźnik diadromiczny D	ocena bieżąca, wg monitoringu GIOŚ	nd.	nd.	nd.	nd.
10.	**RWHM_03.01**	wpisanie działań do PO/PZO;	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
11.	**RWHM_04.01**	HIRk/HIRM	zgodna z monitoringiem GIOŚ	SZCW	nd.	nd.	nd.

12.	**RWHM_04.02**	WTR, PPH4,PPH6, HIRK/HIRM	zgodna z monitoringiem GIOŚ	działanie nowe	nd.	nd.	nd.
13.	**RWHM_04.05**	HIRK/HIRM	zgodna z monitoringiem GIOŚ	KPRWP	nd.	nd.	nd.
14.	**RWH_01.05**	natężenie przepływu; zwiększenie SNQ; poprawa wskaźników jakościowych;	zgodna z częstotliwością aktualizacji PPSS/PZRP dla wskaźników hydrologicznych / zgodna z monitoringiem GIOŚ dla wskaźników jakościowych (fizykochemia i chemia)	PPSS	nd.	nd.	nd.
15.	**RWH_03.02**	stany wody, natężenie przepływu; zwiększenie SNQ	zgodna z częstotliwością aktualizacji PPSS/PZRP dla wskaźników hydrologicznych / zgodna z monitoringiem GIOŚ dla wskaźników jakościowych (fizykochemia i chemia)	analiza konsekwencji hydrologiczno - gospodarczych zaprzestania lub zmiany kierunków odwadniania zakładów górniczych	nd.	nd.	nd.
16.	**RWC_01.04**	opracowanie jednorazowe - zrealizowano/ niezrealizowano	ocena końcowa	nd.	nd.	nd.	nd.
17.	**RWC_01.05**	zwiększenie wielkości średniego odpływu niskiego; poprawa wskaźników hydromorfologicznych (HIR); poprawa wskaźników jakościowych: –warunki tlenowe (BZT5, OWO), – zasolenie (przewodność), – warunki biogenne (formy azotu i fosforu), – specyficzne substancje zanieczyszczające (metale ciężkie, węglowodory ropopochodne), – substancje priorytetowe i inne substancje zanieczyszczające (benzoapiren, metale ciężkie);	zgodna z częstotliwością aktualizacji PPSS/PZRP dla wskaźników hydrologicznych / zgodna z monitoringiem GIOŚ dla wskaźników jakościowych (fizykochemia i chemia)	nd.	nd.	nd.	nd.
18.	**RWC_01.06**	opracowanie jednorazowe - zrealizowano/ niezrealizowano	ocena końcowa	nd.	nd.	nd.	nd.
19.	**RWC_01.07**	zwiększenie wielkości średniego odpływu niskiego; poprawa wskaźników hydromorfologicznych (HIR); poprawa wskaźników jakościowych: – warunki tlenowe (BZT5, OWO), – zasolenie (przewodność),	zgodna z częstotliwością aktualizacji PPSS/PZRP dla wskaźników hydrologicznych / zgodna z monitoringiem GIOŚ dla wskaźników jakościowych (fizykochemia i chemia)	nd.	nd.	nd.	nd.

		– warunki biogenne (formy azotu i fosforu), – specyficzne substancje zanieczyszczające (metale ciężkie, węglowodory ropopochodne), – substancje priorytetowe i inne substancje zanieczyszczające (benzoapiren, metale ciężkie)					
20.	**RWC_01.08**	opracowanie jednorazowe - zrealizowano/ niezrealizowano	ocena końcowa	nd.	nd.	nd.	nd.
21.	**RWC_01.09**	zwiększenie wielkości średniego odpływu niskiego; poprawa wskaźników hydromorfologicznych (HIR); poprawa wskaźników jakościowych: – warunki tlenowe (BZT5, OWO), – zasolenie (przewodność), – warunki biogenne (formy azotu i fosforu), – specyficzne substancje zanieczyszczające (metale ciężkie, węglowodory ropopochodne), – substancje priorytetowe i inne substancje zanieczyszczające (benzoapiren, metale ciężkie);	zgodna z częstotliwością aktualizacji PPSS/PZRP dla wskaźników hydrologicznych / zgodna z monitoringiem GIOŚ dla wskaźników jakościowych (fizykochemia i chemia)	nd.	nd.	nd.	nd.
22.	**RWC_02.01**	realizacja działania	nd.	nd.	nd.	brak możliwości określenia na poziomie katalogu	brak możliwości określenia na .poziomie katalogu
23.	**RWC_02.02**	wprowadzenie działań do PO/PZO;	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
24.	**RWP_01.00**	poprawa wskaźników jakościowych: — warunki tlenowe (BZT5, OWO), — warunki biogenne (formy azotu i fosforu), /azot ogólny, fosfor ogólny, BZT5, amoniak, azotany, fosforany/	zgodnie z metodyką PMŚ	KPOŚK	nd.	9	50%
25.	**RWP_01.01**	poprawa wskaźników jakościowych: — warunki tlenowe (BZT5, OWO), — warunki biogenne (formy azotu i fosforu), /azot ogólny, fosfor ogólny, BZT5, amoniak, azotany, fosforany/	zgodnie z metodyką PMŚ	działania własne JST	nd.	8	44%

26.	**RWP_01.05**	opracowanie jednorazowe - zrealizowano/ niezrealizowano	nd.	działania własne JST	nd.	0	0%
27.	**RWP_02.01**	poprawa wskaźników jakościowych: — warunki tlenowe (BZT5, OWO), — warunki biogenne (formy azotu i fosforu), obecność zakwitów wody (stężenie chlorofilu-a, PMPL);	zgodnie z metodyką PMŚ	działania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska	nd.	6	33%
28.	**RWP_02.02**	poprawa wskaźników jakościowych: – warunki tlenowe (BZT5, OWO), – warunki biogenne (formy azotu i fosforu), – specyficzne substancje zanieczyszczające (metale ciężkie, węglowodory ropopochodne), – substancje priorytetowe i inne substancje zanieczyszczające (środki ochrony roślin);	zgodnie z metodyką PMŚ	działania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska	nd.	3	17%
29.	**RWP_04.01**	poprawa wskaźników jakościowych: – warunki tlenowe (BZT5, tlen rozpuszczony) – warunki biogenne (formy azotu i fosforu), –substancje priorytetowe i inne substancje zanieczyszczające (środki ochrony roślin;	zgodnie z metodyką PMŚ	usługi doradcze w zakresie rolnictwa realizowane przez ODR/ARMiR	nd.	6	33%
30.	**RWP_06.01**	stopień realizacji działania - przeprowadzone kontrole	nd.	działania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska / PGW WP	nd.	10	56%
31.	**RWP_09.01**	stopień realizacji działania - Wykonanie weryfikacji	nd.	działania własne JST	nd.	13	72%

Tabela nr 13. Katalog działań JCWP RW — warunki uzupełniające.

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***1*** *– skala lokalna* ***2*** *— zlewnia /obszar* ***3*** *— ponadzlewniowy /ponadobszarowy* ***0-2*** *— brak możliwości określenia na poziomie katalogu* ***nd.*** *— nie dotyczy*	*Wartości słownikowe:* ***1*** *— > 12 lat* ***2*** *— 7-12 lat* ***3*** *— 5-6 lat* ***4*** *— 3-4 lata* ***5*** *— ≤ 2 lata* ***0-2*** *— brak możliwości określenia na poziomie katalogu* ***nd.*** *— nie dotyczy*	***0*** *— brak synergii* ***1*** *— wskazana synergia* ***0-2*** *— brak możliwości określenia na poziomie katalogu* ***nd.*** *— nie dotyczy*	***N*** *— nietechniczne* ***T*** *— techniczne* ***T/N*** *— techniczne/ nietechniczne*	*Ilościowe określenie zakresu rzeczowego działania*	*Jednostka, w której wyrażony został zakres ilościowy działania*
Lp.	**Numer działania**	**Warunki uzupełniające**					
		Ocena przestrzennego zasięgu działania	**Szacowany czas potrzebny na osiągnięcie skutecznego efektu**	**Wskazanie synergii z JCWPd**	**Typ działania (techniczne/ nietechniczne)**	**Ilościowe określenie zakresu rzeczowego działania**	**Jednostka, w której wyrażony został zakres ilościowy działania**
1.	**RWHM_01.03**	3	3	0	N	liczba budowli	liczba budowli
2.	**RWHM_01.05**	3	3	1	T	liczba budowli	liczba budowli
3.	**RWHM_02.01**	3	3	1	T	liczba budowli i wysokość budowli objętych działaniem w obrębie JCWP	liczba budowli
4.	**RWHM_02.02**	3	4	0	N	koszt podany w aPWŚK	zgodnie z aPWŚK
5.	**RWHM_02.03**	3	3	1	T	koszt podany w aPWŚK	zgodnie z aPWŚK
6.	**RWHM_02.04**	3	3	1	T	koszt podany w aPWŚK/aPZRP	zgodnie z aPWŚK/aPZRP
7.	**RWHM_02.06**	3	3	0	T/N	liczba budowli w obrębie JCWP objętych działaniem	szt.
8.	**RWHM_02.07**	3	4	0	N	liczba budowli w obrębie JCWP objętych działaniem	szt.
9.	**RWHM_02.08**	3	3	0	T/N	liczba budowli w obrębie JCWP objętych działaniem	szt.
10.	**RWHM_03.01**	2	4	nd.	N	powierzchnia obszaru	ha
11.	**RWHM_04.01**	2	3	1	T	długość cieku	km
12.	**RWHM_04.02**	2	3	0	N	powierzchnia obszaru	ha

13.	**RWHM_04.05**	2	3	1	T	długość cieku	km
14.	**RWH_01.05**	nd.	nd.	1	N	nd.	nd.
15.	**RWH_03.02**	nd.	nd.	nd.	N	nd.	nd.
16.	**RWC_01.04**	3	1	1	N	nd.	nd.
17.	**RWC_01.05**	3	1	1	T	nd.	nd.
18.	**RWC_01.06**	3	1	1	N	nd.	nd.
19.	**RWC_01.07**	3	1	1	T	nd.	nd.
20.	**RWC_01.08**	3	1	1	N	nd.	nd.
21.	**RWC_01.09**	3	1	1	T	nd.	nd.
22.	**RWC_02.01**	0-2	0-2	0-2	T/N	nd.	nd.
23.	**RWC_02.02**	2	2	1	N	1	wykonanie opracowania/ ekspertyzy, na podstawie której będzie można sformułować działania
24.	**RWP_01.00**	2	5	1	T	zgodnie z KPOŚK	liczba obiektów/ długość kanalizacji
25.	**RWP_01.01**	2	5	0	T	zależne od wyników RWP_01.05	liczba wybudowanych obiektów [szt.] / długość kanalizacji [km]
26.	**RWP_01.05**	3	4	1	N	wykonanie dokumentacji	liczba gmin
27.	**RWP_02.01**	3	2	1	N	realizacja monitoringu	liczba gospodarstw rolnych
28.	**RWP_02.02**	3	1	1	N	aplikacja i działania promocyjno-edukacyjne zasad stosowania środków ochrony roślin	liczba gospodarstw rolnych
29.	**RWP_04.01**	3	2	1	N	aplikacja i działania promocyjno-edukacyjne zasad stosowania środków ochrony roślin	liczba gospodarstw rolnych
30.	**RWP_06.01**	2	2	1	N	realizacja zadań kontrolnych	nd.
31.	**RWP_09.01**	3	2	0	N	realizacja dokumentacji i wdrożenie programu	liczba gmin i powiatów

Tabela nr 14. Katalog działań JCWP RW — analiza efektywności kosztowej w odniesieniu do presji

Lp.	*Indywidualny numer działania w danej grupie działań zgodnie z kodem IIaPGW*	***0** — wdrożenie działania nie wpłynie na likwidację presji lub zniwelowanie jej negatywnych skutków* ***1** — wdrożenie działania wpływa wyłącznie na presje znaczące umiarkowane lub niweluje ich negatywne skutki* ***2** — wdrożenie działania wpływa na presje znaczące silne lub niweluje ich negatywne skutki - głównie w zakresie pojedynczej presji lub wyłącznie pośrednio pozytywnie oddziałującego na dane presje* ***3** — wdrożenie działania wpływa na presje znaczące silne lub niweluje ich negatywne skutki — w zakresie odnoszącym się do większej liczby presji lub charakteryzujących się bezpośrednim pozytywnym oddziaływaniem na presje* ***4** — wdrożenie działania wpływa na presje znaczące silne i bardzo silne lub niweluje ich negatywne skutki – w zakresie odnoszącym się do większej liczby presji i charakteryzujących się głównie bezpośrednim pozytywnym oddziaływaniem na presje* ***1-4** — brak możliwości określenia na poziomie katalogu*	***1** — wdrożenie działania będzie mało skuteczne dla realizacji celów środowiskowych obszarów i gatunków chronionych* ***2** — wdrożenie działania będzie miało pozytywne skutki w skali lokalnej* ***3** — wdrożenie działania będzie miało pozytywne skutki w skali obszaru* ***4** — wdrożenie działania będzie miało pozytywne skutki w skali ponadobszarowej* ***1-4** — brak możliwości określenia na poziomie katalogu*	***1** — wdrożenie działania będzie mało skuteczne w perspektywie zmian klimatu* ***2** — wdrożenie działania będzie skuteczne i będzie miało pozytywny wpływ w skali zlewni JCWP* ***3** — wdrożenie działania będzie skuteczne i będzie miało pozytywny wpływ w skali regionu wodnego* ***1-3** — brak możliwości określenia na poziomie katalogu*	*Suma wskaźników skuteczność i działania* *wagi:* *Ks1-1, Ks2-1, Ks3-0,5*	***1** — działania mało realne do wdrożenia do roku 2027* ***2** — działania możliwe do wdrożenia do roku 2027, ale brak określonego źródła finansowania lub konieczne zmiany prawne i kompetencyjne* ***3** — działania możliwe do wdrożenia do roku 2027 - działanie jest przygotowane i ma zapewnione finansowanie* ***4** — działania możliwe do wdrożenia do roku 2024, ale brak określonego źródła finansowania lub konieczne zmiany prawne i kompetencyjne* ***5** — działania możliwe do wdrożenia do roku 2024 — działanie jest przygotowane i ma zapewnione finansowanie* ***1-5** — brak możliwości określenia na poziomie katalogu*	*Liczba redukowanych presji znaczących* ***nd. — nie dotyczy***	*1 — > 12 lat* *2 — 7-12 lat* *3 — 5-6 lat* *4 — 3-4 lata* *5 — ≤ 2 lat* *1-5 — brak możliwości określenia na poziomie katalogu* ***nd.** — nie dotyczy*	*Źródła finansowania* ***Środki własne*** ***Środki krajowe:*** *– NFOŚiGW/WFOŚiGW* ***GIOŚ*** ***Środki UE:*** *– Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)* *– Fundusz Spójności (FS)* ***Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy*** ***LIFE*** ***bD** — brak danych*

Lp.	**Numer działania**	**Analiza efektywności kosztowej w odniesieniu do presji**							**Źródła finansowania**
		Ks1 wskaźnik skuteczności (cele RDW)	**Ks2** wskaźnik skuteczności (cele obszarów chronionych)	**Ks3** wskaźnik skuteczności (zmiany klimatu)	**Ks** suma	**Kr** wskaźnik realności	**liczba presji** redukcja liczby presji	**czas osiągnięcia efektu**	
1.	**RWHM_01.03**	4	4	3	9,5	2	2	3	1. środki własne;
2.	**RWHM_01.05**	4	4	3	9,5	2	2	3	1. środki własne; 2. środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR);

									3. środki UE: Fundusz S.pójności (FS); 4. środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW; 5. program LIFE;
3.	**RWHM_02 .01**	4	3	1	7,5	2	4	3	1. środki własne; 2. środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR); 3. środki UE: Fundusz Spójności (FS);
4.	**RWHM_02 .02**	2	3	1	5,5	3	5	4	1. środki własne;
5.	**RWHM_02 .03**	4	3	1	7,5	2	6	3	1. środki własne; 2. środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR); 3. środki UE: Fundusz Spójności (FS);
6.	**RWHM_02 .04**	4	3	1	7,5	2	7	3	1. środki własne; 2. środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR); 3. środki UE: Fundusz Spójności (FS);
7.	**RWHM_02 .06**	4	3	1	7,5	2	8	3	1. środki własne;
8.	**RWHM_02 .07**	2	3	1	5,5	3	9	4	1. środki własne;
9.	**RWHM_02 .08**	4	3	1	7,5	2	10	3	1. środki własne;
10.	**RWHM_03 .01**	4	4	3	9,5	2	**1**	3	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW,

									Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
11.	**RWHM_04.01**	4	3	2	8	2	nd.	2	1. środki własne;
12.	**RWHM_04.02**	4	4	3	9,5	2	1	3	1. środki własne;
13.	**RWHM_04.05**	4	3	3	8,5	3	14	3	1. środki własne;
14.	**RWH_01.05**	4	4	3	9,5	3	2	3	1. środki własne;
15.	**RWH_03.02**	4	4	3	9,5	2	2	2	1. środki własne;
16.	**RWC_01.04**	4	3	3	8,5	4	21	5	1. środki własne;
17.	**RWC_01.05**	4	3	3	8,5	3	22	2	1. środki własne;
18.	**RWC_01.06**	4	3	3	8,5	4	5	5	1. środki własne;
19.	**RWC_01.07**	4	3	3	8,5	3	24	2	1. środki własne;
20.	**RWC_01.08**	4	3	3	8,5	4	24	5	1. środki własne;
21.	**RWC_01.09**	4	3	3	8,5	3	24	2	1. środki własne;
22.	**RWC_02.01**	1-4	1-4	1-3	1-9,5	1-5	1-5	1-5	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. środki własne, środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
23.	**RWC_02.02**	3	3	3	7,5	2	1	1	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki

									odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
24.	**RWP_01.00**	4	3	2	8	3	2	5	1. środki własne; 2. środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR); 3. środki UE: Fundusz Spójności (FS);
25.	**RWP_01.01**	4	3	2	8	3	2	5	1. środki własne; 2. środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR); 3. środki UE: Fundusz Spójności (FS);
26.	**RWP_01.05**	4	2	2	7	2	0	4	środki własne;
27.	**RWP_02.01**	4	3	1	7,5	3	2	2	GIOŚ;
28.	**RWP_02.02**	2	1	1	3,5	3	28	3	środki własne / rolnicy;
29.	**RWP_04.01**	3	4	2	8	3	3	2	1. środki własne; 2. środki UE;
30.	**RWP_06.01**	4	2	2	7	5	2	4	środki własne; / organ kontrolny;
31.	**RWP_09.01**	3	2	2	6	3	2	2	środki własne;

Tabela nr 15. Objaśnienia

..HM_	działania ukierunkowane na poprawę warunków hydromorfologicznych JCWP
..H_	działania ukierunkowane na poprawę warunków hydrologicznych JCWP
..P_	działania ograniczające presje chemiczne i fizykochemiczne JCWP
..C_	działania służące eliminacji/ograniczeniu presji skumulowanych wód JCWP
…GWI…	działania służące ograniczeniu presji ilościowej JCWPd
…GWC…	działania służące ograniczeniu presji chemicznej JCWPd
…GWPA..	działania służące ograniczeniu presji chemicznej A (rolnictwo i gospodarka komunalna) JCWPd
…GWPB…	działania służące ograniczeniu presji chemicznej B (przemysł i urbanizacja) JCWPd
…GWIC…	działania służące ograniczeniu presji ilościowej i chemicznej JCWPd
Kod i nazwa działania wg KE (Główne Rodzaje Środków)	
GRŚ1	Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków
GRŚ2	Ograniczenie zanieczyszczenia substancjami biogennymi pochodzącego z rolnictwa
GRŚ3	Ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami pochodzącymi z rolnictwa
GRŚ4	Rekultywacja terenów zanieczyszczonych (zanieczyszczenia historyczne, w tym osady, wody podziemne, gleba)
GRŚ5	Zwiększanie ciągłości biologicznej i morfologicznej (np. tworzenie przepławek, rozbiórka starych tam)
GRŚ6	Poprawa warunków hydromorfologicznych jednolitych części wód o charakterze innym niż ciągłość
GRŚ7	Usprawnienia w zakresie reżimów przepływu i/lub ustalenie przepływów środowiskowych
GRŚ8	Efektywna gospodarka wodna, środki techniczne na potrzeby nawadniania, przemysłu, energetyki i gospodarstw domowych
GRŚ12	Usługi doradcze w zakresie rolnictwa
GRŚ13	Środki na rzecz ochrony wody pitnej (np. ustanowienie stref ochronnych, stref buforowych itp.)
GRŚ14	Badania, rozwój bazy wiedzy w celu ograniczenia niepewności

GRŚ15	Środki na rzecz stopniowego wyeliminowania emisji, zrzutów i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych lub na rzecz redukcji emisji, zrzutów i strat substancji priorytetowych
GRŚ17	Środki na rzecz zmniejszenia osadu z erozji gleby i spływu powierzchniowego
GRŚ19	Środki na rzecz zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu rekreacji, w tym wędkarstwa lub kontrolowania tego wpływu
GRŚ20	Środki na rzecz zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu rybołówstwa i innego rodzaju eksploatacji/usuwania zwierząt i roślin lub kontrolowania tego wpływu
GRŚ21	Środki na rzecz zapobiegania wprowadzaniu lub kontroli wprowadzania zanieczyszczeń z obszarów miejskich, transportu i wybudowanej infrastruktury
GRŚ22	Środki na rzecz zapobiegania lub kontroli wprowadzania zanieczyszczeń z leśnictwa
GRŚ23	Środki w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego
GRŚ24	Adaptacja do zmian klimatu
GRŚ99	Inny główny rodzaj środków zgłoszonych w ramach programu środków
Kody działań z grupy działań KPRWP	
JU0	Pozostawienie procesom naturalnym
JU1	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja wykaszania roślin z brzegów śródlądowych wód powierzchniowych
JU2	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja wykaszania roślin z dna śródlądowych wód powierzchniowych
JU3	Zaniechanie, modyfikacja lub ograniczenie usuwania roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych,
JU4	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych
JU5	Zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych
JU6	Usuwanie ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód wynikających z działalności człowieka
JU7	Punktowe zasypania wyrw w dnie śródlądowych wód powierzchniowych spowodowanych przez obiekty antropogeniczne
JU8	Wprowadzanie substratu mineralnego w celu spowodowania spontanicznego zasypania wyrw w dnie śródlądowych wód powierzchniowych
JU9	Zaniechanie lub ograniczenie zasypywania wyrw w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych
JU10	Zaniechanie lub ograniczenie usuwania namułów i osadów piaszczystych
JU11	Zaniechanie usuwania żwirowych osadów dennych
JU12	Korekta niewłaściwie wykonanego odmulania - likwidacja brzegowych nasypów uformowanych z usuniętych osadów dennych
JU13	Zaniechanie usuwania tam bobrowych
JU14	Modyfikacja lub usuwanie tam bobrowych
JD1	Nasadzanie drzew i krzewów w strefie brzegowej
JD2	Kształtowanie roślinności w strefie zalewowej i na brzegach wód
JD3	Bariery denitryfikacyjne
JD4	Wprowadzanie elementów kluczowych dla zróżnicowania siedliskowego w korycie
JD5	Wprowadzanie pryzm żwirowo-kamiennych naśladujących układy bystrzy i plos lub kierujących przepływ
JD6	Wprowadzanie naturalnych deflektorów
JD7	Modyfikacje zarządzania wodą, w celu eliminacji antropogenicznych zniekształceń przepływu
JT1	Inicjacja erozji bocznej koryta
JT2	Kształtowanie nowego lub odtwarzanie dawnego koryta o postaci optymalnej ekologicznie
JT3	Obniżanie fragmentów terenu przyrzecznego
JT4	Odnawianie starorzeczy
JT5	Tworzenie quasi-starorzeczy

JT6	Odtwarzanie rzędnej dna wraz z przywróceniem równowagi bilansu rumowiska
JT7	Likwidacja umocnień brzegów
JT8	Zastępowanie umocnień brzegów przez umocnienia śpiące na granicach wyznaczonego korytarza swobodnej migracji rzeki
JT9	Przebudowa umocnień brzegów na bardziej naturalne
JT10	Unaturalnianie profilu brzegu
JT11	Odtwarzanie wysokich skarp brzegowych
JT12	Budowle lub struktury kierujące nurt w celu inicjacji renaturyzujących procesów korytowych
JT13	Likwidacja lub odsuwanie wałów przeciwpowodziowych i przywracanie terenów zalewowych
JT14	Usuwanie lub przekopywanie nasypów brzegowych lub meandrowych
JT15	Likwidacja lub przebudowa zabudowy dna
JT16	Likwidacja lub udrażnianie przegród poprzecznych
JT17	Przebudowa przepustów
JT18	Usuwanie umocnień i odtwarzanie naturalnych procesów w ujściach rzek
JZ1	Renaturyzacja mokradeł w zlewni
JZ2	Ograniczanie spływu powierzchniowego
JZ3	Inne działania poprawiające retencję zlewni
JP1	Weryfikacja terenowa przekształceń hydromorfologii i potrzeb renaturyzacji
JP2	Weryfikacja drożności barier (funkcjonalności przepławki)
JP3	Uzupełnienie rozpoznania procesów dynamiki fluwialnej
JP4	Pozyskanie gruntów
JP5	Weryfikacja (wznowienie) granic
JP6	Zakazy
JP7	Informacja
Pozostałe skróty	
CDR	Centrum Doradztwa Rolniczego
KOWR	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	ośrodki doradztwa rolniczego
PO	Plany ochrony
PZO	Plany Zadań Ochronnych
WFOŚiGW	wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej
WIOŚ	wojewódzki inspektorat ochrony środowiska
WKZWJ	warunki korzystania z wód jezior
ZZ WP	zarząd zlewni
Akty prawne	
r.p.pr.dz.z.a.w.	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. poz. 243)
u.j.d.r.	ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2020 r. poz. 721)

u.f.p.	ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414)
u.l.	ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672, 1726 i 2311)
u.n.i.n.	ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76 oraz z 2022 r. poz. 1370 i 2364
u.ś.o.r.	ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097 oraz z 2022 r. poz. 2185)

Załącznik nr 9

ZESTAW DZIAŁAŃ JCWP RW

1. Zestaw działań podstawowych i uzupełniających JCW tworzą działania przypisane z katalogów działań poszczególnych kategorii wód indywidualnie dla JCWP i JCWPd.
2. Zestaw działań JCWP RW na obszarze dorzecza Dniestru prezentują tabele nr 1–8.

Tabela nr 1. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje ogólne 420
Tabela nr 2. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje ogólne — część 2 421
Tabela nr 3. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 1 423
Tabela nr 4. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 2 425
Tabela nr 5. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 3 427
Tabela nr 6. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 4 428
Tabela nr 7. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — wyniki analiz 430
Tabela nr 8. Zestaw działań JCWP RW — objaśnienia 432

Tabela nr 1. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje ogólne.

Lp.	*Kategoria działań*	*Grupa działań*	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy) kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	*Nazwa JCWP*	*Obszar dorzecza, w obrębie którego występuje dana JCWP*	*Region wodny, w obrębie którego występuje dana JCWP*
Lp.	**Kategoria działań**	**Grupa działań**	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Nazwa JCWP**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**
1.	Poprawa warunków dla obszarów chronionych	Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
2.	Poprawa warunków dla obszarów chronionych	Działania naprawcze dla obszarów chronionych.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
3.	Poprawa warunków dla obszarów chronionych	Działania naprawcze dla obszarów chronionych.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
4.	Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków	Udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowli proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
5.	Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków	Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
6.	Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków	Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
7.	Aktualizacja programu ochrony środowiska	Aktualizacja programu ochrony środowiska.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	Strwiąż	Dniestru	Dniestru
8.	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych.	nie dotyczy	RW9000077471	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa	Dniestru	Dniestru

Tabela nr 2. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje ogólne — część 2.

Lp.	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy) kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	*Województwo, w obrębie którego występuje zlewnia JCWP*	*Powiat, w obrębie którego występuje zlewnia JCWP*	*Gmina w obrębie, którego występuje zlewnia JCWP*	*Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej właściwy dla danej JCWP*	*Zarząd Zlewni właściwy dla danej JCWP*	*Status JCWP:* *NAT — naturalna część wód* *SCW — sztuczna część wód* *SZCW — silnie zmieniona część wód*	*Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego* *zagrożona — JCWP zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego* *niezagrożona — JCWP niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego*	*Presja znacząca danej JCWP (na podstawie wyników Analiza znaczących oddziaływań — JCWP (...)):* *BIO_HM, FIZ, FIZ, FIZ — presja na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii* *BIO_FIZ — presja na elementy biologiczne zależne od fizykochemii* *FIZ — presja na elementy fizykochemiczne* *CHEM — presja na elementy chemiczne* *CHEM_B — presja na elementy chemiczne (biota)* *CHEM_SZ — presja na elementy chemiczne (substancje zakazane)* *OCH — presja na obszary chronione* *IL — presja ilościowa* *brak – brak presji*
Lp.	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Województwo**	**Powiat**	**Gmina**	**RZGW**	**Zarząd Zlewni**	**Status JCWP**	**Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu [zagrożona/ niezagrożona]**	**Presja znacząca**
1.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH
2.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH
3.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH
4.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH
5.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH

6.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH
7.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH
8.	nie dotyczy	RW9000077471	województwo podkarpackie	powiat bieszczadzki	gmina Czarna, gmina Lutowiska, gmina Ustrzyki Dolne	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	NAT	ZAGROŻONA	BIO_HM, OCH

Tabela nr 3. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 1.

Lp.	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy) kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	*Kod działania wg UE (GRŚ), objaśnienia kodów — Tabela nr 8*	*Kod działania IIaPGW* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Nazwa działania*	*Opis działania*
Lp.	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Kod działania wg UE**	**Kod działania IIaPGW**	**Nazwa działania**	**Opis działania**
1.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	GRŚ99	RWC_02.01	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.	Budowa oczek wodnych o powierzchni 25 m^2 dla aktywnej ochrony płazów, okresowe ich czyszczenie i monitoring (co 2 lata). (Park Krajobrazowy Gór Słonnych).
2.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	GRŚ99	RWC_02.02	Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.	Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie do ustanawianych PZO/PO działań mających na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń. Zalecane w sytuacji stwierdzenia ryzyka presji zrzutów oraz znaczącej presji na elementy fizykochemiczne dla realizacji celów środowiskowych obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków w zakresie kryterium: dopływ zanieczyszczeń (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Góry Słonne).
3.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	GRŚ99	RWC_02.02	Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.	Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie do ustanawianych PZO/PO działań mających na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń. Zalecane w sytuacji stwierdzenia ryzyka presji zrzutów oraz znaczącej presji na elementy fizykochemiczne dla realizacji celów środowiskowych obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków w zakresie kryterium: dopływ zanieczyszczeń (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Ostoja Góry Słonne).
4.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	GRŚ5	RWHM_01.03	Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50).	Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań ograniczających negatywny wpływ obiektów piętrzących na cele środowiskowe wynikające z wymagań dla obszarów chronionych w zakresie dobrego stanu hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). (Obszar Natura 2000 Ostoja Góry Słonne, obszar Natura 2000 Moczary).

5.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	GRŚ5	RWHM_03.01	Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.	Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych według KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Bieszczadzki Park Narodowy).
6.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	GRŚ5	RWHM_03.01	Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.	Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych według KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Góry Słonne).
7.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	GRŚ21	RWP_09.01	Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP.	Aktualizacja programu ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP. Obejmuje uwzględnienie w opracowywanych i aktualizowanych planach (na wszystkich poziomach JST) zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń i problemów oraz wdrażaniem lokalnych działań mających na celu ograniczenie stwierdzonych presji chemicznych i poprawę stanu wód. Planowanie specyficznych działań na szczeblu samorządowym ma przyczyniać się do osiągnięcia celów zapisanych w krajowych dokumentach strategicznych i programowych.
8.	nie dotyczy	RW9000077471	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych.	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych.

Tabela nr 4. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 2.

Lp.	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy)* *kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	*Ilościowe określenie zakresu rzeczowego działania* *nd. — nie dotyczy lub brak możliwości określenia zakresu ilościowego*	*Jednostka, w której wyrażony został zakres ilościowy działania* *nd. — nie dotyczy*	*Nazwa dokumentu/planu/programu z jakiego działanie pochodzi lub określenie innego źródła* *działanie nowe – działanie nowe propnowane w IIaPGW* *0 — w przypadku obszarów chronionych bez ustanowionego planu zadań* *Pozostałe oznaczenia — wyjaśnienie zastosowanych skrótów — tabela nr 8 „Objaśnienia”*	*Wskazanie typu działania*	*Wskazanie rodzaju działania*	*Zasięg oddziaływania działania:* *1 — skala lokalna* *2 — zlewnia /obszar* *3 — ponadzlewniowy/ ponadobszarowy*	*Podstawa prawna działania*	*Harmonogram wdrażania:* *ciągłe — działanie ciągłe* *np. 2027 — wskazany rok zakończenia*
Lp.	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Ilościowe określenie zakresu rzeczowego działania**	**Jednostka, w której wyrażony został zakres ilościowy działania**	**Nazwa dokumentu/planu/programu z jakiego działanie pochodzi lub określenie innego źródła**	**Typ działania (techniczne/ nietechniczne)**	**Działanie podstawowe/ działanie uzupełniające**	**Zasięg oddziaływania działania**	**Podstawa prawna działania**	**Harmonogram**
1.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	25	m^2	rozporządzenie Nr 59/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 10 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Słonnych	techniczne/ nietechniczne	podstawowe	2	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	ciągłe w okresie obowiązywania PZO/PO
2.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	nd.	nd.	0	nietechniczne	podstawowe	3	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	2027
3.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	nd.	nd.	0	nietechniczne	podstawowe	3	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	2027
4.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	9	liczba budowli	działanie nowe	nietechniczne	podstawowe	3	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	2027
5.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	nd.	nd.	0	nietechniczne	podstawowe	3	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	2027

6.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	nd.	nd.	0	nietechniczne	podstawowe	3	art. 324 ust. 2 pkt 1 lit b. pr.w.	2027
7.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	2	suma gmin i powiatów	działanie nowe	nietechniczne	uzupełniające	2	art. 324 ust. 4 pkt 1 pr.w.	2027
8.	nie dotyczy	RW9000077471	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych

Tabela nr 5. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 3.

Lp.	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy) kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	*Jednostka odpowiedzialna za realizację wskazana przy uwzględnieniu ogólnych zasad przypisania wraz z dookreśleniem zakresów odpowiedzialności w przypadku działań z więcej, niż jedną wskazaną jednostką*	*Jednostka odpowiedzialna za realizację wskazana ze szczegółowym odniesieniem do danej JCWP*	*Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość*
Lp.	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Jednostka odpowiedzialna za realizację wskazanie ogólne**	**Jednostka odpowiedzialna za realizację wskazanie szczegółowe**	**Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość**
1.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGWWP: RZGW— art. 240 ust.3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ — art. 240 ust.4 pkt 12; PGL PL — nadleśniczy — art. 35 ust.1 pkt 2a u.l.	ZPK w Przemyślu	ZPK w Przemyślu
2.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGWWP: RZGW— art. 240 ust.3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ — art. 240 ust.4 pkt 12; PGL PL — nadleśniczy — art. 35 ust.1 pkt 2a u.l.	RDOŚ Rzeszów	RDOŚ Rzeszów
3.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGWWP: RZGW— art. 240 ust.3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ — art. 240 ust.4 pkt 12; PGL PL — nadleśniczy — art. 35 ust.1 pkt 2a u.l.	RDOŚ Rzeszów	RDOŚ Rzeszów
4.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGWWP: RZGW— art. 240 ust.3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ — art. 240 ust.4 pkt 12) i PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust.1 pkt 2a u.l.	RDOŚ Rzeszów	RDOŚ Rzeszów
5.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGWWP: RZGW— art. 240 ust.3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ — art. 240 ust.4 pkt 12) i PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust.1 pkt 2a u.l.	Bieszczadzki PN	Bieszczadzki PN
6.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	sprawujący zarząd i sprawujący nadzór nad obszarami chronionymi, w tym PGWWP: RZGW— art. 240 ust.3 pkt 15 i 17 pr.w., ZZ — art. 240 ust.4 pkt 12) i PGL LP — nadleśniczy — art. 35 ust.1 pkt 2a u.l.	RDOŚ Rzeszów	RDOŚ Rzeszów
7.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy — właściwe w sprawach programów ochrony środowiska — art. 17 p.o.ś.	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego; powiat bieszczadzki; gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego; powiat bieszczadzki; gmina Czarna, gmina Ustrzyki Dolne
8.	nie dotyczy	RW9000077471	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW;

					obowiązuje realizacja działań krajowych

Tabela nr 6. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — część 4.

Lp.	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy)* *kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM – presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	*Wskaźnik do przeprowadzenia oceny postępu we wdrażaniu*	*≤2,5 bardzo niska skuteczność* *>2,5 oraz <=5 niska* *>5 oraz <=6,5 średnia* *>6,5 oraz <=8 wysoka* *>8 bardzo wysoka*	*1 — działanie mało realne do wdrożenia do roku 2027;* *2 — działanie możliwe do wdrożenia do roku 2027, ale brak określonego źródła finansowania lub konieczne zmiany prawne i kompetencyjne;* *3 — działania możliwe do wdrożenia do roku 2024, ale brak określonego źródła finansowania lub konieczne zmiany prawne i kompetencyjne;* *4 — działanie możliwe do wdrożenia do roku 2027 – działanie jest przygotowane i ma zapewnione finansowanie;* *5 — działanie możliwe do wdrożenia do roku 2024 – działanie jest przygotowane i ma zapewnione finansowanie* *1-5 dot. obszarów chronionych, dla których wartość będzie możliwa do ustalenia po ustanowieniu PO/PZO*	*Koszt realizacji [zł netto]*	*Wskazanie źródła finansowania*
Lp.	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Wskaźnik oceny postępu we wdrażaniu**	**Wynik oceny skuteczności wdrożenia**	**Wynik oceny realności wdrożenia**	**Koszt realizacji**	**Źródła finansowania**
1.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	zrealizowano/ niezrealizowano	8	5	zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
2.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	zrealizowano/ niezrealizowano	7,5	2	zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy

3.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	zrealizowano/ niezrealizowano	7,5	2	zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
4.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	wprowadzenie w PZO/PO działań	9,5	2	zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem	1. środki własne
5.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	zrealizowano/ niezrealizowano	9,5	2	zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
6.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	zrealizowano/ niezrealizowano	9,5	2	zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem	w zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
7.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	wykonanie werfyikacji	6	3	50000	1. środki własne
8.	nie dotyczy	RW9000077471	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych

Tabela nr 7. Zestaw działań JCWP RW OD Dniestru — informacje o działaniu — wyniki analiz.

Lp.	*Indywidualne ID działania (numer pomocniczy) kod JCWP + kod działania IIaPGW + identyfikator roboczy* *RWC — presje skumulowane* *RWP — presje chemiczne, fizykochemiczne* *RWH — presje hydrologiczne* *RWHM — presje hydromorfologiczne*	*Kod JCWP*	***bardzo pozytywny** — działanie oceniono wysoko lub bardzo wysoko pod względem skuteczności oraz wywołuje pozytywne skutki we wszystkich trzech obszarach oceny;* ***pozytywny** — działanie oceniono wysoko lub bardzo wysoko pod względem skuteczności oraz wywołuje pozytywne skutki w dwóch z trzech obszarów oceny;* ***umiarkowany** — skuteczność działania oceniona jako średnia bez względu na liczbę obszarów, w których wywołuje pozytywne skutki lub działanie, które oceniane zostało jako bardzo pozytywne lub pozytywne może wywoływać jednocześnie znaczące koszty społeczne (np. zmniejszenie produkcji rolnej);* ***brak znaczącego wpływu** — skuteczność działania oceniona jako niska lub bardzo niska bez względu na liczbę obszarów, w których wywołuje pozytywne skutki.*	*Efektywność kosztowa:* *0 — brak danych kosztowych* *1 — bardzo niska* *2 — niska* *3 — średnia* *4 — wysoka* *5 — bardzo wysoka*	*Skuteczność w osiąganiu celów środowiskowych (wskaźnik efektywności (Ke)):* *0 — brak danych do pełnej analizy jakościowej* *1 — bardzo niska* *2 — niska* *3 — średnia* *4 — wysoka* *5 — bardzo wysoka*	*Wynik analizy wpływu na JCWP powiązane:* *0 — brak wpływu* *1 — wpływ na JCWP powiązane*	*Wskazanie synergii działania z JCWPd:* *0 — brak synergii* *1 — istnienie synergii*	*Wskazanie JCWPd _ zindentyfikowana synergia działania:* *0 — brak wskazania kodu JCWPd z uwagi na brak synergii* *'kod JCWPd' — wskazanie kodu JCWPd — istnienie synergii działania z JCWPd*	*Wynik sprawdzianu klimatycznego:* *k_Nzal — działanie klimatoniezależne (nie wpływa na klimat oraz klimat nie wpływa na realizację działania)* *k_zal — działanie klimatozależne (działanie wpływa negatywnie na klimat lub klimat negatywnie wpływa na działanie)*	*"k_zal-" działanie klimatozależne — działanie wpływa negatywnie na klimat, "k_zal+" działanie klimatozależne klimat wpływa negatywnie na działanie, "nie dotyczy" działanie klimatoniezależne*	*Zdolność adaptacyjna działania (możliwość obniżenia negatywnej presji działania na klimat lub klimatu na działanie)* *-3 — skrajnie niska* *-2 — bardzo niska* *-1 — niska* *0 – średnia* *1 — wysoka* *2 — bardzo wysoka* *3 — skrajnie wysoka* *nie dotyczy — działania klimatoniezależne (kod k_Nzal): zdolności adaptacyjnej nie ocenia się przez brak związku ze zmianami klimatu*	*Ustalony priorytet działania w ramach JCWP.* *Priorytet działania ustalony według liczby działań w danej JCWP*	*Kod INSPIRE obszaru chronionego związanego z działaniem*
Lp.	**ID_działania**	**Kod JCWP**	**Wynik oceny skutków społeczno-gospodarczych**	**Wynik analizy efektywności kosztowej**	**Skuteczność w osiągnięciu celów środowiskowych**	**Wynik analizy wpływu na JCWP powiązane**	**Wskazanie synergii działania z JCWPd**	**Wskazanie synergii działania z JCWPd _ kody JCWPd**	**Wynik sprawdzianu klimatycznego**	**Kierunek klimatozależności**	**Zdolność adaptacyjna**	**Priorytet w ramach JCW**	**Kod INSPIRE**
1.	RW9000077693__RWC_02.01__OC__01142	RW9000077693	pozytywny	0	4	0	0	0	k_zal	k_zal+	-2	brak priorytetyzacji	PL.ZIPOP.1393.PK.15
2.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03621	RW9000077693	pozytywny	0	2	0	1	PLGW9000169	k_zal	k_zal+	-2	brak priorytetyzacji	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180003.B

3.	RW9000077693__RWC_02.02__OC__03941	RW9000077693	pozytywny	0	2	0	1	PLGW9000169	k_zal	k_zal+	-2	brak priorytetyzacji	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180013.H
4.	RW9000077693__RWHM_01.03__HM__00615	RW9000077693	brak znaczącego wpływu	0	3	1	1	PLGW9000169	k_Nzal	nie dotyczy	nie dotyczy	brak priorytetyzacji	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180013.H, PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180026.H
5.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__06361	RW9000077693	pozytywny	0	2	1	1	PLGW9000169	k_zal	k_zal+	-2	brak priorytetyzacji	PL.ZIPOP.1393.PN.7
6.	RW9000077693__RWHM_03.01__OC__05988	RW9000077693	pozytywny	0	2	1	1	PLGW9000169	k_zal	k_zal+	-2	brak priorytetyzacji	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180003.B
7.	RW9000077693__RWP_09.01__CH__17648	RW9000077693	brak znaczącego wpływu	3	2	1	0	0	k_zal	nie dotyczy	nie dotyczy	1	ne dotyczy
8.	nie dotyczy	RW9000077471	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych	nie ustala się indywidualnych działań dla JCW; obowiązuje realizacja działań krajowych

Tabela nr 8. Zestaw działań JCWP RW — objaśnienia

...HM_	działania ukierunkowane na poprawę warunków hydromorfologicznych
...H_	działania ukierunkowane na poprawę warunków hydrologicznych
...P_	działania ograniczające presje chemiczne i fizykochemiczne
...C_	działania służące eliminacji/ograniczeniu presji skumulowanych wód
Kod i nazwa działania wg KE (Główne Rodzaje Środków)	
GRŚ1	budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków
GRŚ2	ograniczenie zanieczyszczenia substancjami biogennymi pochodzącego z rolnictwa
GRŚ3	ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami pochodzącymi z rolnictwa
GRŚ4	rekultywacja terenów zanieczyszczonych (zanieczyszczenia historyczne, w tym osady, wody podziemne, gleba)
GRŚ5	zwiększanie ciągłości biologicznej i morfologicznej (np. tworzenie przepławek, rozbiórka starych tam)
GRŚ6	poprawa warunków hydromorfologicznych jednolitych części wód o charakterze innym niż ciągłość
GRŚ7	usprawnienia w zakresie reżimów przepływu i/lub ustalenie przepływów środowiskowych
GRŚ8	efektywna gospodarka wodna, środki techniczne na potrzeby nawadniania, przemysłu, energetyki i gospodarstw domowych
GRŚ12	usługi doradcze w zakresie rolnictwa
GRŚ13	środki na rzecz ochrony wody pitnej (np. ustanowienie stref ochronnych, stref buforowych itp.)
GRŚ14	badania, rozwój bazy wiedzy w celu ograniczenia niepewności
GRŚ15	środki na rzecz stopniowego wyeliminowania emisji, zrzutów i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych lub na rzecz redukcji emisji, zrzutów i strat substancji priorytetowych
GRŚ17	środki na rzecz zmniejszenia osadu z erozji gleby i spływu powierzchniowego
GRŚ19	środki na rzecz zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu rekreacji, w tym wędkarstwa lub kontrolowania tego wpływu
GRŚ20	środki na rzecz zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu rybołówstwa i innego rodzaju eksploatacji/usuwania zwierząt i roślin lub kontrolowania tego wpływu
GRŚ21	środki na rzecz zapobiegania wprowadzaniu lub kontroli wprowadzania zanieczyszczeń z obszarów miejskich, transportu i wybudowanej infrastruktury
GRŚ22	środki na rzecz zapobiegania lub kontroli wprowadzania zanieczyszczeń z leśnictwa
GRŚ23	środki w zakresie naturalnego potencjału retencyjnego
GRŚ24	adaptacja do zmian klimatu
GRŚ99	iInny główny rodzaj środków zgłoszonych w ramach programu środków
Kody działań z grupy działań KPRWP	
JU0	pozostawienie procesom naturalnym
JU1	zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja wykaszania roślin z brzegów śródlądowych wód powierzchniowych
JU2	zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja wykaszania roślin z dna śródlądowych wód powierzchniowych
JU3	zaniechanie, modyfikacja lub ograniczenie usuwania roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych,
JU4	zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych

JU5	zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych
JU6	usuwanie ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód wynikających z działalności człowieka
JU7	punktowe zasypania wyrw w dnie śródlądowych wód powierzchniowych spowodowanych przez obiekty antropogeniczne
JU8	wprowadzanie substratu mineralnego w celu spowodowania spontanicznego zasypania wyrw w dnie śródlądowych wód powierzchniowych
JU9	zaniechanie lub ograniczenie zasypywania wyrw w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych
JU10	zaniechanie lub ograniczenie usuwania namułów i osadów piaszczystych
JU11	zaniechanie usuwania żwirowych osadów dennych
JU12	korekta niewłaściwie wykonanego odmulania - likwidacja brzegowych nasypów uformowanych z usuniętych osadów dennych
JU13	zaniechanie usuwania tam bobrowych
JU14	modyfikacja lub usuwanie tam bobrowych
JD1	nasadzanie drzew i krzewów w strefie brzegowej
JD2	kształtowanie roślinności w strefie zalewowej i na brzegach wód
JD3	bariery denitryfikacyjne
JD4	wprowadzanie elementów kluczowych dla zróżnicowania siedliskowego w korycie
JD5	wprowadzanie pryzm żwirowo-kamiennych naśladujących układy bystrzy i plos lub kierujących przepływ
JD6	wprowadzanie naturalnych deflektorów
JD7	modyfikacje zarządzania wodą, w celu eliminacji antropogenicznych zniekształceń przepływu
JT1	inicjacja erozji bocznej koryta
JT2	kształtowanie nowego lub odtwarzanie dawnego koryta o postaci optymalnej ekologicznie
JT3	obniżanie fragmentów terenu przyrzecznego
JT4	odnawianie starorzeczy
JT5	tworzenie quasi-starorzeczy
JT6	odtwarzanie rzędnej dna wraz z przywróceniem równowagi bilansu rumowiska
JT7	likwidacja umocnień brzegów
JT8	zastępowanie umocnień brzegów przez umocnienia śpiące na granicach wyznaczonego korytarza swobodnej migracji rzeki
JT9	przebudowa umocnień brzegów na bardziej naturalne
JT10	unaturalnianie profilu brzegu
JT11	odtwarzanie wysokich skarp brzegowych
JT12	budowle lub struktury kierujące nurt w celu inicjacji renaturyzujących procesów korytowych
JT13	likwidacja lub odsuwanie wałów przeciwpowodziowych i przywracanie terenów zalewowych
JT14	usuwanie lub przekopywanie nasypów brzegowych lub meandrowych
JT15	likwidacja lub przebudowa zabudowy dna
JT16	likwidacja lub udrażnianie przegród poprzecznych
JT17	przebudowa przepustów

JT18	usuwanie umocnień i odtwarzanie naturalnych procesów w ujściach rzek
JZ1	renaturyzacja mokradeł w zlewni
JZ2	ograniczanie spływu powierzchniowego
JZ3	inne działania poprawiające retencję zlewni
JP1	weryfikacja terenowa przekształceń hydromoroflogii i potrzeb renaturyzacji
JP2	weryfikacja drożności barier (funkcjonalności przepławki)
JP3	uzupełnienie rozpoznania procesów dynamiki fluwialnej
JP4	pozyskanie gruntów
JP5	weryfikacja (wznowienie) granic
JP6	zakazy
JP7	informacja
Pozostałe skróty	
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
JST	jednostki samorządu terytorialnego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PO	Plany ochrony
PZO	Plany Zadań Ochronnych
WFOŚiGW	wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej
ZZ WP	zarząd zlewni
Akty prawne	
u.l.	ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672, 1726 i 2311)

Załącznik nr 10

WYKAZ JCW WSKAZANYCH DO ODSTĘPSTW

1. Wykaz odstępstw w trybie art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5 RDW przedstawiono w poniższych tabelach nr 1–11.
2. Dla każdego przypadku odstępstwa przedstawiono szczegółowe wyjaśnienie i uzasadnienie, na które składają się wynikowe elementy poszczególnych tabel załącznika, wśród których w szczególności należy wymienić:

   a) informacje o stanie wód i o presjach zagrażających celom środowiskowym, w tym: identyfikacja wskaźników determinujących ocenę stanu/potencjału ekologicznego znajdujących się w złym stanie (według danych PMŚ) lub znajdujących się pod wpływem presji zagrażającej osiągnięciu celów środowiskowych; w odniesieniu do stanu chemicznego - zidentyfikowano wskaźniki należące do grupy substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 226 z 24.8.2013, str. 1), zwaną dalej „dyrektywą 2013/39/UE”;

   b) wskazanie przyczyny złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego (z uwzględnieniem antropopresji, dopływów z innych JCWP oraz warunków naturalnych);

   c) syntetyczna informacja o ocenie skuteczności programu działań (przy założeniu jego pełnego i terminowego wdrożenia) dla wskaźników determinujących zły stan wód; wyodrębniono tu wskaźniki, dla których program działań (przy założeniu jego pełnego wdrożenia):

      - daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych,
      - nie daje wysokiego stopnia pewności osiągnięcia celów środowiskowych;

   d) informacje warunkujące odstępstwo czasowe (w trybie art. 4 ust. 4 RDW):

      - warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE),
      - informacje o technicznej wykonalności i proporcjonalności kosztów — w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE; jeżeli występują tego typu przesłanki (tj. w adekwatnej komórce tabeli podano „TAK”), to należy tę informację rozumieć jako wskazanie, że terminem osiągnięcia celu środowiskowego dla ww. substancji priorytetowych jest rok 2039;

   e) informacje warunkujące ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):

      - warunki naturalne będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych,
      - dominujące źródło presji antropogenicznej determinującej stan wód,
      - potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych,
      - uzasadnienie braku alternatywnych opcji;

   f) podsumowaniem tabeli są kolumny przedstawiające wskaźniki, których cel środowiskowy:

      - może być odroczony w czasie,
      - może być złagodzony do poziomu poniżej stanu dobrego (w odniesieniu do wskaźników stanu lub potencjału ekologicznego JCWP lub stanu ilościowego JCWPd) lub poniżej środowiskowych norm jakości (w odniesieniu do wskaźników stanu chemicznego); dla takich wskaźników nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód – za wyjątkiem odstępstwa w trybie art. 4 ust. 6 lub ust. 7 RDW.

3. Wykaz odstępstw tworzą tabele:

Tabela nr 1. Wykaz odstępstw — dane charakteryzujące (JCWP RW) 437

Tabela nr 2. Wykaz odstępstw — dane charakteryzujące (JCWP RW) — ocena stanu część 1 437

Tabela nr 3. Wykaz odstępstw — ocena stanu część 2, przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego — warunki naturalne (JCWP RW) 438

Tabela nr 4. Wykaz odstępstw — przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego - presja pochodząca z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP (JCWP RW) 439

Tabela nr 5. Wykaz odstępstw — przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego - antropopresja w obrębie zlewni (JCWP RW) 440

Tabela nr 6. Wykaz odstępstw — ocena skuteczności programu działań (przy założeniu jego pełnego i terminowego wdrożenia) dla wskaźników determinujących zły stan wód (JCWP RW) 441

Tabela nr 7. Wykaz odstępstw - odstępstwo czasowe (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW) (JCWP RW) 442

Tabela nr 8. Wykaz odstępstw - ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW) (JCWP RW)..... 442

Tabela nr 9. Wykaz odstępstw — uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód — część 1 (JCWP RW) 445

Tabela nr 10. Wykaz odstępstw — uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód — część 2 (JCWP RW) 446

Tabela nr 11. Wykaz odstępstw — warunki naturalne 448

Tabela nr 1. Wykaz odstępstw — dane charakteryzujące (JCWP RW).

Lp.	*Nazwa JCWP*	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Obszar dorzecza właściwy dla danej JCWP*	*Region wodny właściwy dla danej JCWP*	*Regionalny zarząd gospodarki wodnej WP właściwy dla danej JCWP*	*ZZ WP właściwy dla danej JCWP*	*Nadzór wodny dla danej JCWP*
Lp.	**Nazwa**	**Kod**	**Obszar dorzecza**	**Region wodny**	**RZGW**	**ZZ**	**Nadzór wodny**
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Mszaniec i Lechnawa do granicy państwa	RW9000077471	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	Nadzór Wodny Ustrzyki Dolne
2.	Strwiąż	RW9000077693	Dniestru	Dniestru	Rzeszów	Zarząd Zlewni w Przemyślu	Nadzór Wodny Ustrzyki Dolne

Tabela nr 2. Wykaz odstępstw — dane charakteryzujące (JCWP RW) — ocena stanu część 1.

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie czy JCWP jest monitorowana* *TAK — M* *NIE — NM*	*Status JCWP* *NAT — naturalna część wód* *SCW — sztuczna część wód* *SZCW — silnie zmieniona część wód*	*Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP (...), wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022 zgodnie z r.kl.jcwp (blok w zał. 1: OCENA STANU 2014-2019 (r.kl.jcwp od 2022) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej*	*Wskazanie wskaźnika fizykochemicznego*	*Wskazanie wskaźnika biologicznego*	*Wskazanie oceny ryzyka dla elementów biologicznych zależnych od fizykochemii* *Wartości słownikowe:* *0 — brak ryzyka* *1 — ryzyko nieznaczące* *2 — ryzyko znaczące umiarkowane* *3 — ryzyko znaczące silne* *4 — ryzyko znaczące bardzo silne*	*Wskazanie oceny ryzyka dla elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii* *Wartości słownikowe:* *0 — brak ryzyka* *1 — ryzyko nieznaczące* *2 — ryzyko znaczące umiarkowane* *3 — ryzyko znaczące silne* *4 — ryzyko znaczące bardzo silne*
Lp.	**Kod**	**Ocena stanu wód**						
		czy JCWP jest monitorowana?	**status JCWP**	**stan/potencjał ekologiczny**	**wskaźniki determinujące ocenę stanu/potencjału ekologicznego (w przypadku niemonitorowanych JCWP: wskaźniki, grupa wskaźników lub stan/potencjał ekologiczny znajdujące się pod wpływem presji zagrażającej osiągnięciu celów środowiskowych)**			
					wskaźniki fizykochemiczne	wskaźniki biologiczne (JCWP monitorowane – ocena stanu wód; JCWP niemonitorowane – na podstawie oceny ryzyka dla elementów biologicznych)	ocena ryzyka dla elementów biologicznych zależnych od fizykochemii skorygowano o potencjał sorpcyjny (ogólny)	ocena ryzyka dla elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii skorygowana o status oraz o oddziaływanie prac utrzymaniowych
1.	3.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1.	RW9000077471	NM	NAT	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak danych fizykochemicznych w JCWP)	nie dotyczy	nie dotyczy	0	2
2.	RW9000077693	M	NAT	umiarkowany stan ekologiczny	przewodność	nie dotyczy	0	2

Tabela nr 3. Wykaz odstępstw — ocena stanu część 2, przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego — warunki naturalne (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Ocena wykonana na podstawie danych monitoringowych PMŚ (2014-2019) oraz wyników Analizy znaczących oddziaływań - JCWP (...), wg klasyfikacji obowiązującej od roku 2022 zgodnie z r.kl.jcwp (blok w zał. 1: OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej*	*Wskazanie wskaźników determinujących ocenę stanu chemicznego*	*Wskazanie czy wskaźniki determinujące ocenę stanu chemicznego należą do grupy substancji priorytetowych*	*Wskazanie poziomu potencjału sorpcyjnego* *Wartości słownikowe:* *1 — wysoki,* *2 — podwyższony,* *3 — przeciętny,* *4 — słaby,* *5 – niski*	*Wskazanie poziomu zagrożenia suszą* *Wartości słownikowe:* *0 — słabo i umiarkowanie zagrożone suszą* *1 — silnie i ekstremalnie zagrożone suszą*	*Wskazanie ryzyka braku przepływu* *Wartości słownikowe:* *0 — brak ryzyka;* *1– ryzyko wyschnięcia cieku / zaniku przepływu*	*Wskazanie wskaźników, dla których osiągnięcie celu środowiskowego jest determinowane przez warunki naturalne*		
Lp.	**Kod**	**Ocena stanu wód**				**Przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego**					
		stan chemiczny	**wskaźniki determinujące ocenę stanu chemicznego (oraz wskaźniki znajdujące się pod wpływem istotnej presji – w przypadku niemonitorowanych JCWP)**		**czy wskaźniki determinujące ocenę stanu chemicznego należą do grupy substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE?**	**warunki naturalne**					
			woda	biota		**potencjał sorpcyjny**	**susza**	**brak przepływu**	**wskaźniki, dla których osiągnięcie celu środowiskowego jest determinowane przez warunki naturalne**		
									wskaźniki fizykochemiczne	wskaźniki biologiczne	wskaźniki chemiczne
1.	3.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
1.	RW9000077471	brak danych	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	2	0	0	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	stan chemiczny poniżej dobrego	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g, h, i)perylen, fluoranten, związki tributylocyny	bromowane difenyloetery	nie dotyczy	1	1	0	nie dotyczy	nie dotyczy	wskaźniki, dla których wykazano przekroczenie EQS w biocie; benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g, h, i)perylen w wodzie

Tabela nr 4. Wykaz odstępstw — przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego - presja pochodząca z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Kod JCWP, z której pochodzi presja*	*Nazwa JCWP z której pochodzi presja*	*Wskaźniki, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP*				
Lp.	**Kod**	**Przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego** **presja pochodząca z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP**						
		kod JCWP z której pochodzi presja	**nazwa JCWP z której pochodzi presja**	**wskaźniki, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP**				
				wskaźniki charakteryzujące warunki biogenne (substancje biogenne)	zasolenie (przewodność)	syntetyczne i niesyntetyczne substancje zanieczyszczające	wskaźniki biologiczne	wskaźniki chemiczne
1.	3.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
1.	RW9000077471	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela nr 5. Wykaz odstępstw — przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego - antropopresja w obrębie zlewni (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód*	*Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód*	*Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód*	*Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód* *rg — rzeki główne* *rp — rzeki pozostałe*	*Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód*	*Wskazanie wskaźników, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję występującą w zlewni JCWP*		
Lp.	**Kod**	**Przyczyna złego stanu wód lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego**							
		antropopresja w obrębie zlewni							
		wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód					**wskaźniki, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję występującą w zlewni JCWP**		
		główne źródło presji troficznych	główne źródło presji zasalających	główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	presje hydromorfologiczne	główne źródło presji chemicznych	wskaźniki fizykochemiczne	wskaźniki biologiczne	wskaźniki chemiczne
1.	3.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
1.	RW9000077471	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	obiekty mostowe rg	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	budowle piętrzące rg	rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo;	nie dotyczy	nie dotyczy	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g, h, i)perylen, fluoranten, związki tributylocyny, bromowane difenyloetery,

Tabela nr 6. Wykaz odstępstw — ocena skuteczności programu działań (przy założeniu jego pełnego i terminowego wdrożenia) dla wskaźników determinujących zły stan wód (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie korekty uwzględniającej realizację zadań wynikających z działań dedykowanych dla obszarów chronionych* *TAK — jeżeli w zestawach działań przypisano działania dedykowane dla obszarów chronionych*	*Wskazanie wskaźników stanu wód, dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. (niezbędne odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*			*Wskazanie wskaźników stanu wód, dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych po 2027 r. (niezbędne odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*			*Wskazanie wskaźników stanu wód, dla których program działań (przy założeniu jego pełnego wdrożenia) nie daje wysokiego stopnia pewności osiągnięcia celów środowiskowych (niezbędne złagodzenie celów środowiskowych w trybie art. 4 ust. 5 RDW)* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*		
Lp.	**Kod**	**Ocena skuteczności programu działań (przy założeniu jego pełnego i terminowego wdrożenia) dla wskaźników determinujących zły stan wód**									
		korekta uwzględniająca realizację zadań wynikających z działań dedykowanych dla obszarów chronionych	**wskaźniki stanu wód, dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. (niezbędne odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)**			**wskaźniki stanu wód, dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych po 2027 r. (niezbędne odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)**			**wskaźniki stanu wód, dla których program działań (przy założeniu jego pełnego wdrożenia) nie daje wysokiego stopnia pewności osiągnięcia celów środowiskowych (niezbędne złagodzenie celów środowiskowych w trybie art. 4 ust. 5 RDW)**		
			wskaźniki fizykochemiczne	wskaźniki biologiczne	wskaźniki chemiczne	wskaźniki fizykochemiczne	wskaźniki biologiczne	wskaźniki chemiczne	wskaźniki fizykochemiczne	wskaźniki biologiczne	wskaźniki chemiczne
1.	3.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.
1.	RW900 0077471	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW900 0077693	TAK	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C	nie dotyczy	benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w)

Tabela nr 7. Wykaz odstępstw - odstępstwo czasowe (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW) (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie warunków naturalnych uniemożliwiających osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r.*		*Wskazanie czy realizacja działań naprawczych w perspektywie czasowej do 2039 r. jest technicznie wykonalna*		*Wskazanie czy osiągnięcie pożądanej skuteczności działań w perspektywie do końca 2039 r. byłoby nieproporcjonalnie kosztowne*	
Lp.	**Kod**	**Odstępstwo czasowe (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW)**					
		warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)?		**czy realizacja działań naprawczych w perspektywie czasowej do 2039 r. jest technicznie wykonalna? (dotyczy wyłącznie przypadków, w których przyczyną złego stanu wód są substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE)**		**czy osiągnięcie pożądanej skuteczności działań w perspektywie do końca 2039 r. byłoby nieproporcjonalnie kosztowne? (dotyczy wyłącznie przypadków, dla których przyczyną zagrożenia celu środowiskowego są substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE)**	
		czy JCWP cechuje się naturalną podatność na presję? (TAK, jeżeli potencjał sorpcyjny jest wyższy niż 3)	wskazanie innych warunków naturalnych według arkusza „2. Warunki naturalne”	TAK/nie dotyczy	uzasadnienie	TAK/NIE/nie dotyczy	uzasadnienie
1.	3.	51.	52.	53.	54.	55.	56.
1.	RW9000077471	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	NIE	4, 9, 13	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela nr 8. Wykaz odstępstw - ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW) (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie warunków naturalnych będących trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych*	*Wskazanie dominującego źródła presji antropogenicznej* *Wyjaśnienie skrótów:* *rg — rzeki główne;* *rp — rzeki pozostałe*	*Wskazanie potrzeby społeczno-ekonomicznej zaspokajanej przez źródło presji antropogenicznej*	*Uzasadnienie braku alternatywnych opcji*
Lp.	**Kod**	**Ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)**			
		warunki naturalne (według arkusza „2. Warunki naturalne”) będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych - w szczególności dla wskaźników wymienionych w kolumnach 19–28	dominujące źródło presji antropogenicznej determinującej stan wód	potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych	uzasadnienie braku alternatywnych opcji
1.	3.	57.	58.	59.	60.
1.	RW9000077471	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	13	rozproszone – rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ	rolnictwo (uwzględnione na etapie analiz presji, które wykonano dla potrzeb IIaPGW) rozumiane jako działalność służąca	brak korzystniejszych alternatywnych opcji wynika z tego, że obecnie gospodarka rolna musi być prowadzona zgodnie z „Programem

			miejski; rozproszone – rolnictwo, leśnictwo	zaopatrzeniu gospodarki w surowce i produkty jest emanacją potrzeb społeczno-ekonomicznych. Potrzeby te wpisują się w cele strategiczne „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030" i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz w lokalne cele społeczno-gospodarcze, które identyfikowane i uzasadniane są na etapie sporządzania i aktualizacji lokalnych strategii rozwoju i aktów planowania przestrzennego. Dokumenty te podlegają cyklicznym przeglądom pod kątem badania zgodności z wymaganiami strategicznymi, w tym – z uwarunkowaniami w zakresie ochrony wód.; Emanacją potrzeb społeczno-ekonomicznych jest prowadzona działalność gospodarcza, budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, infrastruktura transportowa. Funkcjonowanie zurbanizowanych ośrodków społeczno-przemysłowo-gospodarczych i centrów komunikacyjnych jest niezbędne dla rozwoju gospodarczego oraz podtrzymania i rozwoju funkcji społecznych, komunikacyjnych, usługowych i przemysłowych. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarte są w lokalnych strategia rozwoju oraz w aktach planowania przestrzennego. W odniesieniu do benzo(a)pirenu, którego źródłem jest emisja ze spalania paliw w celu produkcji energii cieplnej: zaopatrzenie mieszkańców w energię cieplną jest elementarną potrzebą społeczną (w regionalnych warunkach klimatycznych) w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków życia. Transport samochodowy (i związana z nim emisja zanieczyszczeń) jest niezbędny dla podtrzymania systemów społeczno-gospodarczych związanych z gospodarką, edukacją, handlem, rekreacją i ochroną zdrowia.	działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" oraz z przepisami o ochronie gruntów rolnych, których ustalenia są zbieżne ze „Zbiorem zaleceń dobrej praktyki rolniczej mającego na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych". Konieczność prowadzenia gospodarki rolnej w wariancie najkorzystniejszym dla środowiska wodnego wynika również z warunków wsparcia przyznawanego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i powiązanego z nią Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.; Alternatywne opcje zagospodarowania terenu były analizowana na etapie przeglądu obowiązujących i tworzenia nowych aktów planowania przestrzennego. Obowiązujące przepisy o ochronie środowiska (w tym: Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu) zapewniają konieczność realizacji wariantów i rozwiązań najkorzystniejszych dla środowiska, o ile jest to wykonalne technicznie i nie powoduje nieproporcjonalnych kosztów, co jest ustalone każdorazowo w ramach indywidualnych postępowań administracyjnych i planistycznych. Efektywne wdrażanie polityk i strategii dedykowanych ochronie środowiska (z Polityką Ekologiczną Państwa na czele), rozwój systemu planowania przestrzennego (w tym: wdrażanie Krajowej Polityki Miejskiej), stosowanie programów ochrony powietrza i projektów rozbudowy systemów kanalizacji oraz wdrażanie i stosowanie przepisów o ochronie środowiska - są najlepszą opcją sprzyjającą dążeniu do wysokiego poziomu ochrony środowiska. W odniesieniu do benzo(a)pirenu, którego

					źródłem jest emisja ze spalania paliw w celu produkcji energii cieplnej: realizowanie polityki przekształcania struktury paliw (z konwencjonalnych na niskoemisyjne), wdrażanie Polityki Energetycznej Państwa, Polityki Ekologicznej Państwa, programów ochrony powietrza, planów gospodarki niskoemisyjnej i tzw. „ustaw antysmogowych" jest dowodem na to, że wdrażany jest system mający na celu zmniejszenie emisjogenności wytwarzania energii cieplnej. Modernizacja sieci drogowej, rozwój komunikacji publicznej i wymiana taboru samochodowego sprzyjają zmniejszeniu uciążliwości emisji z transportu - w aktualnych warunkach gospodarczo-logistycznych nie ma lepszej opcji środowiskowej niż podejmowanie ww. działań.; Brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych oraz brak alternatyw dla pełnionych funkcji

Tabela nr 9. Wykaz odstępstw — uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód — część 1 (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie czy zastosowano odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego w trybie art. 4 ust. 4 RDW* *TAK — zastosowano odstępstwo* *NIE — brak odstępstwa*	*Wskazanie czy zastosowano odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego w trybie art. 4 ust. 5 RDW* *TAK — zastosowano odstępstwo* *NIE — brak odstępstwa*	*Wskazanie wskaźnika, w zakresie którego przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego JCWP* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*	*Wskazanie terminu osiągnięcia celów środowiskowych* *do 2027 r. / po 2027 r. / do 2039 r. (uwaga: 2039 r. wyłącznie dla NSP - substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)*	*Wskazanie rodzaju odstępstwa* *art. 4 ust. 4 lit. a* *(i): brak możliwości technicznych,* *(ii): nieproporcjonalne koszty,* *(iii): warunki naturalne*	*Uzasadnienie opisowe odstępstwa*
Lp.	**Kod**	**Uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód**					
		czy zastosowano odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego w trybie art. 4 ust. 4 RDW? (TAK/NIE)	**czy zastosowano odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego w trybie art. 4 ust. 5 RDW? (TAK/NIE)**	**przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 4 RDW)**			
				wskaźnik/grupa wskaźników, którego cel środowiskowy może być odroczony w czasie	termin osiągnięcia celów środowiskowych	rodzaj odstępstwa	uzasadnienie opisowe odstępstwa
1.	3.	61.	62.	63.	64.	65.	66.
1.	RW9000077471	NIE	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	TAK	TAK	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b)	do 2027 r.	art. 4 ust. 4 lit. a (iii) RDW	warunki naturalne

Tabela nr 10. Wykaz odstępstw — uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód — część 2 (JCWP RW).

Lp.	*Kod JCWP zgodnie ze zaktualizowanym układem jednostek planistycznych (IIaPGW)*	*Wskazanie wskaźnika, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód* *wskaźniki fizykochemiczne: powyżej II klasy (gorzej niż klasa II); wskaźniki biologiczne: klasa III; wskaźniki chemiczne: PSD (poniżej stan dobrego);* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*	*Wskazanie rodzaju odstępstwa* *art. 4 ust. 5 lit. a brak możliwości technicznych, art. 4 ust. 5 lit. b nieproporcjonalne koszty art. 4 ust. 5 lit. c: warunki naturalne;* *ND — nie dotyczy*	*Uzasadnienie opisowe odstępstwa*	*Uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*	*Uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW* *(b) — zidentyfikowane w biocie* *(w) — zidentyfikowane w wodzie*

Lp.	**Kod**	**Uzasadnienie odstępstwa w zakresie nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód**				
		złagodzony cel środowiskowy (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)			**PODSUMOWANIE**	
		wskaźnik/grupa wskaźników, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód (brak konieczności osiągnięcia wartości odpowiadającej stanowi dobremu)	rodzaj odstępstwa	uzasadnienie opisowe odstępstwa	uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 4 RDW	uzasadnienie odstępstwa z art. 4 ust. 5 RDW
1.	3.	67.	68.	69.	70.	71.
1.	RW9000077471	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
2.	RW9000077693	benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w)	art. 4 ust. 5 lit. a RDW, art. 4 ust. 5 lit. c RDW	brak możliwości technicznych, warunki naturalne	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające	odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)

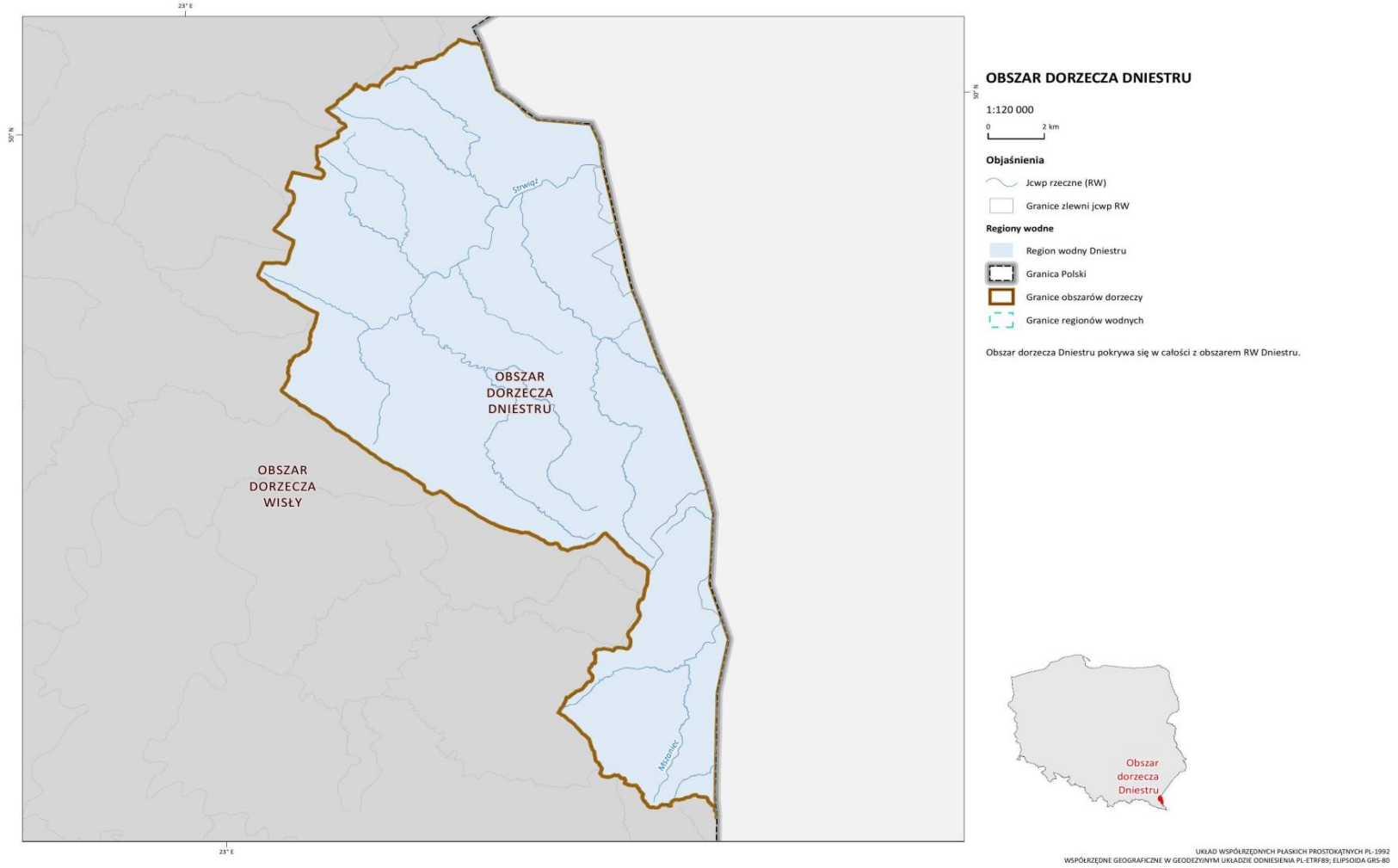
					osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)"), a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)

Tabela nr 11. Wykaz odstępstw — warunki naturalne.

WARUNKI NATURALNE		
nr	**rodzaj warunków naturalnych**	**przykład warunku**
1.	Tło geochemiczne	wysoka zawartość manganu lub żelaza w utworach poziomów wodonośnych.
2.	Wysoka zawartość substancji (w tym: zanieczyszczeń) w glebie	wysoka zawartość azotu lub fosforu w glebie. Warunki glebowe powodujące przyspieszoną migrację zanieczyszczeń do wód. Zakwaszenie gleby sprzyjające mobilizacji zanieczyszczeń.
3.	Powolne tempo odnawiania zasobów ilościowych wód podziemnych	wolne tempo regeneracji zasobów po dawnych (zakończonych) poborach, np. wskutek słabej wodoprzepuszczalności poziomów wodonośnych.
4.	Zanieczyszczenia z przeszłości	absorpcja (w osadach i biocie) i bioakumulacja zanieczyszczeń trudno rozkładalnych (trwałe związki organiczne, pestycydy, metale ciężkie, WWA, inne substancje priorytetowe).
5.	Powódź	powódź (w ostatnim cyklu planistycznym) wpłynęła na stan wód w sposób, który utrudni lub uniemożliwi efektywność działań mających na celu osiągnięcie celów środowiskowych.
6.	Susza	susza atmosferyczna, hydrologiczna lub hydrogeologiczna (w ostatnim cyklu planistycznym) wpłynęła, wpływa lub wpłynie na stan wód i opóźni lub uniemożliwi efektywność działań mających na celu osiągnięcie celów środowiskowych.
7.	Depozycja atmosferyczna	przenoszenie zanieczyszczeń (np. WWA, rtęć, związki biogenne).
8.	Procesy biochemiczne	rozkład zanieczyszczeń w wodach i gruncie. Czas na regenerację zdolności środowiska (np. zdolności wód do samooczyszczania oraz właściwości buforowych gleby) do przechwytywania i rozkładu zanieczyszczeń.
9.	Procesy fizykochemiczne	czas na rozkład, rozproszenie (spłukanie) lub rozcieńczenie zanieczyszczeń w wodach, osadach lub glebach.
10.	Procesy hydromorfologiczne	czas potrzebny do odtworzenia siedlisk (w tym: warunków hydromorfologicznych) po wprowadzeniu działań naprawczych (w tym: po likwidacji presji). Czas potrzebny do przywrócenia odpowiedniej struktury i stanu stref nadbrzeżnych i przybrzeżnych.
11.	Procesy ekologiczne	czas na rekolonizację gatunków. Czas potrzebny do przywrócenia odpowiedniej liczebności i struktury wiekowej gatunków. Czas potrzebny na wzrost roślinności nadbrzeżnej w celu stworzenia zacienienia i siedlisk lub naturalny czas ponownej kolonizacji gatunków
12.	Gatunki obce/inwazyjne	gatunki ichtiofauny uniemożliwiające odpowiednie warunki bytowania rodzimych gatunków ryb i minogów. Czas na wyeliminowanie (lub ograniczenie liczebności) inwazyjnych gatunków obcych lub dostosowanie się do nowego składu gatunkowego, w tym inwazyjnych gatunków obcych.
13.	Dopływ z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP	dopływ z innej JCWP lub cieku niewyznaczonego jako JCWP niesie ładunek zanieczyszczeń, który determinuje wartości wskaźników celu środowiskowego w JCWP będącej recypientem presji z innych JCWP.
14.	Brak przepływu	przeważający (lub wysoce prawdopodobny w przypadku zaprzestania zasilania go wodami z odwodnienia kopalń) zanik przepływu w cieku trwale uniemożliwiający osiągnięcie celów środowiskowych.

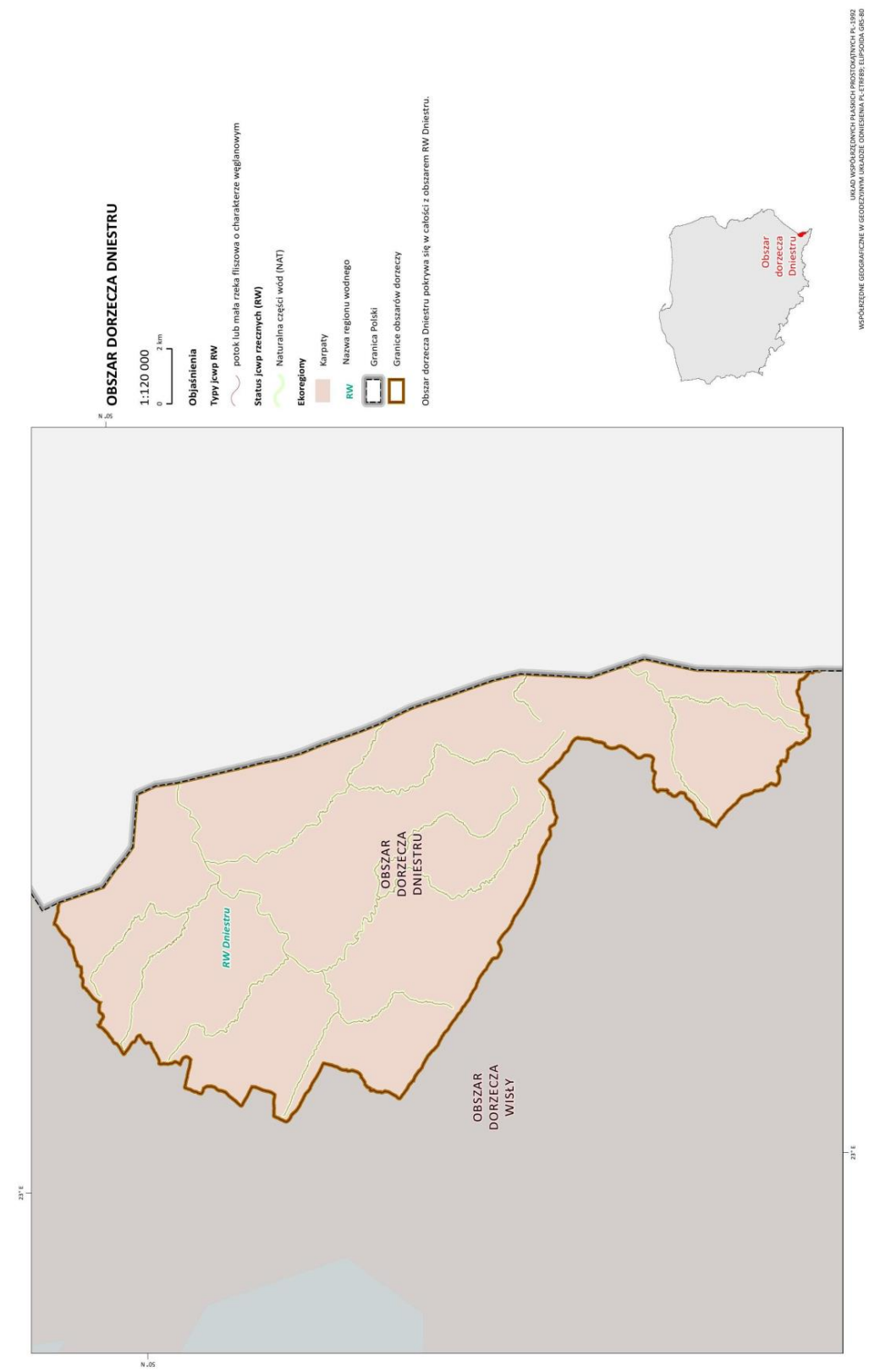
Załącznik nr 11

Położenie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i granice ich zlewni na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

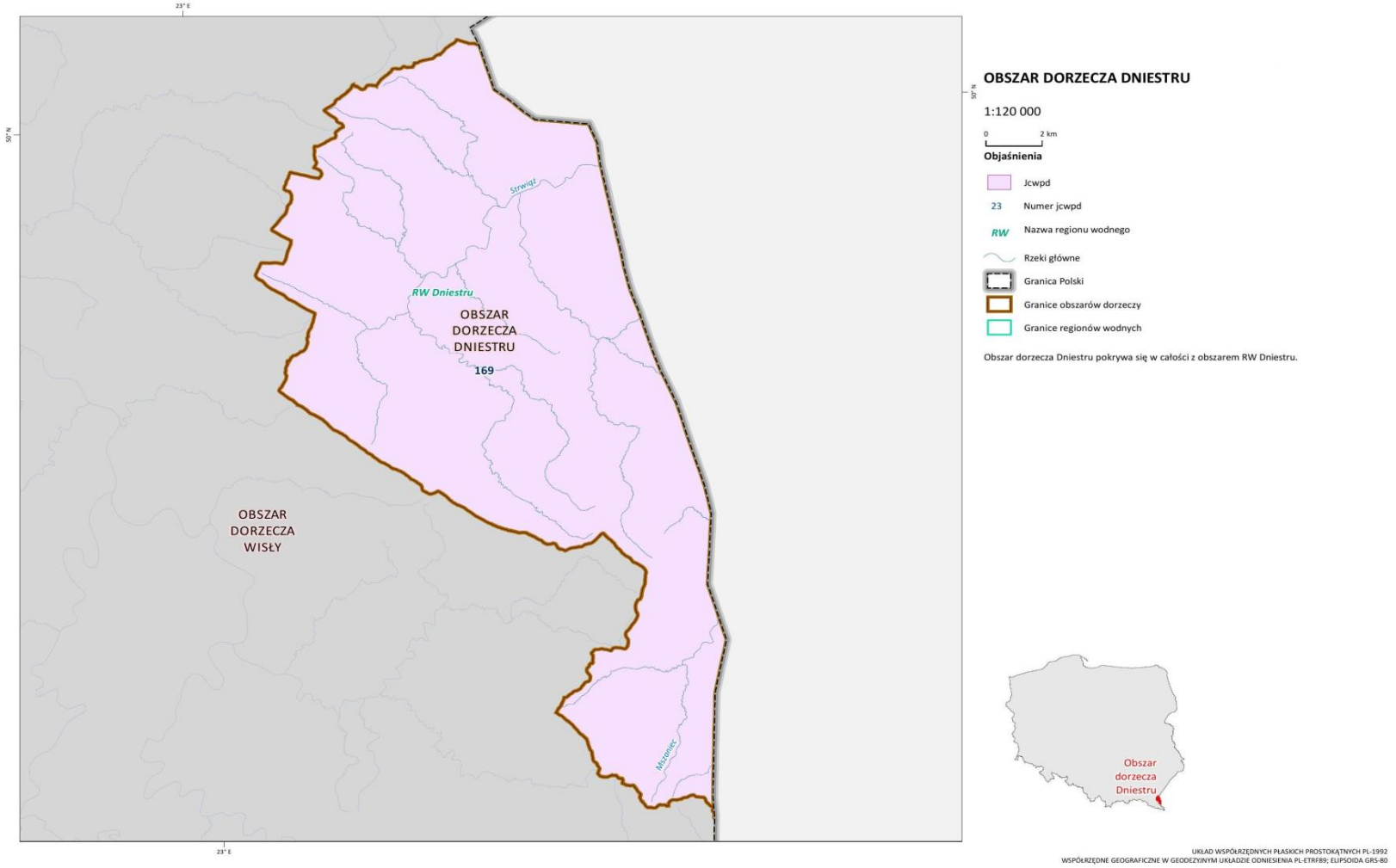
Załącznik nr 12

Status, Ekoregiony i typy jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

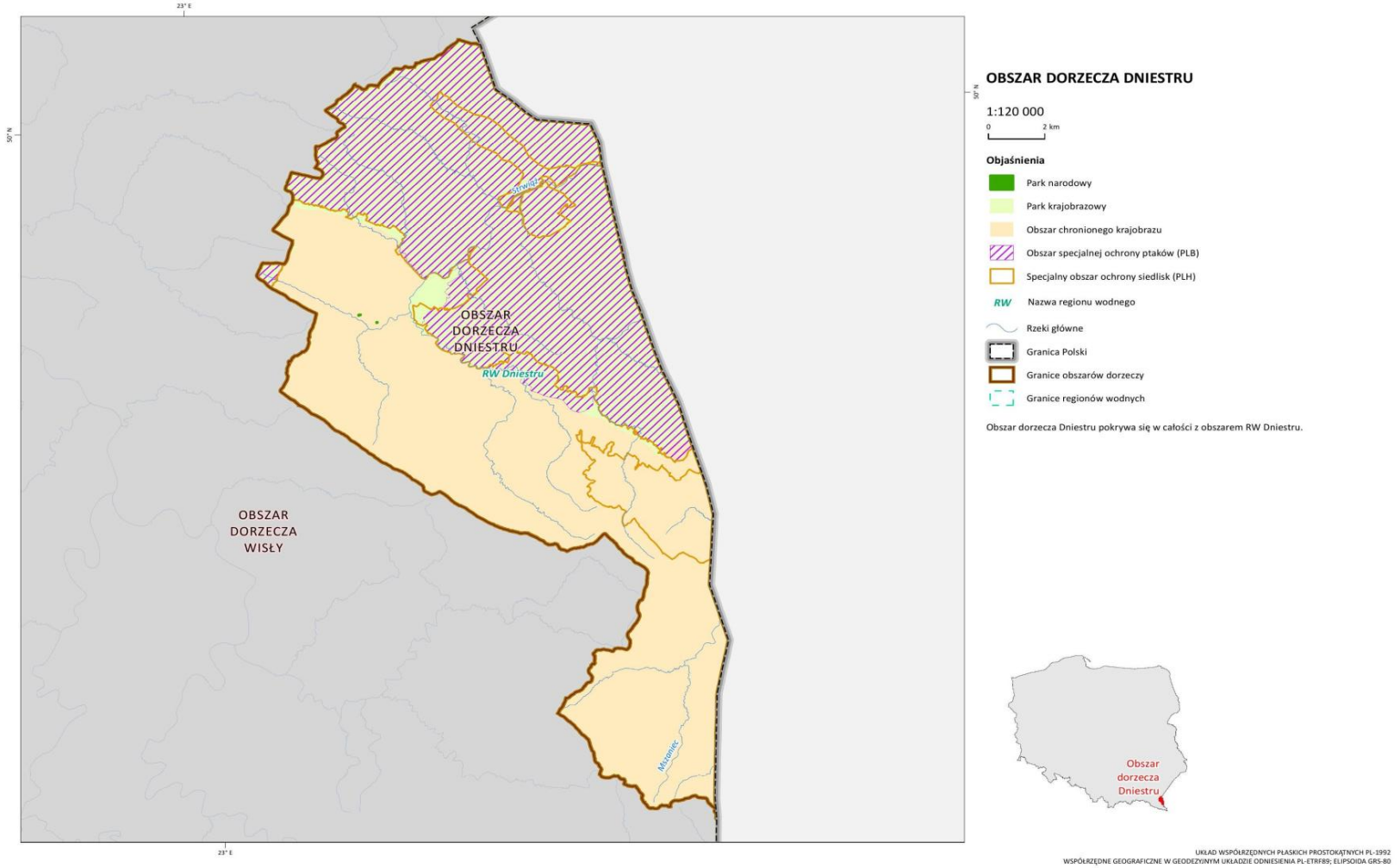
Załącznik nr 13

Położenie i granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

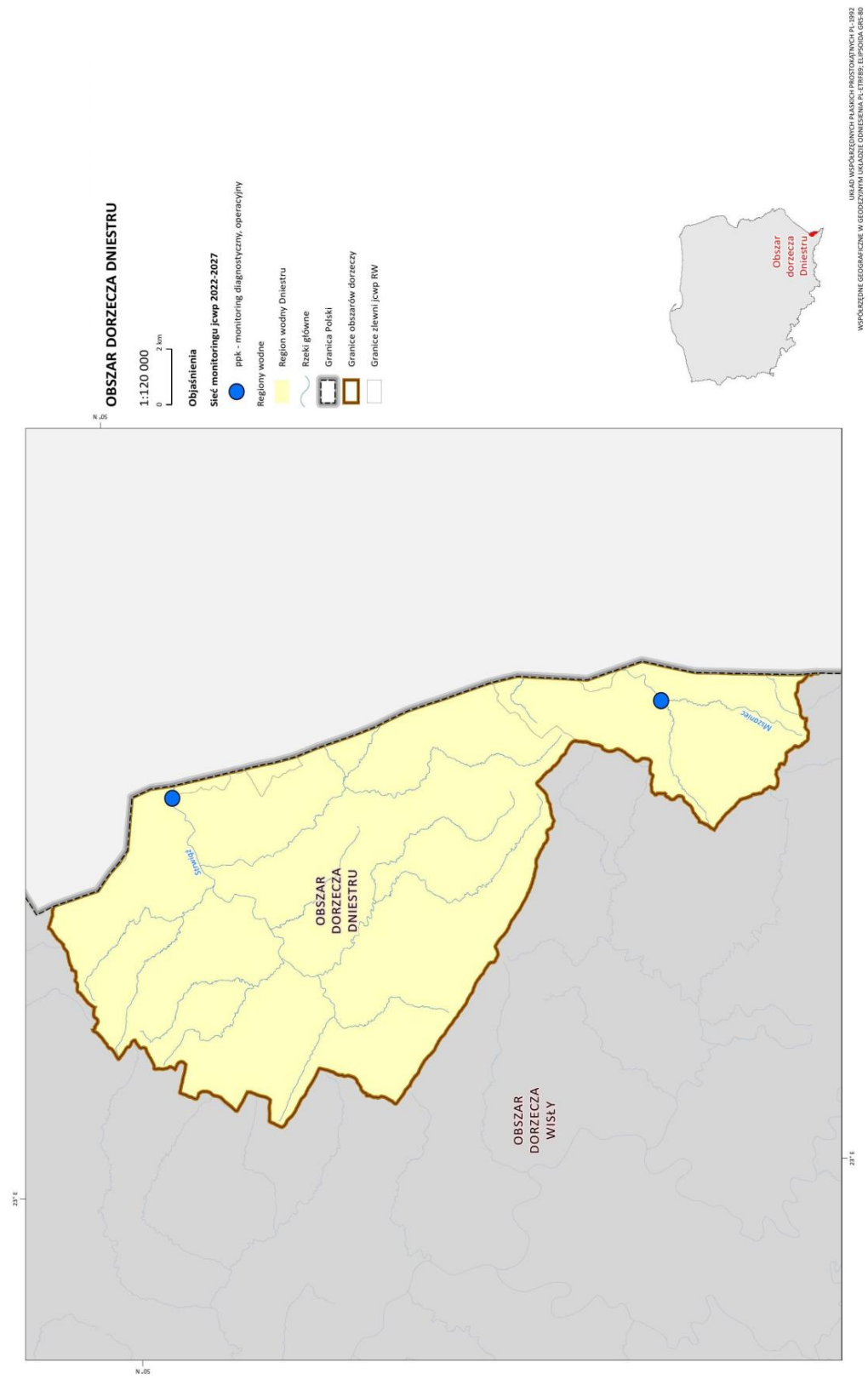
Załącznik nr 14

Obszary chronione (art. 317 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. pr.w.) — obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu są ważnym czynnikiem w ich ochronie — na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

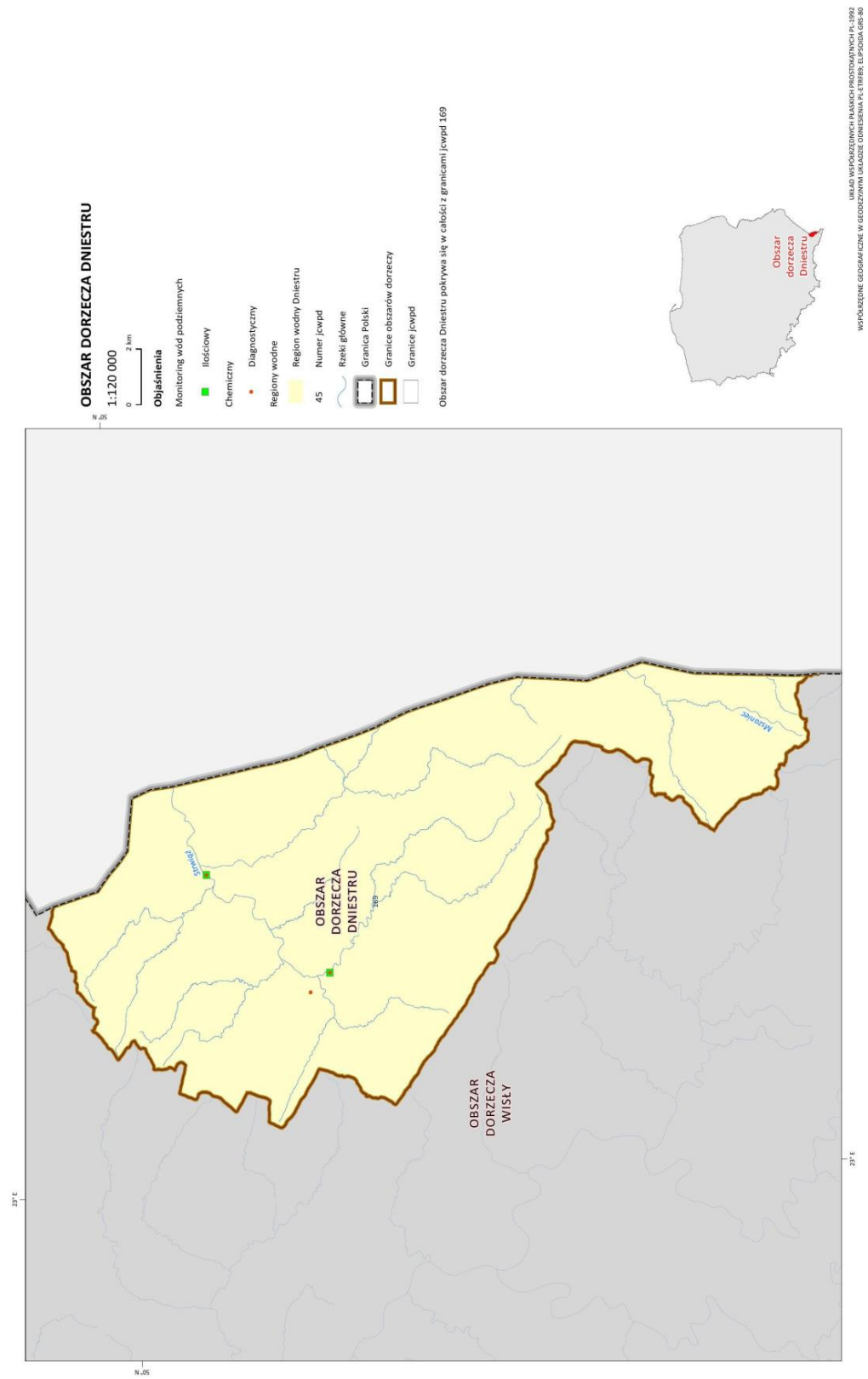
Załącznik nr 15

Planowana sieć monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) 2022–2027 na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

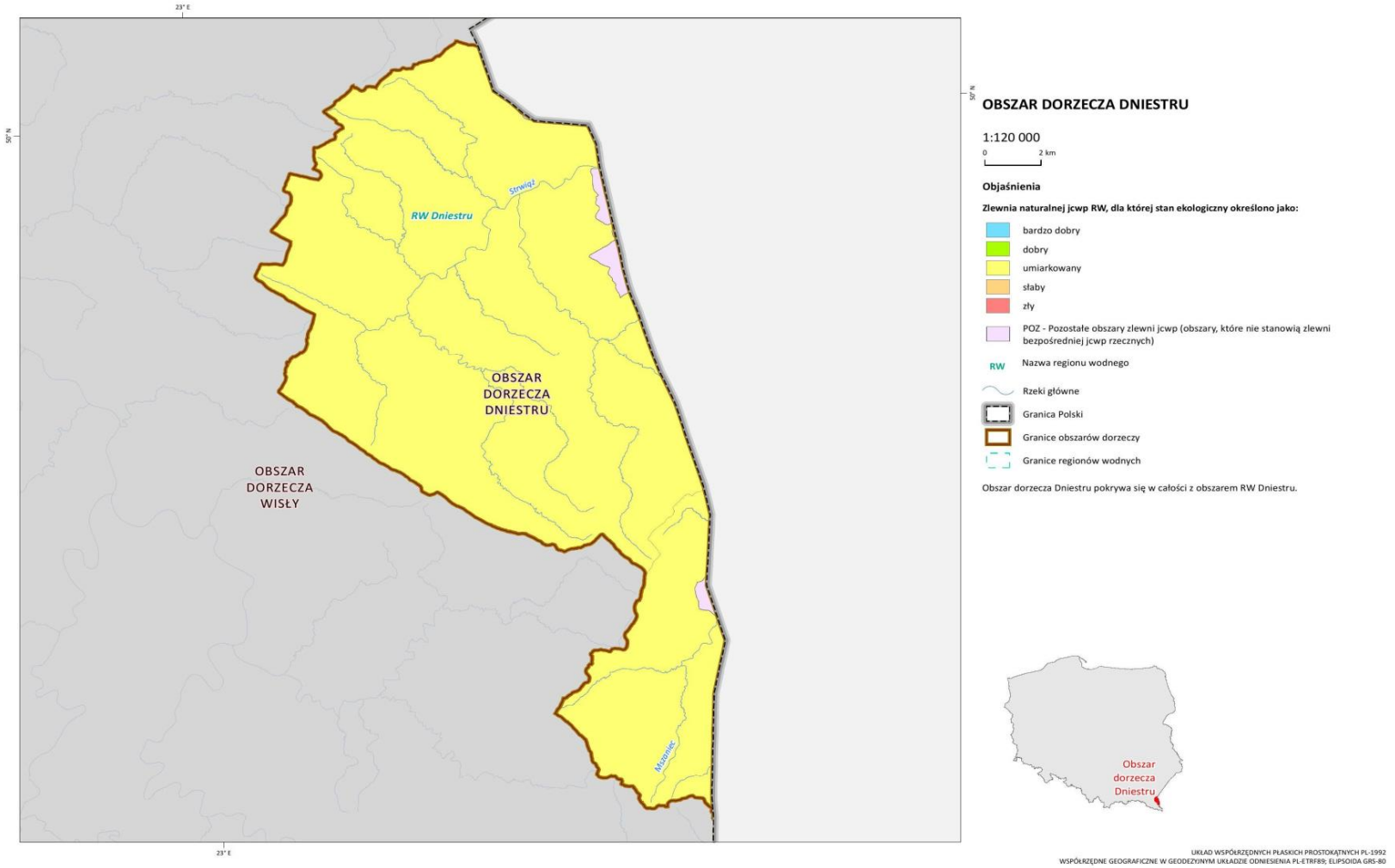
Załącznik nr 16

Planowana sieć monitoringu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) 2022–2027 na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

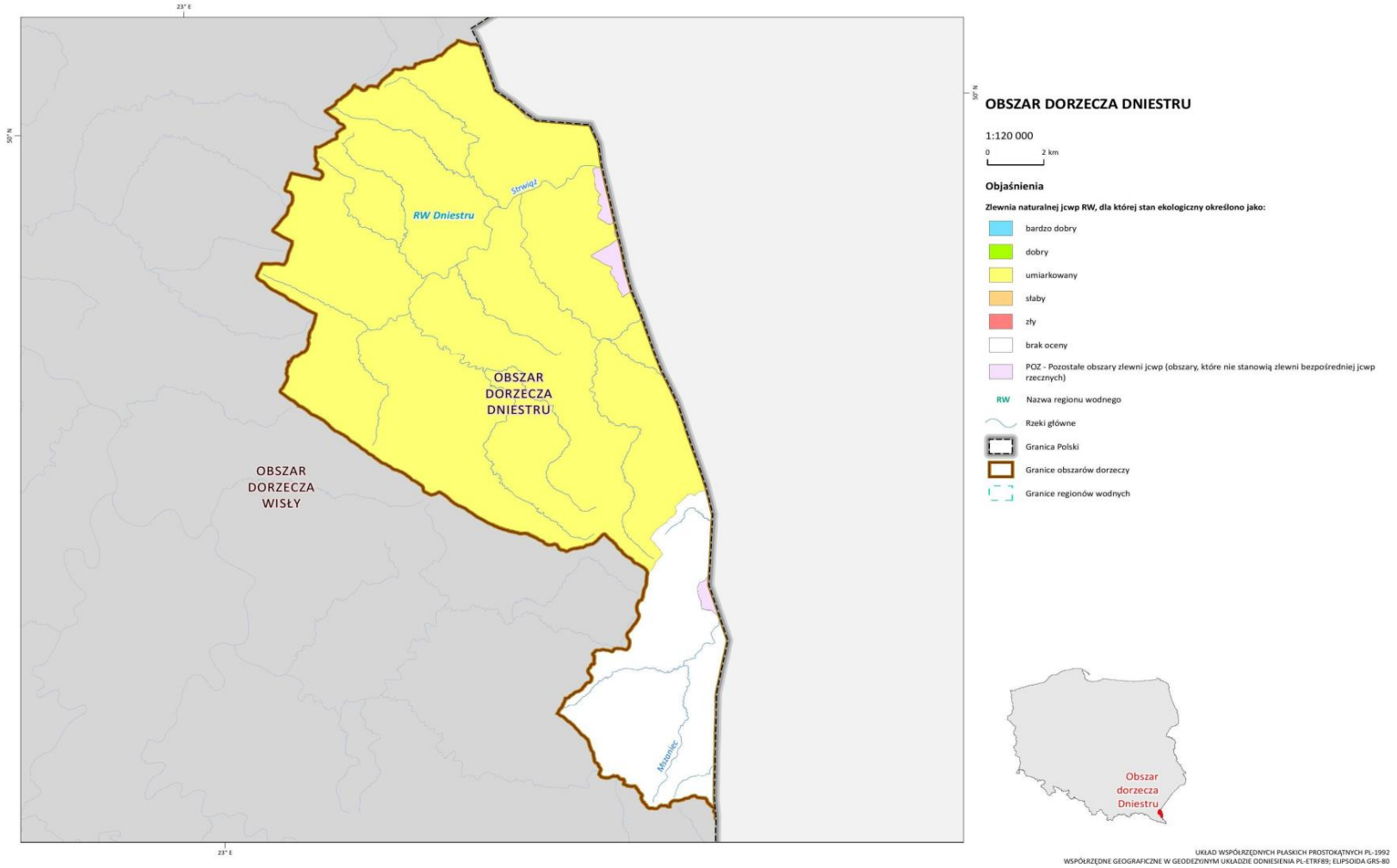
Załącznik nr 17

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 roku, na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru.

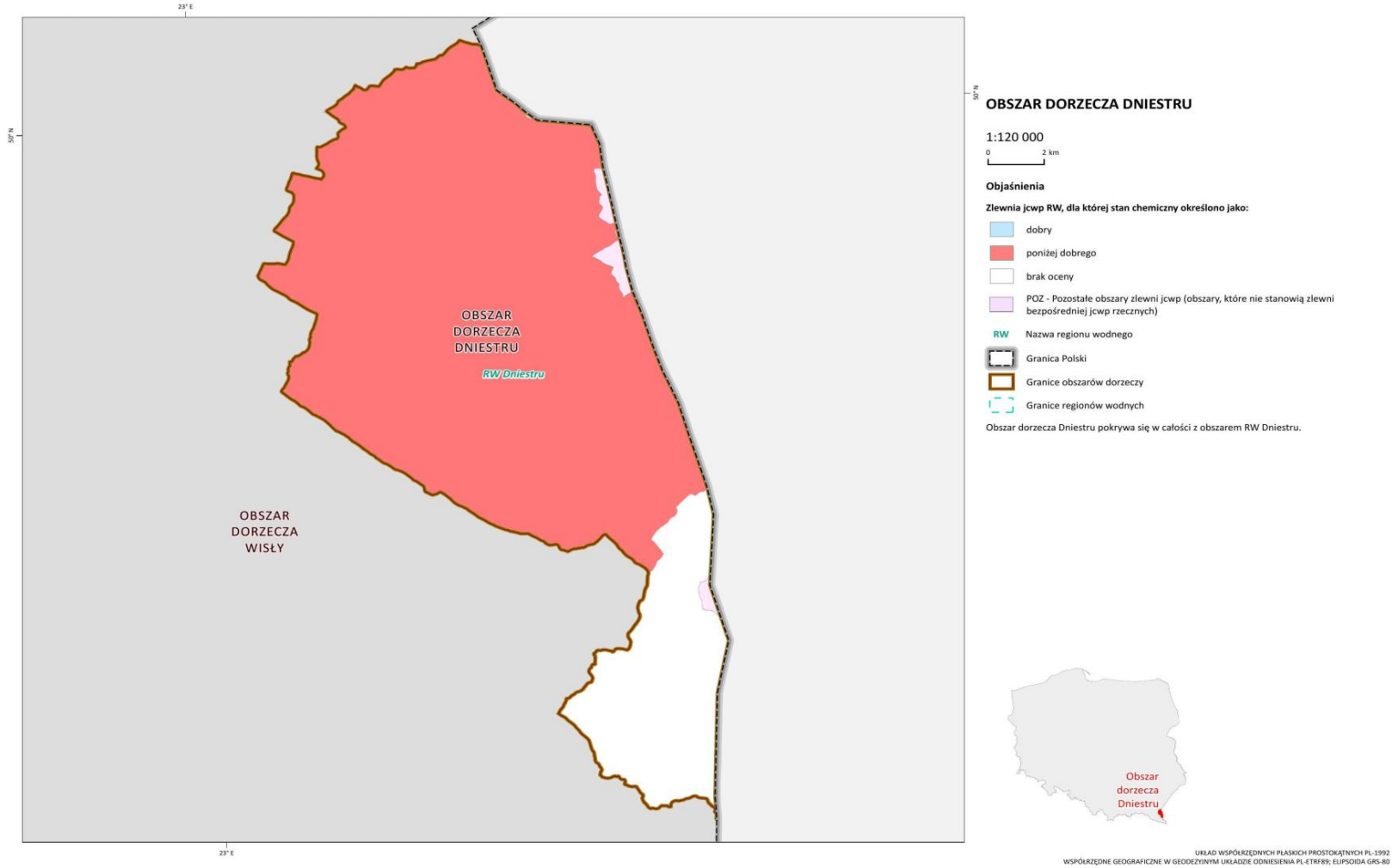
Załącznik nr 18

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r., na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru (ocena ekspercka)

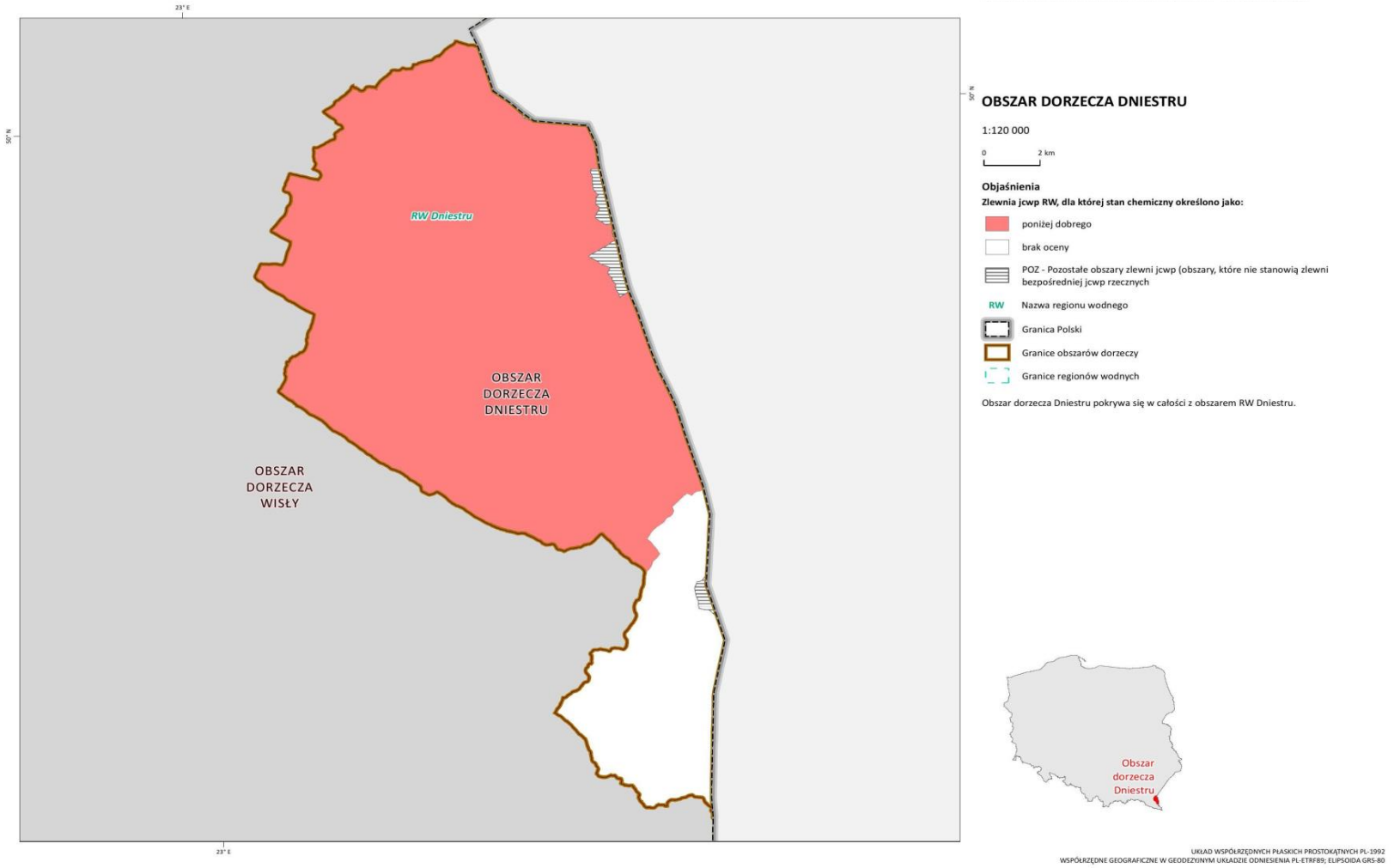
Załącznik nr 19

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 r., na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

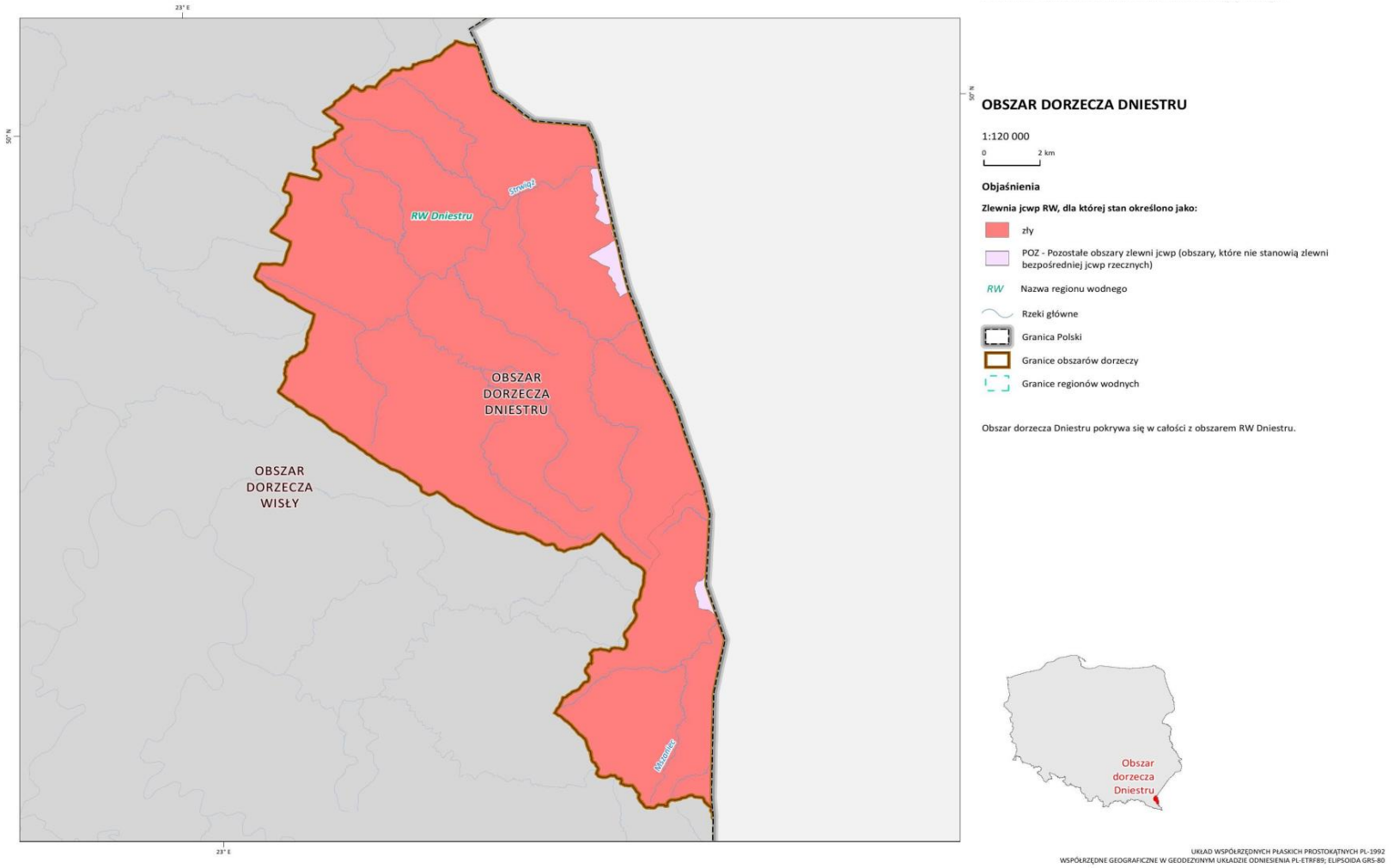
Załącznik nr 20

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r., na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru (ocena ekspercka)

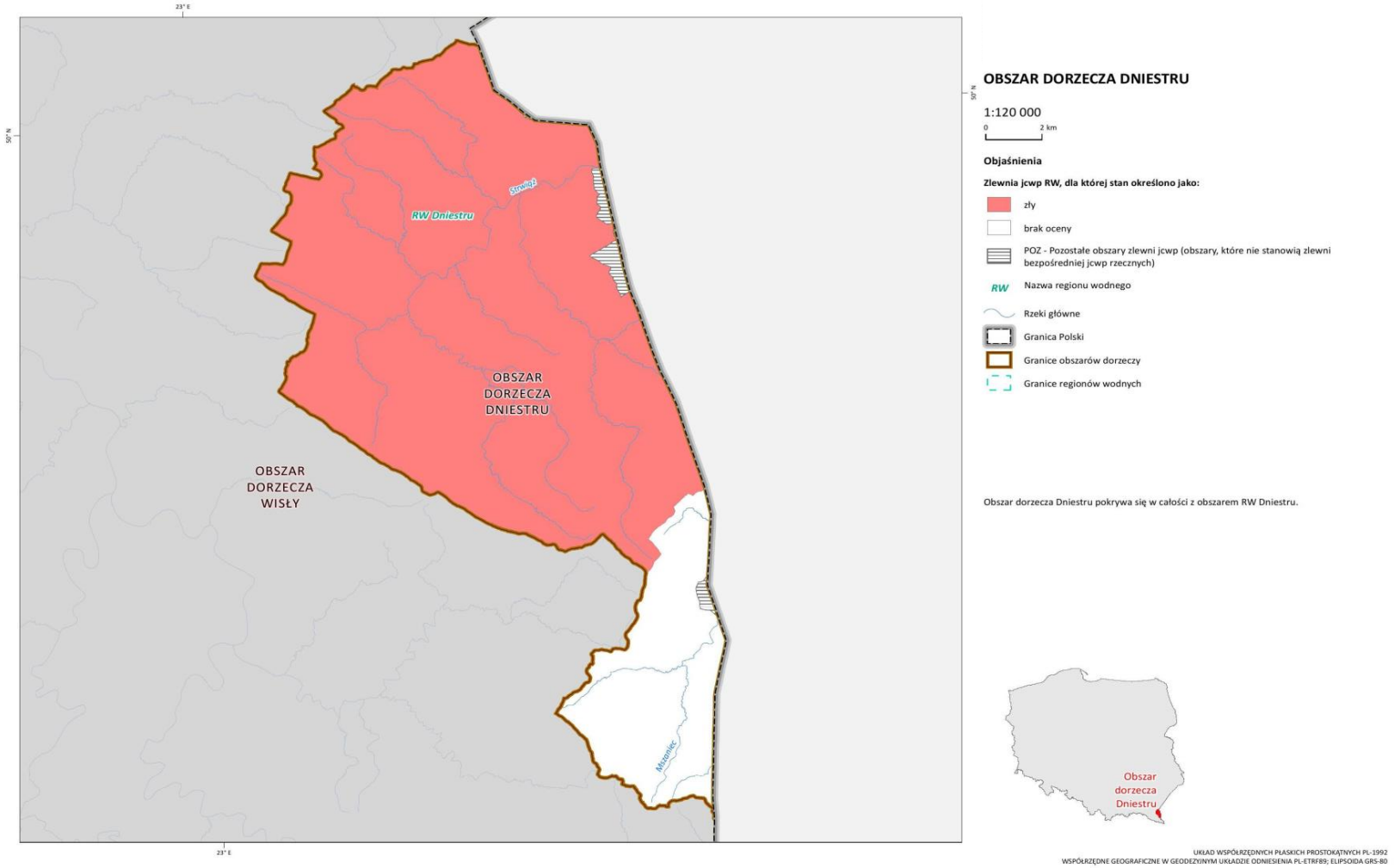
Załącznik nr 21

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp do 2022 r. na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

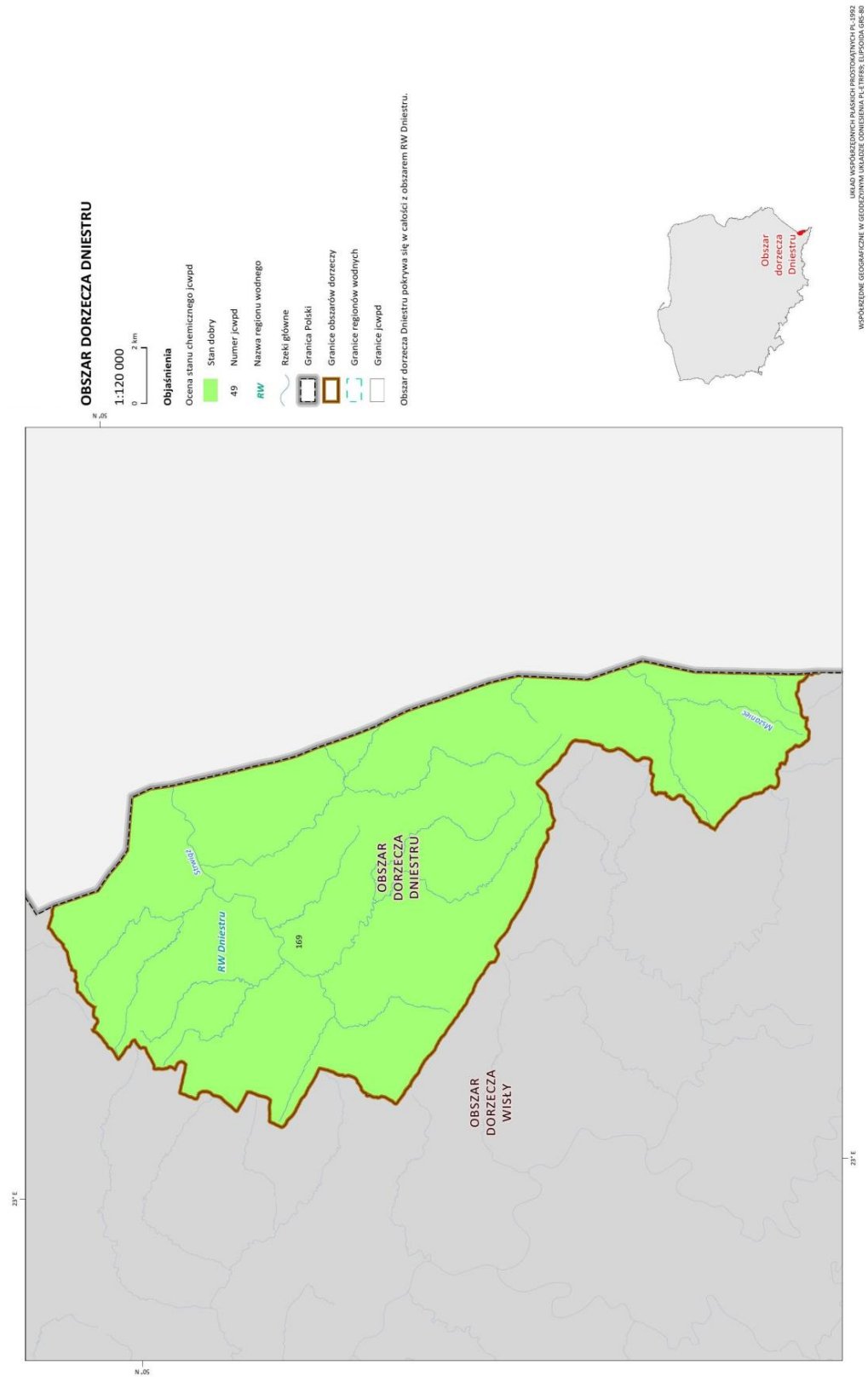
Załącznik nr 22

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 r. na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru (ocena ekspercka)

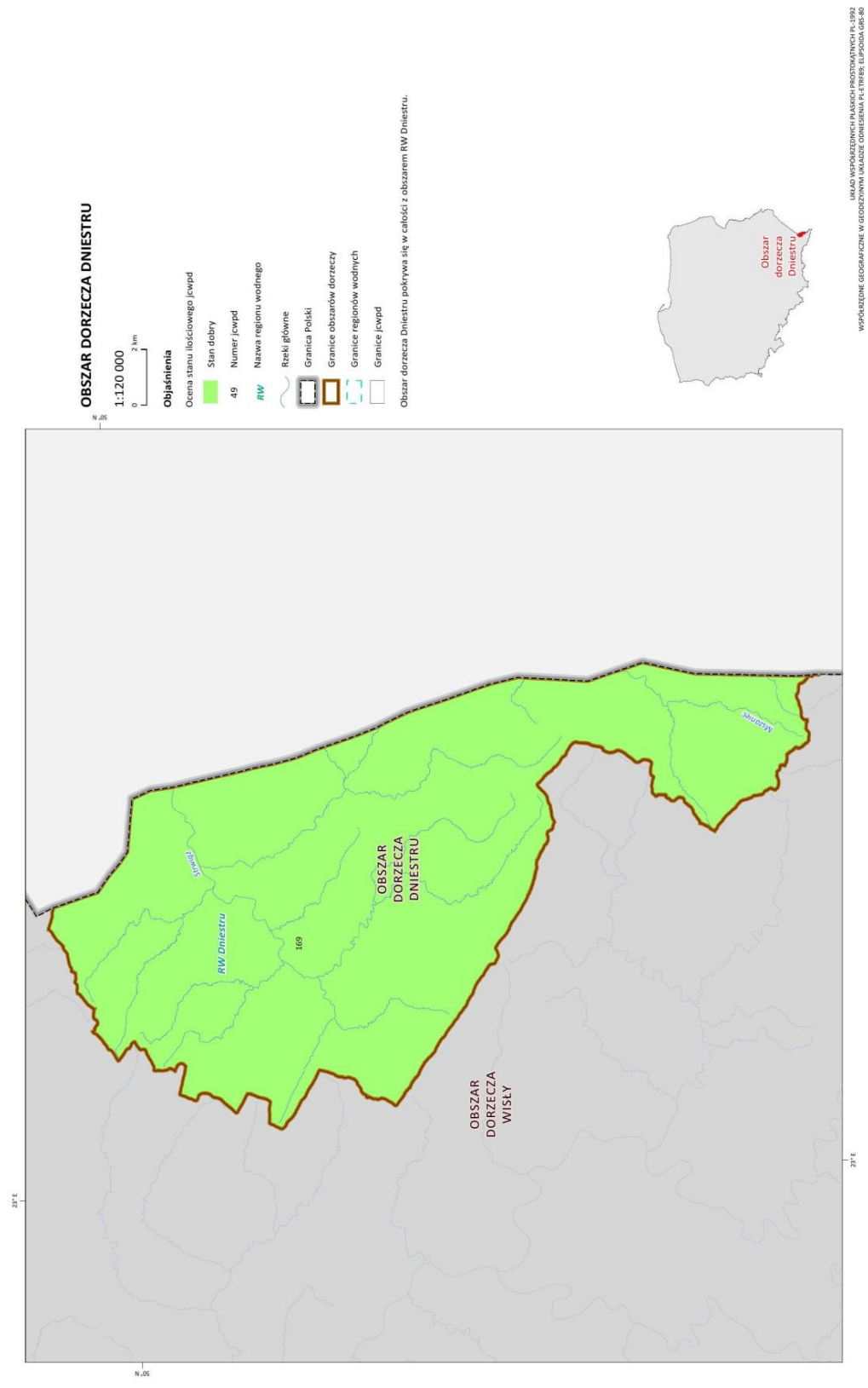
Załącznik nr 23

Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

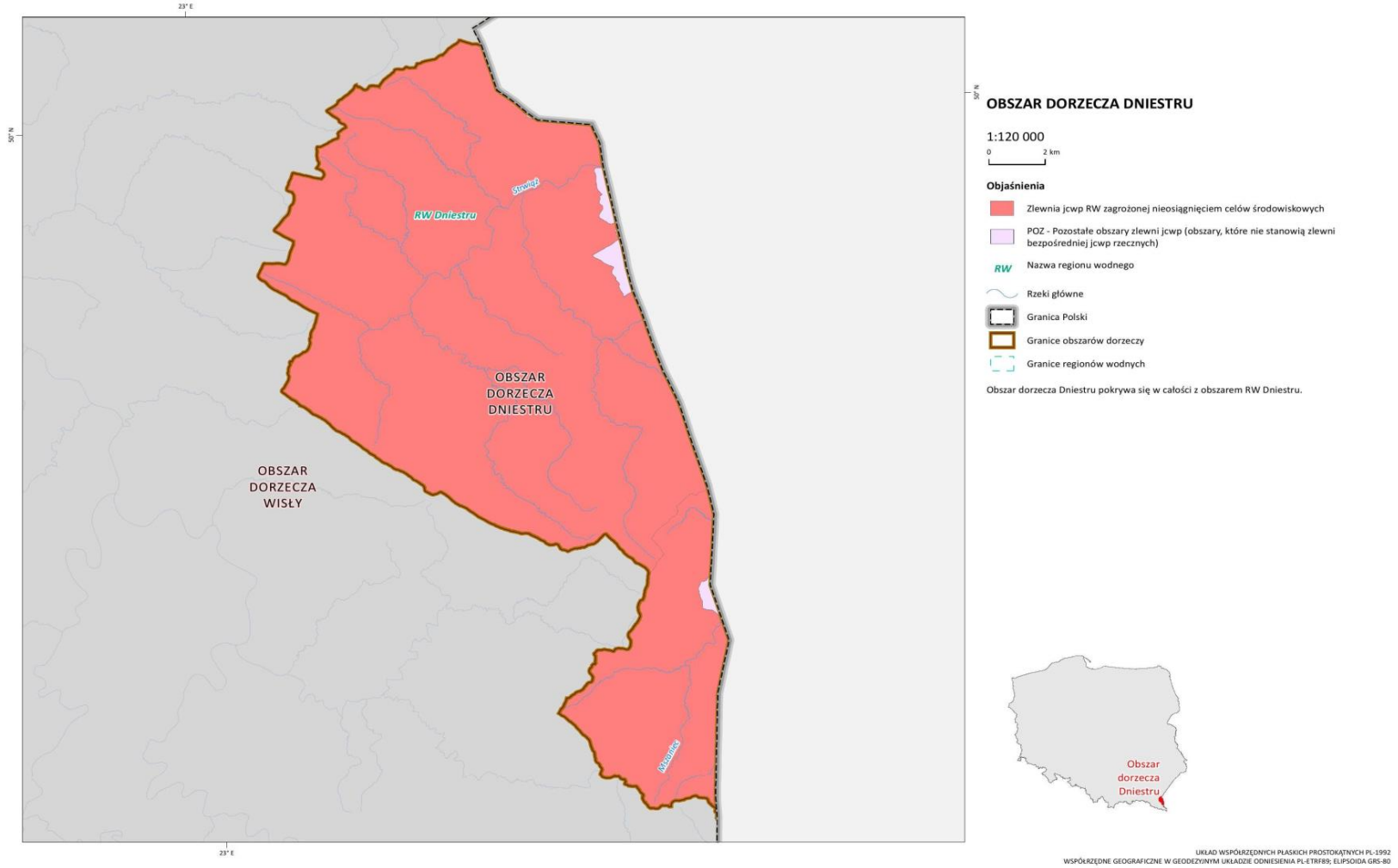
Załącznik nr 24

Ocena stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

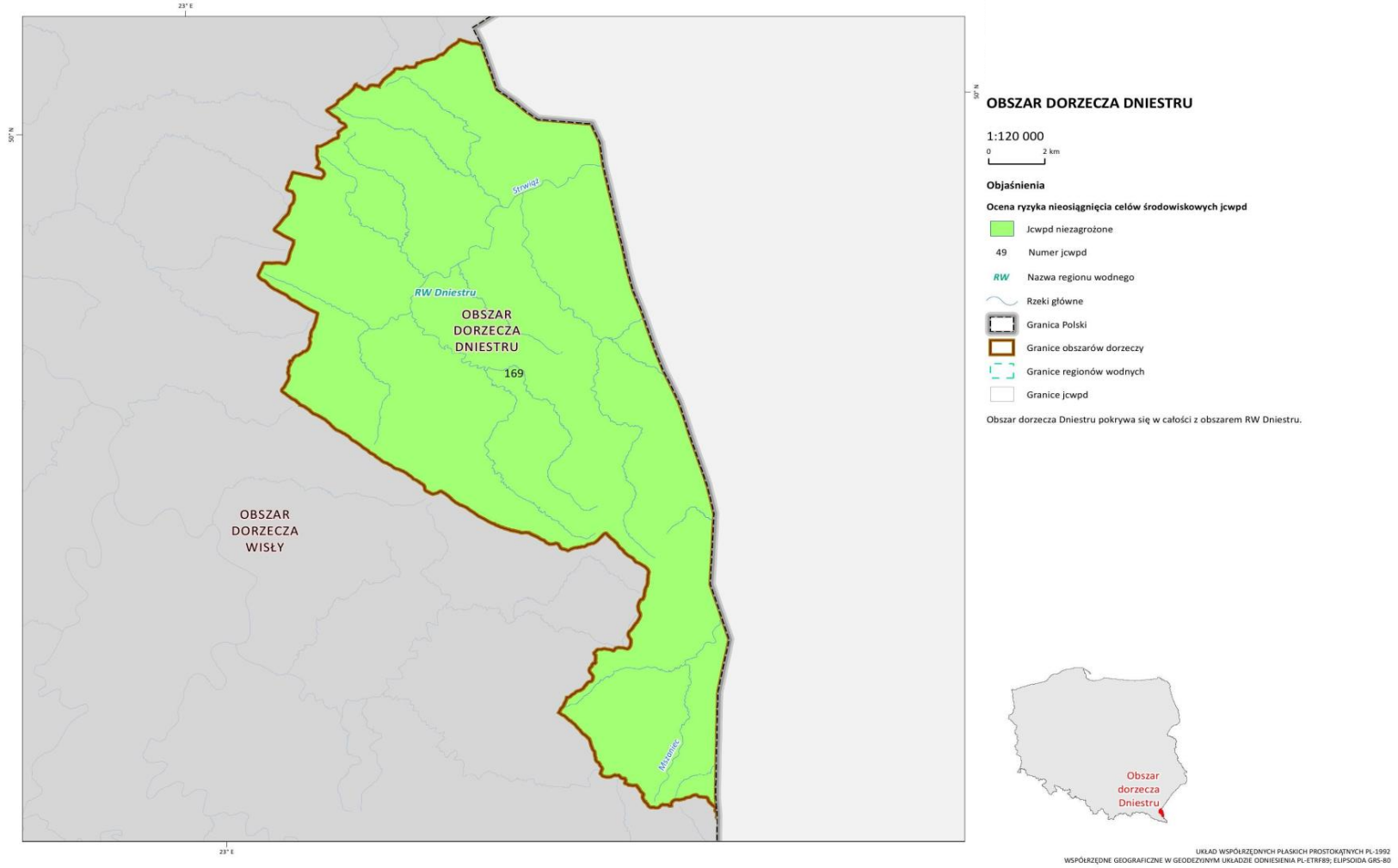
Załącznik nr 25

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

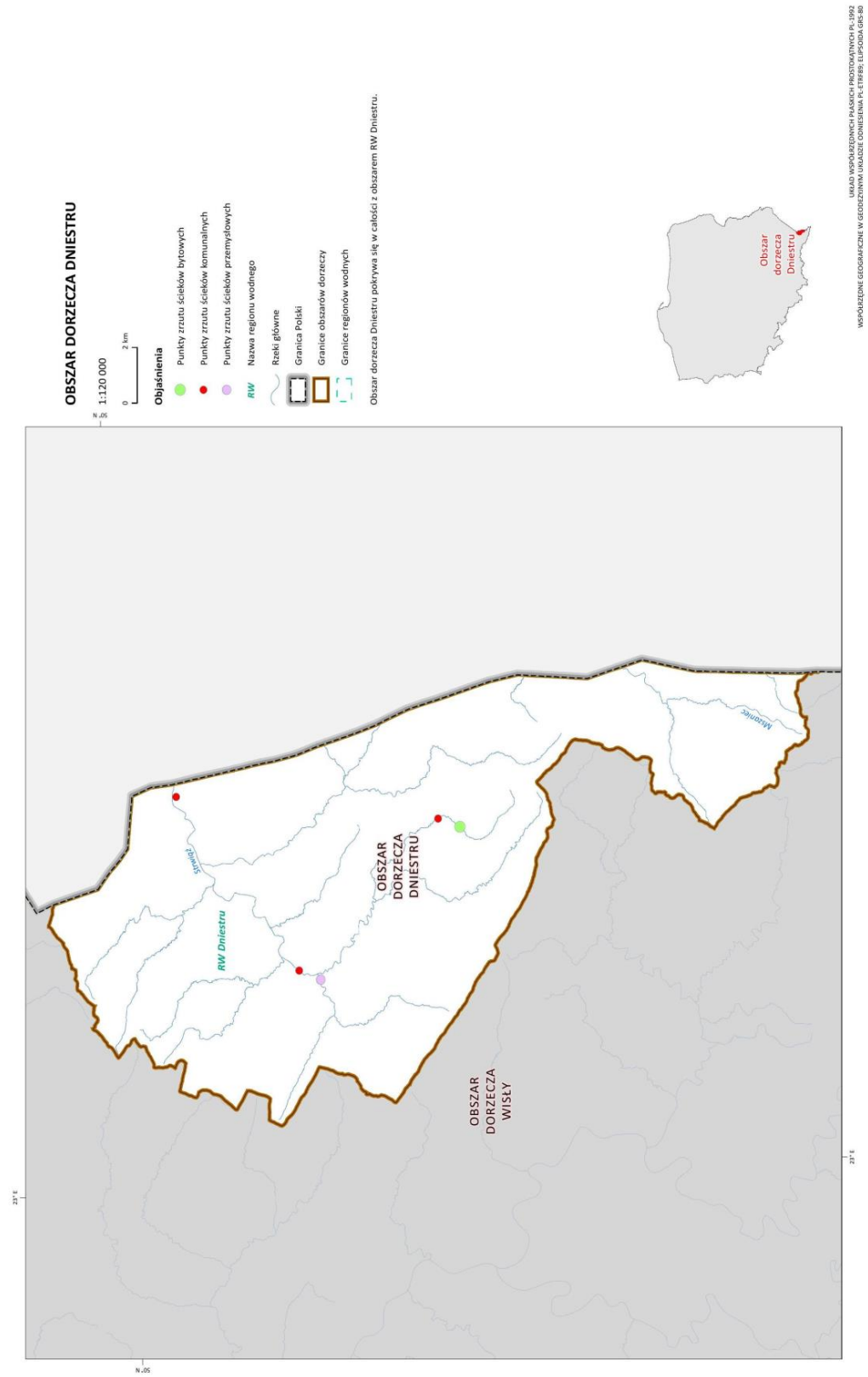
Załącznik nr 26

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

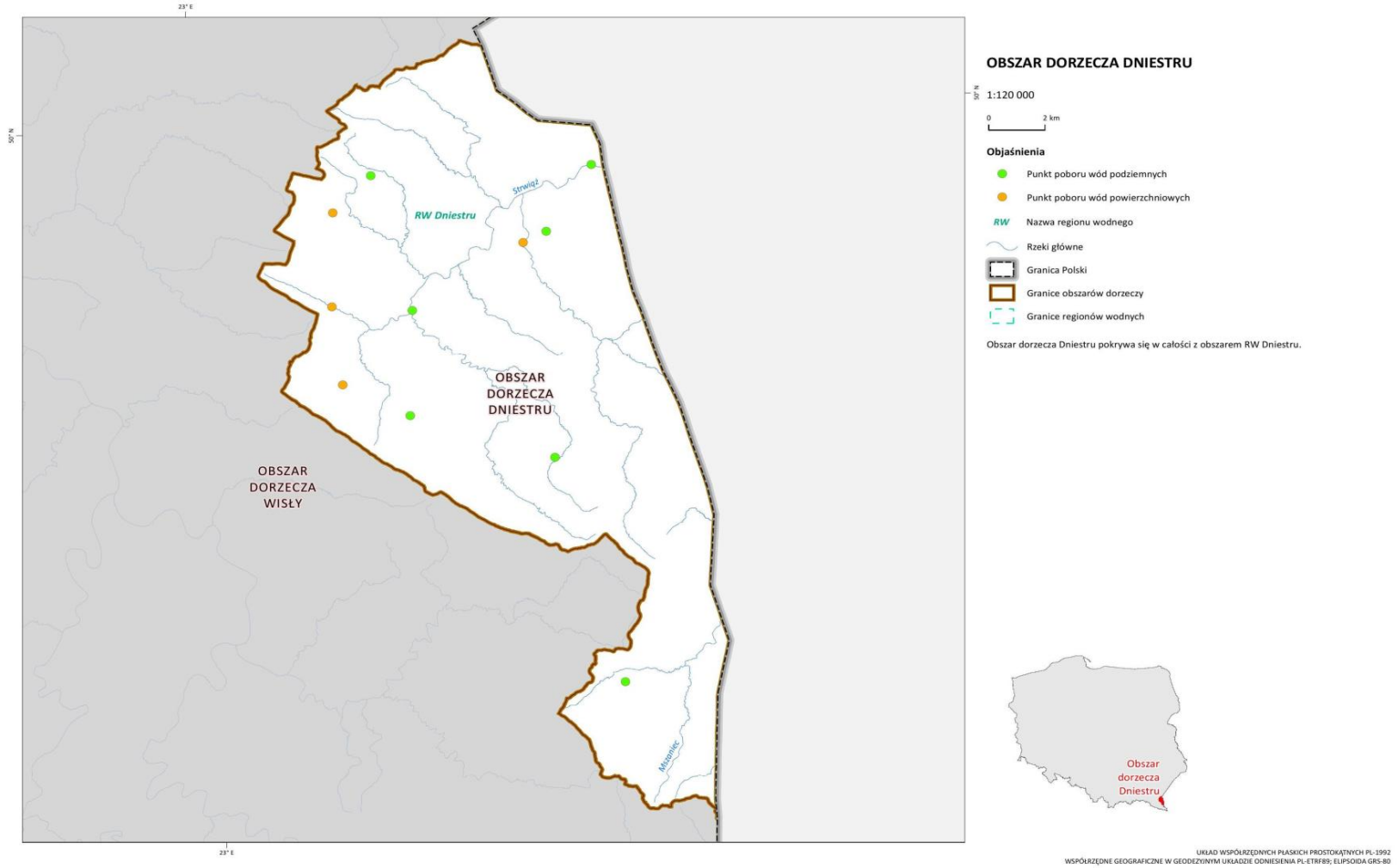
Załącznik nr 27

Punkty zrzutów ścieków na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

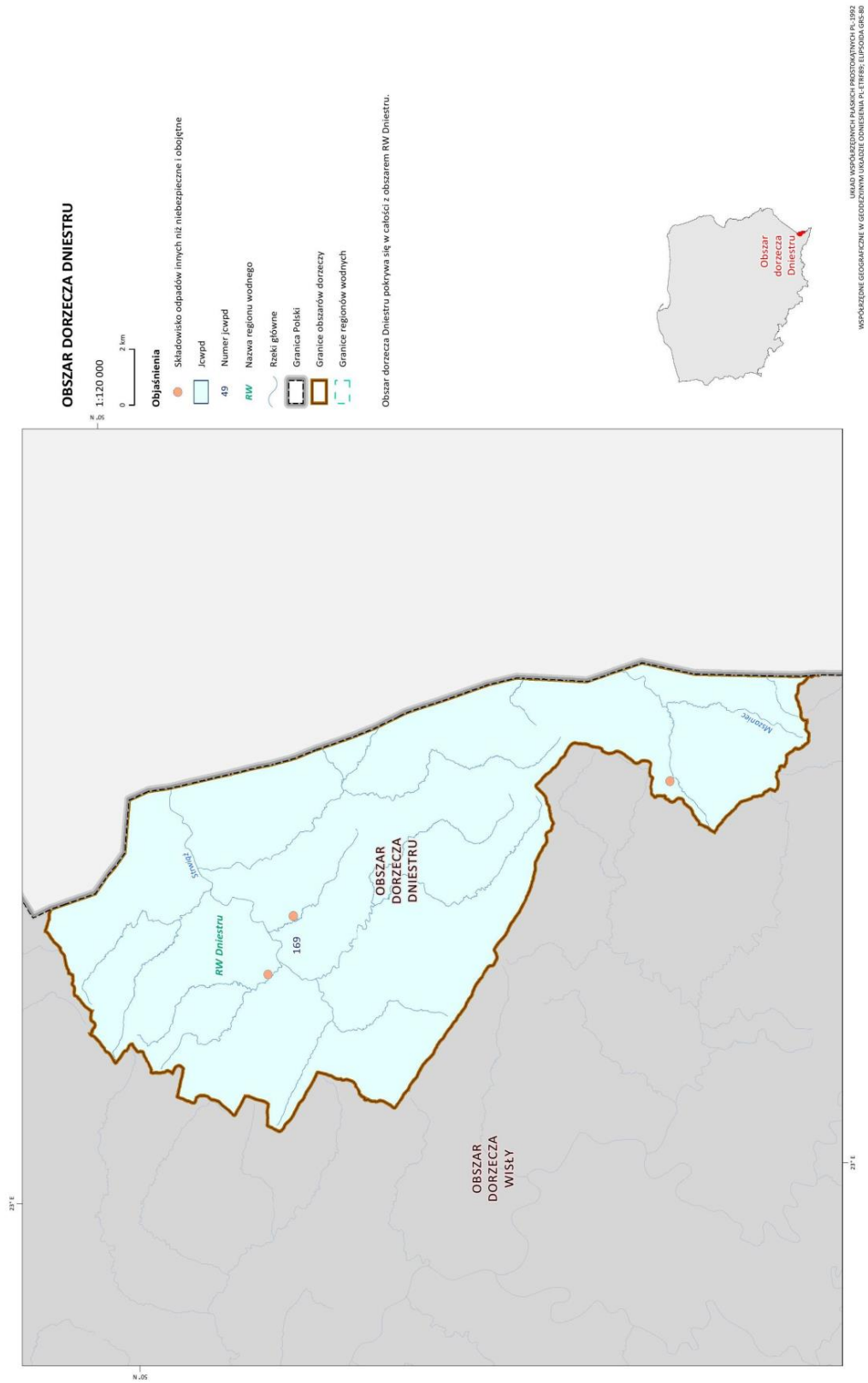
Załącznik nr 28

Punkty poboru wód na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

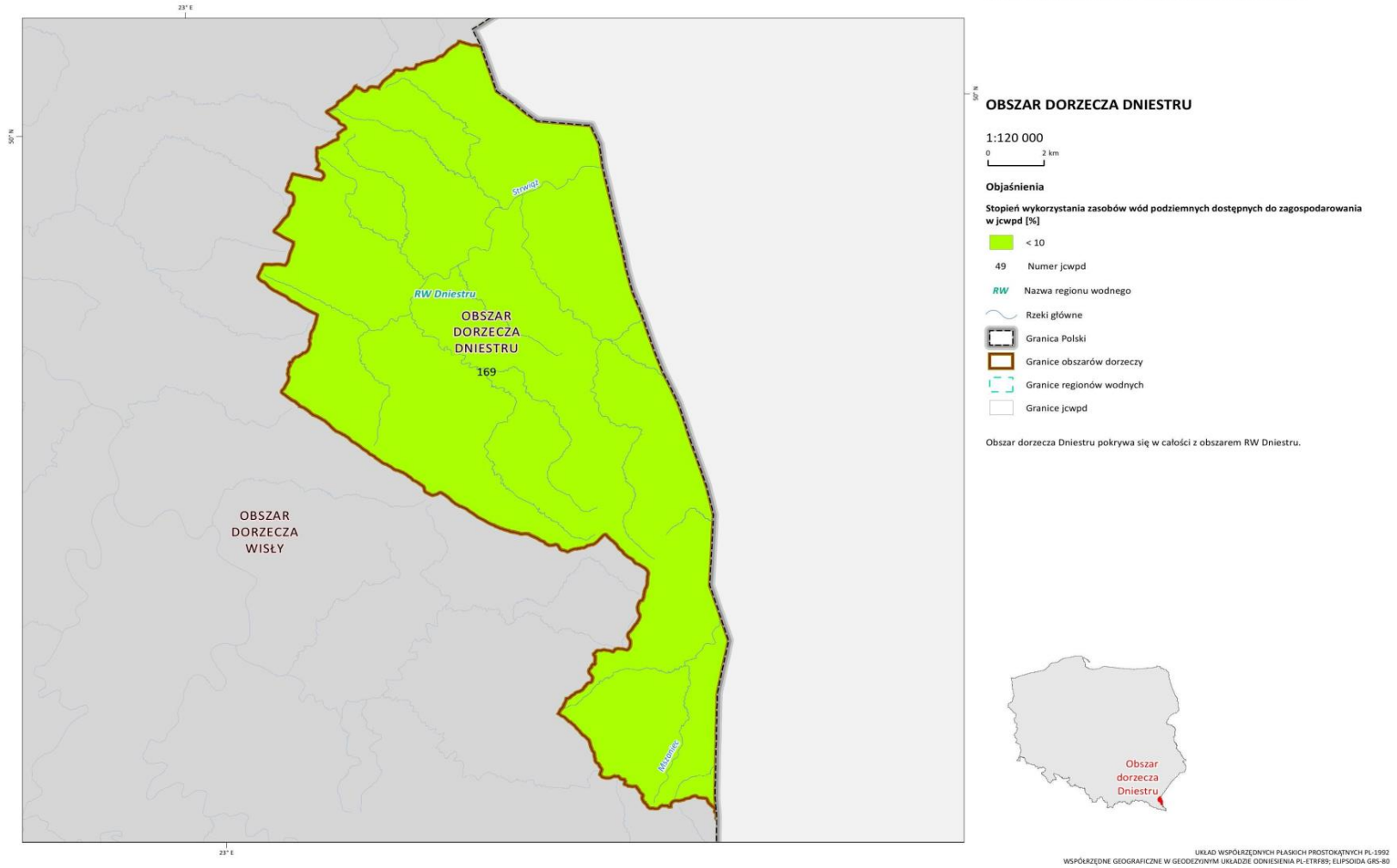
Załącznik nr 29

Składowiska odpadów na tle JCWPd obszaru dorzecza Dniestru

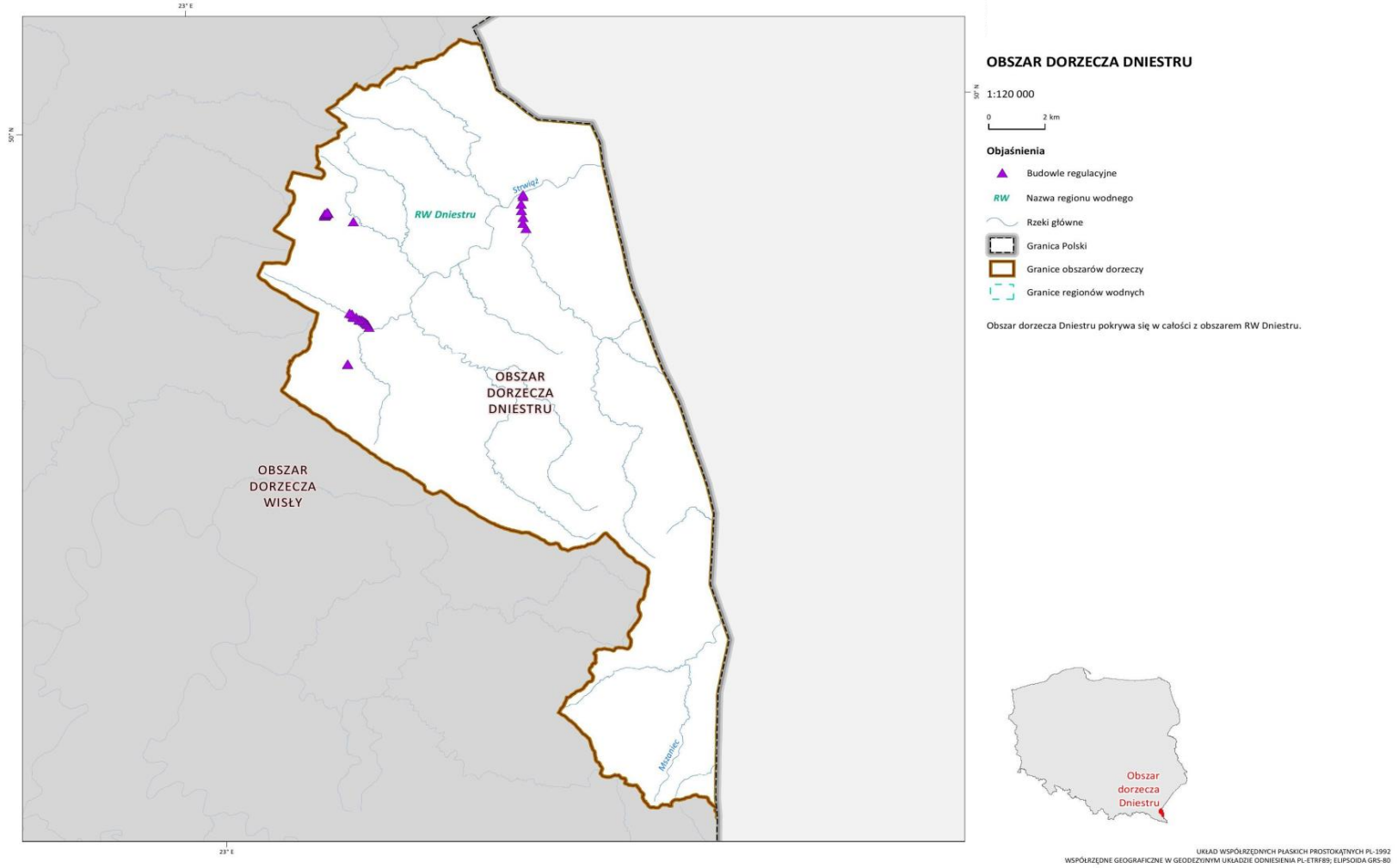
Załącznik nr 30

Stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych z podziałem na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

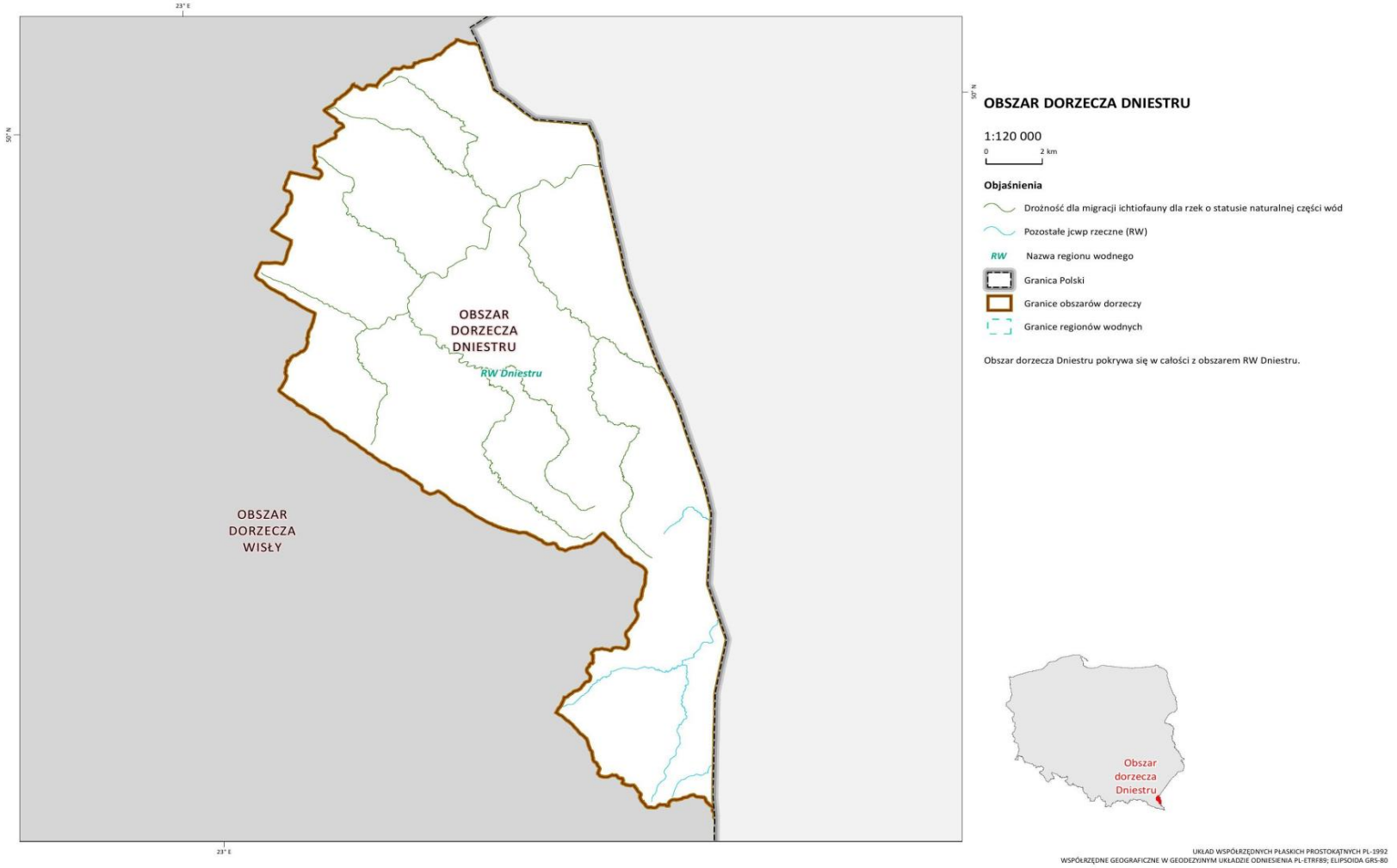
Załącznik nr 31

Budowle regulacyjne na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

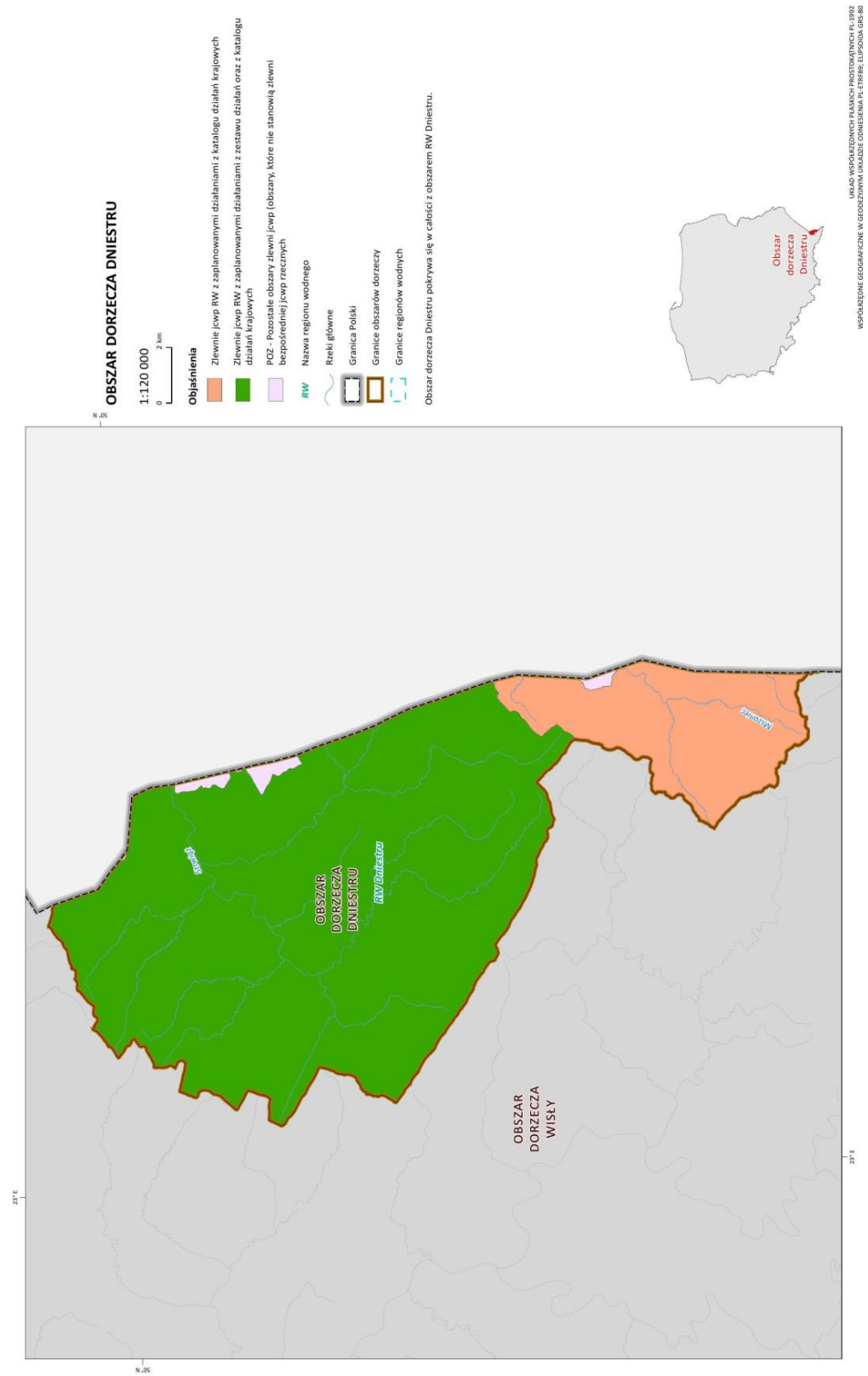
Załącznik nr 32

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z przypisanymi celami środowiskowymi dotyczącymi zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb, na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

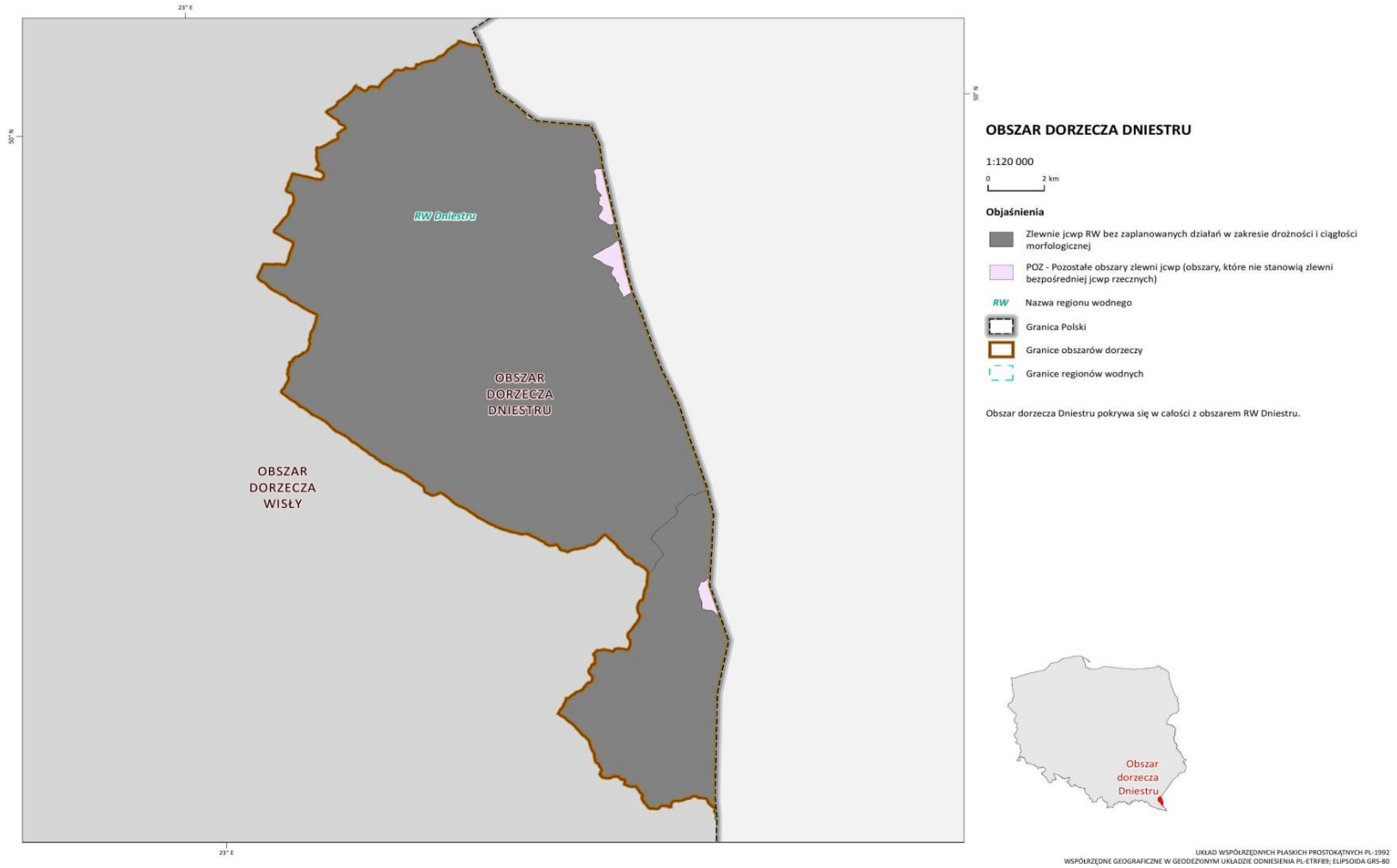
Załącznik nr 33

Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zestawami działań na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

Załącznik nr 34

Zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z działaniami ukierunkowanymi na zapewnienie drożności i ciągłości morfologicznej — okres 2022-2027 — na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

Załącznik nr 35

Jednolite części wód powierzchniowych rzeczne (JCWP RW), dla których wskazano odstępstwa z art. 4 RDW na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Dniestru

